Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ОРТА МЕКТЕПКЕ АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР ЖИНАҒЫ

Тапсырмалар жинағы

Бірінші бөлім

СБОРНИК ЗАДАНИЙ ПО СУММАТИВНОМУ ОЦЕНИВАНИЮ ПО УЧЕБНЫМ ПРЕДМЕТАМ ОСНОВНОГО СРЕДНЕГО УРОВНЯ

Сборник заданий

Первая часть

Нұр-Сұлтан
2019

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2019 жылғы 23 қазандағы № 9 хаттама)

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И. Алтынсарина (протокол № 9 от 23 октября 2019 года)

Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектепке арналған тапсырмалар жинағы: Тапсырмалар жинағы. Бірінші бөлім – Нұр-Сұлтан: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 441 б.

Сборник заданий по суммативному оцениванию по учебным предметам основного среднего уровня. Сборник заданий. Первая часть – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 441 с.

Жинақ негізгі орта деңгейде оқытылатын пәндер бойынша бөлім және тоқсан бойынша жиынтық бағалауларға арналған тапсырмалардан тұрады. Сонымен қатар, пән мұғалімдерінің іс-тәжірибесінен алынған материалдар берілген.

Жинақ жалпы орта білім беретін мектептердің басшылары мен пән мұғалімдеріне, білім саласының қызметкерлеріне арналған.

Сборник состоит из заданий по суммативному оцениванию за раздел и четверть по учебным предметам основного среднего уровня. В сборник включены задания, разработанные учителями-предметниками.

Пособие предназначено руководителям и учителям-предметникам общеобразовательных школ, сотрудникам сферы образования.

© Ы.Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2019

Гиперсілтемемен өту

Тақырыптар	Қазақ тілінде	Орыс тілінде	Ұйғыр тілінде
Кіріспе	өту	өту	өту
Жиынтық бағалаудың принциптері мен ерекшеліктері	өту	өту	өту
«Қазақ тілі»	өту		
«Қазақ әдебиеті»	өту		
«Орыс тілі және әдебиеті»	өту		өту
«Орыс тілі»		өту	
«Орыс әдебиеті»		өту	
«Қазақ тілі және әдебиеті»		өту	өту
«Ұйғыр тілі»			өту
«Ұйғыр әдебиеті»			өту
«Ағылшын тілі»	өту	өту	өту
«Математика»			өту
«Алгебра»	өту	өту	өту
«Геометрия»	өту	өту	өту
«Информатика»	өту	өту	өту
«Жаратылыстану»	өту	өту	
«Физика»	өту		өту
«Химия»	өту	өту	өту
«Биология»	өту	өту	өту
«География»	өту	өту	өту
«Қазақстан тарихы»	өту	өту	өту
«Дүниежүзі тарихы»	өту	өту	өту
«Құқық негіздері»	өту	өту	
Қорытынды	өту	өту	өту
Пайдаланылған әдебиеттер	өту	өту	өту
Қосымшалар	өту	өту	өту

Кіріспе

Бүгінгі күні білім беру процесіне енген жаңартылған білім беру бағдарламасында білім берудің мазмұны жаңарып, оқушының, мұғалімнің, ата-ананың оқу-тәрбие процесіне жаңа көзқарастарын қалыптастырды.

Оқыту процесінде қандай әдіс-тәсілдер қолданылса да негізгі мақсат – оқушының бағдарламадағы материалдың мазмұнын игеруі, пәнге қызығушылығының артуы, алған білімін қажетіне жарата алуы болып қала береді. Сабақта қолданылатын әдіс-тәсілдердің нәтижесінде оқушы жеке және топпен жұмыс істеуге бейімделеді; өз бетімен ойлай, зерттей, тәжірибе жасай алатын тұлғаға айналады; өзінің мектеп қабырғасында алған білімін өмірінде қажетке асыра біледі.

Жаңартылған білім беру жүйесінде оқушының білім деңгейін анықтау критериалды бағалаумен жүзеге асырылады.

Критериалды бағалау – белгіленген критерийлер негізінде білім алушылардың нақты қол жеткізген нәтижелерін оқытудың күтілетін нәтижелерімен сәйкестендіру процесі.

Жиынтық бағалау – оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру деңгейін балл түрінде бағалау үшін өткізіледі. Бағдарламаның әр бөлімінен соң бөлім бойынша жиынтық бағалау және тоқсан соңында жиынтық бағалау жүргізіледі.

«Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектепке арналған тапсырмалар жинағын әзірлеу» әдістемелік құралын дайындауда «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы, «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығы, «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 4 қыркүйектегі № 441 бұйрығы негізге алынды [1, 2, 3].

«Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығында қалыптастырушы және жиынтық бағалау тапсырмаларын дайындаушы пән мұғалімі болатындығы атап жазылған [4].

Сондықтан жаңартылған білім беру бағдарламасына сәйкес пән бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар дайындау – пән мұғалімі үшін өзекті мәселе. Бұл – пән мұғалімдерінен көп ізденісті, шығармашылықпен ойлауды қажет ететін жауапкершілікті процесс. Ұсынылып отырған жинақта жиынтық бағалаудың ерекшеліктері мен принциптері туралы мәліметтер, негізгі орта мектепке арналған жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламалары мен оқу жоспарларының негізінде дайындалған тапсырмалар берілген. Әрбір

тапсырма бойынша дескрипторлар, баллдық көрсеткіштер және білім алушылардың оқу жетістіктерінің мүмкін деңгейлері (рубрикалар) көрсетілген.

Жиынтық бағалаудың балдары жинақталып, тоқсан аяғында тоқсандық бағаға және оқу жылы аяғында жылдық бағаға ауыстырылып қойылады. Ата-аналар баланың оқу материалын игеру деңгейін тақырыптарды оқыту аяқталған соң, яғни бөлімнен соң жүргізілетін бақылау жұмыстарының нәтижесінде біледі. Тоқсандық жиынтық бағалау-оқушының тапсырмаларды орындауының пайыздық көрсеткіші.

Осы әдістемелік құрал жиынтық бағалау тапсырмаларын дайындау үшін мұғалімге бағдар беретін көмекші құрал ретінде ұсынылады.

1 Жиынтық бағалаудың принциптері мен ерекшеліктері

1 Жиынтық бағалаудың принциптері мен ерекшеліктері

Критериалды бағалау оқушылардың оқу жетістіктерінінің қол жеткізген және потенциалды деңгейлері арасындағы сәйкестікті анықтауға мүмкіндік беретін процесс екені белгілі. Критериалды бағалау - оқушылардың білім жетістіктерін саралап, сонымен қатар олардың құзыреттілік деңгейі туралы ақпарат беруге бағытталған [5].

Критериалды бағалау жүйесінің принциптері:

✓ оқушылардың оқу жетістігі мен жиынтық бағалаудың өзара байланыстылығы;

✓ оқу мақсаттары мен күтілетін нәтижелердің тікелей байланысты болуы;

✓ оқушылардың жетістік деңгейін бағалаудың нақтылығы, анықтылығы және обьективтілік пен валидтіліктің сақталуы;

✓ критерийлер мен құралдардың оқу мақсаттарына және күтілетін нәтижелерге бағытталығы;

✓ бағалаудың қолжетімділігі, түсінікті және ашық ақпарат берілуі;

✓ оқушылардың оқу жетістіктерінің ілгерлеуін қадағалаудың үздіксіздігі;

✓ дамуға бағыттылық. Бағалау білім беру жүйесінде оқушылардың дамуын анықтап, қызығушылықтарын арттырып, ынталандыру;

✓ оқушылардың жеке қасиеттері емес, оқу іс-әрекетінде күтілетін нәтижеге қол жеткізген табыстары мен олардың қалыптасу процестерінің бағалануы;

✓ бағалау критерийлері мен нормалары, бөлім бойынша жиынтық бағалау (БЖБ) және тоқсан бойынша жиынтық бағалау (ТЖБ) нәтижелерінің алгоритмі мұғалімдер мен оқушыларға алдын ала белгілі болуы;

✓ оқушылардың өзін-өзі бағалауы мен өзара бағалау дағдыларын меңгеруге және бағалау қызметіне қатыса алатындай етіп құрылуы [6].

Жиынтық бағалау саласында бағдарламалық өтініштерді жүзеге асыру бойынша жедел басшылыққа алынатын бұл принциптер мен рәсімдер жиынтық бағалауға ғана жатады және толығырақ ақпарат береді.

Оқушылардың оқу жетістіктерін критерийлер бойынша бағалау процесін ұйымдастыру барысында оқушылардың оқу танымдық қызметінің *психологиялық және педагогикалық ерекшеліктерін ескеру керек:*

- оқушы өздігінен тапсырмаларды орындауда білім, білік, дағдыларын жетілдіруге және жаңа жетістіктерге ұмтылуға дайын болуы керек;
- өзінің жетістіктерін нақты бағалай алуы керек;
- алдына қойылған міндеттерді түсіне алуы керек;
- оқушының жеке білім алу бағытын таңдауға және оны ұйымдастыруға ұмтылуы керек;
- оқу процесінде оқу-танымдық белсенділікке ұмтылуы керек;
- сыныптастарымен қарым-қатынасқа түсуге ұмтылуы керек;
- құрбы-құрдастарының білім деңгейіне көңіл бөлу, яғни өзара бағалауға ұмтылуы тиіс;

- теориялық және сыни ойлауының қалыптасуы;
- ақпаратты қабылдау барысында ынтасының тұрақтылығы;
- бір мақсатқа бағытталуы;
- талғампаздығы болуы керек [7].

Оқушылардың жетістік деңгейін анықтауда қолданатын жиынтық бағалаудың ерекшелігі:

✓ оқушыларға өздерінің күшті және әлсіз жақтарын анықтауға және оларды тиісті түрде шешуге көмектеседі;

✓ оқушыға өз жетістігін бақылауға көмектеседі;

✓ оқушыларға мақсатты стандарттарға қол жеткізуге көмектеседі;

✓ оқушыларды мақсатты стандарттарға қол жеткізу үшін терең білім алуға немесе көп күш салуға ынталандырады.

Жиынтық бағалау – ол оқу мерзімінің соңында немесе белгілі бір уақыттағы оқу бағасы. Жиынтық бағалау оқу шеберлігін бағалайды, сонымен қатар оның аналогы ретінде, қалыптастырушы бағалаудың ілгерлеуін өлшейді және нақты оқушыға тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін тәуелсіз критерийлер көмектесу үшін диагностикалық құрал ретінде қызмет атқарады. Әдетте, жиынтық бағалауда назар жеке адамға емес, нақты әрекетке араласуға әсер ету ретінде өлшенеді. Ол мұғалімдерге, әкімшілікке және ата-аналарға ұлттық, мемлекеттік немесе жергілікті стандарттарды қанағаттандыру үшін пайдаланылатын материалдардың, оқу бағдарламалары мен нұсқаулықтардың әрекет етуі ретінде барлық оқушылардың жетістік деңгейі жайлы деректерді біріктіреді. [8]

Жиынтық бағалауды анықтау - бұл мұғалімге оқушының материалды түсінгенін, әдетте стандартталған өлшемдер бойынша өлшеуге мүмкіндік беретін бірліктің соңында орындалатын бағалаудың кез келген тәсілі. Жиынтық бағалаудың мақсаты оқушылардың белгілі бір жұмыс бірлігінің соңында ұсынылған материалды түсінгенін бағалау және пәнге байланысты бағалаумен немесе пайызбен өлшенеді. Жиынтық бағалау оқушыларға табысқа жетудің жақсы мүмкіндігін беру үшін белгіленуі тиіс нақты күтулер мен мерзімдерді талап етеді. Оқушылар кез келген тестілер мен тапсырмалардан не күтетінін түсінетініне кепілдік беру үшін мұғалімдер рубриканы немесе бағалау өлшемдерін пайдаланады. Жеке оқушының немесе сыныптың тапсырмаларды тапсырғанын анықтау үшін қолдануда жиынтық бағалаудың нәтижелері әдетте маңызды болып табылады [8].

Жиынтық бағалаудың қосымша идеялары

Мұғалімдер оқу процесінде бірқатар шығармашылық әдістерді енгізе алады. Мұнда дәстүрлі викторина немесе жазбаша есеп беру шеңберінен шығатын қосымша жиынтық бағалау идеяларын мысал ретінде көрсетуге болады:

- оқушылар үшін оқу бағдарламасында қамтылған және жас

ерекшелігіне сәйкес келетін материалға жиынтық бағалау стратегиялары таңдалады. Таңдалған бағалау стратегиялары оқушылардың білім, дағдыларын тиімді тестілеу үшін нақты анықталған параметрлерге ие болады.

- оқушыларды бағалауда бірқатар әдістерді таңдау және пайдалану әр

оқушыға өз дағдыларын көрсетуге мүмкіндік береді. Мысалы, оқушы үшін бағалаудың бірнеше жиынтық идеялары тест тапсыру, шағын спектакльдегі бірлескен ойын немесе көркем тұлғалық бейне жасау және т.б кіреді. [8]

Оқушылардың жетістік деңгейін анықтау үшін жиынтық бағалауда қамтуы мүмкін мысалдар:

✓ *жазбаша бағалау:* оқушыларға хабарлы немесе аналитикалық эссе ретінде өзіндік туынды жазу тапсырылуы мүмкін;

✓ *тиімділікті бағалау:* оқушылар өз қабілеттерін көрсете алатын іс-әрекет немесе міндеттерді жасауы тиіс;

✓ *стандартталған баға:* оқушылар берілген оқу бағдарламасы негізінде құрылған емтихан, сынақтарын тапсырады және жыл бойы білім сапасы бірлескен оқушылармен бірге рубрикада өлшенеді;

✓ *ауызша баға:* оқушылардың ауызша сөйлеуі немесе презентация жасау ретінде құрастырады.

Мұғалімдер бұл жиынтық бағалауды өз сыныптарында оқушыларға қолдана алады. Оқушылардың оқу процесіне араласып және олардың білім алуда белсенді қатысуы мұғалім үшін де, оқушының өзі үшін де маңызды. Мұғалімнің оқу процесінде қолданған оқыту әдістері оқушылар үшін табысты болып табылды ма деген сұрағына жауап алуына көмектеседі.

Оқушыларды өзгермелі өмірге даярлауда күтілетін нәтижеге табысты қол жеткізу үшін мұғалімдерге оқу бағдарламасы шеңберінде шектеліп қалмауға мүмкіндік беретін *тапсырмалардың маңызы зор:*

- оқушының тапсырмамен жұмыс барысында өздігінен бағытталушылығы;
- оқушының проблемалар мен мақсаттарды өздігінен айқындауы;
- проблеманы шешу мен мақсатқа жетуге арналған әдіс-тәсілдерді өздігінен таңдауы [5].

Таңдап алынған тапсырмалар өзін-өзі реттеу тәсілдерін жүзеге асыруға ықпал етуі қажет. Өздігінен реттеу тапсырмаға қызығушылықтың неғұрлым жоғары деңгейіне өтуге ықпал етеді. Мұғалімдер өздерінің бақылауларын, зерттеулерін қосымша алған мәліметтермен толықтыра отырып, оқушылардың таңдауларын тапсырмалардың күрделілігімен, проблемаларды шешу, мәселелердің мәнін ұғынып, түйінді нәтижеде табысқа жету деңгейін анықтайды. Мұғалім тақырып, бөлім бойынша оқушылардың жас ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, жиынтық бағалау тапсырмаларын алдын-ала тақырыпқа сәйкес шығармашылықпен құрастырады (1-қосымша).

Тілдік сыныптарда қолданылуы мүмкін жиынтық бағалау тапсырмаларының кейбір түрлері:

тапсырманы орындау: оқушыларға белгілі бір дағдылар мен қабілеттер жиынтығын тексеретін және оқушылардың не білетінін және не істей алатынын анықтайтын тапсырманы орындау ұсынылады. Бағалаудың бұл түрі рубрикамен, бақылау тізімімен немесе бағалау жөніндегі басшылықтың басқа нысанымен жетеленуі тиіс;

жазбаша өнім: оқушыларға бастапқы топтаманы жазу ұсынылады.

Мұғалімдерде оқушылар жазу үшін пайдалана алатын көптеген жазба нысандары бар. Сонымен қатар, оқушылардан экскурсия немесе алдыңғы тақырыптағы іс-әрекет, өзінің оқу тәжірибесі туралы сенімхат және ойлау дағдыларын қалыптастыруға байланысты жазба жұмыстарын ұсынуы мүмкін. Бағалаудың бұл түрі рубрикамен, бақылау тізімімен немесе бағалау жөніндегі басшылықтың басқа нысанымен жетеленуі тиіс;

ауызша өнім: оқушылардан жұмыстың ауызша бөлігін дайындауды сұрайды; мұнда жазылған кез келген ауызша формалардың түрі қабылданады. Бағалаудың бұл түрі рубрикамен, бақылау тізімімен немесе бағалау жөніндегі басшылықтың басқа нысанымен жетеленуі тиіс;

тест тапсырмалары: оқушыларға бөлімнің, тараудың, тақырыптың соңында тест жазу ұсынылады. Бағалаудың бұл түрі рубрикамен, бақылау тізімімен немесе бағалау жөніндегі басшылықтың басқа нысанымен жетеленуі тиіс;

стандартталған тест тапсырмалары: оқушыларға тест мазмұны мен тест жазылған шарттар тұрғысынан стандартталған тест жазу ұсынылады. Бағалаудың бұл түрі рубрикамен, бақылау тізімімен немесе бағалау жөніндегі басшылықтың басқа нысанымен жетеленуі тиіс [9].

Жиынтық бағалау оқушының оқу мақсатына және тиісті ұлттық стандарттарға қатысты уақыт кезеңінің соңында қол жеткізгенін жиынтықтайды. Бағалау тақырыптың соңында, семестрдің немесе жарты жылдықтың соңында, жылдың соңында немесе оқу бағдарламаларының ұлттық тестілері жағдайында, негізгі кезеңнің соңында өткізілуі мүмкін. Жиынтық бағалау жазбаша тест, бақылау, әңгімелесу немесе тапсырма болуы мүмкін. Ол жазбаша түрде, фотосуреттердің немесе басқа да көрнекі құралдардың көмегімен немесе аудио жазбаның көмегімен жазылуы мүмкін. Қандай ортада пайдаланылса да, бағалау қол жеткізілгендігін көрсетеді. Ол белгілі бір уақыт сәтіндегі жетістіктерді жалпылайды және мүдделі тараптарды (мысалы, ата-аналар, қамқоршылар және т.б.) хабардар ету және ілгерлеуді қадағалау үшін пайдалы болатын жеке және топтық деректерді рубрика арқылы бере алады. Бағалау критерийлері оқушының қол жеткізген табыс жетістіктері бойынша жоғары, орта, төмен деңгейде белгіленіп, рубрикада көрсетеді. Рубрика-жиынтық бағалау нәтижесі бойынша оқушылардың оқу жетістігі деңгейін көрсететін құрал [6] . (2-қосымша)

Жиынтық бағалау талаптары:

Бөлім және ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалау талаптары:

- БЖБ тапсырмаларын мұғалім өзі құрастырады;
- бөлім бойынша оқу мақсаттарын қамтиды;
- 15-20 минут аралығында өткізіледі;
- балдар дескрипторға сәйкес қойылады;
- БЖБ нәтижесі бойынша модерация өткізілмейді;
- тоқсандық бағаға әсер етеді (50%).

Тоқсан бойынша жиынтық бағалау талаптары:

- ТЖБ тапсырмаларын мұғалім спецификацияға сәйкес құрастыруы тиіс;
- тоқсанның барлық бөлімдері бойынша оқу мақсаттарын қамтиды;
- бір сабақ көлемінде өткізіледі (40 минут);
- бағалау балдары балл қою кестесіне сәйкес қойылады;
- ТЖБ нәтижесі бойынша модерация өткізіледі (жазбаша жұмыстар үшін);
- тоқсандық бағаға әсер етеді (50%) [6]. (3-4 қосымшалар).

Білім мазмұнын жаңарту аясында 2019-2020 оқу жылында 5-9 сыныптарда әр оқу пәні бойынша өткізілетін БЖБ саны 5-қосымшада көрсетілген.

Мұғалімдерге оқушылар үшін тиімді оқу тәжірибесін ұсыну, оқушылардың идеялары туралы кері байланыс ұсынып, өзінің тәжірибесін сыни бағалау және оны жақсарту үшін, оқу процесі мен оқушыларды дамыту процесінде сарапшы болуы үшін кәсіби дағдылар қажет. Мұғалімдер мен оқушылар үшін олардың қандай мақсатқа жеткісі келетінін білу маңызды. Мұғалімдердің сын тұрғысынан ойлауы өзінің жұмыс тәжірибесінен, жаңа тәсілдерді қолдану мен бағалау әрекеттерін сын тұрғысынан бағалауды қамтиды. Болашақ жас буынды жылдам өзгеріп жатқан қоғамдық өмірге қатысуға қабілетті болуға дайындау барысында мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі, жаңартылған білім беру мазмұнындағы тәсілдемелерді тиімді қолдануы маңызды. Сондықтан практикаға баса назар аударатын мұғалімдер қызмет барысында өзін жетілдіруді жалғастыра беретіні анық. Осы мақсатта мұғалімдер оқушылардың ішкі мүмкіндіктерін ашу, оқудағы ерекшеліктерін түсіну, оқытудағы амал-тәсілдердің, тілдік және мәдени әсер мен мінез-құлық, дағдыларының, қызығушылықтардың болатындығын жете түсінуі қажет.

2 Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектеп пәндеріне арналған тапсырмалар жинағы

«Қазақ тілі» оқу пәні

5-сынып

«Қиял әлемі» бөлімі

Оқу мақсаты:

5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау;

5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру

Ойлау дағдыларының деңгейі Білу және түсіну, қолдану

Бағалау критерийі *Білім алушы*

- мәтіннің мазмұнына қатысты негізгі, қосымша ақпаратты анықтайды;
- тақырыпқа байланысты көтерілген мәселені ажыратады.

Орындау уақыты 20 минут

1-тапсырма

Мәтінді мұқият тыңдап, негізгі ойын жұбыңызбен талқылаңыз. Мәтіндегі негізгі, қосымша ақпаратты анықтаңыз.

Аңдардың патшасы арыстан бәйге жариялапты. Бір қазан суды қайнаттырып қойып: — Осы суды кім ішіп қойса, көп сыйлық беремін, – деген шарт қойыпты. Аңдар бірінен соң бірі келіп, қанша өжеттенсе де қайнап тұрған суды ішуге батылдары бармапты. Ең соңында қоян келіп, қып-қызыл шоқта тұрған қазанды көтеріп алады да: — Ыстықтай ішуді өте жақсы көремін, – деп жан-жағына қарайды. — Ендеше, іше ғой, – дейді аңдар аңтарылып. Қоян ұзыннан-ұзақ қаз-қатар тізіліп тұрған аңдарды жағалай жүріп: — Мінеки, достарым, мынау ыстық су. Көздеріңмен көріңдер! – деп, бас-басына көрсетіп шығады. Сөйтіп, қоян аңдарды басынан аяғына дейін аралап шыққанша, қазандағы су суып қалады. Сол кезде қоян суды басына бір-ақ көтеріп, сіміріп салады. Шошынған аңдар ауыздарын ашып, көздерін жұмысады. Ал алданған арыстан патша қоянға көп-көп сыйлықтар бергізіп:

- Міне, нағыз ер! – деп мақтапты.

Дереккөзі: https://www.zharar.com/kz/ertegi/10021-koyan.html

2-тапсырма

Суреттер бойынша «Қиял әлемі» тақырыбында әңгіме құрастырыңыз

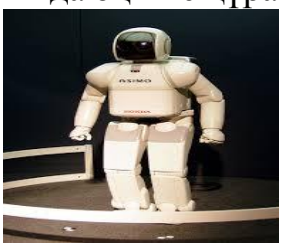

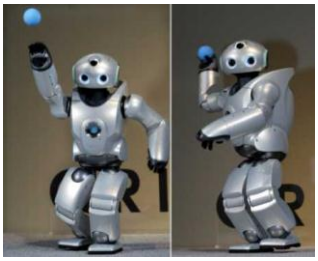

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор Білім алушы	Балл
Мәтіннің мазмұнына қатысты негізгі, қосымша ақпаратты анықтайды.	1	Тақырыпқа қажетті тірек сөздерді орынды қолданып, ойын жүйелі жеткізеді;	1
		Мәтіннің мазмұнына қатысты негізгі ақпаратты анықтайды 1 ақпарат 2 ақпарат	 1 1
		Мәтіннің мазмұнына қатысты қосымша ақпаратты анықтайды 1 ақпарат 2 ақпарат	 1 1
Тақырыпқа байланысты көтерілген мәселені ажыратады	2	Оқиға желісі бойынша суреттерді таңдайды	1
		Әңгіме құрастырады	1
		Әңгімеде оқиға арасында байланыс болады	1
		Әңгіменің түйіні, ой қорытныдысы бар	1
Барлығы			9

«Қиял әлемі» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	***Оқу жетістігі деңгейлері***		
	Төмен	***Орта***	***Жоғары***
Мәтіннің мазмұнына қатысты негізгі, қосымша ақпаратты анықтайды	Тақырып туралы мәліметтерді, қажетті тірек сөздерді орынды қолданып, ойын жүйелі жеткізуде, негізгі және қосымша ақпаратты анықтауда қиналады ☐	Тақырып туралы мәліметтерді, қажетті тірек сөздерді қолдануда, ойын жеткізуде, негізгі және қосымша ақпаратты анықтауда қателеседі. ☐	Тақырып туралы мәліметтерді біледі,қажетті тірек сөздерді орынды қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтайды ☐

Тақырыпқа байланысты көтерілген мәселені ажыратады	Мәселеге дербес баға беру, сыни пікірлер айту, сурет бойынша сөз саптау, ойын жоспарлы, жүйелі жеткізу қиындық туғызады ☐	Мәселеге дербес баға беруде, ☐	Мәселеге дербес баға береді,сыни пікірлер айтады, сурет бойынша сөз саптауы орынды ☐
		сыни пікірлер айтуда, ☐	
		сурет бойынша сөз саптауда, ойын жоспарлы, жүйелі жеткізуде қателіктер жібереді ☐	ойын жоспарлы, жүйелі жеткізеді. ☐

7-сынып

«Ауа райы және климаттық өзгерістер» бөлімі

Оқу мақсаты

Т/А. Проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру;

ӘТН1. Үндестік заңына сәйкес есім сөздерді табады, оларды қатыстырып сөйлем құрайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу, түсіну, қолдану

Бағалау критерийі *Білім алушы*

- Мәтінді тыңдап, сұрақтарға деректер арқылы дәлелді жауап береді;
- Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді табады, сөйлем құрайды.

Орындау уақыты 20 минут

1-тапсырма. Мәтінді мұқият тыңдап, берілген сұрақтарға мәтіннен мысалдар келтіре отырып жауап жызыңыздар.

Экологияның нашарлауына не себеп?	
Климат өзгерісі неге әкеліп соқтырады?	
Ненің салдарынан құрғақшылық болады?	
Топан су қаптауы мүмкін бе?	
Табиғат байлықтарын қалай тұтынуға болады	

2-тапсырма. Мәтіннен үндестік заңына бағынбай тұрған сөздердің астын сызып, 1 сөйлем құраңыз.

Жылан мезгілінде ұйықтамаса – күз ұзақ әрі жылы болады. Ордалы жылан, құрт-құмырсқа топ-тобымен басқа жаққа көше бастаса, көп ұзамай жер сілкінеді, болмаса басқа бір тосын апат болады. Қыста қаздар қаңқылдаса, күн жылы болады. Әтеш қыстығүні бір аяғын көтеріп тұрса, аяз болады. Аққу солтүстіктен оңтүстікке қарай кеш қайтса, күз әрі ұзақ, әрі жылы болады. Егер қой тұяғымен төсін қаситын болса, қыс боранды болады. Егер бұлт ортасынан ыдыраса, ауа райы бұзылады, шетінен ыдыраса, күн жылынады.

1-сөйлем _____

2-сөйлем _____

Бағалау критерийі	*Тапсырма*	*Дескриптор*	*Ұпай саны*
		Білім алушы	
Мәтінді тыңдап, сұрақтарға деректер арқылы дәлелді жауап береді	1	- Проблемалық сұрақтарға жауап береді: ✓ 1-сұрақ ✓ 2-сұрақ ✓ 3-сұрақ ✓ 4-сұрақ ✓ 5-сұрақ - Мәтіннен деректер келтіреді	 1 1 1 1 1 1
Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді табады, сөйлем құрайды	2	- Үндестік заңына бағынбай тұрған сөздерді табады - Сөйлем құрайды: ✓ 1- сөйлем ✓ 2-сөйлем – *1 ұпай*	1 1 1
Жалпы – 9 ұпай			

«Ауа райы және климаттық өзгерістер» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігі деңгейі**		
	Төмен	**Орташа**	**Жоғары**
Мәтінді тыңдап, сұрақтарға деректер арқылы дәлелді жауап береді	Проблемалық сұрақтарға мәтіннен деректер келтіре отырып жауап беруге қиналады ☐	Проблемалық сұрақтарға мәтіннен деректер келтіре отырып жауап беруде қателіктер жібереді ☐	Проблемалық сұрақтарға мәтіннен деректер келтіре отырып жауап береді ☐
Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді табады, сөйлем құрайды	Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді тауып, сөйлем құрау қиындық туғызады ☐	Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді тауып, сөйлем құрауда қателеседі ☐	Үндестік заңына бағынбайтын сөздерді тауып, сөйлем құрастырып жазады ☐

«Қазақ тілі» пәнінен 2-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Тыңдалым мен айтылым

Тапсырма

1. Мәтінді мұқият тыңдаңыз. Мәтіннің мазмұнын шығарма тақырыбы мен автор көзқарасын ашуда пайдаланыңыз. Көркемдегіш құралдарды тиімді қолданып, көтерілген мәселе бойынша көзқарасыңызды білдіріңіз, тұжырым жасаңыз, ойыңызды дәлелдеңіз.

2. Өз жұбыңызды мұқият тыңдаңыз. Оның мәтінінің басты идеясын

анықтау мақсатында 2 сұрақ қойып, пікіріңізді білдіріңіз. [10]

1-мәтін

Сократқа біреу келіп:

– Досың жайлы не естідім айтайын ба? – дейді.

– Тоқта. Маған бір сөз болсын айтар алдында кішкентай ғана тесттен өтуіңді сұраймын. Үш фильтрлі тест.

– Үш фильтрлі?

– Иә, менімен досым туралы сөйлесер алдында, бір сәт тоқтап сөйлейтініңді фильтрден өткізгенің абзал болар. Бірінші фильтр – “Шындық фильтрі”. Досым туралы айтатының 100 пайыз шындық екеніне сенімдісің бе?

– Жоқ. Негізі біреудің айтқанын естідім де, содан…

– Жарайды. Олай болса, сен ол әңгіменің өтірік-рас екенін білмейсің. Екінші фильтр – “Жақсылық фильтрі”. Досым туралы айтатының жақсы ма әлде..?

– Жоқ, жақсы емес, керісінше…

– Сен рас болып болмағанын білмей тұрып, досым туралы жаман нәрсе айтқың келді ме сонда? Оған қарамастан тесттен өтуің мүмкін, соңғы фильтр – “Керектілік фильтрі”. Досым туралы айтатының керегіме жарай ма?

– Білмеймін ғой енді, бәлкім..

– Түсінікті. Маған айтатының шындық емес, жақсылық емес және қажеттілігі болмаса, оны айтып несіне әуре боласың?

https://angimeler.wordpress.com/category/

2-мәтін

Мұқағали мен Шәміл екеуін әдебиет саласында байланыстыратыны: біріншіден, екі ақынның да поэзия саласының саңлақтары екендігі, екіншіден, өмір жолында асқақ адамгершілік иелерінің айырылмас достықтары.

Ақын Серікбай Оспанов өз естелігінде Шәміл ақын мен Мұқағалидың танысуын жазады. Бұл таныстық та қызық. Екі құрдас Әнуарбек Дүйсенбиев пен Мұқағали сөзбен қағысып қалады. Мұқағали сойыл сөздерді сілтеп бет қаратпай бара жатқан кезде, Әнуарбек:

– Сен осымен қоя қой, әйтпесе Шәміл ағама айтып сабатып аламын! – депті. Мұқағали сабасына түсіп, еңгезердей Шәмілді көргісі келіп жүреді. Сөйтсе ол тым нәзік, бойы сырықтай, қолдары нәзік шыбықтай жігіт екен. Алданғанын сонда біледі. Шәміл екеуі тез тіл табысып кеткен екен.

«Ойласам, талай-талай қыр басыппын,
Досым деп, «доңызбен» де мұңдасыппын…
…Шәміл-ау!
Қалың достан қалған сен ең,
Қайтемін?
Ғашықпын мен,
Шын ғашықпын!!!»

Бұл жолдарда Мұқағали өзінің ақынға деген адал достық ниетімен қатар, достық сезімге, өмірге деген шағымын айтып, ішкі сырын білдіреді. Ал Шәміл:

«Болса-дағы қанша жегжат, туысқан,
Туысқаннан досың жақын ұғысқан.

Жан-тәнімен шын берілген дос тапсаң,

Сүріндіре алмас сені бір дұшпан», – деп өзінің ойындағы достық сезімінің қандай екендігін сездіреді.

https://adebiportal.kz/kz/news/view/13214

Оқылым

Тапсырма

Берілген тапсырмаларды орындаңыз. [10]

А мәтіні

Ең көп адам ойнаған күй 2010 жылы Қытайдағы Толы ауданы қазақтарының арқасында домбыра Гиннестің рекордтар кітабына кірді. Бұл туралы ақпарат таратқан «Азаттық Радиосының» мәліметінше, 10450 домбырашы Дәулеткерейдің «Кеңес» күйін бірге орындап, рекорд жасаған. Жаппай орындауға дайындық екі жылға созылған. Алдымен, 160 адам ауданның шебер күйшілерінен тәлім алап, өз кезегінде олар басқаларға да үйреткен. Шыдамдылық пен ерен еңбектің арқасында Толы қазақтары діттеген мақсатына жетті. Гиннестің рекордтар кітабының өкілдерін таңғалдырып, рекорд орнатты.

2012 жылы қытайлық қазақ Болатбек Кәрімханұлы әлемдегі ең кішкентай домбыраны жасап шықты. «Айқын» газетіндегі мәліметке қарағанда, домбыраның ұзындығы – 4,5 сантиметр, ені – 1,4 сантиметр, биіктігі – 1,2 сантиметр ғана болатын қос ішекті аспапты инемен шертіп, ойнауға болады. Дауысы дұрыс шығу үшін қаражиде ағашын алып, әрбір бөлшегін жеке жонып, бір-бірімен қиюластырып отырады. Сырт пішінін қазақы ою-өрнектермен безендіріп, әспеттей түседі.

2015 жылы Астанада 50 мың евро тұратын алтынмен және гауһармен безендірілген домбыра көрсетілді. Stan.kz порталының мәліметінше, домбыра 24 карат таза алтынмен және гауһар таспен көмкерілген. Домбыраның ұзындығы – 100 сантиметр, ені – 25 сантиметр. Бірақ ол ойнауға арналмаған. Сән ретінде интерьерге қолданылатын бұйым.

https://tengrinews.kz/story/dombyiraga-katyistyi-trkelgen-rekordtar-men-kyizyik-derekter-347953/

Ә мәтіні

«Ерте, ерте, ерте заманда, «ер етігімен су кешкен» келте заманда, елім деп егіліп, тоғыз тарау елдің тарихын жадында сақтаған қарт жыршы болыпты. Кәрілік жеңіп, дәм таусылар сәт таянғанын сезінген ол, бүкіл ел-жұртын, үрім-бұтағын жинап: «Уа, жарандар, қазір менің көкірегімде тоғыз тараудың шежіресі қаттаулы. Ел есінде қалар шаруаны өзіммен бірге жасасып, бірге қартайған осы бір ескі домбырамның көмегімен үлкен-кішіге паш етіп келдім. Көз жұмар шақта білгенімді кімге қалдырам деп жүз ойланып, мың толғанып, шешімін таппадым. Ендігісін өздерің біліңдер», – деген екен.

Жас-кәрісі, ерлі-зайыптысы, жарлы-жақыбайы түгелдей жиналған жұрт өзара кеңесіп, тоғыз тарауды қарт жыраудың домбырасының шанағына құю керек деп шешкен екен. Сонда осынша байлық оның қуыс мойнынан шығып кетпесін һәм тоғыз тараудың белгісі болсын деп бүкіл ел болып домбыраға

тоғыз тосқауыл перне, ал қарт жыраудың құрметіне аспаптың бетіне екінші ішек таққан екен. Осыдан барып оның шанағы кеңейіп, мойны ұзарып, шежірелі сыр шертетін халық мұрасы – алтын домбыра болып сол заманнан қалған екен».

http://old.baq.kz/kk/news/ruhaniyat/aniz__dombira_abiz_dombira_do

1.Мәтінді оқып, сұрақтарға «иә», «жоқ» деп жауап беріңіз.

[2]

№	Сұрақтар	Иә	Жоқ
A	«Азаттық радиосының» мәліметінше, 10450 домбырашы Дәулеткерейдің «Кеңес» күйін бірге орындады.		
B	Шыдамдылық пен ерен еңбектің арқасында Толы қазақтары рекорд орнатты.		
C	Ел болып домбыраға сегіз тосқауыл перне, ал жыраудың құрметіне аспаптың бетіне үшінші ішек таққан екен.		

2. Халқымызда «Өнер – өмірдің жалғасы» деген тұжырым бар. Осы тұжырымға өз көзқарасыңызды үш-төрт сөйлеммен білдіріңіз. [3]

---

3. Берілген мәтіндердің стилін, тақырыбын, құрылымын, мақсатты аудиториясын, тілдік ерекшеліктерін салыстырыңыз. [2]

Мәтіндер	Тақырыбы	Стилі	Құрылымы	Мақсатты аудиториясы	Тілдік ерекшелігі
А мәтіні					
Ә мәтіні					

4. Салыстыру кестесіндегі ақпарттарды негізге ала отырып, мәтіндердің ерекшеліктерін 3-4 сөйлеммен тұжырымдап жазыңыз. [3]

Жазылым

Берілген тақырыптардың бірін таңдап, жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне қарай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, көлемі 150-170 сөзден тұратын шағын мақала құрастырып жазыңыз. [10]

1. Айналаңыздағы адамдар арасынан көрген адал достықты насихаттап, «Адам досымен мықты» тақырыбына мақала жазыңыз.

2. Елімізде үрдіске айналған жаппай домбыра тарту науқанына белсене қатыстыңыз. Науқаннан алған әсеріңізді бөлісіп, «Домбыра – ұлтым деген ұлдың төрінде тұруға міндетті аспап» тақырыбына мақала жазыңыз.

Балл қою кестесі

Тыңдалым және айтылым

№	Балл	Грамматика мен лексиканы дұрыс қолдануы	Сұрақты түсіну мен толық жауап беру қабілеті
1	9-10	Грамматикалық және лексикалық құрылымдардың қолдану аясын өте жақсы түсінеді. Сөз саптауы дұрыс, мардымсыз қателерді жібереді.	Тақырыпты өте жақсы түсінеді. Барлық сұрақтарға жауабы толық және орынды. Талқылау кезінде өз ойын толық және мәтіннен мысалдар ала отырып жеткізе алады.
2	7-8	Грамматикалық және лексикалық құрылымдардың қолдану аясын жақсы түсінеді. Сөз саптауы дұрыс, анда-санда қателер жібереді.	Тақырыпты жақсы түсінеді. Қойылған сұрақтарға жауабын ойланып, әрі орынды жеткізеді. Талқылау кезінде өз ойын түсінікті жеткізеді, бірақ кейде сырттан көмек қажет етеді.
	5-6	Грамматикалық және лексикалық құрылымдарды қолдану аясын орташа түсінеді. Сөз саптауы дұрыс, стильдік қателері байқалғанмен, түсінуге кедергі тудырмайды.	Тақырыптың негізгі ойын түсінеді, бірақ күрделі сұрақтарды талдауда едәуір қиналады. Талқылау кезінде қолдауды қажет етеді, мәтіннен нақты мысалдармен дәлелдеуде қиналады.
	3-4	Грамматикалық және лексикалық құрылымдардың қолдану аясын аздап түсінеді. Сөз саптауы нақты емес, түсінуге қиындық тудырады.	Тақырыпты түсінуде, сұрақтарға жауап беруде қиналады, тақырыпты ашып, ойын дамытып дәлелді жеткізе алмайды. Талқылау кезінде үлкен қолдаусыз өзін көрсете алмайды.
	1-2	Грамматикалық және лексикалық құрылымдардың қолдану аясын өте аз түсінеді. Түсініспеушілікті тудыратын, қайталанып келетін қателер жиі кездеседі.	Тақырыпты түсінуде қатты қиналады. Күтпеген сұрақтарға жауап беруде, дәлелдеуде қиналады, тіпті жауап бере алмайды. Талқылауға өте аз қатысады.

Оқылым

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	А – «иә», В – «иә», С – «жоқ»	2	Бір жауабы қате болған жағдайда 1 балл
2	*Ықтимал жауабы:* Тарих сахнасынан қаншама өнерлі адамдар өтті. Олардың өзі өткенмен, өнерлері өмірлеріндей жалғасын тауып келеді /Оқушы жауабы ескеріледі./	3	Жауабын толық емес 1-2 сөйлеммен берсе – 1 балл
3	Берілген кесте бойынша екі мәтіннің стилін тақырыбын, құрылымын, аудиториясын, тілдік құрылымдарын	2	Мәтіндер ерекшелігін жартылай талдаса 1 балл

	анықтайды.		
4	*Ықтимал жауабы:* Мәтіндерде домбыраның шығу тарихы, маңызы, оны насихаттау мақсатындағы іс-шаралар, халықтың жасап жатқан әрекеттері туралы ақпарат беріледі. Бірақ мәтіннің стилі, тілдік құрылымы өзгеше /Оқушы жауабы ескеріледі./	3	Ерекшелігі ашылмай 1-2 сөйлеммен берсе – 1 балл
Барлығы		**10**	

Жазылым

№	***Балл***	***Сипаттамасы***
1	9-10	Оқырманға ерекше әсер ету мақсатында көркем тіл құралдары орынды қолданылған. Жазылым жұмысының құрылымы мен берілген көлем мөлшері сақталынған. Ойын еркін әрі толық, дәлелді, күрделі әсерлерді жеткізе алады, орфографиялық, пунктуациялық қателерді жібермейді.
2	7-8	Оқырманға ерекше әсер ету мақсатында тіл құралдары үйлесімді түрде қолданылған. Жазылым жұмысының құрылымы мен берілген көлем мөлшері сақталынған. Ойын анық әрі еркін білдіруі тиісті әсерді береді, жіберілген кейбір қателер түсінуді қиындатпайды.
	5-6	Оқырманға ерекше әсер ету мақсатында бейнелеуіш құралдары қолданылған. Құрылымы мен көлемінде толық сақталмайды. Ойын анық білдіреді, бірақ бір сарыннан шықпайды, стильдік қателер (мәтіндегі сөздердің байланысу түрлерінің дұрыс қолданылмауы, шақтардың, бастауыш пен етістіктердің ұйқаспауы, орфографиялық қателер, пунктуацияның жоқтығы) жалпы әсерді бұзады.
	3-4	Құрылымы жүйесіз немесе анық емес, нақты суреттеу мен қарама – қайшылықтарды баяндау қабілеті жетіспейді. Құрылымы мен көлемі сақталмайды. Сөз саптауы нақты болғанымен, жүйесіздік байқалады, жиі стильдік, орфографиялық қателер (сөздердің байланысу түрлерінің дұрыс қолданылмауы, шақтардың, бастауыш пен етістіктердің ұйқаспауы, орфографиялық қателер, пунктуацияның жоқтығы) жібереді.
	1-2	Көркем тіл құралдары аз қолданылған немесе мүлдем қолданылмаған. Сөздер кейде анық емес, техникалық және құрылымдық қателер (сөздердің байланысу түрлерінің дұрыс қолданылмауы, шақтардың, бастауыш пен етістіктердің ұйқаспауы, орфографиялық қателер, пунктуацияның жоқтығы) мағынаны толық түсінуге қиындық келтіреді.

«Қазақ әдебиеті» оқу пәні

Нұр-Сұлтан қаласы № 72 мектеп-лицейінің
қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі
Жанар Советхановна Адилбекованың іс-тәжірибесінен

8-сынып

«Дананың сөзі – ақылдың көзі» бөлімі

Оқылатын шығарма *Ахмет Йассауи «Даналық кітабы»*
Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр»
Қорқыттың нақыл сөздері
Оқу мақсаты
8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз ойын дәлелдеу үшін орынды қолдану;
8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау.
Ойлау дағдыларының деңгейі Қолдану
Бағалау критерийі *Білім алушы*
- өлең шумағының идеясын негізге алады;
- тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдайды.
Орындау уақыты 15-20 минут

Тапсырма
1. Берілген өлең шумағының идеясын негізге ала отырып, қоғамдағы жастар тәрбиесіне байланысты келеңсіздіктерді шығарма түрінде жазыңыз.

Азған заман ғалымы залым болар,
Қошеметшіл қулықпен мәлім болар,
Анығын айтқан адалдар жазым болар,
Бұл не деген замана болды, достар?

Айтылған сөз, уәденің байламы жоқ,
Жалғандыққа шындықтың қайраны жоқ,
Шындықты айтып осылай шырқыраған,
Құл Қожа Ахмет сөзінің жалғаны жоқ.

2. Адам өмірі – қамшының сабындай ғана қысқа екен, досы көп, ұрпақ тәрбиелеген ұтады екен,- деген Қорқыттың нақыл сөзінің идеясын аша отырып, Қорқытқа мінездеме беріңдер.

Бағалау критерийі	**Тапсырма**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Шығарма үзінділерін өз ойын дәлелдеу үшін	1	- өлең шумағының идеясын негізге алады;	1

орынды қолданады		- қоғамдағы жастар тәрбиесіне байланысты келеңсіздіктерді жазады; - сөйлем байланысына назар аударады; - әріп тұлғасын дұрыс салады; - ойын дәлелдеу үшін үзінділерді қолданады: 1-шумақ; 2-шумақ	1 1 1 1
Тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдайды	2	-нақыл сөздің идеясын ашады; - Қорқытқа мінездеме береді.	1 1
Барлығы			7

8-сынып

«Дананың сөзі – ақылдың көзі» бөлімі

Оқылатын шығарма *Ақтамберді Сарыұлы «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Шалкиіз жырау «Би Темірге айтқан бірінші толғауы»*

Оқу мақсаты

8.2.2.1 Берілген үзіндіні мұқият тыңдап, көркемдегіш құралдарды табу, түсінік бере алу;

8.3.1.1 Шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау.

Ойлау дағдыларының деңгейі Жоғары деңгей дағдылары

Бағалау критерийі *Білім алушы*

- тілдік ерекшелікті автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасы тұрғысынан талдайды;
- шығарманың тақырыбы мен идеясын салыстырады, тарихи және көркемдік құндылығын бағалайды.

Орындау уақыты 15-20 минут

Тапсырма

1. Үзіндіні тыңдап, көркемдік ерекшелігін ашып, теориялық тұрғыда түсіндіріңіз. Үзіндінің мағынасын ашып жаз.

Жоны бір жалпақ жотадай,
Мойны бір жалпақ бұқадай,.....
Даусы бар азандай,
Желіні бар қазандай
Жаралы құдай ыңырантып, ...

Боталаған боз іңген
Азан –қазан, уда-шу.....

2. Толғауда айтылған ойлардың өміршеңдегіне баға беріп, өз ойларыңды талдап, қазақ халқына мінездеме беріңіз.

Шығармалар	Баға беру	Талдау	Мінездеме:
«Күлдір-күлдір кісінетіп»			
«Би Темірге бірінші толғауы»			

Бағалау критерийі	**Тапсырма**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Толғауды тыңдай отырып, көркемдегіш құралдарды табады	1	тілдік ерекшелігін талдайды	1
		- теориялық тұрғыда дәлелдейді; - үзіндіге түсінік береді	1 1
Шығармалардың тақырыбы мен идеясын салыстырып, тарихи құндылығын бағалайды	2	- толғауда айтылған ойлардың өміршеңдігіне баға береді; - ойларын нақты жазады	1 1
		- қазақ халқына мінездеме береді	1
		- ойын жүйелі қорытындылайды	1
		- сөйлем байланысына көңіл бөледі	1
Барлығы			**8**

«Дананың сөзі – ақылдың көзі» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)
Ақтамберді Сарыұлы «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	***Оқу жетістігі деңгейі***		
	Төмен	***Орта***	***Жоғары***
Толғауды тыңдай отырып, көркемдегіш құралдарды табады	Кейіпкер бейнесін ашуда тілдік ерекшелігін талдауда қиналады ☐	Кейіпкер бейнесін ашуда, тілдік ерекшелігін талдауда қателеседі ☐	Кейіпкер бейнесін ашады, тілдік ерекшелігін талдайды ☐
Шығармалардың тақырыбы мен идеясын салыстырып, тарихи көркемдік құндылығын бағалайды	Шығармалардың тақырыбы мен идеясын салыстыруда, тарихи көркемдік құндылығына қатысты ойын қорытындылауда қиналады ☐	Шығармалардың тақырыбы мен идеясын салыстыруда, тарихи көркемдік құндылығына қатысты ойын қорытындылауда қателеседі ☐	Шығармалардың тақырыбы мен идеясын салыстырады, тарихи көркемдік құндылығына қатысты ойын қорытындылайды ☐

2-тоқсан бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

«Көркем әдебиет және эпикалық сарын» бөлімі

Оқылатын шығарма *Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян»*
Оқу мақсаты
8.1.2.1 тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде жазады;
8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдарды табу, қолданысын талдау.

Ойлау дағдыларының деңгейі Қолдану
Бағалау критерийі *Білім алушы*
- Тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде жазады;
- Көркемдегіш құралдардың қолданысын талдап, түсінігін жазады.

Орындау уақыты 15-20 минут

Тапсырма

1. Берілген үзіндіден тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде жазыңдар.

Еділді тартып алғаны –
Етекке қолды салғаны.
Жайықты тартып алғаны –
Жағаға қолды салғаны.
Ойылды тартып алғаны –
Ойдағысы болғаны.
Маңғыстаудың үш түбек
Оны – дағы алғаны

2. Үзіндіден көркемдегіш құралдарды тауып, қолданысын талдаңыз.

Түсінгеніңді 3- 4 сөйлеммен жазыңыз.
Дұшпан – тазы, біз түлкі,
Қашсақ, ерікке қоймайды,
Інге кірсек, суырып,
Бір пәлеге жолықтық.
....Қазынасы кең Құдайым,
Сақтағайсың саламат!

Бағалау критерийі	**Тапсырма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Тарихи оқиғаны қорытып,	1	тарихи оқиғаны қорытады	1

әңгіме түрінде жазады		- әңгіме түрінде жазады; - ойын жүйелі жазады.	1 1
		сөйлем байланысына назар аударады.	1
Көркемдегіш Құралдарды талдап, қолданысына талдау жасайды.	2	- көркемдегіш құралдарды табады; - қолданысына талдау жасайды.	1 1
		ойын жинақы жеткізеді.	1
		Үзіндіні түсіндіре алады.	1
Барлығы			**8**

Көркем әдебиет және эпикалық сарын бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)
Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян»

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	***Оқу жетістігі деңгейі***		
	Төмен	***Орта***	***Жоғары***
Тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде жазады	Тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде ойын жүйелі жазуда қиналады ☐	Тарихи оқиғаны қорытып, әңгіме түрінде ойын жүйелі жазуда қателеседі ☐	Тарихи оқиғаны қорытады, әңгіме түрінде ойын жүйелі жазады ☐
Көркемдегіш құралдарды талдап, қолданысына талдау жасайды	Үзіндідегі көркемдегіш құралдарды табуда, қолданысына талдау жасауда қиналады ☐	Үзіндідегі көркемдегіш құралдарды табуда, қолданысына талдау жасауда қателеседі ☐	Үзіндідегі көркемдегіш құралдарды табады, қолданысына талдау жасайды ☐

8-сынып

«Көркем әдебиет және эпикалық сарын» бөлімі

Оқылатын шығарма *Ш.Құдайбердіұлы «Еңлік- Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі*

Оқу мақсаты

8.2.4.1 әдеби эссені поэмада баяндалған тарихи оқиғадағы бата беру ұғымына мән бере отырып, оқиғаны қорытып жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейі Қолдану

Бағалау критерийі *Білім алушы*

- поэмада баяндалған тарихи оқиғадағы бата беру ұғымына мән бере отырып, оқиғаны қорытып жазады.

Орындау уақыты 15-20 минут

Тапсырма

Поэмада баяндалған тарихи оқиғадағы бата бұзу ұғымына мән бере отырып, оқиғаны қорытып, эссе түрінде жазыңыз.

Бағалау критерийі	***Тапсырма***	***Дескриптор***	***Балл***
		Білім алушы	
Әдеби эссені поэмада баяндалған тарихи оқиғадағы бата беру ұғымына мән бере отырып, оқиғаны қорытып жазады.	1	- тақырыпты ашады; - тарихи оқиғадағы бата бұзу ұғымына мән береді	1 1
		- қатесіз, таза жазады; - сөйлем байланысына назар аударады	1 1
		- әріп тұлғасын дұрыс салады.	1
		- оқиғаны қорытады	1
		- эссе құрылымын сақтайды.	1
Барлығы			**7**

«Көркем әдебиет және эпикалық сарын» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)
Ш.Құдайбердіұлы «Еңлік- Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі

Білім алушының аты-жөні_____

Бағалау критерийі	***Оқу жетістігі деңгейі***		
	Төмен	***Орта***	***Жоғары***
Әдеби эссені шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап жазады	Тақырыпты ашуда, гуманистік тұрғыда талдау жасауда, ойын мысалдармен дәлелдеуде және эссе құрылымын сақтауда қиналады ☐	Тақырыпты ашуда, гуманистік тұрғыда талдау жасауда, ойын мысалдармен дәлелдеуде және эссе құрылымын сақтауда қателеседі ☐	Тақырыпты ашады, гуманистік тұрғыда талдайды, ойын мысалдармен дәлелдеп, эссе құрылымын сақтап жазады ☐

«Орыс тілі және әдебиеті» пәні

Образцы задании по суммативному оцениванию за раздел по предмету «Русский язык и литература» для 5, 9 классов составлены учителем русского языка и литературы ШЛ №70 г.Нур-Султан Габдрашитовой Аидой Сайлауовной

5 класс

Название раздела: Кем я хочу стать, когда вырасту

Цель обучения:

5.1.1.1. – понимать общее содержание сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, определяя тему текста

5.2.4.1. – создавать высказывание (описание) на основе иллюстраций.

Критерий оценивания *Обучающийся*

- демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, отвечая на вопросы;
- определяет тему текста;
- создаёт высказывание (описание) на основе предложенной иллюстрации продолжительностью 3 мин.

Уровень мыслительных навыков Знание, понимание
Применение

Время выполнения 20 минут

Задание.

Слушание

Прослушайте текст

Транскрипт текста

Она будет учительницей

Ажар жила в небольшом городе на севере страны. Отец девочки был инженером-строителем, а мама — учительницей. Старший брат Ажар недавно окончил институт и вернулся в родной город. Теперь он инженер-строитель и работает вместе с отцом.

Ажар долго не могла решить — кем она будет, когда окончит школу. Она думала, что тоже может стать инженером и вместе с отцом и братом будет строить свой город, который она очень любит.

Но профессия мамы тоже нравилась Ажар. В школе, где училась Ажар, её мама была учительницей русского языка и литературы. Уроки мамы были очень интересными. Мама учила своих учеников любить литературу и русский язык. Многие ученики мамы хотели стать преподавателями. И только Ажар не могла решить — кем стать.

Однажды, когда Ажар училась в десятом классе, сильно заболела её подруга. Четыре месяца она не ходила в школу. И очень часто Ажар приходила

к своей подруге.

Она занималась с подругой историей, математикой, русским языком, физикой, химией.

Учителя составили специальный план для больной девушки и давали ей задания. Все хотели помочь ей, но больше всех помогала Ажар. Подруга называла Ажар «моя учительница».

Пришла весна. Нужно было сдавать экзамены. Врачи уже разрешили подруге Ажар ходить в школу. Девушки вместе готовились к экзаменам. Ажар была очень рада, когда её подруга хорошо сдала все экзамены.

И тогда Ажар поняла, кем она хочет стать — учительницей и только учительницей [5].

Задание.

1. Отметьте правильный вариант:

1. Где находится городок, в котором жила Ажар:
А) на юге страны
В) на севере страны
С) на востоке страны
2. Кем по образованию был брат Ажар:
А) юрист
В) музыкант
С) инженер-строитель
3. В каком классе заболела подруга:
А) в восьмом
В) в девятом
С) в десятом.
4. По каким предметам Ажар помогала своей подруге:
А) биология, география, английский язык
Б) английский язык, технология, всемирная история
В) история, математика, русский язык, физика, химия

2. Определите тему текста, выберите нужное:

А) Она будет учительницей
Б) Помощь больной девочке
В) Весеннее происшествие

Говорение

3. Задание.

Составьте высказывание о профессии по иллюстрации (выбрать одну картинку). Время на подготовку – 5 мин., на выступление – 2 мин.

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы*	*Балл*
		Обучающийся	
демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут	1	- выполняет тестовые задания, выбирая один верный ответ: 1. 2. 3. 4.	 1 1 1 1
определяет тему текста	2	- выбирает один верный ответ	1
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительностью 3 мин.	3	- высказывание соответствует иллюстрации; - выдерживает время для говорения; - соблюдает логическую последовательность; - соблюдает орфоэпические нормы.	1 1 1 1
Всего баллов			9

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Кем я хочу стать, когда вырасту»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания	**Уровень учебных достижений**		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительность ю не более 2-3 мин	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста ☐	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста ☐	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста ☐

определяет тему текста	Затрудняется в определении темы текста	Допускает ошибки в определении темы текста	правильно определяет тему текста
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительность ю 3 мин.	Высказывание неточно соответствует выбранной иллюстрации; нарушает регламент выступления; нарушает логическую последовательно сть допускает орфоэпические ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; иногда нарушает логическую последовательность; допускает негрубые ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; соблюдает логическую последовательн ость; соблюдает орфоэпические нормы

9 КЛАСС

Название раздела: Отцы и дети: диалог и конфликт поколений

Цель обучения:

9.1.1.1 – понимать основную и детальную информацию сообщения продолжительностью до 5-8 минут, определяя подтекст, цель высказывания и отношение говорящего к событиям и героям и делая выводы;

9.3.1.1 – понимать главную, второстепенную и скрытую (подтекст) информацию сплошных и несплошных текстов.

Уровень мыслительных навыков: Знание, понимание;
навыки высокого порядка

Критерий оценивания ..... Обучающийся

- демонстрирует понимание основной и детальной информации;
- демонстрирует понимание информацию сплошного текста.

Время выполнения 20 минут

Задание.

Аудирование

Транскрипт текста

Прослушайте текст два раза, выполните задания

Среди десятков и сотен принимаемых человеком решений ни одно не

может сравниться по значению, по роли, по влиянию на судьбу с решением о том, по какой дороге пойти, какое поприще выбрать. Поиски жизненного пути, размышления о нём обыкновенно возникают у человека в том возрасте, когда он начинает осознавать себя частью общества, когда стремится разобраться в своих отношениях с окружающими, а также чувствует потребность реализовать свои возможности, свои силы, свою личность.

Учёные считают, что именно ради такой самореализации человек и живёт. Его не устраивает и не может устроить существование ради самого существования. Ему необходимо найти такое занятие, которое наполнит это существование истинным, подлинным смыслом. Каждый человек, как бы он ни был поглощён повседневными делами и заботами, хочет не просто жить, но и ощущать ценность своей жизни, знать, что его деятельность, преодоление препятствий, устремлённость в будущее, имеют значение и несут какой-то смысл не для него одного. Только тогда человек чувствует себя не лишним, а свои способности — востребованными другими людьми, обществом.

Однако у каждого человека свои, только ему присущие задатки, склонности, способности, таланты. Ведь нет двух абсолютно одинаковых людей. И поэтому поиски смысла жизни — это самостоятельный путь проб и ошибок каждого человека. Это поиск человеком самого себя, своих жизненных ценностей, своих ориентиров.

При этом, независимо от того, как человек определил свой путь, какой смысл жизни нашёл, уже сам поиск этого смысла делает человека Человеком с большой буквы, личностью, так как никто из живых существ, кроме человека, не может осознанно относиться к жизни, не стремится понять и объяснить своё поведение, своё отношение к окружающим.

(По Г.А. Маслову)

Задание.

Отметьте верный вариант:

1. Когда, по мнению автора, у человека возникают потребности реализовать свои возможности?

А) в детстве

Б) в зрелом возрасте

В) когда он начинает осознавать себя частью общества.

2. Кто считает, что именно ради такой самореализации человек и живёт:

А) ученые

Б) учителя

В) психологи.

3. Когда человек не чувствует себя не лишним?

А) в семье

Б) когда востребован другими людьми

В) на работе.

4. Для чего живет человек:
А) для обогащения
Б) для обучения
В) для самореализации

5. Определите стиль данного текста:
А) научный
Б) официально-деловой
В) публицистический

Задание.

Перескажите прочитанный текст, используя ключевые слова и выражения. Постройте аргументированное высказывание на основе личных впечатлений и наблюдений.

Время на подготовку пересказа: 5 мин. Время для пересказа: 2 мин.

Выбор профессии – огромная ответственность

Редко в жизни случается так, что уже с юношеских лет ясна предстоящая дорога. Чаще всего выбор профессии – результат влияния семьи, учителей, соседа, имеющего авторитет старшего друга. С их помощью молодой человек делает важнейший шаг в жизни.

Почему важнейший? Понаблюдав за близкими, нетрудно убедиться, что наиболее счастливы те, кто любит свою работу, кто нашёл место в жизни. Именно потому выбор профессии – огромная ответственность и того, кто вступает в самостоятельную жизнь, и тех, кто помогает ему в этом.

Радость труда, по-моему, заключается не столько в престиже и звании, сколько в чувстве профессиональной гордости, постоянном удовлетворении работой. А это удовлетворение может принести любой труд, который человеку по душе.

Бесспорно, каждому хочется интересной работы. Но даже и внешне, казалось бы, однообразный труд может стать интересным, если видишь цель, ради которой работаешь, если эта цель важна и дорога, если знаешь, что приносишь пользу людям.

Г.Т.Береговой

Критерий оценивания	*Дескрипторы*	*Балл*
	Обучающийся	
Понимает содержание текста	Выбирает правильные ответы в тестовых заданиях 1. В 2. А 3. Б 4. В 5. В	5
Понимает содержание текста, пересказывает	Пересказывает, используя ключевые слова	3

прочитанное	Демонстрирует грамотную речь	2
		Всего 10

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Отцы и дети: диалог и конфликт поколений»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания:	Уровень мыслительных навыков:		
	Низкий	Средний	Высокий
Понимает содержание текста	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста ☐	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста ☐	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста ☐
Понимает содержание текста, пересказывает прочитанное	Затрудняется в логическом пересказе, допускает речевые и стилистические ошибки ☐	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логику изложения и правильную речь ☐	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логическую последовательность, высокий уровень грамотности ☐

«Ағылшын тілі» пәні

Нұр-Сұлтан қаласы № 54 мектеп-лицейінің
«Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі
Абишева Кульшат Сейлбековнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Hobbies and Leisure»
Term 1
Grade 7

Learning objectives:

7. L1. Understand with little support the main points in extended talk on a limited range of general and curricular topics;

1. W6. Link with little or no support, sentences into coherent paragraphs using a variety of basic connectors on a range of familiar general topics and some curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ identify the main idea in extended talks
- ✓ Write topic related words correctly
- ✓ Connect sentences into paragraphs with linking words

Level of thinking skills: Knowledge and comprehension
Application

Duration: 20 minutes

Listening
Task 1. Listen to the text twice and do the task

1. *https://en.islcollective.com. Text can be found after the rubrics.*

Are the sentences True or False?
Example: Daniel likes painting True

1. Daniel prefers to paint portraits. _____
2. Daniel's paintings are for public. _____
3. Daniel's hobby is taking a photo. _____
4. Peter loves playing chess. _____
5. Peter's wife likes fishing. _____
6. Peter and his wife do the gardening. _____

Writing

Task 2. Write full sentences about your leisure-time. Use linking words

Example: I like playing football **because** it is a widespread sport in the world
Do you have enough leisure time? What do you do in your spare-time?

Who do you spend your day off with?

Where do your friends usually spend their leisure-time?

Do people change their leisure-time activities, as they get old? How?

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor**	**Mark**
		A learner	

Recognize the main idea in amplified talks.	1	writes True;	1
		writes True;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes True;	1
Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs with linking words	2	gives full answer, using linking words;	1
		writes with grammar accuracy;	1
		spells the words correctly;	1
		writes a consequent paragraph	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Hobbies and Leisure»

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Recognize main idea in amplified talks.	Experiences challenges in recognizing the main idea in amplified talk. ☐	Has trouble in recognizing the main idea in amplified talk. Makes mistakes in marking sentences for True and False statements while listening. ☐	Confidently identifies the main idea in amplified talk. Mark sentences True and False correctly. ☐
Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs linking words	Has trouble in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with insufficient grammar accuracy. ☐	Makes mistakes in giving full answers in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with some grammar mistakes. ☐	Feels confidence in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with grammar accuracy. ☐

Tapescript

Daniel's hobbies and interests

Daniel is very artistic. In his free time, he enjoys painting and drawing. He prefers to paint portraits, and he is very good at it. His painting are often displayed at exhibition. He also writes short stories from time to time, but he prefers painting to writing. He has recently bought a camera, and he is hoping that photography will become one of his new hobbies.

One of Daniel's other hobbies playing chess, which has nothing to do with art. He sometimes plays chess at competitions, but he never wins. His friends tell him that he should stick to painting portraits.

Peter's hobbies and interest

Peter is quite sporty. He loves playing football, and he plays for local team. He is very competitive, and he cannot stand losing a game. Luckily, his team play very well, so the hardly ever lose. Peter also enjoys watching sport on TV, especially footfall.

Peter's other hobbies are fishing and gardening. He finds this relaxing, unlike football. Peter and his wife, Sarah, often do gardening together. They often listen to the radio as they plant flowers and pull out the weeds. Peter would like Sarah to go fishing with him too, but she hates fishing, so he hardly ever goes with him.

Нұр-Сұлтан қаласы Ғ.Қайырбеков атындағы
№ 2 мектеп-гимназиясының
«Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі
Жұмаева Марина Аманжоловнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Food and Drink»

Grade 8

Learning objectives:

8.4.2.1 understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;

8.5.3.1 write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ dentify the main idea from context of the text and choose the title of it;
- ✓ Use topic related vocabulary in appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences

Level of thinking skills:

Comprehension. Deducing. Composing. Application

Higher order thinking skills

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text and answer the questions

Fast Food is normally fast and cheap. People do not want to pay a lot of

money for a hamburger and fries or for a pizza, but there are some exceptions. Here is some of the world's most expensive fast food.

A restaurant in Glasgow, Scotland has a very expensive pizza. How much does it cost? More than two thousand dollars! What does this pizza have that the other pizzas do not have? Well, the ingredients are very expensive and include small pieces of gold!

Many people prefer burgers to pizzas. So when can you buy a expensive burger? Well, perhaps the world's most expensive burger can be eaten in Las Vegas. A restaurant there is for five thousand dollars! It is made from the best Japanese meat.

In addition, what about an expensive hot dog? Well, Germany is the home of the sausage so it is a good place to buy a hot dog. In a hotel in Berlin, you can buy maybe the most expensive hot dog in the world.

In addition, after a burger or a pizza if you want to have ice-cream you can go to a famous restaurant in New York and pay one thousand dollars for an ice-cream. For this money, you get a wonderful ice-cream, which comes with a gold spoon. You can take the spoon home after you finish eating!

1) How much does the pizza in the restaurant in Glasgow cost?
2) Where can you buy a very expensive burger?
3) Where does the meal in the expensive burger come from?
4) How much does the hot dog in Berlin cost?
5) Where can you pay one thousand dollars for an ice cream?

Task 2. Choose the best title for the text.

- ✓ The Most Expensive Pizza in the World
- ✓ The Most Expensive Fast Food in the World
- ✓ Such Expensive Food

The extract is taken and adopted from NenglishTPre- intermediateWB.p.19.

Writing

Task

Write an essay about your favourite food. You should write it according to the plan, structure, with appropriate vocabulary and at least 15 sentences. Look at the example of the essay that is given below

Use basic conjunctions and linking words for your essay:

•As for, then, or, because, so.

• To one's mind, firstly, secondly, for example.

Plan of an essay

1. Meal at breakfast
2. Simple dishes
3. Healthy food
4. Preferences at having meal

Example of the essay

My favourite food

For some food is a source of pleasure, for others is a source of energy. For me food is a pleasant source of energy. I think that pleasant food is healthy food.

To my mind, breakfast food should be quite simple. I eat complicated dishes only in restaurants. Firstly, I would like to say that I prefer low- fat food. Secondly, I like fresh fruit and vegetables most. Therefore, in the morning, I usually have some cheese with kefir then I have tea with toasts. At dinner, for example, I have vegetable soup, a salad and fried fish. I eat desserts little. For supper I have just a salad or an apple.

Finally, I love all kinds of milk products, especially yoghurt, cottage cheese. I prefer cheeses from Germany, France or Switzerland. As for sea products, I love shrimps, salmon and trout. I like different kinds of salads, dressed with olive oil or sour cream. I also love all kinds of potato dishes. I usually drink down food with natural juices or kvass.

I prefer to have tea with bitter chocolate or homemade jams. As I do not change my daily dishes, I very seldom have stomach problems. Actually, I think that the simpler food is the better is its taste.

3.The essay is taken and adopted from
http://www.study.ru/support/topics/aboutme/food/food1.html

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor:** **A learner**	**Mark**
Identify the main idea from the context of the text and choose the best title for it.	1 a)	answers 1) The pizza in a restaurant in Glasgow costs more than two thousand dollars!	1
		answers 2) A very expensive burger you can buy in Las Vegas.	1
		answers 3) The meat in the expensive burger comes from Japan.	1
		answers 4) The hot dog in Berlin costs two hundred euros.	1
		answers 5) You can pay one thousand dollars for an ice cream in New York.	1
		chooses “ The Most Expensive Fast Food in the World”	1
		writes an essay according to the plan;	1
	b)	writes at least 15 sentences;	1
Use topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences.	2	uses related and appropriate vocabulary;	1
		uses basic conjunctions and linking words.	1
Total marks			10

Assessment for the unit «Food and Drink»

Learner's name_____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Identify the main idea from context of the text and choose the best title of it;	Has trouble in identifying the meaning from the context of the text. Does the task mostly incorrectly. ☐	Makes mistakes in identifying the meaning from the context of the text. Fulfills the task of the text mostly correctly. ☐	Feels confidence in identifying the meaning from the context of the text. Implements the tasks of the text correctly. ☐
Apply topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences	Demonstrates difficulties at usage related words and phrases in the given sentences. Does the task mostly incorrectly. ☐	Demonstrates a good usage related words and phrases in the given sentences. Fulfills the task mostly correctly. ☐	Demonstrates a correct usage related vocabulary in the essay appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences. Implements all the task correctly. ☐

Нұр-Сұлтан қаласы № 9 «Зерде» мектебінің
«Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі
Бекенова Бибигуль Мырзатаевнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Mass Media and Entertainment»
Term
Grade 8

Learning objectives: 8.4.1.1(8R1) Understand the main points in texts on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts;

8.4.6.1 (8R6) Recognize the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended text.

8.5.5.1 (8W5) Write and develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a growing range of written genres in familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

✓ Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage;

✓ Interpret the information and find out if the statements are true or false;

✓ Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support;

✓ Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.

Level of thinking skills : Knowledge and comprehension. Comparing. Deducing.

Composing and generalizing. Speculating. Proving. Concluding.

Higher order thinking skills.

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text. Mark sentences as true (T) or false (F).

Do emoji and GIFs reduce our language and communication?

Yesterday I read *Nineteen Eighty-Four*, a novel by George Orwell that describes a totalitarian country where even the language they use is controlled. People do not use adjectives; they say 'ungood', 'plus good' and 'double plus good' to express their emotions. After reading, I thought how impossible it would be in our society to have such vocabulary. However, the more I thought about it, the more I understood that people in our world started already using less word. For example, I myself type messages to my friends and add some emoji. I often use them because GIFs can express my emotions much better than words. I am afraid, but are we losing our beautiful vocabulary?

Now English has the largest vocabulary in the world, with over one million words, but how will it change in future? Perhaps we will have a shorter language, full of saying 'cry face' if something bad happens or using abbreviations like LOL (laugh out loud) instead of saying the full phrase. So does this mean our vocabulary will shrink? Will people use emoticons to show emotions' in the future? Who knows how our language will change?

Nevertheless, I know for sure, I would like not to lose all the beauty and diversity of English!

https://learnenglishteens.britishcouncil.org/magazine/science-technology/do-emojis-gifs-restrict-our-language-communication

№	Statement	Mark True or False
1	The author thinks that the book shows a very strict place where the people do not have any rights.	
2	The author believes that people in this imaginary country can use all describing words.	
3	She is sure that today when people type messages to friends they often add some icons just to show their feelings better.	
4	The author is worrying if we started to lose the beauty and diversity of our vocabulary.	
5	She is hopeful that English vocabulary will change and simplify in future.	

Writing

Task

Write an essay about benefits and threats of using modern gadgets. You may write 10-12 sentences.

You should

- write about modern gadgets;
- describe good sides of gadgets, give 2 or 3 examples;
- write if there are bad sides of new technologies, give 2 or 3 examples;
- connect ideas logically, using basic conjunctions and linking words as: at first, after, then, finally;
- pay attention to spelling;
- use appropriate topical vocabulary.

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor**	**Mark**
		A learner	
Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.	1	1. chooses T	1
		1. chooses F	1
		2. chooses T	1
		3. chooses T	1
		4. chooses F	1
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.	2	presents a clear position	1
		supports ideas with 2 or 3 examples and reasoning	1
		links ideas logically and clearly with basic conjunctions and linking words	1
		doesn't make spelling mistakes or makes 1 or 2 mistakes	1
		uses appropriate topical vocabulary	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Entertainment and Media»

Learner's name _____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.	Demonstrates misunderstanding of the main idea of the passages in the topical text. ☐	Has trouble in finding and understanding specific information from the text. Makes some mistakes in completing the task. ☐	Interprets clearly mostly all the implied statements. Confidently finds and recognizes specific information to the given statements. ☐
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.	Does not use the topical vocabulary. Spells basic words and phrases mostly incorrectly. Does not relate the sentences, does not use any linking words. Does not compare benefits and threats of the topical issue. ☐	Has trouble in maintaining reasoning and making relevant contribution, in stating point of view. Makes some mistakes while linking the arguments. ☐	Can clearly present the topic with topical vocabulary and linking words. Provides comparing passages with proof, reasoning and examples. Does not have any spelling mistakes. Completes the task correctly. ☐

«Алгебра» пәні

7-**сыныптағы** «Алгебра» пәнінен
«Бүтін көрсеткішті дәреже» бөлімі
бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары
Қарағанды облыстық мамандандырылған
«Дарын» мектеп-интернатының
математика пәні мұғалімі
Ескожина Аягоз Жанабайқызының
іс-тәжірибесінен алынған

«Бүтін көрсеткішті дәреже» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Бөлімше: Натурал көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері

Бүтін көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері
Құрамында дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру
Санның стандарт түрі
Мәтінді есептерді шығару

Оқу мақсаты:
7.1.1.1 – сандарды стандарт түрде жазу;
7.2.1.1 санды өрнектердің мәндерін табуда бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
7.1.2.5 алгебралық өрнектерді ықшамдауда дәрежелердің қасиеттерін қолдану;
7.1.2.9 – стандарт түрде жазылған сандарды салыстыру;
7.1.2.10 шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдыру және оны стандарт түрде жазу.

Бағалау критерийі
Білім алушы:
- санды стандартты түрде жазады;
- алгебралық өрнектерді ықшамдау барысында дәреже қасиеттерін қолданады;
- бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолданып, санды өрнектің мәндерін табады;
- стандарт түрде жазылған сандарды салыстырады;
- шамаларды бір өлшем бірлігінен екінші өлшем бірлігіне айналдырады және оны стандартты түрде жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейлері Қолдану
Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты 25 минут

1-нұсқа

1. а) 0,0000042;
б) 730000000000 сандарын стандарт түрде жаз.(2)
2. Өрнекті ықшамда: $\left(\frac{a^{-3}}{6b^{-4}}\right)^{-2} \cdot \frac{1}{8}a^6b^{14}$.(4)
3. Есептеңдер:
а) $-3^{-4} + \frac{5^0 \cdot 27^{-5}}{243^{-4} \cdot 3^2}$; (4)
4. Сандарды салыстыр: (3)
А) $8{,}5 \cdot 10^3$ және $0{,}85 \cdot 10^4$
В) $4{,}1 \cdot 10^{-3}$ және $4{,}1 \cdot 10^{-2}$
С) $7{,}3 \cdot 10^5$ және $6{,}8 \cdot 10^{-5}$
5. Жер бөлігінің ауданы $59{,}74 \cdot 10^{12}$см^2 . Төмендегі өлшемдерге ауыстырып стандарт түрде жазыңыз:
а) м^2

б) км^2 (2)

2-нұсқа

1. 0,000000023; 840000000000 сандарын стандарт түрде жаз. (2)

2. Өрнекті ықшамда: $\left(\frac{a^{-5}}{6b^{-3}}\right)^{-3} \cdot \frac{1}{36} a^4 b^{13}$. (4)

3. Есептеңдер: $-4^{-3} + \frac{3^0 \cdot 32^{-7}}{128^{-6} \cdot 2^3}$; (4)

4. Сандарды салыстыр : (3)

A) $0{,}63 \cdot 10^5$ және $6{,}3 \cdot 10^4$

B) $2{,}4 \cdot 10^{-3}$ және $2{,}4 \cdot 10^{-2}$

C) $5{,}3 \cdot 10^5$ және $5{,}8 \cdot 10^{-5}$

6. Жер бөлігінің ауданы $93{,}24 \cdot 10^{13}$см^2 . Төмендегі өлшемдерге ауыстырып стандарт түрде жазыңыз:

A) м^2

B) км^2 (2)

Бағалау критерийлері	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Санды стандарт түрде жазады	1	Кіші санды стандарт түрде жазады	1
		Үлкен санды стандарт түрде жазады	1
Алгебралық өрнектерді ықшамдау барысында дәреже қасиеттерін қолданады.	2	Бөліндіні дәрежеге шығару ережесін қолданады	1
		дәрежені дәрежеге шығару ережесін қолданады	1
		Көбейтіндіні дәрежеге шығарады	1
		өрнекті ықшамдайды	1
Бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолданып, санды өрнектердің мәндерін табады	3	Теріс көрсеткішті дәреженің анықтамасын қолданады	1
		Бірдей негіздерге келтіреді	1
		Нөл дәрежені есептейді	1
		Дәреженің қасиеттерін қолданады	1
Сандарды салыстырады	4	Сандардың ретін бірдей ретке келтіреді	1
		Реті бірдей сандардың мәндік бөлігін салыстырады	1
		Сандарды салыстыра біледі	1
Шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдырады және оны стандарт түрде жазады	5	см^2 өлшем бірлігін м^2 өлшем бірлігіне ауыстырады, стандарт түрде жазады	1
		см^2 өлшем бірлігін км^2 өлшем бірлігіне ауыстырады, стандарт түрде жазады	1
Барлығы			**15**

«Бүтін көрсеткішті дәреже» бөлімі бойынша
жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийлері	**Оқу жетістіктерінің деңгейлері**		
	Төмен	**Орта**	**Жоғары**
Санды стандарт түрде жазады	Санды стандарт түрде жазуда қиналады ☐	Мәндік бөлігі мен ретін анықтағанда қателер жібереді ☐	Санды стандарт түрде дұрыс жазады ☐
Алгебралық өрнектерді ықшамдау барысында дәреже қасиеттерін қолданады.	дәреженің қасиеттердің бірін қолданады, тапсырманы әрі қарай орындауда қиналады ☐	дәреженің қасиеттерін қолдануда, есептеулерде қателер жібереді. Өрнектің коэффициентін тапқанда қате жібереді ☐	дәреженің қасиеттерін дұрыс қолданады, өрнекті дұрыс ықшамдайды ☐
Бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолданып, санды өрнектердің мәндерін табады	өрнектің мәнін тапқанда қиналады ☐	сандарды бірдей негіздерге келтіргенде, қасиеттерді қолданып есептегенде қателер жібереді ☐	есептеулерде тиімді тәсілдерді қолданады, қасиеттерді дұрыс қолданып есептеулерді қатесіз орындайды ☐
Сандарды салыстырады	Стандарт түрде жазылған сандарды салыстыруда қиналады	Стандарт түрде жазылған сандардың мәндік бөлігін, ретін салыстыруда, ретін бірдей ретке келтіруде қателер жібереді	Стандарт түрде жазылған сандарды салыстыруды дұрыс, қатесіз орындайды
Шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдырады және оны стандарт түрде жазады	бір өлшем бірліктен келесі өлшем бірлікке ауыстырада қиналады ☐	бір өлшем бірліктен келесі өлшем бірлікке ауыстырада қателер жібереді ☐	Бір өлшем бірліктен келесі өлшем бірлікке ауыстырады дұрыс орындайды ☐

«Геометрия» пәні

Қарағанды облыстық мамандандырылған
«Дарын» мектеп-интернатының
математика пәні мұғалімі
Ескожина Аягоз Жанабаевна

«Шеңбер. Геометриялық салулар» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Бөлімше
Шеңбер, дөңгелек, олардың элементтері мен бөліктері. Центрлік бұрыш.
Түзу мен шеңбердің өзара орналасуы. Екі шеңбердің өзара орналасуы
Шеңберге жүргізілген жанама. Шеңберге жүргізілген жанамалардың қасиеттері
Үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлер
Салу есептері

Оқу мақсаты:
7.1.2.12 түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдау;
7.1.2.13 есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін білу және қолдану;
7.1.2.18 берілген элементтері бойынша үшбұрыш салу;
7.1.2.16 берілген бұрышқа тең бұрыш салу, бұрыштың биссектрисасын салу, кесіндіні қақ бөлу.

Бағалау критерийі
Білім алушы:
- түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдайды;
- есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін қолданады;
- берілген элементтері бойынша үшбұрыш салады;
- бұрыштың биссектрисасын салады

Ойлау дағдыларының деңгейлері: Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты: 25 минут

Тапсырмалар

1. Радиустары 9 см және 7 см болатын шеңберлер жанасады. Осы шеңберлер іштей және сырттай жанасқан жағдайларда центрлерінің арақашықтығын табыңыз. [2]

2. Радиусы 4 см шеңбер центрінен түзуге дейінгі қашықтық : а) 4 см; б) 9 см; в) 3 см болса, түзу мен шеңбердің өзара орналасуы қалай болады? [3]

3.Центрі О, радиусы 6 см болатын шеңбер берілген. Шеңберді N және K нүктелерінде жанайтын екі түзу Д нүктесінде қиылысады. Егер ОД= 12 см болса, NDK бұрышын табыңыз. [4]

4.а) Үш қабырғасы бойынша АВС үшбұрышын салыңыз: a = 3 см, b = 4 см, c=5 см

b) ∠А бұрышының биссектрисасын жүргізіңіз. [4]

Бағалау критерийі	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдайды	1	Іштей жанасқан жағдайдағы центрлерінің арақашықтығын табады	1
		Сырттай жанасқан жағдайдағы центрлерінің арақашықтығын табады	1
Түзу мен шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдайды	2	Түзу шеңберге жанама болады	1
		түзу мен шеңбер қиылыспайды	1
		түзу шеңберді қияды	1
Есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін қолданады	3	есеп шартына сәйкес сызба салады	1
		NДО үшбұрышының түрін анықтайды.	1
		30^0-қа қарсы жатқан катеттің қасиетін қолданады	1
		ізделінді бұрыштың шамасын табады	1
Берілген элементтері бойынша үшбұрыш салады	4	ұзындықтары берілген кесінділерді сызады	1
		үш қабырғасы бойынша АВС үшбұрышын салады	1
		үш қабырғасы бойынша АВС үшбұрышын салуды түсіндіреді	1
		Берілген бұрыштың биссектрисасын жүргізеді	1
Жалпы:		13	

«Шеңбер. Геометриялық салулар» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийлері	**Оқу жетістіктерінің деңгейлері**		
	Төмен	**Орта**	**Жоғары**

Екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдайды	Екі шеңбердің іштей және сырттай жанасқан жағдайдағы центрлерінің арақашықтығын анықтауда қиналады	Екі шеңбердің іштей және сырттай жанасқан жағдайдағы центрлерінің арақашықтығын анықтауда қателеседі	Екі шеңбердің іштей және сырттай жанасқан жағдайдағы центрлерінің арақашықтығын дұрыс анықтайды
Түзу мен шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдайды	Түзу мен шеңбердің өзара орналасуын анықтауда қиналады	Түзу мен шеңбердің өзара орналасуын анықтауда қателеседі	Түзу мен шеңбердің өзара орналасуын дұрыс анықтайда
Есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін қолданады	Есеп шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін қолдануда қиналады	Есеп шарты бойынша сызба салады, шеңбер жанамасының қасиеттерін қолдануда қателеседі	Есеп шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін дұрыс қолданады
Берілген элементтері бойынша үшбұрыш салады	Салу есептерін орындауда қиналады	Салу есептерін орындау кезеңдері бойынша үшбұрыш салады, бірақ салу барысында қателеседі	Салу есебінің қадамдарын дұрыс талдай отырып, есеп шартына сай сызбаны дұрыс орындайды

«Информатика» пәні

Екібастұз қаласы №1 дарынды балаларға арналған
мамандандырылған мектеп-лицейінің
информатика пәнінің мұғалімі
Ахметова Бахыттың іс-тәжірибесінен

Сынып 6
Бөлімнің атауы «Компьютерлік ойынды құру»

Оқу мақсаттары
6.3.1.1 ойын ортасындағы программалау сценарийін жасау және жүзеге асыру;

6.3.3.1 программа ортасында қателерді табу және жөндеу.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Түсіну, Қолдану, Анализ

Бағалау критерийлері

Білім алушы

- ойын ортасындағы программалау сценарийін жасайды және жүзеге асырады;
- программа ортасында қателерді табады және жөндейді.

Орындау уақыты 35 минут

1-тапсырма

Сценарийде екі кейіпкер берілген: Самал және Сұлтан. Бағдарламалау ортасында берілген сценарийге бағдарлама құрыңыз.

Самал мен Сұлтан – сыныптастар. Олар кездескенде ауа-райы туралы міндетті түрде әңгімелеседі. Олардың мынадай келісімдері бар: Егер → пернесі басылса, олар бір-біріне қарай жүреді, егер бір-бірімен жанасса, онда Самал «Бүгін жаңбыр бола ма?» деп сұрайды. Егер Сұлтан «Иә» деп жауап берсе, онда оң жақ жоғарыда қолшатыр пайда болады, кері жағдайда Самал паркте қыдыруға ұсыныс жасайды және көңілді ән айтады.

Самалға арналған скрипт	Сұлтанға арналған скрипт

2-тапсырма

Берілген сцена мен скриншоттарды қараңыз. Скриптерді нөмірлеңіз де, берілген сценаны жасау үшін скриптердің дұрыс тізбегін көрсетіңіз.

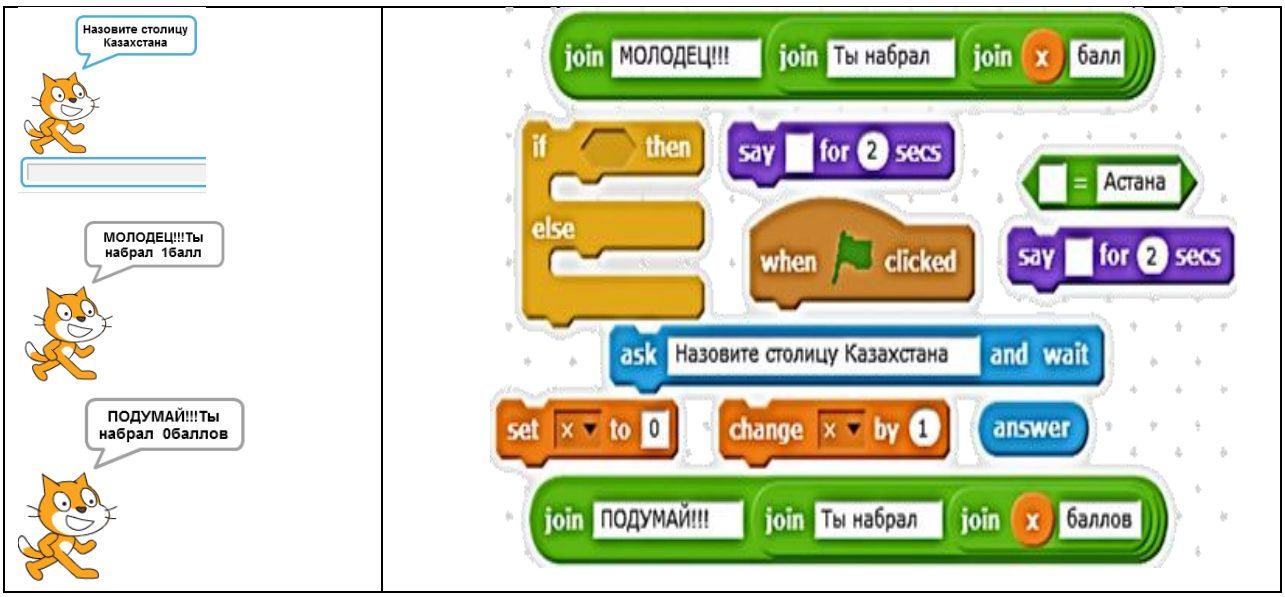

3-тапсырма

Кездейсоқ екі сан берілген. Олардың қосындысы 3-ке еселік бола ма, анықтаңыз. Жауапты мысық айтады.

Бағалау критерийлері	Тапсырма №	Дескриптор *Білім алушы*	Тапсырмаға балл	Оқушыға балл
Сценарийге сәйкес скриптер жасайды.	1	«движение» скриптін жасайды;	1	
		«сенсоры» скриптін жасайды;	1	
		«управление» скриптін жасайды;	1	
		«операторы» скриптін жасайды;	1	
		скрипт сценарийге сәйкес келеді.	1	
Скриптердің тізбегін көрсетеді.	2	скриптердің тізбегін дұрыс көрсетеді.	2	
Берілген шартқа байланысты бағдарлама құрады	3	енгізу/шығару деректерін анықтайды;	1	
		енгізу/шығару блоктарын жасайды;	1	
		«управление» скриптін жасайды;	1	
		«операторы» скриптін жасайды;	1	
		скрипт сценарийге сәйкес келеді.	1	
Барлық балл			12	

«Компьютерлік ойынды құру» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийлері	Оқу жетістіктерінің деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары

Сценарийге сәйкес скриптер жасайды.	Сценарийге сәйкес скриптер жасауға қиналады. ☐	Сценарийге сәйкес скриптер жасауда қателіктер жібереді ☐	Сценарийге сәйкес скриптерді дұрыс жасайды. ☐
Скриптердің тізбегін көрсетеді.	Скриптердің тізбегін көрсетуге қиналады. ☐	Скриптердің тізбегін көрсетуде қателіктер жібереді. ☐	Скриптердің тізбегін дұрыс көрсетеді. ☐
Берілген шартқа байланысты бағдарлама құрады	Берілген шартқа байланысты бағдарлама құруға қиналады ☐	Берілген шартқа байланысты бағдарлама құруда қателіктер жібереді. ☐	Берілген шартқа байланысты бағдарламаны дұрыс құрады. ☐

1 тоқсандық жиынтық бағалаудың спецификациясы, 7-сынып

Павлодар қаласы №24ЖОБМ информатика пәнінің мұғалімдері Слывоцкая Ольганың, Сейлханова Назгулдің іс-тәжірибелерінен

1 тоқсандық жиынтық бағалауға шолу

Орындау уақыты 40 минут

Балл саны 20 балл

Тапсырмалар түрлері:

ҚЖ – Қысқа жауапты қажет ететін тапсырмалар;

ТЖ – Толық жауапты қажет ететін тапсырмалар.

Жиынтық бағалаудың құрылымы:

Берілген ТЖБ қысқа және толық жауапты қажет ететін 8 тапсырмадан тұрады. ҚЖ – қысқа жауапты қажет ететін тапсырмалар. ТЖ – толық жауапты қажет ететін тапсырмалар.

Қысқа жауапты қажет ететін тапсырмаларда білім алушы жауапты сандық мән, сөз немесе қысқа сөйлем түрінде жазады.

Толық жауапты қажет ететін тапсырмаларда білім алушы жоғары балл алу үшін тапсырманы орындаудың тізбегін толық көрсетеді.

1 тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмаларының сипаттамасы

Бөлім	Тексерілетін мақсаттар	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырмалар саны	Тапсырманың №	Тапсырманың типі	Орындау уақыты, мин	Балл	Бөлімге балл
Ақпаратты өлшеу және компьютер жадысы	7.2.1.1 ақпараттың өлшем бірліктерін атап өту;	Білу және түсіну	2	1,2	ҚЖ, ТЖ	4	4	14
	7.2.1.2 ақпаратты бір өлшем бірлігінен басқа өлшем бірліктеріне ауыстыруды жүзеге асыру	Қолдану	2	3,4	ҚЖ, ТЖ	10	4	
	7.1.1.1 компьютердің жады түрлерінің қызметін (жедел сақтау құрылғысы, тұрақты сақтау құрылғысы, сыртқы сақтау құрылғысы, кэш – жады) сипаттау	Білу және түсіну	1	5	ТЖ	8	4	
	7.1.2.3 бірдей ақпарат сақталған әртүрлі пішімдегі файлдардың көлемін салыстыру;	Жоғары ойлау дағдылары	1	6	ТЖ	6	2	
Желілер және қауіпсіздік	7.1.3.1 компьютерлік желілерді топтастыру	Білу және түсіну	2	7,8	ҚЖ, ТЖ	10	6	6
Барлығы:	7.4.2.1 компьютерді зиянды программалардан қорғау		8			38	20	20

1-тапсырма

Асхат досының туылған күніне фильм дайындады, бірақ фильмді сақтайтын ақпарат тасушыны таңдай алмады. Фильмнің көлемі 3,2 Гб.

Берілген тасымалдаушылардың бірін таңдауға Асхатқа көмектесіңіз _____.

Таңдауыңызды түсіндіріңіз _____.

[2]

2-тапсырма

Қатты дискінің көлемі 4 Гбайт, ал презентацияның көлемі 3 Мбайт.

Дискіде қанша бос орын қалады?_____

Осы дискіге осындай қанша презентация сияды?_____

[2]

3-тапсырма

Кітаптың ақпараттық көлемі 675 Кбайт, ал журналдың көлемі 35 840 байт. Барлық ақпараттық көлем қанша Кбайт?

_____

[2]

4-тапсырма

Файл туралы мәлімет:

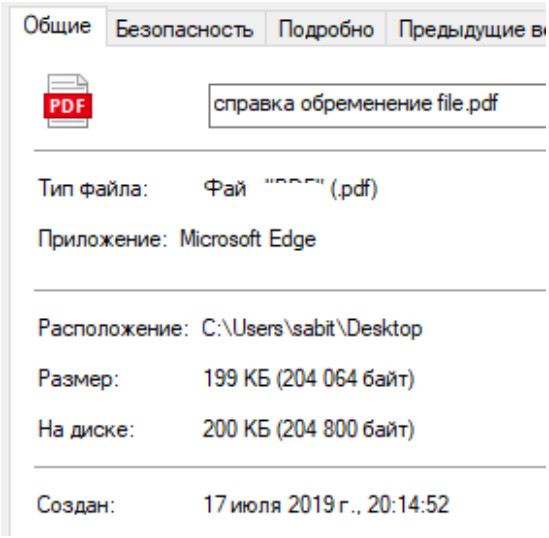

Файлдың өлшемін анықтаңыз және оны сәйкес өлшем бірліктеріне ауыстырыңыз

_____ Кб=_____Байт=_____ Бит

[2]

5-тапсырма
Берілген кестедегі «Атауы» және «Анықтамасы» бағандарын толтырыңыз

Сурет	Атауы	Анықтамасы
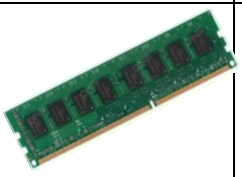		

[4]

6-тапсырма
Алмаз жұмысын мұғалімге .jpeg, .png, .zip форматтарында тапсырды.
Осы файлдардың қайсысының көлемі аз екенін салыстырып анықтаңыз.

Жауабыңызды түсіндіріңіз _____

[2]

7-тапсырма
Суреттер мен мәтіндерді сәйкестендіріңіз:

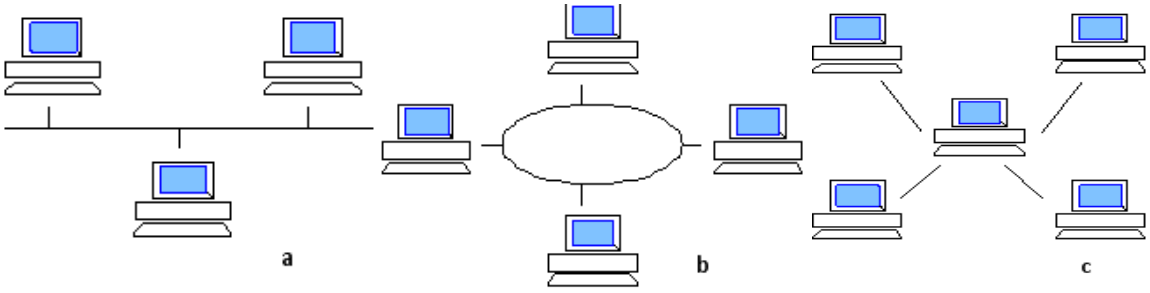

1.Сервер істен шыққанда берілген желі жұмыс істемейді _____

2.Бұл желіде барлық компьютерлер ортақ кабельге қосылған _____

3.Берілген компьютерлік желіде әрбір байланыс бір ақпарат көзі мен бір қабылдаушыдан тұрады _____

[3]

8-тапсырма

Байланыс түрін анықтаңыз.

1	2

Байланыстың қай түрлерін анықтадыңыз? Таңдауыңызды түсіндіріңіз

_____

[3]

Балл қою ережесі

№	Жауап	Балл	Қосымша мәлімет
1	Фильм=3,2 Гб > CD=700 Мб=0.7 Гб Фильм=3,2 Гб > Flesh-память=2 Гб Фильм=3,2 Гб < DVD= 4,7 Гб Жауабы: DVD	1 1	DVD таңдауы 1 балл CD – 700 Мб DVD – 4,7 Гб Flesh-жады -2 Гб 1 балл за обоснование
2	(4*1024)-3=4093 4093/3=1364,333… Жауабы: бос орын 4093 Мб, Тағы 1364 презентация сияды	1 1	Мбайтқа ауыстыру-1 балл Презентация саны – 1балл
3	675 Кб+(35840 байт/1024=35Кбайт) =710 Кбайт Жауабы: жалпы көлемі 710 Кбайт	1 1	Кбайтқа ауыстыру-1 балл Ақпараттың жалпы көлемін есептеу – 1 балл
4	Жауабы: 199Кб*1024=203776*8=1630208 бит	1 1	байтқа ауыстыру-1 балл битке ауыстыру-1 балл
5	ТЖҚ тұрақты есте сақтау құрылғысы. Мәліметті тек оқу және компьютерді баптау (BIOS). Ақпарат компьютерді дайындаушы заводта жазылады.	2	ТЖҚ көрсету – 1 балл. Анықтама беру – 1 балл .
	ЖЕСҚ – энергияға тәуелді жады, ақпаратты қатты дискіге немесе басқа тасымалдаушыға жиі сақтап отыру керек.	2	ЖЕСҚ көрсету -1 балл Цифрлық тасымалдаушыны көрсету – 1 балл
6	.zip Қысып көлемі азайтылған файл	1 1	.zip көрсету – 1 балл Жауапты дұрыс түсіндіру – 1 балл
7	1-С 2-А 3-В	1 1 1	Әрбір дұрыс жауап – 1 балл

8	Сыммен – сымсыз *Білім алушы басқа да жауап бере алады, оны түсіндіреді*	1 1 1	1) сыммен – 1 балл 2)сымсыз -1 балл жауапты түсіндіру – 1 балл
	Барлығы:	**20**	

«Жаратылыстану» пәні

Нұр-Сұлтан қаласы № 38 мектеп-лицейінің
«Жаратылыстану» пәнінің мұғалімі
Садвокасова Эльмира Кенжегалиевнаның іс-тәжірибесінен

5 сынып

Бөлім: 5.2. «Адам.Жер.Ғалам»

Оқу мақсаты:

5.2.2.2. Жердің құрылысы мен құрамын атау;

5.2.3.1. Жер қабықтарын және олардың құрамдас бөліктерін сипаттау;

5.2.6.1. Материктер мен дүниебөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау7

Бағалау критерииі *Білім алушы*

- Жердің ішкі құрылысы мен құрамын анықтайды;
- Материктер мен дүниебөліктерін игеру және зерттеу тарихын жүйелеп баяндайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну

1-тапсырма [3]

1. Макро және микро әлемді басқаша қалай атайды;

A) Наноәлем

B) Макроәлем

C) Микроәлем

D) Мегаәлем

2. Мына терминдерге анықтама беріңіз;

- Мифтер
- Нанотехнология

2-тапсырма. [4]

Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты анықтаңыз;

1) Атмосфера	а) қатты қабат
2) Гидросфера	б) газтәріздес қабат
3) Литосфера	в) су қабаты
4) Биосфера	г) тіршілік қабаты

3-тапсырма. [6]
Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттап, толтырыңыз

	Қабаттың атауы	**Қабаттың құрамы**	**Қабаттың қалыңдығы**
			30-40 км, тауда 80 км
		Мұхиттық	
	Мантия	Жоғары	
	Ядро		2200 км
		Ішкі	1300 км

Білім алушы

- ✓ Қабаттың атауын жазады;
- ✓ Қабаттың құрамын жазады;
- ✓ Қабаттың қалыңдығын жазады;
- ✓ Қабаттың температурасы C^0 жазады.

Бағалау критерийі	**Тапсырма №**	**Дескриптор**		**Балл**
		Білім алушы		
Макро және микро әлемді басқаша қалай атайды;	1	Макро, микро әлемнің басқаша атауын жазады;		1
		Мына терминдерге анықтама береді Мифтер		1
		Нанотехнология		1
Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты анықтап, сәйкестендіреді	2	1) Атмосфера	а) қатты қабат	1
		2) Гидросфера қабат	б) газтәріздес қатты	1
		3) Литосфера	в) су қабаты	1
		4) Биосфера	г) тіршілік қабаты қабат	1
Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттап, толтырыңыз	3	Қабаттың атауы		2
		Қабаттың құрамы		2
		Қабаттың қалыңдығы		2
Жалпы балл				13

«Адам. Жер. Ғалам» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігінің деңгейі**		
	Төмен	**Орташа**	**Жоғары**
Макро мен мироәлем нысандарының басқаша атауын атайды, терминдерге анықтама береді	Макро және микроәлем нысандарының басқаша атауын жазуға, терминдерге анықтама беруге қиналады ☐	Макро және микроәлем басқаша атауын жазуға, терминдерге анықтама бергенде қателіктер жібереді. ☐	Макро және микроәлем нысандарының басқаша атауын жазып, терминдерге анықтама береді ☐
Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты анықтайды;	Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты жазуға қиналады; ☐	Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты жазуға қателіктер жібереді ☐	Жер қабатың атаулары мен олардың қасиеттері арасындағы байланысты жазады ☐
Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттайды	Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттауға қиналады ☐	Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Жердің құрылысын кесте бойынша сипаттап жазады ☐

Нұр-Сұлтан қаласы № 62 мектеп-лицейінің
«Жаратылыстану» пәнінің мұғалімі
Тургамбекова Алма Базаргалиевнаның іс-тәжірибесінен

6-сынып

І-тоқсан бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Бөлім 6.1. «Адам. Жер. Ғалам»

Тақырып: Макро- және микроәлем. Жер туралы жалпы мағлұматтар. Жер қабықтары және олардың құрамдас бөліктері. Жердегі тіршілік.

Оқу мақсаты:

6.2.1.1 макро- және микро әлем нысандарының параметрлерін атау;

6.2.2.1 Жер бетіндегі бақыланатын үдерістер мен құбылыстарды түсіндіру;

6.2.2.2 Жердің қасиеттерін түсіндіру

6.2.4.2 адамның Жерде тіршілік етуінің қазіргі жағдайларын бағалау.

Бағалау критерийі

- ✓ Макро және микроәлем нысандарының параметрлерін атайды;
- ✓ Үдерістер мен құбылыстарды ажыратады;
- ✓ Суреттегі жердің қасиетін сипаттайды;
- ✓ Жердегі адам өмірінің қазіргі жағдайын талдайды.

Ойлау дағдыларыңың деңгейі: Білу, түсіну, қолдану, жоғарғы деңгей дағдылары

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма 1

Берілген нысандарды екі бағанға бөліп орналастырыңыз.

Берілген нысандар: ағаш, адам, атом, Күн, қарапайым бөлшек, тау, аю, молекула**.**

Макроәлем	**Микроәлем**

Тапсырма 2

а) Суретке қарап географиялық құбылыстарды атаңыз

b) Географиялық үдерістің анықтамасын жазыңыз

Географиялық үдеріс _____

Тапсырма 3

Жердің қасиеттері туралы сипаттаңыз

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Тапсырма 4

Жер бетіндегі тіршілік туралы эссе жазыңыз

Қолданылатын сөздер: адам, жануар, өсімдіктер, табиғат, қоғам, уақыт, қоршаған ортаны ластау, антропогендік фактор.

Бағалау критерийі	**Тапсырма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Макро және микроәлем нысандарының параметрлерін атайды	1	Макроәлем нысандарының параметрлерін анықтайды	1
		Микроәлем нысандарының параметрлерін анықтайды	1
Үдерістер мен құбылыстарды ажыратады	2	Географиялық құбылыстарды атайды	3
		Географиялық үдерістерді түсіндіреді	1

Суреттегі жердің қасиетін сипаттайды	3	Жердің қасиетін анықтайды	2
Жердегі адам өмірінің қазіргі жағдайын талдайды	4	Жер бетіндегі тіршілікті жазады	4
Жалпы балл			12

6.1«Адам. Жер. Ғалам» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігінің деңгейі**		
	Төмен	**Орташа**	**Жоғары**
Макро мен мироәлем нысандарының параметрлерін атайды	Макро және микроәлем нысандарының параметрлерін бөліп жазуға қиналады ☐	Макро және микроәлем нысандарынын параметрлерін жіктеп жазғанда қателіктер жібереді. ☐	Макро және микроәлем нысандарынын параметрлерін салыстырып жазады ☐
Үдерістер мен құбылыстарды ажыратады	Табиғаттағы үдеріске анықтама беруде, табиғаттағы құбылыстардың бөлінуін жазуда қиналады ☐	Табиғаттағы үдеріс терминіне анықтама беруде / табиғаттағы құбылыстардың түрлерін жазуда қателіктер жібереді ☐	Табиғаттағы үдеріске анықтама береді, табиғаттағы құбылыстардың бөлінуін жазады ☐
Суреттегі жердің қасиетін анықтап, маңызын сипаттайды	Жердің қасиетін анықтауда, жердің қасиетінің тіршілік үшін маңызын жазуда қиналады ☐	Жердің қасиетін анықтауда / жердің қасиетінің тіршілік үшін маңызын жазуда қателіктер жібереді ☐	Жердің қасиетін анықтайды, жердің қасиетінің тіршілік үшін маңызын жазады ☐
Жердегі адам өмірінің қазіргі жағдайын талдайды	Табиғи компонентті жасанды компоненттен ажыратуда, жасанды экожүйенің табиғи экожүйеден айырмашылығын	Табиғи компонентті жасанды компоненттен ажыратуда / жасанды экожүйенің табиғи экожүйеден	Табиғи компонентті және жасанды компонентті ажыратады, жасанды экожүйенің табиғи экожүйеден айырмашылығын

	жазуда, техногендік ортаны анықтауда қиналады ☐	айырмашылығын жазуда / техногендік ортаны анықтауда қателік жібереді ☐	жазады, техногендік ортаны анықтайды ☐

«Физика» пәні

Нұр-Сұлтан қаласы №76 мектеп –лицейінің физика пән мұғалімі
Орақбай Ақнұр Амзеқызының іс-тәжірибесінен

8 сынып
«Тұрақты электр тогы» тарауына
бөлім бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаттары:

8. 4. 2. 2. Электр схемасын бейнелеуде электр тізбегі элементтерінің шартты белгілерін қолдану;

8. 4. 2. 8 Кедергінің физикалық мағынасын оның өлшем бірлігін түсіндіру;

8. 4. 2. 11 Өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғауда тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып электр тізбектеріне есептеулер жүргізу;

8. 4. 2. 12 Жұмыс және қуат формулаларын есептер шығаруда қолдану;

8. 4. 2. 13 Джоуль-Ленц заңына есептер шығару үшін қолдану;

Ойлау дағдыларының деңгейлері: білу, түсіну, қолдану

Орындау уақыты: 25 минут

Тапсырма 1.

1.Төмендегі электрлік шартты белгілерді сәйкестендіріңіз

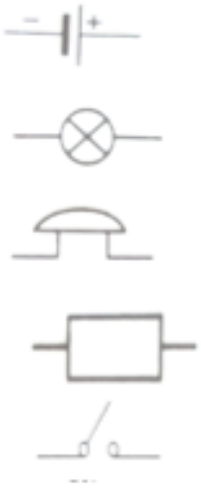

Шам

Резистор

Гальвани элементі

Қоңырау

Кілт

[1]

2. Кедергінің формуласын және өлшем бірлігін көрсетіңіз

а) A) R=U/I B) R=I*U[м*Ом] C) R=I/U D) $R=I^{2*}U$	б) A) [Ом] B) [В*А] C) [м*Ом] D) **[**А/В**]**

[2]

3. Кедергісі 0,03кОм электр қайнатқыштан 5А ток күші өтетін болса, ол қандай кернеуге есептелген?

Өлшем бірліктерін ХБЖ -ге келтіріңіз.....

Қажетті формуланы қолданыңыз.....

Есептеңіз ..... [3]

4. Қыздыру шамы баллонында 220В, 60 Вт деп жазылған. Ток күшін есептеңіз.

Қажетті формуланы қолданыңыз.....

Есептеңіз ..... [2]

5. 220 В-қа есептелген тұрмыстық электр пешінде кедергісі 80,7 Ом орама сым бар. 2-сағатта пеш қандай жылу бөледі?

Өлшем бірліктерін ХБЖ-ге келтіріңіз.....

Қажетті формуланы қолданыңыз.....

Есептеңіз..... [3]

Бағалау критерийі	**Тапсырма**	**Дескриптор**	**Балл**
Шартты белгілерді сәйкестендіреді	1	Кілттің шартты белгісін жазады Шамның шартты белгісін жазады Резистордың шартты белгісін жазады Гальвани элементінің шартты жазады	1
Кедергінің формуласын, өлшем бірлігін көрсете алады	2	Кедергінің формуласын жазады Өлшем бірлігін көрсетеді	1 1
Тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып, электр тізбектеріне есептеулер жүргізеді	3	Өлшем бірлікті ХБЖ-ға келтіреді Электр қайнатқыштың кернеуін есептейтін формуланы табады Сандық мәнін есептейді	1 1 1
Қыздыру шамының паспорттық мәліметтері арқылы ток күшін есептейді	4	Қыздыру шамының паспорттық мәліметтеріналады Кернеу мен қуат арқылы ток күшін есептейді	1 1

Токтың энергетикалық параметрлерін табу үшін тұрақты ток заңдарын есептер шығаруда Қолданады	5	Джоуль-Ленц заңын қолданады; Бөлінетін энергияны анықтайды. Сандық мәнін есептейді	1 1 1
Жалпы балл			**11**

2-тоқсанның жиынтық бағалау спецификациясы

Ұзақтығы – 40 минут
Балл саны – 25 балл
Тапсырма түрлері:
КТБ – көп таңдауы бар тапсырмалар;
ҚЖ – қысқа жауапты қажет ететін тапсырмалар;
ТЖ – толық жауапты қажет ететін тапсырмалар;

Жиынтық бағалаудың құрылымы

Берілген нұсқа көп таңдауы бар тапсырмаларды, қысқа және толық жауапты сұрақтарды қамтитын 10 тапсырмадан тұрады.

Көп таңдауы бар тапсырмаларға білім алушылар ұсынылған жауап нұсқаларынан дұрыс жауабын таңдау арқылы жауап береді.

Қысқа жауапты қажет ететін сұрақтарға білім алушылар есептелген мәні, сөздер немесе қысқа сөйлемдер түрінде жауап береді.

Толық жауапты қажет ететін сұрақтарда білім алушыдан максималды балл жинау үшін тапсырманың шешімін табудың әр қадамын анық көрсетуі талап етіледі. Білім алушының математикалық тәсілдерді таңдай алу және қолдана алу қабілеті бағаланады. Тапсырма бірнеше құрылымдық бөліктерден/сұрақтардан тұруы мүмкін.

2-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмаларының сипаттамасы

Бөлім	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырма саны	№ тапсырма	Тапсырма түрі	Орындау уақыты, мин	Балл	Бөлім бойынша балл
Термо динамика негіздері	8.3.2.17 – термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіру	Білу және түсіну	3	1	КТБ	1	1	**10**
	8.3.2.18 – термодинамиканың екінші заңының мағынасын түсіндіру	Білу және түсіну		2	ТЖ	1	2	
	8.3.2.19 – жылу қозғалтқышының пайдалы әрекет коэффициентін анықтау	қолдану		3 (a)	ҚЖ	6	3	
	8.3.2.23 – жылу машиналарының қоршаған ортаның экологиясына әсерін бағалау	Жоғарғы деңгей дағдылары		3 (b), (c)	КТБ	8	4	
Электро статика негіздері	8.4.1.2– Үйкеліс арқылы денені электрлену және индукция құбылысын түсіндіру	Білу және түсіну	7	4	ТЖ	4	4	**15**
	8.4.1.4 – электр зарядының сақталу заңын түсіндіру	Білу және түсіну		5	ҚЖ	1	1	
		Білу және түсіну		6	ҚЖ	3	2	
	8.4.1.5 – Кулон заңын есептер шығаруда қолдану	Қолдану		7	ҚЖ	4	2	
	8.4.1.8 – электр өрісін күш сызықтар арқылы кескіндеу	Білу және түсіну		8	ҚЖ	5	2	
	8.4.1.7 – біртекті электростатикалық өрістегі зарядқа әсер етуші күшті есептеу	Қолдану		9	ҚЖ	4	2	
	8.4.1.10 – конденсаторлардың құрылысын және қолданылуын сипаттау	Қолдану		10	ТЖ	3	2	
Барлығы:			**10**			**40**	**25**	**25**
Ескерту: - өзгеріс енгізуге болатын бөлімдер*								

«Физика» пәнінен 2-тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

1.Термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіріңіз

A).....Энергияның сақталу және айналу (түрлену) заңы

B).....Жылудың,ішкі энергияның және жұмыстың өзара байланысын анықтайтын заң

C).....Газдар үшін энергияның сақталу және айналу заңы

E).....Жылу құбылыстарына таралған энергияның сақталу және айналу заңы [1]

2. a) Табиғатта процестердің барлығы жылу алмасумен, үйкеліспен, диффузиямен қатар жүреді, демек қайтымсыз, бұл заң...

_____[1]

b) Термодинамиканың екінші заңына бір мысал келтіріп жазыңыз.

_____[1]

3. a) Суретте жылу қозғалтқышы көрсетілген. Оның қыздырғышының температурасы 727ºC, ал салқындатқышының температурасы 27ºC. Жылу машинасының ПӘК-і қандай?

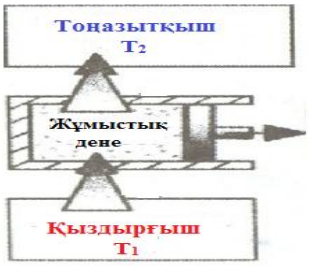

Есептің берілгені	ХБЖ	Есептеуі

[3]

b)Жылу машинасы қыздырғышының температурасын 10ºC-қа көтеріп,салқындатқышының температурасын 10ºC-қа төмендетті. Осының нәтижесінде жылу машинасының ПӘК-і?

A) төмендейді

B) артады

C) артуы да, төмендеуі де мүмкін

Д) ПӘК-ін анықтау мүмкін емес [1]

c) Автокөлік орнынан кенет қозғалғанда,оның артқы құбырынан қара түтін шығады Мұны қалай түсінесіздер және онымен қалай күресуге болады?

_____[3]

4. Суретте денелердің әрекеттесуі қандай құралдардың көмегімен іске асырлған

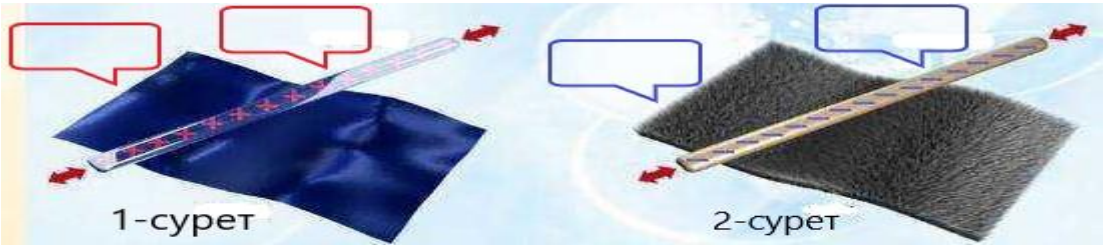

..... [4]

5.Электр зарядының сақталу заңы қалай тұжырымдалады?

_____ [1]

6. Электр заряды q 1 =2 нКл су тамшысы, заряды q 2 =-4 нКл су тамшысымен қосылды. Пайда болған тамшы екі (бірдей) тең тамшыларға бөлінді. Осы тамшылардың заряды?

[1]

7. Бір-бірінен 1м қашықтықта орналасқан $q_1=2*10^{-4}$ Кл және $q_2=4*10^{-4}$ Кл зарядтар қандай күшпен әрекеттеседі? ($9*10^9$ Н*м^2/Кл^2)

[2]

8. Өрістің нүктесіндегі кернеулік 2Н/Кл болса 6нКл зарядқа қандай күш әсер етеді?

[2]

9.Суретте зарядталған денелер көрсетілген.

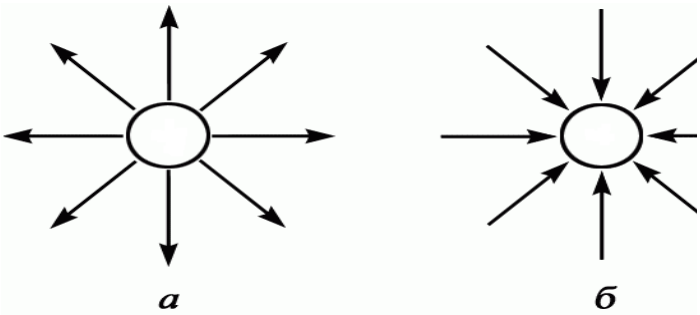

Денелердің зарядтарын анықтаңыз

А)_____

[1]

Б)_____

[1]

10. а) Конденсатордың құрылысын сипаттаңыз

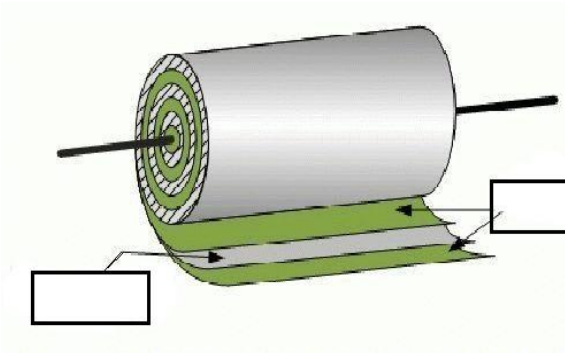

_____

_____

[1]

б) Жазық конденсатордың пластиналар арасына қалыңдығы d=0,1 мм слюда қабаты орналастырылды. Пластиналардың ауданы S=0,2 м^2. Конденсатордың сыйымдылығын анықтаңыз? ($\varepsilon_{слюда}$=6 ; ε_0=8,85*10^{-12} Кл^2/Н* м^2)

[2]

Жалпы балл: 25

2-тоқсан бойынша балл қою кестесі

№	Жауап	Балл	Қосымша ақпарат
1	Д	1	
2	а) Термодинамиканың II заңы	1	
	b) қайтымсыз процесске мысал	1	
3	а) Тоңазытқышқа берілген жылу мөлшері 1000 Дж $\eta = \frac{T_1 - T_2}{T_1}$ *70%*	1 1 1	
	b) артады	1	
	с) Электромобильдер Сүзгілер, бу, газ турбиналары Сутегімен	1 1 1	
4	1-сурет жібек шыны	1 1	
	2-сурет эбонит тері	1 1	
5	Тұйық жүйеде денелердің электрлену құбылыстарының барлығында да электр	1	

	зарядтарының қосындысы сақталады		
6	–1 нКл	1	
7	720Н	2	
8	12нКл	2	
9	Күш сызықтары оң зарядтан басталып теріс зарядтарда немесе шексіздікте аяқталады	1 1	
10	Фольга және диэлектрик $C=\frac{\varepsilon\varepsilon_0 S}{d}$ 110нФ	1 1 1	
Жалпы балл: 25			

«Химия» пәні

II-тоқсан бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Бөлім: «Металдар мен құймалары» бөлімі

Оқу мақсаты:

9.1.4.2 металдарға тән физикалық және химиялық қасиеттерді сипаттау және металл атомдарының тек тотықсыздандырғыш қасиет көрсететінін түсіндіру

9.1.4.3 құйма ұғымын және оның артықшылықтарын білу;

9.4.2.5 Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру

9.4.2.6 кеннен металды алу үдерісін сипаттау

9.2.3.2 қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептеу

Бағалау критерийі:

Металдардың қасиеттерін сипаттай алады,

Қазақстандағы металдардың құйма мен кен орындарын және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін біледі;

Қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептей алады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу, түсіну,қолдану,жоғарғы ойлау деңгейі

Тапсырмалар

1.Берілген заттардың ішіндегі металдар қатары:

А) Na, Ca, AL, C

Ә) S, Al, Mg, Li

Б) Cu, Fe, Al,Ca

В) Be, Zn, C,Cl
Г) Al, B, Mg, F

2.Берілген металдардың (Na, Zn, Cu) физикалық және химиялық қасиеттерін реакция теңдеуі арқылы кестеге толтырыңыз.

%	Na	Zn	Cu
Физикалық қасиеті	Күміс түсті, жұмсақ, жеңіл		
O2		$2Zn + O_2 = 2ZnO$	
H2O			$Cu + H_2O \neq$
HCI			

3.Сәйкестікті табыңыздар

Металдардың кендері	Қазақстандағы аймақтар
1. Cr	А) Жезказган, Ақтоғай
2. Cu	Б) Ақтөбе облысы
3. Pb, Zn	В) Текели, Малеевск
4. Fe	Г) Қарағанды, Рудный, Орал

1_____ 2_____ 3_____ 4_____

4.Берілген құймалардың құрамын және қоданылуын жазыңыз:
Жездің құрамы _____элементтерден тұрады, _____қолданылады.
Шойынның құрамы _____элементтерден тұрады, _____қолданылады.
Магналийдің құрамы _____элементтерден тұрады, _____қолданылады.

1. Жоғары температурада металл оксидтерін тотықсыздандыру арқылы алынатын әдіс пирометаллургия деп аталады. Соның ішінде тотықсыздандырғыш ретінде көміртек және көміртек (II) оксиді қолданылатын әдіс карбометаллургия деп аталады.

(a)Төмендегі сызбалардан карбометаллургия <u>әдісін</u> анықтаңыз:
A) $CuSO_4 + Fe \rightarrow$
B) $Fe_2O_3 + CO \rightarrow$
C) $ZnO + H_2 \rightarrow$
D) $MnO_2 + Al \rightarrow$
E) $CuO + H_2SO_4 \rightarrow$

(b) жоғарыда (a)өзіңіз тапқан <u>дұрыс жауабыныздағы</u> реакция теңдеуін аяқтап, тотықсыздандырғыштың алдындағы коэффициентті анықтаңыз:

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

(c) жоғарыда (а)өзіңіз тапқан жауабыныздағы реакция теңдеуі бойынша құрамында 60 % металл оксиді бар 1 т кенді тотықсыздандыру үшін жұмсалатын заттың массасын (кг) анықтаңыз:

A) 13,18 B) 124,13 C) 210 D) 315 E) 735

Бағалау критерийі	**Тапсырма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Білім алушы	
Металдардың қасиеттерін сипаттай алады	1,2	металдар қатарын таба алады	1
		металдардың физикалық қасиеттерін анықтай алады химиялық қасиеттерін анықтай алады	1 1
Қазақстандағы металдардың құйма мен кен орындарын және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін біледі	3 4	металдардың кен орындарын атайды	1
		құймалардың химиялық құрамын анықтайды құймалардың қолдану орнын айтады	1 1
Қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептей алады	5	карбометаллургия әдісін анықтайды	1
		Реакция теңдеуін жазады	1
		Тотықсыздандырғышты анықтайды	1
		Реакцияны теңестіреді, тотықсыздандырғыштың коэффициентін анықтайды	1
		Таза металл оксидінің массасын есептейді	1
		Тотықсыздандырғыштың массасын есептейді	1
Барлығы			**12**

Әдістер	Химиялық реакция теңдеулері
1. Карбометаллургия	A) $CuSO_4+Fe \rightarrow$
2. Гидрометаллургия,	B) $Fe_2O_3+CO \rightarrow$
3. Электрометаллургия	C) $ZnO+H_2 \rightarrow$
4. Алюминотермия	D) $CaCl_2$ (балқыма) $\rightarrow$
5. Сутектермия	E) $MnO_2+Al \rightarrow$

1_____ 2_____ 3_____ 4_____ 5_____

Суретте зертханада металл оксидтерінен металдарды алудың әдісі берілген.

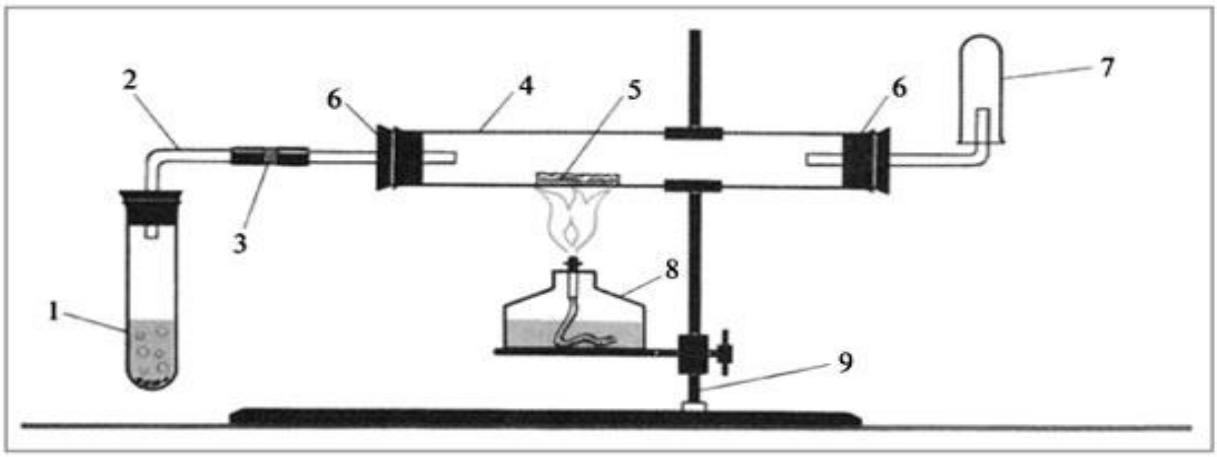

1-сурет

(а) Осы әдіспен алынатын металдарды анықтаңыз:

A) Ca B) Cu C) Au D) Mg E) K

(б) 1-суреттегі қондырғыны пайдаланып, 1, 5, 7 реагенттер мен өнімдерді атын жазыңыздар.

1._____

5._____

7._____

«Химия пәніне кіріспе. Таза заттар және қоспалар» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістіктерінің деңгейі**		
	Төмен	**Орта**	**Жоғары**
Таза заттың құрамын анықтайды	Таза заттарға сипаттама беріп басқа заттардан ажыратып мысалдар келтіргенде қиналады ☐	Таза заттарды ажыратуда / мысал келтіргенде қателіктер жібереді ☐	Таза заттарға сипаттама беріп басқа заттардан ажыратады және мысалдар келтіреді ☐
Элемент, қоспа және қосылысты салыстырады	Элементтер, қоспалар және қосылыстар ұғымдарын ажыратуда қиналады ☐	Суреттен элементті / қоспаны / қосылысты ажыратып жазуда / түсініктемесін жазуда қателіктер жібереді ☐	Элементтер, қоспалар және қосылыстар ұғымдарын дұрыс ажыратады ☐

Қоспалардың түрлерін және бөлу әдістерін атайды	Қоспалардың түрлерін және бөлу әдістерін атауда қиналады ☐	Су + майдан /темір ұнтағы + құмнан / / су + ас тұзынан / су + бор кесегінен тұратын қоспалардың түрін анықтауда / бөлу әдістерін түсіндіргенде қателіктер жібереді ☐	Қоспалардың түрлерін және бөлу әдістерін дұрыс атайды ☐

«Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Оқу мақсаты

7.1.1.3 Физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату

7.1.1.4 Заттардың әртүрлі агрегаттық күйлерін білу және бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан қатты, сұйық, газ тәріздес заттардың құрылымын түсіндіру

7.1.1.5 Салқындау үдерісін зерттеу, салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- Физикалық және химиялық құбылыстарды салыстырады
- Қатты, сұйық және газ тәрізді заттардың құрылысын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді
- Салқындау үдерісіне анализ жасайды

Ойлау дағдыларының деңгейі

Білу және түсіну

Қолдану

Жоғары деңгей дағдылары

Тапсырма

1.Төмендегі мысалдарды физикалық және химиялық құбылыстарға жіктеп олардың белгілерін анықтаңыз.

a) бұлттың түзілуі
b) ағаштың жануы
c) айранның ашуы
d) қыраудың басуы
e) шаштың ағаруы
f) қорғасынның балқуы
g) темірдің тот басуы

Физикалық құбылыс	Физикалық құбылыстың белгісі	Химиялық құбылыс	Химиялық құбылыстың белгісі

2.Берілген суреттердің бірінде агрегаттық күйі газ тәрізді заттың бөлшектері көрсетілген. Осы суретті анықтап, өз таңдауыңызды бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіріңіз.

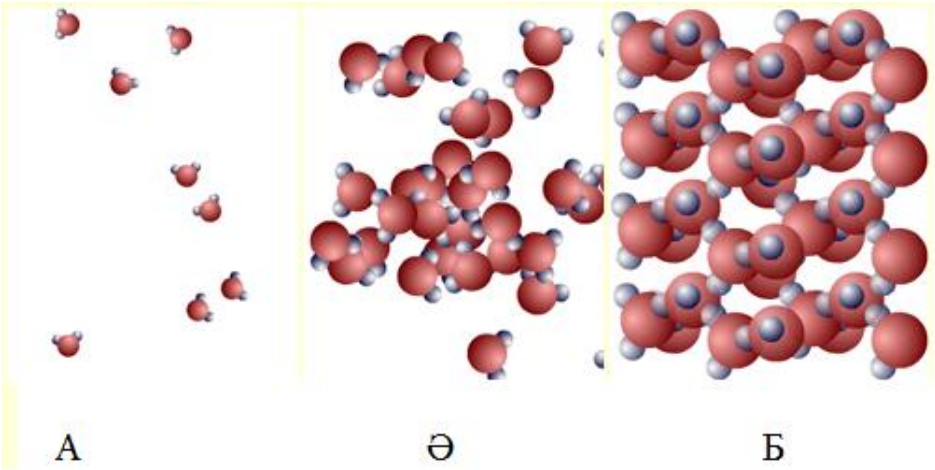

Жауап:

_____

_____

3.(а) Төмендегі ақпаратты қолданып, нафталиннің салқындау қисығының графигін салыңыз.

Уақыт/ мин	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Температура/ ^{o}C	90	88	85	83	82	80	80	80	80	80	80
Уақыт/ мин	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**				
Температура/ ^{o}C	79.9	79.8	79.7	78	74	9	66				

(b) Қисық графигінде салқындау және кристалдану үрдістерінің бөліктерін белгілеңіз.

_____

(c) Салқындау және кристалдану үрдістерін бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіріңіз.

_____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Физикалық және химиялық құбылыстарды салыстырады	1	физикалық құбылыстарды жіктейді;	1
		химиялық құбылыстарды жіктейді;	1
		физикалық құбылыстардың белгілерін анықтайды;	1
		химиялық құбылыстардың белгілерін анықтайды;	1
Қатты, сұйық және газ тәрізді заттардың құрылысын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді	2	суреттегі газ тәрізді затты анықтайды;	1
		өз таңдауын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді;	1
Салқындау үдерісіне анализ жасайды	3	абсцисса және ордината осьтеріне шамаларды енгізеді;	1
		бастапқы кристалдану және минималды температура нүктелерін белгілейді;	1
		нүктелерді кескін сызықпен байланыстырады;	1
		графикте салқындау қисығының бөліктерін анықтайды;	1
		графикте кристалдану үрдісінің бөліктерін анықтайды;	1
		салқындау үрдісін бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді;	1
		кристалдану үрдісін бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді.	1
Барлығы			**13**

«Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістіктерінің деңгейі**		
	төмен	**орта**	**жоғары**
Физикалық және химиялық құбылыстарды салыстырады	Физикалық және химиялық құбылыстарды анықтап, белгілерін атаған кезде қиналады ☐	Физикалық/ химиялық құбылыстарды жіктеуде/белгілерін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Физикалық және химиялық құбылыстарды анықтап, белгілерін атайды ☐
Қатты, сұйық және газ тәрізді заттардың құрылысын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді	Суреттегі қатты агрегаттық күйдегі затты анықтағанда, өз таңдауын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіруде қиналады ☐	Суреттегі газ тәрізді затты анықтағанда / өз таңдауын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіргенде қателіктер жібереді ☐	Суреттегі қатты агрегаттық күйдегі затты анықтайды. Өз таңдауын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді ☐
Салқындау үдерісіне анализ жасайды	Салқындау үдерісіне анализ жасауда қиналады ☐	Абсцисса және ордината осьтеріне шамаларды енгізуде /бастапқы, кристалдану және минималды температураларының нүктелерін белгілеуде/нүктелерді кескін сызықпен байланыстыруда/ графикте салқындау қисығының бөліктерін/ кристалдану үрдісінің бөліктерін анықтауда/бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Салқындау үдерісіне дұрыс анализ жасайды ☐

«Биология» пәні

Бөлім: «Заттардың тасымалдануы» бөлімі

Оқу мақсаты:

8.1.3.5 лимфа жүйесін және қан, ұлпа сұйықтығы мен лимфа арасындағы өзара байланысты сипаттау

8.1.3.1 қан құрамы мен қызметін сипаттау

8.1.3.2 дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттеу

8.1.3.3 лейкоциттердің түрлі типтерінің қызметтерін сипаттау;

8.1.3.4 гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру

8.4.3.1 қарапайымдылар, саңырауқұлақтар, бактериялар мен вирустар қоздыратынмен туындайтын аурулардың ерекшеліктерін сипаттау және алдын алу шараларын сипаттау

8.1.3.6 аурудың алдын алудағы вакцинацияның рөлін бағалау

8.1.3.7 агглютинация және резус-конфликт механизмдерін түсіндіру

8.1.3.8 жануарлар жүрегінің құрылысы мен қантамырлар жүйелерінің маңызын сипаттау;

8.1.3.9 қантамыр қабырғасының құрылысы мен олардың қызметі арасындағы байланысты орнату

8.1.3.10 жануарлардың қантамырлар жүйесі түрлерін сипаттау

8.1.3.11 дене жаттығуларының жүрек жұмысына әсерін зерттеу

8.1.3.12 қантамыр жүйесі ауруларының себептері мен ауру белгілерін сипаттау

Бөлім: «Тыныс алу» бөлімі

Оқу мақсаты:

8.1.4.1 өкпе мен ұлпадағы газалмасу механизмдерін сипаттау

8.1.4.3 өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау және қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтау

Бағалау критерийі: Лимфа айналымы мен оның маңызын біледі;

Қанның құрамы мен қызметін сипаттайды;

Дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттейді;

Гуморальдық және жасушалық иммунитетті сипаттайды;

Жұқпалы аурулар және олардың алдын алуды біледі;

Қантамырлар жүйесін сипаттайды;

Тыныс алу және тыныс шығару механизмін сипаттайды.

2-тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмаларының сипаттамасы

Бөлім	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырма саны	№ тапсырма	Тапсырма түрі	Орындау уақыты, мин	Балл	Бөлім бойынша балл
Заттардың тасымалдануы	8.1.3.5 Лимфа жүйесін және қан, ұлпа сұйықтығы мен лимфа арасындағы өзара байланысты сипаттау	Қолдану	11	1	ҚЖ	4	3	24
	8.1.3.1 Қан құрамы мен қызметін сипаттау	Білу және түсіну		2	ДЖТ	1	1	
	8.1.3.2 Дайын микропрепараттар арқылы әртүрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттеу	Жоғары деңгей дағдылары		3	ҚЖ/ТЖ	3	2	
	8.1.3.3Лейкоциттердің түрлі типтерінің қызметтерін сипаттау	қолдану		4	ДЖТ	2	1	
	8.1.3.4 Гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру	қолдану		5	ҚЖ	4	3	
	8.4.3.1 Қарапайымдылар, саңырауқұлақтар, бактериялар мен вирустар қоздыратынмен туындайтын аурулардың ерекшеліктерін сипаттау және алдын алу шараларын сипаттау	Білу және түсіну		6	ДЖ	1	1	
	8.1.3.6 Аурудың алдын алудағы вакцинацияның рөлін бағалау	Жоғары деңгей дағдылары		7	ТЖ	4	3	
	8.1.3.7 Агглютинация және резусконфликт механизмдерін түсіндіру	Білу және түсіну		8	ҚЖ	1	1	
	8.1.3.8 Жануарлар жүрегінің құрылысы мен қантамырлар жүйелерінің маңызын сипаттау	қолдану		9	ҚЖ/ТЖ	4	3	
	8.1.3.9 Қантамыр қабырғасының құрылысы мен олардың қызметі арасындағы байланысты орнату	қолдану		10	ҚЖ/ТЖ	4	3	

	8.1.3.11 Дене жаттығуларының жүрек жұмысына әсерін зерттеу	қолдану		11	ТЖ	4	3	
Тын ыс алу	8.1.4.1 Өкпе мен ұлпадағы газалмасу механизмдерін сипаттау	қолдану	4	12	ҚЖ	2	1	**6**
	8.1.4.2 Тыныс алу және тыныс шығарумеханизмін түсіндіру	қолдану		13	ҚЖ	1	1	
	8.1.4.3 Өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау және қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтау	Жоғары деңгей дағдылары		14	ТЖ	4	3	
Барлығы:			15	15		40	30	30
Ескерту: * - *өзгеріс енгізуге болатын бөлімдер*								

2-тоқсанға арналған жиынтық бағалау тапсырмалары

1.Суреттен ағзаның ішкі ортасының сұйықтық түрлерін анықтап, олардың арасындағы байланысты сипаттаңыз

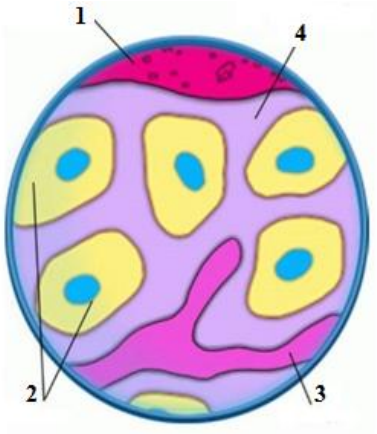

1_____

_____

2_____

_____

3_____

_____

[3]

2.Қанның құрамы берілген, қызметін толықтырыңыз.

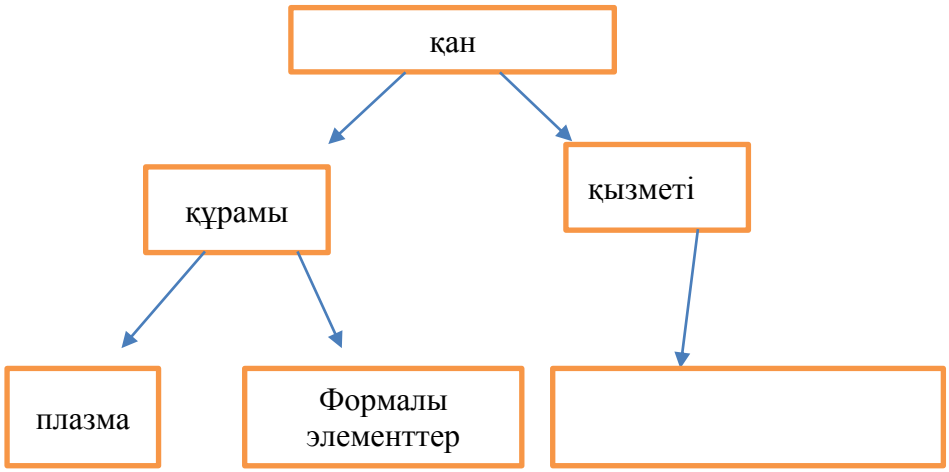

[1]

3.Мына ағзалардың қанындағы формалы элементтің айырмашылығын жазыңыз.

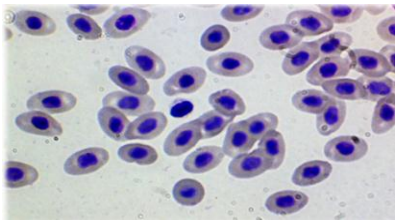 Лама	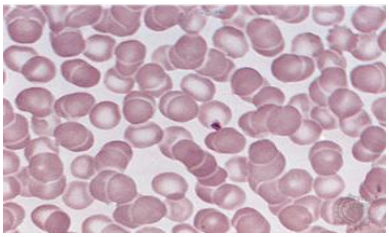 Адам

Лама_____

Адам_____

[2]

1. Төмендегі лейкоцит типтерінің ортақ негізгі қызметін жазыңыз.

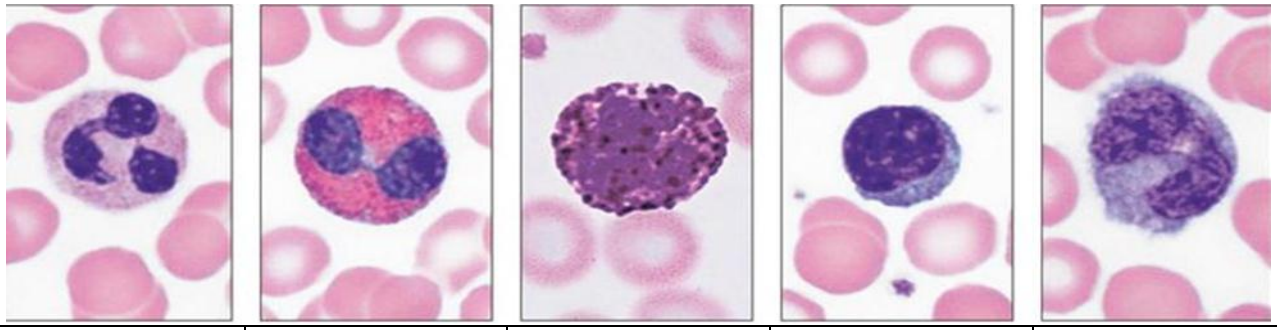

нейтрофил	эозинофил	базофил	лимфоцит	монофиц

_____

[1]

5.і.Кестеде гуморальдық және жасушалық иммунитет құрылымдары берілген. 1 және 2 иммунитеттер қандай қызмет атқарады?

	1	2
а в с д	эритроцит антиген антидене фагоциттік	микробты жояды фагоциттер бактериялар антидене

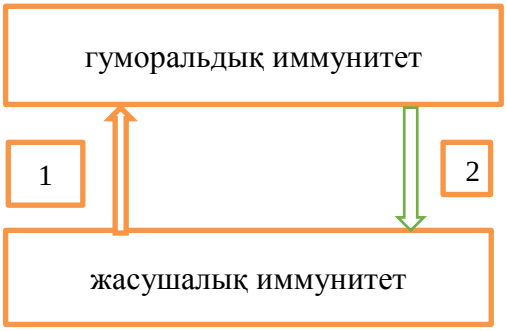

[1]

ii. Иммунитет туралы ғылымның негізін қалаушы ғалымдар

А. Р.Гук; А.Левенгук

В. И.И.Мечников; П.Эрлих

С. Д.И.Ивановский; Л.Пастер

Д. Т.Шванн; М.Шлейден

[1]

6. Ауа тамшысы арқылы жұғатын вирустық ауруды белгілеңіз
а. Тырысқақ
в. Күл
с. Герпес
д. Лейшманиоз

[1]

7. **i**. Сапасыз дайындалған вакцинаның адамға әсері:
а. Ешқандай әсері жоқ
в. Ағзаға кері әсер етеді
с. Оң әсер етеді
д. Ағзаның тіршілігін тоқтады.

[1]

ii. Ағзаның қандай жағдайында емдік сарысу енгізуге болмайды? Жауабыңызды негіздеңіз.

_____ [2]

8. Қан топтарының сәйкес келмеуінен эритроциттер бір-біріне жабысып қалады. Бұл құбылыс қалай аталады?

_____

[1]

9. **i**. Суреттен жылықанды ағзаны табыңыз.

1. 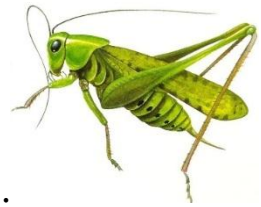 **2** **3.** **4.**

_____ [1]

ii. Бақа мен кесіртке жүрегінің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын жаз.

Ұқсастықтары	Айырмашылықтары

[2]

10. Суретте берілген қантамырлардың қабырғаларының қабаттарын атап, қызметін сипаттаңдар.

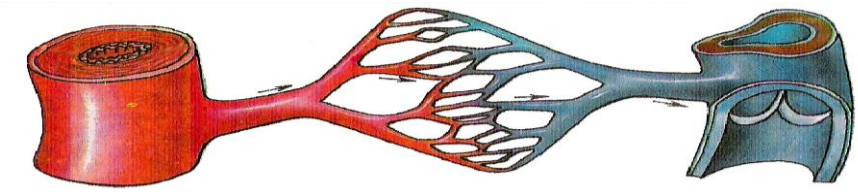

артерия капилляр вена

1._____
2._____
3._____

[3]

11.Төмендегі суреттерді пайдалана отырып, жүрек жұмысын сипаттаңыз.

А. В. 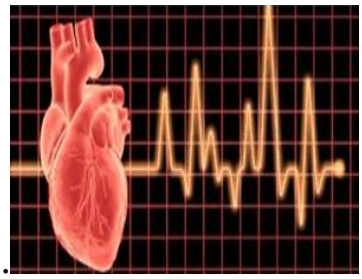 С. .

.

_____

_____

[3]

12. Кестеде анықтамалар берілген.«Ш»(шындық) , «Ж» (жалған) екендігін анықтаңыз

Анықтамалар	ш	ж
газ алмасудың негізгі механизмі-диффузия		
капилляр қабырғасы арқылы O_2 ұлпа сұйықтығына өтеді		
өкпедегі газ алмасу өкпе артериясында өтеді		
тыныс шығарғанда ауаның құрамында-21% O_2 болады		
ұлпаларда қан CO_2 газымен қанығады		

[1]

13. Әйел адамдардағы тыныс алу типі қалай аталады?

_____[1]

14.Өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтаңыз.

Қалыпты тыныс алғанда	Терең тыныс алғанда	Терең тыныс шығарғанда

[3]

15. Ағзаның дене жүктемесінен кейін тыныс алуы жиілейді.Себебі неде?

_____

[1]

Балл қою кестесі

сұрақ	жауап	балл	қосымша ақпарат
1	і 1 қан; 2 лимфа; 3 ұлпа сұйықтығы; іі. Қор заттарымен қамтамасыз етеді зиянды заттардан тазалайды делдал қызметін атқарады	 1 1 1 1	
2	тасымалдау	1	кез келген 3 жауап қабылданады
3	лама-эритроциті сопақ пішінді, ядросы бар адам-эритроциті домалақ, ядросы жоқ	1 1	
4	қорғаныш	1	Кез келген 2 жауап қабылданады
5	і жауабы-Д. Фагоциттік, антиденелік іі жауабы-В. И.И.Мечников; П.Эрлих	 1 1 1	
6	Жауабы-С. Герпес	1	
7	і жауабы-В ағзаға кері әсер етеді іі адам ауырып тұрса, немесе қандай да бір тағы басқа ауру қоздырғышын жұқтырғанда	 1 2	
8	агглютинация	1	
9	і қаз іі ұқсастығы-жүректері 3 бөлімді. Айырмашылығы-кесірткенің қарыншасы жартылай пердемен бөлінген	 1 2	
10	сыртқы-серпімділік, беріктілік ортаңғы-серпімділік,жиырылғыштық ішкі-үйкелісті азайтады,беріктілік	 2	
11	тыныштық күйдегі 1 минуттағы жүректің жиырылуы отырған күйдегі тамырдың соғуы,жүректің жиырылуы дене шынықтыружаттығуынан кейінгі тамырдың соуы, жүректің жиырылуы	 3	кез келген 2 дұрыс жауап қабылданады
12	1-ш 4-ж 2-ш 5-ш	1	Кез келген дұрыс 3 жауап

	3-ж		қабылданады
13	көкіректік тыныс алу типі	1	
14	1-500мл, 2-1500мл, 3-1500 мл	3	
15	Физикалық күш түсуіне байланысты жүректің жиырылуы, тамырдың соғуы артады.	1	
	Барлығы-15	30	

Жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістіктерінің деңгейі**		
	Төмен	**Орта**	**Жоғары**
Лимфа айналымы мен оның маңызын біледі	Лимфа айналымын сипаттауда қиналады ☐	лимфа жүйесін және қан, ұлпа сұйықтығы мен лимфа арасындағы өзара байланысты сипаттауда қателіктер жібереді ☐	дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіреді ☐
Қанның құрамы мен қызметін сипаттайды	Қанның құрамындағы түйіршік ұғымдарын ажыратуда қиналады ☐	Қанның қызметі ажыратып жазуда қателіктер жібереді ☐	Қанның транспорттық, гомеостаздық, қорғаныштық қызметтерін дұрыс ажыратады ☐
Дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттейді	әр түрлі ағзалардың қан жасушаларын ажыратуда қиналады ☐	Қан жасушаларын формасына, мөлшеріне, санына және ядросының болуына қарай салыстыруда қателіктер жібереді ☐	дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіреді ☐

Гуморальдық және жасушалық иммунитетті сипаттайды	лейкоциттердің түрлі типтерінің қызметтерін сипаттауда қиналады ☐	гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстырады ☐	Лейкоциттердің түрлі типтері және олардың қызметтерін талдайды ☐
Жұқпалы аурулар және олардың алдын алуды біледі	Жұқпалы аурулардың түрлерін атауда қателіктер жібереді ☐	амебалық қантышқақ, фитофтороз, оба, күл, лейшмания, герпес аурулары туралы біледі ☐	қарапайымдылар, саңырауқұлақтар, бактериялар мен вирустар арқылы туындайтын аурулардың ерекшеліктерін сипаттайды ☐
Қантамырлар жүйесін сипаттайды	Ашық және тұйық қанайналым жүйелерін сипаттауда қателеседі ☐	Адамның қанайналым жүйесін біледі ☐	Адам және жануарлардың қантамырлар жүйесі түрлерін сипаттайды ☐
Тыныс алу және тыныс шығару механизмін сипаттайды	Альвеола мен қан арасындағы газ алмасуды түсіндіруде қателіктерге жол береді ☐	тыныс алу және тыныс шығару механизмін түсіндіреді ☐	өкпенің тіршілік сыйымдылығы мен қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтайды ☐

«География» пәні

Нұр-Сұлтан қаласы № 38 мектеп-лицейінің
география пәні мұғалімі Мауленова
Армангул Сериковнаның
іс-тәжірибесінен

7 сынып
Пән: География
Бөлім: Физикалық география «Атмосфера»
Тақырып: Атмосфера және оның құрамдас бөліктері;
Ауа райы және метеорологиялық элементтер;
Қолайсыз атмосфералық құбылыстар.

Оқу мақсаты:

7.3.2.1 Атмосфераның құрамын сипаттайды;

7.3.2.2 Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді;

7.3.2.6 Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жасайды;

7.3.2.7 Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- ✓ Атмосфера құрамын анықтайды;
- ✓ Атмосфераның құрылысы мен қабаттарын сәйкестендіре отырып анықтап, ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді;
- ✓ Жергілікті жердің метеорологиялық элементтері бойынша диаграмма және график сызады;
- ✓ Өздері тұратын жердің қолайсыз ауа райы құбылысын сызба түрінде жіктеп, қорғану шарасын айқындайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну, жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма 1

1. Атмосфера құрамындағы газдар
   - A. Азот
   - B. Ауа қабығы
   - C. Көмірқышқыл газы
   - D. Қоспалар
   - E. Оттегі
   - F. Су буы
   - G. Сутегі
   - H. Шаң-тозаң

[1]

2. Атмосфера қабаттарын, оның ерекшелігін анықтаңыз

a. Сурет бойынша атмосфераның қабаттарын сәйкес орнына жазыңыз

[5]

b.Суреттен қарай отырып бір атмосфера қабаттың ерекшелігін анықтаңыз

_____._
_____._
_____._

[1]

3.Жергілікті жердің метеорологиялық элементтерінің көрсеткіштері бойынша график құрастыр

а)Астана қаласының температурасының төртбұрышты диаграммасы мен жауын-шашын мөлшерінің графигін сызыңыз

Көрсеткіштер	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура (t ° C)	-15	-14	-9	3	12	19	21	17	10	4	-5	-13
Жауын-шашын (мм)	17	12	13	22	35	33	53	32	23	30	20	18

t ° C													мм
20° C													54мм
15° C													48мм
10° C													42мм
5° C													36мм
0° C													30мм
-5° C													24мм
-10° C													18мм
-15° C													12мм
-20° C													6мм
	Қ	А	Н	С	М	М	Ш	Т	Қ	Қ	Қ	Ж	

[1]

b)Кестедегі көрсеткішті қолданып температураның жылдық амплитудасын есептеп шығарыңыз

[1]

с. Кестедегі көрсеткішті қолданып жылдық орташа жауын-шашын мөлшерін есептеңіз

[1]

4. Жергілікті жердің ауа райы құбылысын сызбаға толтырыңыз

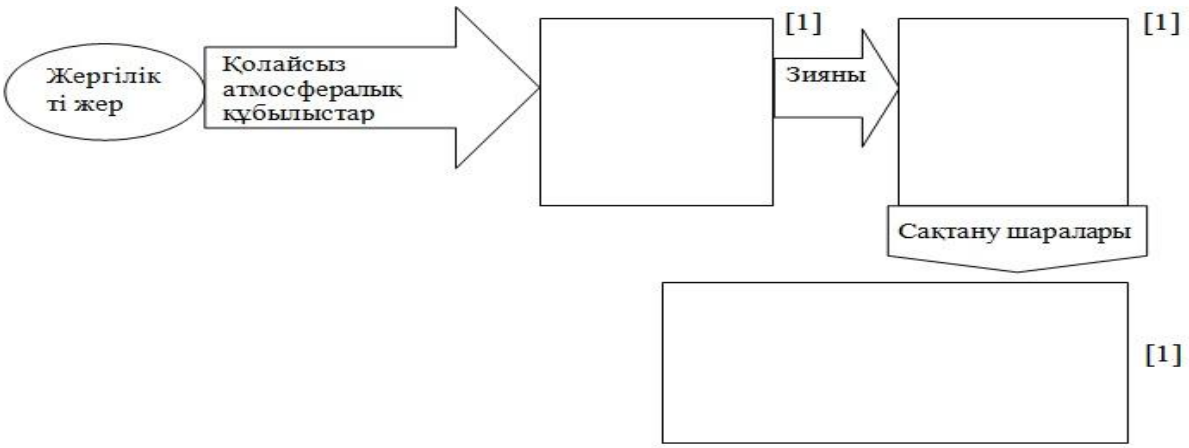

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Атмосфераның құрамын сипаттайды	1	Атмосфера құрамын анықтайды	1
Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді	2	Тропосфера қабатын жазады	1
		Стратосфера қабатын жазады	1
		Мезосфера қабатын жазады	1
		Термосфера қабатын жазады	1
		Экзосфера қабатын жазады	1
		Атмосфераның бір қабатының ерекшелігін жазады	1
Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жасайды	3	Жергілікті жердің ауа температурасынының төртбұрышты диаграммасын құрайды	1
		Жергілікті жердің жауын-шашын мөлшеріне график сызады	1
		Жергілікті жердің ауа температурасынының жылдық амплитудасын құрайды	1
		Жергілікті жердің жылдық орташа жауын-шашын мөлшерін есептейді	1

Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады	4	Өздері тұратын жердің қолайсыз ауа райы құбылысын сызба түрінде айқындайды	1
		Өздері тұратын жердің қолайсыз ауа райы құбылыстарының зиянды әсерін жазады	1
		Өздері тұратын жердің қолайсыз ауа райы құбылыстарының зиянды әсерінен сақтану шараларын ұсынады	1
Жалпы балл			14

7.3. «Атмосфера» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігінің деңгейі**		
	Төмен	**Орташа**	**Жоғары**
Атмосфераның құрамын сипаттайды	Атмосфераның құрамын сипаттауға қиналады ☐	Атмосфераның құрамын сипаттағанда қателіктер жібереді ☐	Атмосфераның құрамының параметрлерін салыстырып жазады ☐
Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді	Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеуге қиналады ☐	Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеуге қателіктер жібереді ☐	Атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін жазады ☐
Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық	Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды	Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жазуда қателіктер жібереді	Жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын ылғалдылық метеорологиялық элементтердің көрсеткіштері бойынша синоптикалық картаға шартты

материалдарды ажыратады	жазуда қиналады		белгімен түсіреді
Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады	Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдауда қиналады	Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдауда қателіктер жібереді	Жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдап қорытынды жазады.

Нұр-Сұлтан қаласы № 38 мектеп-лицейінің
география пәні мұғалімі Бейсенбаева
Нагима Амзеевнаның
іс-тәжірибесінен

7 сынып

3-тоқсан бойынша жиынтық бағалау спецификациясы

3-тоқсан бойынша жиынтық бағалауға шолу
Ұзақтығы – 40 минут
Балл саны -25

Тапсырманың түрлері:
КТБ - көп таңдауы бар тапсырмалар;
ҚЖ – қысқа жауапты қажет ететін тапсырмалар;
ТЖ – толық жауапты қажет ететін тапсырмалар.

Жиынтық бағалаудың құрылымы

Берілген нұсқа көп жауапты тест сұрақтары және қысқа/толық жауапты қажет ететін сұрақтарды қамтитын 8тапсырмадан тұрады.

Тест тапсырмаларынан білім алушы ұсынылған жауап нұсқаларының дұрыс бір жауабын таңдайды.

Білім алушы қысқа жауапты қажет ететін сұрақтарға сөз немесе қысқа сөйлемдер түрінде жауап береді. Толық жауапты қажет ететін сұрақтарға толық жауап беруі қажет. Білім алушының өз жұмысында географиялық біліміне талдау жасай алу және қолдана алу қабілеті бағаланады.Тапсырма бірнеше құрылымдық бөлімдерден, сұрақтардан тұруы мүмкін.

3–тоқсан бойынша жиынтық бағалау тапсырмаларының сипаттамасы

Бөлім / бөлімше	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырма саны*	Тапсырма № *	Тапсырма түрі*	Орындалу уақыты, мин*	Балл *	Балл саны
Физикалық география- *Биосфера*	7.3.4.1 биосфераның құрамын, құрылымын, шекаралары мен қасиеттерін анықтайды	Білу және түсіну	1	1	ҚЖ	2	1	12
	7.3.4.2 топырақ құрамын, түрлерін анықтап, құрылымын графикалық түрде көрсетеді	Қолдану	1	4	ҚЖ	4	2	
	7.3.4.3 Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды	Қолдану	1	5	ҚЖ	2	2	
	7.3.4.5 топырақтардың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады	Жоғары деңгей дағдылары	1	7	ТЖ	10	6	
Физикалық география- *Табиғи аумақтар*	7.3.5.1 географиялық қабық, материктер мен мұхиттар, зоналар және белдеулер, ландшафт табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді	Білу және түсіну	1	2	ҚЖ	2	2	6
	7.3.5.2 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде түрлі деңгейдегі табиғи кешендерді жоспар бойынша сипаттайды	Қолдану	1	6	ҚЖ	5	4	
Әлеуметтік география – *Халық географиясы*	7.4.1.1 дүниежүзі халқықтарының этнолингвистикалық жіктелуін түсіндіреді	Білу және түсіну	1	3	ҚЖ	2	2	7
	7.4.1.4 Қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және оны қалыптастыру жолдарын ұсынады	Жоғары деңгей дағдылары	1	8	ТЖ	13	5	
Барлығы			**8**			**40**	**25**	**25**
*Ескерту: * - өзгеріс енгізуге болатын бөлімдер*								

3-тоқсанға арналған жиынтық бағалаудың тапсырмалары

1.Атмосфераның төменгі қабатынан, гидросферадан және литосфераның жоғарғы қабатынан тұратын қабық:

A) Атмосфера
B) Биосфера
C) Гидросфера
D) Литосфера
F) Географиялық қабық

[1]

2. Табиғат кешендерінің қалыптасуын үлкенінен кішісіне қарай қойып шығыңыз.

Шөл

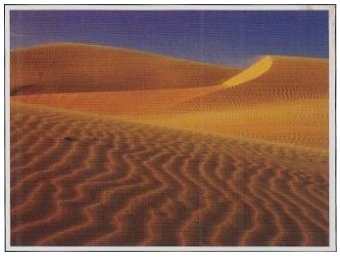

1

Мұхит

2

Тау

3

_____ _____ _____

[1]

3. Берілген тіл тобының тіл әулеті мен ұлтты жазыңыз

Тіл әулеті	Тіл тобы	Халықтар
	Түркі тобы	

[2]

4. Топырақ құрамын, түрлерін анықтап, құрылымын графикалық түрде көрсетіңіз

Қара топырақты зона →

- [ ]
- Кәдімгі қара топырақ
- [ ]

[2]

5. Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтаңыз

Топырақ түрлері	Құрамындағы қарашірінді %	Қарашірінді қабаты қалыңдығы, см
		40 – 80
	0,7 -1,2	

[2]

6. Жергілікті жердің табиғат кешендерін жоспар бойынша сипаттаңыз

Табиғат кешенінің аты	Жер бедері	Пайдалы қазбалары	Ішкі суы	Табиғат зонасы

[4]

7. Топырақтың экологиялық проблемасын талдаңыз

a. Берілген суреттер арқылы эрозияның түрлерін анықтап, пайда болу жолдарын жазыңыз

Эрозияның түрлері

1)

2)

1)_____

2) _____

[2]

b. Шешу жолдарын ұсыныңыз

(a)_____ [1]

(b)_____ [1]

(c)_____[1]

(d)_____ [1]

8. Қазақстандағы ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдеңіз және оны қалыптастыру жолдарын ұсыныңыз

(a)Дүниежүзі елдерінің ынтымақтастыққа бағытталған мақсаттарын сипаттаңыз:_____[1]

(b)Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылудағы мақсаты:_____ [1]

(c) Қазақстан халқы Ассамблеясының басты міндеттері:_____ [1]

(d) «Діни сенім бостандығы және діни бірлестіктер туралы» қабылданған заңның қажеттілігін талдаңыз:_____ [1]

(e) Ел аумағында тұрып жатқан ұлттар мен ұлыстардың ұстанатын идеялары:_____[1]

Балл қою кестесі

№	Жауаптары	Балл	Қосымша ақпарат
1	**1.** В)	1	
2	a. Мұхит b.Тау c. Шөл	1 1 1	
3	a. Алтай тіл әулеті c. Қазақтар	1 1	Басқа да жауаптар дұрыс
4	a. Сілтісізденген қара топырақ b. Оңтүстік қара топырақ	1 1	
5	a. Қара топырақ, шіріндісі , 4-13% b. Қоңыр топырақ, 25-30см	1 1	
6	a. Аласа таулы өлке b.Тас көмір, мыс, темір c. Есіл,Нұра, Қорғалжың, Теңіз көлі d. Шөлейт, дала зоналары	1 1 1 1	Басқа да жауаптар дұрыс
7	a. Жел эрозиясы b. Су эрозиясы c. Рекультивациялық d. Орман алқаптарын отырғызу e.Таудың бөктеріне қарай көлденең жырту f. Жыралардың биік жерлерін нығайту	1 1 1 1 1 1	Басқа да жауаптар дұрыс
8	a.Ұлттық – мәдени құндылықтарды сақтау, құрметтеу, ғаламдық қауіпсіздік мәселелерін шешу және бейбітшілікті сақтау b. Этностық және дінаралық келісімдерді сақтау d. Патриотизмді қалыптастыру, дінаралық келісім модельдерін насихаттау c. Дінді қабылдау және қабылдамау өз құқығы, толеранттылықты жетілдіру d. Келіспеушіліктерді болдырмау	1 1 1 1 1	Басқада дұрыс жауаптар қабылданады
Жалпы балл		25	

«Қазақстан тарихы» пәні

6- сынып

«X – XIII ғасырдың басындағы Қазақстан» бөлімі

Тақырып:

Қарахан мемлекеті. Наймандар, керейіттер және жалайырлар.

Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті.

Оқу мақсаты:

6.3.1.4 тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсіндіру;

6.3.1.3 X ғасыр – XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау;

6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктері сипаттау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсінеді;

– найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтайды;

– көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну. Қолдану

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырма

1.Тарихи ұғымдарды қолдана отырып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену түрлерін сәйкестендіріңдер:

1	Иқта	A	Дінбасылардың жер үлестері
2	Мүлік	B	Жекеменшік яғни мемлкеттік салық түріндегі жерлер
3	Вақф	C	Қағанның өз маңайындағыларға қызметтері үшін берген жерлері

Жауаптары

1	2	3

2.Найман, керей, жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтап жазыңдар:

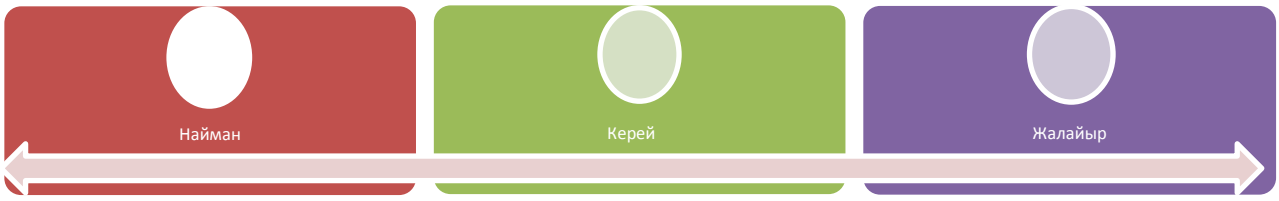

3. Көшпелілердің қолданбалы өнерінің жетістіктерін сипаттаңдар

Көшпелілердің теріден жасаған бұйымдарының ерекшеліктері	Көшпелілердің жүннен жасаған бұйымдарының ерекшеліктері	Көшпеліліердің сүйектен жасаған бұйымдарының ерекшеліктері

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін сәйкестендіреді	1	Иқтаны сәйкестендіреді	1
		Мүлікті сәйкестендіреді	1
		Вақфты сәйкестендіреді	1
Найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтайды	2	Найман мемлекетінің ерекшелігін анықтайды;	1
		Керей мемлекетінің ерекшелігін анықтайды;	1
		Жалайыр мемлекетінің ерекшелігін анықтайды;	1
		Найман, Керей және Жалайыр мемлекеттерінің ұқсастықтарын анықтайды	1
Көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттайды	3	Көшпелілердің теріден жасаған бұйымдарының ерекшеліктерін сипаттайды;	1
		Көшпелілердің жүннен жасаған бұйымдарының ерекшеліктерін сипаттайды ;	1
		Көшпелілердің сүйектен жасаған бұйымдарының ерекшеліктерін сипаттайды ;	1
Жалпы балл			*10*

«X – XIII ғасырдың басындағы Қазақстан» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін сәйкестендіреді	Тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін сәйкестендіруде қиналады ☐	Тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін сәйкестендіруде қателіктер жібереді ☐	Тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін дұрыс сәйкестендіреді ☐
Найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтайды	Найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтауда қиналады ☐	Найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын анықтауда қателіктер жібереді ☐	Найман, керей және жалайыр мемлекеттерінің ерекшеліктері мен ұқсастықтарын дұрыс анықтайды ☐
Көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттайды	Көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттағанда қиналады ☐	Көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттағанда қателіктер жібереді ☐	Көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін дұрыс сипаттайды ☐

«Қазақ хандығының XVI – XVII ғасырлардағы дамуы» бөлімі

Тақырып:

Қасым хан тұсындағы Қазақ хандығының күшеюі.

Жәңгір хан тұсындағы қазақ-жоңғар қарсылығы.

Қазақ хандығының әлеуметтік құрылымы.

Оқу мақсаты:

6.3.2.6 Қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау;

6.3.2.7 Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалау;

6.1.2.1 Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– Қасым хан тұсындағы қазақ хандығының сыртқы саясатын талдайды;

– Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалайды:

– қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырмалар

1-тапсырма. Қасым ханның сыртқы саясатта ұстанған бағыттарына талдау жасаңыз.

https://www.google.kz/search?q=қасым+хан&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwinxvy_ts_jAhWJjosKHQXwDacQ_AUIESgB&biw=1366&bih=684#imgrc=s0PmuuBm

2-тапсырма.Суретті қолдана отырып, төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз.

https://www.google.kz/search?q=орбұлақ+шайқасы&tbm=isch&tbs=rimg

1. Жәңгір хан тұсында қазақтардың әскери өнеріндегі жаңалықтарды атаңыз.

2. Орбұлақ шайқасында қазақ жасақтарының әскери өнерінің шеберлігі мен ерлігіне баға беріңіз.

3-тапсырма. Қазақ хандығындағы төмендегі әлеуметтік топ өкілдерінің орнын анықтап, қызметін сипаттаңыз.

Ақсүйек өкілдері	қызметі	Қарасүйек өкілдері	қызметі

Әлеуметтік топтар: Сұлтан, Батыр, Би, Хан

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Қасым ханның сыртқы саясатын талдайды	1	Қасым ханның сыртқы саясатының 1 бағытына талдайды	1
		Қасым ханның сыртқы саясатының 2 бағытына талдайды	1
		Қасым ханның сыртқы саясатының 3 бағытына талдайды	1
		Қасым ханның сыртқы саясатының 4 бағытына талдайды	1
Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалайды	2	Жәңгір хан тұсында қазақтардың әскери өнеріндегі жаңалықтарды атайды	1
		Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнерінің шеберлігі мен ерлігіне баға береді	1
Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтайды	3	Сұлтандардың орны мен қызметін анықтайды	1
		Батырлардың орны мен қызметін анықтайды	1
		Билердің орны мен қызметін анықтайды	1
		Хандардың орны мен қызметін анықтайды	1
Жалпы балл			*10 балл*

«Қазақ хандығының XVI – XVII ғасырлардағы дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Қасым ханның сыртқы саясатын талдайды	Қасым ханның сыртқы саясатын талдауда қиналады ☐	Қасым ханның сыртқы саясатын талдауда қателіктер жібереді ☐	Қасым ханның сыртқы саясатын дұрыс талдайды ☐
Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалайды	Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалауда қиналады ☐	Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалауда қателіктер жібереді ☐	Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалайды ☐
Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтайды	Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтауда қиналады ☐	Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтауда қателіктер жібереді ☐	Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтайды ☐

7- сынып

«XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы» бөлімі

Тақырып:

Қазақ-жоңғар шайқастары.

Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты

Оқу мақсаты:

7.3.2.1 Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін түсіндіру;

7.3.2.3. Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін анықтайды;

– Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатының нәтижелерін бағалайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары

Орындалу уақыты: 20 мин

1-тапсырма. Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырларға берілген сипаттаманы сәйкестендіріңіздер

1.	Әбілқайыр хан	А	Әскери қолбасшы, дипломат, жоңғарларға қарсы күрестің ұйымдастырушысы. Абылай ханның беделді серіктесі болған.
2.	Бөгенбай батыр	В	Он бес жасқа толған кезінен бастап жоңғар басқыншыларына қарсы соғысқан, тегін жасырып Сабалақ атанды. Өз замандастары арасында шешендігімен, әділдігімен ерекшеленді. Ол өз төңірегіне ең беделді, әрі адал адамдарды топтастырды.
3.	Абылай хан	С	Әскери қолбасшы, ірі жауынгерлік жасағын басқарған, соғыста көрсеткен ерлігі үшін Абылай хан « Дарабозым» де атаған.
4.	Райымбек батыр	Д	Ордабасы Құрылтайында бүкілхалықтық әскери жасақтың бас қолбасшысы болып сайланған мемлекет қайраткері, Кіші жүздің ханы
5.	Қабанбай батыр	Е	Ұлы жүздің албан руынан шыққан белгілі батыр, жоңғарларға қарсы азаттық күресті ұйымдастырушылардың бірі.

https://www.google.kz/search?biw=1366&bih=635&tbm=isch&sa=1&ei=c6g2XaOTI_CJk74P9KquaA&q=батырлар+мен+хандар

1	2	3	4	5

2-тапсырма. «Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты» тақырыбында эссе жазыңыз.

Эссе критерийлері:

– Абылай ханның ішкі саясаты туралы кемінде 2 дерек келтіру;
– Абылай ханның сыртқы саясаты туралы кемінде 2 дерек келтіру;
– Абылай ханның жүргізген саясатына қорытынды баға беру.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білімалушы	
Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін анықтайды	1	Жоңғарларға қарсы күресте Әбілқайыр ханның рөлін анықтайды	1
		Жоңғарларға қарсы күресте Бөгембай батырдың рөлін анықтайды	1
		Жоңғарларға қарсы күресте Абылай ханның рөлін анықтайды	1
		Жоңғарларға қарсы күресте Райымбек батырдың рөлін анықтайды	1
		Жоңғарларға қарсы күресте Қабанбай батырдың рөлін анықтайды	1
Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалайды	2	Абылай ханның ішкі саясатына 1- дерек келтіреді	1
		Абылай ханның ішкі саясатына 2- дерек келтіреді	1
		Абылай ханның сыртқы саясатына 1-дерек келтіреді	1
		Абылай ханның сыртқы саясатына 2-дерек келтіреді	1
		Абылай ханның саясатына қорытынды баға береді	1
Жалпы балл			*10*

«XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін анықтайды	Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін анықтауда қиналады ☐	Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін дұрыс анықтайды ☐
Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалайды	Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалауда қиналады ☐	Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалауда қателіктер жібереді ☐	Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалайды ☐

«Дүниежүзі тарихы» пәні

6- сынып

«Рим империясының құлауы» бөлімі

Тақырып:

Кіріспе. Неліктен Батыс Рим империясы құлады ?

Неліктен Византия 568 жылы Византия түрік қағаны Истемиге елші жіберді?

Оқу мақсаты:

6.3.1.1 «Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін білу және уақыт сызығында белгілеу;

6.3.2.1 Рим империясының ыдырау себептерін анықтау және жіктеу;

6.3.2.4 Византияның дипломатиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасының мысалында қарастырып, сипаттау

Бағалау критерийі: Білім алушы

– Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар хронологиялық шегін анықтайды және уақыт сызығында белгілейді;

– Рим империясының ыдырау себептерін жіктейді;

– Византияның дипломатиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасын анықтайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну, қолдану

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырмалар:

1.Төмендегі тапсырмаларда ерте, орта, кейінгі орта ғасырлардың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтаңыз:

Феодализм ыдырап және капиталистік өндіріс тәсілі туа бастады	Шаруалар феодалдарға толық тәуелділікке түсті. Олар жерді феодалдардан жалға алып, өнім өндірді	Ірі жер иелері пайда болды.Феодалдар шаруа қауымдарын өздеріне бағындырды

2.Рим империясының ыдырау себептерін берілген кестеге топтастырыңыз:

Саяси	
Әлеуметтік	
Экономикалық	
Діни тұрғыдан	

3.Византияның халықаралық жағдайын сипаттаңыз:

Византия

Киев Русімен	Түрік қағанатымен	Көршілес елдермен
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескрипторлар*	*Балл*
		Білім алушы	
Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлардың хронологиялық шегін анықтайды	1	Ерте орта ғасырдың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтайды	1
		Орта ғасырдың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтайды	1
		Кейінгі орта ғасырдың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтайды	1
Рим империясының ыдырау себептерін анықтап, жіктейді	2	Рим империясының ыдырауының саяси себебін жазады	1
		Рим империясының ыдырауының әлеуметтік себебін жазады	1
		Рим империясының ыдырауының экономикалық себебін жазады	1

		Рим империясының діни тұрғыдан ыдырауының себебін жазады	1
Византияның көршілес елдермен халықаралық қарым-қатынасын анықтайды	3	Византияның Киев Русімен байланысын сипаттайды	1
		Византияның Түрік қағанатымен байланысын сипаттайды	1
		Византияның көршілес елдермен байланысын сипаттайды	1
Барлығы			10

Рим империясының құлауы» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Ерте ,орта, кейінгі орта ғасырлардың хронологиялық шегін анықтайды	Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлардың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтауда қиналады ☐	Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлардың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Ерте, орта, кейінгі орта ғасырлардың сипаттамасын тауып, хронологиялық шегін дұрыс анықтайды ☐
Рим империясының ыдырау себептерін жіктейді	Рим империясының саяси, әлеуметтік, экономикалық, діни тұрғыдан ыдырауының себептерін жіктеп жазғанда қиналады ☐	Рим империясының саяси, әлеуметтік, экономикалық, діни тұрғыдан ыдырауының себептерін жіктеп жазғанда қателіктер жібереді ☐	Рим империясының саяси, әлеуметтік, экономикалық, діни тұрғыдан ыдырауының себептерін толық жаза алады ☐
Византияның халықаралық жағдайын сипаттайды	Византияның / Киев Русімен/, түрік қағанатымен, көршілес елдермен халықаралық жағдайын сипаттағанда қиналады	Византияның / Киев Русімен/, түрік қағанатымен, көршілес елдермен халықаралық жағдайын сипаттағанда қателіктер жібереді	Византияның / Киев Русімен/, түрік қағанатымен, көршілес елдермен халықаралық жағдайын толық сипаттайды

	□	□	□

«Крест жорықтары» және «Моңғолдар» бөлімдері

Тақырып:

Крест жорықтары христандық Еуропа мен мұсылман әлемін қалай өзгертті?

Моңғолдардың жорықтары Еуразияның саяси картасын қалай өзгертті?

Оқу мақсаты:

6.2.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтау;

6.3.2.5 ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды.

– ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін көрсетеді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну, қолдану

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырмалар:

1. Берілген мәліметтердің «ақиқат» немесе «жалған» екендігін анықтаңыз.

р/с	Ақпарат	Ақиқат	Жалған
1.	Христиандардың ортақ мақсаттарының болмауы олардың мұсылман әлеміне қарсы бірігуін қиындатты		
2.	Аңыз бойынша Иса пайғамбар VII ғасырдан бастап мұсылмандардың қолында болған Иерусалим қаласында жерленген		
3.	Ірі феодалдардар Шығыста жаңа жер үлестерді жаулап ала алмады		
4.	VII – IX ғасырларда арабтардың жаулаушылық жорықтары ислам дінінің әлемдік дінге айналдырды		

2-тапсырма: Діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтаңдар:

Христиан дінінің әлемдік мәдениетке ықпалы

Ислам дінінің әлемдік мәдениетке ықпалы

1._____ 1._____
_____ _____
2._____ 2._____
_____ _____

3-тапсырма:

Тірек сөздерді қолдана отырып, монгол үстемдігі кезіндегі халықаралық қатынастарды сипаттаңыз.

Тірек сөздер: IY Иннокентий, Плано Карпини, Күйік хан, Рубрук, IX Людовиг

1._____

2._____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды	1	Христиандардың ортақ мақсаттарының болмауы олардың мұсылман әлеміне қарсы бірігуін қиындатқаны ақиқат не жалған екенін анықтайды	1
		Аңыз бойынша Иса пайғамбар VII ғасырдан бастап мұсылмандардың қолында болған Иерусалим қаласында жерленгені жалған не ақиқат екенін анықтайды.	1
		Ірі феодалдардар Шығыста жаңа жер үлестерді жаулап ала алмағанын жалған не ақиқат ретінде анықтайды.	1
		VII – IX ғасырларда арабтардың жаулаушылық жорықтары ислам дінінің әлемдік дінге айналдырғанын ақиқат не жалған екенін анықтайды.	1
	2	Христиан дінінің әлемдік мәдениетке 1-ықпалын анықтайды.	1
		Христиан дінінің әлемдік мәдениетке 2-ықпалын анықтайды	1
		Ислам дінінің әлемдік мәдениетке 1-ықпалын анықтайды	1
		Ислам дінінің әлемдік мәдениетке 2-ықпалын анықтайды	1

Ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін көрсетеді.	3	Монгол империясы мен Рим империясы арасындағы қарым-қатынасты сипаттайды.	1
		Монгол империясы мен Француз королімен қарым-қатынасты сипаттайды.	1
Жалпы балы			*10*

«Крест жорықтары» және «Монғолдар» бөлімдері бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды.	Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтауда қиналады. ☐	Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтауда қателіктер жібереді. ☐	Тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтайды. ☐
Ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін көрсетеді.	Монгол империясы мен Рим империясы/ Француз королі арасындағы қарым-қатынасты сипаттауда қиналады ☐	Монгол империясы мен Рим империясы/ Француз королі арасындағы қарым-қатынасты сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Монгол империясы мен Рим империясы/Француз королі арасындағы қарым-қатынасты сипаттайды. ☐

«Абсолютизм:Батыс пен Шығыс» бөлімі

Тақырып:

XIV Людовик мен Ұлы Петр: кімнің билігі айтарлықтай шексіз болды?

Юнлэ мен Токугава билігі Батыс билеушілерінің билігіндей шексіз болды ма?

Оқу мақсаты:

6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату;

6.3.1.5 Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел

билеушілерінің қызметін салыстыру.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады;

– саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну. Қолдану

Орындалу уақыты: 20 мин

1-тапсырма. Терминге анықтама беріңіз

Абсолютизм*:*_____

_____

2-тапсырма. Бос орындарға тиісті сөздерді қойыңыз.

Абсолюттік монархия елдеріне

Батыста _____, _____, _____,

Шығыста _____, _____ елдері жатады.

3-тапсырма. Батыс пен Шығыстағы монархия формалары:

Кестеге төмендегі басқару формаларын ажыратып орналастырыңыз

1.Зем Соборы
2.Микадо(император)
3.Парламент
4.Император (Көктің баласы)
5.Бас Штаттар
6.Сегун
7.Кортес

Батыс	*Шығыс*

4- тапсырма. XIV Людовик пен Юнлэнің мемлекетті басқарудағы ерекшеліктерін кестеге жазыңыз.

XIV Людовик		*Юнлэ*
	Мәдениетті дамытудағы жетістіктері	
	Экономикалық дамуы	
	Әлеуметтік дамуы	

Бағалау критерийлері	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын	1	шексіз билік ұғымына анықтама береді	1

(сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады	2	Батыс пен Шығыстағы абсолютті монархиялы елдерді жазады	1
	3	Шығыстағы сословиелік – өкілдік органын анықтайды	1
		Батыстағы сословиелік- өкілдік органын анықтайды	1
Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін салыстырады	4	XIV Людовик тұсындағы мәдениетті дамытудағы жетістіктерін анықтайды	1
		Юнлэ тұсындағы мәдениетті дамытудағы жетістіктерін анықтайды	1
		XIV Людовик тұсында мемлекеттің экономикалық дамуын анықтайды	1
		Юнлэ тұсында мемлекеттердің экономикалық дамуын анықтайды	1
		XIV Людовик тұсында мемлекеттің әлеуметтік дамуын анықтайды	1
		Юнлэ тұсында мемлекеттің әлеуметтік дамуын анықтайды	1
Жалпы балл			*10*

«Абсолютизм: Батыс пен Шығыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістіктерінің деңгейі		
	төмен	орта	жоғары
Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады	Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратуда қиналады ☐	Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратуда қателеседі ☐	Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажыратады ☐
Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттайды	Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттауда қиналады ☐	Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеушілерінің қызметін сипаттайды ☐

«Қайта Өрлеу дәуірі» бөлімі

Тақырып:

Қайта өрлеу дәуірі өнердің дамуын қалай өзгертті?

Мартин Лютердің наразылығы Еуропаны қалай өзгертті?

Оқу мақсаты:

6.2.2.3 Антикалық мәдениетпен байланыс орнату арқылы Қайта өрлеу дәуірінің мәдениетін (бейнелеу, мүсін өнері) сипаттау

6.2.1.1 Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін анықтау

Бағалау критерийі: Білім алушы

Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін көрсетеді

Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетеді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну. Қолдану

Орындалу уақыты: 20 мин

1-тапсырма: Суреттерді пайдалана отырып, Қайта өрлеу дәуірінің Антикалық мәдениетпен ұқсастығы мен ерекшелігін сипаттаңыз

(https://im0-tub-kz.yandex.net/i?id=4c2fe01f8ee28c05c630f8dfd0ce9130-)
(https://gidvgreece.com/vsyo-o-greczii/greciya-vsyo-o-grecii-2/drevnegrecheskie-skulptury-samye-znamenitye-skulptury-top10.htm)

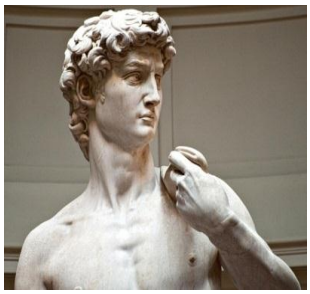

https://yandex.kz/images/search?pos=4&img_url=http%3A%2F%2Fgreat-travelservice.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2017%2F06%2Fdavid.jpg&text=Давид%20) http://rusachka.ru/razlichnoe/kartiny-leonardo-da-vinchi.html)

Антикалық мәдениеттің ерекшелігі	Ұқсастығы	Қайта өрлеу дәуірінің ерекшелігі
Қорытынды ой жазыңыз:		

2-тапсырма: Кестедегі ақпарат «ақиқат» болса « +», « жалған» ақпарат болса «-» белгісін қойыңыз.

№	Ақпараттар	ақиқат	жалған
1	Реформация дегеніміз- католик шіркеуінің озбырлығына қарсы қозғалыс		
2	Реформация кезінде пайда болған дін- православие діні		
3	1520 жылы неміс ұлтының ісі деп –рим папасына қарсы күресті атайды		
4	М.Лютер әділетсіздікке қарсы күш қолдануға қарсы болды		
5	Лютердің айтуынша, адам күнәдан құтылу үшін, басқаша шоқыну керек		
6	Шіркеу мен дін иелерінің міндеті- Киелі кітаптың мазмұнын түсіндіру		

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін анықтайды	1	Антикалық мәдениеттің ерекшелігін анықтайды	1
		Қайта өрлеу мәдениеттің ерекшелігін анықтайды	1
		Антикалық мәдениет пен Қайта өрлеу мәдениетінің ұқсастығын анықтайды	1
		Қайта өрлеу дәуірінің Антикалық мәдениетпен ұқсастығы мен ерекшелігі туралы қорытынды ой жазады	1
Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетеді.	2	1- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
		2- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
		3- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
		4- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
		5- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
		6- ақпараттың «ақиқат» не «жалғандығын» көрсетеді	1
Жалпы балл			10

«Қайта Өрлеу дәуірі» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін анықтайды	Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін анықтауда қиналады ☐	Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Қайта өрлеу дәуірі мәдениетінің ерекшелігін анықтайды ☐
Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетеді	Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетуде қиналады ☐	Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетуде қателіктер жібереді ☐	Адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін көрсетеді ☐

«Құқық негіздері» пәні

9- сынып

«Құқық түсінігі, адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары, неке және отбасы құқығы түсінігі» бөлімдері

Тақырып:

Құқық дегеніміз не және ол қоғамдық қатынастарға қалай әсер етеді?

Неліктен Қазақстан өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде жариялайды?

Заңнамада отбасы қалай қорғалған?

Оқу мақсаты:

9.1.1.1 Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқықтың ұғымы мен ролін түсіндіру;

9.2.1.1 конституциялық құрылым негіздерін түсіндіру;

9.5.1.1 неке және отбасы ұғымдарын түсіндіру.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– әлеуметтік нормалар жүйесінде құқықтың ұғымы мен ролін ажыратады;

– ҚР Конституциясын талдау арқылы конституциялық құрылым негіздерін анықтайды;

– неке және отбасы ұғымдарын түсіндіреді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу және түсіну, қолдану
Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырмалар:
1.Венн диаграмассын толтырыңыз.

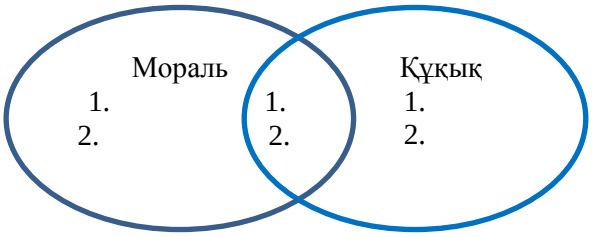

2.Конституциялық құрылым негіздерін төмендегі ұяшықтарға сай жіктеп, кестені толтырыңыз.

– Біртұтас Конституция, біртұтас құқықтық жүйе, бірыңғай азаматтық, бірыңғай Парламент, Үкімет, атқарушы органдар жүйесі және сот жүйесі болады.

– Діни мекемелер мен діни наным-сенімдер мемлекеттен бөлінген.

– Адам құқықтары мен бостандықтары әркімге тумысынан жазылған, олар абсолютті деп танылады, олардан ешкім айыра алмайды, заңдар мен өзге де нормативтік құқықтық актілердің мазмұны мен қолданылуы осыған қарай анықталады.

– Республика азаматтары заңмен белгіленген кепілді медициналық көмектің көлемін тегін алуға хақылы.

– Халық Конституцияны қабылдайды, мемлекет басшысы мен Парламентті тікелей сайлайды, өкілеттілік мерзімі өткеннен кейін оларды ауыстыра алады.

– Еліміз ішкі және сыртқы істерін жүргізуде басқа елдерге тәуелді емес.

Қазақстан Республикасы – демократиялық мемлекет	*Қазақстан Республикасы – зайырлы мемлекет*	*Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет*	*Қазақстан Республикасы – әлеуметтік мемлекет*	*Қазақстан Республикасы – егеменді мемлекет*	*Қазақстан Республикасы – унитарлы мемлекет*

3.Төмендегі ұғымдарға тоқталыңыздар.

«Неке» - _____
«Отбасы» - _____
Отбасының некеден қандай айырмашылығы бар? _____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқықтың ұғымы мен рөлін ажыратады	1	Моральдың бірінші ерекшелігін анықтайды	1
		Моральдың екінші ерекшелігін анықтайды	1
		Құқықтың бірінші ерекшелігін анықтайды	1
		Құқықтың екінші ерекшелігін анықтайды	1
		Бірінші ұқсастығын жазады	1
		Екінші ұқсастығын жазады	1
ҚР Конституциясын талдау арқылы конституциялық құрылым негіздерін анықтайды	2	Қазақстан Республикасы – демократиялық мемлекет екендігін анықтайды;	1
		Қазақстан Республикасы – зайырлы мемлекет екендігін анықтайды;	1
		Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет біреуін анықтайды;	1
		Қазақстан Республикасы – әлеуметтік мемлекет екендігін анықтайды;	1
		Қазақстан Республикасы – егеменді мемлекет екендігін анықтайды;	1
		Қазақстан Республикасы – унитарлы мемлекет екендігін анықтайды;	1
Неке және отбасы ұғымдарын түсіндіреді	3	Неке ұғымын түсіндіреді	1
		Отбасы ұғымын түсіндіреді	1
		Отбасы мен некенің айырмашылығын табады	1
Барлығы			*15*

«Құқық түсінігі, адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары, неке және отбасы құқығы түсінігі» бөлімдері бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	**Оқу жетістіктерінің деңгейі**		
	Төмен	**Орта**	**Жоғары**

Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқықтың ұғымы мен рөлін ажыратады	Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқық пен моральдің айырмашылығын көрсетуде қиналады ☐	Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқық пен моральдің айырмашылығын көрсетуде қателіктер жібереді ☐	Әлеуметтік нормалар жүйесінде құқық пен моральдің айырмашылығын көрсетеді ☐
ҚР Конституциясын талдау арқылы конституциялық құрылым негіздерін анықтайды	Конституциялық құрылым негіздерін анықтауда қиналады ☐	Конституциялық құрылым негіздерін анықтауда қателіктер жібереді ☐	ҚР Конституциялық құрылым негіздерін анықтайды ☐
Неке және отбасы ұғымдарын түсіндіреді	Неке және отбасы ұғымдарын түсіндіруде қиналады ☐	Неке және отбасы ұғымдарын түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Неке және отбасы ұғымдарын түсіндіреді ☐

«Мемлекеттік органдардың конституциялық құрылысы, еңбек жағдайлары, меншік құқығы» бөлімі

Тақырып:

Заңнамамен еңбек жағдайлары қалай реттеледі?

Қалай меншік иесі бола аламыз?

Мемлекеттік органдардың қызметі қандай?

Оқу мақсаты:

9.4.2.2 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіру;

9.3.2.1 меншік түрлерін анықтау;

9.2.2.2 мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен ролін анықтау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді;

– меншік түрлерін анықтайды;

– мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен ролін ажыратады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану. Жоғары деңгей дағдылары.

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырма

1.Еңбек жағдаяттарды талдап, жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін анықтаңыз.

№	*Жағдаяттар*	*Талдау*
1.	Ғылыми қызметкер А. Жаңа электр қондырғысымен тәжірибе жасап жатып, электр тогының соғуына тап болды, нәтижесінде ол жұмыс орнында жарақат алды. Ғылыми қызметкер А. Қажетті инстуктаж өткен болатын, жұмыс орны белгіленген еңбекті қорғау талаптарына сәйкес келді. *Ғылыми қызметкер А. Жарақат алуына жұмыс беруші жауапты ма?*	
2.	Жабдықты реттеуші Ғ. Жұмысында сыйақы төлеу қарастырылған. Пайдалануға беру және техникалық қызмет көрсету жұмыстарын сапалы орындағаны үшін, сондай-ақ жабдықтың белгіленген жұмыс уақытының лимитінен аспағаны үшін ай сайынғы тариф мөлшерлемесінің 35% мөлшерінде үстемеақы беріледі. Жұмыс істейтін цехтың басшысы Ғ-тің артық жұмыс істеуден бас тартқаны үшін оның сыйақысын 15% -ға төмендеткен. *Бұл жағдайда сыйақы мөлшерінің азаюы орынды ма?*	
3	8 айдан астам уақыт бойы мұғалімдерге еңбекақы толық төленген жоқ. Директор осы жағдайды бюджеттен бөлінген қаражат мектепті жөндеуге жұмсалғанымен түсіндірді. Бұл жерде еңбек дауы бар ма? Жұмыскерлер мен жетекшінің не істеулері керек?	

2.Меншік құқығының үш құқықтық өкілеттілігін атап, мысал келтіріңіз.

Меншік түрлері			
Мысал			

3.Мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен ролін түсіндіруде қажетті сөздерді қолданыңыз, қорытынды жазыңыз.

Қажетті сөздер: жалпыға бірдей тең және төте сайлау құқығы, жанама сайлау құқықығы, мажоритарлы, пропорционалды.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді	1	бірінші жағдаятын талдайды;	1
		екінші жағдаятын талдайды;	1
		үшінші жағдаятын талдайды;	1

Меншік түрлерін анықтайды	2	Меншік құқығының бірінші түрін анықтайды	1
		мысал келтіреді	1
		Меншік құқығының екінші түрін анықтайды	1
		мысал келтіреді	1
		Меншік құқығының үшінші түрін анықтайды	1
		мысал келтіреді	1
Мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен ролін ажыратады	3	жалпыға бірдей тең және төте сайлау құқығын түсіндіреді	1
		жанама сайлау құқықығын түсіндіреді	1
		Сайлау жүйесінің мажоритарлы түрін түсіндіреді	1
		Сайлау жүйесінің пропорционалды түрін түсіндіреді	1
		сайлаудың рөлін көрсетеді;	1
		сайлаудың маңызын көрсетеді.	1
Барлығы			*15*

«Мемлекеттік органдардың конституциялық құрылысы, еңбек жағдайлары, меншік құқығы» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді	Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін талдауға қиналады	Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін талдауда қателіктер жібереді	Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін талдайды
Меншік түрлерін анықтайды	Меншік түрлерін анықтауда қиналады	Меншік түрлерін анықтауда қателіктер жібереді	Меншік түрлерін анықтайды

	□	□	□
Мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен ролін ажыратады	Сайлауға анықтама беруде, сайлау жүйесін сипаттауда және маңызы мен ролін ажыратуда қиналады □	Сайлауға анықтама беруде, сайлау жүйесін сипаттауда және маңызы мен ролін ажыратуда қателіктер жібереді □	Сайлауға анықтама беруде, сайлау жүйесін сипаттауда және маңызы мен ролін ажыратады □

«Еңбекті қорғау, отбасы мүшелерінің құқығы мен міндеттері, әкімшілік жауапкершілік» бөлімдері

Тақырып:

Қандай жағдайларда әкімшілік жауапкершілік туындайды?

Бала құқығы қалай қорғалады?

Кәмелетке толмағандардың еңбегі заңнамамен қалай қорғалады?

Оқу мақсаты:

9.6.2.2 Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіру;

9.5.3.1 Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау;

9.4.3.1 Кәмелетке толмағандардың еңбегіне қатысты құқық нормаларын талдау.

Бағалау критерийі: Білім алушы

– құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіреді;

– отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтайды;

– кәмелетке толмағандардың еңбегіне қатысты құқық нормаларын талдайды.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу мен түсіну. Жоғары деңгей дағдылары.

Орындалу уақыты: 20 мин

Тапсырма

1.Құқықтық жағдаяттарды талдап, әкімшілік жауапкершілік түрлерін анықтаңыз.

№	Жағдаяттар	Талдау
1.	Университеттің бір ғимаратының коменданты белгіленбеген жерлерде темекі шеккені үшін студенттерден екі мың тенге айыппұл өндіріп алды. Студенттердің қарсылығына орай ол бұл шара ректордың бұйрығына сәйкес комендантқа «барлық қажетті шараларды қолдануға» рұқсат берілді деп жауап беріп	

	отырған. Жағдайға түсініктеме беріңіз. Ректордың бұйрығына және коменданттың әрекеттеріне шағымдануға болады ма?	
2.	11 сынып оқушылары А. Мен Б. Түн ортасында қала көшелерімен жүріп келе жатқанда полиция оларды көріп, тоқтатты. 11 сынып оқушылары А. мен Б. әкімшілік құқықбұзушылық жасады ма?	
3.	Қарт адам қалалық аурухананың хирургына келіп өз диагнозын айтты. Науқасты тексерудің негізінде хирург ота жасаудың керек екенін айтты, бірақ алдымен оны төлеу керек. Азамат үшін бұл сома үлкен болып көрінгендіктен отаның бағасын төмендетуін сұрады, бірақ дәрігер ұсынысын қабылдамады, бұл соманың ол белгілеген жоқ деп жауап берді. Науқас ақша төледі, бірақ операциядан кейін ол аурухана әкімшілігіне шағымданады. *Хирургтың операция жасау үшін ақша алуға қатысты әрекеті заңды деп санауға бола ма?*	

2.Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықта.

Баланың отбасындағы құқықтары	*Ата-аналардың міндеттері*
1. 2. 3.	1. 2. 3.

3. Өндірістік оқудан кейін А. (16 жаста) және М. (17 жаста) кондитер фабрикасы директорының бұйрығымен олар карамель цехына жұмысқа жіберілді. Цех бастығының бұйрығымен олар үшін 40 сағаттық жұмыс аптасы құрылып, жас ерекшеліктерін ескере отырып тустен кейінгі уақыт таңдалып алынды. Күнделікті жұмыс уақыты сағат 15:00 ден 23:00 сағат аралығын қамтыды.

Еңбек құқығы бойынша заң бұзушылық бар ма?

Қандай заң бұзушылықты байқадыңыз?	Заң бойынша дұрыс жауабы

Кәмелетке толмағандардың қандай еңбек құқығы бар?

1. _____

2. _____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіреді	1	әкімшілік құқықбұзушылықтың 1- түрін көрсетіп, талдайды;	1
		әкімшілік құқықбұзушылықтың 2 – түрін көрсетіп, талдайды;	1
		әкімшілік құқықбұзушылықтың 3 – түрін көрсетіп, талдайды;	1
Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтайды	2	Баланың отбасындағы бірінші құқығын көрсетеді	1
		Баланың отбасындағы екінші құқығын көрсетеді	1
		Баланың отбасындағы үшінші құқығын көрсетеді	1
		Ата-аналардың бірінші міндетін көрсетеді	1
		Ата-аналардың екінші міндетін көрсетеді	1
		Ата-аналардың үшінші міндетін көрсетеді	1
Кәмелетке толмағандардың еңбегіне қатысты құқық нормаларын талдайды	3	жағдаяттағы 1 – заң бұзушылықты анықтайды ;	1
		жағдаяттағы 2 – заң бұзушылықты анықтайды;	1
		жағдаяттағы 1 – заң бұзушылықтың жауабын анықтайды;	1
		жағдаяттағы 2- заң бұзушылықтың жауабын анықтайды;	1
		кәмелетке толмағандардың 1 еңбек құқығын көрсетеді;	1
		кәмелетке толмағандардың 2 – еңбек құқығын көрсетеді.	1
Барлығы			*15*

«Еңбекті қорғау, отбасы мүшелерінің құқығы мен міндеттері, әкімшілік жауапкершілік» бөлімдері бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістіктерінің деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіреді	Құқықтық жағдаяттарды талдап, әкімшілік жауапкершіліктің 1, 2, 3 түрлерін анықтауда қиналады ☐	Құқықтық жағдаяттарды талдап, әкімшілік жауапкершіліктің 1, 2, 3 түрлерін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Құқықтық жағдаяттарды талдап, әкімшілік жауапкершіліктің 1, 2, 3 түрлерін анықтайды ☐
Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтайды	Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтауда қиналады ☐	Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтайды ☐
Құқықтық актілерге сүйене отырып, қоғам мен отбасындағы балалар құқығын талдайды	Отбасына қатысты жағдаятты талдап, ½ заң бұзушылықты/заң бойынша дұрыс әрекетті анықтап, кәмелетке толмағандардың ½ құқықығын жазуда қиналады ☐	Отбасына қатысты жағдаятты талдап, ½ заң бұзушылықты/заң бойынша дұрыс әрекетті анықтап, кәмелетке толмағандардың ½ құқықығын жазуда қателіктер жібереді ☐	Отбасына қатысты жағдаятты талдап, ½ заң бұзушылықты/заң бойынша дұрыс әрекетті анықтап, кәмелетке толмағандардың ½ құқықығын жазуда қателіктер жібереді анықтап, кәмелетке толмағандардың1/2 құқықығын жазады ☐

Нұр-Сұлтан қаласы №66 мектеп-лицейінің тарих пәні мұғалімі А.Азатованың әзірлеген жиынтық бағалау тапсырмалары ұсынылады

Қорытынды

Жаңартылған білім мазмұны аясында критериалды бағалау жүйесі қолданылуда. Критериалды бағалау жүйесін жүзеге асыруда жиынтық бағалаудың тапсырмаларын дұрыс құрастыруға баса назар аударылуы тиіс.

Осыған орай Ы.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы «Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектепке арналған тапсырмалар жинағы» құралын әзірледі.

Жинақтың:

- бірінші тарауында жиынтық бағалаудың принциптері мен ерекшеліктері;
- екінші тарауында «Қазақ тілі», «Қазақ әдебиеті», «Орыс тілі және әдебиеті», «Ағылшын тілі», «Математика», «Алгебра», «Геометрия», «Информатика», «Жаратылыстану», «Физика», «Химия», «Биология», «География», «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзі тарихы», «Құқық негіздері» оқу пәндерінен негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған жиынтық бағалау тапсырмаларының үлгілері берілген.

Тапсырмалар жинағы МЖМБС және пәндер бойынша оқу бағдарламаларының талаптарына сәйкес қазақ, орыс, ұйғыр, өзбек, тәжік тілдерінде әзірленген. Сондай-ақ, пән мұғалімдерінің құрастырған жиынтық бағалау тапсырмалары енгізілген.

Аталған құрал мектеп мұғалімдері үшін әрбір білім алушының оқу жетістіктер деңгейін анықтауда, сыныптың, жалпы, білім беру процесінің нәтижесін жиынтық бағалауда практикалық жағынан көмекші бола алады.

Пайдаланған әдебиеттер

1. «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы.

2. «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығы.

3. «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 4 қыркүйектегі № 441 бұйрығы.

4. «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығы.

5. «Негізгі және жалпы орта мектеп мұғалімдеріне арналған критериалды бағалау бойынша нұсқаулық» «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ «Педагогикалық өлшеулер орталығы» , 2017 ж.

6. «Жиынтық бағалауға арналған әдістемелік нұсқаулық» «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ «Педагогикалық өлшеулер орталығы», 2017ж.

7. «Критериалды бағалау технологиясы» Оқу құралы/ Урмашев Б.А. – Алматы «ССК» баспасы, 2016 ж.

8. https://www.edglossary.org/summative-assessment/.

9. https://www.peergrade.io/blog/difference-formative-and-summative-assessment/

10. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 2-қосымша.

11. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 3-қосымша.

12. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 4-қосымша.

13. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 5-қосымша.

14. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 6-қосымша.

15. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 7-қосымша.

16. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 8-қосымша.

17. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Математика» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 9-қосымша.

18. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Алгебра» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 10-қосымша.

19. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Геометрия» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 11-қосымша.

20. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Информатика» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 26 шілдедегі № 334 бұйрығына 1-қосымша.

21. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 12-қосымша.

22. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Физика» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 13-қосымша.

23. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 14-қосымша.

24. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 15-қосымша.

25. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 16-қосымша.

26. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 17-қосымша.

27. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 18-қосымша.

28. Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Құқық негіздері» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 19-қосымша.

29. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 23-қосымша.

30. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 26-қосымша.

31. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 25-қосымша.

32. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 27-қосымша.

33. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 24-қосымша.

34. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде). Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушысының 2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрығына 28-қосымша.

Қосымша

1-қосымша

Пән_____

Сынып_____

Бөлімнің атауы _____

Оқу мақсаты_____

Ойлау дағдыларының деңгейі _____

Бағалау критерийі *Білім алушы*

Орындау уақыты_____

Тапсырма 1 _____
Тапсырма 2_____
Тапсырма 3_____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
	1		
	2		
	3		
Жалпы балл			

2-қосымша

_____бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні_____

Бағалау критерийі	Оқу жетістіктерінің деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары

3-қосымша

1-ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ СПЕЦИФИКАЦИЯСЫ
1-тоқсанның жиынтық бағалауына шолу

Жиынтық бағалаудың өткізілу уақыты – минут Балл саны –
Тапсырмалар түрлері:
КТБ – көп таңдауы бар тапсырмалар;
ҚЖ – қысқа жауапты қажет ететін тапсырмалар;
ТЖ – толық жауапты қажет ететін тапсырмалар.

Жиынтық бағалаудың құрылымы

Тоқсандық жиынтық бағалаудың нұсқасы **[ ]** тапсырмадан тұрады: соның ішінде [ ] көп таңдауы бар тапсырмалар, [ ] қысқаша жауап нұсқаларынан тұратын сұрақтар берілген.

Көп жауапты таңдауы бар сұрақтарда білім алушылар ұсынылған жауап нұсқаларынан дұрысын таңдайды.

Қысқа жауапты қажет ететін сұрақтарға білім алушылар сөздер немесе қысқа сөйлемдер түрінде жауап береді.

Тапсырмаларда суреттер, кестелер, сызбанұсқалар ұсынылған.

Тоқсандық жиынтық бағалау тапсырмаларының сипаттамасы

Бөлім / бөлімше	Тексерілетін мақсат	Ойлау дағдыларының деңгейі	Тапсырма саны*	Тапсырма* №	Тапсырма	Тапсырма түрі*	Орын далу уақыты, мин*	Балл *	Бөлімге берілетін балл саны
Барлығы									
*Ескерту: *- өзгеріс енгізуге болатын бөлімдер*									

Тоқсандық жиынтық бағалаудың өткізілу уақыты – минут
Балл саны –

Тапсырма 1
Тапсырма 2
Тапсырма 3
Тапсырма 4
Тапсырма 5

Оқушының аты-жөні_____

4-қосымша

Балл қою кестесі

№	Жауаптар	Балл	Қосымша ақпарат
Жалпы балл			

5-қосымша

5-СЫНЫП					
	Пән	**Бөлім бойынша жиынтық бағалау саны**			
		1-тоқсан	**2-тоқсан**	**3-тоқсан**	**4-тоқсан**
	Математика	3	1	3	3
	Жаратылыстану	2	1	2	2
	Информатика	2	1	2	1
	Қазақстан тарихы	1	2	2	3
	Дүниежүзі тарихы	2	2	2	2
	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
	Орыс тілі (оқыту орыс тілінде)	2*	2*	2*	2*
	Орыс тілі мен әдебиеті (оқыту орыс тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
0	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
1	Орыс әдебиеті	2	2	2	2
2	Ағылшын тілі	2*	2*	2*	2*

*Бөлім бойынша жиынтық бағалауда сөйлеу қызметінің екі түрі біріктіріледі (мысалы, тыңдалым және айтылым; оқылым және жазылым)

6-СЫНЫП					
№	**Пән**	**Бөлім бойынша жиынтық бағалау саны**			
		1-тоқсан	**2-тоқсан**	**3-тоқсан**	**4-тоқсан**
1	Математика	2	2	3	3
2	Жаратылыстану	2	1	2	2
3	Информатика	1	2	2	1
4	Қазақстан тарихы	1	1	3	2
5	Дүниежүзі тарихы	2	2	2	2
6	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
7	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
8	Орыс тілі (оқыту орыс тілінде)	2*	2*	2*	2*
9	Орыс тілі мен әдебиеті (оқыту орыс тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
10	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
11	Орыс әдебиеті	2	2	2	2
12	Ағылшын тілі	2*	2*	2*	2*

*Бөлім бойынша жиынтық бағалауда сөйлеу қызметінің екі түрі біріктіріледі (мысалы, тыңдалым және айтылым; оқылым және жазылым).

7-СЫНЫП					
№	Пән	Бөлім бойынша жиынтық бағалау саны			
		1-тоқсан	2-тоқсан	3-тоқсан	4-тоқсан
1	Алгебра	2	2	1	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Биология	3	3	3	3
4	Химия	2	2	2	2
5	География	3	2	3	3
6	Физика	3	2	2	3
7	Информатика	2	1	2	1
8	Қазақстан тарихы	1	1	3	2
9	Дүниежүзі тарихы	2	2	2	2
10	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
12	Орыс тілі (оқыту орыс тілінде)	2*	2*	2*	2*
13	Орыс тілі мен әдебиеті (оқыту орыс тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
14	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
15	Орыс әдебиеті	2	2	2	2
16	Ағылшын тілі	2*	2*	2*	2*

*Бөлім бойынша жиынтық бағалауда сөйлеу қызметінің екі түрі біріктіріледі (мысалы, тыңдалым және айтылым; оқылым және жазылым).

8-СЫНЫП					
№	Пән	Бөлім бойынша жиынтық бағалау саны			
		1-тоқсан	2-тоқсан	3-тоқсан	4-тоқсан
1	Алгебра	1	1	3	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	2	2	1
4	Химия	3	3	3	3
5	Биология	3	2	3	3
6	Дүниежүзі тарихы	2	2	2	2
7	Қазақстан тарихы	2	2	3	1
8	География	3	3	3	2
9	Информатика	2	1	1	1
10	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
12	Орыс тілі (оқыту орыс тілінде)	2*	2*	2*	2*
13	Орыс тілі мен әдебиеті (оқыту орыс тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
14	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
15	Орыс әдебиеті	2	2	2	2
16	Ағылшын тілі	2*	2*	2*	2*

*Бөлім бойынша жиынтық бағалауда сөйлеу қызметінің екі түрі біріктіріледі (мысалы, тыңдалым және айтылым; оқылым және жазылым).

9-СЫНЫП					
№	Пән	Бөлім бойынша жиынтық бағалау саны			
		1-тоқсан	2-тоқсан	3-тоқсан	4-тоқсан
1	Алгебра	2	1	1	2
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	1	2	3
4	Химия	3	3	2	3
5	Биология	3	3	3	3
6	Дүниежүзі тарихы	2	2	2	2
7	Қазақстан тарихы	2	3	3	3
8	Құқық негіздері	1	1	1	1
9	География	3	2	3	3
10	Информатика	2	1	1	1
11	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
12	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
13	Орыс тілі (оқыту орыс тілінде)	2*	2*	2*	2*
14	Орыс тілі мен әдебиеті (оқыту орыс тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
15	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
16	Орыс әдебиеті	2	2	2	2
17	Ағылшын тілі	2*	2*	2*	2*

*Бөлім бойынша жиынтық бағалауда сөйлеу қызметінің екі түрі біріктіріледі (мысалы, тыңдалым және айтылым; оқылым және жазылым).

Мазмұны

	Кіріспе	4
1	Жиынтық бағалаудың принциптері және ерекшеліктері	5
2	Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектеп пәндеріне арналған тапсырмалар жинағы	11
	Қорытынды	123
	Пайдаланған әдебиеттер	124
	Қосымша	128

Введение

Обновленная программа образования формировала новый взгляд ученика, учителя и родителей к образовательному процессу.

Какие бы методы и формы не использовались в процессе обучения, основной целью остается овладение обучающимися содержания программы, повышение интереса к предмету и получение необходимых знаний. В результате применяемых методов на уроке ученик адаптируется для работы в одиночку и в группе; становится личностью, который может думать, учиться и практиковать; способный применять школьные знания в жизни.

В обновленной программе образования определение образовательного уровня учащегося, реальные достижения в продвижении к целям обучения осуществляется через критериальное оценивание.

Критериальное оценивание – это процесс соотнесения реально достигнутых обучающимися результатов обучения с ожидаемыми результатами обучения на основе четко выработанных критериев.

Суммативное оценивание проводится для оценки учебных достижений в баллах после завершения каждого раздела и в конце четверти.

«Сборник заданий по суммативному оцениванию по учебным предметам основного среднего уровня» разработан на основе приказа Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 октября 2018 года № 604 «Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования всех уровней образования», приказа Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500 «Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан», приказа Министра образования и науки Республики Казахстан от 4 сентября 2018 года № 441 «О внесении изменений и дополнений в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500 «Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан» [1, 2, 3].

В приказе Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 «Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся» указано, что задания по формативному и суммативному оцениваниям разрабатываются учителем-предметником самостоятельно [4].

Поэтому подготовка заданий суммативного оценивания по предмету в соответствии с обновленной образовательной программой является актуальной проблемой для учителя. Этот процесс требует от учителей-предметников большого поиска и творческого мышления.

В предлагаемом сборнике представлена информация об особенностях и принципах суммативной оценки, а так же задания, разработанные на основе стандартных учебных планов и программ для основной школы.

В каждом заданий показаны дескрипторы, показатели оценки в баллах, возможные уровни академической успеваемости обучающихся (рубрики).

Все баллы по суммативному оцениванию суммируются, в конце четверти расчитывается четвертная оценка, в конце учебного года - годовая оценка. Родители знают уровень освоения учебного материала учащегося, после завершения раздела, т.е. после проведения суммативных оцениваний по разделу.

Суммативное оценивание по четверти является процентым показателем выполнения заданий обучающимся.

«Сборник заданий для суммативного оценивания в основной средней школе» разработан для методической помощи учителю при подготовке итогового задания по разделу или по четверти.

1 Особенности и принципы суммативного оценивания

Сегодня использование широкого спектра современных инновационных технологий облегчает доступ к знаниям, нисколько не умаляя роли учителя. Поэтому в меняющемся мире учитель, предваряя изменения в учебных программах и разработках в предметных областях, должен стремиться к совершенствованию своего опыта в направлении формирования навыков метапознания у учащихся, развитие у обучающихся умений обучаться.

Для успешного достижения ожидаемых результатов в подготовке учащихся к условиям постоянно меняющейся жизни важна реализация задач, позволяющих учителям не ограничиваться рамками учебной программы. Для этого нужны:

- самостоятельный выбор обучающимся траектории работы с заданиями;
- самостоятельное определение обучающимся проблем и целей;
- самостоятельный выбор методов и приемов для решения проблемы и достижения цели [5].

Выбранные задания должны способствовать реализации способов саморегулирования. А саморегулирование способствует переходу к выполнению заданий более высокого уровня. Учителя, ведя собственные наблюдения и исследования, оказывают поддержку учащимся в их выборе сложных заданий, решении проблем, помогают при определении уровня их успеха в ключевых результатах.

В отчете ОЭСР «Обзор национальной образовательной политики. Среднее образование в Казахстане» (2014) предложен ряд мер, направленных на улучшение качества, актуальности и повышения периодичности проводимой оценки в классе. В частности, внедрение системы оценивания на основе критериев, определение критериев оценивания для навыков мышления высокого уровня, подготовка учителей, проведение национального стандартизированного тестирования в конце каждого этапа образования, создание системы эффективного и надежного сбора данных и др. При этом указывается необходимость эффективного использования результатов проведенной оценки [6].

Как известно, критериальное оценивание является процессом, позволяющим определить соответствие учебных достижений учащихся между достигнутыми и потенциальными уровнями. Критериальное оценивание – это анализ образовательных достижений учащихся, а также представление информации об уровне их компетентности.

Принципы системы критериального оценивания:

- взаимосвязь учебных достижений и суммативного оценивания учащихся;
- взаимосвязь целей обучения и ожидаемых результатов;
- ясность, прозрачность, объективность и достоверность оценки уровней успеваемости учащихся;
- критерии и инструменты ориентированы на цели обучения и ожидаемые результаты;

- доступность оценки, предоставление понятной и открытой информации;

- непрерывность наблюдения за прогрессом учебных достижений учащихся;

- ориентированность на развитие. Оценивание позволяет определить системе образования развитие учащихся, повышает интерес к предмету;

- оценивается не личностные качества учащихся, а их успехи в учебной деятельности и процесс их формирования;

- учителя и ученики знают критерии и нормы оценивания, алгоритмы результатов суммативного оценивания за раздел/сквозную тему и четверть (СОР и СОЧ);

- структура функции состоит в том, чтобы учащиеся могли владеть навыками самооценки и взаимной оценки и участвовать в процессе оценивания [7].

Эти принципы и процедуры подлежат в основном только суммативному оцениванию и предоставляют более подробную информацию.

По завершении раздела или сквозных тем, согласно учебным программам и учебным планам, учитель, учитывая возрастные особенности и возможности учащихся, с учетом содержания и уровня сложности пройденного программного материала, творчески подходит к составлению заданий суммативного оценивания за пройденный раздел/сквозную тему (Приложение 1).

Суммативное оценивание проводится для предоставления учителями информации обучающимся и родителям о прогрессе обучающихся по завершении разделов/сквозных тем учебных программ и определенного учебного периода (четверть, триместр, учебный год, уровень среднего образования) с выставлением баллов и оценок, то есть оценивание может проводиться в конце темы, в конце семестра или полугодия, в конце года или в случае национальных тестов учебных программ, в конце основного периода. Что позволяет определять и фиксировать уровень усвоения содержания учебной программы за определенный период. Цель данного вида оценивания заключается в своевременном определении и устранении пробелов по темам раздела/сквозной темы.

Суммативное оценивание может быть предложено в виде письменного теста, контрольной работы, устной беседы. Задания могут быть сформулированы в письменной форме, при помощи изображении, других наглядных пособий или с помощью аудиозаписи.

Учитель самостоятельно определяет, в какой форме (контрольная, практическая или творческая работа, проект, устный опрос, эссе и др.) и на каком уроке проводится суммативное оценивание за раздел/сквозную тему [6].

Также учителя могут внедрять в свое обучение творческие методы. Это введение в суммативное оценивание заданий, выходящих за рамки традиционного опроса или письменного отчета:

- для учащихся выбираются стратегии суммативного оценивания материала, охваченного учебной программой и соответствующего возрастным

особенностям;

- выбор и использование ряда методов оценивания учащихся позволит каждому ученику продемонстрировать свои навыки. Например, набор способов оценивания уровня обученности ученика включает тестирование, совместную игру в небольшом спектакле, демонстрацию собственного видения художественных образов и т. д. [7].

Согласно требованиям, задания суммативного оценивания должны соответствовать целям обучения, критериям оценивания и уровням мыслительных навыков.

Количество разделов и целей обучения может быть разным в зависимости от предмета. По некоторым предметам, согласно долгосрочному плану, может быть представлено для изучения от 1 до 5 разделов в течение одной четверти. В случае изучения 1 раздела суммативное оценивание за раздел проводится 1 раз во второй половине четверти, не менее чем за 2 недели до конца четверти. В связи с тем, что максимальное количество суммативного оценивания за раздел не должно превышать трёх в четверти, в случае изучения четырёх и более разделов учитель объединяет разделы с учетом количества целей обучения.

По языковым предметам суммативное оценивание за раздел проводится два раза в четверти. В каждом суммативном оценивании за раздел проверяется два вида речевой деятельности (говорение, слушание, чтение, письмо). При этом навык говорения рекомендуется оценивать во время суммативного оценивания за первый раздел. Оценивание навыка говорения можно проводить на уроках в течение недели, в которую запланировано проведение суммативного оценивания. Предполагается, что ответ каждого обучающегося может занимать от 1 до 5 минут.

Время на выполнение суммативного оценивания за раздел определяется учителем с учетом включенных заданий и в среднем затрачиваемого времени на их выполнение. Суммативное оценивание за раздел/сквозную тему рекомендуется организовать так, чтобы оно занимало не более 15-20 минут. Ограничение в 15-20 минут – условное, и было введено с целью демонстрации того, что речь идет о небольших оценочных работах, занимающих только часть урока.

Проведение последней суммативной работы за раздел планируется на период не менее чем за 1 неделю до конца четверти.

В результате данного вида суммативного оценивания обучающимся выставляются баллы, которые учитываются при выставлении оценок за четверть.

Результаты суммативной оценки, как правило, являются важными для определения того, как ученик сдал лично, а также весь класс. [6]

При организации процесса оценивания учебных достижений учащихся по критериям необходимо учитывать психологические и педагогические особенности учебно-познавательной деятельности учащихся:

- ученик должен быть готовым к совершенствованию знаний, умений, навыков и стремлению к новым достижениям в выполнении самостоятельных заданий.;

- уметь реально оценивать свои достижения;
- уметь понимать задачи, поставленные перед ним;
- стремление учащегося к выбору и организации индивидуального обучения;
- стремление к учебной и самостоятельной подготовке к учебно-познавательной активности в процессе урока;
- стремление к общению с одноклассниками;
- уметь оценивать уровень знаний ровесников, а также стремиться к взаимооцениванию;
- формирование теоретического и критериального мышления;
- устойчивость мотивации при усвоении информации;
- ориентированность на единую цель;
- мотивированность. [7]

Требования к суммативному оцениванию по разделам/сквозным темам:

- задания СОР составляются учителем самостоятельно;
- охватывает цели обучения по разделу;
- проводится в течении 15-20 минут;
- баллы выставляются в соответствии с дескриптором;
- по результатам СОР модерация не проводится;
- влияет на четвертные оценки (50%).

Требования к суммативному оцениванию за четверть:

- задания СОЧ должны составляться учителем в соответствии со спецификацией;
- охватывает учебные цели по всем разделам четверти;
- проводится в течение 1 занятия (40 минут);
- оценочные баллы выставляются в соответствии с таблицей выставления баллов;
- по результатам СОЧ проводится модерация (для письменных работ);
- влияет на четвертные оценки (50%) [7].

Учителю рекомендуется проводить анализ результатов суммативного оценивания за раздел/сквозную тему. Такой анализ позволит определить уровни учебных достижений класса и предоставить обучающимся своевременную обратную связь.

В целом анализ результатов суммативного оценивания за раздел/сквозную тему проводится для своевременного выявления и устранения пробелов в обучении обучающихся. Как известно, большая часть обучающихся начинают и продолжают свое обучение с определенным набором пробелов (упущение), различных по характеру, количеству, качеству и др. [6].

Проведение суммативного оценивания требует подготовки и установления сроков, чтобы дать учащимся возможность добиться успеха. Учителя используют рубрику или критерии оценивания для того, чтобы гарантировать, что учащиеся понимают, что они ждут от любых тестов и заданий.

Таким образом, суммативное оценивание оценивает мастерство обучения, также как и формативное оценивание, измеряет прогресс и служит

диагностическим инструментом, чтобы помочь конкретному ученику.

СО объединяет данные по всем ученикам, чтобы выступить как независимый критерий, позволяющий учителям, администрации и родителям оценить эффективность материалов, учебных программ и инструкций, используемых для достижения национальных, государственных или региональных стандартов.

Определение суммативного оценивания – это любой метод оценивания, выполняемый в конце единицы, позволяющий учителю измерить понимание материала, как правило, по стандартизированным критериям. Результат суммативного оценивания измеряется оценкой или в процентах в зависимости от предмета и оценки понимания материала, представленного учащимися в конце определенной рабочей единицы.

В рамках обновления содержания образования количество СОР по каждому учебному предмету для 5-9 классов в 2019-2020 учебном году представлено в приложении 5.

Достижение высоких результатов на суммативном оценивании очень значимо как для обучающихся, так и для учителей. Вместе с тем существует риск «натаскивания» и сосредоточения процесса обучения исключительно на требованиях суммативного оценивания, что может препятствовать освоению полного объема учебной программы, так как любое суммативное оценивание включает только часть содержания учебной программы. Учитель должен ясно понимать различия в целях и использовании результатов оценивания. Оценивание, проводимое в классе, должно обеспечивать успешное ежедневное обучение. Если такое оценивание будет эффективным, то положительные результаты на экзаменах будут естественным следствием [5].

2 Задания по суммативному оцениванию учебных достижений обучающихся по учебным предметам основной средней школы

Предмет «Русский язык»

Из опыта работы учителя русского языка и литературы школы-гимназии № 6 г. Нур-Султан, Степановой Марии Николаевны

Класс 6

Спецификация суммативного оценивания за 4 четверть

Обзор суммативного оценивания за 4 четверть

Продолжительность – 40 минут

Аудирование и говорение проводится отдельно от письменной части (не более 5 минут на каждого учащегося)

Чтение 15 минут

Письмо 25 минут

Количество баллов – 32

Типы заданий:

КО – задания, требующие краткого ответа;

РО – задания, требующие развернутого ответа.

Структура суммативного оценивания

Данный вариант состоит из заданий, требующих краткого и развернутого ответов.

В вопросах, требующих краткого ответа, обучающийся записывает ответ в виде слова, предложения или двух-трех предложений, обучающийся должен не только правильно ответить на вопрос, но и объяснить, аргументировать свой ответ.

В вопросах, требующих развернутого ответа, задание может содержать несколько структурных частей\ вопросов.

Характеристика заданий суммативного оценивания за «4» четверть

Тема	Виды речевой деятельности	Количество заданий	№ задания	Проверяемая цель	Тип задания	Описание задания	Время на выполнение мин	Балл	Общий балл
Жара и холод. Казахстан в будущем: изобретения и энергия	Аудирование и говорение	1-3	1	6.1.2.1.Определять основную мысль, опираясь на ключевые слова, словосочетания и др. 6.1.6.1.Оценивать прослушанный материал с точки зрения содержания, структуры высказывания и логики изложения	КОРО	Обучающиеся слушают 2 раза текст и выписывают ключевые слова\ словосочетания. Опираясь на них, определяют основную мысль текста. Обучающиеся оценивают прослушанный материал с точки зрения содержания, делят текст на структурные части, обосновывая свой выбор	Не более 5 мин. На каждого учащегося (проводится отдельно от письменной части)	3 3 4	10
	Чтение	1	2	6.2.4.1. Определять и различать типы текстов: описание, повествование, рассуждение; распознавать характерные черты, языковые и жанровые особенности текстов публицистического и художественного стилей (стихотворение, сказка, рассказ, заметка, репортаж, интервью и др) 6.2.8.1. Сравнивать	КОРО	Обучающиеся выполняют сопоставительный анализ двух текстов, распознают характерные черты с точки зрения их стилистических особенностей, сравнивают тексты с учетом цели и целевой аудитории, приводят аргументы в пользу своего ответа	15	10	10

				стилистические особенности различных текстов с учетом композиционных особенностей различных текстов (стихотворение, сказка, рассказ, заметка, репортаж, интервью и др) с учетом цели и целевой аудитории					
	Письмо	1-2	3	6.3.5.1. Писать эссе – повествование, эссе - рассуждение, эссе-описание. 6.3.6.1. Писать творческие работы (150-200 слов), представляя себя в предлагаемой ситуации и описывая собственные ощущения.	РО	Обучающиеся пишут эссе-рассуждение (150-200 слов) на заданную тему, соблюдая структуру эссе-рассуждения Обучающиеся пишут творческую работу (репортаж), представляя себя в предлагаемой ситуации и описывая собственные ощущения	25	8	8
	Соблюдение речевых норм	1	4	6.4.4.1. Использовать знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи		Обучающиеся используют вводные конструкции, прямую или косвенную речь, правильно расставляя знаки препинания при них.		4	4
Итого		**7**					**40**		**32**

Образцы заданий и схемы выставления баллов

Аудирование и говорение. Задание

Прослушайте текст 2 раза и выполните задание к нему.

1. Выпишите из текста 7-8 ключевых слов\ словосочетаний. [3]

2. Опираясь на выписанные ключевые слова\словосочетания, определите основную мысль текста. [3]

3. Выделите в тексте следующие смысловые части: вступление, основную часть, заключение. Объясните свой выбор. [4]

Транскрипт. Будущее казахстанской энергетики

Каким видится будущее казахстанской энергетики, какую экологическую среду мы бы хотели создать и оставить для будущих поколений?

В плане продвижения будущего с возобновляемыми источниками энергии в Республике Казахстан - большие возможности. По мнению специалистов, для государства с его огромной территорией, низкой плотностью населения, обилием солнечных дней и ветров именно солнечная энергетика наряду с ветровой могут стать основой "энергии будущего".

Солнечная энергетика - чрезвычайно важная для Казахстана составляющая, которая успешно развивается. Свидетельством развития солнечной энергетики в Казахстане служит построенный в Усть-Каменогорске завод по производству фотоэлектрических и кремниевых пластин. Его уникальность в наличии полного цикла - от добычи сырья до сборки высокотехнологичного продукта. Запланированные объемы выпуска солнечной продукции впечатляют: ежегодно это мощность одной крупной электростанции.

Уже сейчас в Республике Казахстан осваивается перспективная отрасль - ветроэнергетика. В Ерейментауском районе реализуется проект по строительству ветровой электрической станции. Ветровая электростанция станет региональным источником, предназначенным для покрытия дефицита энергии в Акмолинской области. При этом отрицательное воздействие на окружающую среду при эксплуатации ветровой электростанции нет, потому что ветровая энергия является одним из основных видов возобновляемой, экологически чистой «энергией будущего», исключающей вредные выбросы в атмосферу.

Человечество взрослеет и должно переходить на новые энергетические источники: солнечную энергию и ветроэнергетику.

(А.В.Таранов)

Источник: www.kstu.kz/.../BUDUSHHEE-KAZAHSTANSKOJ-ENE...

Чтение. Задание

Прочитайте тексты. Выполните задание к ним.

Сравните два текста, определите сходство и различие по указанным

признакам: - стиль (приведите 2 аргумента); - тема; - цель; - целевая аудитория. [10]

Текст 1

Красив снег в безветренный морозный день. Но вот подул слабый ветерок, и картина меняется. Снег приходит в движение. Даже издалека на полях заметны струи, пробегающие по поверхности белой равнины: воздух как бы слегка дымится.

Ветер становится сильнее, снег вздымается всё выше — на высоту нескольких метров. Даль затягивается сплошной дымкой.

При ветре 16—20 м/с ничего нельзя разглядеть уже в нескольких метрах от себя. Восторг от созерцания зимних красот сменяется беспокойством, а затем и страхом: неужели началась метель?

Метель — крайне сложный объект наблюдения. Сотрудники метеостанций в тундре, выходя к приборам во время пурги (так называют сильную низовую метель в северных районах), обвязываются верёвкой, чтобы не потерять дорогу. Иногда путь в несколько десятков метров длится более часа, а ведь часто пурга не затихает сутками.

Для многих регионов Казахстана характерна особенная, степная метель. И хотя снег неглубок, он часто скапливается в виде сугробов и снежных холмов. Что нужно делать во время метели? Метель может длиться несколько суток, поэтому рекомендуется заблаговременно создать в доме запас продовольствия, воды, топлива. Покидать помещение можно только в исключительных случаях и не в одиночку. На автомобиле передвигаться следует только по главным дорогам. В случае резкого усиления ветра непогоду желательно переждать в населенном пункте или вблизи него. Ни в коем случае нельзя покидать укрытие, в сильный снегопад ориентиры через несколько десятков метров могут быть потеряны.

Текст адаптирован с изменением и сокращением.

Источник: https://www.nkj.ru/archive/articles/30632/

Текст 2

Я приближался к месту моего назначения. Вокруг меня простирались печальные пустыни, пересеченные холмами и оврагами. Все покрыто было снегом. Солнце садилось. Кибитка ехала по узкой дороге... Я слыхал о тамошних метелях и знал, что целые обозы бывали ими занесены… Лошади бежали дружно. Ветер между тем час от часу становился сильнее. Облачко обратилось в белую тучу, которая тяжело подымалась, росла и постепенно облегала небо. Пошел мелкий снег – и вдруг повалил хлопьями. Ветер завыл; сделалась метель. В одно мгновение темное небо смешалось со снежным морем. Все исчезло…. Я выглянул из кибитки: все было мрак и вихорь. Ветер выл с такой свирепой выразительностию, что казался одушевленным; снег засыпал меня; лошади шли шагом – и скоро стали. Снег так и валил. Около кибитки подымался сугроб.

А.С.Пушкин. «Капитанская дочка»

Текст адаптирован с сокращением.

Источник: http://www.literaturus.ru/2015/09/buran-metel-opisanie-kapitanskaja-dochka.html© Literaturus.ru : Мир русской литературы

Письмо. Задание

Выполните одно из предложенных заданий

1. Представьте, что вы побывали на выставке ЭКСПО в павильоне «Нур Алем». Опираясь на свои впечатления от посещения павильона «Нур Алем» или на данный ниже текст, напишите репортаж. Используйте лексику свойственную публицистическому стилю, синтаксические фигуры, вводные конструкции, а также прямую или косвенную речь.

Предлагаемый текст

Казахстанский павильон - один из ярчайших объектов «ЭКСПО-2017». Павильон «НурАлем» — единственное в мире здание в форме сферы диаметром 80м.

В здании восемь этажей, каждый из которых имеет свой концепт. Самый верхний этаж — это «Будущая Астана». Здесь посетители могут ознакомиться с проектами по внедрению в столице экологически-дружественной энергетики, основанной на силе природных стихий — ветра, солнца, воды. Седьмой этаж представляет экспозицию «Энергия космоса». Здесь вниманию гостей представлена панорама бескрайнего космоса и тоннель космических исследований. Аттракцион «Прогулка по Луне» позволит окунуться в космическую атмосферу, где можно снимать фантастические фильмы. Шестой этаж — «Энергия солнца». Здесь установлен солнечный шар. Внутри посетителям демонстрируется 3D-фильм, повествующий об астрофизике. Кроме того, на этаже разместились «Солнечное дерево», симулятор термоядерных реакций для наглядного ознакомления с процессами внутри звезды, а также галерея солнечной мобильности. Пятый этаж посвящен энергии ветра и воздуха. Здесь посетители могут узнать много интересного о происхождении полярных сияний и торнадо. Четвертый этаж павильона, посвящен энергии биомасс. Здесь расположилась интерактивная лаборатория, где каждый желающий может провести интересные опыты, и узнать много нового в области биологии. Третий этаж музея энергии будущего посвящен кинетической энергии. Этот этаж также особенно интересен для юных гостей. Здесь расположены велогенераторы для выработки электроэнергии. Посетители смогут понять, как простейшим механическим движением можно завести такой сложный механизм, как автомобиль. Второй этаж — «Энергия воды» — дарит гостям экскурс в историю человечества. Здесь представлены открытия древних в сфере использования природной стихии в народном хозяйстве — водяные мельницы, акведуки, фонтаны античных городов.

На первом этаже пространство разделено на две основные зоны, в одной из которых можно непосредственно познакомиться с историей и культурой нашей страны. Концепт другой зоны — «Созидательная энергия». Здесь

представлены новейшие разработки в области эко-энергетики.

Источник https://365info.kz/2018/06/nur-alem-vse-o-muzee-budushhego

2. Напишите эссе – рассуждение на тему «Как экстремальная погода влияет на деятельность школьников». Соблюдайте тип текста - рассуждения. Используйте вводные конструкции, а также прямую или косвенную речь [12]

Схема выставления баллов за раздел «Аудирование и говорение»

№ вопроса	Ответ	Балл	Дополнительная информация для учителя
1	Будущее казахстанской энергетики, большие возможности Казахстана, солнечная энергетика, уникальность, ветроэнергетика, воздействие на окружающую среду, экологически чистая «энергия будущего», должно переходить	3	По 1 баллу дается за каждые 2-3 правильно определенных ключевых слова \словосочетания
2	Солнечная энергетика наряду с ветровой могут стать основой "энергии будущего" Казахстана – 1 балл Приводятся два примеры достижений Казахстана в области энергии будущего – 2 балла	3	Принимаются другие варианты, соответствующие тексту
3	На 3 части – 1 балл Во вступлении говоритсяо том, какое будущее казахстанской энергетики мы бы хотели создать – 1 балл В основной части раскрываются огромные возможности Казахстана в «энергетике будущего», приводятся примеры – 1 балл В заключении – о необходимости перехода на новые энергетические источники - 1 балл	4	Принимаются другие варианты, соответствующие тексту
Всего баллов		**10**	

Схема выставления баллов за раздел «Чтение»

№ вопроса	Ответ	Балл	Дополнительная информация для учителя
4	1 текст относится к публицистическому стилю. Аргументы: общественно значимая информация, с одновременным воздействием на читателя; образность, эмоциональность речи, наличие риторических вопросов. 2 текст относится к художественному стилю. Аргументы: создан образ метели с помощью изобразительно-выразительных средств (могут быть приведены примеры); отрывок из произведения А.С.Пушкина	4	По 1 баллу за определение стиля каждого текста по 1 баллу за каждый аргумент

	Тема общая. И в первом тексте и во втором говорится о метели. В первом тексте говорится о метели как об экстремальном явлении природы, при котором нужно соблюдать определенные правила поведения. Во втором тексте описывается метель как яркое проявление природной стихии	2	По 1 баллу за определение темы каждого текста
	Цель первого текста информировать о метели как о крайне сложном, серьезном явлении природы и о правилах поведения во время экстремальных условий метели. Цель второго текста – передать не только красоту метели, но и внутреннее состояние героя, который попал в метель.	2	Принимаются другие варианты, соответствующие тексту По 1 баллу за определение цели каждого текста
	Целевая аудитория первого текста - широкие массы, интересующиеся этим явлением природы, а также путешественники и дети, которые должны знать правила поведения во время экстремальных погодных условий. Целевая аудитория второго текста широкие массы читателей, любителей художественной литературы.	2	Принимаются другие варианты, соответствующие тексту По 1 баллу за определение целевой аудитории каждого текста
Всего		**10**	

Схема выставления баллов за раздел «Письмо»

№ вопроса	**Ответ**	**Балл**	**Дополнительная информация для учителя**
5-6	Соблюдает структуру заданного типа текста	2	1 балл дается за соответствие выбранному типу текста; 1 балл за соблюдение структуры текста
	Глубоко раскрывает предложенную тему	2	2 балла – за полное раскрытие темы с аргументацией, 1 балл за раскрытие темы
	Соблюдает логическую последовательность и смысловую цельность	2	2 балла – за точное соблюдение логической последовательности и смысловой цельности, 1 балл – за частичное нарушение последовательности или смысловой цельности
	Показывает хороший уровень грамотности	2	2 балла – за работу без орфографических и пунктуационных ошибок, 1 балл при наличии 2-х ошибок
Всего		**8**	

Схема выставления баллов за раздел «Соблюдение речевых норм»

№ вопроса	Ответ	Балл	Дополнительная информация для учителя
7	Использует вводные конструкции	1	
	Правильно расставляет знаки препинания при вводных конструкциях	1	
	Использует прямую или косвенную речь	1	
	Правильно расставляет знаки препинания при прямой и косвенной речи	1	
Всего		**4**	

Предмет «Русская литература»

Из опыта работы учителя русского языка и литературы школы-гимназии № 6 г. Нур-Султан, Степановой Марии Николаевны

5 класс

Название раздела Героический эпос

Изучаемые произведения Былина «Илья Муромец и Соловей-разбойник»

Цель обучения

5ПО 1. Понимать термины: художественная литература, фольклор, героический эпос, былина, сказка, сюжет, композиция, художественное время, конфликт, герой, рассказчик, гипербола, эпитет, сравнение, аллегория, параллелизм

5АИ 5. Характеризовать героев при поддержке учителя

Критерии оценивания *Обучающийся*

- распознает термины: былина, сказка, герой, гипербола, эпитет, сравнение
- выделяет основные черты характера главного героя
- высказывает свое мнение о герое, подтверждая примерами из текста

Уровень мыслительных навыков Знание и понимание

Навыки высокого порядка

Время выполнения 20 минут

Задание 1. Определите истинность утверждений

1)Былина - это занимательный рассказ о необыкновенных, вымышленных событиях и приключениях.

Правда	Ложь

2)Илья Муромец является антагонистом Соловью - разбойнику.

Правда	Ложь

3) В данных строчках былины мы наблюдаем сравнение:

Так пехотою никто тут не прохаживат,
На добром коне никто тут не проезживат…

Правда	Ложь

4) В следующих строчках былины мы видим гиперболу:

С горы на гору стал перескакивать,
С холмы на холмы стал перемахивать,
Мелки реченьки, озерка промеж ног пускал.

Правда	Ложь

5) Это постоянные эпитеты, которые встречаются в былине:
чисто поле, белы рученьки, богатырский конь, добрый молодец.

Правда	Ложь

Задание 2. Дайте развернутый ответ на вопрос:

По вашему мнению, кто является положительным героем в былине «Илья Муромец и Соловей-разбойник»? Почему?

Выскажите свое мнение о герое. Подтвердите его примерами /или цитатами/ из текста (не более 3 примеров/ цитат)

Критерии оценивания	**№ задания**	**Дескриптор**	**Балл**
		Обучающийся	
распознает термины: былина, сказка, герой, гипербола, эпитет, сравнение	1	правильно определяет истинность и ложность утверждений на распознавание литературоведческих терминов (1балл за каждый правильный ответ) 1) 2) 3) 4) 5)	 1 1 1 1 1
выделяет основные черты характера главного героя	2	называет положительного героя былины, перечисляет основные качества характера положительного героя	1 1
выражает свое отношение к герою, подтверждая его примерами из текста		высказывает свое мнение о герое, приводит примеры из текста 1 пример /или цитата/ 2 пример /или цитата/ 3 пример /или цитата/	1 1 1 1
		Всего	**11**

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Героический эпос»

ФИО обучающегося _______

Критерии оценивания	Уровень учебных достижений		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
Распознает термины: былина, сказка, герой, гипербола, эпитет, сравнение	Затрудняется в определении терминов: басня, сказка, гипербола, эпитет, сравнение.	Определяет правильно некоторые утверждения, демонстрирует частичное понимание литературных терминов.	Верно определяет все предложенные утверждения, демонстрирует глубокие знания в определении терминов: басня, сказка, гипербола, эпитет, сравнение.
Выделяет основные черты характера главного героя	Затрудняется в определении основных черт характера главного героя.	Частично характеризует главного героя, называет не все основные черты характера главного героя.	Полно характеризует главного героя, объясняя его поступки.
Высказывает свое мнение о герое, подтверждая его примерами из текста	Неясно формулирует свои мысли, испытывает затруднение в подборе примеров или цитат из текста былины.	Высказывает свое мнение о герое, приводит один или два примера из текста	Четко и ясно формулирует свое отношение к герою, приводит три примера из текста.

Предмет «Русская литература»

Из опыта Головачёвой Евгении Фёдоровны, учителя русского языка и литературы высшей категории школы-гимназии №3 г. Нур-Султан.

8 класс

Русская литература. Суммативное оценивание за разделы (русский язык обучения)

Задания для суммативного оценивания №1 за раздел «Дети и взрослые»

Раздел	«Дети и взрослые»
Тема	В. Распутин «Уроки французского»
Цель обучения	8.1.1.1 понимать термины: романтизм и реализм как литературные направления, исторический образ (персонаж), трагедия, комедия, поэма, символ, психологический параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, автобиографизм 8.1.4.1 Составлять сложный цитатный план 8.2.3.1 Выделять в тексте произведения элементы композиции, объяснять значение вставных эпизодов
Критерий оценивания	*Обучающийся:* • Понимает значение термина • Составляет сложный план сочинения • Определяет вставные эпизоды в произведении • Объясняет значение эпизода произведения
Уровень мыслительных навыков	Знание и понимание Применение Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задания

1.Объясните значение термина «реализм». В чём выражается реализм в рассказе «Уроки французского»? (Перечислите не менее 3-х признаков).

2. Объясните, для чего учительница решила сыграть со своим учеником в азартную игру?

3. Определите жанр произведения: а) рассказ б) повесть в) легенда г) мемуары

Какие признаки этого жанра вы можете назвать?

4. Прочитайте приведенный ниже отрывок. Дайте развернутый ответ на вопрос (15-20 предложений).

«...директор задыхался, ему не хватало воздуха. - Я теряюсь сразу назвать ваш поступок...Это преступление. Растление. Совращение». Согласны ли вы с такой оценкой поступка Лидии Михайловны?

Критерий оценивания	задания	Дескриптор	Балл
Обучающийся			
понимает значение термина; определяет прототип героини рассказа	1	объясняет значение термина «реализм»;	1
		называет 3 признака реализма в рассказе	1
понимает значение термина	2	объясняет причину игры учительницы с учеником на деньги	1
определяет жанр произведения; знает его признаки	3	определяет жанр	1
		называет признаки жанра	1
выражает свое мнение о поднимаемой проблеме	4	определяет проблему по предложенному отрывку	1
		выражает свое отношение к проблеме	1
Всего баллов			7

Задания для суммативного оценивания №2 за раздел «Дети и взрослые»

Раздел	«Дети и взрослые»
Тема	Ч.Айтматов «Первый учитель», «Красное яблоко»
Цель обучения	8.2.2.1 определять тему и идею произведения, выражая своё мнение о проблематике; 8.2.3.1 Выделять в тексте произведения элементы композиции, объяснять значение вставных эпизодов 8.1.6.1 давать аргументированный ответ на проблемный вопрос, используя цитаты 8.1.4.1 составлять сложный цитатный план
Критерий оценивания	*Обучающийся:* определяет тему и идею произведения; выражает своё мнение о проблематике произведения; выделяет элементы композиции; дает аргументированный ответ на проблемный вопрос, использует цитаты
Уровень мыслительных навыков	Знание и понимание Применение Интерпретация Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задания

1. Определите тему и идею повести Ч. Айтматова «Первый учитель».

Тема:

Идея:

2. Какая проблема поднимается автором в повести «Первый учитель»? Ваше отношение к данной проблеме.

3. Какая проблема поднимается автором в повести «Первый учитель»? Ваше отношение к данной проблеме.

Критерий оценивания	Задания	Дискриптор *обучающийся*	Балл
Определяет тему и идею повести Ч. Айтматова «Первый учитель».	1	определяет тему повести	1

		определяет идею повести	1
Определяет, какая проблема поднимается в повести. Выражает собственное отношение к данной проблеме.	2	определяет проблему	1
		выражает свое отношение к проблеме	1
Определяет темы рассказов	3	определяет тему первого рассказа	1
		определяет тему второго рассказа	1
Итого			6 баллов

Задания для суммативного оценивания №3 за раздел «Любовь и честь»

Цель обучения	8.2.2.1 Определять жанр и его признаки (трагедия, комедия, поэма) 8.3.2.1 Сравнивать художественное произведение с произведениями других видов искусства, характеризуя специфические средства создания образов в разных видах искусства
Критерий оценивания	Критически осмысливает содержание художественного произведения Определяет жанр и его признаки Сопоставляет эпизод художественного произведения с иллюстрацией Пишет письмо литературному герою, выражая личное отношение к его поступкам
Уровень мыслительных навыков	Знание и понимание Применение Интерпретация Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задание

1.Дайте определение термину «трагедия» и назовите основные жанровые признаки на примере произведения У. Шекпира «Ромео и Джульетта».

2.Определите, в чем состоит конфликт этого произведения.

3.Дайте (кратко) характеристику Ромео. Кто он: благородный юноша , наделенный пылким сердцем, или легкомысленный болтун (любит утром Розалину, а вечером Джульетту)?

4.Эта пьеса о любви? О чьей любви?

5.Кто из героев больше понравился? Почему?

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор**	**Балл**
Определяет жанр и его признаки	1	Дает определение термину «трагедия»;	**1**
		называет жанровые особенности трагедии на примере произведения «Ромео и Джульетта»;	**1**
	2	Определяет конфликт произведения	**1**

Даёт краткую оценочную характеристику герою	3	Даёт краткую характеристику герою произведения. Аргументирует ответ.	**1** **1**
	4	Выражает отношение к поднимаемой проблеме.	**1**
Выразить своё отношение и аргументировать точку зрения	5	Выражает своё отношение к поступкам героя. Аргументирует свою точку зрения.	**1** **1**
Всего баллов			**8**

Задания для суммативного оценивания №4 за раздел «Любовь и честь»

Раздел	«Любовь и честь»
Тема	А.С. Пушкин «Капитанская дочка»
Цель обучения	8.2.2.1 Определять жанр и его признаки (трагедия, комедия, поэма) 8.3.2.1 Сравнивать художественное произведение с произведениями других видов искусства, характеризуя специфические средства создания образов в разных видах искусства
Критерий оценивания	Критически осмысливает содержание художественного произведения Определяет жанр и его признаки Сопоставляет эпизод художественного произведения с иллюстрацией Пишет письмо литературному герою, выражая личное отношение к его поступкам
Уровень мыслительных навыков	Знание и понимание Применение Интерпретация Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

1.С какой целью в повесть Пушкина «Капитанская дочка» вводится сон Гринёва?

а) характеризует Гринёва
б) предвещает развитие отношений двух персонажей
в) характеризует Пугачёва
г) подчёркивает кровожадность Пугачёва

2. Соотнесите элементы композиции и элементы развития любовного сюжета.

а) экспозиция 1) сцена дуэли со Швабриным, письмо отца
б) завязка 2) освобождение Гринёва, женитьба на Маше
в) кульминация 3) детство Петруши в родовом имении

г) развязка 4)знакомство Гринёва с главной героиней повести

3. Рассмотрите иллюстрацию к повести Пушкина «Капитанская дочка» и определите, какой эпизод изображен на ней. Как представлены образы Петра Гринева и Марьи Ивановны? Какие качества Маши проявляются в этом эпизоде? Удалось ли художнику передать идею автора?

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор *Обучающийся*	Балл
Определение эпизода в сюжете повести.	1	Определяет значение выделенного эпизода	1
Соотношение элементов композиции повести	2	Верно соотносит элементы композиции:	
		экспозиция	1
		завязка	1
		кульминация	1
		развязка	1
		Выражает отношение к поднимаемой проблеме.	1
Сопоставляет эпизод художественного произведения с иллюстрацией	3	Определяет соответствующий иллюстрации эпизод	1
		Называет качества героев, представленные в данном эпизоде	1
		Объясняет, как иллюстрация передаёт идею автора	1
Всего баллов			9

Задания для суммативного оценивания №5 за раздел «Сатира и юмор»

Раздел	«Сатира и юмор»
Тема	Н.В. Гоголь «Ревизор»
Цель обучения	8.1.1.1 понимать термины: романтизм и реализм как литературные направления, исторический образ (персонаж), трагедия, комедия, поэма, символ, психологический параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, автобиографизм; 8.2.4.1 анализировать эпизоды произведений, объяснять их связь с проблематикой и роль в развитии сюжета; 8.2.5.1 характеризовать героев произведения, их поступки, мотивы поведения, значение имен и фамилий;
Время выполнения	20 минут

1.Соотнесите героя комедии с принадлежащей ему цитатой

Герой	цитата
Хлестаков	«Оно, конечно, Александр Македонский герой, но зачем же стулья ломать?»
Шпекин	«На столе, например, арбуз - в семьсот рублей арбуз. Суп в кастрюльке прямо на пароходе приехал из Парижа; откроют крышку - пар, которому подобного нельзя отыскать в природе. Я всякий день на балах…»
Городничий	«… Знаю, знаю… Этому не учите; это я делаю не то чтоб из предосторожности, а больше из любопытства»

2. Расположите иллюстрации в сюжетном порядке, последовательно пронумеровав их. Подберите цитаты из комедии в качестве названий к иллюстрациям.

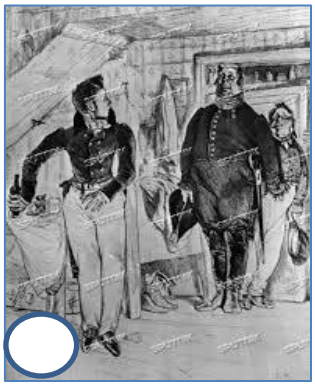

1……
2…….
3…….

3. Каково, по вашему мнению, значение «Немой сцены» в финале комедии?

Критерий оценивания	Задания	*Дескриптор* *обучающийся*	Балл
Соотнесение героя и цитаты	1	соотносит первую цитату и героя комедии	1
		соотносит вторую цитату и героя комедии	1
		соотносит третью цитату и героя комедии	1
Восстановление сюжета по иллюстрациям	2	располагает иллюстрации в сюжетном порядке	3
		выбирает цитаты, соответствующие иллюстрации (по баллу за каждую)	3
дает развернутый ответ на вопрос	3	демонстрирует грамотность письменной речи	1
		приводит не менее 3 аргументов (по баллу за аргумент)	3
		Итого	**14 баллов**

Предмет «Казахский язык и литература»

6-СЫНЫП

Қостанай қаласындағы №18 мектеп-гимназиясының
қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
З.Д.Сергазинаның іс-тәжірибесінен

«Отан отбасынан басталады» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:
6.1.5.1 Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау;
6.4.1.1 Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазу.
Бағалау критерийі: *Білім алушы*
• Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды;
• Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады.
Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану
Орындау уақыты: 20 минут
Тапсырма. I. Мәтінді екі рет тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қайтқанда

Шыңғыс тауларының қасына үш-төрт ауыл тұрыпты. Бұлар «Құнанбай ауылы» деп аталады. Бала ауылындағы ақ үйлердің қасында тұрған екі шешесі Ұлжан мен Айғызға қатты асықты. Аттан түсіп, шешесіне барса, Ұлжан: «Әуелі әкеңмен амандас», - деп Құнанбайды меңзеді. Сондықтан Абай алдымен әкесі және жанында тұрған кісілерге барып, оларға сәлемін береді. Құнанбай Абайдан: «Молда болдың ба? Бойыңа қоса білімің өсті ме?» - деп қатал сұрады да, шешесіне жіберді. Абайды жеңгелері сүйіп, Телғара деп еркелетеді. Абай ана құшағын қатты сағынды. Ұлжан баласын бауырына басып, маңдайынан иіскеп, көп ұстаған жоқ: «Әжеңе бар!» - деп, үлкен үйдің жанында тұрған кәрі әжесіне жіберді. «Қарашығым, қоңыр қозым... Абай жаным...» - деп, бәрінен де көп сағынған Зере әжесі немересін қатты құшақтады [1].

1.Мәтіннен 3 тірек сөз жазыңыз.

✓ _____

✓ _____

✓ _____

2. Сұрақтарға мәтіннен қысқа жауапты анықтаңыз.

Сұрақтар	Қысқа жауап
Ауыл қалай аталды?	
Бала кімдерге қатты асықты?	
Абайды жеңгелері қалай еркелетеді?	
Абайды кім құшақтады?	

3. Негізгі ойды анықтаңыз.

А. Абай ана құшағын қатты сағынды.

В. Абайды жеңгелері сүйіп, Телғара деп еркелетеді.

С. Бәрінен де көп сағынған Зере әжесі немересін қатты құшақтады.

Д. Бала ауылындағы ақ үйлердің қасында тұрған екі шешесіне асықты

Е. Абай алдымен әкесі және жанында тұрған кісілерге барып, оларға сәлемін береді.

II. Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өз отбасы мүшелерінің біріне мінездеме жазыңыз

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	
		Білім алушы	*Балл*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	1-2	Тірек сөздерді жазады.	1 1 1
		Сұрақтарға қысқа жауап береді.	1 1 1 1
		Негізгі ойды анықтайды	1

Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады	3	Мінездеме құрылымын сақтайды. Емлеге сай жазады.	1 1
Барлық балл			*10*

«Отан отбасынан басталады» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-анаға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қиналады	тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қателеседі	тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап береді
Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазуда қиналады	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазуда қателеседі	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады

«Қуат көзін үнемдей білеміз бе?», «Астана – мәдениет пен өнер ордасы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.5.1. Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау;

6.4.5.1. Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

6.5.1.5. Етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазбаша жұмыстарда қолдану.

Бағалау критерийі:

- тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды;
- жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді екі рет тыңдаңыз. Төмендегі тапсырманы орындаңыз

Астана – мәдениет пен өнер ордасы

Астана – қазақ елі болашағының қаласы. Мәдениеттің ошағы, ғылым мен білімнің ордасы. Еліміздің көгілдір туы желбіреген тәуелсіздігіміздің ордасы. Астана – мәдениет пен өнер ордасы. Астана қаласы – 1998 жылдан бастап мемлекетіміздің әкімшілік – саяси орталығы. Сонымен қатар мәдениет пен өнер, білім мен ғылымы дамыған қала. Астанада Қ.Қуанышбаев атындағы қазақ музыкалық драма театры, М.Горький атындағы орыс драма театры, «Жастар» сарайы, «Қазақстан» концерт залы, қалалық филормония және басқа да көптеген мәдени ошақтары бар. Астана – әлемдегі ең жас елорда. Қалада 30 – ға жуық ұлттық – мәдени орталық жұмыс істейді. Әлемдік және дәстүрлі діндер өкілдері құрылтайын өткізетін «Бейбітшілік және келісім сарайы» да осы Астанада орналасқан. Елордамызда көптеген жоғары оқу орындары мен колледждер, мектептер мен балабақшалар бар. Еліміздің бас қаласында спорттың дамуына да үлкен мән берілуде. «Қазақстан», «Алатау», «Астана» сияқты спорт кешендер, велотрек, мұз айдыны мен «Астана Арена», Қ.Мұңайтпасов стадиондары соның куәсі болып тұр[2].

1. *Мәтінді мұқият тыңдап, ең маңызды 5 тірек сөзді жазыңыз.*

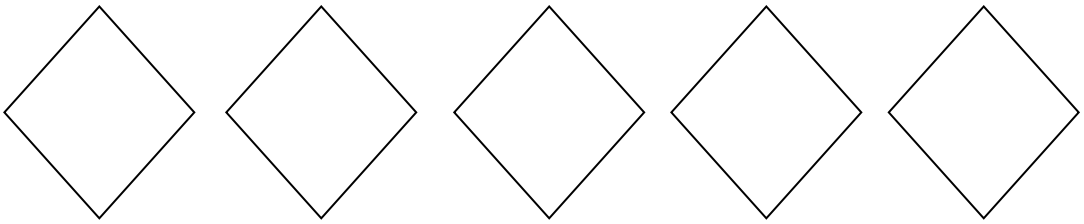

2. *Сұрақтарға мәтін бойынша қысқа жауап беріңіз.*

	Сұрақтар	*Жауап*
	Астанада қанша ұлттық – мәдени орталық жұмыс істейді?	
	«Бейбітшілік және келісім сарайы» қай қалада орналасқан?	
	Елордамызда қандай мәдени орталықтар мен оқу орындары бар?	

3. Мәтіндегі негізгі ойды анықтаңыз.

А) Астана – күн санап өсіп келе жатқан әдемі, көрікті қала.

В) Астана – мәдени – рухани, экономикалық дамуының орталығы.

С) Астана – Азия елдерінің ішіндегі солтүстікте орналасқан қала.

Д) Астана – ұлан ғайыр еліміздің бас қаласы, әлем таныған жас қала.

4.Сөйлемдердің соңына тиісті тыныс белгілерді қойып, көшіріп жазыңыз. Етістіктерді тауып астын сызыңыз.

Қуатты тиімді тұтыну

Өнеркәсіпте, үйлерде және пәтерлерде қолданылатын қуаттың мөлшерін азайтудың және үнемдеудің арқасында тұтынушылардың ақшалары үнемделеді Қуатты дұрыс пайдалану туралы көбірек білгіңіз келеді ме Сіз үнемдеп қана қоймай, қоршаған ортаны ластанудан сақтап қаласыз Қуат көзін үнемдеудің қандай тиімді жолдарын білесіңдер Қуат үнемдейтін шамдарды пайдаланыңыз Барынша үнемді тұрмыстық аспаптарды қолданыңыз Киімдерді үтіктеген кезде біраз қуат үнемдеу үшін толығымен кепкен киімді үтіктемеген жөн Электрлік шайнектің қағын уақытылы тазалап отырған маңызды деп ойлайсың ба Ұялы телефонның зарядтауға арналған құрылғысын тоқ көзінен алып тастаған жөн Зарядтауға арналған құрылғы тоқ көзіне қосылып тұрғанда 95 % қуат босқа жұмсалады[3].

5. Мәтіндегі етістіктерді нақ осы шаққа айналдырып жазыңыз.

1._____
2._____
3._____
4._____
5._____
6._____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	*1-3*	маңызыды 5 тірек сөзді табады	1
		сұрақтарға жауап береді 1-сұрақ 2-сұрақ 3-сұрақ	 1 1 1
		негізгі ойды анықтайды	1
Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	*4-5*	сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді қояды 1-сөйлем	 1
		2-сөйлем	1
		3-сөйлем	1
		4-сөйлем	*1*
		5-сөйлем	*1*
		6-сөйлем	*1*
		7-сөйлем	*1*
		8-сөйлем	*1*
		9-сөйлем	*1*
		10-сөйлем	*1*
		етістіктерді тауып астын сызады	*1*
		етістіктерді нақ осы шаққа айналдырады	*1*
Барлық балл			*17*

«Қуат көзін үнемдей білеміз бе?» , «Астана – мәдениет пен өнер ордасы» ортақ тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата – аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушы_____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қиналады ☐	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қателіктер жібереді ☐	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды ☐
Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қиналады ☐	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қателіктер жібереді ☐	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады ☐

«Абайды оқы, таңырқа!» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау;

6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды;
- Жазба жұмыстарында теңеу,эпитет сөздерін қолданып жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: орта деңгей, қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды. Өзінің асыл өлеңдерін, қара сөздерін қағазға түсіріп, кейінгі ұрпаққа жазып қалдырса, музыкалық жөнінде оның мұндай мүмкіншілігі болмады. Өйткені,

Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді. Сондықтан Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті. Музыка саласында жазба мәдениеттің болмауына

қарамастан, Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында. Абай әндері алғашқыда оның өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақарасына тарай бастады. Абай әндері нотаның жоқ кезінде-ақ, ауыздан ауызға таралды [4].

(100 з)

1. Кестедегі ақпаратты дұрыс немесе бұрыс екенін анықтаңыз. (+, -)

Ақпарат	*дұрыс*	*бұрыс*
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті бар еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында.		
Абай әндері өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақ арасына таралмаған.		

2.Сөйлемдерден қосымша және негізгі ақпараттарды табыңыз. (v)

Ақпарат	*Қосымша*	*Негізгі*
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		

3.Абайдың табиғат лирикасынан теңеу және эпитет болатын сөздерге мысал келтіріңіз.

Теңеу	Эпитет
1.	1.
2.	2.

3.	3.

4.Теңеу,эпитет сөздерін қолдана отырып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына 5-10 сөйлемнен тұратын мәтін жазыңыз.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	1-2	3 дұрыс ақпаратты анықтайды; 2 бұрыс ақпаратты анықтайды; негізгі және қосымша ақпараттарды таба алады;	1 1
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін орынды қолданады.(дұрыста дым)	3-4	теңеу сөздерге 3 мысал келтіреді; эпитет сөздерге 3 мысал келтіреді; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады емлеге сай жазады; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады; - теңеу сөздерін, - эпитет сөздерін дұрыс қолданады.	1 1 1 1 1
Барлық балл:			7

«Абайды оқы, таңырқа!» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған (рубрика)

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау Критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қиналады ☐	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қателеседі ☐	Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды ☐
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қиналады ☐	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қателеседі ☐	Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады ☐

8-СЫНЫП

Нұр-Сұлтан қаласындағы №5 гиназияның
қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
А.Б. Нұрышеваның іс-тәжірибесінен

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

8.1.5.1 Тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау;

8.2.1.1 Тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау.

Бағалау критерийі:Білім алушы

• Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды.

• Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: *Қолдану*

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Аудиомәтінді екі рет тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан кезеңі. Себебі бүгінгі таңда ғалымдар күн сайын технология әлемінде түрлі жаңалықтар ашып, тіпті адам өмірін жеңілдететін адамға ұқсас роботтарды ойлап табуда.

Бүгінгі үдемелі жаһандану кезеңінде, әлем күрделі технологиялық серпінді өзгерістердің табалдырығында тұр. Өмірге бұрын-соңды кездеспеген материалдар, тұрмыс бұйымдары, өндіріс құралдары, қалдықсыз, қауіпсіз қуат көздері келе жатыр.

Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда. Мысалы, бұрын адамдар көз майын тауысып, қағаз басу үшін қаншама әріп терсе, ендігәрі оның барлығын электронды түрде көшірме жасап немесе сканерлеп алуға болады.

Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады. Өткен ғасырда әйгілі Нобель сыйлығына ие болған ғылыми жаңалықтың тұрмысқа енуіне 30-40 жыл қажет болса, бүгінде бұл уақыт қас пен көздің арасында ғана, ен көп дегені 4-5 жылдан аспайды. Тіпті ойламаған нәрселердің өзі өнертабыстың құрамдас бөлігі ретінде кәдеге асып жатыр.

Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін[5].

1. Мәтіндегі ең маңызды 3 тірек сөзді жазыңыз.

2. Автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілеңіз.

А) 21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан

кезеңі.

B) Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда.

C) Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады.

D) Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін.

3. Берілген тұрақты тіркестерді қолданып, өнертабыстың адам өміріне пайдасы туралы ойыңызды білдіріңіз, 7 сөйлемнен тұратын мәтін құрастырыңыз.

1-нұсқа

Тұрақты тіркестер: көз майын тауысу, көздің жауын алатын, маңдай терін төгу, көзді ашып-жұмғанша.

2-нұсқа

Тұрақты тіркестер: қас пен көздің арасында, аспандағы ай сияқты, инемен құдық қазғандай, көз майын тауысу.

Бағалау критерийі	*№ тап сырма*	*Дескриптор Сыныбы: Күні:* *Білім алушы*	*Балл*
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды	1-3	Мәтін мазмұнын түсінеді мәтіннен 3 тірек сөзді табады	1 1
		автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілейді;	1
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестерді қолданады	4	тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратады;	1
		тұрақты тіркестерді қолданады;	1
		өнертабыстың пайдасы туралы айтады.	2
Барлығы			7

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын анықтауда қиналады	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын анықтауда қателеседі	Мәтіндегі тірек сөздерді және Автор көзқарасын дұрыс анықтайды.
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қиналады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қателеседі	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратады және дұрыс қолданады.
	Өнертабыстың пайдасын айтуда	Өнертабыстың пайдасын айтуда	Өнертабыстың пайдасы туралы

	қиналады	қателеседі	дұрыс айтады

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

8.3.3.1 Прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру;

8.4.4.1 Тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

• Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады.

• Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді.

• Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: *Қолдану*

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Мәтінді мұқият оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Бағзы замандарда шығыс базары қазіргі ірі сауда, ақша айырбастау, әңгіме-дүкен, ақпараттық агенттік және қарапайым ойын-сауық орталықтарының қызметтерін атқарған. Қазіргі заманда бұл міндеттер арнайы орындарға жүктелгенімен, шығыста базардың мәні әлі де жоғары.

Мереке алдында Алматы базарлары өзінің әдеттегі көлемінен бірнеше мәрте ұлғайып, көше бойы созылып кеткен екен. Саудагерлер жаңа жылға сыйлықтар, мерекелік дастарханға арналған азық-түлік, жеміс-жидектермен сөрелерін толтырып тастаған.

Бәсекелестікті қорғау агенттігінің баспасөзге таратқан хабарламасында «Қазақстанның Алматыдағы сауда кәсіпорындарының барлығында Жаңа жыл мерекесі қарсаңында баға өсіміне жол бермеу жөнінде түсініктеме жұмыстары жүргізіледі» делінген.

Алайда Азаттық радиосының сұрақтарына жауап берген саудагерлердің басым бөлігі бағаның мереке қарсаңында көтерілгенін атап өтті. Олардың бірі Болат есімді азамат. Оның жеміс жидектерді сатумен айналысқанына бес жыл болған. «2010 жылы жеміс-жидек 20 пайызға қымбаттады. Көбінесе мерекелік дастарқанға ананас, апельсин, мандарин алады. Алайда бағаны біз қоймаймыз, қоймадағы бағаға бағыныштымыз», – деді саудагер[6].

1. Мәтіннің сюжетін сөз тіркестерімен беріңіз.

Мәтіннің композициялық құрылымы:

1. Басталуы -
2. Дамуы -
3. Шешімі –

Бағалау критерийі	*№*	*Дескриптор Сыныбы: Күні:*	*Балл*
	тапсырма	*Білім алушы*	
Шығармалардың	1	мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазады;	1
композициялық			1
құрылымын ажыратады.			1
Кейіпкерлерге, олардың		кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне	1
іс-әрекетіне баға береді		баға береді;	1
Тақырыпқа қатысты эссе	2	мәтіннен дәлелдер келтіреді;	1
жазу жұмысында өз		өз ойын саудамен байланыстырып жазады.	1
көзқарасын ұсынып,			
дәлелді аргументтер			
келтіреді			
Барлығы			**7**

2. Басты кейіпкердің саудамен қандай байланысы бар? Оның адамгершілік қасиетін сипаттап, мәтіннен дәлел келтіріп, эссе жазыңыз.

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады. Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қиналады.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қателеседі.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазады. Кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға береді.
Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қиналады.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қателеседі.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. М. Ауезов «Абай жолы» романы. Электрондық ресурс: https://massaget.kz/layfstayl/debiet/proza/19738/

2. Астана – мәдениет пен өнер ордасы. Электрондық ресурс: https://www.zharar.com/kz/shygarma/526-astana.html

3. Қуатты тиімді тұтыну. Электрондық ресурс:

http://www.pavlodarenergo.kz/assets/files/pamyatka_kz.pdf
4. Абайдың музыкалық мұрасы. Электрондық ресурс: https://kk.wikipedia.org/wiki
5. Жаңа технология жетістіктері. Электрондық ресурс: https://znanija.com/task/22646268
6. Жаңа жыл алдындағы базардың қарбаласты бір күні. https://www.azattyq.org/a/kazakhstan_almaty_market_bazaar/2262485.html
7. Қол жеткізген ұлы игілік. Электрондық ресурс: https://martebe.kz/bilim-omir-shyragy/
8. Энергетикалық төңкеріс – экономикалық дағдарысты жоюдың жолы. Электрондық ресурс: https://egemen.kz/
9. Бір тойым бар. Электрондық ресурс: https: http://bilim-all.kz/olen/1913-Bir-toiym-bar
10. Жан досым. Электрондық ресурс: https://text-pesni.com/pesnya/pokazat/565660655/zhigitter/tekst-perevod-pesni-zhan-dosym-zhgtter/
11. Қазақстан халқы Ассамблеясы – ел тарихында / Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Тілдерді дамыту және қоғамдық-саяси жұмыс комитеті, Әлеуметтік-саяси зерттеулер институты. – Астана: –2014.
12. Достық. Электрондық ресурс: https://kk.wikipedia.org/wiki
13. Ә.Нұрпейісов. Қан мен тер. 1-кітап. Ымырт. https://kitaptar.azurewebsites.net
14. Түркілердің көне жазбалары. Электрондық ресурс: https://www.uniface.kz/interfacts/index.php?post=article&id=127
15. ... › Қазақша мақал-мәтелдер. Электрондық ресурс: referatikz.ru
16. Күлтегін ескерткіші. Электрондық ресурс: https://articlekz.com/kk/article/15460
17. Жолаушы. Электрондық ресурс: https://kk.wikipedia.org/wiki

Предмет «Английский язык»

Из опыта преподавателя английского языка Абишевой Кульшат Сейлбековны

Unit «Living things»
Term 1
Grade 5

Learning objectives: 5.R1 Understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics

5.W2 Write with support a sequence of short sentences in a paragraph on a limited range of familiar general topics

Assessment criteria:

- ✓ Identify the general information of simple texts on familiar topics
- ✓ Write short sentences on familiar topics with support

✓ Connect sentences into a paragraph

Level of thinking skills: Knowledge and comprehension

Duration: 20 minutes

Reading

Read the text carefully and complete the tasks below

Plant parts

What are plants? Plants are living things that are made of many cells. They are **autotroph, which** means they can make their own food. They do this by a chemical reaction called photosynthesis.

Each part of a plant has certain jobs or functions. Leaves, stems, and roots work together as a system to help the plant perform its life functions. Leaves capture sunlight and perform photosynthesis to make food for the plant. The structures that hold the plant in the ground are called roots. Besides this important job, roots absorb water and nutrients from the soil. Without these, the plant could not survive.

Getting water and nutrients from the roots to the rest of the plant is the job of the stems. Stems also hold plants up so that the leaves can get sunlight. Some stems store nutrients and water for the plant.

Task 1. Match the plant parts with their functions. There is extra one

1. Leaves	A. carries water from root to other parts
2. Roots	B. collect the sunshine
3. Stem	C. take water and minerals from the ground D. can make their own food

Task 2. Mark the given sentences True or False

1. Leaves capture water from sun. _____
2. Photosynthesis is performed in the leaves. _____
3. Plants have no cells. _____
4. The plant cannot survive without root. _____

Writing

Task 3. Write short paragraph about animals. Answer the following questions

1. What do animals have? Why?
2. What can animals do?

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor** **A learner**	**Mark**
Identify the general information of simple texts on familiar topics	1	1. matches 1 with B “Leaves collect sunshine”.	1
		2. matches 2 with C “Roots take water and minerals from the ground”.	1
		3. Matches 3 with A “Stem carries water from root to other parts”.	1
	2	1. writes False	1
		1. writes True	1

		1. writes False	1
		1. writes True	1
Write short sentences on familiar topics with support. Connect sentences into a paragraph.	3	gives an answer using linking words and basic connectors;	1
		writes with grammar accuracy (allowed to make 2 errors);	1
		spells the words correctly (allowed to make 2 errors);	1
		writes in a logical way answering the questions;	1
Total marks			11

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Living things»

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Identify the general information of simple texts on familiar topics	Has a difficulty in identifying the general information of the text. Has a difficulty in matching the halves of the sentences and identifying true or false sentences	Makes mistakes in identifying the general information of the text; Makes mistakes in matching halves of the sentences and identifying true or false sentences.	Correctly identifies the general information. Matches the halves of the sentences appropriately and identifying true or false sentences
Write short paragraph on familiar topics with support Write topic related words correctly	Has difficulties in writing sentences with using appropriate topic related vocabulary and connecting them into a paragraph.	Makes mistakes in writing sentences. Possible answers: Animals can breathe, feed move, reproduce, die and decompose because they are living things.	Correctly names the actions which animals can do using topical vocabulary. Writes sentences properly into a coherent paragraph.

Из опыта преподавателя английского языка Есембаевой Гульназ Ахадгызы

Summative assessment for Term 2

Grade 8

Review of summative assessment for term 2

Duration of the summative assessment – 40 minutes

Listening – 10 minutes

Reading – 10 minutes

Writing – 20 minutes

Speaking task is conducted separately. The time spent on a pair work should not be more than 4 minutes (1 minute for preparation, 3 minutes for the learners' conversation)

Total marks - *24*

The structure of the summative assessment

This Summative Assessment consists of tasks: listening, reading, writing and speaking. Different types of tasks are used in the summative assessment for the term.

Listening – Open-ended questions

Reading – True/False with explanation and open - ended tasks.

Writing – Writing a review.

Speaking – Speaking in pairs.

True/False task offer a series of statements each of which should be judged as true or false according to the listening text.

Open-ended tasks require learners to follow instructions of the task, answer questions in words, expressions and sentences.

Transcript for listening task can be found after the mark scheme.

The content of the summative assessment for the 2 term should be selected on topics "Entertainment and Media" and "Sport, Health and Exercise".

Characteristic of tasks for summative assessment for the 2 term

Unit	Strand	Learning objective	*Total number of questions	*Question №	*Type of question	*Task description	Time	Total marks
Entertainment and Media. Sport, Health and Exercise.	Listening	8.2.6.1 (8.L6) Deduce meaning from context with little or no support in extended talk on a growing range of general and curricular topics.	6	1 2 3 4 5 6	Open-ended	Each learner works individually. Task enables learners to identify meaning from the context. Learners should understand specific information from the recording and write it into the tables. Learners should listen to recording twice.	10 minutes	6
	Reading	8.4.5.1 (8.R5) Deduce meaning from context in short texts and some extended texts on a growing range of familiar general and curricular topics. 8.4.2.1 (8.R2) Understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts.	6	1 2 3 4 5 6	True False Open-ended	Each learner works individually. Task enables learners to answer the questions using not less than three words in answer and find phrases from the text to the given definitions.	10 minutes	6
	Writing	8.5.3.1 (8.W3) Write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics	1	1	Open-ended	Each learner works individually. The task has two options: Topic 1, 2. A learner should write a review of a music/ fitness using topic related vocabulary and well-formed sentences. A learner should express own opinion and view according to the writing tips.	20 minutes	6

Listening

Task 1. Listen to the dialogue **TWICE** and write the name of the film

Beginning of the sentence	**Name of the film**
1. Mario has already seen …	[1]
2. Tamara has already seen …	[1]
3. Both are going to watch …	[1]

Task 2. Listen to the dialogue again and write **TWO** missing words meaning the genre.

4.	There is that _____ _____ film, Robot 2075.	[1]
5.	There's a _____ _____ called forever.	[1]
6.	Are there any _____ _____ on?	[1]

Total [6]

Reading

Task. Read the texts about healthy lifestyle. Do the tasks below

How teens can stay fit?

How you can stay fit? Regular and physical activity can improve your fitness and health. Exercising and moving must be your daily habits like brushing your teeth, eating, and sleeping. Stay positive and find a fun activity to exercise with a friend or family member. Small changes can add up to better fitness. For example, walk or ride your bike instead of getting a ride. Get on or off the bus several blocks away and walk the rest of the way. Use the stairs instead of taking the elevator or escalator. Aerobic activity, basketball, jogging or swimming helps you to breathe harder and makes your heart and lungs work better. It also burns off body fat. Do not forget to warm your muscles up with some easy exercises or mild stretching before you do any physical activity and stretch out after it to cool down your muscles. Your goal should be to do some type of exercise every day.

A Healthy Lifestyle

In addition to move a lot, making just a few other changes such as watching less TV or spending less time playing computer or video games in your life helps to keep fit too. You can spend this time useful. While watching TV sit on the floor and do sit-ups and stretches, use hand weights or use a stationary bike, treadmill or stair climber.

Eat 3 healthy meals a day, including at least 4 servings of fruits, 5 servings of vegetables, and 4 servings of dairy products. Make sure you drink plenty of fluids; water is the best, before, during, and after any

exercise. Eat less junk food and fast food that are often full of fat, cholesterol, salt, and sugar. Get 9 to 10 hours of sleep every night. Avoid bad habits such as smoking cigarettes, drinking alcohol, or taking drugs. If you follow these recommendations, you can keep fit and stay healthy.

Adapted texts from the site: https://www.healthychildren.org/English/ages stages/teen/fitness/Pages/How-Teens-Can-Stay-Fit.aspx

*Task 1. Answer the questions and write not less than **THREE** words*

Questions	**Answers**
1. What physical activities can improve your health?	[1]
2. What kind of sports help you burn fat and make your organs work better?	[1]
3. How useful can you spend a movie time?	[1]

Task 2. Read the definitions and find out the appropriate phrases from the text

	Definitions	*Phrases*
4.	it is about unhealthy manners	[1]
5.	when someone wants to be healthy	[1]
6.	the large amount of liquids	[1]

Total [6]

Writing

Task. Choose one of the topics to write about it

Writing tips:

- Express your opinion on the topic
- Connect your ideas into paragraph
- Use the phrasal verbs (put, keep) correctly
- Use future forms, past forms, conditionals
- Use appropriate punctuation

Topic 1. "Music makes me happy"

Write about music at whole and tell about your favorite music and song. Write about your own feelings when you listen to music or song and describe your attention to people who performance it. Explain why music makes people happy.

Topic 2. "Fitness helps me to be in a good shape"

Write about a gym or sport center you visit or you are going to visit. Tell why you need to exercise. Write about groups exercising and give for-and-against reasons of it. Explain how fitness helps you to stay in a good shape.

Total [6]

Speaking

Task. Work in pairs. Choose **ONE** card and speak on the topic. The questions will help you to interact. Use topic related vocabulary. You have **1** minute to prepare and **3** minutes to speak.

Card 1

1. Which forms of entertainment activities do you know?
2. Which entertainment activity is your favourite? Why?
3. Which entertainment activity did you use to do when you were a child?
4. For what reason do people need entertainment? Give examples.

Card 2

1. What physical activities do you like most of all? Why?
2. How much time do you spend doing sport every day? When and where?
3. Does your family pay attention to healthy lifestyle? How do they do it?
4. What do you think about extreme sport? Would you like to try one of it? Why?

Card 3

1. What do we mean when speak about TV and the Media?
2. What TV programmes do you watch most off all? Why?
3. For what reason do people watch news? What news channels are the most popular?
4. What will be the names of the channels and TV programmes if you create your own TV guide?

Card 4

1. Is it a right choice to exercise in groups? Why? Give pros and cons of doing sport in a group.
2. What is about individual attention of the gym? Is it possible to be the best in sport?
3. What kind of muscles are working when people dance, lift weights, run, move, breathe and even digest meal?
4. What healthy products should a real sport lover eat? Should he/she keep to a diet?

Card 5

1. What cultural or traditional festivals around the world do you know?
2. What reason do people organize and held festivals for?
3. What concert have you been recently? What did you like in it?
4. How can you explain the meaning “Music makes me happy”?

Card 6

1. Do you have a healthy lifestyle? What ways of it do you keep?
2. How much time do you spend to look after yourself? What do you usually do?
3. What sports do you do at school PE lessons?
4. Is it any Sports Day at your school? How do you spend it?

Card 7

1. Why entertainment and the Media are important for people?

2. What kinds of entertainments and the Media are the most popular among teens?

3. What entertainment and attractions do you think amusing? Why? Why not?

4. What advantages and disadvantages of entertainment and the Media can you name?

Card 8

1. Why do people do professional sport? Give pros and cons of professional sport.

2. What great sport champions of the world do you know? What sport do they do?

3. What is your favorite sporting legend? Why?

4. Do you want to be a professional sportsman? Why? Why not?

Total [6]

Total marks _____/24

Mark scheme

Listening and Reading

Question №	**Answer**	**Mark**	**Additional information**
1	Mr. and Mrs. Jones and War Games	1	
2	Robot 2075	1	
3	Midnight Moon	1	
4	science fiction	1	
5	romantic comedy	1	
6	horror films	1	
1	Moving, exercising, walking, /riding /swimming/running	1	
2	Aerobic activity, basketball, jogging, /swimming	1	
3	Do sit-ups and stretches, use hand weights, use a stationary bike, /treadmill / stair climber	1	
	bad habits	1	
4	keeps fit	1	
5 6	plenty of fluids	1	
Total marks		12	

Mark scheme

Writing and Speaking

Criteria for marking writing

Give points out of 6 for each criterion (content, organization, vocabulary and grammar and punctuation), and then calculate a mean to give a total mark out of 6. All fractional marks should be rounded up to the closest whole mark.

Mark / Criterion	**Content: relevance, style and register, and development of ideas**	**Organization: cohesion, paragraphing, and format**	**Vocabulary and Spelling**	**Grammar and Punctuation: range and accuracy**
6	All content is relevant to the task. -The register completely corresponds to the requirements of the task; consistent and intentional misuse of register* may indicate a writer's personal style. -All content points are fully addressed and developed in a balanced way. *Such misuse of register should not harm the format of writing.	Uses a range of basic connectors correctly and attempts to use referencing, but not always clearly or appropriately. -Uses paragraphs to separate ideas; all paragraphs revolve around one idea or a set of like ideas; the size of each paragraph allows for a proper and balanced development of ideas. -The format is appropriate, but may be modified for a better reading experience	Uses a range of everyday vocabulary appropriately; attempts to use less common lexical items with occasional inappropriacies. -Has good control of word formation; may make occasional errors in producing less common word forms. - Spells common vocabulary items correctly; very few (one or two) occasional spelling mistakes may be present. - May occasionally misspell less common lexical items. - Errors in word choice and/or spelling do not distort meaning.	-Writes simple and compound sentence forms correctly and demonstrates some variety in length. -May attempt some complex sentences, but they tend to be less accurate, including punctuation. -Errors in grammar and/or punctuation do not distort meaning.
5	-All content is relevant to the task; insignificant content omissions may be present. - The register on the whole corresponds to the requirements of the task; occasional and	-Uses a range of basic connectors correctly. -Uses paragraphs to separate ideas; most paragraphs revolve around one idea or a set of like ideas; the size of each paragraph	-Uses a range of everyday vocabulary appropriately; attempts to use less common lexical items, but may make frequent errors. -Has good control of word	-Writes simple and compound sentence forms correctly, but does not demonstrate variety in length. -Occasional errors in grammar and/or punctuation do not

	inconsistent misuse of register	may reflect imbalanced	formation; may make errors in	distort meaning.
4	-Most content is relevant to the task; insignificant content omissions may be present. -The register on the whole corresponds to the requirements of the task. -Most content points are addressed, but some content points may be more fully covered than others.	-Uses some basic connectors, but these may be inaccurate or repetitive. -Uses paragraphs to separate ideas, but tends to misuse paragraphing (a script is a set of very short paragraphs **or** some paragraphs may be much longer than other ones for no apparent reason). -The format is generally appropriate.	-Uses everyday vocabulary generally appropriately, while occasionally overusing certain lexical items. -Has good control of word formation; can produce common word forms correctly. -May make infrequent errors in spelling more difficult words. -Errors in word choice and/or spelling rarely distort meaning.	-Writes simple and some compound sentence forms correctly. -While errors in grammar and/or punctuation are noticeable, meaning is rarely distorted.
3	- Some content is relevant to the task; significant content omissions may be present. -The register barely corresponds to the requirements of the task. -Only some content points, which are minimally addressed.	-Uses a very limited range of basic cohesive devices correctly. -Writes in paragraphs, but may not use them to separate ideas (a script may have random breaks between paragraphs). -The format may be inappropriate in places.	-Uses basic vocabulary reasonably appropriately. - Has some control of word formation; can produce some common word forms correctly. -Makes frequent errors in spelling more difficult words, but simple words are spelled correctly. -Errors in a word choice and/or spelling distort meaning at times.	-Writes simple sentence forms mostly correctly. -Errors in grammar and/or punctuation may distort meaning at times.
2	Severe irrelevances and misinterpretations of the task may be present. -Only few content points, which are minimally addressed.	-May use a very limited range of basic cohesive devices, and those used, may not indicate a logical relationship between ideas. Attempts to write in paragraphs,	- Uses an extremely limited range of vocabulary. -Has very limited control of word formation; can produce a few common word forms correctly.	- Writes some simple sentence forms correctly. -Frequent errors in grammar and/or punctuation distort meaning.
1	-Attempts the task, but it is largely misinterpreted and the	-Links are missing or incorrect. -Does not write in paragraphs at	-Can only use a few isolated words and/or memorized	-No evidence of sentence forms

	response is barely relevant to the task.	all (a script is a block of text). - The format is not appropriate.	phrases. - Has essentially no control of a word formation; can barely produce any word forms. -Displays few examples of conventional spelling.	
0	-Does not attempt the task in any way. OR -The response is completely irrelevant to the task. OR -There is too little language to assess. OR - Content is completely incomprehensible due to extremely poor handwriting: very few words are distinguishable, so there is a lack of context to verify meaning.			

Specification of Summative Assessment for term “English language” Grade 8

Criteria for marking speaking

Give a mark out of 6 for each criterion (development and fluency, grammar and vocabulary), and then calculate a mean to give an overall total out of 6.

Mark / Criterion	Development and Fluency	Grammar and Vocabulary
6	-Shows sustained ability to maintain a conversation and to make relevant contributions at some length. - Produces extended stretches of language despite some hesitation. -Can respond to a change in direction of the conversation. -Pronunciation is intelligible. - Intonation is appropriate.	-Produces error-free simple sentences. -Attempts some complex grammatical forms, but may make errors, which rarely cause comprehension problems. -Uses a range of appropriate vocabulary to give and exchange views on a growing range of general and curricular topics.
5	-Responds relevantly and at length which makes frequent prompting unnecessary, resulting in a competent conversation. -Produces mostly extended stretches of language despite some hesitation, although instances of using short phrases may be present.	-Produces error-free simple sentences. -Uses a range of appropriate vocabulary when talking about a range of general and curricular topics. -Occasional mistakes do not cause comprehension problems.

	-Can generally respond to a change in direction of the conversation. -Pronunciation is generally intelligible. -Intonation is generally appropriate	
4	-Attempts to respond to questions and prompts. -Produces responses which are extended beyond short phrases, despite hesitation. - Effort will need to be made to develop the conversation; only partial success will be achieved. -Pronunciation is mostly intelligible. -May not follow English intonation patterns at times.	- Frequently produces error-free simple sentences. -Uses appropriate vocabulary to talk about a limited range of general and curricular topics. - Errors may cause comprehension problems.
3	Responses tend to be brief and are characterized by frequent hesitation. -Has to be encouraged to go beyond short responses and struggles to develop a conversation. -There is a lack of intelligibility of pronunciation, but it is unlikely to impede communication. -May not follow English intonation patterns frequently.	- Produces basic sentence forms and some correct simple sentences. - Uses a limited range of appropriate vocabulary to talk about a limited range of general topics. -Errors are frequent and may lead to misunderstanding.
2	- Responses are so brief that little is communicated. - Barely engages in a conversation. - Pronunciation may cause some communication difficulty. - Does not follow English intonation patterns.	- Attempts basic sentence forms, but with limited success. OR - Heavily relies on apparently memorized utterances. - Uses a limited range of appropriate vocabulary to talk about a very limited range of general topics. - Makes numerous errors except in memorized expressions.
1	No communication possible. - Pronunciation and intonation patterns cause difficulty for even the most sympathetic listener.	- Cannot produce basic sentence forms. - Can only produce isolated words and phrases or memorized utterances.
0	-No attempt at the response. OR - No ratable language.	

Предмет «Алгебра»

Из опыта работы учителя математики
КГУ «СОШ №52 им. Академика Е.А.Букетова»
Пинчук Ларисы Григорьевны, г.Караганда

Тема	Степень с натуральным показателем и ее свойства. Степень с целым показателем и ее свойства. Преобразование выражений, содержащих степени. Стандартный вид числа.Решение текстовых задач .
Цель обучения	7.1.1.1 записывать числа в стандартном виде 7.1.2.5 применять свойства степеней для упрощения алгебраических выражений 7.2.1.1 применять свойства степени с целым показателем при нахождении значений числовых выражений 7.1.2.9 сравнивать числа, записанные в стандартном виде 7.1.2.10 переводить величины из одних единиц измерения в другие и записывать результаты в стандартном виде.
Критерий оценивания	*Обучающийся* - Представляет число в стандартном виде - Применяет свойства степени для преобразования алгебраических выражений - Находит значение числовых выражений, используя свойства степени - Сравнивает числа, записанные в стандартном виде. - Переводит величину из одних единиц измерения в другие и записывает результат в стандартном виде
Уровень мыслительных навыков	Применение
Время выполнения	20 минут

Суммативное оценивание №1 за раздел «Степень с целым показателем»

1 вариант
Задания

1. В каком из случаев число 3270000 записано в стандартном виде?
A) $0{,}327\cdot10^{-8}$ B) $32{,}7\cdot10^{5}$ C) $3{,}27\cdot10^{5}$ D) $0{,}327\cdot10^{8}$
E) $3{,}27\cdot10^{6}$

2. Упростите выражение $\left(\frac{n^{-4}}{4m^{-5}}\right)^{-2}\cdot5n^{6}m^{2}=$

3. Вычислите значение выражения: $\frac{5^{0}\cdot25^{-7}}{125^{-6}\cdot5^{1}}=$

4. Сравните числа:
A) $8{,}3\cdot10^{3}$ ____ $7{,}8\cdot10^{3}$ B) $1{,}3\cdot10^{-3}$ ___ $1{,}3\cdot10^{-2}$ C)

$6{,}3 \cdot 10^{5}$ ____ $6{,}8 \cdot 10^{-5}$

5. Дайте развернутый ответ: Площадь сказочного города Чарльстон 24,9 □10^{11} см^2. Запишите чему равна площадь города в м^2, в км^2

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор**	**Балл**
		Обучающийся	
Представляет число в стандартном виде	1	указывает стандартный вид числа	1
Применяет свойства степени для преобразования алгебраических выражений	2	применяет определение степени с	1
		использует свойство частного степеней	1
		использует основное свойство степени	1
		перемножает коэффициенты, записывает ответ	1
Находит значение числовых выражений, используя свойства степени	3	переходит к одному основанию	1
		находит значение нулевой степени числа	1
		использует основное свойство степени	1
		применяет свойство частного степеней и записывает ответ	1
Сравнивает числа, записанные в стандартном виде	4	выполняет сравнение чисел по их значащей части при одинаковом порядке	1
		выполняет сравнение чисел с одинаковой значащей частью, анализируя порядок числа	1
		сравнивает числа	1
Переводит величину из одних единиц измерения в другие и записывает результат в стандартном виде	5	переводит см^2 в м^2	1
		переводит см^2 / м^2 в км^2	1
всего баллов			**14**

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Степень с целым показателем»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания	**Уровень учебных достижений**		
	низкий	**средний**	**высокий**
Представляет число в стандартном виде	Затрудняется в представлении числа в стандартном виде. □	Допускает ошибки при определении значащей части / порядка числа □	Верно представляет число в стандартном виде. □
Применяет свойства степени для	Использует одно из свойств степени,	Допускает ошибки при использовании одного из свойств степени /	Верно использует свойства степени, упрощает выражение.

преобразования алгебраических выражений	затрудняется в дальнейшем выполнении задания.	ошибки вычислительного характера / нахождении коэффициента выражения.	
аходит значение числовых выражений, используя свойства степени	Затрудняется в нахождении значения выражения.	Приводит числа к одному основанию, допускает ошибки при использовании одного из свойств степени / вычислительные ошибки.	Осуществляет выбор рационального способа решения, использует свойства степени, выполняет арифметические действия и находит значение выражения.
Сравнивает числа, записанные в стандартном виде	Затрудняется в сравнении чисел, представленных в стандартном виде.	Допускает ошибки при сравнении чисел с одинаковой порядковой частью / с одинаковой значащей частью / с разными порядковой и значащей частями.	Верно выполняет сравнение чисел, записанных в стандартном виде.
Переводит величину из одних единиц измерения в другие и записывает результат в стандартном виде	Затрудняется в переводе величины из одних единиц измерения в другие.	Приступает к решению задачи, допускает ошибки при переводе сантиметров в метры / километры / вычислительные ошибки.	Верно переводит квадратные единицы измерения, показывая полное решение, записывает ответ в стандартном виде.

Предмет «Геометрия»

Из опыта работы учителя математики
КГУ «СОШ №52 им. Академика Е.А.Букетова»
Пинчук Ларисы Григорьевны, г.Караганда

Суммативное оценивания за 1 четверть

Обзор суммативного оценивания за 1 четверть

Продолжительность - 40 минут
Количество баллов - 20
Типы заданий:
МВО – задания с множественным выбором ответов;
КО – задания, требующие краткого ответа;
РО – задания, требующие развернутого ответа.

Структура суммативного оценивания

Данный вариант состоит из 5 заданий, включающих вопросы с множественным выбором ответов, с развернутым ответом.

В вопросах с множественным выбором ответов обучающийся выбирает правильный ответ из предложенных вариантов ответов.

В вопросах, требующих краткого ответа, обучающийся записывает ответ в виде численного значения, слова или короткого предложения.

В вопросах, требующих развернутого ответа, обучающийся должен показать всю последовательность действий в решении заданий для получения максимального балла. Оценивается способность обучающегося выбирать и применять математические приемы в ряде математических контекстов. Задание может содержать несколько структурных частей/вопросов.

Характеристика заданий суммативного оценивания за 2 четверть

Раздел	Проверяемая цель	Уровни мыслительных навыков	Кол. заданий	№ задания	Тип задания	Время выполнения	балл
Соотношения между сторонами и углами прямоугольного треугольника	8.1.1.4 выводить и применять свойства параллелограмма	Применение	1	2	РО	10	6
	8.1.1.6 знать определения прямоугольника, ромба и квадрата, выводить их свойства и признаки	Применение	1	1	МВО	5	1
	8.1.1.7 знать и применять теорему Фалеса	Применение	1	3	РО	7	4
	8.1.1.11 знать определение, виды и свойства трапеции	Применение	1	4	РО	10	5
	8.1.1.12 доказывать и применять свойство средней линии треугольника	Применение	1	5	РО	8	4
ИТОГО			5			40 минут	20 баллов

Задания

1 вариант

1. [1 балл] На рисунке четырехугольник *ABCD* – ромб. Найдите угол *C*.

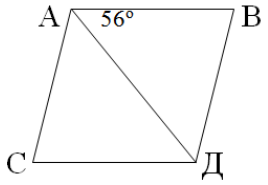

А) 34° Б) 56° В) 68° Г) 102° Д) 28°

2. [6 баллов] Биссектриса параллелограмма ABCD делит его сторону ВС на отрезки ВК = 19 см и КС = 10 см. Найдите его периметр.

3. [4 балла]. Боковая сторона трапеции разделена на четыре равные части и из точек деления проведены к другой стороне отрезки, параллельные основаниям. Найдите длины этих отрезков, если основания трапеции равны 6 м и 18 м.

4. [5 баллов] По данным рисунка найдите периметр трапеции

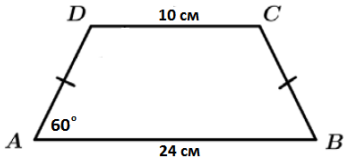

5. [4 балла] Средняя линия равнобедренного треугольника, параллельная основанию, равна 11 *см*. Найдите стороны треугольника, если его периметр равен 52 *см*.

2 вариант

1. [1 балл] На рисунке четырехугольник *ABCD* – ромб. Найдите угол *C*.

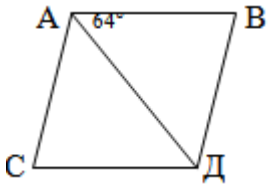

А) 116° Б) 52° В) 64° Г) 128° Д) 32°

2. [6 баллов] Биссектриса параллелограмма ABCD делит его сторону СД на отрезки СК = 21см и КД = 6 см. Найдите его периметр.

3. [4 балла]. Боковая сторона трапеции разделена на четыре равные части и из точек деления проведены к другой стороне отрезки, параллельные основаниям. Найдите длины этих отрезков, если основания трапеции равны 8 м и 24 м.

4. [5 баллов] По данным рисунка найдите периметр трапеции

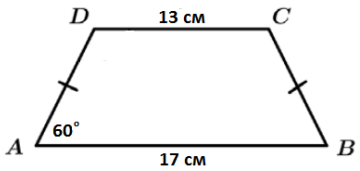

5. [4 балла] Средняя линия равнобедренного треугольника, параллельная основанию, равна 7 *см*. Найдите стороны треугольника, если его периметр

равен 36 *см*.

Схема выставления баллов
1вариант

№	Ответ 1 вариант	Ответ 2 вариант	балл
1	в	Б	1
2	Выполняет рисунок по условию задачи	Выполняет рисунок по условию задачи	1
	Находит сторону ВС (ВС = 19+10=29)	Находит сторону ДС (ДС = 6+21=27)	1
	Применяет признаки параллельности прямых	Применяет признаки параллельности прямых	1
	Делает вывод о равенстве углов ∠ВАК = ∠ДАК (АК - биссектриса) ∠ВКА = ∠ДАК (н\леж) Следовательно, ∠ВАК = ∠ВКА	Делает вывод о равенстве углов ∠АВК = ∠СВК (ВК - биссектриса) ∠АВК = ∠ВКС (н\леж) Следовательно, ∠СВК = ∠СКВ	1
	Определяет равнобедренный треугольник, т.е. АВ = ВК = 19 см	Определяет равнобедренный треугольник, т.е. ВС = СК = 27 см	1
	Находит периметр Р = 2(19 + 29) = 58	Находит периметр Р = 2(21 + 27) = 96	1
3	Применяет теорему Фалеса, делает вывод о том, что вторая боковая сторона тоже разделена на равные части	Применяет теорему Фалеса, делает вывод о том, что вторая боковая сторона тоже разделена на равные части	1
	(18 + 6) : 2 = 12	(24 + 8) : 2 = 16	1
	(18 + 12) : 2 = 15	(24 + 16) : 2 = 20	1
	(12 + 6) : 2 = 9	(16 + 8) : 2 = 12	1
4	Проводит перпендикуляры из точек С и Д.	Проводит перпендикуляры из точек С и Д.	1
	Использует свойство равнобокой трапеции: (24 – 10) : 2 = 7	Использует свойство равнобокой трапеции: (17 – 13) : 2 = 2	1
	Рассматривает прямоугольный треугольник, использует свойство катета, лежащего против угла в 30°.	Рассматривает прямоугольный треугольник, использует свойство катета, лежащего против угла в 30°.	1
	АД = ВС = 14	АД = ВС = 4	1
	Р = 24 + 14 + 10 + 14 = 62	Р = 17 + 4 + 13 + 4 = 38	1
5	Выполняет рисунок по условию задачи	Выполняет рисунок по условию задачи	1
	Применяет теорему о средней линии треугольника	Применяет теорему о средней линии треугольника	1
	Находит основание 11 · 2 = 22	Находит основание 7 · 2 = 14	1
	Находит боковые стороны (52 -22) : 2 = 15	Находит боковые стороны (36 -14) : 2 = 11	1
Всего баллов			20

2 четверть

Суммативное оценивание по геометрии за раздел «Соотношения между сторонами и углами прямоугольного треугольника»

Тема

Тригонометрические функции острого угла в прямоугольном треугольнике.

Теорема Пифагора

Основные тригонометрические тождества

Решение прямоугольных треугольников

Цели обучения

8.1.3.2 знать определения синуса, косинуса, тангенса и котангенса углов через отношения сторон в прямоугольном треугольнике

8.1.3.3 доказывать и применять теорему Пифагора

8.1.3.24 находить значения $\sin\alpha$, $\cos\alpha$,$tg\alpha$ и $ctg\alpha$ по данному значению одного из них

8.1.3.8 находить стороны и углы прямоугольного треугольника по двум заданным элементам

Критерии оценивания

Обучающийся

• Определяет синус, косинус, тангенс и котангенс углов через отношения сторон в прямоугольном треугольнике

• Решает задачи с помощью теоремы Пифагора

• Находит значения тригонометрических функций по данному значению одной из них

• Решает прямоугольный треугольник

Уровень мыслительных навыков

Применение

Навыки высокого порядка

Время выполнения 25 минут

Задания

1 вариант

1. [3 балла] Дан прямоугольный треугольник АВД с прямым углом Д. Установите соответствие между отношениями сторон и тригонометрическими функциями острого угла:

а) $\frac{АД}{АВ}$ б) $\frac{АД}{ВД}$ в) $\frac{ВД}{АВ}$

1) синус угла А;
2) косинус угла А;
3) синус угла В;
4) косинус угла В;
5) тангенс угла А;
6) тангенс угла В;
7) котангенс угла А;

8) котангенс угла В.

2. [3 балла] Два туриста одновременно вышли из лагеря. Первый шел на север со скоростью 3 км/ч, второй шел на запад со скоростью 4 км/ч. Каким будет расстояние между ними через 4 часа.

3. [3 балла] Для острого угла α найдите *cos α, tg α, ctg α*, если известно, что $\sin\alpha = \frac{7}{25}$.

4. [5 баллов] . Вертикальная башня высотой $35\sqrt{3}$ *м* видна из точки *К* на поверхности земли под углом 60°. Найдите расстояния от точки *К* до основания башни и до самой высокой точки башни.

2 вариант

1. [3 балла] Дан прямоугольный треугольник ДКЕ с прямым углом Е. Установите соответствие между отношениями сторон и тригонометрическими функциями острого угла:

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор (1 вариант)**	**Балл**
		Обучающийся	
Определяет синус, косинус, тангенс и котангенс углов через отношения сторон в прямоугольном треугольнике	1	определяет соответствие для $\frac{АД}{АВ}$	1
		определяет соответствие для $\frac{АД}{ВД}$	1
		определяет соответствие для $\frac{ВД}{АВ}$	1
Решает задачи с помощью теоремы Пифагора	2	определяет расстояние, пройденное каждым туристом	1
		применяет теорему Пифагора	1
		находит искомое расстояние	1
Находит значения тригонометрических функций по данному значению одной из них	3	записывает основное тригонометрическое тождество	1
		находит значение *cos α*	1
		применяет соотношение для нахождения *tg α*	1
		находит значение *tg α*	
		определяет значение *ctg α*	
Решает прямоугольный треугольник	4	выполняет рисунок по условию задачи	1
		применяет соотношение для нахождения расстояния от точки *К* до основания башни	1
		находит расстояние от точки *К* до основания башни	1
		применяет соотношение для нахождения расстояния от точки *К* до самой высокой точки башни	1
		находит расстояние от точки *К* до самой высокой точки башни	1
Всего баллов			14

а) $\frac{ДЕ}{ДК}$ б) $\frac{ДЕ}{ЕК}$ в) $\frac{ЕК}{ДК}$

1) синус угла Д; 2) косинус угла Д; 3) синус угла К;
4) косинус угла К; 5) тангенс угла Д; 6) тангенс угла К;
7) котангенс угла Д; 8) котангенс угла К.

2. [3 балла] Два автомобиля одновременно выехали из города. Первый поехал в северном направлении со скоростью 60 км/ч, а второй поехал на восток со скоростью 80 км/ч. Каким будет расстояние между ними через 2 часа.

3. [3 балла] Для острого угла α найдите *sin α, tg α, ctg α*, если известно, что $\cos\alpha = \frac{8}{17}$.

4. [5 баллов] . Вертикальная башня высотой $27\sqrt{3}$ *м* видна из точки *F* на поверхности земли под углом 60°. Найдите расстояния от точки *F* до основания башни и до самой высокой точки башни.

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор (2 вариант)**	**Балл**
		Обучающийся	
Определяет синус, косинус, тангенс и котангенс углов через отношения сторон в прямоугольном треугольнике	1	определяет соответствие для $\frac{ДЕ}{ДК}$	1
		определяет соответствие для $\frac{ДЕ}{ЕК}$	1
		определяет соответствие для $\frac{ЕК}{ДК}$	1
Решает задачи с помощью теоремы Пифагора	2	определяет расстояние, пройденное каждым автомобилем	1
		применяет теорему Пифагора	1
		находит искомое расстояние	1
Находит значения тригонометрических функций по данному значению одной из них	3	записывает основное тригонометрическое тождество	1
		находит значение *sin α*	1
		применяет соотношение для нахождения *tg α*	1
		находит значение *tg α*	
		определяет значение *ctg α*	
Решает прямоугольный треугольник	4	выполняет рисунок по условию задачи	1
		применяет соотношение для нахождения расстояния от точки *F* до основания башни	1
		находит расстояние от точки *F* до основания башни	1
		применяет соотношение для нахождения расстояния от точки *F* до самой высокой точки башни	1
		находит расстояние от точки *F* до самой высокой точки башни	1
Всего баллов			14

Суммативного оценивания за 1 четверть

Тема Квадратные корни и иррациональные выражения

Цели

8.1.1.1 усвоить понятия иррационального и действительного чисел

8.1.2.2 оценивать значение квадратного корня

8.1.2.1 применять свойства арифметического квадратного корня

8.1.2.3 выносить множитель из-под знака корня и вносить множитель под знак корня

8.1.2.4 освобождать от иррациональности знаменатель дроби

8.1.2.5 выполнять преобразования выражений, содержащих квадратные корни

8.1.2.6 сравнивать действительные числа

8.4.1.1 знать свойства функции $y = \sqrt{x}$ и строить её график

8.4.1.4 находить значения функции по заданным значениям аргумента и находить значение аргумента по заданным значениям функции

Критерии оценивания

Обучающийся

- Оценивает значение иррационального числа
- Преобразовывает выражения, используя вынесение множителя из-под знака корня
- Сравнивает действительные числа
- Упрощает выражения, содержащие квадратные корни

Уровень мыслительных навыков Применение

Навыки высокого порядка

Время выполнения Продолжительность - 40 минут

Количество баллов - 20

Задания

1 вариант

1. [1 балл] Среди действительных чисел 4; $\sqrt{21}$; 0; -1,3333… ; $\sqrt{400}$; 2,6; 15; 7,(12); $\frac{6}{7}$; π; $-3\frac{5}{36}$ выберите иррациональные.

А) 7,(12) и $\sqrt{21}$ Б) π и -1,3333… В) $\sqrt{400}$ и $\frac{6}{7}$ Г) $\sqrt{21}$ и π

Д) $\sqrt{400}$ и $\sqrt{21}$

2. [1 балл] Укажите, к какому из интервалов действительных чисел принадлежит число $\sqrt{2}$.

А) (0; 1,1) Б) (-0,2; 0,2) В) (1; 1,5) Г) (1,6; 1,9)

Д) (2; 4)

3. [2 балла] Вычислите рациональным способом: $\sqrt{810 \cdot 40}$

4. [2 балла] Сравните числа: $2\sqrt{200}$ и $10\sqrt{8}$

5. [3 балла] Освободитесь от иррациональности в знаменателе дроби: $\frac{33}{\sqrt{17}-\sqrt{6}}$

6. [2 балла] Высота моста над рекой выражена числом $\sqrt{18}$ м. Сможет ли

пройти под этим мостом речное судно, высота которого над уровнем воды 3,7 м?

7. [4 балла] Упростите выражение: $\left(\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}+\sqrt{b}}+\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}-\sqrt{b}}\right)\cdot\frac{a\sqrt{b}-b\sqrt{b}}{2}$

8. [5 баллов] Дана функция $y = \sqrt{x}$.

а) Проходит ли график этой функции через точки А (0,04; 0,2), В (81; - 9), С(54; $3\sqrt{6}$)?

б) Какие значения будет принимать данная функция, если $x \in [0; 16]$

в) Найдите значения аргумента, если $y \in [7; 13]$

2 вариант

1. [1 балл] Среди действительных чисел 11; $\sqrt{25}$; 0; -2,6767… ; $\sqrt{29}$; 6,3; 78; 1,(3); $\frac{3}{13}$; π; $-5\frac{3}{16}$ выберите иррациональные.

А) 1,(3) и $\sqrt{25}$ Б) π и -2,6767… В) $\sqrt{25}$ и $\frac{3}{13}$ Г) $\sqrt{25}$ и $\sqrt{29}$ Д) $\sqrt{29}$ и π

2. [1 балл] Укажите, к какому из интервалов действительных чисел принадлежит число $\sqrt{5}$.

А) (0; 1,5) Б) (-0,5; 0,5) В) (2,1; 2,5) Г) (1,5; 2,1) Д) (20; 25)

3. [1 балл] Вычислите рациональным способом: $\sqrt{250\cdot 90}$

4. [2 балла] Сравните числа: $8\sqrt{300}$ и $5\sqrt{200}$

5. [3 балла] Освободитесь от иррациональности в знаменателе дроби: $\frac{21}{5+\sqrt{18}}$

6. [2 балла] Высота моста над рекой выражена числом $\sqrt{15}$ м. Сможет ли пройти под этим мостом речное судно, высота которого над уровнем воды 3,2 м?

7. [4 балла] Упростите выражение: $\frac{x\sqrt{y}-y\sqrt{y}}{2}\cdot\left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+\sqrt{y}}+\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-\sqrt{y}}\right)$

8. [5 баллов] Дана функция $y = \sqrt{x}$.

а) Проходит ли график этой функции через точки А (63; $3\sqrt{7}$), В (49; - 7), С(0,09; 0,3)?

б) Какие значения будет принимать данная функция, если $x \in [0; 25]$

в) Найдите значения аргумента, если $y \in [9; 17]$

<u>Схема выставления баллов</u>

1 вариант

№	Ответы 1 вариант	Ответы *2* вариант	балл
1	Г	Д	1
2	В	В	1
3	$\sqrt{81\cdot 10\cdot 4\cdot 10}$	$\sqrt{25\cdot 10\cdot 9\cdot 10}$	1
	9·10·4 = 180	5·10·3 = 150	1

4	$2\sqrt{200} = \sqrt{800}$; $10\sqrt{8} = \sqrt{800}$	$8\sqrt{300} = \sqrt{19200}$; $5\sqrt{200} > \sqrt{5000}$	1
	$2\sqrt{200} = 10\sqrt{8}$	$2\sqrt{200} = 10\sqrt{8}$	1
5	$\frac{33}{\sqrt{17}-\sqrt{6}} \cdot \frac{\sqrt{17}+\sqrt{6}}{\sqrt{17}+\sqrt{6}}$	$\frac{21}{5+\sqrt{18}} \cdot \frac{5-\sqrt{18}}{5-\sqrt{18}}$	1
	$\frac{33(\sqrt{17}+\sqrt{6})}{17-6}$	$\frac{21(5-\sqrt{18})}{25-18}$	1
	$3(\sqrt{17}+\sqrt{6})$	$3(5-\sqrt{18})$	1
6	$3{,}7^2 = 13{,}69$	$3{,}2^2 = 10{,}24$	1
	13,69 <18, следовательно, судно пройдет под мостом	10,24 <15, следовательно, судно пройдет под мостом	1
7	$\left(\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}+\sqrt{b}}+\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}-\sqrt{b}}\right)=\frac{\sqrt{a}(\sqrt{a}-\sqrt{b})+\sqrt{a}(\sqrt{a}+\sqrt{b})}{(\sqrt{a}-\sqrt{b})(\sqrt{a}+\sqrt{b})}$	$\left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}+\sqrt{y}}+\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-\sqrt{y}}\right)=\frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-\sqrt{y})+\sqrt{x}(\sqrt{x}+\sqrt{y})}{(\sqrt{x}-\sqrt{y})(\sqrt{x}+\sqrt{y})}$	1
	$\frac{\sqrt{a}(\sqrt{a}-\sqrt{b})+\sqrt{a}(\sqrt{a}+\sqrt{b})}{(\sqrt{a}-\sqrt{b})(\sqrt{a}+\sqrt{b})}=\frac{2a}{a-b}$	$\frac{\sqrt{x}(\sqrt{x}-\sqrt{y})+\sqrt{x}(\sqrt{x}+\sqrt{y})}{(\sqrt{x}-\sqrt{y})(\sqrt{x}+\sqrt{y})}=\frac{2x}{x-y}$	1
	$\frac{a\sqrt{b}-b\sqrt{b}}{2}=\frac{\sqrt{b}(a-b)}{2}$	$\frac{x\sqrt{y}-y\sqrt{y}}{2}=\frac{\sqrt{y}(x-y)}{2}$	1
	$\frac{2a}{a-b}\cdot\frac{\sqrt{b}(a-b)}{2}=a\sqrt{b}$	$\frac{2x}{x-y}\cdot\frac{\sqrt{y}(x-y)}{2}=x\sqrt{y}$	1
8	$0{,}2 = \sqrt{0{,}04}$, следовательно, график проходит через точку А	$3\sqrt{7} = \sqrt{6}$, следовательно, график проходит через точку А	1
	$-9 \neq \sqrt{81}$, следовательно, график не проходит через точку В	$-7 \neq \sqrt{49}$, следовательно, график не проходит через точку В	1
	$3\sqrt{6} = \sqrt{54}$ следовательно, график проходит через точку С	$0{,}3 = \sqrt{0{,}09}$, следовательно, график проходит через точку С	1
	$y \in [0; 4]$	$y \in [0; 5]$	1
	$x \in [49; 169]$	$x \in [81; 289]$	1
Всего баллов			20

2 четверть

Суммативное оценивание по алгебре за раздел «Квадратные уравнения»

Тема

Квадратное уравнение

Решение квадратных уравнений

Квадратный трёхчлен

Решение уравнений

Цели обучения

8.2.2.2 различать виды квадратных уравнений

8.2.2.3 решать квадратные уравнения

8.2.2.4 применять теорему Виета

8.2.1.3 раскладывать квадратный трехчлен на множители

Критерии оценивания

Обучающийся

- Определяет вид квадратного уравнения по заданным условиям
- Решает квадратные уравнения
- Применяет связь между корнями и коэффициентами квадратного

уравнения

- Раскладывает квадратный трехчлен на множители

Уровень мыслительных навыков Применение, Навыки высокого порядка

Время выполнения 25 минут

Задания

1 вариант

1. [2 балла] Определите, какое из уравнений является неполным квадратным уравнением, и найдите его корни:

А) $3x^2 + 24x + 23 = 0$

Б) $2x – 8 = 0$

В) $x^2 + 2x^3 = 0$

Г) $4x – 2x^2 = 0$

Д) $7 + 11x + x^2 = 0$

Е) $10 + x^2 + 20x = 0$

2. [5 баллов] Даны уравнения:

1) $2x^2 – 3x + 6 = 0$

2) $5x^2 – x – 4 = 0$

а) Определите, сколько корней имеет каждое уравнение.

б) Найдите корни, если они существуют

3. [3 балла] Число – 8 является корнем уравнения $x^2 + 2x + q = 0$. Найдите второй корень уравнения и значение q, используя теорему Виета.

4. [4 балла] . Сократи дробь: $\frac{x^2 - 11x + 10}{2x - 2}$

2 вариант

1. [2 балла] Определите, какое из уравнений является неполным квадратным уравнением, и найдите его корни:

А) $12 + x^2 + 32x = 0$

Б) $3x^2 + x^3 = 0$

В) $5x – 12 = 0$

Г) $7 + 4x – 2x^2 = 0$

Д) $11x + x^2 = 0$

Е) $4x^2 + 7x + 9 = 0$

2. [5 баллов] Даны уравнения:

1) $2x^2 – 5x + 9 = 0$

2) $3x^2 – 7x + 4 = 0$

а) Определите, сколько корней имеет каждое уравнение.

б) Найдите корни, если они существуют

3. [3 балла] Число – 11является корнем уравнения $x^2 + 9x + q = 0$. Найдите второй корень уравнения и значение q, используя теорему Виета.

4. [4 балла] . Сократи дробь: $\frac{4x - 12}{x^2 - 11x + 24}$

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
Определяет вид квадратного уравнения	1	Определяет неполное квадратное уравнение	1
		Находит корни неполного квадратного уравнения	1
Решает квадратные уравнения	2	вычисляет дискриминант хотя бы одного уравнения по формуле	1
		делает вывод о количестве корней первого уравнения	1
		делает вывод о количестве корней второго уравнения	1
		подставляет коэффициенты в формулу корней квадратного уравнения	1
		записывает ответ	1
Применяет связь между корнями и коэффициентами квадратного уравнения	3	использует теорему Виета	1
		находит второй корень	1
		находит значение неизвестного коэффициента	1
Сокращает алгебраическую дробь	4	Находит корни квадратного трехчлена	1
		Использует формулу для разложения квадратного трехчлена на множители	1
		Выносит общий множитель за скобку	1
		Сокращает дробь	1
Всего баллов			14

Предмет «Информатика»

Задание из опыта работы учителя информатики специализированной школы-лицея №1 г.Экибастуз Абильдиновой Бахыт

Класс 6

Название раздела «Создание компьютерной игры»

Цели обучения

6.3.1.1 Разрабатывать и реализовывать сценарии в игровой среде программирования.

6.3.3.1 Находить и исправлять ошибки в программе.

Уровень мыслительных навыков Понимание, Применение, Анализ

Критерий оценивания

Обучающийся

- разрабатывает сценарий по заданной ситуации;
- определяет и исправляет ошибки в коде программы.

Время выполнения 35 минут

Задание 1

Даны два персонажа в сценарии: Самал и Султан. Составьте программу, используя среду программирования.

Самал и Султан одноклассники. Когда они встречаются, то обязательно говорят о погоде. Известно следующее условие: «Когда нажата клавиша →, ребята идут всегда навстречу, если касаются друг друга, то Самал спрашивает «Сегодня будет дождь?», если Султан отвечает «Да», то в верхнем правом углу появляется зонтик, в противном случае Самал предлагает пойти погулять в парк и поет веселую песню.

Скрипт для Самал	Скрипт для Султана

2. Рассмотрите сцену и скриншоты. Укажите правильную последовательность скриптов для создания данной сцены, пронумеровав скрипты.

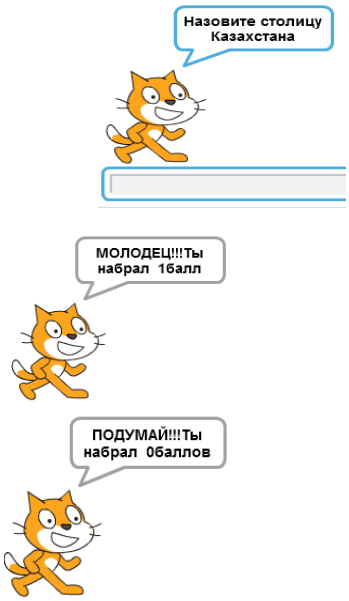

3. Составьте блок-схему.

Даны два случайных числа, определите, кратна ли 3 их сумма. Ответ говорит котенок.

Критерий оценивания	№ зада-ния	Дескриптор	Балл	
		Обучающийся	Балл за задание	Балл ученика
Составляет скрипты согласно сценария.	1	Создает скрипт «движение»;	1	
		создает скрипт «сенсоры»;	1	
		создает скрипт «управление»;	1	
		создает скрипт «операторы»;	1	
		скрипт соответствует сценарию.	1	
Определяет последовательность скриптов.	2	Правильно расставляет порядок скриптов.	2	
Составляет программу согласно условия.	3	Определяет входные/выходные данные;	1	
		создает блок ввода и вывода;	1	
		создает скрипт «управление»;	1	
		создает скрипт «операторы»;	1	
		скрипт соответствует условию.	1	
Всего баллов			12	

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Создание компьютерной игры»

*Обучаемый*_____

Критерий оценивания	**Уровень учебных достижений**		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
Составляет скрипты согласно сценария	Затрудняется в составлении скриптов согласно сценария. ☐	Допускает ошибки в составлении скриптов согласно сценария. ☐	Верно составляет скрипты согласно сценария. ☐
Определяет последовательность скриптов.	Затрудняется в определении последовательности скриптов. ☐	Допускает ошибки в определении последовательности скриптов. ☐	Верно определяет последовательность скриптов. ☐
Составляет скрипты согласно условия	Затрудняется в составлении скриптов согласно условия. ☐	Допускает ошибки в составлении скриптов согласно условия. ☐	Верно оставляет скрипты согласно условия. ☐

Спецификация суммативного оценивания за 1 четверть, 7 класс

Задание из опыта работы учителя информатики СОШ №24 г.Павлодар

Обзор суммативного оценивания за 1 четверть

Время выполнения - 40 минут
Количество баллов – 20 баллов
Типы заданий:
КО – задания, требующие краткого ответа;
РО – задания, требующие развернутого ответа.

Структура суммативного оценивания

Данный СОЧ состоит из 8 заданий, включающих задания с кратким и развернутым ответами.

В вопросах, требующих краткого ответа, обучающийся записывает ответ в виде численного значения, слова или короткого предложения.

В вопросах, требующих развернутого ответа, обучающийся должен показать всю последовательность действий в решении заданий для получения максимального балла.

Характеристика заданий суммативного оценивания за 1 четверть

Раздел	Проверяемые цели	Уровень мыслительных навыков	Кол. заданий	№ задания	Тип задания	Время на выполнение, мин	Балл	Балл за раздел
Измерение информации и компьютерная память	7.2.1.1 Называть единицы измерения информации	Знание и понимание	2	1,2	КО, РО	4	4	**14**
	7.2.1.2 осуществлять перевод из одних единиц измерения информации в другие	Применение	2	3,4	КО, РО	10	4	
	7.1.1.1 Описывать назначение видов памяти компьютера (ОЗУ, ПЗУ, внешние запоминающие устройства, кеш-память	Знание и понимание	1	5	РО	8	4	
	7.1.2.3 Сравнивать размеры файлов разных форматов, хранящих одинаковую информацию	Навыки высокого уровня	1	6	РО	6	2	
Сети и безопасность	7.1.3.1 Классифицировать компьютерные сети	Знание и понимание	2	7,8	КО, РО	10	6	**6**
Итого:			**8**			**38**	**20**	**20**

Задание 1

Асхат приготовил другу на день рождение фильм, но он никак не может выбрать информационный носитель, на который можно записать фильм. Объем фильма 3,2 Гб.

Помогите выбрать Асхату носитель из предложенных _____

Объясни свой ответ _____

[2]

Задание 2

Объем жесткого диска 4 Гбайт, а объем презентации составляет 3 Мбайт.

Сколько еще останется свободного места на диске? _____

Сколько таких же презентаций может поместиться на данный жесткий диск?_____

[2]

Задание 3

Информационный объем книги 675 Кбайт, а объем журнала 35 840 байт. Какой общий информационный объем в Кбайт?

_____

[2]

Задание 4

Информация о файле:

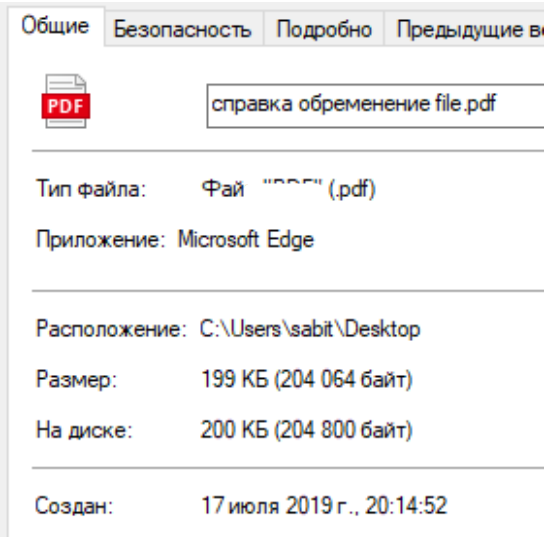

Определите размер файла и переведите в соответствующие единицы измерения

_____ Кб=_____Байт=_____ Бит

[2]

Задание 5

Заполните столбцы «Наименование» и «Определение» в данной таблице:

Рисунок	Наименование	Определение
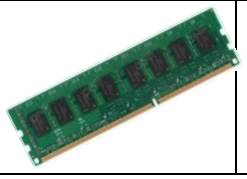		

[4]

Задание 6

Алмаз отправил свою работу учителю в формате .jpeg, .png, .zip

Сравните, какой из этих файлов будет иметь меньший объем? _____

Обоснуйте свой ответ _____

[2]

Задание 7

Соотнесите рисунки с текстом:

2. При выходе сервера из строя данная сеть перестает функционировать _____

3. Предполагает использования общего кабеля с подключением к нему всех компьютеров _____

4. В данном виде компьютерной сети на каждой линии связи функционирует только один приемник и один источник _____

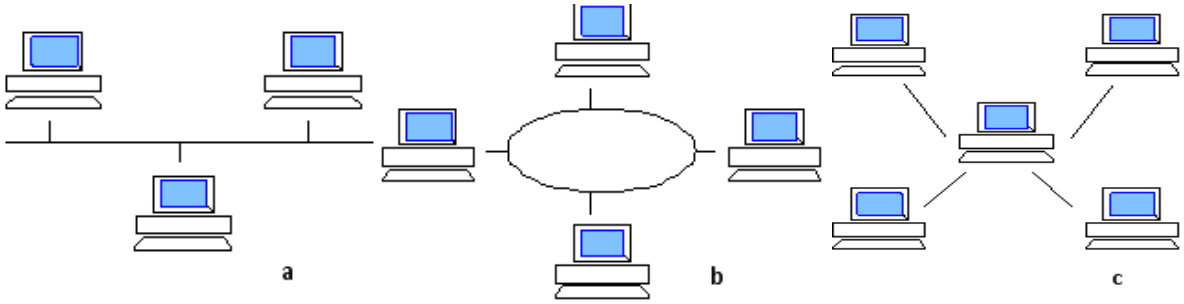

[3]

Задание 8

Определите вид связи.

1	2
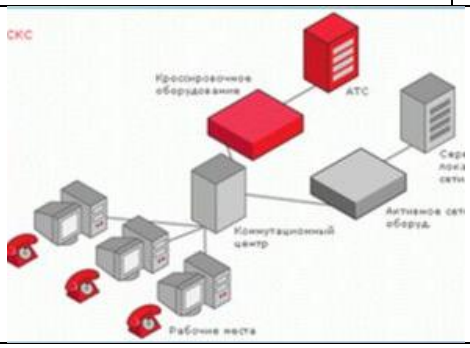	

Какой бы вид связи вы выбрали? Обоснуйте свой выбор

[3]

Схема выставления баллов

№	Ответ	Балл	Дополнительная информация
1	Фильм=3,2 Гб > CD=700 Мб=0.7 Гб Фильм=3,2 Гб > Flesh-память=2 Гб Фильм=3,2 Гб < DVD= 4,7 Гб Ответ: DVD	1 1	1 балл за указание DVD CD – 700 Мб DVD - 4,7 Гб Flesh-память -2 Гб 1 балл за обоснование
2	(4*1024)-3=4093 4093/3=1364,333… Ответ: свободного места 4093 Мб, еще 1364 презентации поместить	1 1	1 балл за перевод в Мбайты 1балл за определение количества презентаций
3	675 Кб+(35840 байт/1024=35Кбайт) =710 Кбайт Ответ: общий объем 710 Кбайт	1 1	1 балл за перевод в Кбайты 1 балл за расчет общий объем информации
4	Ответ: 199Кб*1024=203776*8=1630208 бит	1 1	1 балл за перевод в байты 1 балл за перевод в бит
5	ПЗУ-постоянное запоминающее устройство. Только для чтения и хранит настройки компьютера (BIOS). Записывается на заводе-изготовителе.	2	1 балл за указания ПЗУ 1 балл за указание ЦН
	ОЗУ – энергозависимая память, необходимо время от времени сохранять информацию на жесткий диск или другие ЦН	2	1 балл за указания ОЗУ 1 балл за указание ЦН
6	.zip Сжатый файл	1 1	1 балл за указания .zip 1 балл за правильное пояснение ответа
7	1-С 2-А 3-В	1 1 1	по 1 баллу за правильный ответ
8	Проводная – беспроводная *Обучающийся может выбрать любой вид связи и обосновать его*	1 1 1	1 балл за 1) проводная 1 балл за 2)беспроводная 1 балл объяснение выбора
	Итого:	**20**	

Предмет «Естествознание»

Из опыта учителя естествознания Садвокасовой Эльмиры Кенжегалиевны

5 класс

Предмет: Естествознание

Раздел/Тема: 5.2. Задание суммативнного оценивания по разделу «Человек. Земля. Планета»

Цели обучения:
5.2.2.2. строение и состав Земли;
5.2.3.1. описание земной коры и ее составных частей;
5.2.6.1. описание истории изучения и освоения материков и частей мира
Критерии оценивание:
- Определяет внутреннее строение и состав Земли;
- Систематизирует историю изучения и освоения материков и частей мира.

Уровень навыков мышления: знание и понимание

Задание 1. [3]
1. А. Как называется макромир и микромир по другому;
A) Наномир B) Макромир C) Микромир D) Мегамир
1. Дайте определение следующим терминам:
- Мифы
- Нанотехнологии

Задание 2. [4]
Определите связь между названиями Земной поверхности и их свойствами;

1) Атмосфера а) твердый слой
2) Гидросфера б) газообразный слой
3) Литосфера в) водный слой
4) Биосфера г) жизненный слой

Задание 3. [6]
Охарактеризуйте и заполните строение Земли

	Наименование слоя	Состав слоя	Толщина слоя
1			30-40 км, в горах 80 км
		Океан	
2	Мантия	Выше	
3	Ядро		2200 км
		Внутренний	1300 км

Дескриптор *Обучающийся*
- ✓ Пишет название слоя;
- ✓ Записывает состав слоя;
- ✓ Пишет толщину слоя;
- ✓ Записывает температуру C^o слоя.

Критерии оценивание	**Задание №**	**Дескриптор** *Обучающийся*	**Балл**
Как называют по-другому макро и микро мир;	1	Пишет другое название макро и микро мира;	1
		Дает определение термину «Мифы»	1

		Дает определение термину «Нанотехнология»		1
Определяет и идентифицирует связь между наименованиями Земной поверхности и их свойствами	2	1) Атмосфера	а) твердый слой	1
		2) Слой гидросферы	б) твердые газообразные	1
		3) Литосфера	в) слой воды	1
		4) Биосфера	г) слой жизни	1
Охарактеризуйте и заполните строение Земли по графику	3	Название слоя		2
		Состав слоя		2
		Толщина слоя		2
Общий балл				13

5.2. «Человек. Земля. Планета» рубрика для предоставления информации родителям относительно результатов итоговой оценки по разделу»

Ф. И. О. обучающегося _____

Критериий оценивание	**Уровень учебных достижений**		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
Определяет другое название объектов макро-и миромир, дает определение терминам	Затрудняется написать другое название объектов Макро и микромир, дать определение терминам	допускает ошибки при определении другого названия Макромир и микромири и при определении терминов	Записывает другое название объектов Макро и микромир и дает правильное определение терминам
Определяет связь между наименованиями оболочки Земной поверхности их свойствами;	Затрудняется написать связи между наименованиями оболочек Земной поверхности и их свойствами;	допускает ошибки в написании связи между названиями оболочек Земной поверхности и их свойствами	Пишет связь между названиями оболочек Земной поверхности и их свойствами
Описывает строение Земли по графику	Затрудняется описать строение Земли по графику	Допускает ошибки при описании строения Земли по графику	Описывает строение Земли по графику

Из опыта преподавателя естествознания Тургамбековой Алмы Базаргалиевны

6 - класс

Задания для суммативного оценивания за I четверть

6.1 Раздел: «Человек. Земля. Планета»

Тема: Макро и микромир. Общие сведения о Земле. Земные оболочки и их составные части. Жизнь на земле.

Цель обучения:

6.2.1.1 назвать параметры макро-и микро-объектов мира;

6.2.2.1 объяснение контролируемых процессов и явлений на Земле;

6.2.2.2 объяснение свойств Земли

6.2.4.2 оценка современных условий жизнедеятельности человека на Земле.

Критерий оценивания

- ✓ Называют параметры объектов Макро-и микромира;
- ✓ Различают процессы и явления;
- ✓ Характеризуют свойства Земли по рисунку;
- ✓ Анализирует современное состояние жизни человека на Земле.

Уровень навыков мышления: Знание, понимание, применение, навыки высокого уровня

Время выполнения: 20 минут

Задание 1

Поместите данные объекты в двух столбцах.

Данные : дерево, человек, атом, Солнце, простая частица, гора, медведь, молекула.

Макромир	**Микромир**

Задание 2

a) назовите географические явления, изображенные на рисунке

b) определение географического процесса

Географический процесс_____

Задание 3

Охарактеризуйте свойства Земли

Форма и размер

Магнетизм

Вращение Земли

_____

_____

_____

_____

Задание 4

Написать сочинение о жизни на Земле

Используйте слова: Человек, животное, растения, природа, общество, время, загрязнение окружающей среды, антропогенный фактор.

Критерий оценивание	**Задание №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Обучающийся	
Называют параметры объектов Макро и микромира	1	Определяет параметры объектов макромира	1
		Определяет параметры объектов микромира	1
определяет процессы и явления	2	Называет географические явления	3
		Объясняет географические процессы	1
Описывает свойства Земли по рисунку	3	Опеделяет свойства Земли	2
Анализирует современное состояние жизни человека на Земле	4	Пишет эссе о жизни на Земле	4
Общий балл			12

Рубрика для предоставления информации родителям относительно результатов итоговой оценки по разделу«Человек. Земля. Планета»

Ф. И. О. обучающегося _____

Критерий оценивания	**Уровень учебных достижений**		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
Называет параметры объектов Макро и микромира	Затрудняется выделить параметры объектов Макро-и микромира	Допускает ошибки при классификации параметров объектов Макро-и микромира	Определяет параметры объектов Макро-и микромира

определяет процессы и явления	Затрудняется определить процессы и явления, происходящие в природе	при определении процессов и явлений, происходящих в природе, допускает ошибки	Правильно определяет процессы и явления, происходящие в природе
определяет свойства Земли и описывает их значение	затрудняется в определении и описании значения свойств Земли	допускают ошибки в определении и описании значения свойств Земли	определяет свойства Земли, описывает их значение для планеты
анализирует современное состояние человеческой жизни на Земле	Затрудняются дать определение терминам: « среда», «природный компонент», «искусственный компонент», не может указать различие между искусственной и природной экосистемой	Допускает ошибки в определении терминов: « среда», «природный компонент», «искусственный компонент», не может указать различие между искусственной и природной экосистемой	Дает определения «природный компонент и искусственного компонент» определяет различие между искусственной и природной экосистемами

Предмет «Химия»

7 класс.

Задания суммативного оценивания по химии за I четверть

1 вариант

Запишите правила техники безопасности, приведенные на картинках (3 балла)

1.

1) 2) 3)

Правило 1 _____

Правило 2 _____

Правило 3 _____

2. Выберите простое вещество (1 балл).

a) углекислый газ

b) поваренная соль

c) кислород

d) сульфат меди

3. Распределите предложенные ниже образцы на простые вещества, соединения, смеси (3 балла).

железо, гидрокарбонат натрия, вода, молоко, водород, воздух

Элемент	Соединение	Смесь

4. (a) Приведите по одному примеру гомогенной и гетерогенной смеси (2 балла).

Гомогенная смесь: _____

Гетерогенная смесь: _____

(b) Приведите два способа разделения гетерогенной смеси (1 балл)

_____

5. (a) Какой будет последовательность ваших действий по разделению смеси глины, железных стружек и сахара? В ответе запишите буквы, соответствующие последовательности действий (1 балл).

A) B) C) D)

Ответ: _____

(b) Объясните свои действия (1 балл) _____

_____

_____

6. Любые изменения, которые происходят в природе, называются явлениями.

(a) Выберите физическое явление из предложенных (1 балл)

A. Горение бензина

B. Плавление меди

C. Взрыв природного газа

D. Скисание молока

Ответ: _____

(b) Выберите химическое явление из предложенных (1 балл)

A. Кипение воды

B. Покраска машины

C. Сгибание проволоки

D. Ржавление гвоздя

Ответ: _____

(c) Перечислите не менее двух признаков, отличающие физические явления от химических)1 балл)

_____

_____

7. На рисунке изображена кривая нагревания чистого вещества

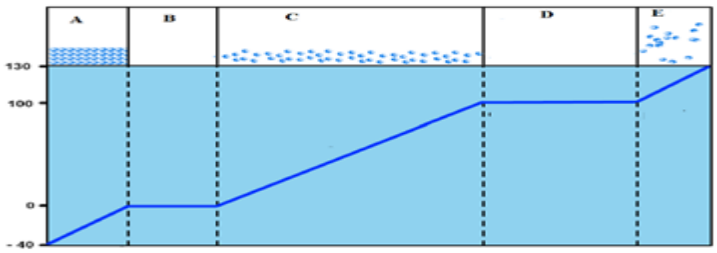

Определите:

(a) Как называется процесс, протекающий на отрезке B (1 балл).

_____

(b) Каково агрегатное состояние вещества на отрезке C (1 балл).

_____

(c) Как называется процесс, протекающий на отрезке D (1 балл).

_____

(d) Почему на отрезке «B» и отрезке «D» температура не изменилась? (1 балл). _____

8. Охарактеризуйте процесс на отрезке «B» (из задания 7) с точки зрения кинетической теории частиц (1 балл).

_____

_____

_____

7 класс. Задания суммативного оценивания по химии за I четверть

2 вариант

1. Запишите правила техники безопасности, приведенные на картинках (3 балла).

1) 2) 3)

Правило 1 _____

Правило 2 _____

Правило 3 _____

2. Выберите простое вещество (1 балл):

a) сахар;

b) медь;

c) мрамор;

d) уксусная кислота;

3. Распределите предложенные ниже образцы на простые вещества, соединения, смеси (3 балла): сера, сода, растительное масло, йод, крахмал, морская вода.

Элемент	Соединение	Смесь

4. (a) Приведите по одному примеру гомогенной и гетерогенной смеси (2 балла).

Гомогенная смесь _____

Гетерогенная смесь _____

(b) Приведите два способа разделения гомогенной смеси (1 балл).

_____

5. a) Какой будет последовательность ваших действий по разделению смеси серы, глюкозы и железных стружек? В ответе запишите буквы, соответствующие последовательности действий (1 балл).

A) B) C) D)

(b) Объясните ход работы (1 балл) _____

_____

6. Любые изменения, которые происходят в природе, называются явлениями

(a) Выберите физическое явление из предложенных (1 балл).

A. Плавление парафина.

B. Горение угля.

C. Ржавление гвоздя.

D. Дыхание листьев.

Ответ: _____

(b) Выберите химическое явление из предложенных (1 балл).

A. Испарение йода.

B. Горение бумаги.

C. Запотевание окон.

D. Конденсация пара.

Ответ: _____

(c) Перечислите не менее двух признаков, отличающие химические явления от физических (1 балл).

_____

_____

7. На рисунке изображена кривая охлаждения чистого вещества

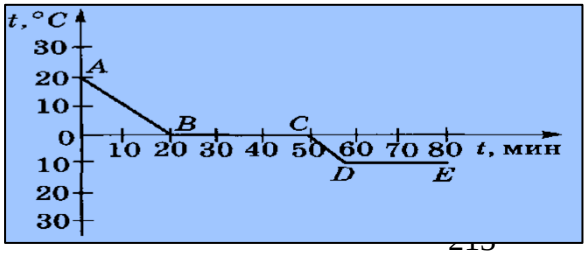

Определите:

(a) Как называется процесс, протекающий на отрезке BC (1 балл).

_____

(b) В каком агрегатном состоянии находится вещество на отрезке CD (1 балл).

_____

(c) Как называется процесс, протекающий на отрезке DE (1 балл).

_____

d) Почему на отрезке «BC» и отрезке «DE» температура не изменилась? (1 балл).

_____ _____

8. Охарактеризуйте процесс на отрезке «BC» (из задания 7) с точки зрения кинетической теории частиц (1 балл).

_____

_____

Задания суммативного оценивания за II четверть по предмету «Химия»
1 Вариант

1. Установите соответствие между знаками химических элементов, их русским и латинским названиями. (2)

Cu	Железо	Cuprum
Fe	Водород	Ferrum
H	Сера	Sulfur
S	Медь	Hydrogenium
Pb	Кислород	Plumbum
O	Свинец	Oxygenium

2. На рисунке изображены молекулы простых и сложных веществ.

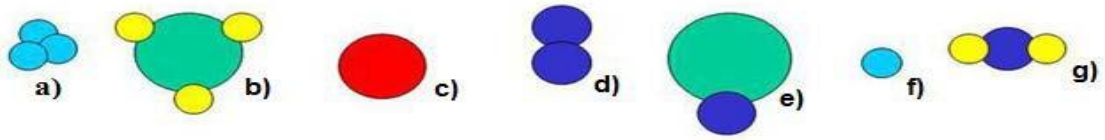

Распределите вещества на простые и сложные. Заполните таблицу: (2)

Простые вещества	**Сложные вещества**

3. а) Атому, какого химического элемента соответствует схема строения? б) Какой заряд ядра у этого атома?

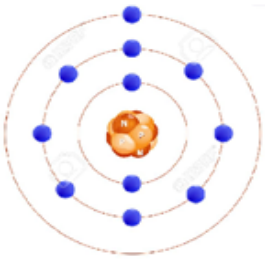

Ответ

а) _____(1)

б) _____(1)

4. В таблице показана структура атомов различных элементов:

Элемент	Число протонов	Число нейтронов	Число электронов	Зарядядра	Массовое число = Число нуклонов
Натрий	11	**W**	11	+11	23
Углерод	6	6	6	+6	**X**
Аргон	18	22	**Y**	+18	40
Кальций	**Z**	20	20	+20	40

Определите значения W, X, Y и Z. Укажите правильный ответ: (2)
A) W=12, X= 12, Y=22, Z = 20.
B) W=12, X= 12, Y=18, Z = 20.
C) W=11, X= 12, Y=18, Z = 20.
D) W=11, X= 6, Y=22, Z = 20.

5. Ученик установил свечу в чашку, наполненную водой, зажег её и накрыл перевернутым стаканом. Через некоторое время свеча погасла, и уровень воды в стакане поднялся на 1/5 часть.

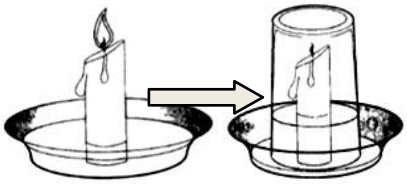

(a) Напишите уравнение реакции горения свечи. (парафин – $C_{16}H_{34}$). (1)
_____

(b) Объясните, почему спустя некоторое время свеча погасла. (1)
_____
_____

(c) О чём свидетельствует поднятие воды в стакане на 1/5 часть? (1)
_____
_____

6. (a) Одной из проблем современных больших городов и промышленных центров является смог. Возникает он в связи с чрезмерным загрязнением воздуха вредными веществами. Назови причины образования смога. (2)
_____
_____

(b) В больших городах уровень загрязнения воздуха выхлопными газами характеризуетсяповышенным содержанием углекислого газа, диоксида серы и оксидов азота. Предложитеминимум 2 способа снижения уровня загрязнения воздуха. (2)

_____

_____

7. Если внести на железной ложечке уголек в пламя горелки и, когда уголек раскалится, вынутьего из пламени и подержать на воздухе, то он некоторое время тлеет, а потом гаснет. На воздухе уголь горит плохо.А если раскалённый уголёк внести в банку с кислородом, то он раскаляется добела и горит, постепенно уменьшаясь в размерах. Дайте теоретическое обоснование описанным выше наблюдениям. (2)

_____

_____

_____

8.Заполните пропуски, записав названия реагентов или продуктов реакции в словесные уравнения реакций. (3)

A) Кальций + …… = оксид кальция
B) Водород + кислород =……
C) Фосфор + …… =
D) Железо + кислород = ……
E) …….. + кислород = оксид серы.
F) Натрий + …… = оксид натрия

Задания суммативного оценивания за II четверть по предмету *«Химия»*
2 Вариант

1. Установите соответствие между знаками химических элементов, их русским и латинским названиями. (2)

Cu	Ртуть	Cuprum
Al	Магний	Aurum
Mg	Золото	Silicium
Au	Медь	Hydrargyrum
Hg	Алюминий	Magnesium
Si	Кремний	Aluminium

2. На рисунке изображены молекулы простых и сложных веществ.

a) b) c) d) e) f) q)

Распределите вещества на простые и сложные. Заполните таблицу: (2)

Простые вещества	**Сложные вещества**

3. а) Чему равен заряд ядра атома, схема которого приведена ниже:

б) Какой это элемент?

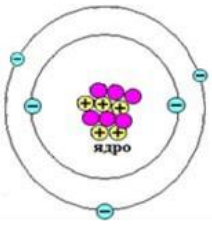

Ответ а) _____ (1)
б) _____ (1)

4. В таблице показана структура атомов различных элементов:

Элемент	Число протонов	Число нейтронов	Число электронов	Заряд ядра	Число нуклонов
Калий	19	20	19	+19	**W**
Мышьяк	**X**	42	33	+33	75
Серебро	47	61	**Y**	+47	108
Железо	26	**Z**	26	+26	56

Определите значения W, X, Y и Z? (1)
A) W=19, X=42, Y=108, Z = 25
B) W=39, X=33, Y=61, Z = 47
C) W=39, X=33, Y=47, Z = 30
D) W=19, X=42, Y=108, Z = 30

5. Внимательно рассмотрите предложенные рисунки. В первом опыте свеча погасла через некоторое время, в то время как во втором опыте она продолжает гореть. В обоих случаях колбы все время оставались открытыми.

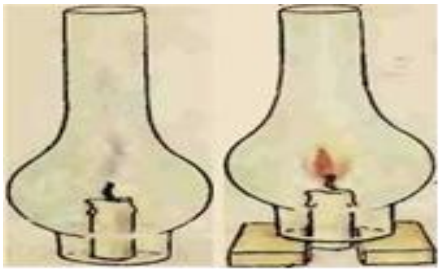

а) Объясните, почему спустя некоторое время, свеча в первом опыте погасла. (1)_____ _____
_____

б) Напишите уравнение реакции горения свечи (парафина – $C_{14}H_{30}$). (1)
_____

в) Какую роль играют деревянные пластинки во втором опыте ? (1)
_____

6. (а) Одной из проблем современных больших городов и промышленных центров являетсясмог. Возникает он в связи с чрезмерным загрязнением воздуха вредными веществами.Назови причины образования смога. (2)
_____

_____

(b) В больших городах уровень загрязнения воздуха выхлопными газами характеризуетсяповышенным содержанием углекислого газа, диоксида серы и оксидов азота. Предложите минимум 2 способа снижения уровня загрязнения воздуха. (2)

_____

_____

7. Высоко в горах альпинисты страдают из-за того, что не всегда удается погреться у «хорошего» костра. Сухие дрова загораются с трудом, пламя быстро гаснет. Чем это можно объяснить? Дайте теоретическое обоснование происходящим явлениям (2)

_____

_____

8. Заполните пропуски, записав названия реагентов или продуктов реакции в словесные уравнения реакций. (3)

G) Кремний + ……= оксид кремния

H) Водород + кислород =

I) Азот + ……=

J) Магний + кислород =

K) …… + кислород = оксид углерода

Цинк + …… = оксид цинка

Задания суммативного оценивания за III четверть по предмету «Химия»

1 Вариант

1. Для уменьшения жжения при укусе пчёлы место укуса обрабатывают раствором пищевой соды, а при укусе осы – слабым раствором лимонной кислоты. Исходя из этого, ответьте на вопрос.

Какую реакцию среды имеет пчелиный яд и яд осы? (2)

_____

_____

2. Заполните пропуски в таблице (1)

Названиеиндикатора	Кислаясреда	Нейтральнаясреда	Щелочнаясреда
Лакмус	Красный		Синий
	Бесцветный	Бесцветный	Малиновый

Метиловый оранжевый	Красный	Оранжевый	

3. После обеда у Ивана Ивановича начался острый приступ изжоги. Он принял таблетку «Ренни» и приступ прошел. Напишите словесное уравнение реакции нейтрализации (1)

_____

4. Для приготовления домашнего сладкого напитка Арман использовал воду, смородиновое варенье.

а) Что нужно добавить в такой напиток, чтобы он стал газированным? (1)

_____

б) Как можно записать уравнение протекающей при этом реакции? Составьте словесное уравнение реакции (1)

_____

в) Между какими веществами идет реакция, если словесное уравнение реакции выглядит так:

……..+……= соль + водород (1)

г) Как доказать, что выделяется водород? (1)

_____

5. При проведении исследования состава двух минералов - карбоната кальция, поваренной соли – на их поверхность капнули соляной кислоты. На поверхности одного образца произошло «вскипание».

(а) Какой из минералов вступил в реакцию с кислотой? Какой газ при этом выделился? (1)

_____

(б) Как доказать образование этого газа? (1)

_____

_____

_____

6. На рисунке представлена часть Периодической системы химических элементов.

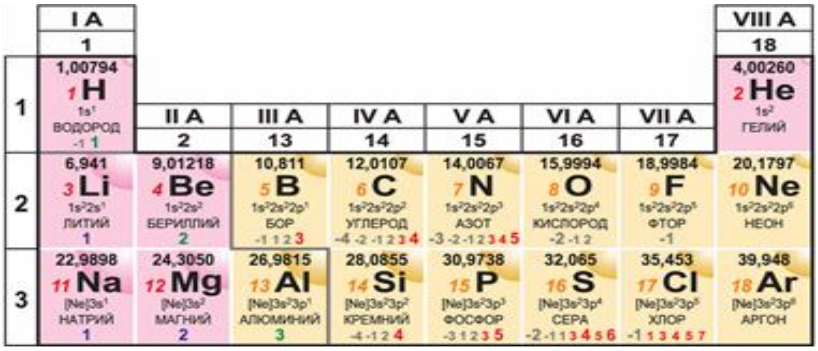

а) Выпишите элементы какой-нибудь одной группы (1)

_____

б) Выпишите элементы какого-нибудь одного периода (1)

_____

7. В природе медь встречается в виде двух изотопов 63Cu (72,7%) и 65Cu (27,3%). Вычислите относительную атомную массу меди (2)

_____

_____

8. Напишите формулы следующих соединений, используя названия элементов и их атомные соотношения в соединении:

а) Сера и кислород (1:2) _____ (1)

б) Водород и селен (2:1) _____ (1)

в) Железо и кислород (2:3) _____ (1)

г) Цинк и хлор (1:2) _____ (1)

9. Рассчитайте относительные молекулярные массы соединений.

а) Mr (H_3PO_4) = (1)

_____

_____

_____

б) Mr ($Ca(OH)_2$) = (1)

_____

_____

Задания суммативного оценивания за III четверть по предмету «Химия»
2 Вариант

1. Виноградный куст не переносит кислую почву. Поэтому садоводу необходимо периодически обрабатывать такую землю. Что можно ему посоветовать: подсыпать под корни растений лимонную кислоту или извести? Почему? (2)

_____

_____

2. Заполните таблицу (1)

Названиеиндикатора	Пищевая сода	Сахарный сироп	Кефир
Лакмус			
Фенолфталеин			
Метиловый оранжевый			

3. При выпекании пирогов домохозяйки «гасят» пищевую соду, добавляя в нее уксус. Какой процесс при этом протекает? (1)

_____

4. Кислоты взаимодействуют с некоторыми металлами.

а) При этом какой газ выделяется? (1)

_____

б) С какими металлами соляная кислота будет реагировать: Cu, Al, Ag, Fe, Na?) (1) _____

в) Напишите словесное уравнение реакции между серной кислотой и кальцием. (1)

_____

г) Каким способом можно доказать, что выделяется водород? (1)

_____

5. Определите, о каком веществе идет речь:

а) При пропускании этого газа через известковую воду происходит резкое помутнение воды. (1)

_____

б) При поджигании этого газа слышится хлопок (взрыв). Назовите газ. (1)

_____

6. Используя периодическую таблицу элементов Д.И. Менделеева, запишите 3 элемента:

а) из одного любого периода; (1)

б) из одной любой группы. (1)

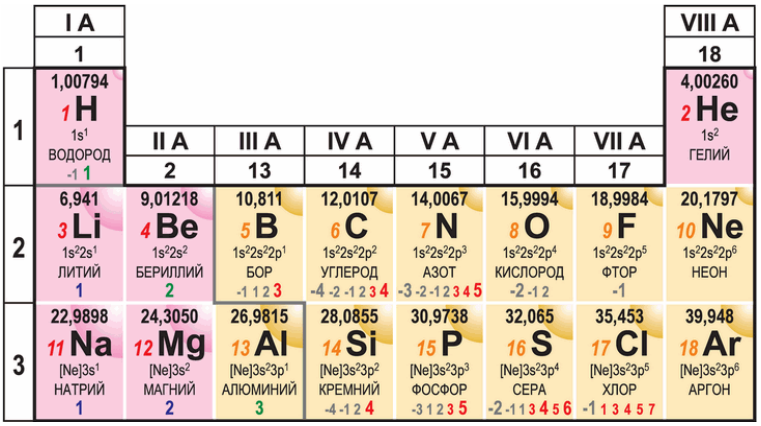

7. Кислород в природе встречается в виде смеси трех изотопов: 16O (99,759%), 17O (0,037%), 18O 0,504%). Рассчитайте относительную атомную массу атома кислорода (2).

_____

_____

8. Составить формулы следующих соединений, если известны соотношения элементов:

а) магний и фосфор (3:2) _____ (1)

б) алюминий и сера (2:3) _____ (1)

в) марганец и кислород (2:7) _____ (1)

г) хлор и кислород (2:1) _____ (1)

9. Рассчитайте относительные молекулярные массы веществ:

(А) Mr ($Zn_3(PO_4)_2$ = _____ (1)

_____

_____

(Б) Mr ($Cu(NO_3)_2$ = _____ (1)

_____

_____

Задания суммативного оценивания за IV четверть по предмету «Химия»

1 Вариант

1. Заполните таблицу (3)

Питательное вещество	Продуктыпитания	Определяющий реагент	Признаки реакции
Белки			
	Лесной орех		
			Кирпично-красный осадок

2. Проанализируйте таблицу:

	Углеводы	Крахмал	Белки	Жиры
Элементы, входящихв состав	Углерод, водород, кислород	Углерод, водород, кислород	Углерод, водород, кислород, азот, сера	Углерод, водород, кислород

С помощью вышеприведенной таблицы определите элементарный состав продуктов питания (3)

№	Продукты питания	Элементы, входящиев состав продуктов
1	Молоко	
2	Орех	
3	Картошка	

3. Опишите роль кальция в организме человека (2).
_____
_____

4. Определите, какие вещества получают из металлических руд(1).

A) уголь, торф, нефть, природный газ.

B) железо, свинец, медь, золото, алюминий.

C) гранит, мрамор, песок, глина, соль.

D) торф, мрамор, медь, уголь.

5. Железо – второй по распространённости металл в природе. Укажите верную последовательность получения железа из руды (2):

A) добыча руды; B) обогащение руды;

C) дробление руды; D) механическая обработка железа;

E) очистка железа.

_____

6. а) В лаборатории имеется минерал боксит. Предложите порядок выполнения операций для выделения чистого алюминия из этого минерала (2)
_____
_____

б) Как называется метод получения алюминия из этой руды? (1)
_____
_____

7. В чем заключается сущность процессов агломерации и обогащения руды (2)
_____
_____

8. Назовите руду, из которой в промышленности получают негашеную известь (1)
_____

9. а) В чём заключается негативное влияние получения негашеной извести из этого минерала на окружающую среду? (1)
_____
_____
_____

б) предложите способ устранения данного негативного влияния на окружающую среду (1)
_____
_____
_____

в) приведите свой пример влияния добычи природных ресурсов на окружающую среду и способ устранения данного негативного влияния (1)
_____
_____
_____
_____

Задания суммативного оценивания за IV четверть по предмету «Химия»
2 Вариант

1. Заполните таблицу (3):

Питательное вещество	Продукты питания	Определяющий реагент	Признаки реакции
	Йогурт		
		Листбумаги	
Крахмал			

2. Проанализируйте таблицу:

	Углеводы	Крахмал	Белки	Жиры
Элементы, входящих в состав	Углерод, водород, кислород	Углерод, водород, кислород	Углерод, водород, кислород, азот, сера	Углерод, водород, кислород

С помощью вышеприведенной таблицы определите элементарный состав продуктов питания (3):

	Продукты питания	Элементы, входящиев состав продуктов
	Шоколад	
	Фасоль	
	Яблоки	

3. Опишите роль натрия в организме человека (2).
_____
_____

4. Определите, из какой руды получают цинк (1).
A) пирит;
B) мрамор;
C) боксит;
D) цинковая обманка.

5. Алюминий – первый по распространённости металл в природе. Укажите верную последовательность получения алюминия из руды (2):
A) добыча руды;
B) обогащение руды;
C) дробление руды;
D) механическая обработка алюминия;
E) очистка алюминия.
_____

6. а) В лаборатории имеется минерал пирит. Предложите порядок выполнения операций для выделения чистого железа из этого минерала (2)
_____
_____

б) Как называется метод получения железа из этой руды? (1)

_____

7. В чем заключается сущность процессов дробления руды и закалки металла (2)

_____

_____

8. Назовите металл, который в промышленности получают из магнетита (1)

_____

_____

9. а) В чём заключается негативное влияние этого производства на окружающую среду? (1)

_____

_____

_____

б) предложите способ устранения данного негативного влияния на окружающую среду (1)

_____

_____

_____

в) приведите свой пример влияния добычи природных ресурсов на окружающую среду и способ устранения данного негативного влияния (1)

_____

_____

_____

_____

Предмет «Биология»

Задания по суммативному оцениванию по предмету «Биология»

Суммативное оценивание за раздел «Дыхание»

Цели обучения:

7.1.4.4 Сравнивать строение органов дыхания беспозвоночных и позвоночных животных;

7.1.4.5 Изучать особенности строения органов дыхания у человека;

7.1.4.6 Объяснять причины и меры профилактики заболеваний органов дыхания

Критерии оценивания: Обучающийся:

-Сравнивает строение органов дыхания беспозвоночных и позвоночных животных;

- Изучает особенности строения органов дыхания у человека;

- Объясняет причины и меры профилактики заболеваний органов дыхания.

Уровень мыслительных навыков: понимание, применение, навыки высокого порядка

Задания

1.Выявите различия органов дыхания беспозвоночных и позвоночных животных. Заполните таблицу.

			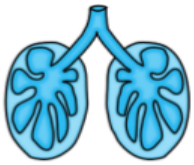
			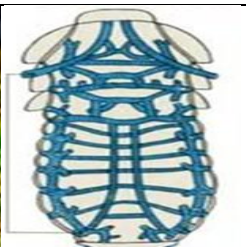

	Тип животных	Названия животных	Органы дыхания

2. Приведите в соответствие органы дыхания человека с их строением и выполняемыми функциями.

Органы дыхания	Строение	Функции
1) носовая полость 2) гортань 3) трахея 4) бронхи 5) легкие	А) трубки, состоящие из хрящей и мышц. Б) трубка, длиной 12см, состоящая из полуколец. В) носовые ходы, извилистые ходы, покрытые ресничным эпителием Г) состоит из хрящей, имеет голосовые связки и голосовую щель. Д) покрыты легочной плеврой, состоят из альвеол	а) проведение воздуха и возникновение звука. б) проведение воздуха. в) согревание и увлажнение, воздуха, обеззараживание микробов. г) идет газообмен между кровью и воздухом. д) проведение воздуха.

3) Выберите правильный ответ:

А) Назовите инфекционную болезнь, передающаяся воздушно-капельным путем?

а) бронхит

б) грипп

в) туберкулез

Б) Назовите болезнь, которая занимает второе место в мире по опасности, после сердечно - сосудистых заболеваний?

а) туберкулез

б) рак легких

в) бронхиальная астма

В) Назовите болезнь дыхательной системы?

а) гипертония

б) туберкулез

в) гемофилия

Критерии оценивания	**№ задания**	**Дескриптор**	**Балл**
		обучающийся	
Сравнивает строение органов дыхания беспозвоночных и позвоночных животных	1	Определяет название животного 1, тип его строения и органы дыхания	1
		Определяет название животного 2, тип его строения и органы дыхания	1
		Определяет название животного 3, тип его строения и органы дыхания	1
		Определяет название животного 4, тип его строения и органы дыхания	1
Изучает особенности строения органов дыхания у человека	2	Сопоставляет носовую полость с их строением и функцией	1
		Сопоставляет гортань с ее строением и функцией	1
		Сопоставляет трахеи с их строением и функциями	1
		Сопоставляет бронхи с их строением и функциями	1
		Сопоставляет легкие с их строением и функцией	1
Объясняет причины и меры профилактики заболеваний органов дыхания.	3	Называет болезнь А	1
		Называет болезнь Б	1
		Называет болезнь В	1
Всего баллов			**12**

Предмет «География»

Из опыта преподавателя географии
Бейсенбаева Амангельды Мухаметжанулы
школа-лицей №38 г. Нур-Султан

8 класс

Раздел: «Гидросфера» физическая география

Тема: Виды и формирование вод суши. Строительство речной долины. Озера и ледники.

Цель обучения:

8.3.3.1 определяет пути формирования вод суши;

8.3.3.3 объясняет строение речной долины;

8.3.3.5 описывает озера и ледники по плану;

Критерий оценивания:

- ✓ определяет пути формирования вод суши;
- ✓ анализирует строительство речной долины;
- ✓ характеризует озера и ледники по плану.

Уровень мыслительных навыков: Применение, навыки высокого уровня

Время выполнения: 25 минут

Задание 1

Определите виды вод суши по характеристикам:

(a) слой горных пород с водой_____

(b) естественный выход подземных вод на поверхность Земли_____

(c) периодическое извержение горячего источника_____

(d) место впадения реки в одну реку_____

(e) поверхность торфа тонкая, чрезмерно влажная_____

(f) ограничение, при котором снег может быть накоплен_____

Задание 2

Проанализируйте структуру речной долины, дайте определение каждой структуре

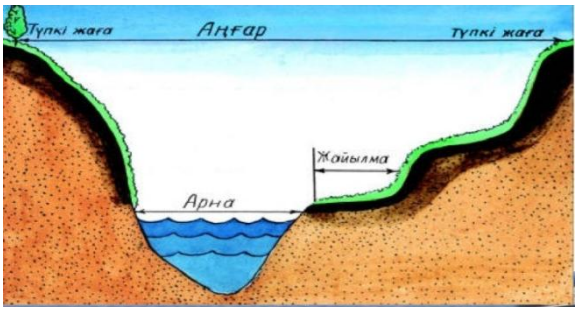

а) Русло_____

в) канал _____

с) пойма _____

*Задание 3*Определите озеро по рисунку и опишите его по плану

План:

(a) название озера _____

(b) географическое положение_____

происхождение озера _____

(d) соленость _____

(e) самое глубокое место_____

(f) хозяйственное значение_____

Критерий оценивание	**Задания №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Обучающийся	
Объясняет хозяйственное значение основных видов вод суши	1	Определяет название слоя горных пород с водой	1
		Пишет название источника подземных вод, выходящий на поверхность Земли	1
		Даст название периодическому извержению горячего источника	1
		Даст название реке, которая впадает в море, озеро или другие реки	1
		Даст название торфяному слою, чрезмерные влажному участку земной поверхности	1
		Напишет название ограничения, где может быть накоплен снег	1
Анализирует строительство речной долины	2	Русло- описывает слово	1
		Дает описание слову-долина	1
		Дает описание слову пойма	1
Характеризует озера и ледники по плану	3	Определяет озеро по рисунку	1
		определяет географическое положение	1
		Определяет происхождение	1
		Опоределит по карте самое глубокое место на карте	1
		Определит соленость	1
		Охарактеризует хозяйственное значение озера	1
			15

7.3. Рубрика для предоставления информации родителям относительно результатов итоговой оценки по разделу «Атмосфера»

Ф. И. О. обучающегося _____

Критерий оценивание	Уровень учебных достижений		
	Низкий	**Средний**	**Высокий**
Объясняет и описывает хозяйственное значение основных видов вод суши	Затрудняется объяснить хозяйственное значение основных видов вод суши	Допускает ошибки в объяснение хозяйственного значение основных видов вод суши	Объясняет и описывает хозяйственное значение основных видов вод суши
По рисунку анализирует и описывает строение речной долины	Попытался проанализировать строение речной долины	Допускает ошибки при анализе и описании строения речной долины по рисунку	По рисунку проанализировал и дал описание строение речной долины
Характеризует озера и ледники по плану	Затрудняется описать по плану ледников и озера	Допускает ошибки при описании озер и ледников по плану	Характерезует и описывает озера и ледники по плану

Из опыта преподавателя географии
Який Хайрата школа-лицей №38
г. Нур-Султан

8 класс

Предмет: География

СПЕЦИФИКАЦИЯ СУММАТИВНОГО ОЦЕНОВАНИЕ ЗА 4 ЧЕТВЕРТЬ

Обзор суммативного оценивания за 4 четверть

Время выполнения: – 40 минут

Количество баллов - 25

Виды заданий:

ЗБВ - задачи с большим выбором;

КЗ-краткосрочные задачи;

ПО - задания, требующие полного ответа.

Структура суммативного оценивания

Данный вариант состоит из 9 заданий, включающих множество тестовых вопросов и вопросов, требующих краткого/полного ответа.

Из тестовых заданий обучающийся выбирает один правильный ответ на предложенные варианты ответов.

Обучающийся отвечает на вопросы, требующие краткого ответа, в виде одного слова или коротких предложений на вопросы, требующие полного ответа.

Оценивается способность обучающегося анализировать и использовать географические знания в своей работе.

Описание заданий суммативного оценивания за 4 четверть

Раздел	Проверяемая цель	Уровень мыслительных навыков	Количество заданий*	Задание№*	Виды заданий*	Время исполнения, мин*	Балл*	Количество баллов, за раздел
Экономическая география	8.5.2.1 охарактеризует элементы экономической инфраструктуры на основе дополнительного охвата казахстанского компонента и даст оценку значимости	Навыки высокого уровня	1	7	ПО	5	4	4
Экономическая география	8.5.3.1 производственная и обрабатывающая сфера деятельности, классифицируют виды хозяйств	Применение	1	2	ПО	4	3	1
	8.5.3.2 описывает виды организаций сельскохозяйственного и промышленного производства, сферы деятельности на основе дополнительного содержания казахстанского компонента	Применение	1	4	КЗ	4	1	
	8.5.3.3 анализирует факторы размещения сельскохозяйственного и промышленного производства, сферы деятельности, на основе дополнительного охвата казахстанского компонента	Применение	1	7	КЗ	5	4	
	8.5.3.4 описывает отрасли мирового хозяйства по плану	Навыки высокого уровня	1	3	ПО	5	3	
Основы страноведения и политической географии	8.6.1.1 описывает основные элементы политической карты	Знание, понимание	1	4	ЗБВ	3	3	15
	8.6.1.2 группирует страны по форме управления и государственному устройству	Применение	1	5	КЗ	4	4	
	8.6.1.3 анализирует количественные и качественные изменения политической карты	Применение	1	8	ПО	6	4	
	8.6.1.6 анализирует интересы и цели Казахстана в политической интеграции	Навыки высокого уровня	1	9	ПО	6	4	
Всего					9	40	0	30

Задание 1

Определите государство, которое провозгласило свой суверенитет независимо от мировой политической карты

A) Абхазия

B) Аомынь

C) Гвиана

D) Гибралтар

E) Фолкленд

[1]

Задание 2

Классификацируйте нижеприведенные отрасли экономики по отраслям хозяйства:

добыча нефти, парикмахерская, вылов водных животных, машиностроение, гидроэлектростанции, текстильная промышленность, торговля, сбор морской продукции, ремонт транспортных средств

Добывающая промышленность	Обрабатывающая промышленность	Сфера услуг

[3]

Задание 3

Проанализируйте и отметьте количественные и качественные изменения на политической карте, приведенной ниже

1. разделение Чехословакии на Чешское и Словацкое государства;
2. переименование государства Бирма в Мьянма;
3. в 1991 году после распада государства СССР число суверенных стран мира выросло на 15;
4. в 2008 году монархия-государство Непал, которое на протяжении многих веков было Королевством, превращается в Федеративную Республику;
5. новый специально построенный город Бразилия в 1960 году получил столичный статус вместо города Рио-де-Жанейро;
6. в Казахстане до 1997 года было 19 областей, а в настоящее время 14 областей.

Цифровых изменение	Качественные изменения

[2]

Задание 4

Определите основные виды организации производства по заданным характеристикам

	Описание	Например	Основные виды организации производства

	Животноводческие фермы в Северной Америке		
	Предприятия этой отрасли в большей степени будут малыми.		
	Промышленное предприятие по выпуску продукции, производимой в различных отраслях промышленности		

[3]

Задание 5

Используя политическую карту в атласе, дайте определение форме управления государством и административно-территориальное устройство.

А) Страны абсолютной монархии Азии_____

В) президентские республики Европы_____

С) Южноамериканские федеративные республики_____

Д) государство, форма правления которой является монархическим с административно-территориальным образованием_____[4]

Задание 6

Используя карту, проанализируйте факторы, влияющие на регионы (области), где расположена пищевая промышленность, отметьте расположение обьектов.

а) сахарная промышленность _____

в) рыбное хозяйство _____

с) производство масла _____

д) чистка риса _____

е) вывод _____ [5]

Задание 7

Выполните задания по видам инфраструктуры

А) классифицировать данные виды инфраструктуры на отрасли экономики

A B C

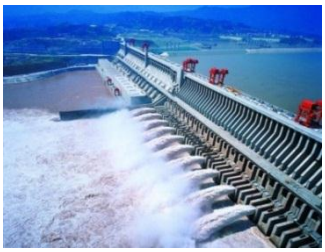

D F E

В) напишите специфику экономической инфраструктуры

С) состав экономической инфраструктуры

Д) напишите примеры элементов экономической инфраструктуры в месте своего проживания [5]

Задание 8

Дайте плановую характеристику *машиностроительной* отрасли и отрасли *хозяйств*

А)Особенности_____

В) Отрасли _____

С) Основные зоны сосредоточениямашиностроения_____ [3]

Задание 9

Проанализируйте необходимость и цели политической интеграции по заданному плану

1. Напишите основные цели политической интеграции
2. Определите виды современной интеграции
3. Укажите, в какие интеграционные объединения входят Казахстан

Производственная инфраструктура	Социально-бытовая инфраструктура

4. Проанализируйте значение интеграционных объединений [4]

Таблица выставления баллов

№	Правильные ответы	Балл	Доп.информации
1	А	1	
2	Добывающая промышленность: добыча нефти, отлов водных животных, сбор морских продуктов Обрабатывающая промышленность: машиностроение, гидроэлектростанции, текстиль Сферы услуг: ремонт транспортных средств, парикмахерская, торговля	1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся

3	Количественные изменения: 1,3,6 Цифровые изменения: 2,4,5	1 1	
4	1) Ранчо, вид организации сельского хозяйства 2) Цех - вид организации предприятий сферы обслуживания 3) Комбинат, вид организации промышленного производства	1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся
5	А: Саудовская Аравия,Оман,Катар В: Франция, Румыния, Украина, Беларусь С: Венесуэла, Бразилия, Аргентина Д: ОАЭ, Малайзия	1 1 1 1	
6	а) сахарная промышленность-Жамбылская, Алмаатинская области в) рыба-Западно-Казахстанская, Карагандинская, Восточно-Казахстанская области с) добыча масла-Актюбинская, Жамбылская, Алматинская, Восточно – Казахстанская области д) очистка риса-Кызылординская область е) почему они находятся там? потому что эти местности хорошо обеспечены сырьем, необходимым для развития данными отраслями промышленности. Эти отрасли пищевой промышленности зависят от сырья.	1 1 1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся
7	А) задание Производственная инфраструктура: A, D, F Социально-бытовая инфраструктура: B,C E В) они не производят конкретного продукта, только создают условия для их производства С) торговые организации, биржи, банки, небанковские учреждения Д) банк, пункт обмена валют, ломбард и т. д.	 1 1 1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся
8	Особенности: машиностроение обеспечивает своей продукцией все отрасли экономики Отрасли: электроника, вычислительная техника, приборостроение, станкостроение, автомобилестроение, судостроение, самолетостроение Зоны концентрации: Западная Европа, Япония, США, Восточная Европа	1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся
9	1) политические, экономические, военные 2) зона свободной торговли, Таможенный союз, общий рынок, экономический союз, валютный союз, военно-политический союз 3) ОБСЕ, ШОС, СНГ, ЕАЭС, СВМДА,ОДКБ 4) совместное достижение общей цели, сотрудничество, укрепление сотрудничества, укрепление безопасности и стабильности	1 1 1 1	Принимаются и другие правильные ответы учащихся

Предмет «История Казахстана»

9 класс

Раздел «Казахстан в начале XX века»

Тема: Социально-экономическая ситуация в Казахстане в начале XX века. Национально-освободительное движение 1916 года в Казахстане. Движение «Алаш» и казахская национальная идея. Выдающиеся представители казахской интеллигенции начала XX века.

Цели обучения:

8.3.1.2 оценивать общественно-политические процессы в Казахстане в начале XX века;

8.1.2.1 Анализировать роль и деятельность казахской интеллигенции;

8.2.2.1 Анализировать творческое наследие казахской интеллигенции, оценивать его влияние на общественное сознание;

8.2.3.1 Оценивать роль национальной периодической печати в пробуждении общественно-политического сознания.

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– оценивает общественно-политические процессы в Казахстане в начале XX века;

– анализирует причины и указывает особенности национально-освободительного движения 1916 года;

– анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции;

– оценивает влияние взглядов казахской интеллигенции на общественное сознание.

Уровень мыслительных навыков: Навыки высокого порядка

Время выполнения: 30 минут

Задания

Определите истину или ложность утверждения:

№	Суждение	Истина	Ложь
1	Решение о массовом переселении крестьян в Азиатскую часть было принято П.С. Столыпином в 1906г.		
2	В работе I Государственной Думе от Семиреченской области участвовал Шаймерден Косшыгулулы, а от Акмолинской области Алихан Бокейхан		
3	Машхур-Жусип Копейулы посвятил стихотворение «Қанды жексенбі» событиям Первой русской революции		
4	Основной задачей буржуазной революции является уничтожение власти буржуазии и установление феодального стороя		

2. Проанализируйте причины движения 1916 года (не менее 2 –х) и укажите принципиальное отличие от восстаний казахов XIX века (не менее 2-х). Определите историческое значение восстания 1916г.

Причины	Особенности
1._____ _____	1._____ _____
2._____ _____ _____	2._____ _____ _____
Историческое значение: _____	

3. Напишите не менее 2-х изменений, которые произошли, после Февральской революции:

а)

б)

4. «В начале XX века идеи, выдвинутые казахской интеллигенцией, получили всенародную поддержку». Подтвердите это мнение 2-3 предложениями.

5. Напишите имя и дайте оценку общественно-политической деятельности, изображенной на иллюстрации исторической личности.

Имя_____

_____ _____ _____ _____.

Критерии оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы Обучающийся*	*Баллы*
Оценивает общественно-политические процессы в Казахстане в начале XX века	1	определяет первый правильный ответ	1
		определяет второй правильный ответ	1

	2	определяет третий правильный ответ	1
		определяет четвертый правильный ответ	1
		называет одно изменение	1
		называет второе изменение	1
Анализирует причины и последствия национально-освободительного движения 1916 года.	3	определяет первую причину национально-освободительного движения 1916 года;	1
		определяет вторую причину национально-освободительного движения 1916 года;	1
		Определяет первую особенность национально-освободительного движения 1916 года;	1
		Определяет вторую особенность национально-освободительного движения 1916 года;	1
		пишет вывод о исторической роли движения ииисторическом значении;	1
Анализирует и оценивает политическую	4	приводит доказательство	1
Оценивает влияние мировоззрения казахской интеллигенции на общественное сознание	5	называет имя общественного деятеля;	1
		обосновывает политическую роль общественного деятеля.	1
Всего баллов			*14*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Казахстан в начале XX века»

Обучающийся _____

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
Оценивает общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века	Затрудняется в оценивании общественно-политических процессов в Казахстане начала XX века	Допускает незначительные ошибки в оценивании общественно-политических процессов в Казахстане начала XX	Оценивает общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века.

		века.	
Анализирует причины и последствия национально-освободительного движения 1916 года	Затрудняется в анализе причин и последствий национально-освободительного движения 1916 года	Допускает ошибки в анализе причин и последствий национально-освободительного движения 1916 года	Анализирует и оценивает причины и последствия национально-освободительного движения 1916 года
Анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции	Затрудняется в анализе и оценке политической активности казахской интеллигенции.	Допускает ошибки в анализе и оценке политической активности казахской интеллигенции.	Анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции.
Оценивает влияние мировоззрения казахской интеллигенции на общественное сознание	Затрудняется в оценке влияния мировоззрения казахской интеллигенции на общественное сознание	Допускает ошибки в оценке влияния мировоззрения казахской интеллигенции на общественное сознание	Оценивает влияние мировоззрения казахской интеллигенции на общественное сознание

Раздел «Установление советской власти в Казахстане»

Тема: Казахстан в годы гражданского противостояния (1917-1920 гг.). Национальные автономии в Казахстане. Переход от политики «военного коммунизма» к НЭПу

Цели обучения:

8.3.1.2 оценивать общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века;

8.1.2.1 Анализировать роль и деятельность казахской интеллигенции;

8.3.1.6 Оценивать значение образованных в Казахстане национальных автономий;

8.4.1.1 на основе сравнения различных источников и аргументов анализировать изменения, произошедшие в результате новой экономической политики.

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– оценивает общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века;

– анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции;

– анализирует особенности создания автономий и оценивает значимость образованных в Казахстане национальных автономий;

– сравнивает и анализирует изменения, произошедшие в результате НЭП.

Уровень мыслительных навыков: Навыки высокого порядка

Время выполнения: 30 минут

Задания

1. Соотнесите названия с определениями.

1	Гражданская война	А	Мера социально-экономической политики государства, в силу которой имущество, находящееся в частной собственности, передается в собственность государства
2	Декларация	Б	Государство (1917-1920гг.), провозглашенное на прошедшем в декабре 1917 года в Оренбурге II Общеказахском съезде
3	Декрет	В	Официальное провозглашение государством, партией, международной организацией основных принципов внутреней и внешней политики, программы или деятельности
4	Национализация	Г	Вооруженная классовая борьба внутри государства
5	Туркестанский мухтариат	Д	Постановление верховной власти, имеющее силу закона
6	Алашская автономия	Е	Государственное образование, короткое время существовавщее с 28 ноября 1917 года по 22 февраля 1918 года на части территории современных Казахстана, Узбекистана и Кыргызстана

2. Заполните сравнительную таблицу:

Автономия Алаш	*Вопросы для сравнения*	*Туркестанская (Кокандская) автономия*
	Лидеры автономий	
	Какие политические партии способствовали созданию автономий	
	Временные рамки создания	
	Особенности политического устройства автономий	
Аргументированный вывод об исторической значимости становления национальных автономий (Алашской и Туркестанской (Кокандской) автономий): _____		

3. Объясните, по какому принципу образован ряд и какую роль сыграли указанные личности в исторический период создания Киргизской (Казахской) Автономной Советской Республики:

1) А.Байтурсынов, М. Сералин, А.Букейханов

_____
_____
_____

2) С.М.Мендешев, В.А.Радус-Зенькович.

_____
_____
_____

3) Какова политическая роль указанных личностей (не менее 3-х)?

_____
_____
_____

4.Выявите особенности политики «военного коммунизма» и НЭПа (не менее двух), определите общие характерные направления (не менее 2-х):

Политика «военного коммунизма»	Новая экономическая политика
1.	1.
2.	2.
Общие направления: 1. 2.	

Критерии оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы Обучающийся*	*Баллы*
Оценивает общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века	1	соотносит понятие «Гражданская война» с определением;	1
		соотносит понятие «декларация» с определением;	1
		соотносит понятие «декрет» с определением;	1
		соотносит понятие «национализация» с определением;	1
		соотносит понятие «Туркестанский мухтариат» с определением;	1
		соотносит понятие «Алашская автономия» с определением;	1
Оценивает значимость образованных в Казахстане	2	называет лидеров двух автономий;	1

национальных автономий		определяет правящую политическую партию каждой автономии;	1
		определяет время создания обеих автономий;	1
		анализирует особенности политического устройства автономий;	1
		делает вывод об исторической значимости становления национальных автономий;	1
Анализируети оценивает политическую активность казахской интеллигенции	3	объясняет принцип первого ряда;	1
		объясняет принцип второго ряда;	1
		анализирует роль первого деятеля в период создания Киргизской (Казахской) Автономной Советской Республики	1
		анализирует роль второго деятеля в период создания Киргизской (Казахской) Автономной Советской Республики	1
		анализирует роль третьего деятеля в период создания Киргизской (Казахской) Автономной Советской Республики	1
	4	выявляет особенности политики «военного коммунизма» (не менее 2-х)	1
		выявляет особенности НЭПа (не менее двух)	1
		определяет общие характерные направления (не менее 2-х)	1
Всего баллов			*19*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Установление советской власти в Казахстане»

Обучающийся: _____

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
Оценивает общественно-политические процессы в Казахстане начала XX века	Затрудняется в оценивании общественно-политических процессов в Казахстане начала XX века.	Допускает незначительные ошибки в оценивании общественно-политических процессов в Казахстане начала XX века.	Оценивает общественно-политические процессы
Анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции	Затрудняется в анализе и оценке политической активности казахской интеллигенции.	Допускает ошибки в анализе и оценке политической активности казахской интеллигенции.	Анализирует и оценивает политическую активность казахской интеллигенции.
Анализирует особенности создания автономий и оценивает значимость образованных в Казахстане национальных автономий	Затрудняется в анализе особенностей создания автономий и оценивает значимость образованных в Казахстане национальных автономий	Допускает ошибки при анализе особенностей создания автономий и оценивает значимость образованных в Казахстане национальных автономий.	Всесторонне анализирует особенности создания автономий и оценивает значимость образованных в Казахстане национальных автономий
Сравнивает и анализирует изменения, произошедшие в результате НЭП	Затрудняется в сравнении и анализе изменений, произошедших в результате НЭП	Допускает ошибки при сравнении и анализе изменений, произошедших в результате НЭП	Сравнивает и анализирует изменения, произошедшие в результате НЭП

Раздел «Казахстан в период тоталитаризма»

Тема: Индустриализация в Казахстане в 1920-1930-е годы. Коллективизация в Казахстане. Политические репрессии 1920-30-х годов

Цели обучения:

8.4.2.1 Анализировать достижения и недостатки индустриализации в Казахстане;

8.4.1.2 Анализировать последствия насильственной коллективизации на

сельское хозяйство;

8.3.1.7 нализировать последствия политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века.

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– анализирует достижения и недостатки индустриализации в Казахстане;

– анализирует последствия насильственной коллективизации сельского хозяйства;

– анализирует последствия функционирования командно-административной системы в 20–30 гг. XX в.

Уровень мыслительных навыков: Навыки высокого порядка

Время выполнения: 30 минут

Задания 1

1 рисунок 2 рисунок

Сравните картинки, определите, какое это событие. Опишите ход мероприятий, проанализируйте достижения и недостатки (не менее 2-х)

Задание 2.

1. О бедственном положении казахского населения в своем письме сообщал председатель Совнаркома республики У.Исаев.

2. Заместитель председателя СНК РСФСР Т.Рыскулов в своем письме указывал на бедственное положение казахского населения.

3. Так называемое «письмо пяти» видных казахских деятелей культуры освещало бедственное положение в Казахской степи.

Проанализируйте и дайте оценку историческим документам по следующим критериям:

А) Кому были адресованы вышеуказанные письма;

Б) какое событие было освещено деятелями Казахстана;

В) какие конкретные факты были описаны;

Г) какие меры по спасению казахского народа от гибели были предложены;

Д) оцените роль письменных обращений.

Задание 3.

Распределите по категориям последствия политики командно-

административной системы в 20–30 гг. XX века и напишите вывод:

Политика	Экономика	Культура	Социальная сфера
Вывод:			

1) Сырьевой характер промышленности Казахстана ещё больше усилился.

2) Гибель почти половины (по некоторым данным более 2 млн. человек) коренного казахского населения.

3) Массовые репрессии.

4) Политика русификации.

5) Уничтожение национальной интеллигенции.

6) 1930г «Положение о исправительно-трудовых лагерях»

7) Тоталитаризм.

8) Уничтожение основ традиционного скотоводства.

Критерии оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы Обучающийся*	*Баллы*
Анализирует достижения и недостатки индустриализации в Казахстане	1	определил 1 событие	1
		определил 2 событие	1
		описал ход мероприятий 1 события	1
		описал ход мероприятий 2 события	1
		проанализировал достижения 1 события;	1
		проанализировал достижения 2 события;	1
		проанализировал недостатки 1 события;	1
		проанализировал недостатки 2 события;	1
Анализирует последствия насильственной коллективизации на сельское хозяйство	2	правильно определяет критерий А	1
		правильно определяет критерий Б	1
		описывает факты	1
		указывает предложенные меры	1
		дает оценку	1
Анализирует последствия политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века	3	определяет политические последствия командно-	1
		Определяет экономические последствия командно-	1
		определяет культурные последствия командно-	1

		определяет социальные последствия командно-	1
		делает вывод о последствиях командно-административной системы	1
Всего баллов			*18*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Казахстан в период тоталитаризма»

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
Анализирует достижения и недостатки индустриализации в Казахстане	Затрудняется при анализе достижений и недостатков индустриализации в Казахстане/ приводит факты.	Допускает ошибки при анализе достижений и недостатков индустриализации в Казахстане/ пишет вывод.	Анализирует достижения и недостатки индустриализации в Казахстане/пишет вывод
Анализирует последствия насильственной коллективизации на сельское хозяйство	Затрудняется при анализе последствий насильственной коллективизации сельского хозяйства.	Допускает ошибки при анализе последствий насильственной коллективизации сельского хозяйства/пишет вывод.	Анализирует последствия насильственной коллективизации на сельское хозяйство.
Анализирует последствия политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века	Затрудняется при анализе последствий политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века.	Допускает ошибки при анализе последствий политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века.	Анализирует последствия политики командно-административной системы в 20–30 гг. XX века.

Предмет «Всемирная история»

9 класс

Раздел «Первая мировая война»

Тема: Каковы предпосылки и причины Первой мировой войны? Как научные открытия и новые технологии первой половины XX века повлияли на ход Первой мировой войны? Насколько прочной была Версальско-Вашингтонская система?

Цели обучения:

8.3.2.5 характеризовать территориальный раздел мира и политическое устройство стран к началу XX века;

8.3.2.1 устанавливать предпосылки и причины начала Первой мировой войны;

8.2.4.3 оценивать роль военной науки и техники, военной стратегии, объясняя исторические события;

8.3.2.4 анализировать и оценивать деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонской системы договоров.

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– характеризует территориальный раздел мира и политическое устройство стран к началу XX века;

– устанавливает предпосылки и причины начала Первой мировой войны;

– оценивает роль военной науки и техники, военной стратегии, объясняя исторические события;

– анализирует и оценивает деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонскую систему договоров.

Уровень мыслительных навыков: Навыки высокого порядка

Время выполнения: 20 минут

Задания

1.Приведите в соответствие

1	интербеллум	а	Система государственной власти, при которой распределены функции органов
2	парламентаризм	б	Англия, Франция, Россия
3	пацифизм	в	межвоенный период
4	модерн	г	Австро-Венгрия, Германия, Италия
5	Антанта	д	различные формы пластических искусств
6	Тройственный союз	е	антивоенное движение
7	милитаризм	ж	захват
8	экспансия	з	военная сила

1	2	3	4	5	6

2. Составьте историческую справку о Первой мировой войне (1914-1918гг)

Основные пункты	*Характеристика*
Участники	
Цель	
Повод	
Характер	
Основные сражения	
Итоги	

3. Заполните схему, определив сильные (не менее 2) и слабые стороны (не менее 2) Версальско-Вашингтонской системы, дайте историческую оценку

Версальско-Вашингтонская система

Сильные стороны Слабые стороны

Историческая оценка

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескриптор* *Обучающийся*	*Балл*
Характеризует территориальный раздел мира и политическое устройство стран к началу XX века	1	приводит в соответствие понятие «интербеллум»	1
		приводит в соответствие понятие «парламентаризм»	1
		приводит в соответствие понятие «миллитаризм»	1
		приводит в соответствие понятие «пацифизм»	1
		приводит в соответствие понятие «Антанта»	1
		приводит в соответствие понятие «Тройственный союз»	1
		приводит в соответствие понятие «модерн»	1
		приводит в соответствие понятие «экспансия»	1
Устанавливать предпосылки и причины начала Первой мировой войны	2	указывает участников	1
		указывает причины	1
		указывает повод	1
		указывает характер войны	1
		описывает первое сражение	1

		описывает второе сражение	1
		указывает итоги	1
Анализирует и оценивает деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонскую систему договоров	3	определяет первую сильную сторону Версальско- Вашингтонскую систему	1
		определяет вторую сильную сторону Версальско - Вашингтонскую систему	1
		определяет первую слабую сторону Версальско- Вашингтонскую систему	1
		определяет вторую слабую сторону Версальско- Вашингтонскую систему	1
		определяет историческую роль Версальско- Вашингтонской системы	1
Итого			*20*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Первая мировая война»

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
характеризует территориальный раздел мира и политическое устройство стран к началу XX века.	затрудняется при характеристике территориального раздела мира, допускает ошибки, указывая политическое устройство каждой метрополии	допускает незначительное количество ошибок (не более 2-х) при характеристике территориального раздела мира и указывает политическое устройство каждой метрополии	характеризует территориальный раздел мира и указывает политическое устройство каждой метрополии
устанавливать предпосылки и причины начала Первой мировой войны	затрудняется при устанавливании предпосылок и причин начала Первой мировой войны	допускает незначительное количество ошибок при устанавливании предпосылок и причин начала Первой мировой войны	устанавливает предпосылки и причины начала Первой мировой войны
анализирует и оценивает деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонскую систему договоров	затрудняется при анализе и оценке деятельности Лиги Наций и Версальско-Вашингтонской системы договоров	допускает незначительное количество ошибок (не более 1), анализируя и оценивая деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонскую систему договоров	анализирует и оценивает деятельность Лиги Наций и Версальско-Вашингтонскую систему договоров

Раздел «Россия и страны Азии после Первой мировой войны»

Тема: Насколько изменилась Россия в 1917-1924 гг.? Каковы причины и последствия гражданской войны и иностранной интервенции в России? Как три принципа Сунь Ятсена изменили Китай?

Цели обучения:

8.3.1.1 Анализировать влияние общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества;

8.3.2.6 анализировать причины и последствия гражданской войны;

8.2.1.1 описывать взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов.

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– анализирует влияние общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества;

– обобщает последствия Гражданской войны 1918-1922 гг. в России;

– описывает взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов

Уровень мыслительных навыков: Знание и понимание. Применение

Время выполнения: 20 минут

Задания

1.Определите истину или ложность утверждения:

№	*Суждение*	*Истина*	*Ложь*
1	23 февраля 1917г. произошла буржуазно-демократическая революция, в ходе которого была свергнута самодержавная власть Николая II и установилась власть Советов		
2	Декретами Временного правительства были «Декрет о мире», «Декрет о земле», «Декрет о власти»		
3	Конституционным актом Советской республики была «Декларация прав трудящегося и эксплуатируемого народа»		
4	Большевики победили в Гражданской войне, которая была страшной трагедией, в которой погибло 8 млн. человек		
5	Чтобы установить коммунизм в СССР лидеры не гнушались абсолютно никаких методов. Инструменты, используемые Лениным для достижения своих целей, включали в себя рукотворный голод, рабские трудовые лагеря и казнь хулителей власти во время Красного террора.		

2. Выявите общие (не менее 2) и особенные черты (не менее 2) политики военного коммунизма и НЭП, заполнить диаграмму Венна:

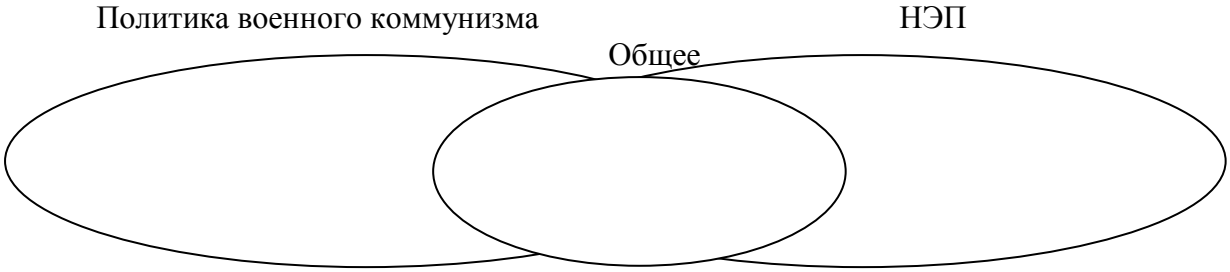

В чем был смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в первоначальном виде и в новом содержании. Сделайте аргументированный вывод о исторической роли

Три народных принципа	*Первоначальное содержание*	*Современное содержание*
	1	1
	2	2
	3	3
	Историческая роль:	

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескриптор*	*Балл*
		Обучающийся	
Анализирует влияние общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества	1	Определите истину или ложность первого утверждения:	1
		Определите истину или ложность второго утверждения:	1
		Определите истину или ложность третьего утверждения:	1
		Определите истину или ложность утверждения:	1
		Определите истину или ложность утверждения:	1
Обобщает последствия Гражданской войны 1918 1922 гг. в России	2	выявляет особенности (не менее 2) политики военного коммунизма	1
		выявляет особенности (не менее 2) НЭПа	1

		выявляет общее (не менее 2) в политике военного коммунизма и НЭП	1
Описывает взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов	3	определяет первый смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в первоначальном виде	1
		определяет второй смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в первоначальном виде	1
		определяет первый смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в первоначальном виде	1
		определяет первый смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в новом содержании	1
		определяет второй смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в новом содержании	1
		определяет третий смысл «Трех народных принципов» Сунь Ятсена в новом содержании	1
		аргументированный вывод о исторической роли	1
Всего баллов			*15*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Россия и страны Азии после Первой мировой войны»

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
Анализирует влияние общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества.	Затрудняется при анализе влияния общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества	Допускает незначительное количество ошибок (не более 1-й), анализируя влияние общественно-политических течени й (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества	Анализирует влияние общественно-политических течений (социальный либерализм и консерватизм, марксизм и социал-демократия) на жизнь общества
Обобщает последствия Гражданской войны 1918-1922 гг. в России.	Затрудняется при обобщении последствий Гражданской войны 1918-1922 гг. в России.	Допускает ошибки, определяя социальные/ политические/экономич еские/демографиче ские последствия при обобщении итогов	Обобщает последствия Гражданской войны 1918-1922 гг. в России

		Гражданской войны.	
Описывает взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов	Затрудняется при описании взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов	Допускает незначительное количество ошибок (не более 1), описывая взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов	Описывает взаимоотношения государства и религии, выявляя и сравнивая особенности исторических периодов

Раздел «Мировой экономический кризис»

Тема: Каковы причины и последствия краха Уолл-стрит? Как страны мира преодолевали Великую депрессию?

Цели обучения:

8.4.1.1 оценивать влияние достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века;

8.2.4.1 характеризовать роль кейнсианства в социально- экономическом развитии стран мира;

8.4.1.5 выявлять изменения в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов

Критерий оценивания:*Обучающийся*

– оценивает влияние достижений технической революции конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века;

– демонстрирует понимание сущности кейнсианской модели;

– выявляет изменения в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов.

Уровень мыслительных навыков: Понимание и оценка

Время выполнения: 30 минут

Задания 1. **Выявите недостатки (не менее 2) и преимущества (не менее 2) конвейерной системы производства. Оцените влияние на экономическое развитие стран (не менее 2)**

Недостатки:	***Преимущества:***
1	**1**
2	**2**

Влияние на экономику:
1
2

Задание 2. **И**спользуя приведенный фрагмент исторического источника, а также имеющиеся у вас знания, распределите реформы «Нового курса» Ф.Рузвельда на следующие категории: промышленная сфера, сельское хозяйство, финансовая сфера, социальная сфера и затем ответьте на вопрос: *«Как изменилось отношение государственной власти к экономике своей страны?»*

Реформы «Нового курса» Ф. Рузвельта:

1. Временное закрытие всех банков. На финансовый рынок выпустили только «здоровые» банки.
2. Усиление государственного контроля в банковской сфере.
3. Все золото скуплено государством, понижено содержание золота в долларе, что привело к росту цен, но и доступности кредитов
4. Ограничивались спекуляции на бирже.
5. «Закон о восстановлении национальной промышленности». Созданы 17 промышленных групп, которые должны были действовать с позиций «честной конкуренции». Устанавливались объемы производства, правила сбыта и условия труда. Запрещалось продавать товары дешевле определенного уровня цен.
6. «Закон о регулировании сельского хозяйства». Сокращение посевных площадей, уничтожение части продукции. Государство давало фермерам дотации за сокращение посевов.
7. «Закон о трудовых отношениях». Профсоюзы признаны одной из сторон разрешения трудовых споров.
8. Создана система социального обеспечения, страхование по старости и безработице
9. Введен максимальный размер продолжительности рабочего дня и минимальный размер заработной платы.
10. Организовывались общественные работы.

Вывод: Как изменилось отношение государственной власти к экономике своей страны?

Задание 3. Соотнесите государства и пути выхода из мирового экономического кризиса

1	США	А	тотальная милитаризация народного хозяйства, свертывание парламентской демократии
2	Германия	В	военная агрессия, производство конкуретноспособных товаров
3	Франция	С	Изоляционизм
4	Япония	Д	развитие социальных функции государства и регулирования в рамках либеральной демократии
		Е	импортирование сырья, стратегических товаров

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескриптор* *Обучающийся*	*Балл*
Оценивает влияние достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века	1	указывает первый недостаток конвейерной системы производства	1
		указывает второй недостаток конвейерной системы производства	1
		указывает первое преимущество конвейерной системы производства	1
		указывает первое преимущество конвейерной системы производства	1
		оценивает влияние конвейерной системы производства на экономическое развитие стран (первый пример)	1
		оценивает влияние конвейерной системы производства на экономическое развитие стран (второй пример)	1
демонстрирует понимание понимание сущности кейнсианской модели	2	определяет реформы «Нового курса» в промышленной сфере	1
		определяет реформы «Нового курса» в сельском хозяйстве	1
		определяет реформы «Нового курса» в финансовой сфере	1
		определяет реформы «Нового курса» в социальной сфере	1
		делает вывод об изменении отношения государственной власти к экономике своей страны	1
выявляет изменения в экономике в результате		соотносит США и путь выхода из мирового экономического кризиса	1

структурного экономического кризиса 1930-х годов.	3	соотносит Германию и путь выхода из мирового экономического кризиса	1
		соотносит Францию и путь выхода из мирового экономического кризиса	1
		соотносит Японию и путь выхода из мирового экономического кризиса	1
		соотносит пятый путь выхода из кризиса с государством	1
Всего баллов			*16*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Мировой экономический кризис»

Обучающийся_____

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
Оценивает влияние достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века;	Затрудняется оценивать влияние достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века	Допускает незначительное количество ошибок при оценивании влияния достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века	Оценивает влияние достижений технической революции (конвейерное производство, стандартизация) на развитие хозяйственной системы стран в начале XX века
Демонстрирует понимание сущности кейнсианской модели	Затрудняется при определении причин экономического кризиса, путей преодоления кризиса по Д.Кейнсу, в оценке эффективноститеории Д.Кейнса.	Допускает незначительное количество ошибок при определении причин экономического кризиса/ путей преодоления кризиса по Д.Кейнсу/ в оценке эффективности теории Д.Кейнса	Определяет причины экономического кризиса, пути преодоления кризиса по Д.Кейнсу, дает оценку эффективности теории Д.Кейнса

Выявляет изменения в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов.	Затрудняется при выявлении изменений в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов	Допускает незначительное количество ошибок (не более 3-х), выявляя изменения в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов	Выявляет изменения в экономике в результате структурного экономического кризиса 1930-х годов.

Из опыта работы учителя истории Г.Аяпбергенова школа-гимназии №2, г. Нур-Султана

Предмет «Основы права»

9 класс

Разделы: «Понятие права», «Права и свободы человека и гражданина», «Понятие гражданского права; Понятие трудового права», «Понятие брака и семейного права; Понятие административного права;», «Понятие уголовного права».

Тема: Что такое право, и как оно влияет на общественные отношения?

Какие права и обязанности у человека и гражданина Республики Казахстан?

Почему Казахстан провозглашает себя демократическим, светским, правовым и социальным государством?

Как гражданское право регулирует общественные отношения?

Что провозглашает 24 статья Конституции РК?

Как законодательством защищается семья?

Какие общественные отношения регулирует административное право?

В чем отличие уголовного права от других отраслей права?

Цели обучения:

9.1.1.1 объяснять понятие и роль права в системе социальных норм;

9.2.1.2 определять конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан;

9.2.1.1 объяснять основы конституционного строя;

9.3.1.1 объяснять понятие и принципы гражданского права;

9.4.1.1 объяснять понятие трудового права;

9.5.1.1 объяснять понятия «брак» и «семья»;

9.6.1.1 объяснять понятие административного права;

9.7.1.1 объяснять понятие уголовного права.

Критерий оценивания: Обучающийся

– определяет роль права в системе социальных норм;

– выделяет конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан;

– соотносит определения с отраслями права.

Уровень мыслительных навыков: Знание и понимание. Применение

Время выполнения: 20 минут

Задания 1:

1. Решите тест

1. Совокупность норм права, регулирующих определенный вид однородных общественных отношений, называется:

A) отраслью права;
B) субинститутом права;
C) подотраслью права;
D) институтом права.

2. Наиболее распространенным источником права является:

A) правовой прецедент;
B) договор;
C) нормативный правовой акт;
D) правовой обычай.

3. Определите общий признак для норм морали и права

A) представляют собой правила поведения общего характера
B) обладают той или иной степенью обязательности
C) направлены на упорядочение общественных отношений
D) обеспечиваются принудительной силой государства

4. Общеобязательное правило поведения, установленное госу-дарством и закрепленное в нормативных правовых актах, называется

A) нормой морали
B) нормой права
C) отраслью права
D) институтом права

ответы 1____2____3____4____ [4]

Задания 2:

Напишите эссе (не более 30 слов) «Права и обязанности у человека и гражданина Республики Казахстан?», используя формулу ПОПС, где

П — позиция (На мой взгляд …),

О — объяснение (Потому что ..),

П — пример (В качестве обоснования могу привести 3 примера обязанностей и 3 примера прав согласно Конституции Республики Казахстан …),

С — суждение (Таким образом можно сделать вывод …).

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____[5]

Задания 3:

Определите к какой отрасли права относятся следующие действия:

Примеры действий человека		**Отрасль права**	
1	усыновление ребенка	A	Конституционное право
2	разбойное нападение	B	Гражданское право
3	управление делами государства	C	Административное право
4	строительная фирма не уложилась в установленный срок,	D	Уголовное право
5	нарушение правил дорожного движения	E	Семейное право
6	Оскорбление человека	F	Трудовое право

Ответы 1__2__3___4___5___6___ [6]

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескриптор*	*Балл*
		Обучающийся	
определяет роль права в системе социальных норм	1	Указывает первый правильный ответ	1
		Указывает второй правильный ответ	1
		Указывает третий правильный ответ	1
		Указывает четвертый правильный ответ	1
выделяет конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан	2	определяет позицию в отношении темы эссе.	1
		обосновывает свою позицию.	1
		приводит три примера обязанностей граждан согласно Конституции Республики Казахстан	1
		приводит три примера прав граждан согласно Конституции Республики	1

		Казахстан	
		делает вывод.	1
соотносит определения с отраслями права	3	соотносит первый пример с отраслью права	1
		соотносит второй пример с отраслью права	1
		соотносит третий пример с отраслью права	1
		соотносит четвертый пример с отраслью права	1
		соотносит пятый пример с отраслью права	1
		соотносит шестой пример с отраслью права	1
Всего баллов			*15*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за разделы ««Понятие права», «Права и свободы человека и гражданина», «Понятие гражданского права», Понятие трудового права», «Понятие брака и семейного права», «Понятие административного права», «Понятие уголовного права».

Критерии оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
определяет роль права в системе социальных норм	Затрудняется в определении роли права в системе социальных норм, отвечая на тестовые задания	Допускает ошибки, определения роль права в системе социальных норм, отвечая на тестовые задания	правильно определяет роль права в системе социальных норм, отвечая на тестовые задания
выделяет конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан	Затрудняется охарактеризовать конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан	Допускает ошибки, при характеристике конституционных прав, свобод и обязанностей человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан	Характеризует конституционные права, свободы и обязанности человека и гражданина на основе анализа Конституции Республики Казахстан
соотносит определения с отраслями права	Затрудняется в определении отраслей права по примерам действий человека	Допускает ошибки, при определении отраслей права по примерам действий человека	Правильно определяет отрасли права по примерам действий человека

Спецификация суммативного оценивания за I четверть

Продолжительность – 40 минут
Количество баллов – 20 баллов

Характеристика заданий суммативного оценивания за I четверть

Раздел	*Проверяемые цели*	*Уровень мыслительных навыков*	*Количество заданий**	*№ задания**	*Тип задания*	*Время на выполнение,мин**	*Балл**	*Балл за раздел*
9.1 Понятие Административного права и гражданского права	9.6.1.1 Объяснять понятие административного права; 9.3.1.1 объяснять понятие и принципы гражданского права	Знание и понимание	1	1	КО	20	11	11
9.1 Права и свободы человека и гражданина	9.2.1.1 объяснять основы конституционного строя	Знание и понимание	1	2	КО	8	4	4
9.1. Понятие брака и семейного права	9.5.1.1 Объяснять понятия «брак и семья»	Знание и понимание	1	3	КО	12	5	5
ИТОГО	-		*3*	-	-	*40*	*20*	*20*
*Примечания: * - разделы в которые можно вносить изменения*								

Задания для суммативного оценивания за I четверть по предмету «Основы права»

Задания:

1 Составьте таблицу соотношения важнейших признаков

административного и гражданского права и сделайте вывод, какие важные характеристики отличают административное право от гражданского права

Линии сравнения	*Административное право*	*Гражданское право*
Предмет регулирования		
Метод регулирования		
Субъекты права		
Принципы права (управления)		
Источники права		
Выводы:		

[11]

2. Поясните ваше понимание характеристике Республики Казахстан как государства

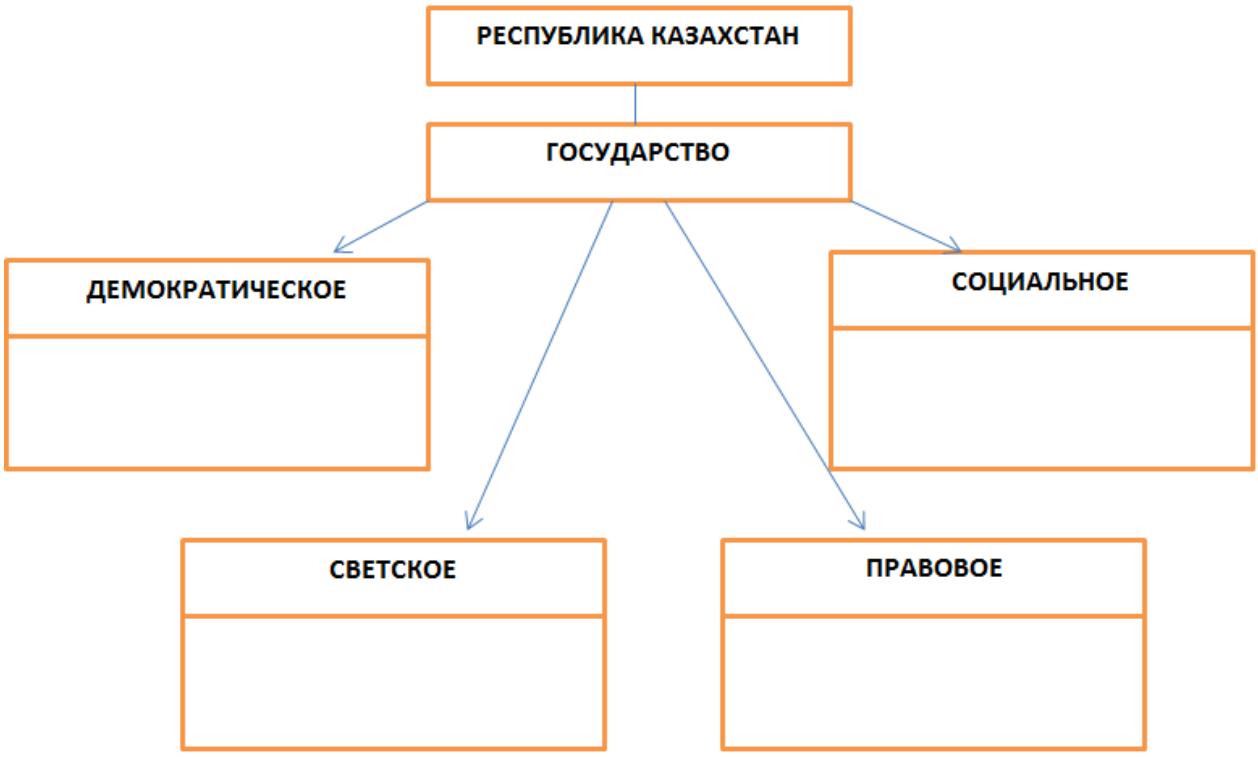

[4]

3.Вставьте пропущенные слова в тексте

1. Родители _____ _____и_____заботиться и воспитывать _____.

2. Трудоспособные _____, достигшие совершенолетия, _____установить попечительство над нетрудоспособными родителями.

3. Брак- это свободный союх между _____и_____, заключенный с целью создания семьи, порождающий _____и_____отношения между супругами.

4.С целью государственной защиты и поддержки в 1998 году был принят Закон Республики Казахстан «О _____ и _____».

5. Согласно закону _____ _____для мужчин и женщин установлен _____ _____.

[5]

Схема выставления баллов

№	*ответы*	*Балл*	*Дополнительная информация*
1	1. Предмет регулирования Административного права- общественные отношения	1	Принимаются один из предложенных вариантов
	2. Предмет регулирования Гражданского права - имущественные отношения	1	
	3. Методы регулирования в Административном праве- дозволение, предписание и запрет	1	
	4. Методы регулирования в Гражданском праве - метод власти и подчинения и метод равенства участников правоотношений	1	
	5. Субъекты Административного права - участники общественных отношений	1	
	6. Субъекты Гражданского права – граждане, юридические и физические лица, участники гражданских правоотношений	1	
	7. Принципы Административного права- законность , справедливость, гуманизм, равенство	1	

	8. Принципы Гражданского права- равенство, неприкосновенность, свобода договора, недопустимость вмешательства в личную жизнь, защищенность	1	
	9. Источники Административного права- Конституция РК, Административный Кодекс, акты государственных органов, в которых содержатся административно — правовые нормы	1	
	10. Источники Гражданского права- Конституция РК, Гражданский Кодекс, международные акты и договора ратифицированные в РК,	1	
	11. В гражданском праве закреплен принцип равенства участников гражданских правоотношений. Так, если, например, в административных правоотношениях органы государственной власти могут навязывать свою волю другим субъектам, то в гражданских правоотношениях публичные образования не наделены властными полномочиями.	1	
2	Демократическое государство, устройство	1	
	Светское государство с устройством, где религия отделена от него, и которое регулируется на основе гражданских, не религиозных норм; решения государственных органов не могут иметь религиозного обоснования	1	
	Правовое государство, в котором созданы условия для обеспечения прав, свобод человека, гражданина, а также необходимые механизмы для их дальнейшей реализации	1	
	Социальное государство, политика которого направлена на перераспределение материальных благ в соответствии с принципом социальной справедливости ради достижения каждым гражданином достойного уровня жизни,сглаживания социальных различий и помощи нуждающимся	1	
3	Имеют право, обязаны, детей	1	
	Дети, обязаны	1	
	Мужчиной, женщиной, имущественные, неимущественные	1	
	«О браке и семье»»	1	
	Брачный возраст,18	1	
Всего баллов		*20*	

Заключение

В рамках обновленного содержания образования используется система критериального оценивания. При реализации системы критериального оценивания особое внимание должно быть уделено правильному составлению заданий суммативного оценивания.

В связи с этим, Национальной академией образования им.И. Алтынсарина разработано «Сборник заданий по суммативному оцениванию по учебным предметам основного среднего уровня».

В сборнике даны:

- в первой главе особенности и принципы суммативного оценивания;

- во второй главе задания по суммативному оцениванию для 5-9 классов уровня основного среднего образования по учебные предметам «Казахский язык», «Казахская литература», «Русский язык и литература», «Русский язык», «Русская литература», «Казахский язык и литература», «Английский язык», «Математика», «Алгебра», «Геометрия», «Информатика», «Естествознание», «Физика», «Химия», «Биология», «География», «История Казахстана», «Всемирная история», «Основы права», «Узбекский язык», «Узбекская литература», «Уйгурский язык», «Уйгурская литература», «Таджикская язык», «Таджикская литература».

Сборник заданий разработан на казахском, русском, уйгурском, узбекском, таджикском языках в соответствии с требованиями ГОСО и учебных программ по предметам. А также включены задания по суммативному оцениванию, составленные учителями-предметниками.

Данное пособие может стать практическим помощником для учителей школ в определении уровня учебных достижений каждого обучающегося, при суммативном оценивании результатов класса, образовательного процесса.

Список используемой литературы

1. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 31 октября 2018 года № 604 «Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования всех уровней образования».

2. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500 «Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан».

3. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 4 сентября 2018 года № 441 «О внесении изменений и дополнений в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 8 ноября 2012 года № 500 «Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан».

4. Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 «Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся».

5. «Инструкция по критериальному оцениванию для учителей основного и общего среднего образования» АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» «Центр педагогических измерений», 2017 г

6. Руководство по критериальному оцениванию для учителей основной и общей средней школ: Учебно-метод. Пособие. / Под ред. О.И.Можаевой, А.С.Шилибековой, Д.Б.Зиеденовой. – Астана: АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы», 2016

7. «Методические указания по комплексной оценке» АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы», Центр педагогических измерений, 2017

8. https://www2.education.uiowa.edu › html ›

9. Учебное пособие «Технология критериального оценивания» / Урмашев Б. А. - Алматы издательство «ССК», 2016 г

10. Типовая учебная программа по учебному предмету «Казахский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с казахским языком обучения). Приложение 2 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

11. Типовая учебная программа по учебному предмету «Казахская литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с казахским языком обучения). Приложение 3 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

12. Типовая учебная программа по учебному предмету «Русский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с русским языком обучения). Приложение 4 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

13. Типовая учебная программа по учебному предмету «Русская литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с русским языком обучения). Приложение 5 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

14. Типовая учебная программа по учебному предмету «Казахский язык и литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с неказахским языком обучения). Приложение 6 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

15. Типовая учебная программа по учебному предмету «Русский язык и литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с нерусским языком обучения). Приложение 7 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

16. Типовая учебная программа по учебному предмету «Английский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 8 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

17. Типовая учебная программа по учебному предмету «Математика» для 5-6 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 9 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

18. Типовая учебная программа по учебному предмету «Алгебра» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 10 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

19. Типовая учебная программа по учебному предмету «Геометрия» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 11 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

20. Типовая учебная программа по учебному предмету «Информатика» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 1 к приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 26 июля 2019 года № 334.

21. Типовая учебная программа по учебному предмету «Естествознание» для 5-6 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 12 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

22. Типовая учебная программа по учебному предмету «Физика» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 13 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

23. Типовая учебная программа по учебному предмету «Химия» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному

содержанию. Приложение 14 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

24. Типовая учебная программа по учебному предмету «Биология» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 15 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

25. Типовая учебная программа по учебному предмету «География» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 16 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

26. Типовая учебная программа по учебному предмету «История Казахстана» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 17 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

27. Типовая учебная программа по учебному предмету «Всемирная история» для 7-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 18 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

28. Типовая учебная программа по учебному предмету «Основы права» для 9 класса уровня основного среднего образования по обновленному содержанию. Приложение 19 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

29. Типовая учебная программа по учебному предмету «Уйгурский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с уйгурским языком обучения). Приложение 23 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

30. Типовая учебная программа по учебному предмету «Уйгурская литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с уйгурским языком обучения). Приложение 26 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

31. Типовая учебная программа по учебному предмету «Узбекский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с узбекским языком обучения). Приложение 25 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

32. Типовая учебная программа по учебному предмету «Узбекская литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с узбекским языком обучения). Приложение 27 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

33. Типовая учебная программа по учебному предмету «Таджикский язык» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с таджикским языком обучения). Приложение 24

к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

34. Типовая учебная программа по учебному предмету «Таджикская литература» для 5-9 классов уровня основного среднего образования по обновленному содержанию (с таджикским языком обучения). Приложение 28 к приказу и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 октября 2017 года № 545.

Приложение

Приложение 1

Предмет_____

Класс_____

Раздел _____

Цель обучения:_____

Уровень мыслительных навыков: _____

Критерии оцениване: *Обучающийся* _____

Время выполнения: _____

Задание 1 _____

Задание 2_____

Задание 3_____

Критерии оцениване:	Задание №	Дескриптор	Балл
	1		
	2		
	3		
Общий балл			

Приложение 2

Рубрика для предоставления информации родителям относительно результатов итоговой оценки по разделу

Ф.И.О. обучающегося _____

Критерий оценивание	Уровень мыслительных навыков		
	Низкий	Средний	Высокий

Приложение 3

СПЕЦИФИКАЦИЯ СУММАТИВНОГО ОЦЕНИВАНИЕ ЗА ЧЕТВЕРТ

Обзор суммативного оценивание за четверт

Продолжительность – минут

Количество баллов –

Виды задания:

ЗБВ -задачи с большим выбором;

КЗ-краткосрочные задачи;

ПО - задания, требующие полного ответа.

Структуры суммативного оценивание

Вариант суммативной оценивании состоит из [ ] заданий, включающих много ответственных тестовых вопросов и вопросов, требующих краткого/полного ответа.

Из тестовых заданий обучающийся выбирает один правильный ответ на предложенные варианты ответов.

Обучающийся отвечает на вопросы, требующие краткого ответа, в виде слов или коротких предложений. На вопросы, требующие полного ответа.

Задание может состоять из нескольких структурных подразделений, вопросов.

Описание заданий суммативного оценивание

Отдел / подраздел	Проверяемая цель	Уровень мыслительных навыков	Количество заданий*	Задание№	Виды заданий	Время исполнения, мин *	Балл	Количество баллов, подаваемых в раздел
Всего								
*Примечание: * - разделы, на которые можно внести изменения*								

Время выполнения: _____ минут
Количество баллов –
Задание 1
Задание 2
Задание 3
Задание 4
Задание 5
Ф.И.О. обучающегося _____

Приложение 4

Таблица выставления баллов

№	Ответы	Балл	Дополнительная информация
Общий балл			

Приложенпие 5

5 КЛАСС					
№	**Предмет**	**Количество процедур суммативного оценивания за раздел**			
		1 четверть	**2 четверть**	**3 четверть**	**4 четверть**
1	Математика	3	1	3	3
2	Естествознание	2	1	2	2
3	Информатика	2	1	2	1
4	История Казахстана	1	2	2	3
5	Всемирная история	2	2	2	2
6	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
7	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
8	Русский язык (с русским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
9	Русский язык и литература (с нерусским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
10	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
11	Русская литература	2	2	2	2
12	Английский язык	2*	2*	2*	2*

* По языковым предметам в суммативном оценивании за раздел объединяются два вида речевой деятельности (например, слушание и говорение; чтение и письмо).

6 КЛАСС					
№	Предмет	Количество процедур суммативного оценивания за раздел			
		1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
1	Математика	2	2	3	3
2	Естествознание	2	1	2	2
3	Информатика	1	2	2	1
4	История Казахстана	1	1	3	2
5	Всемирная история	2	2	2	2
6	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
7	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
8	Русский язык (с русским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
9	Русский язык и литература (с нерусским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
10	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
11	Русская литература	2	2	2	2
12	Английский язык	2*	2*	2*	2*

* По языковым предметам в суммативном оценивании за раздел объединяются два вида речевой деятельности (например, слушание и говорение; чтение и письмо).

7 КЛАСС					
№	Предмет	Количество процедур суммативного оценивания за раздел			
		1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
1	Алгебра	2	2	1	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Биология	3	3	3	3
4	Химия	2	2	2	2
5	География	3	2	3	3
6	Физика	3	2	2	3
7	Информатика	2	1	2	1
8	История Казахстана	1	1	3	2
9	Всемирная история	2	2	2	2
10	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
12	Русский язык (с русским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
13	Русский язык и литература (с нерусским языком обучения)	2*	2*	2*	2*

14	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
15	Русская литература	2	2	2	2
16	Английский язык	2*	2*	2*	2*

* По языковым предметам в суммативном оценивании за раздел объединяются два вида речевой деятельности (например, слушание и говорение; чтение и письмо).

8 КЛАСС					
	Предмет	**Количество процедур суммативного оценивания за раздел**			
		1 четверть	**2 четверть**	**3 четверть**	**4 четверть**
1	Алгебра	1	1	3	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	2	2	1
4	Химия	3	3	3	3
5	Биология	3	2	3	3
6	Всемирная история	2	2	2	2
7	История Казахстана	2	2	3	1
8	География	3	3	3	2
9	Информатика	2	1	1	1
10	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
12	Русский язык (с русским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
13	Русский язык и литература (с нерусским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
14	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
15	Русская литература	2	2	2	2
16	Английский язык	2*	2*	2*	2*

* По языковым предметам в суммативном оценивании за раздел объединяются два вида речевой деятельности (например, слушание и говорение; чтение и письмо).

9 КЛАСС					
№	Предмет	Количество процедур суммативного оценивания за раздел			
		1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть
1	Алгебра	2	1	1	2
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	1	2	3
4	Химия	3	3	2	3
5	Биология	3	3	3	3
6	Всемирная история	2	2	2	2
7	История Казахстана	2	3	3	3
8	Основы права	1	1	1	1
9	География	3	2	3	3
10	Информатика	2	1	1	1
11	Қазақ тілі (оқыту қазақ тілінде)	2*	2*	2*	2*
12	Қазақ тілі мен әдебиеті (оқыту қазақ тілінде емес)	2*	2*	2*	2*
13	Русский язык (с русским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
14	Русский язык и литература (с нерусским языком обучения)	2*	2*	2*	2*
15	Қазақ әдебиеті	2	2	2	2
16	Русская литература	2	2	2	2
17	Английский язык	2*	2*	2*	2*

* По языковым предметам в суммативном оценивании за раздел объединяются два вида речевой деятельности (например, слушание и говорение; чтение и письмо).

Содержание

Введение		136
	Особенности и принципы суммативного оценивания	138
	Задания по суммативному оцениванию учебных достижений обучающихся по учебным предметам основной средней школы	143
	Заключение	265
	Список используемой литературы	266
	Приложение	270

Киришмә

Қазақстан Жумһурийитидә жүргүзүливатқан билим бериш реформилириниң асасий мәхсити-билим бериш жәриянини йетилдүрүш мәдәнийәтлик, тәрәққий әткән әлләр қатариға кириш үчүн заман тәливигә лайиқ билимлик әвлатни тәрбийиләш.

Билим бериш жәриянига киргүзүлгән йеңиланған билим бериш программисида билим беришниң мәзмуни йеңилинип, дуниявий билим бериш бошлуғи билән мувапиқлаштурушқа йөнәлдүрүлди. Бу йеңилиқлар оқуғучиниң, муәллимниң, ата-аниниң оқуш-тәрбийә жәриянидики орни билән ролиға йеңи көзқарашлирини қелиплаштуриду.

Муәллим билим беришниң йеңи методологияси билән мәзмунини қобул қилди, билим бериш жәриянининиң йеңиланған программилиқ вә методикилиқ тәрипидин тәминлинишигә лайиқ педагогикилиқ иш-һәрикәтниң мәхсәтлири вә усуллирини өзгәртти.

Оқутуш жәриянида қандақ усуллар қоллинилмисун, асасий мәхсәт-оқуғучиниң программидики материалниң мәзмунини егилиши, пәнгә болған қизиқишиниң ешиши, алған билимини керәк жайда пайдилиниши болуп қаливериду. Мошу мәхсәтниң нәтиҗисидә оқуғучи: йәккә вә топ билән ишләшкә маслаштурулиду; өз алдиға ойлаш, тәтқиқ қилиш, тәҗрибә ясалайдиған шәхскә айлиниду; өзиниң мәктәптә алған билимини һаятида пайдилинишни билиду. Оқуғучиниң билим дәриҗисини ениқлаш билим бериш жәриянининиң барлиқ басқучлирида давамлиқ әмәлгә ашурилиду.

Критериаллиқ баһалаш – оқуғучиниң йәккә утуқлирини баһалашқа, униң яхши, яман тәрәплирини ениқлашқа вә қандақ соаллар бойичә қошумчә ишлар һаҗәт екәнлигини ениқлашқа мүмкинчилик бериду.

«Жәмлигүчи баһалаш бойичә асасий оттура мәктәпкә беғишланған тапшурмилар топлимини тәйярлаш» методикилиқ қолланмисини тәйярлашта «Билим беришниң барлиқ дәрижисиниң мәмликәтлик умумға миннәтлик билим бериш стандартлирини бәкитиш тоғрилиқ» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2018-жилқи 31-октябрьдики № 604-буйруғи, «Қазақстан Жумһурийитидики башланғуч, асасий оттура, умумий оттура билим беришниң үлгилик оқуш режилирини бәкитиш тоғрилиқ» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2012 - жилқи 8 - ноябрьдики № 500 - буйруғи, «Қазақстан Жумһурийитидики башланғуч, асасий оттура, умумий оттура билим беришниң үлгилик оқуш режилирини бәкитиш тоғрилиқ» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2012- жилқи 8 - ноябрьдики № 500- буйруғиға өзгиришләр билән толуқтурушлар киргизиш тоғрилиқ Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2018- жилқи 4 – сентябрьдики № 441- буйруғи асасқа елинди [1, 2, 3].

«Билим алғучиларниң үлгиримигә еқимдики тәкшүрүш, арилиқ вә йәкүнлүк аттестатцияләштин өткүзүшниң үлгилик қаидилирини бәкитиш тоғрилиқ» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2008-жилқи 18 - марттики №125 - буйруғида шәкилләндүргүчи вә жәмлигүчи баһалаш тапшурмилирини тәйярлиғучи пән муәллими болидиғанлиғи атап

көрситилгән [4].

Җәмлигүчи баһалаш-оқуш программисиниң мәзмунини өзләштүрүш дәриҗисини балл түридә баһалаш үчүн өткүзүлиду. Программиниң һәр бөлүмини оқуп болғандин кейин бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш вә чарәк ахирида җәмлигүчи баһалаш өткүзүлиду.

Җәмлигүчи баһалашниң баллири топлинип, чарәк ахирида чарәклик баһаға вә оқуш жили ахирида жиллиқ баһаға алмаштурулуп қойилиду. Ата-анилар балиниң оқуш материалини егиләш дәриҗисини, мавзуларни оқутуш аяқлашқандин кейин, йәни бөлүмдин кейин жүргүзүлидиған байқаш ишлириниң нәтиҗисидә билиду. Чарәклик җәмлигүчи баһалаш- оқуғучиниң тапшурмиларни орунлишиниң паизлиқ көрсәткүчи.

Җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗиси оқуғучиларға, ата-аниларға Рубрика түридә берилиду.

Йеңиланған билим бериш программисиға лайиқ пән бойичә җәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмиларни тәйярлаш-пән муәллими үчүн актуал мәсилә. Бу –пән муәллимлиридин көп издинишни, иҗадий ойлашни тәләп қилидиған мурәккәп вә җавапкәрчилик җәриян.

Тәвсийә қилинип олтарған топламда асасий оттура мәктәпкә беғишланған йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программилири билән оқуш режилириниң асасида тәйярланған.

Топламда тапшурмилар, дескрипторлар, баллиқ көрсәткүчләр вә билим алғучиларниң оқуштики утуқлириниң мүмкин дәриҗилири (рубрикилар) берилгән.

«Җәмлигүчи баһалаш бойичә асасий оттура мәктәпкә беғишланған тапшурмилар топлими» оқуғучиниң билимини һәртәрәплимә баһалаш үчүн муәллимгә йөнилиш беридиған методикилиқ қолланма болуп һесаплиниду.

1 Жәмлигүчи баһалашниң нәзәрийәлири вә алаһидиликлири

Заманивий инновациялик технологияләрниң кәң таралған түрлирини пайдилинишқа бағлинишлиқ билимгә оңай қол йәткүзүш бүгүнки таңда муәллимниң ролини баричә риважландуруп келиватқини бәлгүлүк. Әнди болса, өзгиришчан һаятта муәллим оқуш программилириға киргүзүлгән өзгиришләр вә пән саһалиридики тәйярланған қолланмилар билән биллә өзиму кәспини йетилдүрүп туруши тегиш. Оқуғучиларни өзгиришчан һаятқа тәйярлашта күтүлидиған нәтиҗигә утуқлуқ қол йәткүзүш үчүн муәллимләргә оқуш программиси әтрапида чәклинип қалмасқа мүмкинчилик беридиған тапшурмиларниң әһмийити зор:

- Оқуғучиниң тапшурма билән ишләш җәриянида өзлигидин йөнәлдүрилиши; Оқуғучиниң муәммалар вә мәхсәтләрни өзлигидин ениқлашни; Муәммани йешиш вә мәхсәткә йетишкә беғишланған усулларни өзлигидин таллаш [5] .

Таллап елинған тапшурмилар өзини-өзи рәтләш усуллирини әмәлгә ашурушқа тәсир қилиши керәк. Өзлигидин рәтләш тапшурмисиға қизиқишниң қанчилик жуқури дәриҗигә өтүшигә тәсир қилиду. Муәллимләр өзлириниң байқашлирини, тәтқиқлирини қошумчә алған мәлуматлар билән толуқтуруп олтирип, оқуғучиларниң таллап алған тапшурмилириниң мурәккәплиги билән, муәммаларни йешиш, мәсилиләрниң мәнасини уқуп, йәкүнлүк нәтиҗидә утуққа йетиш дәриҗисини ениқлайду. Муәллим мавзу, бөлүм бойичә оқуғучиларниң яш өзгичиликлири билән мүмкинчиликлирини һесапқа елип, җәмлигүчи баһалаш тапшурмилирини алдин-ала мавзуға лайиқ иҗадийәт билән түзиду (қошумчә 1).

Критериаллиқ баһалаш оқуғучиларниң оқуш утуқлириниң қол йәткүзгән вә потенциаллиқ дәриҗилири арисидики охшашлиқни ениқлашқа мүмкинчилик беридиған җәриян. Критериаллиқ баһалаш-оқуғучиларниң билим утуқлирини тәһлил қилип, шуниң билән биллә уларниң салаһийәтлик дәриҗиси һәққидә әхбарат беришкә йөнәлгән [6].

Оқуғучиларниң оқуш утуқлирини критерийлар бойичә баһалаш җәриянини уюштуруш пәйтидә оқуғучиларниң оқуш тонуш хизмитиниң психологиялик вә педагогикилиқ алаһидиликлирини һесапқа елиш керәк:

- Оқуғучи өз алдиға тапшурмиларни орунлашта билим, билиш иқтидарини йетилдүрүшкә вә йеңи утуқларға интилишигә тәйяр болуши керәк;
- Өзиниң утуқлирини ениқ баһалап елиши керәк;
- Алдиға қоюлған вәзипиләрни чүшинип елиши керәк;
- Оқуғучиниң йәккә билим елиш йөнилишини таллашқа вә уни уюштурушқа интилиши;
- Оқуш вә өз алдиға тәйярлиниш дәрис җәриянида оқуш-билиш паалийәткә интилиш;
- Синипдашлири билән мунасивәткә чүшүшкә интилиши;
- Сәпдашлириниң билим дәриҗисигә көңүл бөлүш, йәни өзара баһалашқа интилиш;
- Теориялик вә критерийлик ойлашниң қелиплишиши;

- Әхбаратни қобул қилиш жәриянида интасиниң турақлиқлиғи;
- Бир мәхсәткә йөнилиши
- Тәләпчанлиғи. [7]

Оқуғучиларниң утуқ дәриҗилирини ениқлашта қоллинидиған жәмлигүчи баһалашниң алаһидилиги:

- оқуғучиларға өзлириниң яхши яки яман тәрәплирини ениқлашқа вә уларни тегишлик түрдә йешишкә ярдәмлишиду;
- оқуғучиға өз утуғини баһалашқа ярдәмлишиду;
- оқуғучиларға мәхсәтлик стандартларға қол йәткүзүшкә ярдәмлишиду;
- оқуғучиларни мәхсәтлик стандартларға қол йәткүзүш үчүн чоңқур билим елишқа яки көп күч селишқа интилдуриду.

Баһалашниң қелиплаштурғучи вә жәмлигүчи жәриянлири арисидики бәлгүлүк бир бағлиниш бар. Жавапни тәләп қилидиған қисқа оқуш ишлири билән соаллар (йәккә шәхсләр яки топлар үчүн) әмәлият үчүн салаһийәт мүмкинчиликләр, шундақла у оқуғучиларға чүшиниш дәриҗиси бойичә әкси бағлиниш берәләйду. [8]

Жәмлигүчи баһалаш-у оқуш мүддитиниң ахирида яки бәлгүлүк бир вақиттики оқуш баһаси. У оқуғучиларниң билими билән иқтидарлирини стандартлар билән яки эталонлар билән селиштуриду. Жәмлигүчи баһалаш оқуш чевәрлигини баһалайду, шуниң билән биллә униң аналоги ретидә, қелиплаштурғучи баһалаш прогреслиқ өлчәйду вә ениқ оқуғучиға ярдәм бериш үчүн диагностикилиқ қурал сүпитидә хизмәт атқуриду.Адәттә, жәмлигүчи баһалашта диққәт йәккә адәмгә әмәс, ениқ популяциягә арилишишқа тәсир қилиш сүпитидә өлчиниду. У муәллимләргә, мәмурийәткә вә ата-аниларға миллий, дөләтлик яки йәрлик стандартларни қанаәтләндүрүш үчүн пайдилинидиған материалларниң, оқуш программилири билән нусхиларниң пайдилиқ тәрипини баһалашқа мүмкинчилик беридиған мустәқил критерий ретидә ишләш үчүн барлиқ оқуғучилар бойичә көпинчә мәлуматларни бириктүриду. Йәкүнләш баһалаш саһасида программилиқ өтүнүшләрни әмәлгә ашуруш бойичә тез башчиликқа алидиған бу принциплар билән тәртипләр жәмлигүчи баһалашқила ятиду вә толуғирақ әхбарат бериду.

Критериаллиқ баһалаш жәриянининиң принциплири - Оқуғучиларниң оқуш утуқлири билән жәмлигүчи баһалиши, йәни оқутуш билән баһалашшшниң өз ара бағлинишлиқ болуши. Оқуш мәхсәтлири билән күтүлидиған нәтиҗиләрниң уттур бағлиништа болуши;

- Оқуғучиларниң утуқ дәриҗисини баһалаш нәқ, ениқ вә объективлиқ билән валидлиқлиғи сақланған болуши керәк. Баһалаш ениқ, ишәшлик әхбаратларни бериду. Критерийлар билән қуралларниң оқуш мәхсәтлиригә вә күтүлидиған нәтиҗиләргә йөнилиши;
- Баһалашниң ениқлиғи билән пайдилиниш имканийити сақлинип, чүшинишлик вә очуқ әхбарат бериду, оқуш жәриянининиң барлиқ қатнашқучилириниң қизиқиши билән жавапкәрчилиги ашиду;
- Оқуғучиларниң оқушта йәткән утуқлириниң прогресинидавамлиқ назарәткә елишқа мүмкинчилик беридиған үзлүксиз жәриян болуп

һесаплиниду;

- Тәрәққиятқа йөнилиш. Баһалаш билим бериш җәриянига, муәллимләр билән оқуғучиларниң тәрәққиятини еniқлап, қизиқишини ашуруп, рәғбәтләндүриду;

- Оқуғучиларниң йәккә хусусийәтлири әмәс, оқушта күтүлидиған нәтиҗигә қол йәткүзгән утуқлири билән уларниң қелиплишиш җәриянила баһалиниши керәк;

- Баһалаш критерийлири билән нормилири, бөлүм билән чарәк бойичә җәмлигүчи баһалаш (БҖБ билән ЧҖБ) нәтиƒилириниң алгоритми муәллимләр билән оқуғучиларға алдин ала бәлгүлүк болуши тегиш.

- Баһалаш оқуғучиларниң өзини өзи баһалаш билән өзара баһалаш иқтидарини өзләштүрүшкә вә баһалаш хизмитигә қатнишилайдиғандәк түзүлүши керәк.

Җәмлигүчи баһалашни еniқлаш-бу муәллимгә оқуғучиниң материални чүшәнгәнлигини, адәттә стандартланған өлчәмләр бойичә өлчәшкә мүмкинчилик беридиған бирликниң ахирида орунлинидиған баһалашниң һәрқандақ усули.Җәмлигүчи баһалашниң мәхсити оқуғучиларниң бәлгүлүк бир иш бирлигиниң ахирида берилгән материални чүшәнгинини баһалаш вә пәнгә бағлинишлиқ баһалаш билән яки паиз билән өлчиниду. Җәмлигүчи баһалаш оқуғучиларға утуққа йетишниң яхши мүмкинчилигини бериш үчүн бәлгүлиниши тегиш еniқ тәхминләр билән мүддәтләрни тәләп қилиду. Оқуғучилар һәрқандақ тестлар билән тапшурмилардин немини күтүдиғанлиғини, чүшинидиғанлиғини кепиллик бериш үчүн муәллимләр рубрикини яки баһалаш өлчәмлирини пайдилиниду. Оқуғучиниң йәккә яки синипниң тапшурғинини еniқлаш үчүн қоллиништа җәмлигүчи баһалашниң нәтиЄилири адәттә муһим болуп һесаплиниду. [8]

Оқуғучиларниң йәткән утуқлири дәриҗисини еniқлаш үчүн җәмлигүчи баһалашта тәминлиши мүмкин мисаллар:

Язмичә баһалаш: оқуғучиларға хәвәр яки аналитикилиқ эссе ретидә өз иҗадидин йезиш тапшурулуши мүмкин;

Паалийәтчанлиқни баһалаш: оқуғучилар өз қабилийәтлирини көрситип алидиған иш-һәрикәт яки вәзипиләрни орунлиши тегиш;

Стандартланған баһа: оқуғучилар берилгән оқуш программиси асасида түзүлгән емтиһан, синақларни тапшуриду вә жил бойи билим сапаси бирләшкән оқуғучилар билән биллә рубрикида өлчиниду;

Еғизчә баһа: оқуғучилар еғизчә бөлүмдә сөзләш яки презентация ясаш ретидә түзиду;

Муәллим бу җәмлигүчи баһалашни өз синиплирида оқуғучиларға қоллиниду. Оқуғучиларниң оқуш җәриянига арилишип вә уларниң билим елишта паал қатнишиши муәллим үчүнму , оқуғучиниң өзи үчүнму муһим. Муәллимниң оқуш җәриянида қолланған оқуш методикиси оқуғучилар үчүн утуқлуқ болдиму дегән соалиға җавап алиду.

Җәмлигүчи баһалашниң қошумчә идеялири

Муәллимләр өз иш тәҗрибисигә һәрхил иҗадий усулларни киргүзүп алиду. Бу йәрдә әнъәнивий викторина яки язмичә һесап бериш чәмбиридин

чиқидиған қошумчә жәмлигүчи баһалаш идеялирини мисал ретидә көрситишкә болиду:

- Оқуғучилар үчүн оқуш программисида киргүзүлгән вә яш алаһидиликлиригә лайиқ келидиған материалға жәмлигүчи баһалаш стратегиялири таллиниду. Талланған баһалаш стратегиялири оқуғучиларниң билим, иқтидарлирини утуқлуқ тесттин өтүш үчүн ениқ бәлгүләнгән параметрларға егә болиду.
- Оқуғучиларни баһалашта бир қатар усулларни таллаш вә пайдилиниш һәрбир оқуғучиға өз иқтидарлирини көрситишкә мүмкинчилик бериду. Мәсилән, оқуғучи үчүн баһалашниң бирнәччә жәмлигүчи идеялири тест тапшуруш, кичик спектакльдики бирләшкән ойини яки һәтта бәдиий шәхслик тәсвир ясаш вә ш.о. кириду [8].

Йәкүнләш баһалаш оқуғучиниң оқуш мәхситигә вә тегишлик миллий стандартларға мунасивәтлик вақит басқучиниң ахирида еришкәнлирини жәмләйду. Баһалаш мавзуниң ахирида, семестрниң яки йерим жиллиқниң ахирида , жилниң ахирида яки оқуш программилириниң миллий тестлирида, асасий басқучниң ахирида өткүзүлүши мүмкин. Жәмлигүчи баһалаш язмичә тест, байқаш, сөһбәт яки тапшурма болуши мүмкин. У язмичә түрдә, фотосүрәтләрниң яки башқа көрнәклик қуралларниң ярдими билән яки аудио язминиң ярдими билән йезилиши мүмкин. Қандақ муһитта пайдилинилмисун, баһалашқа қол йәткүзгәнлигини көрситиду. У бәлгүлүк бир вақиттики утуқларни умумийлаштуриду вә керәклик тәрәпләрни (мәсилән, ата-анилар, ғәмхорчилар вә ш.о.) хәвәрдар қилишвә жәриянни назарәт қилиш үчүн пайдилиқ болидиған йәккә вә топлуқ мәлуматларни рубрика арқилиқ берәләйду *(қошумчә 2)*

Тиллиқ синипларда қоллинилиши мүмкин жәмлигүчи баһалаш тапшурмилириниң бәзи бир түрлири:

Тапшурмини орунлаш: оқуғучиларға бәлгүлүк бир иқтидар билән қабилийәтләр жиғиндисини тәкшүрәйдиған вә оқуғучиларниң немини билиду вә ишләләйдиғанлиғини ениқлайдиған тапшурмини орунлашқа берилиду. Баһалашниң бу түри рубрика билән, байқаш тизими билән яки баһалаш қолланмисиниң башқа шәкли билән әмәлгә ешиши тегиш.

Язмичә иш: оқуғучиларға дәсләпки топламни йезиш тәвсийә қилиниду. Муәллимләрдә оқуғучилар йезиш үчүн пайдилиналайдиған көплигән язма шәкиллири бар. Шуниң билән биллә , оқуғучилар экскурсия яки алдинқи мавзудики иш-һәрикәт тоғрилиқ йезишни сорап алиду. Оқуғучиларға , шундақла өзиниң оқуш тәжрибиси һәққидә ишәнч хәт яки ойлашниң бир қисмини түзүш тәвсийә қилиниши мүмкин. Баһалашниң бу түри рубрика билән, байқаш тизими билән яки баһалаш қолланмисиниң башқа шәкли билән әмәлгә ешиши тегиш.

Еғизчә иш: оқуғучилар ишниң еғизчә қисмини тәйярлашни сорайду; бу йезилған һәрқандақ еғизчә формиларниң түрини қобул қилиду. Баһалашниң бу түри рубрика билән , байқаш тизими билән яки баһалаш қолланмисиниң башқа шәкли билән әмәлгә ешиши тегиш.

Тест: оқуғучиларға бөлүмниң, мавзуниң вә ш.о. ахирида тест йезишқа

бериду. Баһалашниң бу түри рубрика билән, байқаш тизими билән яки баһалаш қолланмисиниң башқа шәкли билән әмәлгә ешиши тегиш. *Стандартланған тест:* оқуғучиларға тест мәзмуни билән тест йезилған йезилған шәртләр турғисидин стандартланған тест йезиш берилиду. Баһалашниң бу түри рубрика билән, байқаш тизими билән яки баһалаш қолланмисиниң башқа шәкли билән әмәлгә ешиши тегиш. [9]

Баһалаш критерийлири оқуғучиниң йәткән утуқлири бойичә жуқури, оттура, төвән дәриҗидә бәлгүлинип, көрситидиған рубрикини муәллим ата-аниларға беғишлап түзиду. Рубрика-җәмлигүчи баһалаш нәтиҗиси бойичә оқуғучиларниң оқушта йәткән утуқлири дәриҗисини көрситидиған қурал.

Муәллим оқуғучиларниң утуқ дәриҗисини җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрикида тәвсийә қилиниду *(қошумчә 2).*

Җәмлигүчи баһалаш тәләплири

Бөлүм вә ортақ тмавзулар бойичә җәмлигүчи баһалаш тәләплири: БҖБ тапшурмилирини муәллим өз алдиға түзиду; бөлүм бойичә оқуш мәхсәтлирини өз ичигә алиду; 15-20 минут арилиғида өткүзүлиду; баллар дескрипторға лайиқ қоюлиду; БҖБ нәтиҗиси бойичә модерация өткүзүлмәйду; чарәклик баһаға тәсир қилиду(50%).

Чарәк бойичә җәмлигүчи баһалаш тәләплири: ТҖБ тапшурмилирини муәллим спецификациягә лайиқ түзүши керәк; чарәкниң барлиқ бөлүмлири бойичә оқуш мәхсәтлирини өз ичигә алиду; 1 дәрис көләмидә өткүзүлиду (40 минут); баһалаш баллири балл қоюш кәштисигә лайиқ қоюлиду; ЧҖБ нәтиҗиси бойичә модерация өткүзүлиду (язмичә ишлар үчүн); чарәклик баһаға тәсир қилиду(50%) [6] *(қошумчә 3-4).*

Муәллимләргә оқуғучилар үчүн утуқлуқ оқуш тәҗрибисини бериш,оқуғучиларниң идеялири һәққидә әкси бағлиниш тәвсийә қилинип, өзиниң муәллимлик тәҗрибисини тәнқидий баһалаш вә уни яхшилаш үчүн, оқуш җәрияни билән оқуғучиларни тәрәққият җәриянида болуш үчүн кәспий иқтидар һаҗәт. Муәллимләр билән оқуғучилар үчүн уларниң қандақ мәхсәткә йәткүси келидиғанлиғини билиш муһим.

Муәллимләрниң тәнқидий ойлиши өзиниң иш тәҗрибисидин , йеңи усулларни қоллиниш билән баһалашни тәнқидий баһалашни өз ичигә алиду. Келәчәк яш әвлатни тез өзгириватқан җәмийәтлик һаятқа иштрак етишқа қабилийәтлик болушқа тәйярлаш җәриянида муәллимниң кәспий салаһийити, йеңиланған билим бериш мәзмунидики усулларни утуқлуқ қоллиниши муһим болуп һесаплиниду. Шуңлашқа әмәлий ишқа көп көңүл бөлидиған муәллимләр хизмәт җәриянида өзини йетилдүрүшни давамлаштуридиғини ениқ. Мошу мәхсәттә муәллимләр оқуғучиларниң ички мүмкинчиликлирини ечиш, оқуштики амал-усулларниң , тиллиқ вә мәдәний тәсир билән миҗәз-хулуқ, иқтидарлириниң, қизиқишиниң болидиғанлиғини чүшиниш һаҗәт.

2 Асасий оттура мәктәпниң оқуш пәнлири бойичә оқуғучиларниң утуқлирини баһалаш бойичә жәмлигүчи баһалаш тапшурмилири

Алмута шәһири, Абдулла Розибақиев намидики №153-мәктәп - гимназияниң уйғур тили вә әдәбияти пәни муәллими Илямова Гүлбәһрәм Камаловнаниң иш тәжрибисидин

Пән: Уйғур тили
Синип: 7

Бөлүм «Урпи-адәтләр», «Тән сақлиқ-зор байлиқ» 7 синип (оқуш, йезиш)	
Оқуш мәхсити	7.3.2.1 . Жанрлиқ вә стильлиқ алаһидиликлиригә мувапиқ безәш қураллирини орунлуқ қоллинип олтирип, чаққан мақалә, уқтурушнамә, сөһбәт түзүп йезиш. 7.4.1.1 Қошумчилар алаһидиликлирини әстә тутқан һалда, аһаңдашлиқ қануниға мувапиқ орфографиялик нормиға мувапиқ йезиш.
Баһалаш критерийи	• Ихчам мақалә, уқтурушнамә, сөһбәт түзүп язиду • Бәдиий васитиләрни мәтинниң стильлиқ алаһидиликлиригә лайиқ пайдилиниду Қошумчилар алаһидиликлирини аһаңдашлиқ қануниға мувапиқ орфографиялик нормиға мувапиқ йезиш
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	Қоллиниш Жуқури дәриҗә иқтидари
Орунлаш вақти	20 минут

Тапшурма

Мәтинни диққәт билән оқуп чиқиңлар

Уйғурлар Мәркизий Азиядә яшиғучи қедимки мәдәнийәтлик милләтләрниң бири болуш сүпити билән, түркий милләтләр мәдәнийәт тарихида алаһидә шөһрәтлик орунға егә болуп кәлмәктә. Жүмлидин, уйғур урпи-адәтлири уйғур турмушиниң муһим бир тәркиви болуп, уйғурларға қизиқидиған, уларниң тәғдиригә көңүл бөлидиған барлиқ кишиләргә уйғурларниң урпи-адәтлири һәққидә мәлумат бериш, өзини уйғур дегүчи һәрбиримизниң баш тартип болмайдиған борчимиз, әлвәттә. Уйғур фольклориға болған кәспий қизиқиш мени уйғурларниң күндилик турмушидики адәтләр һәққидә издинишкә илһамландурди. Мән бу мәйданда өзәмниң уйғурлар турмушидики йәрлик адәтләр һәққидики қарашлиримни көпчилик билән ортақлашмақчимән.

Меһманни қәдирләш, меһманни иззәтләш уйғурларниң есил әнъәнилиридин бири, уйғур миллити толиму меһмандост хуш-хой, дәстихини кәң милләт болуп, меһманни наһайитии чоң көриду. Уйғурларда "Яхши тамиғиңни меһманға бәр, чирайлиқ кийимиңни өзәң кий" дәйдиған һекмәт болуп, уйғурлар өз турмушида буниңға наһайити қаттиқ әмәл қилип кәлгән, уйғурларда жирақтин бир киши өз мәһәллиси яки өз йезисиға туққан йоқлап кәлгән болса, мәйли у кишини тонисун яки тонимисун , униңдин һал сорап киридиған, уни нөвәт билән өйлиригә тәклип қилидиған адәт бар, уйғурларда "Меһман кәлди бәрикәт кәлди." "Меһманни Худайим рисқи билән әкилиду " дәйдиған мақал - тәмсилләр бар болуп, уйғурлар өз пәрзәнтлиригә урпи-адәтлири, адәт тәрбийиси бәргән чеғида меһманни иззәтләш һәққидә алаһидә тәрбийә беридиған болуп, қиз - жигит никаһ тойида қизға тойлуқ мели алғанда тойлуқ мал ичидә дәстихан билән пәртуқниму қошуп алиду, қизға "Ақлиқ чай "(Чоң чай яки тойлуқ мал) әкиргән күни жут - жамаәт алдида қизниң анисиға тойлуқ малларни қойған чағда, жигит тәрәпниң әлчиси сандуқни ечип, алди билән дәстихан вә пәртуқни қоюп "Қизимизниң дәстихини кәң болғай, меһманға хуш чирай ачқай; сәһәр туруп түңлүкни ачқай, өйигә бәрикәт яққай..." дегәнгә охшаш тиләклирини билдүриду.

1-тапшурма: Берилгән кәштини үлгә ретидә пайдилинип, өз тәһлилиңизни йезиң

Мәтинниң түзүлүши
Мәтинниң пәйдин –пәйлигини көрситиң 1. 2. 3.

2-тапшурма: «Адәмниң тән-саламәтлиги-жәмийәт байлиғи» мавзусида мәслиһәт берип олтирип, қисқа мақалә йезиң. Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормилириға лайиқ йезиң

_____

_____

_____

Баһалаш критерийи	№ тапшурма	Дескриптор *Билим алғучи*	Балл
Мәтинниң түзүлүшини ениқлаш	1	Мәтинниң түзүлүшини ениқлайду; Алаһидилигигә тохтилиду;	1 1
Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик		Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормиға лайиқ язиду	1 1

нормиға лайиқ язиду	2		
чаққан мақалә, уқтурушнамә, сөһбәт түзүп йезиш. .		Оқурмәнгә мәслиһәт бериду; Чаққан мақалә язиду;	1 1
Бәдиий васитиләрни мәтинниң стильлиқ алаһидиликлиригә лайиқ пайдилиниду		3 бәдиий васитини пайдилиниду.	1 1 1
Барлиғи			9

«Урпи-адәтләр». «Тән сақлиқ-зор байлиқ. Лексика» бөлүмлири бойичә җәмлигүчи баһалаш нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиниң исим-нәсиби _____

Баһалаш критерийи	Билим утуғи дәриҗиси		
	Жуқури	**Оттура**	**Төвән**
Мәтин түзүлүшини еniқлайду	Мәтин түзүлүшини еniқлашта қийнилиду ☐	Мәтин түзүлүшини еniқлашта хаталишиду ☐	Мәтин түзүлүшини еniқлайду ☐
Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормиға лайиқ язиду	Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормиға лайиқ йезишта қийнилиду ☐	Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормиға лайиқ йезишта хаталишиду ☐	Қошумчиларниң аһаңдашлиқ қануниға, орфографиялик нормиға лайиқ язиду ☐
чаққан мақалә, уқтурушнамә, сөһбәт түзүп йезиш	Мақалә йезишта оқурмәнгә мәслиһәт бериштә қийнилиду ☐	Мақалә йезишта оқурмәнгә мәслиһәт бериштә хаталишиду ☐	оқурмәнгә мәслиһәт бериду, чаққан мақалә язиду ☐
Бәдиий васитиләрни мәтинниң стильлиқ алаһидиликлиригә лайиқ пайдилиниду	Бәдиий васитиләрни қоллиништа қийнилиду ☐	Бәдиий васитиләрни қоллиништа хаталишиду ☐	Бәдиий васитиләрни қоллиниду ☐

Пән: Уйғур тили

Синип: 8

Бөлүм «Қедимий уйғур тили» 8 синип (тиңшаш, йезиш)

Оқуш мәхсити	8.1.1.1.Мәтиндин елинған әхбаратқа, үзүндиләргә қарап, көтириливатқан мәсилини чүшиниш
Баһалаш критерийи	• Мәтиндин елинған әхбаратқа, үзүндиләргә қарап, көтириливатқан мәсилини чүшиниду • Мәтинниң асасий ой-пикри һәққидә хуласә язиду.
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	Қоллиниш Жуқури дәриҗә иқтидари
Орунлаш вақти	20 минут

Тапшурма: Мәтинни диққәт билән тиңшаңлар.

Хәлқимиз мәдәнийитиниң ажралмас бир қисми болған тилимиз узун тарихқа егә. У мәдәнийитимиз охшашла қедимий һәм бай. Уйғур тилида йезилған ядикарлиқларниң әң дәсләпкиси V әсиргә тәәллуқ. Һазирға буниңдин бурун йезилған әсәрләр тепилмиди. Әгәр

V әсирдә йезилған «Хуастуанифт» («Йошурун тиләк») әсәриниң мәлум дәриҗидә шәкилләнгән әдәбий тил билән йезилғанлиғини һесапқа алидиған болсақ, у чағда буниңдин бурунму уйғур тилида язма ядикарлиқлар болғанлиғини етирап қилишимиз керәк.

Академик А.Т.Кайдаров өзиниң «Развитие современного уйгурского литературного языка» намлиқ әмгигиниң биринчи қисмида уйғур тилиниң тәрәққият басқучлирини төвәндикичә чоң үч этапқа бөлүп қарайду:

1.Қедимий этап. Бу этап икки периодтин ибарәт: а) әң қедимий период (б.э. V әсиргичә болған вақит), ә) қедимий период (V –XIII әә)

2.Оттура әсирләр этапи. Бу этапму икки периодқа бөлүниду.: а) дәсләпки оттура әсирләр периоди (XI-XIV әә), ә) кейинки әсирләр периоди (XV – XVII әә);

3.Заманивий этапму икки периодтин тәркип тапиду: а) йеңи период (XVIII-XIX әә), ә) һазирқи период (XX әсирдин бериқи вақит).

А.Қайдаров атақлиқ түркийшунаслар В.В.Радлов вә С.Е.Маловларниң пикирлири асасида қедимий уйғур тили V-XIII әсирләр давамида һөкүм сүргән дәп қарайду. Униң пикричә бу тил икки хил асасқа егә болған. А) қарлуқ-уйғур асасиға егә қедимий уйғур тили. Бу асастики қедимий уйғур тили X-XI әсирләрдә Қараханийлар дөлитидә ишлитилгән. ә) Оғуз-уйғур асасиға егә қедимий уйғур тили. Мәзкүр асастики қедимий уйғур тили. Мәзкүр асастики

қедимий уйғур тили XIII әсиргичә Уйғур Идиқут дөлитидә ишлитилгән.

1-тапшурма: Мәтинни тиңшап, соалларға җавап бериңлар

Соаллар:

1.Уйғур тилида йезилған әң қедимий ядикарлиқлар қайсилар?

2.А.Қайдаров уйғур тилиниң тәрәққият дәврини қандақ этапларға бөлүп қарайду?

3.Қедимий уйғур тилиниң қандақ түрлирини қараштуриду? Уларниң ишлитилгән орни?

4.А.Қайдаров кимләрниң пикирлиригә асаслиниду?

2-тапшурма: Мәтинниң асасий ой-пикри немидә? Үлгигә асаслинип икки җүмлә билән оюңизни хуласиләң.

Мениң оюмчә асасий ой-пикри ... . Униңға ... дәлил болуп һесаплиниду.

Баһалаш критерийи	**№ тап шурма**	**Дескриптор** **Билим алғучи**	**Балл**
Тиңшалған мәтинниң мәзмунини чүшиниду. Әхбаратниң әстәрлик ойини еniқлайду.	**1**	Мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериду: 1-соал; 2- соал; 3- соал; 4- соал;	 1 1 1 1
	2	Мәтинниң асасий ойиға мунасивәтлик икки җүмлә билән ойини хуласиләйду;	2
Барлиғи:			**6**

«Қедимий уйғур тили. Морфология» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиниң исим-нәсиби _____

Баһалаш критерийи	**Билим утуғи дәриҗиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Тиңшалған мәтиннің мәзмунини чүшиниду.	Мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериду	Мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериду	Мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериду
Әхбаратниң әстәрлик ойини еniқлайду.	Асасий ойға мунасивәтлик ойини хуласиләштин қийнилиду. ☐	Асасий ойға мунасивәтлик ойини хуласиләштә хаталишиду. ☐	Асасий ойға мунасивәтлик ойини хуласиләйду. ☐

Алмута шәһири, А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң уйғур тили вә әдәбияти пәни муәллими Илиева Ранигул Тлывалдиновнаниң иш-тәжрибисидин

5-синип, Уйғур әдәбияти

І чарәк бойичә уйғур әдәбияти пәнидин жәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар.

Чарәклик баһалаш спецификиси:

1- чарәк бойичә жәмлигүчи баһалаш

Орунлаш вақти - 40 минут

Балл сани – 20 б

Тапшурма түрлири:

КЖБ – көп жавави бар тапшурмилар;

ҚЖ – қисқа жавапни тәләп қилидиған тапшурмилар;

ТЖ –толуқ жавапни тәләп қилидиған тапшурмилар;

Жәмлигүчи баһалашниң қурулуми:

Чарәк бойичә жәмлигүчи баһалашниң нусхиси 3 бөлүмдин вә 11 тапшурмидин туриду:

Биринчи бөлүм- «чүшиниш вә жавап бериш»;

Иккинчи бөлүм- «тәһлил вә интерпретация»;

Үчинчи бөлүм- «баһа бериш вә селиштуруш» иқтидарлирини тәкшүрүшкә беғишланған соаллар.

І чарәк бойичә жәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар:	
Оқуш мәхсити: *Чүшиниш вә жавап бериш:*	5.Ч/Ж1.Бәдиий әсәрләрниң жанри асасида фабулиси билән сюжетини ейтип бериш; 5.Ч/Ж2.Бәдиий әсәрниң мавзуси билән идеясини еniқлаш; 5.Ч/Ж3.Бәдиий әсәрдики персонажлар портретлири вә иш-һәрикәтлири арқилиқ уларниң обризини ечиш; 5.Ч/Ж4.Бәдиий әсәрләрдин ихчам һәжимлик үзиндиләрни ипадилик оқуш, ядқа ейтиш;
Тәһлил вә интерпретация:	5.Т/И1. Бәдиий әсәрләрдики икки нәрсини селиштурған вә қариму-қарши қойған тәсвирләрни тепиш; 5.Т/И2.Эпикилиқ әсәрләрдики муәллип обризини еniқлаш; 5.Т/И3.Әсәрдики тиллиқ тәсвирий вситиләрниң (охшитиш, эпитет, метафора, тәкрарлар, шеир қурулуши) мәналирини еniқлаш; 5.Т/И4. Әдәбий әсәрдин алған тәсиратини ипадиләп, муәллипкә хәт йезиш;
Баһа бериш вә селиштуруш:	5.Б/С1. Әсәрдики эпизодлар арқилиқ униң тарихий қиммитигә баһа бериш;

	5.Б/С2. Персонажларни һәқиқий һаят билән селиштуруп, баһа бериш; 5.Б/С3.Әсәрдики персонажларни өзигә хас қиммити турғусидин тәһлил қилип, әдәбий эссе йезиш; 5.Б/С4.Оқурмәнниң роһий дуниясиға әсәр тәсирини тәһлил қилип, тәнқидий әхбарат йезиш;
Оқуш иқтидариниң дәриҗиси:	Қоллиниш
Орунлаш вақти:	40 минут

Тапшурмилар:

5-синип

I чарәк бойичә уйғур әдәбияти пәнидин җәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар.

1. Хәлиқ еғиз иҗадийитиниң түрини ениқлаң:
а) шеирлар
б) әпсаниләр
с) һекайиләр
д) мәтинләр [1]

2. Мәхтумсула Ялмавуз момайниң қолиға қандақ чүшүп қалди?
а) су издәп берип;
б) отун терип берип;
с) сәйлә қилип жүрүп;
д) от издәп берип; [1]

3. «Тай билән бала» намлиқ чөчәктә балини ким өлтүрмәкчи болди?
а) тай
б) дадиси
с) өгәй аниси
д) хошниси [1]

4. Қошақлар қандақ түрләргә бөлүниду?
а) лирикилиқ
б) тилсим
с) турмуш-һаят
д) тепишмақ [1]

5. Өмәр Муһәммәдийниң туғулған жути:
а) Кәтмән йезиси
б) Ават йезиси
с) Йеңишәр йезиси
д) Алмута шәһири [1]

Балл қоюш жәдвили:

№	Жавап	Балл	Қошумчә әхбарат
Чүшиниш вә жавап бериш	1. Хәлиқ еғиз иҗадийитиниң түрини ениқлайду.	1	
	2.Мәхтумсуланиң Ялмавуз момайниң қолиға чүшүп келиш сәвәви.	1	
	3.Тай билән бала» намлиқ чөчәктә балини өлтүрмәкчи болған қәһриманни ениқлайду.	1	
	4. Қошақларниң түрләргә бөлүнүши.	1	
	5. Шаирниң туғулған жутини ениқлайду.	1	
	Барлиғи:	**5б**	

6. Чинтөмүрниң бойида қандақ хисләтләрни байқидиңиз? Ойиңизни 2-4 жүмлә билән йәткүзүң. [2]

7. Мәхтумсуланиң қалмақ падишаси билән кетишини дурус дәп ойламсиз?

2-4 жүмлә арқилиқ пикриңизни йезип қалдуруң. [2]

8. «Тай билән бала» чөчигидә бала қандақ утуқларға йәтти. Ким ярдәм бәрди вә немә үчүн ярдәм бәрди? 2-4 жүмлә арқилиқ жававиңизни йезиң. [2]

9. Рәсимгә қарап, Садир Палванниң қияпитини 2-4 жүмлә билән тәсвирләп бериң. [2]

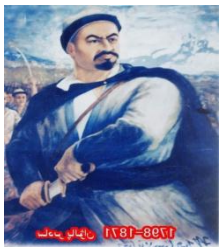

10. «Еғир күнләрдә» намлиқ һекайидә Өмәрләрниң өйи қандақ тәсвирләнгән?

2-4 жүмлә арқилиқ өйиниң көрүнүшини йезиң. [2]

11. Язғучи Өмәр Муһәммәдийниң «Еғир күнләрдә» намлиқ һекайисидики қәһриманлар бала билән Һакимниң һаятини селиштуруң. Мәтиндин дәлилләр кәлтүрүң. [5]

Балл қоюш жәдвили:

№	Жавап	Балл	Қошумчә әхбарат
Тәһлил вә интерпретация	1.Чинтөмүр батурниң бойидики байқиған хисләтләрни 2-4 жүмлә арқилиқ ипадиләп язиду.	2	
	2.Мәхтумсуланиң қалмақ падишаси билән кетип келиш сәвәвини 2-4 жүмлә арқилиқ ипадиләп язиду.	2	
	3.«Тай билән бала» чөчигидә бала утуқлириға қандақ қол йәткүзди, 2-4 жүмлә арқилиқ пикрини язиду.	2	

	4. Рәсимгә қарап, Садир Палванниң қияпитини 2-4 жүмлә билән тәсвирләп язиду.	2	
	5. «Еғир күнләрдә» намлиқ һекайидә Өмәрләрниң өйиниң көрүнүшини 2-4 жүмлә арқилиқ ипадиләп бериду.	2	
Барлиғи:		**10б**	
Баһа бериш вә селиштуруш	1.Язғучи Өмәр Муһәммәдийниң «Еғир күнләрдә» намлиқ һекайисидики қәһриманлар бала билән Һакимниң һаятини селиштуруш арқилиқ мәтиндин дәлилләр кәлтүриду.	**5б**	
Умумий балл:		**20б**	

5-синип, II чарәк бойичә уйғур әдәбияти пәнидин жәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар.

Чарәклик баһалаш спецификиси:

1- чарәк бойичә жәмлигүчи баһалаш

Орунлаш вақти - 40 минут

Балл сани – 20б

II чарәк бойичә жәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар:	
Оқуш мәхсити: *Чүшиниш вә жавап бериш:*	5.Ч/Ж1.Бәдиий әсәрләрниң жанри асасида фабулиси билән сюжетини ейтип бериш; 5.Ч/Ж2.Бәдиий әсәрниң мавзуси билән идеясини ениқлаш; 5.Ч/Ж3.Бәдиий әсәрдики персонажлар портретлири вә иш-һәрикәтлири арқилиқ уларниң обризини ечиш; 5.Ч/Ж4.Бәдиий әсәрләрдин ихчам һәжимлик үзиндиләрни ипадилик оқуш, ядқа ейтиш;
Тәһлил вә интерпретация:	5.Т/И1. Бәдиий әсәрләрдики икки нәрсини селиштурған вә қариму-қарши қойған тәсвирләрни тепиш. 5.Т/И3.Әсәрдики тиллиқ тәсвирий вситиләрниң (охшитиш, эпитет, метафора, тәкрарлар, шеир қурулуши) мәналирини ениқлаш; 5.Т/И4. Әдәбий әсәрдин алған тәсиратини ипадиләп, муәллипкә хәт йезиш;
Баһа бериш вә селиштуруш:	5.Б/С2. Персонажларни һәқиқий һаят билән селиштуруп, баһа бериш; 5.Б/С3.Әсәрдики персонажларни өзигә хас қиммити турғусидин тәһлил қилип, әдәбий эссе йезиш;
Оқуш иқтидариниң дәриҗиси:	Қоллиниш
Орунлаш вақти:	40 минут

Тапшурмилар:

5-синип

II чарәк бойичә уйғур әдәбияти пәнидин жәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар.

1. «Кәл, Йеңи жил!» шеириниң муәллипи ким?

а) Ө. Муһәммәдий
б) И.Саттаров
с) Һ.Искәндәров
д) Х.Һәмраев [1]

2. Туйғун қандақ бала?
а) һорун
б) меһрибан
с) рәһимсиз
д) қорқанчақ [1]

3. «Торуқ ат» намлиқ һекайидики баш қәһриман
а) рәис
б) қери илқичи
с) яш жигит
д) колхозчи [1]

4. Илия Бәхтияниң шеирини ениқлаң:
а) «Кәл,Йеңи жил!»
б) «Дехан»
с) «Ана жуттики баһар»
д) «Қиш» [1]

5. «Өмүр-улуқ! Данму улуқ! Көклисун!» мисраси елинған шеир
а) «Ана жуттики баһар»
б) «Яхши адәмләр һәққидә сөз»
с) «Дан һәққидә ой»
д) «Қиш күнлири» [1]

Балл қоюш жәдвили:

№	Жавап	Балл	Қошумчә әхбарат
Чүшиниш вә жавап бериш	1.«Кәл, Йеңи жил!» шеириниң муәллипини ениқлайду.	1	
	2. Туйғунниң мижәзигә тәриплимә бериду.	1	
	3. Һ.Абдуллинниң «Торуқ ат» намлиқ һекайисидики баш қәһриманни ениқлайду.	1	
	4. Илия Бәхтияниң шеирини ениқлайду.	1	
	5. «Өмүр-улуқ! Данму улуқ! Көклисун!» мисраси елинған шеирниң намини ениқлайду.	1	
	Барлиғи:	**5б**	

6. Һ.Искәндәровниң «Кәл,Йеңи жил!» шеириға асаслинип, қиш пәслидә йүз беридиған тәбиәт һадисилири тоғрисида чүшинигиңизни 2-4 жүмлә билән йәткүзүң. [2]

7. «Туйғун билән момай» әсәри бойичә Туйғунниң иш-һәрикитигә баһа бериң. 2-4 жүмлә арқилиқ пикриңизни йезип қалдуруң. [2]

8. Торуқ атниң мошундақ әһвалға чүшүп қелишиға немә сәвәп болди? 2-4 жүмлә арқилиқ сәвәвини йезип көрситиң. [2]

9. «Ана жуттики баһар» шеирида қандақ шеирий васитиләр ишлитилгән? Шеирдин мисаллар кәлтүрүңлар. 2-4 мисал

[2]

10. Һаятиңларда учрашқан яхши адәмләр һәққидә ейтип бериң. 2-4 жүмлә арқилиқ яхши адәмни тәрипләп бериң. [2]

11. «Туйғун- меһрибан бала» мавзусида эссе йезиң. «Туйғун билән момай» әсәридин дәлилләр кәлтүрүң.

[5]

Балл қоюш жәдвили:

№	**Жавап**	Балл	**Қошумчә әхбарат**
Тәһлил вә интерпретация	1.Һ.Искәндәровниң «Кәл,Йеңи жил!» шеириға асаслинип, қиш пәслидә йүз беридиған тәбиәт һадисилири тоғрисида чүшинигини 2-4 жүмлә арқилиқ ипадиләп бериду.	2	
	2.«Туйғун билән момай» әсәри бойичә Туйғунниң иш-һәрикитигә баһа берип, 2-4 жүмлә арқилиқ пикрини язиду.	2	
	3.Торуқ атниң мошундақ еғир әһвалға чүшүп қелиш сәвәвини 2-4 жүмлә арқилиқ йезип чүшәндүриду.	2	
	4.«Ана жуттики баһар» шеирида ишлитилгән шеирий васитиләрни ениқлап, шеирдин мисаллар кәлтүриду. 2-4 мисал.	2	
	5.Һаятида учраштурған яхши адәмләр һәққидә 2-4 жүмлә арқилиқ шу адәмни тәрипләп язиду.	2	
Барлиғи:		**10б**	
Баһа бериш вә селиштуруш	1.«Туйғун - меһрибан бала» мавзусида эссе язиду. «Туйғун билән момай» әсәридин мисаллар кәлтүрүп, пикирлирини дәлилләп язиду.	**5б**	
Умумий балл:		**20б**	

А.Розыбақиев атындағы №153 мектеп-гимназияның қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі Масимова Гулнар Абдуллаевнаның іс-тәжірибесінен

Қазақ тілі мен әдебиеті

6-сынып

1- бөлім бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Бөлім: «Отан-отбасынан басталады»

Сөйлеу әрекетінің түрлері: Тыңдалым, тілдік бағдар

Оқу мақсаты:

6.1.1.1 Тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау.

6.5.2.1. Тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау.

Бағалау критерийі. Білім алушы:

-Мәтінді тыңдап, мәтіннің бастапқы бөлігі арқылы көтерілген мәселеге болжам жасайды;

-Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсініп,қосымша ақпараттарды анықтайды;

Ойлау дағдыларының деңгейі: Білу, түсіну

Орындау уақыты 15-20 минут

№1 тапсырма Аудиомәтіннің бастапқы бөлігін екі рет тыңдап, мәтіннің қалай аяқталғанына болжам жасап жазыңдар. Мәтінді аяқтаңдар.

Бақша ағаштары

Жаздың әдемі бір күнінде бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштар мен гүл жапырақтарын көріп жүрді.

-Мынау ағаш неліктен тіп-тік, анау біреуі неге қисық біткен ?-деп сұрады баласы.

-Оның себебі, балам, анау ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса өсіп. Мына ағаш бағусыз өз шығу қалыбымен өскен-деді атасы.

-Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой-деді баласы.

-Иә, балам, бағу-қағуда көп мағына бар .....
.....
.....
.....
.....
.....

Дереккөздер:Ы. Алтынсарин «Әңгімелер жинағы»

[10 мин]

№2 тапсырма Бірнеше дұрыс жауапты таңдау тапсырмасы.
Отбасын құндылықтарына байланысты мәліметтерді белгілеңіз:
А) Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілесің.
Ә) Адам баласын заман өсіреді.
Б)Атасынан ақыл алса, тентек ұл да жөнделер.
В) Жүз теңгең болғанша, жүз досың болсын.
Г) Ата-ана қадірін білмеген-халық қадірін білмейді. [5 мин]

№3 тапсырма . Жоғарыда берілген мәтіннен сапалық, қатыстық сын есімдерді ажыратып жазыңдар.

Сапалық	Қатыстық
қисық	Егілген

[5мин]

Бағалау критерийі	№ тапсырма	Дескриптор Білім алушы	Балл	Орындалу уқыты
Мәтінді тыңдап, мәтіннің бастапқы бөлігі арқылы көтерілген мәселеге болжам жасайды;	1(Толық жауапты қажет ететін тапсырма)	-Мәтіннің бастапқы бөлігін түсінеді; -Кейіпкердің сөзіне болжам жасайды; -Көтерілген мәселені анықтайды;	1 1 1	1-2 мин 5 мин 8мин
-Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсініп,қосымша ақпараттарды анықтайды;	2(көп таңдауы бар тапсырма)	-Нақыл сөздерді салыстырады -Тақырыпқа сай қосымша ақпараттарды анықтайды; -мәтіннен 3 сапалық, 2 қатыстық сын есімді анықтап жазады;	1 1 1	3мин 2мин 5 мин
Барлығы			6	

«Отан – отбасынан басталады»
тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігі деңгейі**		
	Төмен	Орта	жоғары
Мәтінді тыңдап, мәтіннің бастапқы бөлігі арқылы көтерілген мәселеге болжам жасайды;	Мәтін бөлктеріндегі ең маңызды тірек сөздерді анықтауда, тірек сөздердің негізінде мәтінге тақырып қоюда қиналады	Мәтін бөлктеріндегі ең маңызды тірек сөздерді анықтауда, тірек сөздердің негізінде мәтінге тақырып қоюда қателеседі	Мәтін бөлктеріндегі ең маңызды тірек сөздерді анықтайды, тірек сөздердің негізінде мәтінге тақырып қояды
Тыңдаған мәтіннің мазмұнын түсініп,қосымша ақпараттарды анықтайды;	- Нақыл сөздерді салыстыруда қиналады; -Тақырыпқа сай қосымша ақпараттарды анықтай алмайды; -мәтіннен сапалық қатыстық сын есімдерді анықтауда қиналады;	- Нақыл сөздерді салыстыруда қателеседі; -Тақырыпқа сай қосымша ақпараттарды анықтауда қателеседі; -мәтіннен сапалық, қатыстық сын есімдерді анықтауда қателеседі;	Нақыл сөздерді салыстырады -Тақырыпқа сай қосымша ақпараттарды анықтайды; -мәтіннен 3 сапалық, 2 қатыстық сын есімді анықтап жазады;

I тоқсан бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Бөлімдер: Отан-отбасынан басталады. Қазіргі қазақ ауылы мен қаланың тыныс-тіршілігі. Таулар сыры

Ұзақтығы – 40 минут

Тыңдалым - 10 минут

Оқылым – 10 минут

Жазылым – 20 минут

Балл саны - 30

Айтылым сабақтан тыс уақытта бағаланады (әр білім алушыға 2 минут беріледі)

Тапсырма түрлері

Қысқа жауапты қажет ететін сұрақтар

Көп таңдауы бар сұрақтар

Толық жауапты қажет ететін сұрақтар

Жиынтық бағалаудың құрылымы

Тоқсандық жиынтық бағалаудың құрылымы 4 компоненттен тұрады. Бірінші компонент - тыңдалым, екінші компонент - оқылым, үшінші компонент - жазылым және тілдік бағдар, төртінші компонент - айтылым дағдыларын тексеруге арналған

Тыңдалым

Бағалау критерийі. Білім алушы:

-Мәтінді тыңдап, мәтіннің бастапқы бөлігі арқылы көтерілген мәселеге болжам жасайды;

-Тұрмыстық-әлеуметтік тақырыпқа байланысты сөздердің мағынасын түсінеді

1-тапсырма Аудиомәтіннің бастапқы бөлігін екі рет тыңдап, мәтіннің қалай аяқталғанын тірек сөздер арқылы болжап жазыңдар.

Қажетті сөздер: ғибрат, күтім, пайдалы іс, үйрету, қисық өсу, түзу өсу, ұғыну

Бақша ағаштары

Жаздың әдемі бір күнінде бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштар мен гүл жапырақтарын көріп жүрді.

-Мынау ағаш неліктен тіп-тік, анау біреуі неге қисық біткен ?-деп сұрады баласы.

-Оның себебі, балам, анау ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса өсіп. Мына ағаш бағусыз өз шығу қалыбымен өскен-деді атасы.

-Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой-деді баласы.

-Иә, балам, бағу-қағуда көп мағына бар.....
.....
.....
.....

.....
..... [7 мин]

2- тапсырма. Төмендегі сөздердің синонимдерін туып жаз

Сөздер	Мағынасы
Бағу-қағуда	*асырау*
Егілу	*отырғызу*
Қисық	*қыңыр*
Тіп-тік	*Түзу*

[3 мин]

Оқылым

Бағалау критерийі. Білім алушы:

-Ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдану арқылы диалогты жалғастыру.

-Хабарлы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп көрсету

1-тапсырма. Мәтінді екі рет оқып, мазмұнын түсініп алыңдар. Мәтін мазмұны бойынша сөз әдебі, сөйлеу этикеті формаларын, сын есімдерді пайдаланып диалогты 2 сөйлеммен аяқтап жаз.

Отаным – алтын ұям, бесігім

Әрбір жанға өзінің отбасы, туған-туыстары, жолдастары ыстық болса, Отан да адам баласына солай ыстық. «Отан» десе адамның жүрегі езіліп, жүрекке жылы болып есептелінеді. Кез келген ұлт өкілдерінің өз Отаны бар екені айдан анық. «Отан үшін отқа түс – күймейсің» – деген мақал бар. Расында да, егер Отан үшін жаныңды қисаң, ол – үлкен абырой. Отан үшін өлген адамның өзі өлгенімен, аты өлмейді, тарихта мәңгі қалады. Отан – сенің туып өскен, кіндік қаның тамған жер, ата-анаң, досың. Отанға деген махаббат, сыйластықпен ұласса – ол адамның рухани деңгейінің биіктігі. Дегенмен де Отанға деген махаббат пен сүйіспеншілік, анаға деген махаббатпен тең.

-Сәлеметсізбе ата! Қалыңыз қалай?

-Жақсы балам, өркенің өссін айналайын! Атасын сағынып келген екен ғой менің құлыным

- Иә, ата, сізідің әгімеңізді естімегелі көп болды.

-Онда келе ғой, балам, жаныма жақын отыр. Саған айтар өсиетім бар. Балам, өте ақылды баласың. Есейіп, ер жеткенде де осылай ата-әжеңе, ата-анаңа, туған –туыстарыңа, жолдастарыңа жақын бол! Сонда ғана өз Отаныңа адал азамат боласың! Отан –сенің туып өскен, кіндік қаның тамған жер, ата-анаң, досың.

-Жарайды ата!

Мен.....
.....

.....

[5 мин]

2-тапсырма. Кестеде көрсетілген сөйлемдерді интонациялық ерекшелігіне сай оқып, лепті сөйлемдерді анықтаңыз.

Сөйлемдер	**Д**	**Б**
Отан-сенің туып өскен жерің		
Отан үшін жаныңды қи		
Алақай, біз жеңдік		
Отаным алтын бесігім		
Отаным-Қазақстан жасасын		

[5 мин]

Жазылым

-Қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарамақайшы ақпараттарды анықтайды

-Мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстырады

-Тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстырады

1-тапсырма.Сөздердің тура мағынасын қарама-қарсы тұрған суреттермен сәйкестендір

Деректі және дерексіз.

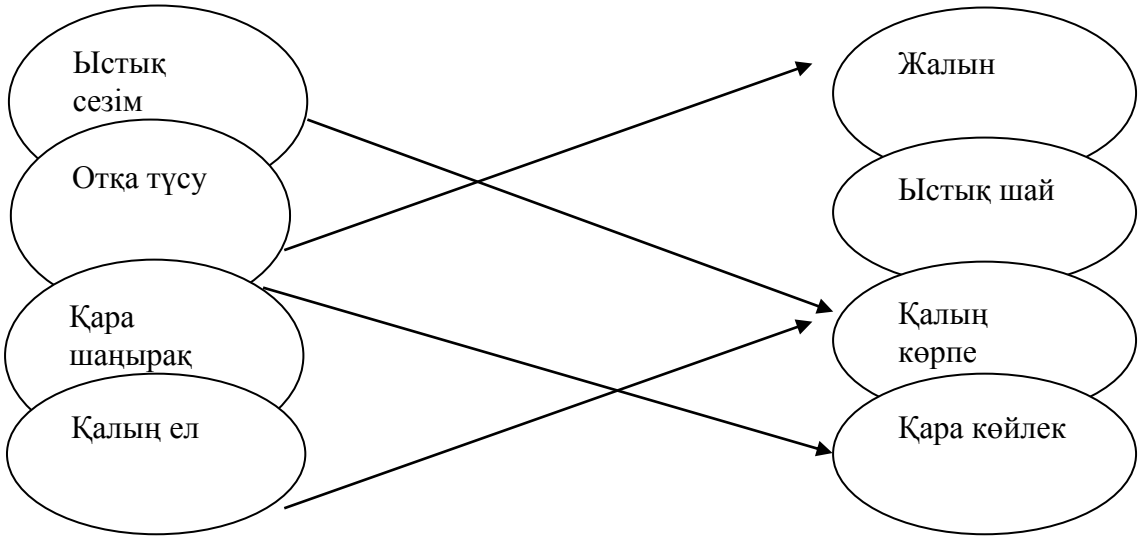

[2мин]

2-тапсырма. Мәтіндерді салыстыра отырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын Венн диаграммасы арқылы салыстырыңдар

Отаным – алтын ұям, бесігім

Әрбір жанға өзінің отбасы, туған-туыстары, жолдастары ыстық болса, Отан да адам баласына солай ыстық. «Отан» десе адамның жүрегі езіліп,

жүрекке жылы болып есептелінеді. Кез келген ұлт өкілдерінің өз Отаны бар екені айдан анық. «Отан үшін отқа түс – күймейсің» – деген мақал бар. Расында да, егер Отан үшін жаныңды қисаң, ол – үлкен абырой. Отан үшін өлген адамның өзі өлгенімен, аты өлмейді, тарихта мәңгі қалады. Отан – сенің туып өскен, кіндік қаның тамған жер, ата-анаң, досың. Отанға деген махаббат, сыйластықпен ұласса – ол адамның рухани деңгейінің биіктігі. Дегенмен де Отанға деген махаббат пен сүйіспеншілік, анаға деген махаббатпен тең.

Менің Отаным-Қазақстан

Менің Отаным – Қазақстан. Қазақстанда дүниеге келіп, осында өсіп жатырмыз. Қазақстандай еліміздің болғанына, қандай елдерде, мемлекеттерде жүрсек де мақтана аламыз. Қазақстан жер көлемі жағынан дүние жүзі бойынша тоғызыншы орында. Кең байтақ жеріміз біз үшін мақтанышқа тұрарлық.

Қазақстан – өте дамыған мемлекет. Оны басқа шетелдіктер де мойындаған. Себебі, Қазақстан соңғы 10-15 жылдың ішінде дами түсті, көркейіп, өз экономикасын өркендетіп, ішкі-сыртқы саясатын дұрыстады.

Венн диаграммасы

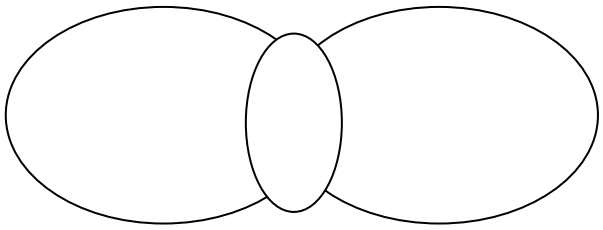

[5 мин]

3-тапсырма. Сын есімдерді пайдаланып «Отанға деген махаббат анаға деген махаббатпен тең» деген тақырыпқа шағын эссе жазыңдар.

Қажетті сөздер: ыстық, абыройлы, тәуелсіз, кең, киелі, ардақты, әдемі, көрікті, сәнді, сыйлы. [20 мин]

Айтылым

Берілген тақырыптардың бірін таңдап, жұбыңызбен диалог құрастырыңыз (6-8 сөйлем). Диалогке қатысуда сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріңіз.

1.Отбасымдағы асыл дәстүрлер
2. Менің тұратын өлке
3.Астана-әсем қала
4. Мен елімнің ертеңімін

Қуатты тиімді тұтыну

Өнеркәсіпте, үйлерде және пәтерлерде қолданылатын қуаттың мөлшерін азайтудың және үнемдеудің арқасында тұтынушылардың ақшалары үнемделеді Қуатты дұрыс пайдалану туралы көбірек білгіңіз келеді ме Сіз үнемдеп қана қоймай, қоршаған ортаны ластанудан сақтап қаласыз Қуат көзін үнемдеудің қандай тиімді жолдарын білесіңдер Қуат үнемдейтін шамдарды пайдаланыңыз Барынша үнемді тұрмыстық аспаптарды қолданыңыз Киімдерді үтіктеген кезде біраз қуат үнемдеу үшін толығымен кепкен киімді үтіктемеген жөн Электрлік шайнектің қағын уақытылы тазалап отырған маңызды деп ойлайсың ба Ұялы телефонның зарядтауға арналған құрылғысын тоқ көзінен алып тастаған жөн Зарядтауға арналған құрылғы тоқ көзіне қосылып тұрғанда 95 % қуат босқа жұмсалады[3].

5. Мәтіндегі етістіктерді нақ осы шаққа айналдырып жазыңыз.

1._____
2._____
3._____
4._____
5._____
6._____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	*1-3*	маңызыды 5 тірек сөзді табады	1
		сұрақтарға жауап береді 1-сұрақ 2-сұрақ 3-сұрақ	 1 1 1
		негізгі ойды анықтайды	1
Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	*4-5*	сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді қояды 1-сөйлем	 1
		2-сөйлем	1
		3-сөйлем	1
		4-сөйлем	*1*
		5-сөйлем	*1*
		6-сөйлем	*1*
		7-сөйлем	*1*
		8-сөйлем	*1*
		9-сөйлем	*1*
		10-сөйлем	*1*
		етістіктерді тауып астын сызады	*1*
		етістіктерді нақ осы шаққа айналдырады	*1*

Барлық балл	*17*

«Қуат көзін үнемдей білеміз бе?» , «Астана – мәдениет пен өнер ордасы» ортақ тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата – аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушы_____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қиналады ☐	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қателіктер жібереді ☐	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды ☐
Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қиналады ☐	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қателіктер жібереді ☐	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады ☐

«Абайды оқы, таңырқа!» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау;

6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды;
- Жазба жұмыстарында теңеу,эпитет сөздерін қолданып жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: орта деңгей, қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды. Өзінің асыл өлеңдерін, қара сөздерін қағазға түсіріп, кейінгі ұрпаққа жазып

қалдырса, музыкалық жөнінде оның мұндай мүмкіншілігі болмады. Өйткені,

Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді. Сондықтан Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті. Музыка саласында жазба мәдениеттің болмауына қарамастан, Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында. Абай әндері алғашқыда оның өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақарасына тарай бастады. Абай әндері нотаның жоқ кезінде-ақ, ауыздан ауызға таралды [4].

(101 з)

1. Кестедегі ақпаратты дұрыс немесе бұрыс екенін анықтаңыз. (+, -)

Ақпарат	*дұрыс*	*бұрыс*
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті бар еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында.		
Абай әндері өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақ арасына таралмаған.		

2.Сөйлемдерден қосымша және негізгі ақпараттарды табыңыз. (v)

Ақпарат	*Қосымша*	*Негізгі*
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		

3.Абайдың табиғат лирикасынан теңеу және эпитет болатын сөздерге мысал келтіріңіз.

Теңеу	Эпитет
1.	1.
2.	2.
3.	3.

4.Теңеу,эпитет сөздерін қолдана отырып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына 5-10 сөйлемнен тұратын мәтін жазыңыз.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Бал*
		Білім алушы	*л*

Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	1-2	3 дұрыс ақпаратты анықтайды; 2 бұрыс ақпаратты анықтайды; негізгі және қосымша ақпараттарды таба алады;	1 1
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін орынды қолданады.(дұрыстадым)	3-4	теңеу сөздерге 3 мысал келтіреді; эпитет сөздерге 3 мысал келтіреді; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады емлеге сай жазады; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады; - теңеу сөздерін, - эпитет сөздерін дұрыс қолданады.	1 1 1 1 1
Барлық балл:			7

«Абайды оқы, таңырқа!» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған (рубрика)

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау Критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қиналады	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қателеседі	Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қиналады	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қателеседі	Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады

2-тоқсан бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

Бөлім «Астана – мәдениет пен өнер ордасы»

Сөйлеу әрекетінің түрлері	Тыңдалым		
	Айтылым		
	6.1.3.1 Тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты		
Оқу мақсаты	жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну		

	6.2.6.1. Тірек сөздерге сүйеніп,	сюжетті суреттердің желісі
	бойынша әңгіме құрастыру	
Бағалау критерийі	Тақырыпқа қатысты сөздер мен тірек сөздердің	
	мағынасын ашады	
	Тірек сөздерді қолданып,	сюжетті суреттерге әңгіме
	Құрастырады	
Ойлау дағдыларының	Қолдану	
Деңгейі		
Орындау уақыты	15-20 минут	
Тапсырма		

Мәтінді тыңдаңыз. Мәтіндегі тірек сөздерді пайдаланып, сөйлем құрап жазыңыз.

Нұр-Сұлтан – Қазақстан Республикасының елордасы. Қалада 1 032 475 адам тұрады (1 қаңтар 2018)[5]. Қазір қаланың аумағы 710 км^2 алып жатыр. Қала Қазақстанның орталық бөлігінің солтүстігінде Ақмола облысында, Есіл өзенінің алабындағы өзен маңы жазықтығында орналасқан.

Қазақстанның заманға лайық жаңа астанасын салу идеясы Мемлекеттің бірінші президенті Нұрсұлтан Назарбаевқа тиесілі. Елорданы Алматыдан Ақмолаға ауыстыру туралы шешімді Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесі 1994 жылы 6 шілдеде қабылдады. Астананы ресми көшіру 1997 жылғы 10 желтоқсанда жүзеге асты. Президенттің 1998 жылғы 6 мамырдағы Жарлығымен Ақмоланың атауы Астана болып өзгертілді. Жаңа астананың халықаралық тұсаукесері 1998 жылғы 10 маусымда өтті. 1999 жылы Астана ЮНЕСКО шешімімен «әлем қаласы» атағын алды. Қазақстанның бас қаласы 2000 жылдан бастап Астаналар мен ірі қалалардың халықаралық ассамблеясының мүшесі.

2019 жылы 20 наурызда Қазақстанның жаңа президенті Қасым-Жомарт Тоқаев қаланың атын экс-президент Н. Назарбаевтың құрметіне **Нұр-Сұлтан** деп өзгертуге бұйрық берді.

Тірек сөздер	Сөйлем
Елорда	
Әлем қаласы	
Бас қала	

2.Тірек сөздерді суреттермен сәйкестендіріп жазыңыз. Мерекелік концерт, мерекелік отшашу, ұлттық өнер, монумент

3. Нұр-Сұлтан-арман қала тақырыбында ауызша мәтін құраңыз

Бағалау критерийі	**Тапсырма №**	**Дескриптор**	**Балл**
Тақырыпқа қатысты сөздер мен тірек сөздердің мағынасын ашады	1	**Білім алушы** Тірек сөздерге 3 сөйлем құрап жазады. Шынайы өмірмен байланыстырады Сөзддерді грамматикалық нормаға сай жазады	1 1 1
Тірек сөздерді қолданып, сюжетті суреттерге әңгіме	2	Тірек сөздерді суреттермен сәйкестендіріп жазады	1
құрастырады	3	тақырыпқа сай ауызша әңгіме құрастырады;	1 1
		әңгіме мазмұнында суреттер мен тірек сөздерді қолданады.	1
Барлық балл			**7**

«Астана – мәдениет пен өнер ордасы» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Бағалау критерийі	**Оқу жетістігі деңгейі**		
	Төмен	Орта	жоғары
Тақырыпқа қатысты сөздер мен тірек сөздердің мағынасын ашады;	Тірек сөздерге сөйлем құрап жазуда қиналады; Шынайы өмірмен байланыстыруда қиналады; Сөздерді грамматикалық нормаға сай жазуда қиналады.	Тірек сөздерге сөйлем құрап жазуда қателеседі; Шынайы өмірмен байланыстыруда қателеседі; Сөздерді грамматикалық нормаға сай жазуда қателеседі.	Тірек сөздерге сөйлем құрап жазады; Шынайы өмірмен байланыстырады; Сөздерді грамматикалық нормаға сай жазады.
Тірек сөздерді қолданып, сюжетті суреттерге әңгіме құрастырады	Тірек сөздерді суреттермен сәйкестендіріп жазуда қиналады тақырыпқа сай ауызша әңгімелеуде қиналады; әңгіме мазмұнында суреттер мен тірек сөздерді қолдануда қиналады.	Тірек сөздерді суреттермен сәйкестендіріп жазуда қателеседі; тақырыпқа сай ауызша әңгімелеуде қателеседі; әңгіме мазмұнында суреттер мен тірек сөздерді қолдануда қателеседі.	Тірек сөздерді суреттермен сәйкестендіріп жазады; тақырыпқа сай ауызша әңгімелейді; әңгіме мазмұнында суреттер мен тірек сөздерді қолданады

Из опыта работы учителя русского языка и литературы ШГ № 153 им. А.Розыбакиева Якуповой Дилбарнисы Мунаровны.

Предмет: Русский язык и литература
Класс: 7

СО за раздел «Жара и холод. Страна и образ жизни», 7 класс (чтение, письмо)	
Цель обучения	7.3.6.1. Анализировать содержание художественных произведений (поэтических, прозаических), определяя жанровые особенности и художественно-изобразительные средства 7.4.3.1 представлять информацию в виде таблицы, схемы, диаграммы, графики.
Критерий оценивания	1.Анализирует содержание художественного произведения, определяет жанровые особенности и художественно-изобразительные средства. 2. Представляет информацию в виде опорной схемы.
Уровень мыслительных навыков	Применение Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задание 1. Прочитайте и Л.Н.Толстого «Лебеди».

Лебеди стадом летели из холодной стороны в тёплые земли. Они летели через море. Они летели день и ночь, и другой день и другую ночь они летели, не отдыхая, над водою. На небе был полный месяц, и лебеди далеко внизу под собой видели синеющую воду. Все лебеди уморились, махая крыльями; но они не останавливались и летели дальше. Впереди летели старые, сильные лебеди, сзади летели те, которые были моложе и слабее. Один молодой лебедь летел позади всех. Силы его ослабели. Он взмахнул крыльями и не мог лететь дальше. Тогда он, распустив крылья, пошёл вниз. Он ближе и ближе спускался к воде; а товарищи его дальше и дальше белелись в месячном свете. Лебедь опустился на воду и сложил крылья. Море всколыхнулось под ним и покачало его. Стадо лебедей чуть виднелось белой чертой на светлом небе. И чуть слышно было в тишине, как звенели их крылья. Когда они совсем скрылись из вида, лебедь загнул назад шею и закрыл глаза. Он не шевелился, и только море, поднимаясь и опускаясь широкой «полосой, поднимало и опускало его. Перед зарёй лёгкий ветерок стал колыхать море. И вода плескала в белую грудь лебедя.

Лебедь открыл глаза. На востоке краснела заря, и месяц и звёзды стали бледнее. Лебедь вздохнул, вытянул шею и взмахнул крыльями, приподнялся и полетел, цепляя крыльями по воде. Он поднимался выше и выше и полетел

один над тайными всколыхавшимися волнами.

1.Сделайте анализ произведения

В произведении Л.Н.Толстого описывается _____

Основную мысль можно сформулировать так_____

Ключевые слова произведения_____

В этом произведении писатель утверждает мысль о _____

1. К какому жанру относится произведение?

А) Сказка

В) Рассказ

С) Легенда

Д) Стихотворение

2. В произведении найдите:

Вступление_____

Кульминацию_____

Развязку_____

3. Выпишите художественно-изобразительные средства:

Эпитеты_____

Метафоры_____

Задание 2

Последовательное развитие событий в рассказе Л.Толстого «Лебеди» передайте в виде опорной схемы**.**

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор Обучающийся**	
Анализирует содержание художественного произведения,	1	Анализирует содержание художественного произведения.	1
		Определяет жанровую особенность.	1

определяет жанровые особенности и художественно-изобразительные средства.		Находит вступление	1
		Находит кульминацию	1
		Находит развязку	1
		Определяет эпитеты	1
		Определяет метафору	1
Представляет информацию в виде опорной схемы.	2	Передаёт развитие событий в рассказе в виде опорной схемы	1
Итого:			8

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел « Жара и холод. Страна и образ жизни»

ФИО учащихся_____

Критерий оценивания	Уровни учебных достижений учащихся		
	Низкий	Средний	Высокий
Анализирует содержание художественного произведения, определяет жанровые особенности и художественно-изобразительные средства.	Затрудняется анализировать содержание художественного произведения, определить жанровые особенности и изобразительно-выразительные средства языка.	Допускает ошибки в анализе содержания художественного произведения/ определении жанра и жанровых особенностей/ определении и объяснении использования изобразительно-выразительных средств.	Верно анализирует содержание художественного произведения, определяет жанровые особенности и изобразительно-выразительные средства языка.
Представляет информацию в виде опорной схемы.	Затрудняется представить информацию в виде таблицы/ ментальной карты	Допускает ошибки в оформлении информации в виде таблицы/ментальной карты	Верно представляет информацию в виде таблицы, схемы диаграммы, графика

Предмет: Русский язык и литература
Класс: 7

СО за раздел «Путешествие и достопримечательности», 7 класс (слушание, говорение)	
Цель обучения	7.1.1.1 понимать сообщение продолжительностью 3-5 минут извлекая необходимую информацию и /или определяя последовательность событий. 7.2.5.1Участвовать в диалоге, обмениваясь мнениями по предложенной теме.
Критерий оценивания	Отвечают на вопросы, извлекая необходимую информацию и устанавливая последовательность событий. Обмениваются мнениями в диалоге по предложенной теме.
Уровень мыслительных навыков	Применение Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задание 1. Прочитайте текст.

Фёдор Филиппович Конюхов - Великий русский путешественник Федор Конюхов является не только известным любителем приключений, но и художником, заслуженным мастером спорта. Родился он в 1951 году. С детских лет он мог сделать то, что далось бы довольно трудно его сверстникам – купание в холодной воде. Он легко мог спать на сеновале. Фёдор был в хорошей физической форме и мог бегать на длительные дистанции – несколько десятков километров. В 15 лет ему удалось переплыть Азовское море, воспользовавшись весельной рыбацкой лодкой. Значительно повлиял на Фёдора и его дед, который хотел, чтобы молодой человек стал путешественником, но и сам мальчик стремился к этому. Великие русские путешественники нередко начинали готовиться заранее к своим походам и морским странствиям.

Фёдор Филиппович Конюхов участвовал в 40-ка путешествиях, повторил на яхте маршрут Беринга, а также плавал от Владивостока до Командорских островов, заходил на Сахалин и Камчатку. В 58 лет он покорил Эверест, а также 7 самых высоких вершин в команде с другими альпинистами. Он побывал как на Северном, так и на Южном полюсах, на его счету 4 кругосветных морских путешествий, Атлантика пересекалась им 15 раз. Свои впечатления Фёдор Филиппович отображал при помощи рисования. Таким образом он написал 3 тысячи картин. Великие

географические открытия русских путешественников часто были отражены в их собственно литературе, так и Фёдор Конюхов оставил после себя 9 книг.

1. Ответьте на вопросы:

-Кем был Ф.Ф.Конюхов?

-Какие поступки совершал Ф.Ф.Конюхов с детских лет?

-На чём он переплыл Азовское море?

2. Приведите аргументы к тезису: Путешествовать - всегда интересно, используя вводные слова: во-первых, во-вторых, значит, таким образом, например, конечно, может быть, кажется

3. По опорной схеме восстановите открытия, которые совершил Ф.Ф.Конюхов.

4. Дайте краткий ответ, почему люди любят путешествовать?

Задание 2

- Представьте, что вы журналист и возьмите интервью у Великого русского путешественника Ф.Ф.Конюхова, поработайте в парах.

(Время на подготовку - 3 минут, время на диалог – 1,5 минут)

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор Обучающийся**	
Отвечают на вопросы, извлекая необходимую информацию и устанавливая последовательность событий.	1	1.Отвечает на вопросы.	1
		2. Приводит аргументы к тезису: Путешествовать - всегда интересно, используя вводные слова: во-первых, во-вторых, значит, таким образом, например, конечно, может быть, кажется.	1
		3. По опорной схеме восстанавливает открытия, которые совершил Ф.Ф.Конюхов.	1
		4.Даёт краткий ответ на вопрос, почему люди любят путешествовать	1
Обмениваются мнениями в диалоге по предложенной теме.	2	Составляет вопросы для интервью и отвечают на них.	1
Итого:			**5**

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Путешествие и достопримечательности»

ФИО учащихся_____

Критерий оценивания	Уровни учебных достижений учащихся		
	Низкий	Средний	Высокий
Отвечают на вопросы, извлекая необходимую информацию и устанавливая последовательность событий	Даёт неполный ответ на вопросы. Приводит слабые аргументы к тезису: Путешествовать – всегда интересно, затрудняется в использовании вводных слов. Составляет опорную схему и восстанавливает не все открытия Ф.Конюхова.	Даёт полный ответ на вопросы. Приводит аргументы к тезису: Путешествовать – всегда интересно, используя вводные слова. Составляет опорную схему и восстанавливает открытия не соблюдая последовательности. Ф.Конюхова.	Даёт полный ответ на вопросы. Приводит точные аргументы к тезису: Путешествовать – всегда интересно, используя вводные слова. Составляет опорную схему и последовательно восстанавливает открытия Ф.Конюхова.
Обмениваются мнениями в диалоге по предложенной теме.	Затрудняется вести беседу.	Допускает ошибки в формулировании вопросов, аргументировании своего мнения/формулировании выводов	Свободно обменивается мнениями в диалоге.

Предмет: Русский язык и литература
Класс: 6

СО за раздел «Планеты и спутники», 6 класс (слушание, говорение)	
Цель обучения	6.1.4.1 Определять основную мысль текста на основе ключевых слов и словосочетаний; 6.2.4.1 Создавать высказывание (рассуждение) с опорой на ключевые слова или план

Критерий оценивания	Обучающийся 1. Определяет основную мысль текста на основе ключевых слов и словосочетаний. 2. Создаёт высказывание (рассуждение) с опорой на ключевые слова или план.
Уровень мыслительных навыков	Применение Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задания

Прослушайте текст.

Космическое изучение Марса длится уже более 30 лет. Поверхность Марса изучается при помощи марсоходов. В распоряжении ученых данные фотосъемки, проб грунта и атмосферы. Согласно выводам ученых, Марс в прошлом мог быть вполне пригодным для жизни.

В атмосфере Марса обнаружен кислород в небольшом содержании. Но гораздо больший интерес вызван присутствием метана, который образуется в результате жизнедеятельности органических соединений, а в образцах почвы присутствует глина, что также может быть средой для жизни органических существ.

Долины, каньоны и овраги на красной планете ученые считают бывшими руслами рек. Этим географическим объектам присвоены имена богов Марса у разных народов: Арес – в честь греческого имени Марса, Маадим на иврите, Касэй (так Марс называли японцы), Маджа (в Непале), Бахрам (в Персии), Тиу (германо-скандинавское название Марса). Сейчас, по предположениям ученых, вода на Марсе существует только в виде льда и пара.

Причиной изменения климата на Марсе мог стать катаклизм, к примеру, космическое столкновение. Именно о таком происшествии рассказывают рисунки в астрологических кодексах ацтеков. Звезда Тифон сразила Венеру, Землю, Марс и уничтожила планету Нибиру. Косвенным доказательством этого является изменение климата на Земле, произошедшее несколько тысяч лет назад, а также пояс астероидов между Марсом и Юпитером – возможно осколки планеты. Примечательно то, что на Марсе ацтеки изобразили человеческие жертвы.

В пользу существования в прошлом высокоразвитой цивилизации на Марсе свидетельствуют некоторые особенности рельефа – возвышения в форме правильных пирамид, похожих на постройки в Гизе и Мачу-Пикчу, а также протяженные сооружения, напоминающие трубопроводы. Свидетельства о космических пришельцах, содержатся также в легендах шумеров и древних народов полуострова Индостан.

Задание 1

- Выпишите ключевые слова и словосочетания из текста.
- Определите основную мысль текста.

Задание 2

- Дайте развернутый ответ на вопрос «Нужна ли колонизация Марса?», опираясь на ключевые слова.

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор Обучающийся**	Балл
Определяет основную мысль текста на основе ключевых слов и словосочетаний	1	Выписывает ключевые слова и словосочетания из текста	1
		Определяет основную мысль текста на основе ключевых слов и словосочетаний	1
Создаёт высказывание (рассуждение) с опорой на ключевые слова или план.	2	Соблюдает структуру рассуждения	1
		Приводит 1-й аргумент	1
		Приводит 2-й аргумент	1
		Приводит 3-й аргумент	1
		Использует ключевые слова	1
		Раскрывает сложные идеи	1
Итого:			**8**

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Астрономия: планеты и спутники»

*ФИО учащихся*_____

Критерий оценивания	Уровни учебных достижений учащихся		
	Низкий	Средний	Высокий
Определяет основную мысль текста на основе ключевых слов и словосочетаний	Затрудняется при определении основной мысли прослушанного текста продолжительностью до 2-4 минут, слабо определяет ключевые слова	Хорошо определяет основную мысль прослушанного текста продолжительностью до 2-4 минут, выписывает не все ключевые слов	Отлично определяет основную мысль прослушанного текста продолжительностью до 2 -4 минут, выписывает ключевые слова
Создает высказывание (рассуждение)	Слабо выдвигает сложные идеи и понятия; нет	Соблюдает структуру рассуждения.	Соблюдают структуру рассуждения.

с опорой на ключевые слова или план.	последовательного изложения мыслей	Приводит недостаточно аргументов. Выдвигает достаточно сложные идеи и понятия; поддерживает беседу, но иногда нуждается в поощрении	Приводит точные аргументы. Выдвигает сложные идеи и понятия, логично и связно излагает мысли; использует в речи ключевые слова или план

Предмет: Русский язык и литература

Класс: 6

СО за раздел «Живой мир вокруг нас», 6 класс (2 Чтение, письмо)	
Цель обучения	6.3.5.1 Составлять простой план 6.4.2.1 Излагать подробно содержание текста на основе прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального материала
Критерий оценивания	*Обучающийся* 1.Составляет простой план басни. 2.Соблюдает структуру простого плана. 3.Излагает подробно содержание прочитанной басни, опираясь на простой план. 4.В изложении использует слова, словосочетания и синтаксические конструкции из текста.
Уровень мыслительных навыков	Навыки высокого порядка
Время выполнения	20 минут

Задание. Прочитайте текст**. Ворона и лисица**

Уж сколько раз твердили миру,
Что лесть гнусна, вредна; но только всё не впрок,
И в сердце льстец всегда отыщет уголок.
Вороне где-то бог послал кусочек сыру;
На ель Ворона взгромоздясь,
Позавтракать-было совсем уж собралась,
Да призадумалась, а сыр во рту держала.
На ту беду Лиса близёхонько бежала;
Вдруг сырный дух Лису остановил:
Лисица видит сыр, — Лисицу сыр пленил.
Плутовка к дереву на цыпочках подходит;

Вертит хвостом, с Вороны глаз не сводит, И говорит так сладко, чуть дыша: «Голубушка, как хороша! Ну что за шейка, что за глазки! Рассказывать, так, право, сказки! Какие пёрушки! какой носок! И верно ангельский быть должен голосок! Спой, светик, не стыдись! Что ежели, сестрица, При красоте такой, и петь ты мастерица, Ведь ты б у нас была царь-птица!» Вещуньина с похвал вскружилась голова, От радости в зобу дыханье сперло,— И на приветливы Лисицыны слова Ворона каркнула во все воронье горло: Сыр выпал — с ним была плутовка такова.
Задание 1. Составьте простой план. **Задание 2**. Соблюдайте структуру составления простого плана. **Задание 3.** Изложите подробно содержание прочитанной басни, опираясь на составленный план. **Задание 4** В изложении используйте слова и словосочетания, синтаксические конструкции басни.

Критерий оценивания	**№ задания**	**Дескриптор**	**Балл**
		Обучающийся	
Составляет простой план басни.	1	Составляет простой план.	1
Соблюдает структуру составления простого плана.	2	План соответствует теме, раскрывает содержание басни, соблюдает порядок следования пунктов плана.	3
Излагает письменно содержание басни, опираясь на составленный план.	3	Последовательно излагает содержание басни, опираясь на составленный план.	2
Использует слова, словосочетания, синтаксические конструкции басни.	4	Использует слова, словосочетания, синтаксические конструкции басни.	2
			8

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Живой мир вокруг нас»

ФИО учащихся_____

Критерий оценивания	Уровни учебных достижений учащихся		
	Низкий	Средний	Высокий
Составляет простой план басни.	План текста не в полном объеме отражает содержание. При формулировке допускает ошибки	План текста хорошо отражает содержание. Правильно формулирует пункты плана	План текста отлично отражает содержание. Отлично формулирует пункты плана.
Соблюдает структуру составления простого плана	Нарушена структура составления плана	При составлении плана отражены не все микротемы.	Соблюдает структуру составления простого плана, отражает все микротемы.
Излагает письменно содержание басни, опираясь на составленный план.	Передает содержание прочитанного текста, не отразив все микротемы	В целом передает содержание прочитанного текста, отразив все микротемы	Последовательно и точно передает основное содержание прочитанного текста, отразив все микротемы
Использует слова, словосочетания, синтаксические конструкции басни.	Слабо использует слова и словосочетания, синтаксические конструкции басни	В целом использует слова и словосочетание басни, с нарушением порядка слов в предложении.	В изложении использует слова, словосочетания и синтаксические конструкции басни

Задания суммативного оценивания за 2 четверть
Предмет: Русский язык и литература

Класс: 7

Задания суммативного оценивания за 2 четверть

Цель обучения	С1.Понимать сообщение продолжительностью 3-5 минут, извлекая необходимую информацию и/или определяя последовательность событий. С3.Понимать содержание небольших прозаических и поэтических произведений/ фрагментов, определяя сюжетную линию или настроение стихотворения Ч2.Определять стилистические особенности текстов публицистического стиля (репортаж о событии, заметка, отзыв), официально-делового стиля (доверенность, заявление, договор, официальное поздравление, деловое письмо); определять принадлежность текста к типу рассуждение на основе характерных признаков Ч4.Использовать виды чтения, включая поисковое П2.Излагать сжато содержание текста на основе прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального материала П6.Правильно писать гласные и согласные в разных частях слова, слова через дефис 7.ИЯЕ 1.2.Выбирать и использовать соответствующий ситуации общения глагол совершенного и несовершенного вида в условном, изъявительном и повелительном наклонении ИЯЕ 2.1.Использовать простые осложнённые вводными конструкциями, однородными членами предложения 7.Г2.Пересказывать содержание, используя различные приемы сжатия текста Г4.Создавать аргументированное высказывание (рассуждение с элементами описания и/или повествования) на основе личных впечатлений и наблюдений
	Обучающийся: 1.Заполняет графический органайзер по последовательности событий прослушанного текста стихотворения Э.Асадова «Люди слова». 2. Находит слова, отражающие настороение стихотворения. 3. Высказывает свое мнение о настроении стихотворения Э.Асадова «Люди слова». 4. Используют поисковый вид чтения при чтении заметки.

	5. Находит стилистические особенности текста заметки на тему «Здоровый образ жизни». 6. Пишет изложение на основе прочитанного текста стихотворения Э.Асадова «Люди слова». 7.Соблюдают правописание гласных и согласных в разных частях слова, правописание слов через дефис при написании изложения. 8. Использует глаголы совершенного и несовершенного времени, условного, изъявительного и повелительного наклонения. 9. Использует простые осложнённые вводными конструкциями, однородными членами предложения. 10.Передаёт содержание текста, используя различные приёмы сжатия текста. 11. Создаёт аргументированное высказывания на основе личных впечатлений.
Уровень мыслительных навыков	

Слушание.

Задание 1. Прочитайте стихотворение. Ознакомьтесь с заданиями теста.

Транскрипт

Эдуард Асадов. Люди слова.

Люблю человека слова:
— Приду! — И явился в срок.
— Я сделаю. — И готово!
Не надо спрашивать снова:
— А сможет? — Сказал и смог!
Мы лезем порой из кожи,
Мы мучим себя подчас,
Стремясь об одном и том же
Кого-то просить сто раз.
Но часто беспечный кто-то
Лишь руки к груди прижмет:
— Прости, не сумел… Заботы…
Все будет! — И вновь солжет.
При этом всего странней
И даже смешней, быть может,
Что сам он терпеть не может
Трещоток и трепачей.
И как только возникает
Вот этот «двойной» народ,
Что запросто обещает
И запросто нарушает

Слова. Будто воду пьет?!
В душе у них — ни черта!
И я повторяю снова,
Что быть человеком слова —
Бесценейшая черта!
Ведь лучшее, что рождается
От чести до красоты,
Уверен я, начинается
Вот с этой как раз черты!
И тверди земной основа
Не мрамор и не гранит,
А верные люди слова -‘
На них и земля стоит!

1. Заполняет графический органайзер по последовательности событий прослушанного текста стихотворения Э.Асадова «Люди слова».

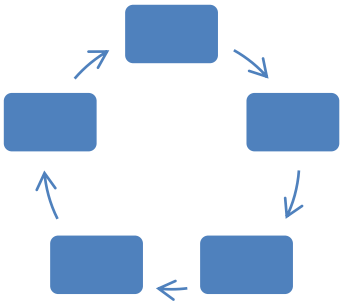

2.Какое настроение вызывает стихотворение? Найдите два варианта ответа.

А) гордость
В) радость
С) уважение
Д) любовь

3. Кого автор называет человеком слова?

А) кого просят сто раз
В) беспечного человека
С) выполняющего обещание
Д) не сдерживающего обещание

4.Выскажите свое мнение о настроении стихотворения Э.Асадова «Люди слова».

_____
_____

5.Объясните значение выражения «бесценейшая черта»
_____
_____

Схема выставления баллов

	Ответ	**Балл**	**Дополнительная информация**
	1. Заполняет органайзер. Соблюдает последовательность событий. Любовь к людям слова, сказал и смог, просить сто раз, двойной народ, бесценейшая черта, на них стоит земля	1	Возможны другие варианты ответов
	2. А; С; Д	3	
	3. С	1	
	4. Люди слова вызывают у автора любовь, уважение, гордость, так как они сдерживают обещанное слово и на таких людях держится земля.	1	
	5. «бесценейшая черта» - очень ценный, неоценимый.	1	Возможны другие варианты ответов
	Итого	7	

Чтение

Задание 2 Прочитайте текст. Выполните задания к тексту.

Заметка «Здоровый образ жизни»

Спорт в наше время – это не просто полезна, но и необходима. Во времена информационной эпохи, когда человек стал больше сидеть и меньше двигаться, стали больше проявлять себя риски некоторых заболеваний, связанных с отсутствием движения. Спорт это не только здоровый образ жизни, но и хорошее самочувствие, тело выплёскивает энергию, накопившуюся за весь день, становится более крепким. Тренерованные мышцы не подведут в трудной ситуации и помогут в крайнем случае. Регулярные занятия спортом благотворно сказываются на психике и нервной системе в целом – стресс и нервное напряжение уходят во время занятия, кроме того, появляется уверенность в себе. Во всех отношениях, спорт – это занятие очень полезное и очень нужное.

Задания к тексту

1. Что такое заметка?

А) газетный жанр, краткое сообщение, в котором излагается какой-либо факт.

В) жанр журналистики, в котором автор ставит задачу проанализировать общественные ситуации.

С) оперативное сообщение с места событий

Д) мнение о ком-нибудь или о чём-нибудь, оценка кого-нибудь или чего-нибудь, анализ, разбор.

2. Найдите особенности заметки
А) минимальный объём
В) даётся множество фактов
С) стандартизированность
Д) сообщение с места событий

3. Регулярное занятие спортом благотворно влияют на:
А) самочувствие
В) стиль одежды
С) психику
Д) уверенность в себе

4.Как вы думаете, чем отличается заметка от статьи _____

Схема выставления баллов

	Ответ	**Балл**	**Дополнительная информация**
	1. А	1	
	2. А	1	
	3. А, С, Д	3	
	4.	1	
	Вести здоровый образ жизни, заниматься спортом, правильно питаться.	2	.
	Начинаем задумываться о здоровье, когда начинаем болеть.	2	
	Итого	8	

Письмо и использование языковых единиц.

Задание 3

1. Напишите сжатое изложение на основе прочитанного текста «Здоровый образ жизни»
2. Используйте глаголы совершенного и несовершенного вида в условном, изъявительном и повелительном наклонении.
3. Используйте простые, осложнённые вводными конструкциями, однородными членами предложения.

Схема выставления баллов

	Ответ	Балл	Дополнительная информация для учителя

	Пишет сжатое изложение по данному отрывку (Ясно и последовательно излагает основное содержание текста)	**5**	
	Использует глаголы совершенного и несовершенного вида в условном, изъявительном и повелительном наклонении	**2**	
	Использует простые, осложнённые вводными конструкциями, однородными членами предложения.	**3**	
		10	

Говорение

Задание 4

Прочитайте текст. Перескажите содержание, используя различные приемы сжатия текста, аргументируя высказывание (рассуждение с элементами описания и/или повествования) на основе личных впечатлений и наблюдений

Время на подготовку пересказа: 5 мин. Время для пересказа: 2 мин.

Отрывок из рассказа Юрия Казакова «Арктур- гончий пес»

Мы с доктором жили на окраине небольшого города в старом деревянном доме. Возвращаясь как- то с дежурства, доктор увидел слепого пса. С обрывком на шее он сидел, забившись между бревнами, и дрожал. Доктор остановился, рассмотрел его во всех подробностях, почмокал губами, посвистал, потом взялся за веревку и потащил слепого пса к себе домой.

Дома он вымыл пса теплой водой с мылом и накормил. Пес вздрагивал и поджимался во время еды, ел жадно, спешил и давился.

Наступил вечер. Пес задремал на террасе. Он был худ, ребра выпирали, спина была острой, лопатки стояли торчком. Иногда он приоткрывал свои мертвые глаза, настораживал уши и поводил головой, принюхиваясь. Потом клал морду на лапы и закрывал глаза.

Доктор ерзал в качалке. Пес встал, подошел и осторожно ткнулся носом в колени хозяину. Доктор засмеялся и положил руку ему на голову. И это решило всё. В доме появился еще один обитатель. Его назвали Арктуром.

Много я видел преданных собак, собак покорных, капризных, гордецов, подлиз, равнодушных, лукавых и пустых. Арктур не был похож ни на кого. Чувство его к своему хозяину было необыкновенным и возвышенным. Он любил его страстно и поэтично, может быть, больше жизни.

У хозяина бывало минутами плохое настроение, иногда он был равнодушным, но чаще добр. И тогда Арктур изнывал от любви. Ему хотелось вскочить и помчаться, захлебываясь радостным лаем. Уши его распускались, хвост останавливался. Тело замирало, только громко

колотилось сердце. Тогда хозяин начинал его толкать, щекотать, гладить и смеяться прерывистым смехом.

Так счастье вошло в жизнь человека и собаки.

	Ответ	Балл	Дополнительная информация для учителя
	Точно и последовательно пересказывает основное содержание текста. Показывает высокий уровень соблюдения речевых норм и приемов сжатия текста.	**5**	.
	Создаёт аргументированное высказывания на основе личных впечатлений.	**5**	
	.Итого:	**10**	

From the experience of English language teacher Molotova Zarina Ivraimzhanovna at the school-gymnasium №153 named after A.Rozybakiyev

Summative Assessment tasks for grade 6

Content

1.Summative Assessment for the unit “Our Health” ____2
2.Summative Assessment for the unit “Holidays and Travel” __
3.Summative assessment for term 3_____

TERM 3
Summative Assessment for the unit “Our Health”

Subject	English
Class	6
Name of the unit	“Our health”
Learning objective	6.2.8.1 Understand supported narratives including some extended talk, on a range of general and curricular topics 6.3.3.1 Give an opinion at sentence and discourse level on an increasing range of general and curricular topics
Assessment criteria	• Recognize the meaning of a story with some support Identify the position of speakers in an extended talk with some support

	• Provide a point of view in conversations and discussions
Level of thinking skills	Application Higher order thinking skills
Duration	20 minutes

Listening
Task 1. Listen to the recording twice and fill in the gaps.
Go to the following link to listen to the information:
http://www.listenaminute.com/h/health.html

I never used to worry about my health until recently. When I was a kid, I did loads of
1_____. Even in my twenties and thirties I was very fit and never ill. I have been lucky all my life – always in the best of2_____. I rarely get even3_____. I suppose timecatches up with you. Now I seem to be getting lots of little4_____. I should go to the doctor for a health check, but I'm too busy. The older you get, the more you worry about your health. One good thing is that I'm eating more5_____now than ever before. I no longer have fast food and 6_____. I also sleep a lot more. I've read that getting seven or eight hours sleep every night is one of the best things you can do for your health.

Speaking Task 2. Choose one of the pictures below and describe it. Answer the following questions:
• What can you see in the picture?
• How important is keeping fit?
• Do you prefer healthy food or fast food? Why?
• What kind sport games are you interested?

Use linking words such as:
- I think_____
- In my opinion____ because____
- Firstly, secondly,finally_____

Transcript for listening task.
I never used to worry about my health until recently. When I was a kid, I did loads of exercise. Even in my twenties and thirties I was very fit and never ill. I have

been lucky all my life – always in the best of health. I rarely get even a cold. I suppose time catches up with you. Now I seem to be getting lots of little aches and pains. I should go to the doctor for a health check, but I'm too busy. The older you get, the more you worry about your health. One good thing is that I'm eating more healthily now than ever before. I no longer have fast food and midnight snacks. I also sleep a lot more. I've read that getting seven or eight hours sleep every night is one of the best things you can do for your health.

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor** **A learner**	**Mark**
Recognize the meaning of a story with some support Identify and figure out the content of a conversation with some support in extended talk	1	1. writes 'exercise';	1
		2. writes 'health';	1
		3. writes 'a cold';	1
		4. writes 'aches and pains';	1
		5. writes 'healthily';	1
		6. midnight snacks	1
Provide a point of view in discussions and speaking skill.	2	participates equally in a communication;	1
		expresses own point of view and own opinion;	1
		gives full answers to the questions;	1
		uses linking words in the speech.	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit "Our Health"

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Recognize the meaning of a story with some support Identify the position of speakers in an extended talk with some support.	Experiences difficulties in finding the details in a text and in defining speaker's attitude and opinion.	Experiences some difficulties in finding the details in a text and determines speaker's attitude and opinion although with some .inaccuracies.	Confidently identifies the specific information in a text and determines speaker's attitude and opinion. Most of the answers are correct.
Provide a point of view in conversations and discussions.	Demonstrates difficulties in answering following questions. Hesitations in choosing appropriate vocabulary to convey ideas, while expressing agreement/ disagreement	Participates in discussion though struggles to answer the questions. Presents some connected information, some hesitations in choosing appropriate vocabulary while expressing agreement/ disagreement. Not enough use linking words. Makes mistakes in selecting appropriate vocabulary in the course of the discussion.	Uses useful vocabulary while discussing. Confidently answers the questions. Student gives own ideas clearly. Presents logically connected information while expressing opinion. Key words and signal phrase used at the time of speaking

Summative Assessment for the unit "Holidays and Travel"

Subject	English
Class	6
Name of the unit	"Holiday and travel"
Learning objective	6.4.7.1 Recognise typical features at word, sentence and text level in a range of written genres 6.5.7.1 Use with some support appropriate layout at text level for a growing range of written genres on familiar general topics and some curricular topics 6.6.10.1 Use present continuous forms with present and future meaning and past continuous forms for background and interrupted past actions on a limited range of familiar general and curricular topics
Assessment criteria	• Identify the correct form of a word, appropriate sentence structure and text layout • Write a text keeping the layout and format of a given genre with a little support • Employ the rule for using present continuous forms for present and future meaning
Level of thinking skills	Knowledge and comprehension Higher order thinking skills
Duration	20 minutes

Reading

Task 1. Read the text and do the tasks below.

"Holidays in Britain"

There are a number of holidays, which are celebrated in Great Britain every year. One of them is, of course, New Year's Day on the first of January. It is not so popular in England as in our country, but it is rather popular in Scotland. On that day people usually visit their friends and there is a lot of dancing and eating. In Scotland people bring a piece of coal for good luck in the New Year.

The next holiday of the year is St. Valentine's Day. It is on the 14th of February. People buy or make Valentine cards and send them to the people they love.

In March there is Mother's Day. All the children, little or adult ones, come to their mothers on that day to express their love and gratitude.

In April there is Easter. At Easter children eat chocolate Easter eggs. Sometimes parents hide them in the garden and children have to look for them.

In June there is Father's Day. On Father's Day children give or send their fathers and grandfathers cards and presents.

On the 31st of October there is a Halloween. They say ghosts and witches come out on Halloween. People make lanterns out of pumpkins. Some people have Halloween

parties and dress as witches and ghosts.
The 25th of December is Christmas Day. It is one of the people's favourite holidays. People put Christmas trees in their houses and decorate them. There are beautiful Christmas decorations in the streets. On Christmas Day everybody puts the presents under the Christmas tree. People say that at night Father Christmas puts presents into the stockings which children usually hang on their beds. The traditional Christmas meal is roast turkey and Christmas pudding.

True\False

1. New Year's day people usually visit their friends and there is a lot of dancing and eating.
2. The holiday of the year is St.Valentine's Day. It is on the 8th of February.
3. In May there is Easter. At Easter children, little or adult ones, come to their mothers to express their love and gratitude.
4. On the 31st of October there is Halloween.
5. The 25th of December is Christmas Day.

Writing

Task 2. You friend is on holiday in Turkey. He sent a postcard to you. Answer your friend in 35-45words. Use Present Continuous for present actions.

Hi!_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Assessment criteria	Task	Descriptor A learner	Mark
Identify particular facts and parts in reading passage	1	1. writes true	1
		2. writes false	1
		3. writes false	1
		4. writes true	1
		5. writes true	1
Write a text adhering to the layout and format of a given genre with some support Use present continuous	2	follows the structure of a postcard;	1
		uses topical vocabulary correctly.;	1
		uses present continuous;	1
Total marks			**8**

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit "Holidays and Travel"

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Identify the correct form of a word, appropriate sentence structure and text layout.	Experiences difficulties in identifying the correct word and in making a correct sentence from the reading passage. ☐	Experiences some difficulties in identifying the correct word and in making a correct sentence from the reading passage. ☐	Correctly identifies the correct word and makes a correct sentence from the reading passage. Completes the task correctly. ☐
Write a text adhering to the layout and format of a given genre with some support. Use present continuous.	Experiences challenges in keeping to the format of a postcard. Answers with limited vocabulary. Misuses tenses. ☐	Answers with a good choice of vocabulary. Makes some inaccuracies in the structure. Uses Present Continuous tense with some mistakes. Spells some topical words incorrectly. ☐	Demonstrates good use of topical vocabulary. Follows the postcard structure. Correctly uses Present Continuous tense and spells topical words accurately. ☐

SPECIFICATION OF SUMMATIVE ASSESSMENT FOR TERM 1
Tasks for the Summative Assessment for the term 3

Duration of the summative assessment– 40 minutes
Listening – 10 minutes
Reading – 10 minutes
Writing – 20 minutes
Speaking task is conducted separately.
Total marks- 24

This Summative Assessment consists of 14 tasks: listening, reading, writing and speaking. Different types of tasks are used in the Summative Assessment for the term.

Matching task requires learners match stems or prompts to one of a group of possible answer options.

Open-ended tasks require learners follow instructions of the task, answer questions in words, expressions and sentences.

The content of the summative assessment for the 3 term should be selected on

topics “Our Health” and “Holidays and Travel” and “Reading for Pleasure”.

Characteristic of tasks for summative assessment for the 3 term

Unit	Strand	Learning objective	*Total number of tasks	*Task №	*Type of question	*Task description	Time	Total marks
Our Health	Listening	6.2.7.1 Recognize the opinion of the speaker(s) in supported extended talk on a limited range of general and curricular topics	6	1 2 3 4 5 6	Fill the sentences	Each learner works individually. The task enables learners to elicit the opinion of speakers in supported extended talk. Learners listen to the recording twice, having chance to look through the questions before the recording starts (1-2 min to read the questions before the recording starts). The task consists of 6 questions. Learners answer the open ended questions.	10 minutes	6
	Reading	6.4.2.1 Understand independently specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics	6	1 2 3 4 5 6	True or false	Each learner works individually. The task enables learners to elicit details. Learners read the text on topic ‘Travelling’ and mark true or false according to the text.	10 minutes	6
	Writing	6.5.2.1 Write with some support about postcard to a friend or	1	1	Open ended	Each learner works individually. Learner should write about 35-45 words on topics	10 minutes	6

Unit	Strand	Learning objective	*Total number of tasks	*Task №	*Type of question	*Task description	Time	Total marks
		family member on a limited range of familiar general topics and some curricular topics 6.5.3.1 Write with some support about personal feelings and opinion on a limited range of familiar general and curricular topics				‘Travel and holiday‘. They should answer the questions in full sentences. Learners should express their feelings on topic. Writing tasks can be differentiated by using tips for writing as a support for learners.		
	Speaking	6.3.7.1 Use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a limited range of general topics, and some curricular topics 6.3.8.1 Recount some extended stories and events on a limited range of general and curricular topics	3	3	Open ended questions	Learners pair up and have a two-way conversation on topics: ‘Our class, ‘Helping and Heroes’. They have 1 minute to prepare and 2 minutes to talk on the topic. Learners are provided with stories. They need to retell the information, explaining and justifying their positions and answers. Teacher can feel free to use own stories for retelling.	S talks for 2 minutes. 10min	6
total:							40 minutes	24

Unit	Strand	Learning objective	*Total number of tasks	*Task №	*Type of question	*Task description	Time	Total marks

Listening Task 1.

Listen to the story about "One moment around the world" and do the task below. Write the missing times in the sentences.
https://learnenglishkids.britishcouncil.org/short-stories/one-moment-around-the-world

1. Ryan lives in London in the United Kingdom. It's _____o'clock in the afternoon.
2. Bruno lives in São Paulo in Brazil. It's_____ o'clock in the afternoon.
3. Elvira lives in Guadalajara in Mexico. It's _____o'clock in the morning.
4. Logan lives in Anchorage in the United States. It's_____ o'clock in the morning.
5. Karima lives in Paris in France. It's _____o'clock in the evening.
6. Zeynep lives in Doha in Qatar. It's_____ o'clock in the evening.

Total [6]

Reading Task2. Read the topic about "Travelling".

There are many ways of spending holidays. Some people like going to the country, others prefer sitting at home and watching TV all day long. But more and more people travel. There are many reasons for travelling. Some people travel on business, others travel to visit their families, but most people travel to see the world and different countries.

There are also a lot of ways of travelling. People can travel by car, by plane, by ship, by train, by coach or on foot. Travelling by plane is the fastest way of travelling. This is the best way to get to a foreign country fast. Modern planes are comfortable and it is very nice to fly to the destination point.

The most comfortable way of travelling is by ship. Modern liners have everything to make people feel nice and comfortable. There are swimming-pools, bars, restaurants and even shops on board a modern liner. People enjoy spending time on the deck looking at the ocean and talking. Sunsets and sunrises are beautiful in the open sea. There are some disadvantages of travelling by ship. The main disadvantage is that travelling by ship is the most expensive way of travelling. Tickets cost a lot and some people cannot afford them. Some people can be sea-sick and this is another disadvantage.

Travelling by train is rather popular now, too. People go from one city to another by train if the distance between them is too big, or if they do not have a car. Modern trains are also rather comfortable and travelling by train is convenient and cheap.

Travelling is always nice. It gives you an opportunity to see foreigners and interesting places.

1. This topic about how people travel to another countries True or False
2. There aren't any reasons for travelling True or False
3. Travelling by plane is the most convenient way of travelling True or False
4. The most cosy way of travelling is by ship True or False
5. Travelling by ship is much cheaper than other transports True or False
6. Travelling by train is not popular among transports True or False

Total [6]

Writing Task 3

Write a postcard to a friend or family member. Think about these questions first:

Where are you? Are you having a good time? What is the place like? What are the people like? What are you doing tomorrow?

Follow these tips for writing.

- ✓ Write a postcard for about 35-45 words
- ✓ Follow the structure of a postcard (salutation, main body, ending, good bye)
- ✓ Give your own opinion supported by examples
- ✓ Write a well-structured paragraph with a good choice of vocabulary

Total [6]

Speaking Task 4.

Choose multiple of the cards and answer the following questions. Give own points of view opinion on topics, answer the questions to clarify and don't miss useful information, explaining and justifying your positions according this topic.

You have 1 minute to prepare and 2 minutes to talk.

Card1

1. Do you like to travel?
2. Travelling has more advantages than disadvantages. Could you give examples?

Card 2

1. How often do you travel? When/Where?
2. If you travel abroad, you have to learn English language before you go, what do you think about it?

Card 3

1. How important is keeping fit?
2. What do you personally do to keep fit?

Card 4

1. People should eat healthy food than unhealthy. Do you agree with this statement?
2. Do you like to eat unhealthy food? Why

Total [6]
Total marks_ /24/

Mark scheme
Listening and Reading

Task №	Answer	Mark	Additional information
1	1- five o'clock	1	
2	2- two o'clock	1	
3	3-eleven o'clock	1	

4 5 6	4-eight o'clock	1	
	5- eight o'clock	1	
	6- eight o'clock	1	
1 2 3 4 5 6	T	1	
	F	1	
	F	1	
	T	1	
	F	1	
	F	1	
Total marks		**12**	

Criteria for marking writing: are the same for all the writing types and four terms respectively

Give a mark out of 6 for each criterion (content, organization, vocabulary and spelling, and grammar and punctuation), and then calculate a mean to give an overall total out of 6.

Criteria for Marking Writing according to the type and format of writing.

Criteria for marking speaking:

Give a mark out of 6 for each criterion (development and fluency, grammar and vocabulary), and then calculate a mean to give an overall total out of 6.

А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң математика пәни муәллими Розахунова Ильмира Розахуновнаниң иш-тәжрибисидин

Пән: Математика

Синип: 5

Бөлүм нами: «Натурал санлар вә нөл сани»

Оқуш мәхсити:

5.1.2.3 санлиқ ипадиләрниң мәналирини тепиш үчүн қошуш вә көпәйтиш әмәллириниң хусусийәтлирини қоллиниш;

5.2.2.1 арифметикилиқ әмәлләрниң бәлгүсиз әзалирини тепиш қаидилиригә асаслинип, тәңлимиләрни йешиш;

5.5.1.1 натурал санларға арифметикилиқ әмәлләр қоллиниш арқилиқ мәтинлик һесапларни йешиш

Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси: билиш, чүшиниш, қоллиниш

Баһалаш критерийи: Билим алғучи

- қошуш вә көпәйтиш әмәллириниң хусусийәтлирини қоллинип, санлиқ ипадиләрниң мәналирини тапиду;
- тәңлимини йешиду;
- натурал санларға арифметикилиқ әмәлләр қоллинип, мәтинлик һесапларни йешиду;

Орунлаш вақти: 15 минут

1-нусха

1. Ипадиниң мәнасини оңай усул билән тепиңлар:

a) $5018 \cdot 176 + 824 \cdot 5018$

b) $676 + 352 + 124 + 648$

2. Тәңлимини йешиңлар:

34+(88 – m)=46

3. Һесапни йешиңлар:

Кинотеатрда 460 орун бар. 52 адәмдин туридиған 8 топ өз орунлириға олтарғандин кейин нәччә орун бош қалиду?

2-нусха

1. Ипадиниң мәнасини оңай усул билән тепиңлар:

a) $6045 \cdot 36 + 964 \cdot 6045$

b) $494 + 747 + 6 + 253$

2. Тәңлимини йешиңлар:

46+(92 – n)=85

3. Һесапни йешиңлар:

Циркта 380 орун бар. 48 адәмдин туридиған 7 топ өз орунлириға лтарған кейин нәччә орун бош қалиду?

Баһалаш критерийлири	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Қошуш вә көпәйтиш әмәллириниң хусусийәтлирини қоллинип, санлиқ ипадиләрниң мәналирини тапиду;	1	Көпәйтишниң қошушқа нисбәтән топлаш хусусийитини қоллиниду;	1
		Қошушниң орун алмаштуруш хусусийитини қоллиниду;	1
		Санлиқ ипадиләрниң мәнасини тапиду;	1
Тәңлимини йешиду	2	Қошуш әмәлиниң бәлгүсиз әзасини тепиш қаидисини қоллиниду;	1
		Елиш әмәлиниң бәлгүсиз әзасини тепиш қаидисини қоллиниду;	1
		Өзгәрминиң мәнасини тапиду;	1
Натурал санларға арифметикилиқ	3	Һесапниң шәртини түзиду;	1
		Һесапниң шәрти бойичә	1

әмәлләр қоллинип, мәтинлик һесапларни йешиду;		санлиқ ипадә түзиду;	
		Һесапниң шәрти бойичә биринчи әмәлни орунлайду;	1
		Һесапниң шәрти бойичә иккинчи әмәлни орунлайду вә җававини тапиду;	1
Умумий балл:			**10б**

Пән: Математика
Синип: 5
Бөлүм нами: «Онлуқ кәсирләр вә уларға әмәлләр қоллиниш»
Оқуш мәхсити:
5.1.2.26 онлуқ кәсирләрни селиштуруш
5.1.2.27 онлуқ кәсирләрни қошуш вә елишни орунлаш;
5.1.2.28 онлуқ кәсирләрни натурал санға вә онлуқ кәсиргә көпәйтишни орунлаш;
5.1.2.30 онлуқ кәсирләрни натурал санға вә онлуқ кәсиргә бөлүшни орунлаш;
5.1.2.31 онлуқ кәсирләрни 10,100,1000 вә 0,1; 0,01;
0,001- көпәйтиш вә бөлүш қаидилирини қоллиниш;
5.5.1.5 онлуқ кәсирләргә арифметикилиқ әмәлләрни қоллинип, мәтинлик һесапларни йешиш;

Ойлаш қабилийитиниң иқтидари: қоллиниш, жуқури дәриҗә ихтидари
Баһалаш критерийи: Билим алғучи
- онлуқ кәсирләрни қошуш вә елишни орунлайду;
- Һесап чиқиришта онлуқ кәсирләрни көпәйтиш вә бөлүшни орунлайду;
- кәсирләргә арифметикилиқ әмәлләр қоллиниш арқилиқ мәтинлик һесапларни йешиду;

Орунлаш вақти: 20 минут

1-нусха **2-нусха**

1.Һесаплаңлар:
(19,7+22)-(5,95+3,04-8,5) (5,13-3,2+9,4)+(45-14,52)
2.Мәнасини тепиңлар:

4,28 билән 0,34 санлириниң айримисини 3,5 һәссә ашуруң.
2,95 билән 4,87 санлириниң қошундисини 1,7 һәссә кемитиң.

3.Бош орунға тәңлик тоғра болидиған санни қоюңлар:

73,54: □ = 0,7354 0,17·□ =170

4,86 · □ = 0,0486 5,123 : □ =512,3

4.

Тәрәплириниң узунлуғи 5,6м, кәңлиги 2,5м болған тиктөртбулуңлуқ шәкилдики гүлзарлиқ билән тәрипи 4,5м болған квадрат шәкилдики гүлзарлиқниң мәйданини еniқлап, биринчиси иккинчисидин нәччигә чоң екәнлигини еniқлаңлар.

Тәрәплириниң узунлуғи 7,5м, кәңлиги 9,6м болған тиктөртбулуңлуқ билән тәрипи 6,5м болған квадратниң мәйданлирини елиштуруп,чоңини еniқлаңлар. Биринчиси иккинчисидин нәччигә чоң екәнлигини еniқлаңлар

Баһалаш критерийлири	№	Дескриптор Билим алғучи	Балл
Онлуқ кәсирләрни қошуш вә елишни орунлайду;	1	Әмәлләрни орунлаш тәртивини еniқлайду;	1
		Қошуш әмәллирини орунлайду;	1
		Елиш әмәллирини орунлайду ;	1
		Ипадиниң мәнасини тапиду	1
Һесап чиқиришта онлуқ кәсирләрни көпәйтиш вә бөлүшни орунлайду;	2	Онлуқ кәсирни онлуқ кәсиргә дурус қошиду вә алиду;	1
		Онлуқ кәсирни онлуқ кәсиргә Дурус көпәйтиду вә бөлиду;	1
	3	Онлуқ кәсирни 10, 100, 100ға көпәйтиш\бөлүш\қаидисини қоллиниду;	1
		Онлуқ кәсирни 0,1; 0,01; 0,001гә көпәйтиш\бөлүш\қаидисини қоллиниду;	1
Кәсирләргә арифметикилиқ әмәлләр қоллиниш арқилиқ мәтинлик һесапларни йешиду;	4	Һесапниң шәртини түзиду;	1
		Тиктөртбулуңлуқ мәйданини тапиду;	1
		Квадратниң мәйданини тапиду ;	1
		Онлуқ кәсирләрни селиштуриду;	1
		Нәччигә чоң екәнлигини еniқлайду;	1
Умумий балл:			**13б**

Пән: Математика
Синип: 5
Бөлүм нами: «Булуңлар. Көпбулуңлуқлар»
Оқуш мәхсити:
5.3.1.5 булуңларниң түрлирини билиш (кәң, тар, тик, йейиқ)

5.3.3.2 градуслуқ өлчими берилгән булуңларни транспортирниң ярдими билән селиш;

5.3.3.3 булуңниң градуслуқ өлчимини тепишқа, булуңларни селиштурушқа берилгән һесапларни йешиш;

Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси: қоллиниш, жуқури дәриҗә ихтидари

Баһалаш критерийи: Билим алғучи

- сүрәт бойичә булуңларниң түрлирини еniқлайду;
- градуслуқ өлчими берилгән булуңни транспортирниң ярдими билән салиду;
- бәлгүсиз булуңниң градуслуқ өлчимини тепишқа берилгән һесапларни йешиду;

Орунлаш вақити: 20 минут

1-нусха **2-нусха**

1.Берилгән булуңларниң түрлирини йезиңлар

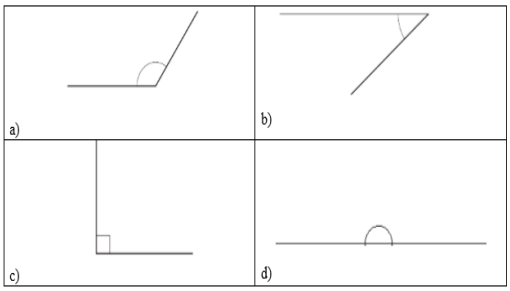

a) _____
b) _____
c) _____
d) _____

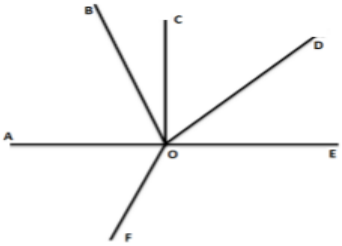

AOF булуңи _____
COE булуңи _____
DOF булуңи _____
AOE булуңи _____

2.Транспортирниң ярдими билән берилгән булуңларни селиңлар:

a) 42^0 a) 36^0

b) 135^0 b) 126^0

4.Бәлгүсиз булуңниң градуслуқ өлчимини тепиңлар

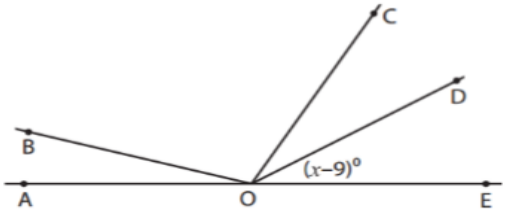

$\angle AOB=15^0$
$\angle BOD=135^0$
$\angle COD=28^0$

x=_____
$\angle DOE$=_____

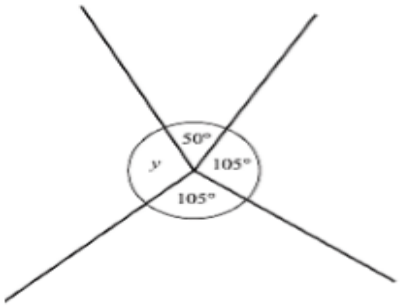

Баһалаш критерийлири	№	Дескриптор Билим алғучи	Балл
Сүрәт бойичә булуңларниң түрлирини ениқлайду;	1	Тар булуңни ениқлайду;	1
		Кәң булуңни ениқлайду;	1
		Тик булуңни ениқлайду;	1
		Йейиқ булуңни ениқлайду	1
Градуслуқ өлчими берилгән булуңни транспортирниң ярдими билән салиду;	2	Тар булуңни салиду ;	1
		Кәң булуңни салиду ;	1
Бәлгүсиз булуңниң градуслуқ өлчимини тепишқа берилгән һесапларни йешиду;	3	Алгебралиқ ипадини түзиду;	1
		Өзгәрминиң мәнасини тапиду;	1
		Булуңниң градуслуқ өлчимини тапиду ;	1
Умумий балл:			**9б**

Пән: «Алгебра»

Алмута шәһири, А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияси
10-синип алгебра пәни бойичә Жалилова Назугум Летиповнаниң
җәмлигүчи баһалаш бойичә түзүлгән тапшурма үлгиси

«Функция, униң хусусийәтлири вә графиги» бөлүмини җәмлигүчи баһалаш

Мавзу: Функция вә униң берилиш усуллири. Функцияләрниң графиклирини түрләндүрүш. Функцияниң хусусийәтлири. Мурәккәп вә әкси функция чүшәнчилири

Оқуш мәхсәтлири:

10.4.1.4– берилгән график бойичә функцияниң хусусийәтлирини ипадиләшни билиш:

1) функцияниң ениқлиниш саһаси;

2) функцияниң мәналар жиғиндиси;

3) функциянің нөллири;
4) функциянің периодлуқлиғи;
5) функциянің монотонлуқ арилиқлири;
6) функциянің бәлгүтурақлиқ арилиқлири;
7) функциянің әң чоң вә әң кичик мәналири;
8) функциянің жүп, тағлиғи;
9) функциянің чәкликлиги;
10) функциянің үзүлүшсизлиги;
11) функциянің экстремуми;

10.4.1.6 – әкси функциянің ениқлимисини билиш вә берилгән функциягә әкси функцияни тепишни, өз ара әкси функцияләрниң графиклириниң орунлишишиниң хусусийитини билиш;

10.4.1.7- f(g(x)) мурәккәп функцияни тонушни вә түзүшни билиш;

Баһалаш критерийлири:
Функция графиги бойичә униң хусусийәтлирини язалайду
Әкси функцияни тепишни билиду
Мурәккәп функцияни түзүшни билиду
Ойлаш қабилийитиниң дәриҗиси: қоллиниш жуқури дәриҗилик
Орунлаш вақти: 20 минут

1-тапшурма: функция графиги бойичә ениқлаңлар

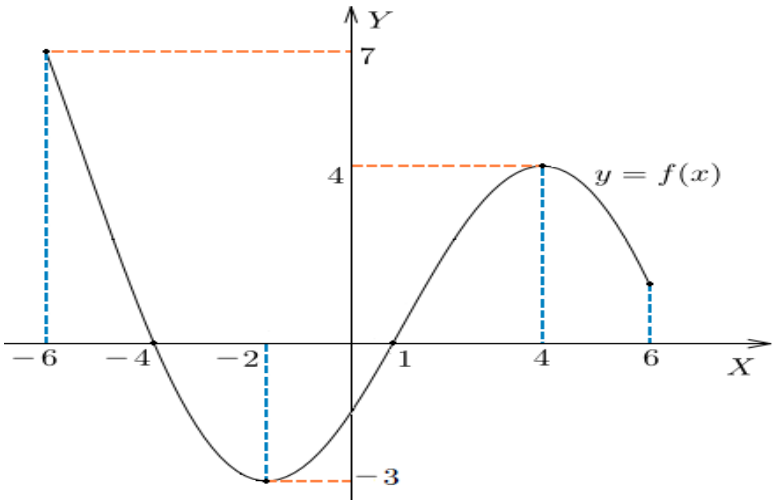

а) ениқлиниш саһасини;
б) мәналар жиғиндисини;
в) нөллирини;
г) бәлгү турақлиқ арилиқлирини;
д) жүп, тағлиғини;

2-тапшурма
а) $y=\frac{5x+1}{2x-3}$ функцияси үчүн әкси функцияни тепиңлар

б) Әкси функцияләрниң графиклири өзара қандақ орунлишиду?

3-тапшурма

$f(x) = x^3 + 2$ вә $g(x) = 2x - 7$ функциялири берилгән.

a) $g(f(x))$ тепиңлар вә жававини ихчамлаңлар.

b) Әгәр $f(x) = 2x + k$, $g(x) = x^2$ вә $g(f(3)) = 25$ болса, у чағда k-ниң мүмкин мәналирини тепиңлар.

Баһалаш критерийлири	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Оқуғучи	
Функция графиги бойичә униң хусусийәтлирини язалайду	1	функцияниң еniқлиниш саһасини еniқлайду;	1
		функцияниң мәналар жиғинини еniқлайду;	1
		функцияниң нөллирини еniқлайду;	1
		функцияниң бәлгүтурақлиқ арилиқлирини язиду;	1
		функцияниң жүп, таглығини еniқлайду;	1
Әкси функцияни тепишни вә уларниң графиклириниң орунлишишини билиду	2	берилгән формулидики х ни у арқилиқ ипадиләйду	1
		келип чиққан йеңи функцияни язиду	1
		әкси функцияләрниң графиклириниң орунлишишини билиду	1
Мурәккәп функцияниң еniқлимисини қоллиниду	3a	мурәккәп функцияни язиду;	1
		жававини ихчам түридә көрситиду;	1
	3b	мурәккәп функцияни язиду;	1
		һесапниң шәрти бойичә тәңлимә түзиду;	1
		тәңлимини йешип, икки жавапни алиду.	2
Барлығи:			**14**

«Функция, униң хусусийәтлири вә графиги» бөлүми бойичә суммативлиқ баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиниң исим-нәсиби: _____

Баһалаш критерийи	Оқуш утуқлириниң дәрижилири		
	Төвән	Оттура	Жуқури
Функция графиги бойичә униң хусусийәтлири	Графигибойичә функцияниң хусусийәтлирини йезишта	Функцияниң еniқлиниш саһаси/ мәналар жиғини/ нөллирини/ бәлгү	Графиги бойичә функцияниң хусусийәтлирин

ни язиду	қийнилиду	турақлиқ арилиқлирини/ жүп яки тағлиғини ениқлашта хаталиқлар әвәтиду	и дурус язиду
Әкси функцияни тепишни билиду вә графиклириниң орунлишишин и ениқлайду	Берилгән функцияға әкси функция тепишта қийнилиду	Берилгән функцияға әкси функция тепишта х ни у арқилиқ ипадиләштә хаталиқлар әвәтиду	Берилгән функция графигиға һәрхил түрләндүрүшни дурус орунлайду
Мурәккәп функцияниң ениқлимисини қоллиниду	Мурәккәп функция қуруштин қийнилиду	Мурәккәп функцияниң ениқлимисини қоллиниду, бирақ жәвавини ихчамлашта хаталиқла әвәтиду	Мурәккәп функцияниң ениқлимисини дурус қоллиниду.

«Тригонометриялик функцияләр» бөлүми бойичә суммативлиқ баһалаш

Мавзу	Тригонометриялик функцияләр, уларниң хусусийәтлири билән графиклири
Оқуш мәхсити	Тригонометриялик функцияләрниң графиклирини түрләндүрүшләр арқилиқ селиш 10.2.3.1 Тригонометриялик функцияләр ениқлимилирини, хусусийәтлирини билиш вә уларниң графиклирини селишни билиш 10.2.3.2 Тригонометриялик функцияләрниң графиклирини түрләндүрүшләр ярдими билән селишни билиш
Баһалаш критерийи	***Оқуғучи:*** • Тригонометриялик функцияниң ениқлимисини қоллиниду • Тригонометриялик функцияниң графигини түрләндүрүшни қоллиниду • Тригонометриялик функцияниң максимум вә минимумини тапиду • Тригонометриялик функцияниң ениқлиниш саһасини вә мәналар саһасини ениқлайду
Ойлаш қабилийитиниң дәриҗиси	Қоллиниш Жуқури дәриҗилик

25 минут

Орунлаш вақти

Тапшурма

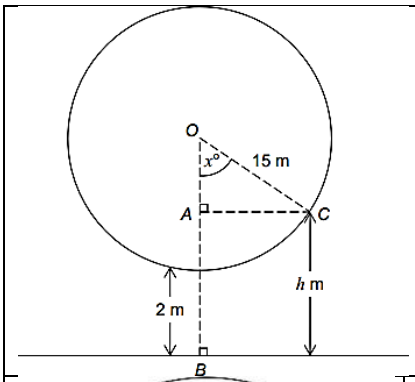	1. Дүгләк мәркизи *O* вә радиуси 15 метр болидиған чәмбәр түридә модельланған. Дүгләк саат тилиға қарши йөнилиштә айлиниду. Дүгләкниң әң төвән чекити тәкши йәр бетидин 2 метр егизликтә болиду.
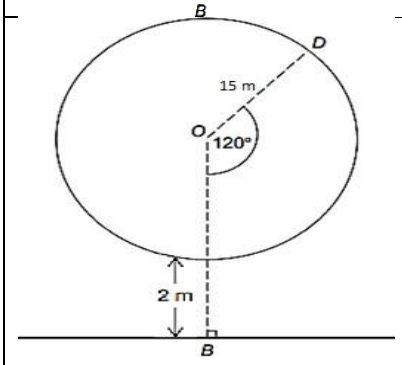	a) *C* чекити йәр бетидин *h* метр егизликтә турған чәмбәрниң бойидики чекит. *COB* булуңи x^0. $h = 17 - 15\cos x^0$ болидиғанлиғини көрситиңлар. b) *D* чәмбәр бойидики чекит. *DOB* булуңи 120^0. *D* чекитиниң тәкши йәр бетидин егизлигини тепиңлар.

2.

a)Берилгән координаталиқ тәкшиликкә $y = 2\cos x + 2$ функциясиниң графигини $0^0 \le x \le 180^0$ үчүн селиңлар.

b)мошу арилиқта функцияниң максимум вә минимум чекитлириниң координатилирини ениқлаңлар.

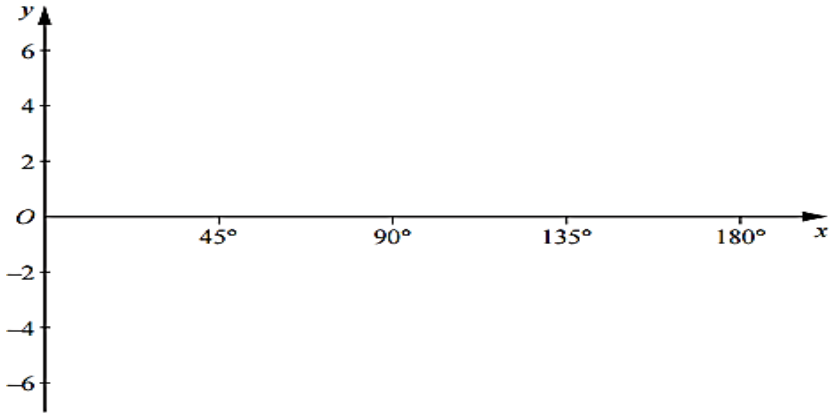

3.y=ctg(x-π) функциясиниң ениқлиниш саһасини тепиңлар

Баһалаш критерийи	№	Дескриптор Оқуғучи	Балл

Тригонометриялик функцияниң ениқлимисини қоллиниду	1a	булуңниң косинуси ениқлимисни қоллинип, *OA* узунлуғини тапиду;	1
		егизликни һесаплаш тәңлимисини язиду;	1
	1b	берилгән тәңликкә булуңниң мәнасини қойиду	1
		жававини һесаплайду;	1
Тригонометриялик функцияниң графигини түрләндүрүшни қоллиниду	2a	$y = \cos x$ функциясиниң графиги асасқа елинған;	1
		Oy оқи бойичә созушни орунлайду;	1
		Oy оқи бойичә параллель силҗитиду;	1
Тригонометриялик функцияниң максимум вә минимумини тапиду	2b	максимум чекитниң абциссисини тапиду;	1
		минимум чекитниң абциссисини тапиду;	1
		минимум вә максимум чекитләрниң ординатисини тапиду;	1
Тригонометриялик функцияниң ениқлиниш саһасини вә мәналар саһасини ениқлайду	3	периодни инавәткә алмай, функцияниң ениқлиниш саһасини язиду;	1
		функцияниң ениқлиниш саһасини периодни инавәткә елип, толуқ язиду.	1
Барлиғи:			**12**

«Тригонометриялик функцияләр» бөлүми бойичә суммативлиқ баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиниң исим-нәсиби**:** _____

Баһалаш критерийи	Оқуш утуқлириниң дәриҗилири		
	Төвән	Оттура	Жуқури
Функция графиги бойичә униң хусусийәтлирини язиду	Графиги бойичә функцияниң хусусийәтлирини йезишта қийнилиду	Функцияниң ениқлиниш саһаси/ мәналар жиғини/ нөллирини/ бәлгү турақлиқ арилиқлирини/ жүп яки тағлиғини ениқлашта	Графиги бойичә функцияниң хусусийәтлирини дурус язиду

		хаталиқлар әвәтиду	
Әкси функцияни тепишни билиду вә графиклириниң орунлишишини ениқлайду	Берилгән функцияға әкси функция тепишта қийнилиду	Берилгән функцияға әкси функция тепишта х ни у арқилиқ ипадиләшт хаталиқларәвәтиду	Берилгән функция графигиға һәр хил түрләндүрүшни дурус орунлайду
Мурәккәп функцияниң ениқлимисини қоллиниду	Мурәккәп функция қуруштин қийнилиду	Мурәккәп функцияниң ениқлимисини қоллиниду, бирақ җававини ихчамлашта хаталиқлар әвәтиду	Мурәккәп функцияниң ениқлимисини дурус қоллиниду.

Алмута шәһири А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияси 8-синип геометрия пәни бойичә Гаитова Гульнара Юсуповнаниң җәмлигүчи баһалаш бойичә түзүлгән тапшурма үлгиси

«Көпбулуңлуқлар. Төрт булуңлуқларни испалаш » бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Мавзу:	Көпбулуңлуқ. Томпақ көпбулуңлуқ Параллелограмм, ромб, тик төртбулуңлуқ ,квадрат вә уларниң хусусийәтлири вә бәлгүлири Трапеция,униң түрлири билән хусусийәтлири.
Оқуш мәхсити:	8.1.1.2 көпбулуңлуқниң ички булуңлириниң вә ташқи булуңлириниң қошундилириниң формулилирини хуласиләп чиқириш; 8.1.1.4 параллелограмм хусусийәтлирини йәкүнләп чиқириш вә қоллиниш; 8.1.1.12 үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийәтлирини испатлаш вә пайдилиниш;
Баһалаш критейлири:	*Билим алғучи:* • Көпбулуңлуқниң ички булуңлириниң вә ташқи булуңлириниң қошундилириниң формулилирини қоллиниду; • Параллелограммниң хусусийәтлирини пайдилинип һесап чиқириду; • Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң формулисини һесап чиқиришта пайдилиниду,
Ойлаш дәриҗисиниң иқтидари:	Қоллиниш Жуқури дәриҗидики қабилийити
Орунлаш вақти:	25 минут

Тапшурма

1.

a) Бир чоққисиниң сиртқи булуңи 600 -қа тең дурус *n*-булуңлуқ көпбулуңлуқниң булуң санини ениқлаң ;

b) Ички булуңларниң қошундиси 14400 -қа тең дурус көпбулуңлуқларниң тәрәплириниң санини тепиңлар.

[3]

2.

a) *ABCD* параллелограмминиң *C* чоққисиниң биссектрисиси *AD* тәрипини 2 см вә 6 см кесиндиләргә бөлиду. Параллелограммниң периметрини тепиңлар.

[3]

b) *ABCD* параллелограммниң *A* булуңи 830 , вә униңға қарму-қарши *C* булуңи $(20x+3)^0$-қа тең. Бәлгүсиз *x*-ниң мәнасини тепиңлар.

[2]

3. *ABC* үчбулуңлуғиниң һәр бир тәрипи тең үч бөләккә бөлүнгән (1-сүрәт).Әгәр *OD*+*OE*+*OM*=18 болса, у чағда *ABC* үчбулуңлуғиниң периметрини тепиң.Жававиңизни тәстиқләң.

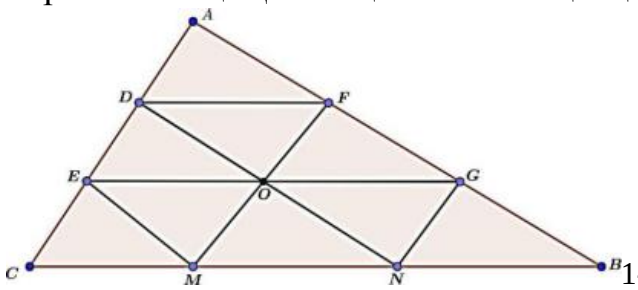

1-сүрәт

[4]

Баһалаш критерийлири	№	Дескриптор Билим алғучи	Балл
Көпбулуңлуқ ларниң ички вә ташқи булуңлириниң формулисини пайдилиниду	1	дурус *n*-булуңлуқ көпбулуңлуқниң булуң санини ениқлайду	1
		көпбулуңлуқниң ички булуңлуриниң қошундисиниң формулисини қоллиниду	1
		тәрәплириниң санини тапиду	1
Параллелограммниң хусусийитини пайдилинип һесап чиқириду.	2a	параллелограмм биссектрисиниң хусусийитини пайдилиниду	1
		параллелограммниң тәрәплирини тапиду	1
		параллелограммниң периметрини тапиду	1
	2b	параллелограмм булуңлуриниң хусусийәтлирини қоллиниду	1

		Бәлгүсиз *x*-ниң мәнасини тапиду	1
Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийитини hесап чиқиришта пайдилиниду.	3	үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийәтлирини пайдилиниду	1
		тәң кесиндиләрни еиқлайду	1
		ABC үчбулуңлуғиниң периметрини еиқлайду	1
		Жававини тәстиқләйду (кичик үчбулуңлуқниң йоған үчбулуңлуқтин нәччә hәссә кичик екәнлигини язиду)	1
Барлиғи:			**12**

«Көпбулуңлуқлар. Төрт булуңлуқларни испатлаш» бөлүми бойичә сумматив лиқ баhалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиниң исим-нәсиби:

Баhалаш критерийлири	**Оқуш утуқлириниң дәриҗилири**		
	Төвән	**оттура**	**Жуқури**
Көпбулуңлуқ ларниң ички вә ташқи булуңлириниң формулисини пайдилиниду	Көпбулуңлуқ ларниң ички вә ташқи булуңлириниң формулисини пайдилиштин қийнилиду	Көпбулуңлуқ ларниң ички вә ташқи булуңлириниң формулисини пайдилиншта хаталиқларни авитиду	Көпбулуңлуқ ларниң ички вә ташқи булуңлириниң формулисини қоллинишни билиду вә hесапни дурус чиқириду
Параллелограм мниң хусусийитини пайдилинип hесап чиқириду.	Параллелограм мниң хусусийитини пайдилиништин қийнилиду	Параллелограммниң биссектрисиси вә булуңлириниң хусусийәт лирини қоллиншта hесаплашта хаталиқлар әвитилиду	Параллелограм мниң хусусийитини пайдилинип hесапни дурус чиқириду
Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийитини hесап чиқиришта пайдилиниду	Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийитини пайдилиншта қийнилиду	Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийитини пайдилиншта хаталиқлар әвәтилиду	Үчбулуңлуқниң оттура сизиғиниң хусусийитини пайдилинип,hесапни дурус чиқириду

«Тик булуңлуқ үчбулуңлуқниң тәрәплири вә булуңлири арисидики бағлинишлар» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Мавзу:	Тик булуңлуқ үчбулуңлуқниң тар булуңлириниң тригонометриялик функциялири. Пифагор теоремиси. Асасий тригонометриялик тәңму-тәңликләр. Тик булуңлуқ үчбулуңлуқларни йешиш.
Оқуш мәхсити:	8.1.3.2 булуңниң синуси, косинуси, тангенси вә котангенсиниң тик булуңлуқ үчбулуңлуқниң тәрәплири вә булуңлири арисидики бағлинишлар арқилиқ берилгән еniқлимиларни билиш; 8.1.3.24 Булуңниң 30,45,60-ға тәң булуңлириниң синус,косинус,тангенс,котангенсиниң мәналирини тепиш үчүн пайдилиниш 8.1.3.7 тик булуңлуқ үчбулуңлуқниң элементлирини тепиш үчүн 30^0, 45^0, 60^0 - қа тәң булуңларниң синус, косинус, тангенс вә котангенсиниң мәналирини пайдилиниш
Баһалаш критейлири:	*Билим алғучи:* • Тригонометриялик функцияләрниң еniқлимилири вә мәналирини пайдилиниду; • Тригонометриялик функцияләрниң мәналирини уларниң бириниң берилгән мәнаси арқилиқ тапиду ; • Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини тапиду:
Ойлаш дәриҗисиниң иқтидари:	Қоллиниш

Орунлаш вақти: 25 минут

Тапшурма

1. Йәрдики назарәтчи имарәтни 300 булуң билән көриду. Әгәр имарәткә қарап 50 м маңса,уни 600 булуң билән көриду (1-сүрәт). Тепиң:

a) Имарәтниң егизлиги;

b) Назарәтчи билән имарәтниң арилиғи

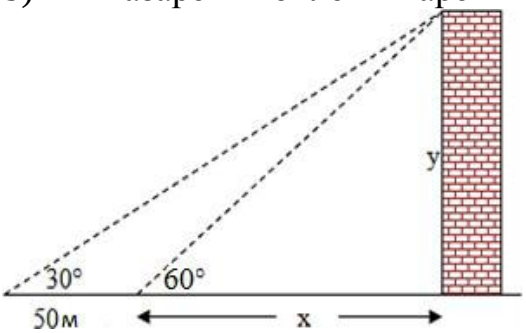

1-сүрәт

[6]

2.Әгәр cos*a* = 1,болса,у чағда α тар булуңи үчүн sin *a* , *ctga* -ни еникләң.

[3]

.Сүрәттики *ABC* үчбулуңлуғиниң <A=30^0,<C=45^{0}тәң екәнлиги бәлгүлүк (2-сүрәт).

Әгәр егизлиги BD = 6 см болса, үчбулуңлуқниң бәлгүсиз булуңи билән тәрәплирини тепиң.

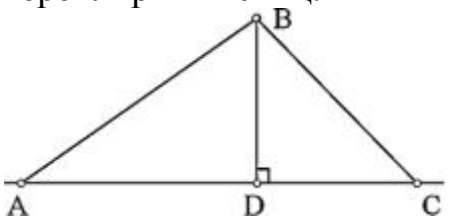

2-сүрәт

[6]

Баһалаш критерийлири	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Тригонометриялик функцияләрниң ениклимилири вә мәналирини пайдилиниду	1	тригонометриялик функцияләрниң ениклимилирини қоллиниду	1
		300 -қа тәң болған мәнасини язиду (300 -қа тәң болған тригонометриялик функцияниң мәнасини тапиду)	1
		600 -қа тәң болған мәнасини язиду (600 -қа сәң болған тригонометриялик функцияниң мәнасини тапиду)	1
		тәңлимиләр системисини түзиду	1
		x- ниң мәнасини дурус тапиду	1
		y - ниң мәнасини дурус тапиду	1
Тригонометриялик ф ункцияләрниң мәналирини уларниң бириниң берилгән мәнаси арқилиқ тапиду	2	асасий тригонометриялик тәңму-тәңликләрни қоллиниду	1
		sin *a* - мәнасини һесаплайду	1
		ctga - мәнасини һесаплайду	1
Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини тапиду:	3	*ABC* (*B*) булуңини тапиду	1
		300 -қа қарши ятқан катетниң хусусийитини яки булуңниң синусини пайдилинип , *AB* тәрипини тапиду	1
		тәң янлиқ үчбулуңлуқниң	1

		хусусийити бойичә *DC* тәрипини тапиду	
		BC тәрипини тапиду	1
		AD тәрипини тапиду	1
		AC тәрипиниң узунлуғини тапиду	1
Барлиқ балл:			**15**

«Тик булуңлуқ үчбулуңлуқниң тәрәплири вә булуңлири арисидики бағлинишлар» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Оқуғучиларниң исим-нәсиби:

Баһалаш критерийлири	**Оқуш утуқлириниң дәриҗилири**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Тригонометриялик функцияләрниң ениқлимилири вә мәналирини қоллиниду.	Тригонометриялик функцияләрниң ениқлимилири вә мәналирини қоллиништа қийнилиду.	Тригонометриялик функцияләрниң ениқлимилири вә мәналирини қоллинип,һесаплашта хаталиқлар әвәтилиду.	Тригонометриялик функцияләрниң ениқлимилири вә мәналирини дурус қоллинилиду.
Тригонометриялик функцияләрниң мәналирини уларниң бириниң берилгән мәнаси арқилиқ тапиду	Бир булуңниң синуси, косинуси, котангенси арисидики бағлинишларни қоллиништа қийнилиду.	Бир булуңниң синуси, косинуси, котангенси арисидики бағлинишларни қоллиништахаталиқлар әвәтилиду.	Бир булуңниң синуси, косинуси, котангенси арисидики бағлинишларни дурус қоллиниду
Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини тапиду:	Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини тепишта қийнилиду.	Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини тепип һесаплашта хаталиқларни әвәтиду.	Берилгәнлири бойичә үчбулуңлуқларниң бәлгүсиз элементлирини дурус тапиду.

Чарәклик баһалаш спецификиси 1- чарәк бойичә җәмлигүчи баһалаш

Орунлаш вақти - 40 минут
Балл сани - 20

Тапшурма түрлири:

КЖБ – көп җавави бар тапшурмилар ;

ҚЖ – қисқа җавапни тәләп қилидиған тапшурмилар;

ТЖ – толуқ җавапни тәләп қилидиған тапшурмилар.

Җәмлигүчи баһалашниң қурулими

Берилгән нусқа көп җавави бар тапшурмилар,қисқа җавапни вә толуқ җавапни тәләп қилидиған 5 тапшурмидин туриду.

Көп җавави бар тапшурмиларға оқуғучилар төвәндә берилгән җавап нусқилириниң дурус җававини таллап елиш арқилиқ җавап бериду.

Қисқа җавапни тәләп қилидиған соалларға оқуғучилар һесаплап чиқирилған мәнаси,сөзләр яки қисқа жүмлиләр түридә җавап бериду.

Толуқ җавапни тәләп қилидиған соалларға максимал баллни топлаш үчүн тапшурминиң йешимини һәрбир қәдәм билән еник көрситишни тәләп қилиду.Оқуғучиниң математикилиқ усулларни таллап елиш вә қоллинишни билиш қабилийити баһалиниду.Тапшурма бирнәччә қурулмилиқ бөләкләрдин, соаллардин туруши мүмкин.

1-чарәктики җәмлигүчи баһалаш тапшурмилириниң берилиши

Бөлүм	Тәкшүрүлидиған мәхсәт	Ойлаш қабилийитиниң иқтидари	Тапшурма сани *	тапшурма № *	Тапшурма түри *	Орунлаш вақти мин*	Балл*	Бап бойичә балл
Көпбулуңлуқлар. Төртбулуңлуқ ларниң хусусийәтлири	8.1.1.4 параллелограмм хусусийәтлирини йәкүнләп чиқириш вә қоллиниш	1	3	ТЖ	10	5	1	20
	8.1.1.6 тик төртбулуңлуқ,ромб,квадрат ениклимилирини билиш вә уларниң хусусийәтлири билән бәлгүлирини йәкүнләп чиқириш	1	1	ҚЖ	5	1	1	
	8.1.1.7 Фалес теоремисини билиш вә қоллиниш	1	4	ТЖ	7	4	1	
	8.1.1.11 трапецияниң ениклимисини,түрлирини вә	1	2	ТЖ	10	6	1	

	хусусийәтлирини билиш							
	8.1.1.12 үчбулуңлуқниңоттура сизиғиниң хусусийәтлирини ис патлаш вә пайдилиниш	1	5	ТЖ	8	4	1	
Барлиғи:			5			40	20	20
*Әскәртиш: * - өзгириш киргүзүшкә болидиған бөлүмләр ,*								

Мисаллар үлгилири вә балл қоюш жәдвили
Геометрия пәни бойичә 1- чарәклик жәмлигүчи баһалаш тапшурмилири

Мисаллар үлгилири вә балл қоюш жәдвили

Геометрия пәни бойичә 1- чарәклик жәмлигүчи баһалаш тапшурмилири

1. Сүрәттә төртбулуңлуқ. *ABCD* – ромб. < А булуңини тепиң.

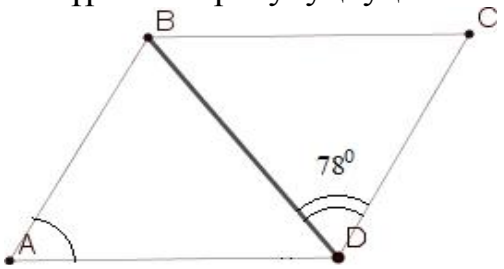

A) 24°;
B) 39°;
C) 54°;
D) 62°;
E) 78^0

[1]

2. Тәң янлиқ трапецияниң бир булуңи 120° қа тәң, трапецияниң диагонали асаси билән 30° булуң ясайду. Әгәр трапецияниң ян тәрипи 8 см болса,униң асаслирини тепиң.

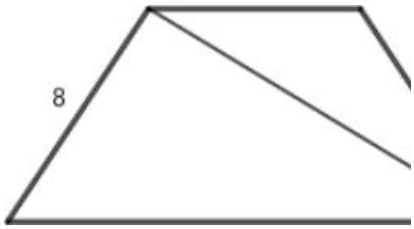

[6]

3.ABCD параллелограммида < *A* 60° қа тәң.Егизлик *BE* , *AD* тәрипини

тәң икки қисимға бөлиду. Әгәр параллелограммниң периметри 48 см болса,BD диагоналиниң узунлуғини тепиң.

[5]

4. ADCD трапецияниң асаслири 10см вә 6 см.Асаслириға параллель жүргүзүлгән түзләр ,ян тәрипини тәң бөләкләргә бөлиду.Трапецияниң ян тәриплири билән чәкләнгән кесиндиләрниң узунлуқлирини тепиңлар.

[4]

5. Тәң янлиқ үчбулуңлуқниң оттура сизиғи асасиға параллель вә 3см ға тәң.Әгәр периметри 16 см болса,үчбулуңлуқниң тәрәплирини тепиң.

[4]

№	Җаваплар	Балл	Қошумчә әхбарат
1	А	1	
2	Түзләрниң параллель бәлгүлирини қоллиниду	1	Һесапниң һәрхил усулда чиқирилған җаваплири қобул қилиниду
	Жуқури асаси арқилиқ һасил болған үчбулуңлуқ,диагонали вә ян тәрипи арқилиқ тәң янлиқ үчбулуңлуқ екәнлигини дәллиләйду	1	
	Кичик асасини тапиду: 8	1	
	Дәллиләйду:кичик асаси арқилиқ һасил болған үчбулуңлуқ,диагональ вә ян тәрипи, тик булуңлуқ	1	
	30^0қа қарши ятқан катетниң хусусийитини қоллиниду	1	
	Чоң асасини тапиду: 16	1	
3	Һесапниң шәрти бойичә геометриялик шәкилни сизиду	1	
	Дәллиләйду □*ABD* ниң тәң янлиқ екәнлигини	1	
	Дәллиләйду, □*ABD* ниң тәң тәрәплик екәнлигин	1	
	AB = 48:4 = 12 *см*	1	
	BD □ *AB* □ 12 *см*	1	
4	Фалес теоремиси бойичә CD ян тәрипи тәң бөләкләргә бөлүниду	1	Һесапниң һәрхил усулда чиқирилған җаваплири қобул қилиниду
	Кесиндиләрниң бири берилгән трапецияниң оттура сизиғи екәнлигини еniқлайду, $\frac{6+10}{2}$ =8см	1	
	$\frac{6+8}{2}$ =7 см 2	1	
	$\frac{6+8}{2}$ = 9 см 2	1	
5	Һесапниң шәрти бойичә геометриялик шәкилни сизиду	1	
	Үчбулуңлуқниң оттура сизиғи тоғрисидики	1	

	теоремини қоллиниду		
	Асаси 6 см	1	
	Ян тәрипи 5 см	1	
Барлиқ балл сани:		**20**	

А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң информатика пәни муәллими Абдуллаева Айзира Мурадулламовнаниң иш тәжрибисидин

«Әхбаратни өлчәш вә компьютерлиқ хатирә» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

Мавзулар:

- Әхбаратниң өлчәм бирликлири;
- Әхбаратни бир өлчәм бирлигидин иккинчи өлчәм бирликкә алмаштуруш;
- Файллар өлчими;

Оқутуш мәхсәтлири:

- 7.2.1.1-әхбаратниң өлчәм бирликлири билән тонуштуруш
- 7.2.1.2-әхбаратни бир өлчәм бирликтин иккинчи өлчәм бирликкә алмаштуруш
- 1.2.3 – бирдәк әхбарат сақланған вә һәртүрлүк форматтики файлларниң өлчимини селиштуруш
- Баһалаш критерийлири:
- ✓ Әхбаратниң өлчәм бирликлирини билиду вә бирликләрни алмаштуруш йоллирини еniқлайду
- ✓ Охшаш әхбарат сақланған файлларниң өлчәмлирини селиштурушни, шундақла уларниң кәңәйтимилирини өзләштүриду.
- ✓ Орунлаш вақти: 20минут

Қәрәли:

Синип: 7

Тапшурмилар

1.* бәлгүсиниң орниға керәклик санларни қоюңлар:

a. 1 Мбайт=* Кбайт=* байт;
b. 1,5 Кбайт=* бит;
c. 2Тбайт=* Гбайт;
d. 1536 Мбайт=* байт;

2.

- Берилгән әхбаратниң өлчәм бирликлирини кемиш тәртиви бойичә орунлаштуруңлар:

Эксабайт, Терабайт, Йоттабайт, Зеттабайт, Гигобайт, Мегабайт, Петабайт, Килобайт , Байт.

- Әгәрдә 315 бәттин, һәрбир бети 85 қурдин вә қурларда 90

символдин ибарәт китапчини 2 Гбайт флешкиға язса, униңда қанчә орун қалиду?

3.Төвәндики сүрәттин мәтинлик, видео вә аудио әхбарат кәңәйтимилирини тепип бәр

Мәтин	Видео	Аудио

Баһалаш критерийи	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Оқуғучи	
Әхбаратниң өлчәм бирликлирини билиду вә бирликләрни алмаштуруш йоллирини еniқлайду	1	Мбайтни Килобайт вә байт қлчәм бирлигигә алмаштуриду;	1
		1,5 Кбайттики бит өлчимини еniқлайду;	1
		2Терабайттики Гигобайт өлчими;	1
		1,5 Мбайттики байт өлчими;	1
	2	Өлчәм бирликләрни кемиш тәртиви бойичә еniқлайду;	1
		Һөҗҗәтниң һәҗимини еniқлайду;	2

Охшаш әхбарат сақланған файлларниң өлчәмлирини селиштурушни, шундақла уларниң кәңәйтилимлирини өзләштүриду.	3	Файл кәңәйтимилирини берилгән тапшурма бойичә җәдвалға орунлаштуриду Һөрбир дурус җавапқа 1 балл қоюлиду	3
Умумий балл			**10**

«Тән саламәтлик вә бехәтәрлик»
бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Мавзулар:
- Компьютер пайдилинишиниң әкси аспектлири;
- Тор вә тордики бехәтәрлик.

Оқутуш мәхсәтлири:
- 8.4.1.1 –адәм тенигә түрлүк электронлуқ қуралларниң тәсири тоғрилиқ мисал кәлтүрүш вә сақлиниш йоллирини чүшәндүрүш;
- 8.4.2.1- тор қолланғучилириң бехәтәрлигини сақлаш қаидилири.

Баһалаш критерийлири:
- Интернетта бехәтәр ишләш қаидилирини қоллиниду.
- Компьютерлиқ торлар чүшәнчисигә ениқлима бериду.

Орунлаш вақти: 15 минут
Қәрәли:
Синип: 8

Тапшурмилар:

1.Берилгән мәсилини интернеттин келидиған ховуп түри билән селиштуруңлар**.**

Торниң әкси тәсири
Электронлуқ почтиға спам хәвәрлириниң көпләп келиши
Интернетториға чиққан вақитта һәрқандақ еланларниң чиқиши
Интернет оюнлириниң балиларниң ойлаш қабилийитини төвәнлитиши
Агрессия
Алдамчилиқ-мошенничество

2.Ялқун электронлуқ почта арқилиқ муһим һөжҗәтни муәллимгә әвәтиш керәк. Интернет торини ховуп-хәтәрсиз пайдилинишниң икки йолини көрсәт.

a_____

_____

b_____

_____

3.Компьютерни вирустин сақлаш үчүн қандақ һәрикәтләр орунлиниду?

a_____

_____

b_____

_____

4.Схемини толтуруңлар.

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор	Балл
		Оқуғучи	
Интернетта бехәтәр ишләш қаидилирини қоллиниду	**1**	тордики алдамчилиқни көрситиду;	**1**
		тордики агрессияни көрситиду;	**1**
	2	интернет торини қоллинишниң 1- йолини көрситиду;	**1**
		интернет торини қоллинишниң 2- йолини көрситиду.	**1**
	3	вирустин сақлиниш тоғрисида мәлумат бериду;	**2**
	4	Компьютерлиқ торниң 1-түри;	**1**
		Компьютерлиқ торниң 2-түри;	**1**
Умумий балл			**8**

3-ЧАРӘК БОЙИЧӘ ҖӘМЛИГҮЧИ БАҺАЛАШ

Синип -7
Орунлиниш вақти - 40 минут
Балл сани – 20

1. Үч тағ сан берилгән – 3,7,1. Санларниң арифметикилиқ оттуриси һесапниң нәтиҗиси болуп тепилиду. Киргүзүш вә чиқириш берилгәнлириниң типини ата.

	Өзгәргүчиләр	**Мәнаси**	**Берилгәнләр типи**
Киргүзүш			
Чиқириш			

[2]

2. Әгәр «ы» һәрипини киргүзүш санини вә «Мән 7 синипта оқуймән» қатарлиқ «с» һәрипиниң биринчи киргүзүш позициясини һесаплаш һаҗәт болса, чиқириш берилгәнләрниң типини ениқла.

_____

3. Үч ханилиқ х сани берилгән.

(3,1) Берилгән алгоритм бойичә программа кодини яз.

Алг Сумма Беши Киргүзүш(х) х=қалдуқ (х;10) Чиқириш (х) алг ахири	Программа коди

(3,2) Киргүзүш берилгән а=345. Чиқириш мәнасини ениқла.

_____

4. Диаграмма 7-синип оқуғучилириниң «Информатика» пәнидин 2014-2016-жж. арилиғидики отттура баллини көрситиду.

Қошумчә интерфейсини қур	Берилгән арилиқта оттура баллни һесаплаш үчүн, кириштүрүлгән программилаш оттурисини пайдилинип, программа кодини яз.

5. Берилгән блок-схема үчүн программа кодини яз.

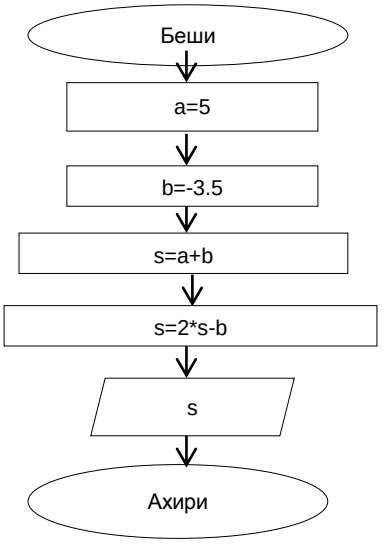	Программа коди

Алгоритмниң орунлиниш нәтиҗисини ениқла

_____

6. Берилгән алгоритмға кириштүрүлгән операторларниң ярдими билән программа кодини яз.

Алг Мисал Беши x=5 y=-6 әгәр (x>y) у чағда (z=x+y болмиса е z=y-x) чиқириш (z) алг ахири	Программа коди

7. Кириштүрүлгән операторларниң қурулмисиниң ярдими билән программа кодини яз .

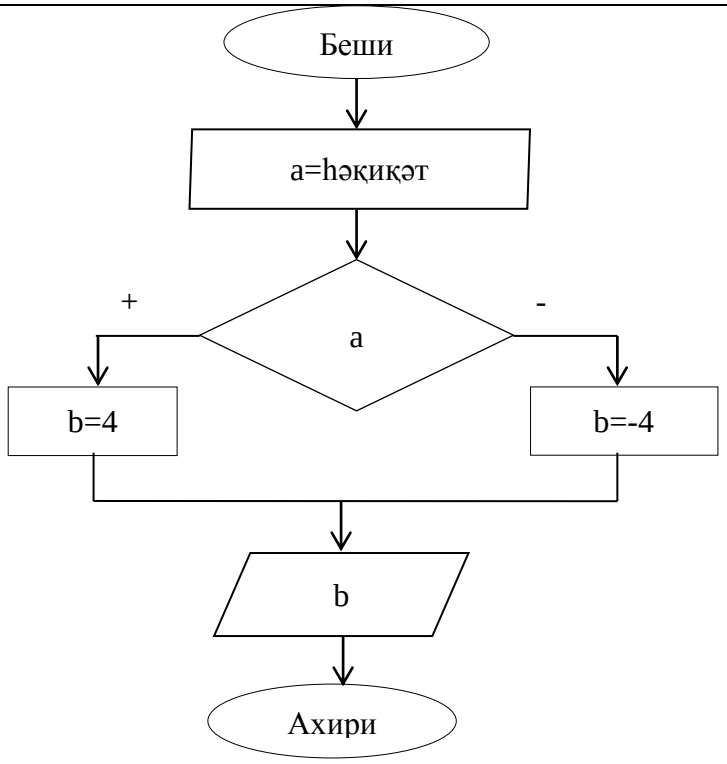

Программа коди

[2]

$$y = \begin{cases} x - 3, \text{егер } x > 7 \\ 4 \cdot x^2, \text{егер } x < -5 \\ 5 \end{cases}$$

шәрти берилгән

Кириштүрүлгән программилаш қурулмисиниң операторлириниң ярдими билән һесапниң йешиш шәртини яз.

_____

_____

[2]

9. х –пүтүн сани берилгән. Берилгән сан [-5;5] арилиғида ятидиған яки ятмайдиғанлиғини ениқлайдиған һесапниң шәртини яз.

Шәрт

_____

[1]

Киргүзүш мәнини таллап, нәтиҗисини ениқла

_____

[1]

10. Икки сан берилгән. Әгәр уларниң иккилиси әкси сан болса вә

биринчиси иккинчисидин чоң болса, у вақитта һәрқайсисини 2 һәссә ашур,болмиса, уларни 2-гә ашур.

Блок-схема қур.

[2]

Балл қоюш жәдвили

№	Жавап	Балл	Қошумчә әхбарат
1	Киргүзүш-пүтүн санлар Чиқириш – һәқиқий, сәвәви санлар қошундиси 3-кә һәрқачан қалдуқсиз бөлүнивәрмәйду	2	Киргүзүш берилгәнлири үчүн 1 балл Чиқириш берилгәнлири үчүн 1 балл Барлиқ угилардики санлар дурус толтурулған болуши керәк
2	Пүтүн санлар	2	

3	Мисалға: Delphi программисда берилгән
	Var
	X:integer;
	Button_Click()
	Begin
	S:=0;
	x:=StrtoInt(Text1.text);
	x:=x mod 10;
	Label1.caption(InttoStr(x));
	End;
	Нәтиҗә: 5
		2	Программа коди үчүн 1 балл
			Нәтиҗиси үчүн 1 балл

4	Интерфейс:үч жилни киргүзүшкә беғишланған қурлар, нәтиҗини вә қодни чиқириш қури, қол қоюш қури, сүрәт қоюш қури. Программа коди: Өзгәргүчиләрни оқуш, формула қоллиниш, экранға чиқириш	2	Объектиларниң дурус жайлишиши үчүн -1 балл Программма коди үчүн - 1 балл
5	Нәтиҗиси : -0.5 Программа коди: формула қоллиниш, нәтиҗисини чиқириш	2	Программа коди - 1 балл Нәтиҗисини еиқлаш - 1 балл
6	Һәрқандақ вақитта программилаш тилида йезилған дурус код қобул қилиниду.	2	Шәрти үчүн- 1 балл 1 балл – умумий қурулимиға, шәртлик қураштурушта

			камчилиқлар болуши мүмкүн
7	Һәрхил вақитта программилаш тилида йезилған дурус код қобул қилиниду.	2	Шәрти үчүн- 1 балл 1 балл – умумий қурулимиға, шәртлик қураштурушта камчилиқлар болуши мүмкүн
8	If x>7 then y:=(9*sqr(x)-5)/(3*x+12) elseif x<-5 then y:=4*sqr(x) else y:=5;	2	Толуқ әмәс шәрти үчүн-1 балл Толуқ шәрткә1 балл
9	If (x>=-5) and (x<5) then label1.caption (ятиду') else Label1.caption (ятмайду'); X=1 ятиду	2	Шәртигә1 балл Нәтиҗисигә 1 балл
10	алг шәрт беши киргүзүш (x,y) әгәр (x>y) вә (x<0) вә (y<0) у чағда (x=x*2, y=y*2 болмиса x=x+2, y=y+2) чиқириш (x,y) алг ахири	2	Толуқ әмәс шәрти үчүн-1 балл Толуқ шәрткә1 балл
Умумий балл		20	

«Компьютер вә программалар»
бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Орунлаш вақти: 15 минут

Синип: 3

Тапшурма

1. Сүрәткә диққәт қилип қара. Қәһриманниң иш-һәрикитигә бағлиқ, компьютер билән ишләш пәйтидики техника бехәтәрлик қаидилирини яз.

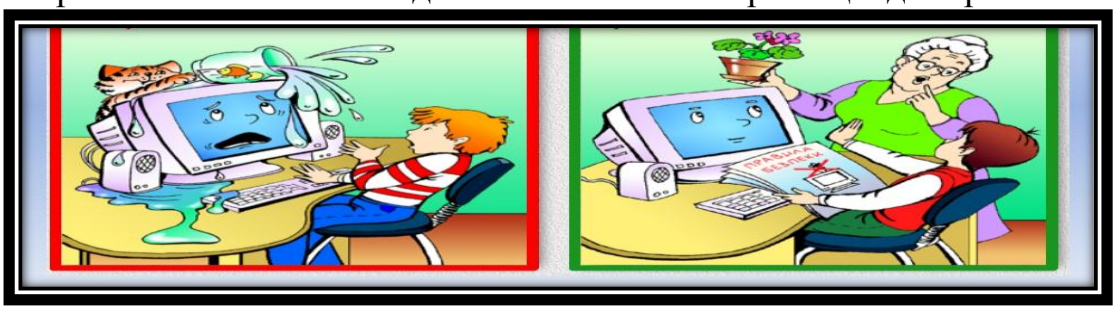

_____

_____

2. Компьютерниң чиқириш қурулғисини (устройство для вывода) қизил қериндаш билән, киргүзүш қурулғисини (устройство для ввода) йешил қериндаш билән бәлгүлә.

3. Берилгән болҗамлар билән меню программисиниң қураллирини маслаштур.

Болҗам
1. Сүрәтни өчириш
2. Сүрәтниң көләмини өзгәртиш
3. Сүрәтни солға яки оңға бураш

Қураллар

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор Оқуғучи	Балл
Компьютер билән ишләш вақтида бехәтәрлик қаидилирини сақлаш	1	1- сүрәт бойичә бехәтәрлик қаидилирини язиду;	2
		2- сүрәт бойичә бехәтәрлик қаидилирини язиду;	2
Чиқириш вә киргүзүш қурулғилирини ажритишни билиду	2	биринчи киргүзүш қурулғисини еniқлайду;	1
		иккинчи киргүзүш қурулғисини еniқлайду;	1
		биринчи чиқириш қурулғисини еniқлайду;	1
		иккинчи чиқириш қурулғисини еniқлайду;	1
Меню программисиниң қураллирини қоллиниду	3	чоңайтиш қуралини маслаштуриду;	1
		өчириш қуралини маслаштуриду;	1
		бураш қуралини маслаштуриду;	1
Умумий балл :			**11**

«География» пәни

А. Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң география пәни муәллими Туйгунова Мехринисям Ялкуновнаниң иш тәҗрибисидин

« 5.1.В Адәм.йәр.каинат» бөлүми бойичә жиғинда баһалаш иши

Мавзу	Йәр сәярисиниң пәйда болуши Йәрдики һаятлиқниң пәйда болуши вә өмүрниң пәйда болушиниң шәртлири Йәрлик жайниң плани. Шәртлик бәлгүләр
Оқутуш мәхсити	5.2.2.1 – Йәрниң пәйда болушини чүшәндүрүш 5.2.4.2 – өмүр тәрәққий етиш үчүн керәклик жағдайларни ениқлаш 5.2.5.2 – шәртлик бәлгүләрни қоллинип йәрлик жайниң планини оқуш
Баһалаш критерийи	Оқуғучи: Йәрниң пәйда болуш гипотезилирини атайду Жанлиқ организмларға өмүр сүрүш үчүн һажәтлик шараитларни атайду Шәртлик бәлгүләрни қоллинип йәрлик жайниң планини оқуш
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси:	Билиш Чүшиниш
Вақти	20 минут

Тапшурмилар :

1.Жанлиқ организмларниң һаят кәчүрүш үчүн керәклик амилларниң астини сизиңлар.

А) 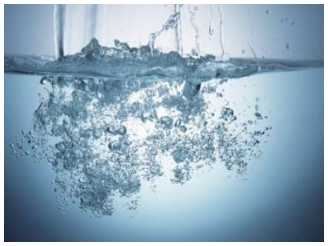 Б) В)

Г) Д) Е)

2.Төвәндики икки сүрәтни селиштуруңлар вә соалларға жавап бериңлар.

А)

Б)

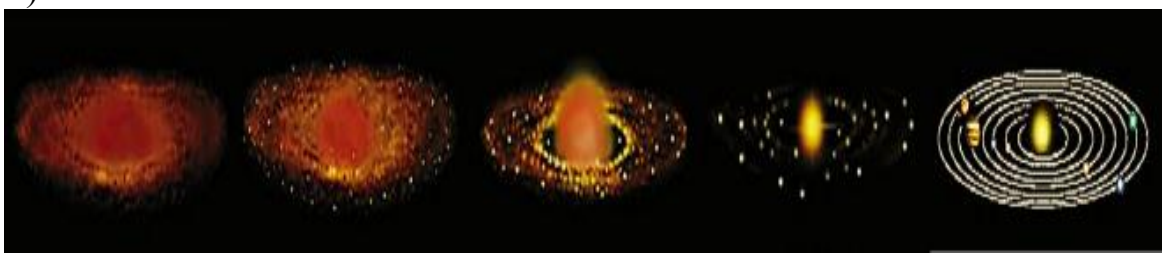

а) А вә Б сүрәттики гипотезиларни чүшәндүриңлар, уларниң асасини салған ким?

_____
_____
_____
_____
_____

б) Икки гипотезиниң охшашлиғи вә пәрқини атаңлар?

_____
_____
_____
_____
_____

1.Шәртлик бәлгүләрни қоллинип йәрлик жайниң планини оқуңлар Тапшурмиларни орунлаңлар.

а) Сүрәттики шәртлик бәлгүләрни түркүмләңләр.

Масштабсиз	**Мәйданлиқ**	**Сизиқлиқ**	**Изаһлиқ**

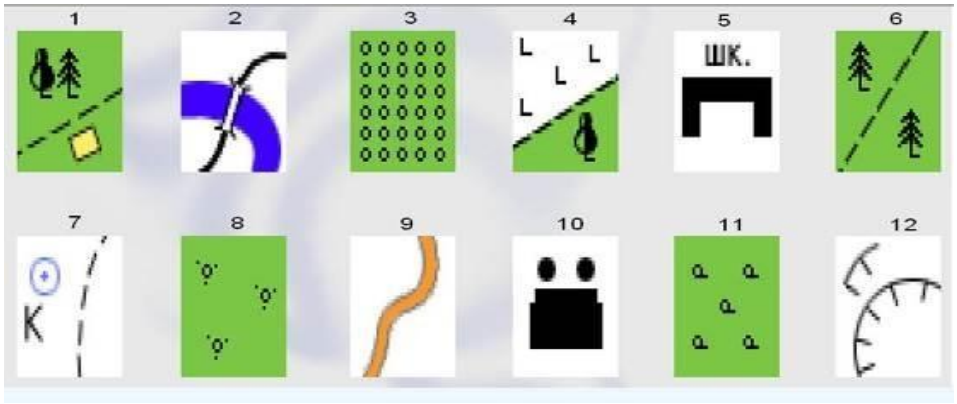

b) Планни изаһлиқ шәртлик бәлгү билән толтуруңлар.
Студенная дәриясиниң кәңлиги 6 метр, теги қум, чоңқурлуғи 4 метр**.**

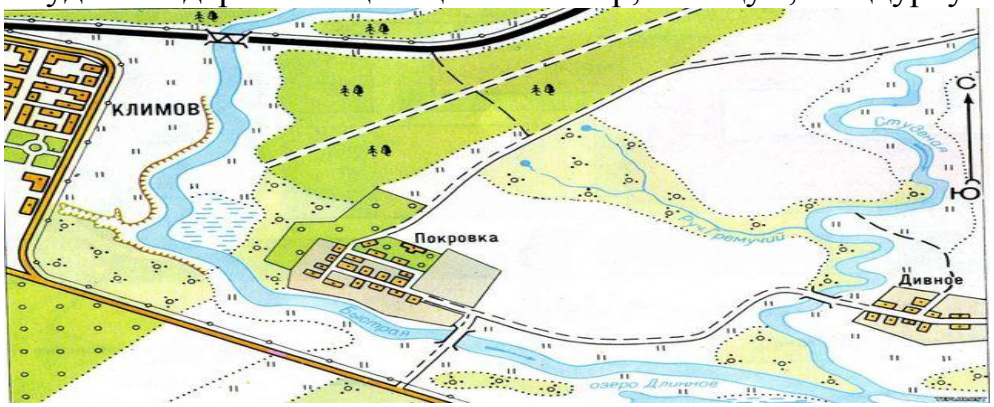

Баһалаш критерийи	***Тапшурма***	***Дескриптор***	***Балл***
		Оқуғучи	
Жанлиқ организмларға өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни атайду	1	Жанлиқ организмларға өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни тапиду ;	1
Йәрниң пәйда болуш гипотезилирини атайду м	2	А сүрәттики гипотезини чүшәндүриду;	1
		Б сүрәттики гипотезини чүшәндүриду;	1
		А сүрәттики гипотезиниң асасини салғучи адәмни атайду;	1
		Б сүрәттики гипотезиниң асасини салғучи адәмни атайду;	1
		А вә Б гипотезиниң охшашлиғини тапиду;	1
		А вә Б гипотезиниң пәрқини тапиду;	1
Шәртлик бәлгүләрни қоллинип йәрлик жайниң планини оқуш	3	Пландин масштабсиз шәртлик бәлгүләрни тапиду;	1
		Пландин мәйданлиқ шәртлик бәлгүләрни тапиду;	1
		Пландин сизиқлиқ шәртлик бәлгүләрни тапиду;	1
		Мәлуматларни қоллинип планни изаһлиқ шәртлик бәлгү билән толуқтуриду;	1
Умумий балл			**11**

« 5.1.В Адәм.Йәр.Каинат» бөлүми бойичә жиғинда баһалаш ишиниң нәтиҗиси бойичә ата-аниларға әхбарат бериш үчүн беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби _____

Баһалаш критерийи	**Оқуш утуқлириниң дәриҗиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Җанлиқ организмларға өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни атайду	Җанлиқ организмларниң өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни аташта қийнилиду	Җанлиқ организмларниң өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни атиғанда хаталишиду	Җанлиқ организмларниң өмүр сүрүш үчүн һаҗәтлик шараитларни дурус атайду
Йәрниң пәйда болуш гипотезилирини атайдум	Гипотезиларни чүшәндүрүштә мә маслаштурушта қийинилиду	Гипотезиларни чүшәндүрүштә мә маслаштурушта хаталишиду	Гипотезиларни дурус чүшәндүриду вә маслаштуриду
Шәртлик бәлгүләрни қоллинип йәрлик җайниң планини оқуш	Шәртлик бәлгүләрни ениқлаш вә түркүмләштә қийинилиду	Шәртлик бәлгүләрни ениқлаш вә түркүмләштә хаталишиду	Шәртлик бәлгүләрни дурус ениқлайду вә түркүмләштүриду

« 5.4.А Экология вә турақлиқ тәрәққият» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш иши

Мавзу	Йәр сәярисиниң пәйда болуши Йәрдики һаятлиқниң пәйда болуши вә өмүрниң пәйда болушиниң шәртлири Йәрлик җайниң плани. Шәртлик бәлгүләр
Оқутуш мәхсити	5.6.1.1 – экосистема компонентлирини ениқлаш 5.6.1.4 – тәбиий вә сүнъий экосистемиларни селиштуруш 5.6.3.1 – Қазақстанниң экологиялик муәммалири аташ
Баһалаш критерийи	Оқуғучи: Экосистема компонентлирини атайду Тәбий вә сүнъий экосистемиларниң алаһидиликлирини ениқлайду Қазақстанниң экологиялик муәммалирини ениқлайду
Ойлаш иқтидариниң дәрижиси:	Билиш Чүшиниш Қоллиниш
Вақти	20 минут
Тапшурмилар :	

1.Сүрәттә экосистема компонентлири тәсвирләнгән.
Сүрәттә ишләп чиқарғучи, истималчи вә деструкторларни атаңлар.

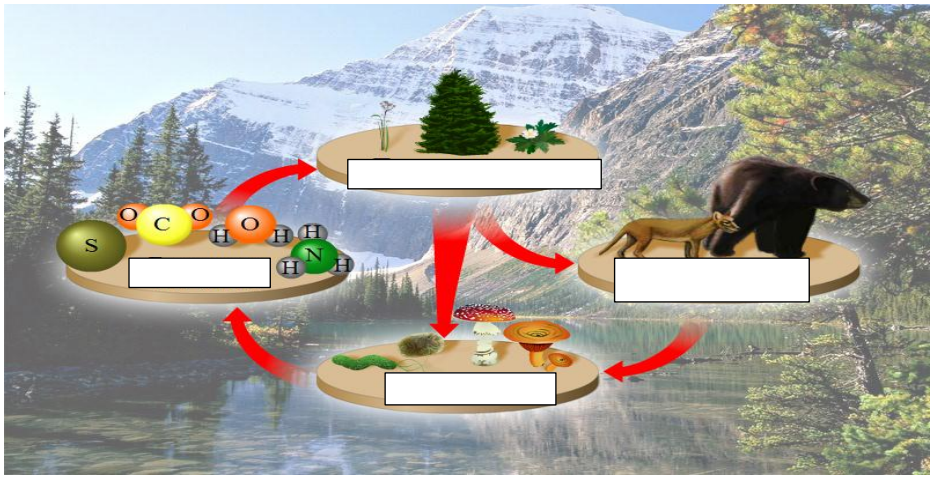

2.Сүрәтләрни қоллинип тапшурмиларни орунлаңлар.

а)Экосистема түрини еniқлаңлар (тәбиий яки сүнъий).

А) _____

Б) _____

b)Тәбиий вә сүнъий экосистеминиң селиштурма жәдвални толтуруңлар.

Селиштуруш критерийи	**Тәбиий экосистема**	**Сүнъий экосистема**
Биологиялик һәр-хиллиқ		
Трофикилиқ қатар		
Таллаш		
Өз-өзини әслигә кәлтүрүш		
Мисаллар		

3.Сүрәтләрни қоллинип Қазақстанниң экологиялик муәммалирини атаңлар.

А) _____

Б) _____

В) _____

4.Арал деңизиниң сүйиниң мөлчәриниң төвәнләп кетишиниң 2 сәвәвини атаңлар.

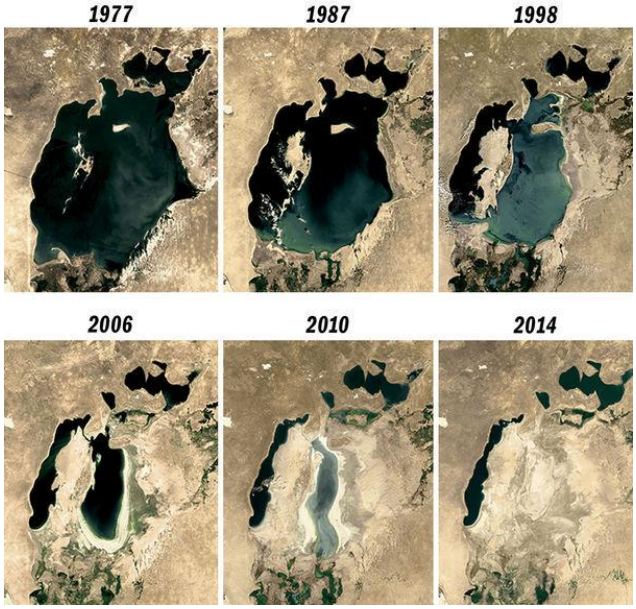

Арал АР

4

1._____
_____.
2._____
_____

Баһалаш критерийи	***Тапшурма***	***Дескриптор*** ***Оқуғучи***	***Балл***
Экосистема компонентлирини атайду	1	Ишләп чиқарғучини атайду;	1
		Истималчини атайду;	1
		Деструкторни атайду;	1
Тәбиий вә сүнъий экосистемиларни еniқлайду	2	А экосистемисини атайду ;	1
		В экосистемисини атайду ;	1
		Тәбиий экосистема хусусийәтлирини атайду ;	1
		Сүнъий экосистема хусусийәтлирини атайду ;	1
Қазақстанниң экологиялик муәммалирини еniқлайду	3	А экологиялик муәммани	1
		В экологиялик муәммани еniқлайду;	1
		С экологиялик муәммани еniқлайду;	1
		Экологиялик муәммаға елип кәлгән сәвәпләрни атайду	2
Умумий балл			**12**

« 5.4.А Экология вә турақлиқ тәрәққият» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш ишиниң нәтижиси бойичә ата-аниларға әхбарат бериш үчүн беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби _____

Баһалаш критерийи	**Оқуш утуқлириниң дәрижиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Экосистема компонентлирини атайду	Экосистема компонентлири (ишләп чиқарғучи, истималчи вә қайта ишлигүчини) аташта қийнилиду	Экосистема компонентлири (ишләп чиқарғучи, истималчи вә қайта ишлигүчини) атиғанда хаталишиду	Экосистема компонентлирини (ишләп чиқарғучи, истималчи вә қайта ишлигүчини) дурус атайду

Тәбиий вә сүнъий экосистемиларни еniқлайду	Экосистема түрлирини еniқлашта вә хусусийәтлири аташта вә маслаштурушта қийинилиду	Экосистема түрлирини еniқлашта вә хусусийәтлири аташта вә маслаштурушта хаталишиду	Экосистема түрлирини еniқлайду вә хусусийәтлирини дурус атайду
Қазақстанниң экологиялиқ муәммалирини еniқлайду	Сүрәтләрни қоллинип Қазақстанниң экологиялик муәммалирини еniқлашта вә сәвәвини чүшәндүрүштә қийнилиду	Сүрәтләрни қоллинип Қазақстанниң экологиялиқ муәммалирини еniқлашта вә сәвәвини чүшәндүрүштә хаталишиду	Сүрәтләрни қоллинип Қазақстанниң экологиялиқ муаммалирини еniқлайду вә сәвәвини дурус чүшәндүриду

Абдулла Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң география пәни муәллими Жалилова Альфира Летиповнаниң иш тәжрибисидин

«Картография вә географиялик мәлуматлар базиси» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

- Мавзулар:
- Географиялик наменклатура нишанлири көрситиш;
- Геоәхбаратлиқ технологияләрниң қоллинилиш саһалири
-

Оқутуш мәхсәтлири:

• 9.2.1.2 географиялик наменклатура нишанлирини хәритидин көрситиду

• 9.2.2.2 илим-пән вә егилик саһалиридики геоәхбаратлиқ технологияләрниң қоллинилиш әһмийитини тәрипләйду.

•

Баһалаш критерийлири:

✓ Хәритидин географиялик нишанларни еniқлайду

✓ Илим-пән вә егилик саһалиридики геоәхбаратлиқ технологияләрниң қоллинилиш әһмийитини тәрипләйду

Орунлаш вақти: 20минут

Қәрәли:

Синип: 9

Тапшурмилар

1.Шәртлик бәлгүләрни қоллинип, кәскин хәритигә бәлгүләңлар:
a)Дуния йүзидики территорияси әң чоң әл;
b)Әң чоң көл;
c)Әң чоң арал;
d)Әң егиз тағ.

Дунияниң кәскин хәритиси

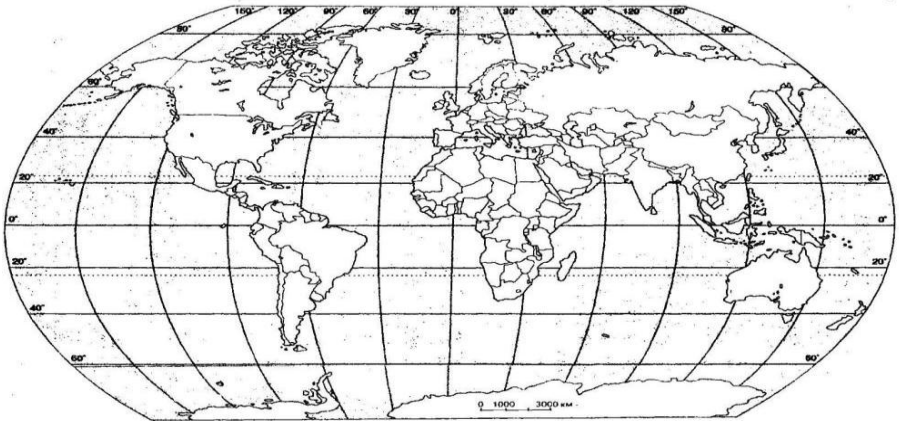

Шәртлик бәлгүләр

2.Дуния әллирини чегарилириниң кәскинлиригә қарап ениқлаңлар.

(a) (b) (c)

3.
a)Геоәхбаратлиқ технологияләрниң күндүлүк һаятта қоллинилиш мүмкинчиликлирини тәрипләңлар.

b)Геоәхбаратлиқ технологияләрниң хәритидин 2 артуқчилиғини йезиңлар.

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор Оқуғучи	Баллл
Географиялик наменклатура нишанлирини хәритидин көрситиду	1	Кәскин хәритигә дуниядики территорияси әң чоң дөләтни бәлгүләйду;	1
		Кәскин хәритигә дуниядики әң чоң көлни бәлгүләйду;	1
		Кәскин хәритигә дуниядики әң чоң арални бәлгүләйду;	1
		Кәскин хәритигә дуниядики әң егиз тағни бәлгүләйду;	1
	2	Чегарә кәскини бойичә биринчи әлни еniқлайду;	1
		Чегарә кәскини бойичә иккинчи әлни еniқлайду;	1
		Чегарә кәскини бойичә үчинчи әлни еniқлайду;	1
Илим-пән вә егилик саһалиридики геоәхбаратлиқ технологияләрниң қоллинилиш әһмийитини тәрипләйду.	3	Геоәхбаратлиқ технологияләрниң күндилик һаятта қоллинилишиға мисал кәлтүриду	1
		Геоәхбаратлиқ технологияләрниң хәритидин 1 артуқчилиғини еniқлайду;	1
		Геоәхбаратлиқ технологияләрниң хәритидин 1 артуқчилиғини еniқлайду;	1
Умумий балл			**10**

«Физикилиқ география» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

Мавзулар:

• Қазақстан территориясиниң тектоникилиқ қурулуми вә геологиялик тарихи.

• Минераллиқ ресурсларни ишләп чиқириш вә қайта ишләш мәркәзлири.

• Минераллиқ ренсурсларни өзләштүрүшкә бағлинишлиқ проблемилар.

Оқутуш мәхсәтлири:

• 9.3.1.1 Йәрлик компонентни өз ичигә елип Қазақстанниң геологиялик тарихини вә тектоникилиқ қурулумини еniқлайду;

• 9.3.1.5 Қазақстанниң минераллиқ ресурслирини ишләп чиқириш вә қайта ишләш мәркәзлирини хәритидин көрситип, тәриплимә бериду;

• 9.3.1.7 Минераллиқ ресурсларни өзләштүрүш билән бағлинишлиқ проблемиларни ениқлап, уларни йешиш йоллирини тәвсийә қилиду.

Баһалаш критерийлири:

✓ Қазақстанниң геологиялик тарихини вә тектоникилиқ қурулумини тәрипләйду;

✓ Хәритидин Қазақстанниң минераллиқ ресурслириниң асасий мәркәзлирини көрситиду;

✓ Проблемиларни классификацияләйду вә йешиш йоллирини тәвсийә қилиду.

Орунлаш вақти: 20минут

Қәрәли:

Синип: 9

Тапшурмилар:

1.Маслаштуруңлар: тектоникилиқ қурулум – рельеф түри:

(a) Ғәрбий Сибирь		1.	Тағ
(b) Каспий әтрапи		2.	Ушшақ чоқилар
(c) Сарыарқа		3.	Түзләң
(d) Алтай		4.	Төпилик
(e) Торғай		5.	Ойманлиқ

(a)	
(b)	
(c)	
(d)	
(e)	

2.Төвәндә берилгән кәскин хәритигә Қазақстанниң асасий пайдилиқ қезилмилирини шәртлик бәлгүләр билән бәлгүләп, намлирини йезиңлар: нефть, көмүр, мис рудилири, төмүр, поллиметал рудилири.

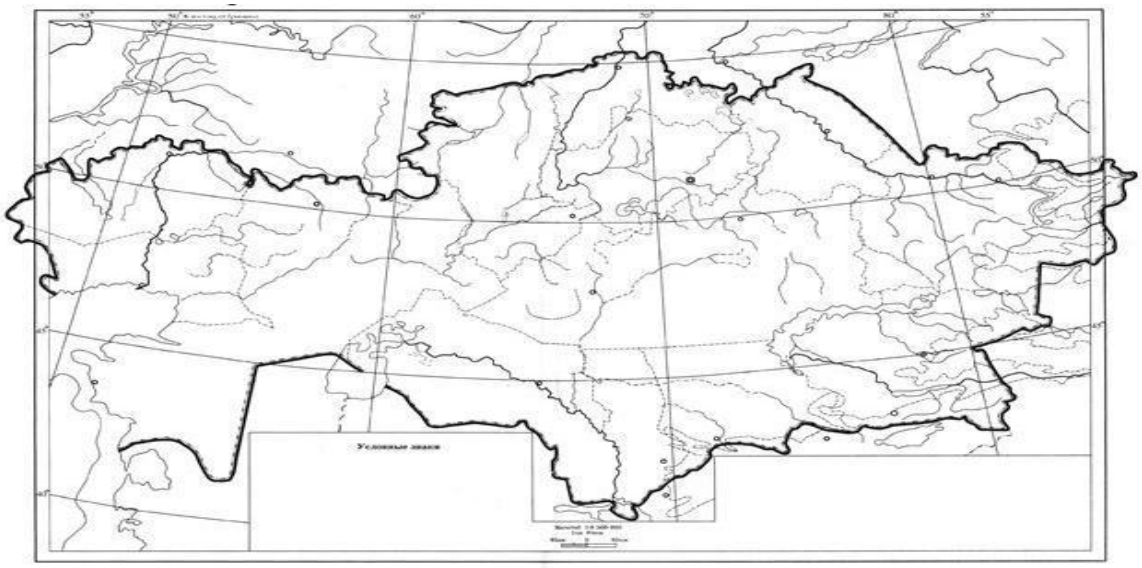

Қазақстанниң пайдилиқ қезилмилириниң тарилиши

3.Минераллиқ ресурсларни өзләштүрүш нәтиҗисидә пәйда болидиған ихтисадий вә экологиялик проблемиларни ениқлап, уларни йешиш йоллирини тәвсийә қилиңлар

Проблемилар	Түрлири	Йешиш йоллири
Ихтисадий		
Экологиялик		

Баһалаш критерийлири	**Тапшурма номери**	**Дескриптор**	**Бал**
		Оқуғучи	
Қазақстанниң геологиялик тарихини вә тектоникилиқ қурулумини тәрипләйду;	1	Ғәрбий Сибирьниң рельефини ениқлайду;	1
		Каспий әтрапиниң рельефини ениқлайду;	1
		Сарыарқиниң рельефини ениқлайду	1
		Алтайниң рельефини ениқлайду	1
		Торғайниң рельефини ениқлайду	1
Хәритидин Қазақстанниң минераллиқ ресурслириниң асасий мәркәзлирини хәритигә бәлгүләйду;	2	Қазақстанниң кәскин хәритисигә нефтьниң асасий кан орунлирини бәлгүләйду;	1
		Қазақстанниң кәскин хәритисигә көмүрниң асасий кан орунлирини бәлгүләйду;	1
		Қазақстанниң кәскин хәритисигә мис рудилириниң асасий кан орунлирини бәлгүләйду;	1

		Қазақстанның кәскин хәритисигә төмүр рудилириниң асасий кан орунлирини бәлгүләйду;	1
		Қазақстанның кәскин хәритисигә поллиметалл рудилириниң асасий кан орунлирини бәлгүләйду;	1
Проблемиларни классификациялә йду вә йешиш йоллирини тәвсийә қилиду	3	Проблемиларни ихтисадий вә экологиялик дәп топларға бөлиду;	1 1
		Проблемиларниң йешиш йоллирини тәвсийә қилиду.	1
Умумий балл			**13**

«Физикилиқ география» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

Мавзулар:

✓ Қазақстанниң климатлиқ шараитлири;

✓ Қазақстандики қолайсиз вә хәтәрлик атмосферилиқ һадисиләр.

Оқутуш мәхсәтлири:

✓ 9.3.2.2 Қазақстанниң климатлиқ шараитлирини тәһлил қилиду;

✓ 9.3.2.4 Қолайсиз вә хәтәрлик атмосферилиқ һадисиләрниң пәйда болуш вә тарилиш тәвәлирини хәритидин көрситиду вә улардин қоғдиниш чарилирини тәвсийә қилиду.

Баһалаш критерийлири:

✓ Қазақстанниң климат шараитлирини тәрипләйду;

✓ Хәритидин қолайсиз вә хәтәрлик атмосферилиқ һадисиләрниң қелиплишиш вә тарилиш тәвәлирини ениқлайду;

✓ Улардин қоғдиниш чарилирини тәрипләйду.

Орунлаш вақти: 20минут

Қәрәли:

Синип: 9

Тапшурмилар:

1.Арктикилиқ, тропикилиқ вә мөтидил һава массилириниң Қазақстан климитиға тәсирини ейтип бериңлар.

Һава массилири	Тарилиш аймақлири	Климатқа тәсири

2.Графикини пайдилинип Нур-Султан вә Алмута шәһәрлиридики температурилиқ режим айримчилиқлирини еniқлаңлар.

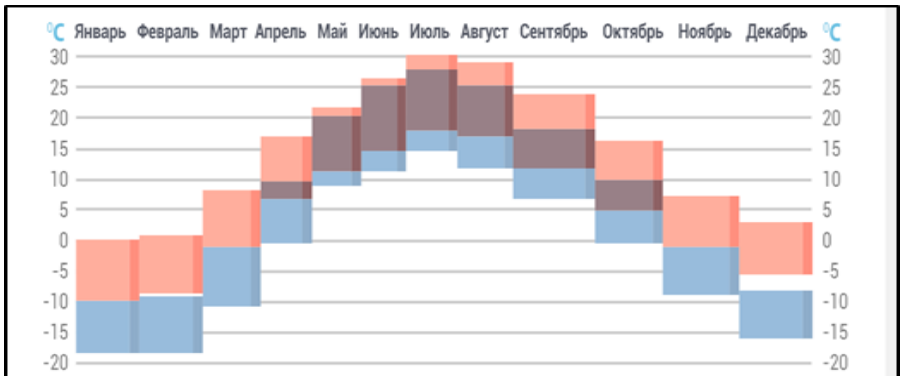

- Нур-Султан -Алмута

a)Нур-Султан вә Алмута шәһәрлиридики жиллиқ оттура температурини еniқлаңлар

b)Нур-Султан вә Алмута шәһиридики жиллиқ Амплитудини һесаплаңлар.

c)Бу икки шәһәрдики температура айримчилиқлириниң сәвәвини чүшәндүрүңлар

3.Чаң-топилиқ боран (қумлуқ) — шамал билән йәр бетидин чаң-топиниң (қумниң) көп көләмдә учирип, әтрап көрүнүшини начарлитидиған атмосферилиқ һадисә.

a)Қазақстанниң физикилиқ хәритисигә чаң-топилиқ боран тарилидиған асасий 2 наһийәни бәлгүләңлар.

Қазақстанниң физикилиқ хәритиси	*Шәртлик бәлгүләр:*
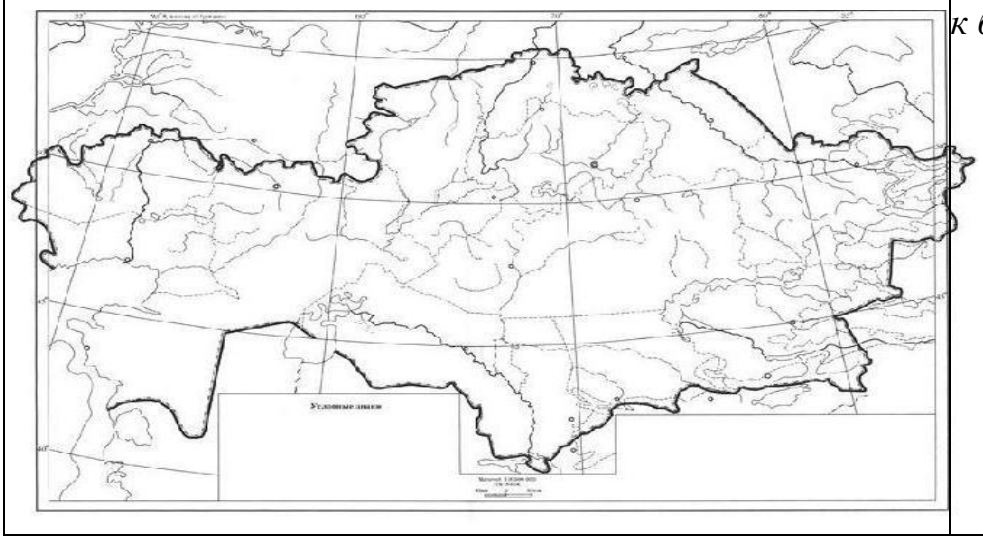	

b)Чаң-топилиқ борандин қоғдиниш бойичә 2 чарә тәвсийә қилиңлар

Баһалаш критерийи	№ задания	Дескриптор Оқуғучи	Балл
Қазақстанның климатлиқ шараитлирини асаслайду	1	арктикилиқ һава массилириниң Қазақстан климитиға тәсирини тәрипләйду;	1
		мөтидил һава массилириниң Қазақстан климитиға тәсирини тәрипләйду;	1
		Тропикилиқ һава массилириниң Қазақстан климитиға тәсирини тәрипләйду;	1
	2	Климатлиқ диаграмма көрсәткүчлири бойичә Нур-Султан шәһиридики температура режимини ениқлайду;	1
		Климатлиқ диаграмма көрсәткүчлири бойичә Алмута шәһиридики температура режимини ениқлайду;	1
		Алмута вә Нур-Султан шәһәрлиридики климат шараитлириниң айримчилиқлирини чүшәндүриду;	1
Хәритидин қолайсиз в хәтәрлик атмосферилиқ һадисиләрниң тарилиш вә пәйда болуш территориясини ениқлайду. Улардин қоғдиниш чарилирини асаслайду	3	Кәскин хәритидин чаң-топилиқ боран болидиған асасий 2 наһийәни көрситиду;	2
		Чаң-топилиқ борандин қоғдинишниң 2 чарисини тәвсийә қилиду	2
Умумий балл			**10**

Физика пәни

А.Розибақиев намидики №153-мәктәп-гимназияниң физика пәни муәллими Махпирова Рано Таировнаниң иш-тәжрибисидин

БӨЛҮМ БОЙИЧӘ СУММАТИВЛИҚ БАҺАЛАШ
1 ЧАРӘК
«Физика – тәбиәт тоғрисидики пән» бөлүми бойичә суммативлиқ баһалаш

7.1.2.1 – Хәлиқаралиқ бирликләр

Оқуш мәхсәтлири	системиси бойичә физикилиқ миқдарлар билән уларниң өлчәм бирликлирини бириктүрүңлар 7.1.2.3 – Бөлүнидиған вә һәссилик қошумчиларни чоң вә кичик санларни йезиш вақтида қоллиниш, санларни стандарт түрдә йезиш 7.1.3.1 – Җисимниң узунлиғини, һәҗимини, температурини вә вақитни өлчәш, нәтиҗини өлчәш хаталиғи һесапқа елип йезиш
Баһалаш критерийи	*Оқуғучи* • Физикилиқ миқдарларни уларниң ХБ системисидики өлчәм бирликлири билән бириктүриду • Чоң вә кичик санларни езиш вақтида бөлүнидиған вә һәссилик қошумчиларни қоллиниду • Физикилиқ миқдарларни айрийду, өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа елип язиду
Ойлаш қабилийәтлириниң дәриҗиси	Билиш вә чүшиниш Қоллиниш

Тапшурмилар

1. Берилгән физикилиқ һадисиләргә бир-бирдин мисал кәлтүриду

A) иссиқлиқ һадисилири -

_____

B) механикилиқ һадисиләр -

_____

C) тавуш һадисилири -

_____

D) электр һадисилири -

_____

E) магнит һадисилири -

_____

[5]

2. Төвәндики берилгән тәбиәт һадисилиридин эксперименталлиқ фактларға вә илмий гипотезиға ятидиған һадисиләрни талланлар

	Эксперименталлық факт	Илмий гипотеза
A) гир суға чөкиду		
B) суниң қайниши вақтида көвүкләр пәйда болиду		
C) сүркилиш йоқ вақтида җисим мәңгү қозғилиду		
D) еғир җисимлар йеник җисимларға қариғанда чапсан қозғилиду		

[4]

3. Һасан-үсән билән чақмақни тәтқиқ қилиш вақтида илмий уссулниң қайсисини қоллинисиз?

A. Эксперимент
B. Байқаш
C. Модельлаш
D. Соал-җавап жүргүзүш [1]

Барлиғи: [10]

Баһалаш критерийи	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Оқуғучи	
Физикилиқ һадисиләргә мисал кәлтүриду	1	Иссиқлиқ һадисигә мисал кәлтүриду	1
		Механикилиқ һадисигә мисал кәлтүриду	1
		Тавуш һадисисигә мисал кәлтүриду	1
		Электр һадисисигә мисал кәлтүриду	1
		Магнит һадисисигә мисал кәлтүрду	1
Физикилиқ һадисиләрни характерлайду	2	Йоруқ һадисисини тәсвирләйду	1
		Механикилиқ һадисини тәсвирләйду	1
		Тавуш һадисилирини тәсвирләйду	1
Тәбиәтни тәтқиқ қилишниң илмий уссуллирини ениқлайду	3	Гирниң суға чөкүшини тәтқиқ қилиш уссулини ениқлайду	1
		тәтқиқ қилиш уссулини ениқлайду	1
		Сүркилиш йоқ вақтидики җисимниң қозиғилишини тәтқиқ қилиш усулини ениқлайду	1
		Еғир вә йеник җисимларниң әркин чүшүшини тәтқиқ қилиш усулини ениқлайду	1
	4	Байқаш усулини ениқлайду	1
		Эксперимент усулини ениқлайду	1
Умумий балл			**14**

«Физика – тәбиәт тоғрисидики пән» бөлүминиң суммативлиқ баһалаш нәтиҗилири бойичә ата-аниларға мәлумат бериш рубрикиси

Оқуғучиниң исим-фамилияси _____

Баһалаш критерийлири	**Оқуш утуқлириниң дәриҗиси**		
	Төвән		**Төвән**
Физикилиқ һадисиләргә мисал кәлтүриду	Физикилиқ һадисиләргә мисал кәлтүрүштә қийнилиду ☐	Иссиқлиқ һадисилири/механикилиқ һадисилири/тавуш һадисилири/ /электр һадисилири /магнит һадисилириға мисал кәлтүрүштә хаталишиду ☐	Физикилиқ һадисиләргә дурус мисал кәлтүриду ☐
Физикилиқ һадисиләрни характерлайду	Физикилиқ һадисиләрни тәсвирләштә хаталишиду ☐	иссиқлиқ һадисилири/механикилиқ һадисилири /тавуш һадисилирини тәсвирләштә хаталиқлар әвитиду ☐	Физикилиқ һадисиләрни дурус тәсвирләйду ☐
Тәбиәтни тәтқиқ қилишниң илмий уссуллирини тәсвирләйду	Эксперименталлиқ факт билән илмий гипотезиниң арисидики айримчилиқни еniқлашта қийнилиду ☐	Бир жағдайдики эксперименталлиқ факт билән илмий гипотезиниң арисидики айримчилиқни еniқлашта хаталиқлар әвитиду ☐	Тәбиәт қанунлирини тәтқиқ қилишниң илмий уссуллирини бурус арийду ☐

«Физикилиқ миқдарлар билән өлчәмләр» бөлүми бойичә суммативлиқ баһалаш

Оқуш мәхсәтлири	7.1.2.1 – Хәлиқаралиқ бирликләр системиси бойичә физикилиқ миқдарлар билән уларниң өлчәм бирликлирини бириктүрүңлар 7.1.2.3 – Бөлүнидиған вә һәссилик қошумчиларни чоң вә кичик санларни йезиш вақтида қоллиниш, санларни стандарт түрдә йезиш 7.1.3.1 – җисимниң узунлиғини, һәҗимини, температурини вә вақитни өлчәш, нәтиҗини өлчәш хаталиғи һесапқа елип йезиш
Баһалаш критерийи	*Оқуғучи* - Физикилиқ миқдарларни уларниң ХБ системисидики өлчәм бирликлири билән бириктүриду - Чоң вә кичик санларни езиш вақтида бөлүнидиған вә һәссилик қошумчиларни қоллиниду Физикилиқ миқдарларни айрийду, өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа елип язиду
Ойлаш қабилийәтлириниң дәриҗиси	Билиш вә чүшиниш Қоллиниш
Орунлаш вақти	20 минут

Тапшурмилар

1. Физикилиқ миқдарлар билән ХБ системисидики өлчәм бирликләрни бириктүрүңлар (тоғра кәлгән ячейкиға бәлгү қоюңлар).

	км/ч	км	м/с	м	°C	$м^3$	сек
A) Илдамлиқ							
B) Узунлуқ							
C) Вақит							
D) Температура							

[4]

2. Берилгән өлчәмләрни һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни қоллинип йезиңлар:

1) $12 \cdot 10^{-2}$ м =

2) $32{,}4 \cdot 10^{-12}$ м =

3) $1,4 \cdot 10^{-6}$ сек =

[2]

3. Берилгән өлчәм бирликләрни ХБ системисидики өлчәм бирликләргә түрләндүрүнлар:

1) 6000 мкс = _____ с
2) 320 см = _____ м
3) 5 дц = _____м
4) 300 Мм = _____ м

[4]

4. Җисимниң узунлуғини өлчәш хаталиғини һесапқа елип йезиңлар:
L =_____±_____ мм.

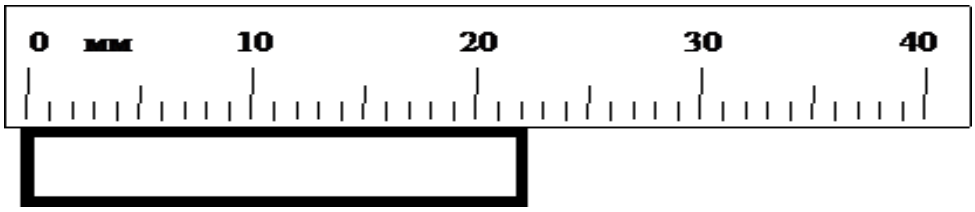

[2]

Барлиғи: 12 балл

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор Оқуғучи	Балл
Физикилиқ мик дарларни уларниң ХБ системисидики өлчәм бирликлири билән бириктүриду	1	Илдамлиқниң өлчәм бирлигини еник лайду	1
		Узунлуқниң өлчәм бирлигини еник лайду	1
		Вақитниң өлчәм бирлигини еник лайду	1
		Температуриниң өлчәм бирлигини еник лайду	1
Чоң вә кичик санларни йезишта һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни қоллиниду	2	Һәссилиқ қошумчиларни көрситиду	1
		Бөлүнидиған қошумчиларни көрситиду	1
	3	Микро (мк) қошумчиси бар өлчәм бирликләрни ХБ системисиға түрләндүриду	1
		Санти (с) қошумчиси бар өлчәм бирликләрни ХБ системисиға түрләндүриду	1
		Деци (д) қошумчиси бар өлчәм бирликләрни ХБ системисиға түрләндүриду	1
		Мега (М) қошумчиси бар өлчәм бирликләрни ХБ системисиға түрләндүриду	1
Физикилиқ мик дарларни	4	Җисимниң узунлиғини еник лайду	1

ениқлайду, өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа елип язиду		Әсвап хаталиғини ениқлайду	1
Барлиғи:			**12**

«Физикилиқ миқдарлар билән өлчәмләр» бөлүминиң сумматив лиқ баһалаш нәтиҗилири бойичә ата-аниларға мәлумат бериш рубрикиси

Оқуғучиниң исим-фамилияси _____

Баһалаш критерийлири	Оқуш утуғиниң дәриҗиси		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Физикилиқ миқдарларни уларниң ХБ системисидики өлчәм бирликлири билән бириктүриду	Физикилиқ миқдарларни уларниң өлчәм бирликлири билән бириктүрүштә қийнилиду ☐	Илдамлиқ/ масса/ вақит/ температуриниң өлчәм бирликлирини еniқлашта қийнилиду ☐	Физикилиқ миқдарларни уларниң ХБ системисидики өлчәм бирликлири билән дурус бириктүриду ☐
Чоң вә кичик санларни йезишта һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни қоллиниду	Чоң вә кичик санларни йезишта һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни қоллиништa қийнилиду: микро (μ), милли (m), санти (c), деци (d), кило (k) и мега (M) ☐	Һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни йезишта /чоң вә кичик санларни (μ)/милли (m)/санти (c)/деци (d)/ кило (k)/мега (M) түрләндүрүштә қийнилиду ☐	Чоң вә кичик санларни йезишта һәссилик вә бөлүнидиған қошумчиларни дурус қоллиниду: микро (μ), милли (m), санти (c), деци (d), кило (k) и мега (M) ☐
Физикилиқ миқдарларни еniқлайду, өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа елип язиду	Физикилиқ миқдарларни өлчәштә вә өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа елип йезишта қийнилиду ☐	Мензуркидики суюқлуқ һәҗимини/әсвап хаталиғини еniқлашта хаталиқлар әвитиду ☐	Физикилиқ миқдарларни дурус өлчәйду, өлчәш нәтиҗилирини өлчәш хаталиғини һесапқа язиду ☐

«Физикилиқ миқдарлар билән өлчәмләр» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Оқуш мәхсәтлири	7.2.1.4 Һәрикәттики җисимниң илдамлиғи вә оттура илдамлиғини һесаплаңлар 7.2.1.5 s-ниң t-ға бағлинишлиқ графигини турғизишта координатилар оқлирида вә җәдвәлләрдә өлчәм бирликләрни дурус бәлгүләш 7.2.1.7 Бирхил һәрикәтләнгән җисимниң орун йөткишиниң вақитқа бағлиқ графигидин илдамлиқни тепиш
Баһалаш критерийи	*Оқуғучи* • Һәрикәттики җисимниң илдамлиғи вә оттура илдамлиғини һесаплайду; • Орун йөткәшниң вақитқа бағлиқ графигини түзиду • Бир хил һәрикәтләнгән җисимниң орун йөткишиниң вақитқа бағлиқ графигидин илдамлиқни тапиду
Ойлаш қабилийәтлириниң дәриҗиси	Билиш вә чүшиниш Қоллиниш
Орунлаш вақти	20 минут

Тапшурма:

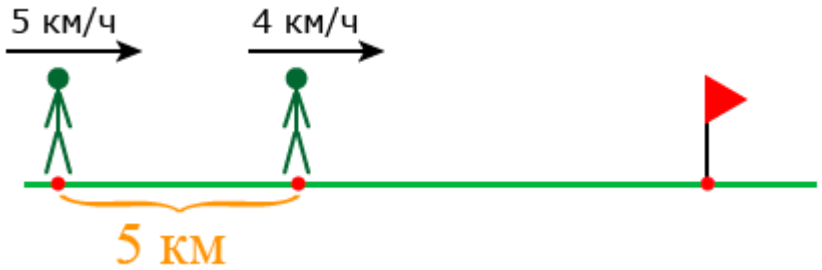

1. а) Сүрәтни пайдилинип иккинчи адәм биринчи адәмгә қанчилик вақитта йетидиғанлиғини еniқлаңлар .

_____ км/с.

в) Қозғилип келиватқан икки адәмниң оттура илдамлиғини тепиңлар.

_____ км/с.

2. а) Автомобиль 54 км илдамлиқ билән 2 саат һәрикәтлиниватиду. Униң орун йөткишиниң вақитқа бағлиқ графигини турғузуңлар.

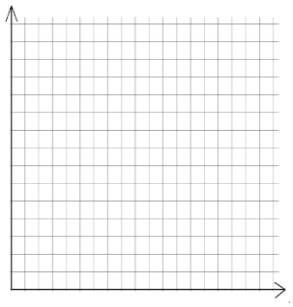

в) Мошу йәрдин йолни S- ни тепиңлар.

3. Төвәндики графикни пайдилинип һесап чиқириңлар

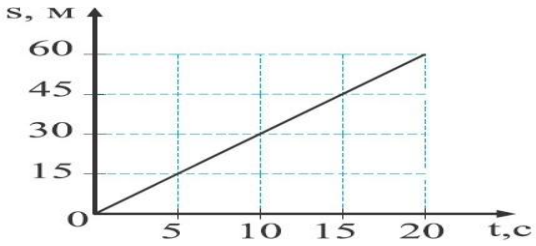

а) Һәр бир чекитниң илдамлиғини тепиңлар

в) 15-20 арилиғидики оттура илдамлиқни тепиңлар

с) Велисопедчи 60 м қозғалған вақиттики илдамлиқни тап.

4. Мотоциклчи 18 км/мин илдамлиқ билән қозғалди вә 900 м йол маңди. Мошу йолға қанчә вақит сәрип қилиду?

Баһалаш критерийлири	Тапшурма	Дескриптор	Балл
Һәрикәттики җисимниң илдамлиғи вә оттура илдамлиғини һесаплайду;	1 а	Графиктин илдамлиқни ениқлайду	1
	1 в	Графиктин оттура илдамлиқни ениқлайду	1
Орун йөткәшниң вақитқа бағлиқ графигини турғузиду	2 а	Орун йөткәшниң вақитқа бағлиқ графигини турғузиду	2
	2 в	Графикка бағлиқ формулини пайдилинип йолни тапиду	1
	2 в	Өлчәм бирликләрни Си системиға айландуриду	1
Бирхил һәрикәтләнгән җисимниң орун йөткишиниң вақитқа бағлиқ графигидин илдамлиқни тапиду	3 а	Графиктин илдамлиқларни тапиду	2
	3 в	15-20 арилиғидики оттура илдамлиқни тепиду	1
	3 с	Графиктин 60 м дики илдамлиқни тапиду	1
	4	Вақитниң формулисини пайдилинип, һесап чиқириду вә Си системисиға айландуриду	2
Барлиғи:			**12**

«Кинематика асаслири . Механикилиқ һәрикәт» бөлүминиң суммативлиқ баһалаш нәтиҗилири бойичә ата-аниларға мәлумат бериш рубрикиси

Оқуғучиниң исим-фамилияси _____

Баһалаш критерийлири	**Оқуш утуғиниң дәриҗиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Бирхил һәрикәт вақтидики орун алмишишниң вақиттин тәәллуқ графигидин җисимниң қозғилиш илдамлиғини еniқлайду	Бирхил һәрикәт вақтидики орун алмишишниң вақиттин тәәллуқ графигидин җисимниң қозғилиш илдамлиғини еniқлашта қийнилиду ☐	Берилгән вақит арилиғида орун алмишишни график бойичә еniқлайду, формулини қоллиниду, бирақ илдамлиқни һесаплашта хаталиқлар әвитиду ☐	Бирхил һәрикәт вақтидики орун алмишишниң вақиттин тәәллуқ графиклирини дурус қоллиниду ☐
Җисимларниң қозғилишиниң оттура илдамлиғини еniқлайду	Җисимларниң қозғилишиниң оттура илдамлиғини еniқлашта қийнилиду ☐	Оттура илдамлиқни еniқлаш формулисини қоллиниду, һесаплашта хаталиқлар әвитиду ☐	Җисимни қозғилишиниң оттура илдамлиғини дурус еniқлайду ☐
Түз сизиқлиқ һәрикәт вақтидики орун алмишишниң вақиттин тәәллуқ графигини еniқлайду	Орун алмишишниң вақиттин тәәллуқ графигини турғузушта қийнилиду ☐	Координат оқлирини сизиду, йолниң һәрбир бөлүмидә автомобильниң орун алмишишини һесаплашта/орун алмишишниң вақитқа тәвәлуқ графигини сизишта хаталиқлар әвитиду ☐	Координат оқлирини дурус сизиду, йолниң һәр бир бөлүмидә автомобильниң орун алмишишини һесаплайду, орун алмишишниң вақитқа тәвәлуқ графигини сизиду ☐

Химия пәни

А.Розыбақиев намидики № 153-мәктәп-гимназияниң химия пәни муәллими Мирзалимова Мукаддас Юлдашевнаниң иш-тәҗрибисидин

8.1В «Маддиларниң формулилири вә химиялик реакция тәңлимилири» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Оқуш мәхсити	8.2.3.1 Маддилар тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини тепиш, элементларниң массилиқ үлүши бойичә маддиларниң формулисини чиқириш 8.2.3.3 Реакциягә қатнишидиған вә түзүлидиған маддиларниң формулисини йезип, химиялик реакцияләр тәңлимисини түзүш 8.2.3.4 Маддилар массисиниң сақлиниш қанунини билиш 8.2.2.1 Дәсләпки вә түзүлгән маддиларниң сани билән тәркиви бойичә химиялик реакцияләрни топлаш
Баһалаш критерийи	*Билим алғучи* • Мурәккәп маддилар тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини һесаплайду, массилиқ үлүши бойичә маддиниң аддий формулисини еniқлайду • Химиялик реакция тәңлимилирини қураштуриду • Маддилар массисиниң сақлиниш қанунини билиду • Химиялик реакцияләрни реагентларниң сани вә тәркиви бойичә химиялик реакцияләрни топлайду
Ойлаш иқтидарлириниң дәриҗиси	Билиш, Чүшиниш, Қоллиниш Жуқарқи иқтидар дәриҗиси
Орунлаш вақити	20 минут

Тапшурма

1.(а) Марганцовкиниң ($KMnO_4$) тәркивидики кислородниң массилиқ үлүши тәң

A) 39,6%
B) 27,9%
C) 32,5%

D) 14,2%

(b) Тәркивидә 40% гуңгут вә 60% кислород бар бирикминиң формулисини ениқлаң.

2. Дүт гази кислород билән тәсирләшкәндә карбонат гази түзилиду.

(a) Жуқуридики реакцияниң тәңлимисини йезиң вә тәңләштүрүң

(b) Реакция тәңлисисидики реагент, мәhсулатларни атаң вә реакцияниң барлиқ коэффициентлар қошундисини hесаплаң

реагентлар: _____ мәhсулатлар: _____ барлиқ коэффициентлар қошундиси _____

3. Лабораториядә кислородни марганцовка, симап (II) оксиди вә водород пероксидидин елишқа болиду

(a) симап (II) оксидиниң парчилиниш реакция тәңлимисини йезиң

_____

(b) $Cu+O_2 =CuO$

64 +32=80 маддилар массисиниң сақлиниш қануни орунланмай туриду. Немә сәвәптин?

_____

_____

4. Берилгән реакция тәңлимилирини қураштуруп тәңләштүрүңлар вә реакция типини ениқлаң

	Химиялик реакция	Реакция типи	Барлиқ коэффициентлар сани
	$MgO+HBr \rightarrow MgBr_2 + H_2O$		
	$Fe(OH)_3 \rightarrow Fe_2O_3 + H_2O$		
	$Li + N_2 \rightarrow$		
	$Fe + HCl \rightarrow FeCl_2 + H_2$		

Баhалаш критерийи	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Мурәккәп маддилар тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини hесаплайду, массилиқ үлүши бойичә маддиниң аддий формулисини ениқлайду	1	Мурәккәп маддиниң тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини hесаплайду	1
		Массилиқ үлүш бойичә маддиниң формулисини ениқлайду	1
Химиялик реакция тәңлимилирини қураштуриду	2	Дүт газиниң кислород билән арисидики реакция тәңлимисини язиду	1

		Реагент вә мәһсулатларни язиду	1
		Барлиқ коэффициентлар қошундисини һесаплайду	1
Маддилар массисиниң сақлиниш қанунини билиду	3	симап (II) оксидиниң парчилиниш реакция тәңлимисини язиду	1
		маддилар массисиниң сақлиниш қануни бойичә тапшурмиға жавап бериду	1
Химиялик реакцияләрни реагентларниң сани вә тәркиви бойичә химиялик реакцияләрни топлайду	4	№1 реакция типини еniқлайду	1
		№2 реакция типини еniқлайду	1
		№3 реакция типини еniқлайду	1
		№4 реакция типини еniқлайду	1
		№1 реакцияни тәңләштүрүп барлиқ коэффициентларни еniқлайду	1
		№2 реакцияни тәңләштүрүп барлиқ коэффициентларни еniқлайду	1
		№3 реакцияни тәңләштүрүп барлиқ коэффициентларни еniқлайду	1
		№4 реакцияни тәңләштүрүп барлиқ коэффициентларни еniқлайду	1
Барлиғи			**15**

Маддиларниң формулилири вә химиялик реакция тәңлимилири» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға арналған рубрика

Билим алғучиниң исим нәсиби _____

Баһалаш критерийи	**Оқуш ихтидариниң дәриҗиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Мурәккәп маддилар тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини һесаплайду, массилиқ үлүши бойичә маддиниң аддий формулисини еniқлайду	Мурәккәп маддиниң тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини һесаплашни, массилиқ үлүш бойичә маддиниң формулисини еniқлашта қийнилиду	Мурәккәп маддиниң тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини һесаплашта, массилиқ үлүш бойичә маддиниң формулисини еniқлашта хаталиқлар әвәтиду	Мурәккәп маддиниң тәркивидики элементларниң массилиқ үлүшини һесаплайду, массилиқ үлүш бойичә маддиниң формулисини еniқлайду
Химиялик реакция тәңлимилирини қураштуриду	Реакцияни аяқлаштурушта, маддилар массисини пайдилинип жавап бериштә қийнилиду	Мурәккәп маддиларниңниң көйүш реакция тәңлимисини қураштурушта,мәһсулатлар вә реагентларни еniқлашта хаталиқлар әвәтиду	
Маддилар массисиниң сақлиниш қанунини билиду	Мурәккәп маддиларниңниң көйүш реакция тәңлимисини қураштурушта,мәһсулатлар вә реагентларни еniқлашта қийнилиду	Мурәккәп маддиларниңниң көйүш реакция тәңлимисини қураштурушта,мәһсулатлар вә реагентларни еniқлашта хаталиқлар әвәтиду	Мурәккәп маддиларниңниң көйүш реакция тәңлимисини қураштуриду,мәһсулатлар вә реагентларни еniқлайду
Химиялик реакцияләрни реагентларниң сани вә тәркиви бойичә химиялик реакцияләрни топлайду	№1-4 реакцияни аяқлаштуруш тәңләштүрүштә вә типини еniқлашта қийнилиду	№1-4 реакцияни аяқлаштуруш тәңләштүрүштә вә типини еniқлашта хаталиқлар әвәтиду	/ №1-4 реакцияни аяқлаштуруп тәңләштүрүду вә типини еniқлайду

8.2А «Мадда мөлчәри» вә «Стехиометриялик һесаплашлар» бөлүмлири бойичә җәмлигүчи баһалаш

Оқуш мәхсити	8.1.1.3 Масса, мадда мөлчәри вә қурулмилиқ зәрриләр санини һесаплаш 8.2.3.5 Химиялик реакция тәңлимилири бойичә маддиниң массисини, мадда мөлчәрини һесаплаш 8.2.3.6 Авогадро қанунини билиш вә нормал вә стандарлиқ шараиттики газлар һәҗимини һесаплашта молярлиқ һәҗимни қоллиниш 8.2.3.7 Газларниң селиштурма зичлиғи вә маддиниң молярлиқ массисини селиштурма зичлиқ бойичә һесаплаш 8.2.3.8 Газларниң қатнишиши билән маңидиған реакцияләр бойичә һесаплашлар жүргүзгәндә газларниң һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллиниш
Баһалаш критерийи	*Билим алғучи* • Мадда массиси, мөлчәри вә қурулмилиқ зәрриләр санини һесаплашта формулини қоллинип һесаплайду • Химиялик реакция тәңлимиси бойичә мадда массисини, мадда мөлчәрини ениқлайду • Молярлиқ һәҗимни қоллинип һесаплашлар жүргүзиду • Селиштурма зичлиқ бойичә газниң зичлиғини вә маддиниң молярлиқ массисини һесаплайду • Һесаплар чиқиришта газларниң һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип һесапларни ишләйду
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	Қоллиниш Жуқарқи иқтидар дәриҗиси
Орунлаш вақити	20 минут

Тапшурма

1.Җәдвәлни толтуруңлар

	Бирикминиң формулиси	Зәррилириниң сани	Мадда мөлчәри	Маддиниң массиси
	NH_3	$12{,}04 \cdot 10^{23}$	?	?

2.W(VI) оксиди водород билән тәсирләшкәндә нәтиҗисидә 52 г вольфрам түзүлгән болса, реакциягә қатнашқан W(VI) оксидиниң массиси вә мадда мөлчәрини тепиң.

а) W(VI) оксиди водород билән тәсирлишиш реакция тәңлимисини йезиң.

b) W(VI) оксидиниң массисини һесаплаңлар

_____

c) W(VI) оксидиниң массисини һесаплаңлар

_____

3.Атомлар вә молекулиларниң берилгән һәҗимлири билән моль санлирини маслаштуруңлар

1. 5 моль метан CH_4	A) 44,8 моль/л
2. 2 моль N_2	B) 5,6 моль/л
3. 0,25 моль CO_2	C) 112 моль/л

A) _____ B) _____ C) _____

4.Бәлгүсиз газниң һава бойичә селиштурма зичлиғи 1,517 тән. Мошу газниң молярлиқ массисини тепиңлар

_____

_____

5.Нәтиҗисидә төрт валентлиқ азот оксиди түзилидиған болса, тәсирлишидиған азот билән кислород газлириниң һәҗимлик нисбәтлирини тепиң

(a) Азот вә кислород арисидики реакция тәңлимисини йезиң.

_____

(b) Реакция тәңлимисидики газлириниң һәҗимлик нисбәтлирини тепиң

_____

Баһалаш критерийи	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Мадда массиси, мөлчәри вә қурулмилиқ зәрриләр санини һесаплашта формулини қоллинип һесаплайду	1	Аммиакниң мадда мөлчәрини һесаплайду;	1
		Аммиакниң массисини һесаплайду	1
Химиялик реакция тәңлимиси бойичә мадда массисини, мадда мөлчәрини ениқлайду	2	W(VI) оксиди водород билән тәсирлишиш реакция тәңлимисини йезиң.	1
		W(VI) оксидиниң массисини һесаплаңлар	1
		W(VI) оксидиниң массисини һесаплаңлар	1
Молярлиқ һәҗимни қоллинип һесаплашлар жүргүзиду	3	Метан молекулисиниң һәҗимини маслаштуриду (н.ш);	1
		Азот молекулисиниң һәҗимини маслаштуриду (н.ш);	1
		Карбонат газиниң молекулисиниң һәҗимини маслаштуриду (н.ш);	1

Селиштурма зичлиқ бойичә газниң зичлиғини вә маддиниң молярлиқ массисини һесаплайду	4	Һава бойичә селиштурғанда зичлиғи бәлгүсиз газниң молярлиқ массисини һесаплайду	1
Һесаплар чиқиришта газларниң һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип һесапларни ишләйду	5	Азот билән кислород арисидики реакция тәңлимисини язиду	1
		Реакция тәңлимисидики газлириниң һәҗимлик нисбәтлирини тапиду	1
Барлиғи			**11**

«Мадда мөлчәри» вә «Стехиометриялик һесаплашлар» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим нәсиби_____

Баһалаш критерийи	**Оқуш иқтидариниң дәриҗиси**		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Мадда массиси, мөлчәри вә қурулмилиқ зәрриләр санини һесаплашта формулини қоллинип һесаплайду	Формула бойичә мадда мөлчәри вә молекулилиқ массини тепиштин қийнилиду	Формула бойичә мадда мөлчәри вә молекулилиқ массини тепишта хаталиқлар әвәтиду	Формула бойичә мадда мөлчәри вә молекулилиқ массини тапиду
Химиялик реакция тәңлимиси бойичә мадда массисини, мадда мөлчәрини еniқлайду	W(VI) оксиди водород билән тәсирлишиш реакция тәңлимисини йезишта, тәңлимә бойичә массисини, мадда мөлчәрини тепишта қийнилиду	W(VI) оксиди водород билән тәсирлишиш реакция тәңлимисини йезишта, тәңлимә бойичә массисини, мадда мөлчәрини тепишта хаталиқлар әвәтиду	W(VI) оксиди водород билән тәсирлишиш реакция тәңлимисини йезишта, тәңлимә бойичә массисини, мадда мөлчәрини тапиду
Молярлиқ һәҗимни қоллинип һесаплашлар жүргүзиду	Метан, азот вә карбонат газиниң һәҗимлирини маслаштурушта қийнилиду	Метан, азот вә карбонат газиниң һәҗимлирини маслаштурушта хаталиқлар әвәтиду	Метан, азот вә карбонат газиниң һәҗимлирини маслаштуриду
Селиштурма зичлиқ бойичә газниң зичлиғини вә маддиниң молярлиқ массисини һесаплайду	Газниң молярлиқ массисини һесаплашта қийнилиду	Газниң молярлиқ массисини һесаплашта халатиқ әвитиду	Газниң молярлиқ массисини һесаплайду
Һесаплар чиқиришта газларниң һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип һесапларни ишләйду	һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип реакция тәңлимисини йезишта қийнилиду	һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип реакция тәңлимисини йезишта хаталиқлар әвәтиду	һәҗимлик нисбәтлири қанунини қоллинип реакция тәңлимисини язиду

«Биология» пәни

8.4А «Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири. Генетикилиқ бағлиниш» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

Оқуш мәхсити

8.3.4.7 Оксидларниң классификациясини вә хусусийәтлирини тәрипләйдиған реакция тәңлимилирини қураштуруш

8.3.4.8 Кислоталарниң классификациясини билиш вә чүшиниш, уларниң хусусийәтлирини тәрипләйдиған реакция тәңлимилирини қураштуруш

8.3.4.9 Асасларниң классификациясини билиш вә чүшиниш, уларниң хусусийәтлирини тәрипләйдиған реакция тәңлимилирини қураштуруш

8.3.4.12 Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири арисидики генетикилиқ бағлинишни тәтқиқ қилиш

Баһалаш критерийи *Билим алғучи*

- Оксидларниң, кислоталарниң вә асасларниң классификациясини, хусусийәтлирини еniқлайду, реакция тәңлимилирини язиду
- Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири арисидики генетикилиқ бағлинишни еniқлайду

Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси Қоллиниш, Жуқарқи иқтидар дәриҗиси

Орунлиниш вақити 20 минут

Тапшурма

1.Тузларни классификацияләп, химиялик хусусийитини тәрипләйдиған реакция тәңлимисини йезиң. Кислоталиқ тузни тепиң

Тузлар	Түрлири
1. Na_2CO_3 2. $KHSO_4$ 3. NaH_2PO_4 4. $CaOHCl$ 5. $AlCl_3$ 6.	I. Оттура II. Асаслиқ III. Кислоталиқ

I. _____ II. _____III. _____

2.Берилгән тузларниң $BaCl_2$, K_2CO_3,$CuSO_4$ химиялик хусусийитини тәрипләйдиған реакция тәңлимилирини туз кислотаси, натрий гидроксиди, гуңгут кислотаси еритмилири билән йезиң

($_1$) реакция тәңлимиси _____

(2) реакция тәңлимиси_____

(3) реакция тәңлимиси _____

3(а) *Жүмлини толуқтуруң*

Оксидлар тәркиви икки элементтин туридиған, униң бири .... болуп келидиған мурәккәп маддилар. Улар .... вә .... дәп бөлүниду. Туз түзидиған оксидлар мунлақ классификациялиниду:

1.____ 2_____ 3_____

(b) Мону металларниң: Fe, Cu, Hg қайсуси HCl еритмиси билән тәсирлишиду, реакция тәңлимисини йезип тәңләштүрүң.

4(a) Суда ерийдиған асасларни (щелочьлар) бөлүп йезиң $Fe(OH)_2$, KOH, $Ba(OH)_2$, $Fe(OH)_3$.

(b) Реакция тәңлимисини аяқлаштуруп, түзүлгән тузниң намини йезиң

$FeCl_3 + NaOH \rightarrow$

5. Өзгиришләрни әмәлгә ашуруңлар

$$Ca \xrightarrow{1} \ldots\ldots \xrightarrow{2} Ca(OH)_2 \xrightarrow{3} \ldots\ldots \ldots \xrightarrow{4} CaO$$

Баһалаш критерийи	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Оксидларниң, кислоталарниң вә асасларниң классификациясини, хусусийәтлирини еniқлайду, реакция тәңлимилирини язиду	1-2	Тузларни классификацияләйду	1
		$BaCl_2$ гуңгут кислотаси билән реакцияни язиду	2
		K_2CO_3 туз кислотаси билән реакцияни язиду	2
		$CuSO_4$ натрий гидроксиди билән реакцияни язиду	2
		Жүмлини толуқтириду	1
		Төмүрниң туз кислотаси билән реакцияни язиду	1
	3	суда ерийдиған асасларни (щелочьлар) бөлүп язиду	1
		реакция тәңлимисини аяқлаштуруп, түзүлгән тузға нам бериду	1
Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири арисидики генетикилиқ бағлинишни тәтқиқ қилиш	4-5	1-реакция тәңлимисини йезип, тәңләштүриду	1
		2-реакция тәңлимисини йезип, тәңләштүриду	1
		3-реакция тәңлимисини йезип, тәңләштүриду	1
		4-реакция тәңлимисини йезип, тәңләштүриду	1
		Барлиғи	**15**

«Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири. Генетикилиқ бағлиниш» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға арналған рубрика

Билим алғучиниң исим нәсиби_____

Баһалаш критерийи	Оқуш иқтидариниң дәриҗиси		
	Төвән	**Оттура**	**Жуқури**
Оксидларниң, кислоталарниң вә асасларниң классификациясини, хусусийәтлирини ениқлайду, реакция тәңлимилирини язиду	Тузларни классификацияләштин қийнилиду	Тузларни классификациялигәндә хаталиқлар әвәтиду	Тузларни классификацияләйду
	Тегишлик сөзләрни орниға қоюп, қаидини толуқтурушта, реакция тәңлимилирини йезишта қийнилиду	Тегишлик сөзләрни орниға қоюп, қаидини толуқтурушта, реакция тәңлимилирини йезишта хаталиқлар әвәтиду	Тегишлик сөзләрни орниға қоюп, қаидини толуқтуриду, реакция тәңлимилирини язиду
	Щелочьларни терип йезишта, реакция тәңлимисини аяқлаштурушта қийнилиду	Щелочьларни терип йезишта, реакция тәңлимисини аяқлаштурушта хаталиқлар әвәтиду	Щелочьларни терип язиду, реакция тәңлимисини аяқлаштуриду
Беорганикилиқ бирикмиләрниң асасий класслири арисидики генетикилиқ бағлинишни тәтқиқ қилиш	Генетикилиқ бағлинишни әмәлгә ашуридиған реакция тәңлимилирини қураштурушта қийнилиду	е Генетикилиқ бағлинишни әмәлгә ашуридиған реакция тәңлимилирини қураштурушта хаталиқлар әвәтиду	Генетикилиқ бағлинишни әмәлгә ашуридиған реакция тәңлимилирини қураштуриду

А.Розибақиев намидики № 153-мәктәп-гимназияниң биология пәни муәллими Таирова Калбинур Тельмановнаниң иш-тәҗрибисидин

Пән: Биология
Синип: 8
Бөлүмниң нами: «Һүҗәйрилик биология»
Оқуш мәхсити:
8.4.2.1 - прокариот вә эукариот һүҗәйрилириниң түзүлүшини селиштуруш;
8.4.2.2 - өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини ажритиш.
Ойлаш иқтидарлириниң дәриҗиси: билиш, чүшиниш вә қоллиниш
Баһалаш критерийи:өсүмлүк вә һайванат тоқулмилирини ажритиш

Билим алғучи:
Орунлаш вақти:15 минут
Тапшурма:
1. Прокариот вә эукариот түзүлүшидики ортақ қурулумни көрситиң:

Прокариот	Ядро Цитоплазма Рибосома Пластидлар Лизосомилар	Эукариот

[1]

2. Берилгән сүрәтләрдин прокариот һүҗәйрисини көрситиң:

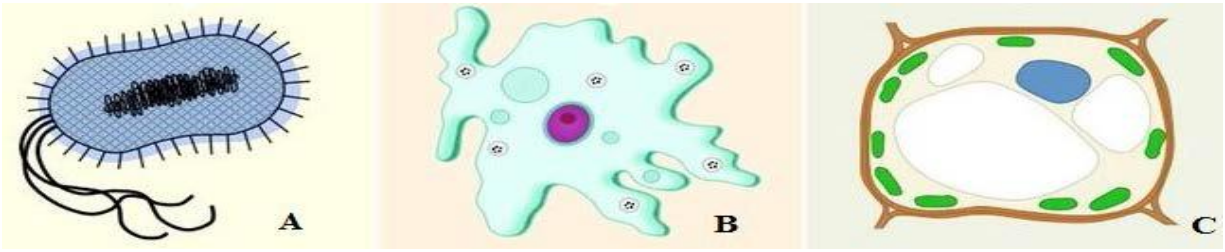

[1]

3. а) Эукариот һүҗәйрисигә хас органоидларни йезиң
_____
_____
_____
_____[1]

б) Рибосоминиң хизмитини тәрипләң
_____
_____
_____[1]

4. Берилгән тоқулмиларниң арисидин:түзгүчи, бириктүргүчи, асасий, өткүзгүч, бөлүп чиқарғучи,булжуң, әсәб вә эпителий, пәқәт һайванатларға хас тоқулмиларни ажритип елип атқуридиған хизмитини тәрипләп җәдвәлни толтуруң:

[4]

5. Берилгән тоқулмиларниң арисидин:түзгүчи, бириктүргүчи, асасий, өткүзгүч, бөлүп чиқарғучи, эпителий пәқәт өсүмлүкләргә хас тоқулмиларни

ажритип елип атқуридиған хизмитини тәрипләп жәдвәлни толтуруң:

[4]

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор Билим алғучи	Балл
Прокариот вә эукариот һүҗәйрилириниң түзүлүшини селиштуриду	1	Прокариот вә эукариот түзүлүшидики ортақ қурулумни көрситиду.	1
	2	Берилгән сүрәтләрдин прокариот һүжәйрисини көрситиду	1
	3(а)	Эукариот һүжәйрисигә хас органоидларни язиду	1
	(б)	Рибосоминиң хизмитини тәрипләйду	1
Өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини ажритиду	4	Берилгән тоқулмиларниң арисидин пәқәт һайванатларға хас тоқулмиларни ажритип елип атқуридиған хизмитини тәрипләп жәдвәлни толтуриду	4
	5	Берилгән тоқулмиларниң арисидин пәқәт өсүмлүкләргә хас тоқулмиларни ажритип елип атқуридиған хизмитини тәрипләп жәдвәлни толтуриду	4
Умумий балл			12

«Һүҗәйрилик биология» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби_____

Баһалаш критерийи	Оқуштики утуқлириниң дәриҗиси		
	Төвән	Оттура	Жуқури
Прокариот вә эукариот һүҗәйрилириниң түзүлүшини селиштуриду	Прокариот вә эукариот һүҗәйрилириниң түзүлүшини селиштурушта	Прокариот вә эукариот һүжәйрисидики ортақ органоидни еniқлашта	Прокариот вә эукариот һүҗәйрилириниң түзүлүшини дурус селиштуриду

	қийнилиду	хаталиқ әвәтиду	
Өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини ажритиду	Өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини ажритишта қийнилиду	Өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини ажритишта вә уларниң хизмитини тәрипләштә хаталиқ әвәтиду	Өсүмлүк вә һайванатларниң тоқулмилирини толуқ ажритиду

Пән: Биология

Синип: 8

Бөлүмниң нами: «Һәрикәт. Биофизика»

Оқуш мәхсити:

8.1.6.1 тирәк-һәрикәт системисиниң хизмитини тәрипләш

8.1.6.2 устиханниң химиялик тәркивини, макро вә микроскопиялик түзүлүшини тәтқиқ қилиш

8.1.6.3 устиханниң бағлиниш түрлирини селиштуруш

8.1.6.4 устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитиш

8.1.6.7 гиподинамия сәвәплирини аташ

8.1.6.8 қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини ениқлаш

8.4.4.1 тик меңишқа бағлиқ адәм һәрикитиниң биомеханикилиқ алаһидиликлирини тәтқиқ қилиш

Ойлаш иқтидарлириниң дәриҗиси: жуқури дәриҗә иқтидари

Баһалаш критерийи:

- тирәк-һәрикәт системисиниң хизмитини тәрипләйду;
- устиханниң химиялик тәркивини, макро вә микроскопиялик түзүлүшини тәтқиқ қилиду;
- устиханниң бағлиниш түрлирини селиштуриду;
- устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитиду;
- гиподинамия сәвәплирини атайду;
- қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини ениқлайду;
- тик меңишқа бағлиқ адәм һәрикитиниң биомеханикилиқ алаһидиликлирини тәтқиқ қилиду.

Билим алғучи:

Орунлаш вақти:20 минут

Тапшурма

1.Сүрәткә диққәт билән қараңлар:

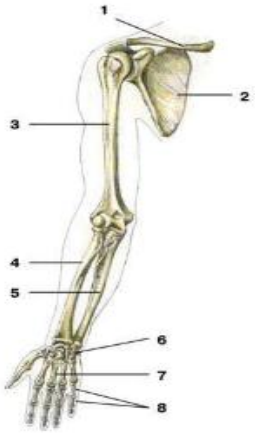

(ii) 1вә 2 санлири билән көрситилгән устиханларни атаңлар:

1._____
2._____
[2]

(ii) Қолбеши устиханлирини атаңлар:

_____
_____
_____
_____
_____ [1]

2. Тирәк-һәрикәт системисиниң хизмитини тәрипләңлар
а_____
ә_____
б_____ [3]

3.Устиханниң қелинлап өсүши бағлиқ
A) көмчәклик тоқулма B) сериқ илик C) устихан пәрдиси
D) қизил илик [1]

4(i) Япилақ устиханларни атаңлар вә уларниң асасий хизмитини тәрипләңлар

_____
_____
_____
_____ [2]

(ii)Устиханларниң бағлиниш типлирини атаңлар:

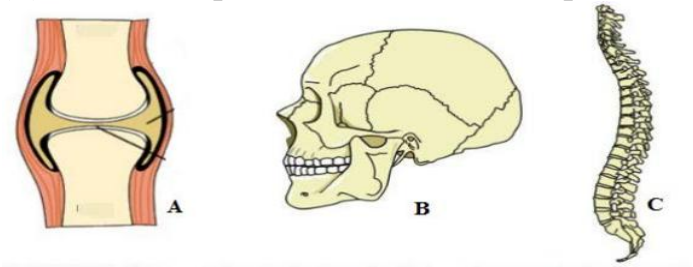

а_____
ә_____
б_____
[3]

(i) Өгиниң типлирини атаңлар. Һәр типиға тәриплимә бериңлар:
а_____
ә_____
б_____
[3]

5. i. Сүрәткә көңүл бөлүңлар. Икки һаләтни тәрипләңлар.

_____
[1]

ii. Ағриқниң кам дегәндә икки сәвәвини атаңлар:
1._____
2._____ [2]

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор	Балл
		Билим алғучи	
Тирәк-һәрикәт системисиниң әзалирини атайду вә хизмитини тәрипләйду	1i1	Сүрәтни пайдилинип, 1 сани билән көрситилгән устиханни атайду	1
	1i2	Сүрәтни пайдилинип, 2 сани билән көрситилгән устиханни атайду	1
	ii	Қолбеши устиханлирини атайду	1

	2а,ә,б	Тирәк-һәрикәт системисиниң хизмитини тәрипләйду	3
Устиханниң химиялик тәркивини, макро вә микроскопиялик түзүлүшини тәтқиқ қилиду	3	Устиханниң қелинлап өсүши немигә бағлиқ екәнлигини билиду	1
Устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитиду	4і	Япилақ устиханларни атайду вә уларниң асасий хизмитини тәрипләйду	2
Устиханниң бағлиниш түрлирини атайду, селиштуриду	іі а,ә,б	Устиханларниң бағлиниш типлирини атайду	3
	Ііі а,ә,б	Өгиниң типлирини атайду. Һәр типиға тәриплимә бериду.	3
Қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини еniқлайду	5і	Сүрәткә көңүл бөлүп, икки һаләтни тәрипләйду	1
	іі	Ағриқниң кам дегәндә икки сәвәвини атайду	2
Умумий балл			18

«Һәрикәт. Биофизика» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби_____

Баһалаш критерийи	Оқуштики утуқлириниң дәриҗиси		
	Төвән	Оттура	Жуқури
Тирәк-һәрикәт системисиниң әзалирини атайду вә хизмитини тәрипләйду	Тирәк-һәрикәт системисиниң әзалирини аташта вә хизмитини тәрипләштә қийнилиду	Тирәк-һәрикәт системисиниң әзалирини аташта вә хизмитини тәрипләштә хаталиқлар авитиду	Тирәк-һәрикәт системисиниң әзалирини дурус атайду вә хизмитини тәрипләйду
Устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитиду	Устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитишта қийнилиду	Устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитишта хаталишиду	Устихан түрлириниң түзүлүши вә уларниң хизмәтлириниң арисида мунасивәт орнитиду
Устиханниң бағлиниш түрлирини атайду, селиштуриду	Устиханниң бағлиниш түрлирини аташта, селиштурушта қийнилиду	Устиханниң бағлиниш түрлирини аташта, селиштурушта хаталишиду	Устиханниң бағлиниш түрлирини атайду вә селиштуриду

Қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини еniқлайду	Қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини еniқлашта қийнилиду	Қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини еniқлашта хаталишиду	Қамәтниң бузулуши вә япилақтапанлиқниң пәйда болуш сәвәплирини еniқлайду

Пән: Биология

Синип: 8

Бөлүмниң нами: «Нәпәс елиш»

Оқуш мәхсити:

8.1.4.1 өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләш

8.1.4.2 нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш механизмлирини чүшәндүрүш

8.1.4.3 өпкиниң hаят сиғимчанлиғини, нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш вақтидики hаваниң тәркивини тәрипләш

Ойлаш иқтидарлириниң дәриҗиси: жуқури дәриҗә

Баhалаш критерийи: Өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини чүшәндүриду. Нәпәс елиш вә чиқириш механизмини тәрипләйду. Өпкиниң hаят сиғимчанлиғини еniқлайду.

Билим алғучи:

Орунлаш вақти:20 минут

Тапшурма:

1.Сүрәткә диққәт билән қарап, өпкидики вә тоқулмидики газ алмишишқа тәриплимә бериңлар.

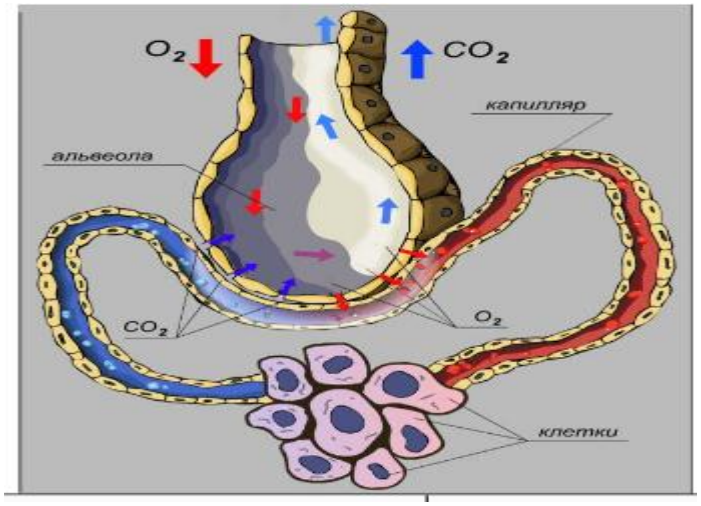

i

_____ [2]

_____

_____ [2]

2.Сүрәттә көрситилгән 1 вә 2 нәпәс елиш әзалирини атаңлар вә уларниң нәпәс елиштики вә чиқириштики ролини тәрипләңлар.

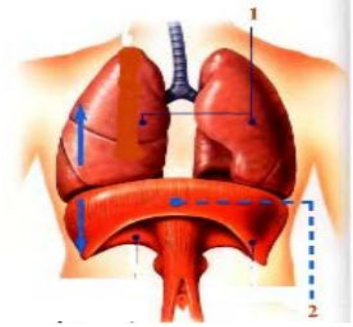

i_____ [2]

_____

ii_____ [2]

_____

3. Өпкиниң hаят сиғимчанлиғи дегинимиз немә, (ӨhС) ениқлима бериңлар.

_____

_____

_____ [1]

4.Нәпәс алған вә чиқарған hаваниң тәркивини жәдвәлгә йезиңлар:

Нәпәс алған hава	Нәпәс чиқарған hава

[2]

5. Кислородниң hаятлиқ үчүн әhмийитини баhалаңлар.

_____

_____[2]

Баhалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор Билим алғучи	Балл
Өпкә билән токулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләйду	1i	Сүрәтни пайдилинип, өпкидики газ алмишишқа тәриплимә бериду	2
	ii	Сүрәтни пайдилинип, токулмидики газ алмишишқа тәриплимә бериду	2
Нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш механизмлирини чүшәндүриду	2i	Сүрәттә көрситилгән 1 нәпәс елиш әзалирини атайду вә уларниң нәпәс елиштики вә чиқириштики ролини тәрипләйду	2
	ii	Сүрәттә көрситилгән 2 нәпәс елиш әзалирини атайду вә уларниң нәпәс елиштики вә чиқириштики ролини тәрипләйду	2
Өпкиниң hаят сиғимчанлиғини, нәпәс елиш	3	ӨhС ениқлима бериду	1
	4	Нәпәс алған вә чиқарғандики	2

вә нәпәс чиқириш вақтидики һаваниң тәркивини тәрипләйду		һаваниң тәркивини еиқлайду вә жәдвәлни толтуриду	
	5	Кислородниң һаятлиқ үчүн әһмийитини баһалаңлар.	2
Умумий балл			13

«Нәпәс елиш» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалашниң нәтижисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат беришкә арналған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби_____

Баһалаш критерийи	Оқуштики утуқлириниң дәрижиси		
	Төвән	Оттура	Жуқури
Өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләйду	Өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләштә қийнилиду	Өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләштә хаталиқ әвәтиду	Өпкә билән тоқулмидики газ алмишиш механизмлирини тәрипләйду дурус селиштуриду
Нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш механизмлирини чүшәндүриду	Нәпәс елиш вә нәпәс чиқириштики өпкә вә диафрагминиң ролини чүшәндүрүштә қийнилиду	Нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш механизмлирини чүшәндүрүштә хаталиқ әвәтиду	Нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш механизмлирини толуқ тәрипләйду
Өпкиниң һаят сиғимчанлиғини, нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш вақтидики һаваниң тәркивини тәрипләйду	Өпкиниң һаят сиғимчанлиғини, нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш вақтидики һаваниң тәркивини тәрипләштә қийнилиду	Өпкиниң һаят сиғимчанлиғининиң немә екәнлигини чүшүниду, нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш вақтидики һаваниң тәркивини тәрипләштә хаталиқ әвәтиду	Өпкиниң һаят сиғимчанлиғини, нәпәс елиш вә нәпәс чиқириш вақтидики һаваниң тәркивини толуқ тәрипләп бериду

«Қазақстан тарих» пәни

А.Розибақиев намидики № 153- мәктәп-гимназияниң тарих пәни муәллими Ражапова Гузеля Султанмуратовнаниң иш –тәжрибисидин

«X – XIII әсирниң бешидики Қазақстан» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш	
Мавзу	X ә.– XIII ә. бешидики Қазақстан территориясидики сәясий процесслар Оттура әсилик Қазақстанниң ихтисадий вә мәдәни риважлинишиға Улуқ Ипәк йолиниң тәсири Түркләрниң материаллиқ вә роһаний мәдәнийити
Оқуш мәхсити	7.3.1.3 Хә.–XIIIә дөләтләрниң риважлиниш алаһидиликлирини

	чүшәндүрүп, уларниң охшашлиқлири билән алаһидиликлирини еniқлаш. 7.4.2.1 Улуқ Ипәк йолиниң шәһәр мәдәнийитиниң риважлинишиға тәсирини еniқлаш 7.2.2.4 М.Қәшқәрий, Йүсүп Хас Һажип әмгәклириниң тарихий қәдрийәтлирини чүшәндүрүш
Баһалаш критерийәси	*Билим алғучи* • Риважланған дөләтләрниң орунлашқан территориясини, ички вә сиртқи сәяситини еniқлайду • Улуқ Ипәк йолиниң шәһәр мәдәнийитиниң риважлинишиға тәсирини көрситиду. • М.Қәшқәрий, Йүсүп Хас Һажип әмгәклириниң тарихий қәдрийәтлирини еniқлайду.
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	билиш, чүшиниш, қоллиниш
Орунлаш вақити	20 минут

Тапшурма

1. Хәритини пайдилинип җәдвални толтуруң.

Дөләт нами	Территориясы	Ички сәясити	Ташқи сәясити
Қарахан дөлити			
Қипчақ хақанлиғи			

2.Сурәтләрни пайдилинип төвәндики соалларға җавап бериң

- Улуқ Ипәк йолидики Қазақстан территориясигә орунлашқан шәһәрләр, уларниң атқурған хизмити

_____

_____

_____

- Улуқ Ипәк йолиниң һүнәрвәнчиликниң риважлинишиға тәсири

_____

_____

_____

- Улуқ Ипәк йолиниң қазақ ели үчүн тарихий әһмийити

_____

_____

3. **Жәдвални толтуруң**

Алимлар	Әмгәкниң нами	Әмгәкниң қәдрийити
Хожа Әхмәт Яссавий		
	«Қутадғу билик»	
Маһмут Қәшқәрий		

Баһалаш критерияси	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Риважланған дөләтләрниң орнилашқан территориясини, ички вә сиртқи сәяситини ениқлайду	1	Қарахан дөлитиниң орунлашқан йерини язиду;	1
		Қарахан дөлитиниң ички сәяситини көрситиду;	1
		Қарахан дөлитиниң ташқи сәяситини көрситиду;	1
		Қипчақ дөлитиниң орунлашқан йерини язиду;	1
		Қипчақ дөлитиниң ташқи сәситини көрситиду;	1
		Қипчақ дөлитиниң ички сәяситини көрситиду;	1

Улуқ Ипәк йолиниң шәһәр мәдәнийитиниң риважлинишиға тәсирини көрситиду.	2	Улуқ Ипәк йолидики Қазақстан территориясиға орунлашқан шәһәрләр, уларниң атқурған хизмити язиду;	1
		Улуқ Ипәк йолиниң һүнәрвәнчиликниң риважлинишиға тәсирини көрситиду;	1
		Улуқ Ипәк йолиниң қазақ ели үчүн тарихий әһмийити еиқлайду;	1
М.Қәшқәрий, Йүсүп Хас Һажип әмгәклириниң тарихий қәдрийәтлирини еиқлайду.	3	Хожа Әхмәт Яссавийниң әмгигиниң намини еиқлайду;	1
		Хожа Әхмәт Яссавийниң әмгигиниң қәдрийитини еиқлайду	1
		«Қутадғу билик» әмгигиниң авторини көрситиду;	1
		«Қутадғу билик» әмгигиниң қәдрийитини көрситиду;	1
		Маһмут Қәшқәрийниң әмгигиниң намини еиқлайду;	1
		Маһмут Қәшқәрийниң әмгигиниң қәдрийитини еиқлайду	1
Барлиғи			**15 балл**

X – XIII әсирниң бешидики Қазақстан» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби _______

Баһалаш критериялири	**Оқуш утуғиниң нәтиҗиси**		
	төвән	**оттура**	**жуқури**
Риваҗланған дөләтләрниң орнилашқан территориясини, ички вә сиртқи сәяситини еniқлайду	Риваҗланған оттура әсирлик дөләтләрниң орунлашқан территориясиниң жүргүзгән ички вә сиртқи сәяситини тәрипләштә қийнилиду	Риваҗланған оттура әсирлик дөләтләрниң барлиғиниң орунлашқан территориясиниғ жүргүзгән ички вә сиртқи сәяситини тәриплигән, бирақ тәрипләштә хаталиқларни әвәткән	Риваҗланған оттура әсирлик дөләтләрниң орунлашқан территориясиниң жүргүзгән ички вә сиртқи сәяситини толуқ тәрипләйду
Улуқ Ипәк йолиниң шәһәр мәдәнийитиниң риваҗлинишиға тәсирини көрситиду	Улуқ Ипәк йолиниң Қазақстандики шәһәр қурулушиниң, сода вә һүнәрвәнчиликниң риваҗлинишиға тәсирини вә тарихий әһмийитини көрситиштә қийнилиду	Улуқ Ипәк йолиниң Қазақстандики шәһәр қурулушиниң, сода вә һүнәрвәнчиликниң риваҗлинишиға тәсирини вә тарихий әһмийитини көрситиштә хаталиқларни әвәтиду	Улуқ Ипәк йолиниң Қазақстандики шәһәр қурулушиниң, сода вә һүнәрвәнчиликниң риваҗлинишиға тәсирини вә тарихий әһмийитини толуқ көрситиду
М.Қәшқәрий, Йүсүп Хас Һаҗип әмгәклириниң тарихий қәдрийәтлирини еniқлайду.	Түрк дәвридики җәмийәтни тәсвирләштә оттура әсирлик 1 алимниң әмгигиниң намини атиған вә қәдрийитини тәрипләп йезишта бәзи бир хаталиқларни әвәткән.	Түрк дәвридики җәмийәтни тәсвирләштә оттура әсирлик 2 алимниң әмгигиниң намини атиған вә қәдрийитини тәрипләп йезишта бәзи бир хаталиқларни әвәткән.	Түрк дәвридики җәмийәтни тәсвирләштә оттура әсирлик 3 алимниң әмгигиниң намини атиған вә қәдрийитини толуқ тәрипләп язған

8-синип
«Қазақ-жоңғар урушлири» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалаш

Мавзу	Жоңғар басқунчилиғиға қарши Вәтән урушиниң башлиниши. Биртуташ хәлиқ әскириниң уюштурулуши. Қазақ-жоңғар урушлири
Оқуш мәхсити	7.3.1.2 Қазақ ханлиғиниң ички сәясий жағдийини ениқлаш 7.4.1.1 Жоңғар басқунчилиғиниң қазақ хәлқи чарвичилиғиға тәккүзгән зәрдаплирини тәһлил қилиш 7.3.2.1 Жоңғар басқунчилиғиға қарши күрәштә тонулған ханлар вә батурларниң ролини ениқлаш
Баһалаш критерияси	*Билим алғучи* • Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән зәрдабини тәрипләйду • Қазақ ханлиғиниң ички сәясий әһвалини баһалайду • Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған ханлар билән батурларниң ролини тәрипләйду
Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	Қоллиниш
Орунлаш вақити	20 минут

Тапшурма

1.Қазақ хәлқиниң егилигигә жоңғар басқунчилиғиниң тәккүзгән зәрдаплирини тәрипләп, дәлил кәлтүрүң.

1._____
_____
дәлил:_____
_____
2._____
_____
дәлил:_____
_____
3._____
_____
дәлил:_____
_____

2.Тапшурмини орунлаң.

1. Қарақум вә Ордабасы қурултайлириниң хәлиқни жоңғар басқунчилиғиға қарши бириктүрүштики роли

_____

_____

_____

2. «Ақтабан шұбырынды, аққакөл сұлама» жиллири

_____

_____

_____

3. «Аңырақай жеңи», « Қалмақ қирилған» жеңи

_____

_____

_____

3.Тапшурмини орунлаң.

Қазақ ханлиғиниң риважлинишиға үлүш қошқан хан вә батурларниң исим нәсиби	Қазақ ханлиғиниң риважлинишиға қошқан үлүши

Баһалаш критерияси	**Тапшурма №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим алғучи	
Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән зәрдабини тәрипләйду	1	жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 1-зәрдабини тәрипләйду;	1
		жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 2-зәрдабини тәрипләйду;	1
		жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 3-зәрдабини тәрипләйду;	1
Қазақ ханлиғиниң ички сәясий әһвалини баһалайду	2	Қарақум вә Ордабасы қурултайлириниң хәлиқни жоңғар басқунчилиғиға қарши бириктүрүштики ролини еniқлайду;	1
		«Ақтабан шұбырынды, аққакөл сұлама»	1
		«Аңырақай жеңи», « Қалмақ қирилған» жәнлирини тәрипләйду	1
Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәнләрдә тонулған ханлар билән батурларниң ролини	3	Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәнләрдә тонулған 1 ханлар яки батурни еniқлайду	1
		Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәнләрдә тонулған 2 ханлар яки батурни еniқлайду	1

тәрипләйду		Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған 3 ханлар яки батурни еniқлайду	1
		Қазақ ханлири яки батурлириниң Қазақ Ханлиғиниң риважлинишиға қошқан үлүшигә 1 дәлил кәлтүриду	1
		Қазақ ханлири яки батурлириниң Қазақ Ханлиғиниң риважлинишиға қошқан үлүшигә 2 дәлил кәлтүриду	1
		Қазақ ханлири яки батурлириниң Қазақ Ханлиғиниң риважлинишиға қошқан үлүшигә 3 дәлил кәлтүриду	1
Барлиғи			**12 балл**

«Қазақ-жоңғар урушлири» бөлүми бойичә жәмлигүчи баһалашниң нәтижисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришкә беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби _____

Баһалаш критериялири	**Оқуш утуғиниң нәтижиси**		
	төвән	**оттура**	**жуқури**
Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән зәрдабини тәрипләйду	Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 1,2,3-зәрдабини тәрипләштә қийнилиду	Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 1,2,3-зәрдабини тәрипләштә хаталиқларға йол бериду	Жоңғар басқунчилиғиниң егиликкә тәккүзгән 1,2,3-зәрдабини тәрипләйду
Қазақ ханлиғиниң ички сәясий әһвалини баһалайду	Хәлиқ жиғинлирини, Қазақ-жоңғар жәңлирини тәрипләштә қийнилиду	Хәлиқ жиғинлирини, Қазақ-жоңғар жәңлирини тәрипләштә хатиқларға йол бериду	Хәлиқ жиғинлирини, Қазақ-жоңғар жәңлирини тәрипләйду
Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған ханлар билән батурларниң ролини тәрипләйду	Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған 1,2,3 ханлар яки батурларни еniқлашта қийнилиду	Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған 1,2,3 ханлар яки батурларни еniқлашта хаталиқларға йол бериду	Жоңғар басқунчилиғиға қарши жәңләрдә тонулған 1,2,3 ханлар яки батурларни еniқлайду

Дуния йүзи тарихи пәни

А.Розабақиев намидики № 153-мәктәп-гимназияниң тарих пәни муәллими Айтахунова Дилбар Хибуллаевнаниң иш-тәҗрибисидин

Дуния йүзи тарихи пәнидин I чарәк бойичә БЖБ №1 җәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар

«Цивилизация: тәрәққият алаһидиликлири» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Мавзу	Цивилизацияниң индустриялиқ тәрәққият дәври. Цивилизацияниң постиндустриаллиқ тәрәққият дәври. Дуниявий динлар вә цивилизацияләрниң тәрәққияти. Цивилизацияләр савақдашлиғиниң һәрбий-сәясий аяси.
Оқуш мәхсити	10.1.2.3 цивилизацияниң индустриаллиқ түриниң алаһидилигини чүшәндүрүш 10.1.2.5 әхпаратлиқ технологияларниң һазирқи цивилизация тәрәққиятиға тәсирини ениқлаш 10.1.3.6 дуниявий динларниң тәрәққият дәвирлири билән алаһидиликлирини тәрипләш 10.1.4.7 һазирқи цивилизацияниң тәрәққият контекстидә һәрбий тоқунушларниң алаһидилиги билән зәрдавини ениқлаш
Баһалаш критерийи	*Билим алғучи* Цивилизацияләрниң индустриялиқ түриниң алаһидилигини ениқлайду Технологияниң жәмийәт тәрәққиятиға тәсирини атап көрситиду Җәмийәттики һәрбий тоқунушларниң алаһидиликлири билән зәрдавини ажритиду
Ойлаш адәтлириниң дәриҗилири	Қоллиниш
Орунлаш вақти	20минут

Тапшурма

1.Цивилизацияниң индустриялик түригә тән бәлгүлирини җәдвәлгә толтириң

Шәкиллинишкә башлиған дәври	
Егиликниң түрлири	
Асасий ишләп чиқириш мәһсулати	
Индустриялиқ цивилизацияниң әһмийити	

2.Һазирқи цивилизацияниң тәрәққиятиға әхбаратлиқ технологияләрниң тәсирини тәрипләң.

Иҗабий тәсири	Сәлбий тәсири
1 2	1 2

3.Дуниявий динлар һәққидә вә уларниң алаһидиликлиригә бағлинишлиқ җәдвәлни толтириң.

Дуниявий динларниң бирини таллап, намини йезиң
Шу динниң асасини салған шәхсниң намини йезиң
Шу динниң муқәддәс диний китавиниң намини йезиң
Дуниявий бу динниң алаһидилигигә қисқичә тәриплимә бериң

4.Дунияйүзлүк урушларниң зәрдавини йезиң.

Дунияйүзлүк урушларниң зәрдави	
1	2
Дунияйүзлүк урушларниң дуниявий цивилизациягә тәсири	
1	

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дискрипторлар	балл
Цивилизацияниң индустриялик түриниң алаһидилигини ениқлайду	1	цивилизацияниң индустриялик түриниң шәкиллиниш дәврини ениқлайду	1
		цивилизацияниң индустриялик түриниң егилигиниң түрини ениқлайду	1
		цивилизацияниң индустриялик түриниң асасий ишләп чиқириш мәһсулатини ениқлайду	1
		Индустриялик цивилизацияниң әһмийитигә баһа бериду	1
Технологияниң җәмийәт тәрәққиятиға тәсирини тәрипләйду	2	әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға 1- иҗабий тәсирини язиду	1
		әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға 2- иҗабий тәсирини язиду	1
		әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға 1- сәлбий тәсирини язиду	1
		әхпаратлиқ технологияларниң жәмийәт тәрәққиятиға 2- сәлбий тәсирини язиду	1
Дуниявий динларниң	3	дуниявий динниң намини язиду	1

тәрәққият дәвирлири билән алаһидиликлирини көрситиду		диннің асасини салған шәхснің намини язиду	1
		диннің муқәддәс китавиниң намини язиду	1
		дуниявий диннің алаһидилигини язиду	1
Җәмийәттики һәрбий тоқунушларниң алаһидилиги билән зәрдавини ажритиду	4	дунияйүзлүк урушларниң 1- зәрдавини язиду	
		дунияйүзлүк урушларниң 2- зәрдавини язиду	
		дунияйүзлүк урушларниң дуниявий цивилизациягә тәсирини язиду	
Умумий балл			15

«Цивилизация: тәрәққият алаһидиликлири» бөлүми бойичә җәмлүгүчи баһалаш нәтиҗисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришқа беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим нәсиби _____

Баһалаш критерийлири			
	Төвән	Оттура	Жуқури
Цивилизацияниң индустриялик түриниң алаһидиликлирини еиқлайду	цивилизацияниң индустриялик түриниң шәкиллиниш дәврини, егилигиниң түрини, асасий ишләп чиқириш мәһсулатини йезишта, индустриялик цивилизацияниң әһмийитигә баһа бериштә қийнилиду ☐	цивилизацияниң индустриялик түриниң шәкиллиниш дәврини, егилигиниң түрини, асасий ишләп чиқириш мәһсулатини йезишта, индустриялик цивилизацияниң әһмийитигә баһа бериштә хаталар әвәтиду ☐	цивилизацияниң индустриялик түриниң шәкиллиниш дәврини, егилигиниң түрини, асасий ишләп чиқириш мәһсулатини йезишта, индустриялик цивилизацияниң әһмийитигә баһа бериду ☐
Технологияниң җәмийәт тәрәққиятиға тәсирини тәрипләйду	әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға иҗабий вә сәлбий тәсирини йезишта қийнилиду ☐	әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға иҗабий вә сәлбий тәсирини йезишта хаталар әвәтиду ☐	әхбаратлиқ технологияләрниң җәмийәт тәрәққиятиға иҗабий вә сәлбий тәсирини язиду ☐
Дуниявий динларниң тәрәққият дәвирлири билән	дуниявий диннің намини,диннің асасини салған шәхснің намини, диннің муқәддәс	дуниявий диннің намини,диннің асасини салған шәхснің намини, диннің муқәддәс	дуниявий диннің намини,диннің асасини салған шәхснің намини, диннің муқәддәс китавиниң намини,

алаһидиликлири ни көрситиду	китавиниң намини, дуниявий динниң алаһидилигини йезишта қийнилиду ☐	китавиниң намини, дуниявий динниң алаһидилигини йезишта хаталар әвәтиду ☐	дуниявий динниң алаһидилигини язиду ☐
Җәмийәттики һәрбий тоқунушларниң алаһидилиги билән зәрдавини ажритиду	дуния йүзлүк урушларниң зәрдавини, дуниявий цивилизациягә тәсирини йезишта қийнилиду ☐	дуния йүзлүк урушларниң дуниявий цивилизациягә тәсирини йезишта хаталар әвәтиду ☐	дуния йүзлүк урушларниң дуниявий цивилизациягә тәсирини язиду ☐

Дуния йүзи тарихи пәнидин II чарәк бойичә БЖБ № 1 җәмлигүчи баһалашқа беғишланған тапшурмилар

«Этникилиқ вә иҗтимаий җәриянлар» бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалаш

Мавзу	Этносарилиқ мунасивәтләрниң пәйда болуши һәққидә теорияләр. Этносарилиқ мунасивәтләр: проблемилири вә зиддийәтлири. Этносарилиқ мунасивәтләр:течлиқ өзара һәмкарлиқ усуллири. Социогенез һәққидә теорияларниң һәрхиллиғи.
Оқуш мәхсити	10.2.1.2 тарихий вақиәләрни, җәриян вә һадисиләрни чүшәндүрүштә «этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини қоллиниш 10.2.2.2 Милләтләр ара тоқунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитини ениқлаш 10.2.2.4 Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштә хәлиқара тәшкилатларниң ролини тәһлил қилиш 10.2.3.2 Социгенезниң һәрхил теориялирини рәтләш вә хуласиләш
Баһалаш критерийи	*Билим алғучи* • «Этнос», «этногенез», «милләт» чүшәнчилирини тарихий вақиәләр, җәриянлар билән һадисиләрни чүшәндүрүштә қоллиниду • Этникоарилиқ зиддийәтләрниң пәйда болушиниң шәрт-шараитлиқ бағлинишини көрситиду • Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики хәлиқарилиқ тәшкилатларниң ролини ениқлайду Социгенезниң һәртүрлүк теориялирини рәтләйду вә хуласиләйду
Ойлаш адәтлириниң дәриҗилири	тәһлил жуқури ойлаш адәтлири
Орунлаш вақти	20 минут

Тапшурма

1.«Этнос», «этногенез», «милләт» чүшәнчилирини қоллинип, җәдвәлдә

берилгән терминларниң мәнасини йезиң.

Термин	*Терминниң мәнаси*
Ассимиляция	
Көпмилләтлик мәмликәт	
Этникилиқ җәриянлар	
Милләтләрара интеграция	
Миллий мәмликәт	

2.Этникаарилиқ зиддийәтләрниң сәвәплирини ениқлаң.

Этникаарилиқ тоқунушлар сәвәплириниң түрлири	Сәвәплиригә еник дәлил кәлтүрүң
Сәясий сәвәплири	
Ихтисадий сәвәплири	
Иҗтимаий сәвәплири	
Тарихий сәвәплири	

3.Евроазиялик интеграциядә Шанхай һәмкарлиқ тәшкилатиниң әһмийити қанчилик?

(Һәр биригә дәлил кәлтүриң).

Утуқлуқ	*Утуқсиз*

4.Социогенез теориялирини селиштуруп, охшашлиғи билән айримчилиғини ениқлап, хуласә ясаң. *«формациялик усул»/ «модернизациялик усул»* охшашлиғи

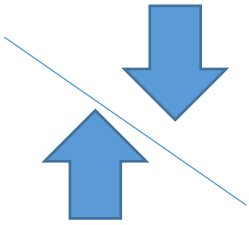

айримчилиғи

Хуласә

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескрипторлар	Балл
		Билим алғучи	
«Этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини тарихий вақиәләр, җәриянлар билән һадисиләрни чүшәндүрүштә қоллиниду	1	Ассимиляция термининиң мәнасини ечип чүшәндүриду	1
		Көпмилләтлик мәмликәт	1
		Этникилиқ җәриянлар	1
		Милләтләрара интеграция	1
		Миллий мәмликәт	1

Милләтләр ара токунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитини вә этникаарилиқ зиддийәтләр сәвәплирини ениқлайду	2	Сәясий сәвәплири	1
		Ихтисадий сәвәплири	1
		Иҗтимаий сәвәплири	1
		Тарихий сәвәплири	1
Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики хәлиқарилиқ тәшкилатларниң ролини ениқлайду	3	Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики Шанхай һәмкарлиқ тәшкилати хизмитиниң утуқлуқ тәрипини көрситиду	1
		Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики Шанхай һәмкарлиқ тәшкилати хизмитиниң утуқсиз тәрипини көрситиду	1
Социгенезниң һәртүрлүк теориялирини рәтләйду вә хуласиләйду	4	Берилгән социгенез теориялириниң охшашлиғини тәһлил қилиду	1
		Берилгән социгенез теориялириниң айримчилиғини тәһлил қилиду	1
		Социгенезниң һәр хил теориялирини рәтләп хуласә язиду	1
Умумий балл			**14**

«Этникилиқ вә иҗтимаий җәриянлар» бөлүми бойичә җәмлүгүчи баһалаш нәтиҗисигә мунасивәтлик ата-аниларға әхбарат беришқа беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим нәсиби _____

Баһалаш критерийлири			
	Төвән	Оттура	Жуқури
Тарихий вақиәләрни, җәриян вә һадисиләрни чүшәндүрүштә «этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини қоллиниду	«Этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини қоллинип, «ассимиляция», «көпмилләтлик мәмликәт», «этникалиқ җәриянлар», «милләтләрара интеграция», «миллий мәмликәт » терминлириниң мәнасини ечишта қийнилиду	«Этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини қоллинип, «ассимиляция», «көпмилләтлик мәмликәт», «этникалиқ җәриянлар», «милләтләрара интеграция», «миллий мәмликәт » терминлириниң мәнасини ечишта хаталиқлар әвәтиду	«Этнос», «этногенез», «милләт» уқумлирини қоллинип, «ассимиляция», «көпмилләтлик мәмликәт», «этникалиқ җәриянлар», «милләтләрара интеграция», «миллий мәмликәт » терминлириниң мәнасини ачиду

Милләтләр ара тоқунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитлиқ бағлинишини көрситиду Этникаарилиқ зиддийәтләр сәвәплирини еniқлайду	Милләтләр ара тоқунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитлиқ бағлинишини, этникаарилиқ зиддийәтләр сәвәплирини еniқлашта, дәлил кәлтүрүштә қийнилиду ☐	Милләтләр ара тоқунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитлиқ бағлинишини, этникаарилиқ зиддийәтләр сәвәплирини еniқлашта, дәлил кәлтүрүштә хаталар әвәтиду ☐	Милләтләр ара тоқунушларниң пәйда болушиниң шәрт-шараитлиқ бағлинишини, этникаарилиқ зиддийәтләр сәвәплирини еniқлап, дәлил кәлтүрәләйду. ☐
Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики хәлиқарилиқ тәшкилатларниң ролини еniқлайду	Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики Шанхай һәмкарлиқ тәшкилати хизмитиниң утуқлуқ вә утуқсиз тәрипини көрситиштә қийнилиду	Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики Шанхай һәмкарлиқ тәшкилати хизмитиниң утуқлуқ вә утуқсиз тәрипини көрситиштә хаталар әвәтиду	Милләтләр ара мунасивәтләрни рәтләштики Шанхай һәмкарлиқ тәшкилати хизмитиниң утуқлуқ вә утуқсиз тәрипини көрситиду
Социгенезниң һәртүрлүк теориялирини рәтләйду вә хуласиләйду	Берилгән социгенез теориялириниң охшашлиғи вә айримчилиғини тәһлил қилип, социгенезниң һәрхил теориялирини рәтләп хуласә йезиштин қийнилиду	Берилгән социгенез теориялириниң охшашлиғи вә айримчилиғини тәһлил қилип, социгенезниң һәрхил теориялирини рәтләп хуласә йезиштин хаталар әвәтиду	Берилгән социгенез теориялириниң охшашлиғи вә айримчилиғини тәһлил қилип, социгенезниң һәрхил теориялирини рәтләп хуласә язиду

Хуласә

Йеңиланған билим мәзмуни нуқтәий нәзәридә критериаллиқ баһалаш системиси қоллинилиду. Критериаллиқ баһалаш системисини әмәлгә ашурушта җәмлигүчи баһалашниң тапшурмилирини дурус түзүшкә чоң көңүл бөлүнүши тегиш.

Мошуниңға бағлиқ И .Алтынсарин намидики Миллий билим академияси «Җәмлигүчи баһалаш бойичә асасий оттура мәктәпкә беғишланған тапшурмилар топлими» қуралини тәйярлиди.

Топламниң:

- биринчи бөлүмидә җәмлигүчи баһалашниң принциплири вә алаһидиликлири;
- иккинчи бөлүмидә «Қазақ тили», «Қазақ әдәбияти», «Рус тили вә әдәбияти», «Рус тили», «Рус әдәбияти», «Қазақ тили вә әдәбияти», «Инглиз тили», «Математика», «Алгебра», «Геометрия», «Информатика», «Дуниятонуш», «Физика», «Химия», «Биология», «География», «Қазақстан тарихи», «Дунияйүзи тарихи», «Һоқуқ асаслири », «Өзбәк тили», «Өзбәк әдәбияти», «Уйғур тили», «Уйғур әдәбияти», «Таҗик тили», «Таҗик әдәбияти» оқуш пәнлиридин асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған җәмлигүчи баһалаш тапшурмилири берилгән.

Тапшурмилар топлими МУМБС вә пәнләр бойичә оқуш программилириниң тәләплиригә мувапиқ қазақ, рус, уйғур, өзбәк, таҗик тиллирида тәйярланған. Шундақла, пән муәллимлириниң түзгән җәмлигүчи баһалаш тапшурмилири киргүзүлгән.

Мәзкүр қурал мәктәп муәллимлири үчүн һәрбир билим алғучиниң оқуш утуқлири дәриҗисини ениқлашта, синипниң, умумий, билим бериш җәриянининиң нәтиҗисини җәмлигүчи баһалашта әмәлий тәрипидин ярдәмчи қурал болалайду.

Пайдилинилған әдәбиятлар тизими

1. «Билим беришниң барлиқ дәриҗисиниң дөләтлик умумға миннәтлик билим бериш стандартини бәкитиш һәққидики Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2018-жилиниң 31-октябрь ейидики № 604 буйруғи;

2. «Қазақстан Жумһурийитидики башланғуч , асасий билим, умумий оттура билим беришниң үлгилик оқуш программисини бәкитиш һәққидә» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2012-жилиниң 8-ноябрь ейидики № 500 буйруғи;

3. «Қазақстан Жумһурийитидики башланғуч, асасий билим, умумий оттура билим беришниң үлгилик оқуш программисини бәкитиш һәққидә» Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2012-жилиниң 8-ноябрь ейидики № 500 буйруғиға өзгиришләр вә толуқтурушлар киргүзүлгән тоғрисида Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2018-жилиниң 4-сентябрь ейидики № 441 буйруғи;

4. Билим алғучиларниң үлгиримигә еқимлиқ баһалаш, арилиқ вә хуласиләш аттестацияләштин өткүзүшниң үлгилик қаидилирини бәкитиш тоғрилиқ Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министриниң 2008-жилиниң 18–март ейидики № 125 буйруғи.

5. «Негізгі және жалпы орта мектеп мұғалімдеріне арналған критериалды бағалау бойынша нұсқаулық» «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ «Педагогикалық өлшеулер орталығы» , 2017 ж.

6. «Жиынтық бағалауға арналған әдістемелік нұсқаулық» «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ «Педагогикалық өлшеулер орталығы», 2017ж.

7. «Критериалды бағалау технологиясы» Оқу құралы/ Урмашев Б.А. – Алматы «ССК» баспасы, 2016 ж.

8. https://www.edglossary.org/summative-assessment/.

9. https://www.peergrade.io/blog/difference-formative-and-summative-assessment/

10. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Қазақ тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш қазақ тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 2-қошумчә.

11. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Қазақ тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш қазақ тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 3-қошумчә.

12. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Рус тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш рус тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 4-қошумчә

13. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Рус әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш

программиси (оқутуш рус тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 5-қошумчә

14. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Қазақ тили вә әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш қазақ тилида әмәс). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 6-қошумчә

15. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Рус тили вә әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш рус тилида әмәс). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 7-қошумчә

16. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Инглиз тили » пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 8-қошумчә.

17. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Математика » пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 9-қошумчә.

18. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 7-9-синиплириға беғишланған «Алгебра» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 10-қошумчә.

19. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 7-9-синиплириға беғишланған «Геометрия» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 11-қошумчә.

20. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Информатика » пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри 2019-жилиниң 26-июль ейидики № 334 буйруғиға 1-қошумчә.

21. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-6-синиплириға беғишланған «Дуниятонуш» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 12-қошумчә.

22. Асасий оттура билим бериш дәри_исиниң 7-9-синиплириға беғишланған «Физика» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға

13-қошумчә.

23. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 7-9-синиплириға беғишланған «Химия» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 14-қошумчә.

24. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 7-9-синиплириға беғишланған «Биология» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 15-қошумчә.

25. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 7-9-синиплириға беғишланған «География» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 16-қошумчә.

26. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Қазақстан тарихи» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 17-қошумчә.

27. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Дуния тарихи» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 18-қошумчә.

28. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 9-синиплириға беғишланған «Һоқуқ асаслири» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси. Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 19-қошумчә.

29. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Уйғур тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш уйғур тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 23-қошумчә.

30. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Уйғур әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш уйғур тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 26-қошумчә.

31. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Өзбәк тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш өзбәк тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 25-қошумчә

32. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Өзбәк әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш өзбәк тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 27-қошумчә

33. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Таҗик тили» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш таҗик тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 24-қошумчә

34. Асасий оттура билим бериш дәриҗисиниң 5-9-синиплириға беғишланған «Таҗик әдәбияти» пәнидин йеңиланған мәзмундики үлгилик оқуш программиси (оқутуш таҗик тилида). Қазақстан Жумһурийити Билим вә пән министри вәзиписини атқурғучисиниң 2017-жилиниң 25-октябрь ейидики № 545 буйриғиға 28-қошумчә.

Қошумчә

Қошумчә 1

Пән_____

Синип_____

Бөлүмниң нами _____

Оқуш мәхсити_____

Ойлаш иқтидарлириниң дәриҗиси _____

Баһалаш критерийи *Билим алғучи* _____

Орунлаш вақти:_____

Тапшурма 1 _____

Тапшурма 2_____

Тапшурма 3_____

Баһалаш критерийи	Тапшурма №	Дескриптор	Б алл
	1		
	2		
	3		
Умумий балл:			

Қошумчә 2

_____бөлүми бойичә җәмлигүчи баһалашниң нәтиҗисигә бағлиқ ата-аниларға әхбарат бериш үчүн беғишланған рубрика

Билим алғучиниң исим-нәсиби_____

Баһалаш критерийи	Оқуштики утуқлириниң дәриҗиси		
	Төвән	Оттура	Жуқури

Қошумчә 3

1-ЧАРӘК БОЙИЧӘ ҖӘМЛИГҮЧИ БАҺАЛАШНИҢ СПЕЦИФИКАЦИЯСИ

1-чарәкниң җәмлигүчи баһалаш тапшурмилири бойичә умумий мәлумат

Җәмлигүчи баһалашниң өткүзүлиш вақти - минут.

Балл сани –

Тапшурмилар түрлири:

КЖБ -көп җавави бар тапшурмилар; **ҚЖ** -қисқа җавапни тәләп қилидиған тапшурмилар;

ТЖ - толуқ җавапни тәләп қилидиған тапшурмилар.

Җәмлигүчи баһалашниң қурулуми

Чарәклик җәмлигүчи баһалашниң нусхиси **9** тапшурмидин туриду: шуниң ичидә 6 көп җавави бар тапшурмилар, 3 қисқичә җавап нусхилиридин туридиған соаллар берилгән.

Көп җавави бар соалларда билим алғучилар тәвсийә қилинған җавап нусхилиридин дурусини таллайду.

Қисқа җавапни тәләп қилидиған соалларға билим алғучилар сөзләр яки қисқа жүмлә түридә җавап бериду.

Тапшурмиларда сүрәтләр, җәдваллар, сизма түридики нусхилири тәвсийә қилинған.

Чарәклик җәмлигүчи баһалаш тапшурмилириниң тәриплимиси

Бөлүм	Тәкшүрүлидиған мәхсәт	Ойлаш иқтидариниң дәриҗиси	Тапшурма сани*	Тапшурма* №	Тапшурма
Барлиғи:					
*Әскәртиш: *- өзгириш киргүзидиғанға болидиған бөлүмләр*					

Чарәклик җәмлигүчи баһалашниң өткүзүлиш вақти – минут
Балл сани –

Тапшурма 1
Тапшурма 2
Тапшурма 3
Тапшурма 4
Тапшурма 5
Оқуғучиниң исим-нәсиби_____

Қошумчә 4

№	җавап	Балл	Қошумчә әхбарат
Умумий балл:			

5-қошумчә

5-СИНИП					
№	**Пән**	**Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш сани**			
		1-чарәк	**2-чарәк**	**3-чарәк**	**4-чарәк**
1	Математика	3	1	3	3
2	Дуниятонуш	2	1	2	2
3	Информатика	2	1	2	1
4	Қазақстан тарихи	1	2	2	3
5	Дунияйүзи тарихи	2	2	2	2
6	Қазақ тили (оқутуш қазақ тилида)	2*	2*	2*	2*
7	Қазақ тили вә әдәбияти (оқутуш қазақ тилида әмәс	2*	2*	2*	2*
8	Рус тили (оқутуш рус тилида)	2*	2*	2*	2*
9	Рус тили вә әдәбияти (оқутуш рус тилида әмәс)	2*	2*	2*	2*
10	Қазақ әдәбияти	2	2	2	2
11	Рус әдәбияти	2	2	2	2
12	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

*Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалашта сөзләш хизмитиниң икки түри бирләштүрүлгән (мәсилән. тиңшаш вә сөзләш; оқуш вә йезиш)

6-СИНИП					
№	Пән	Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш сани			
		1-чарәк	2-чарәк	3-чарәк	4-чарәк
1	Математика	3	1	3	3
2	Дуниятонуш	2	1	2	2
3	Информатика	2	1	2	1
4	Қазақстан тарихи	1	2	2	3
5	Дунияйүзи тарихи	2	2	2	2
6	Қазақ тили (оқутуш қазақ тилида)	2*	2*	2*	2*
7	Қазақ тили вә әдәбияти (оқутуш қазақ тилида әмәс	2*	2*	2*	2*
8	Рус тили (оқутуш рус тилида)	2*	2*	2*	2*
9	Рус тили вә әдәбияти (оқутуш рус тилида әмәс)	2*	2*	2*	2*
10	Қазақ әдәбияти	2	2	2	2
11	Рус әдәбияти	2	2	2	2
12	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

*Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалашта сөзләш хизмитиниң икки түри бирләштүрүлгән (мәсилән. тиңшаш вә сөзләш; оқуш вә йезиш)

7-СИНИП					
№	Пән	Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш сани			
		1-чарәк	2-чарәк	3-чарәк	4-чарәк
1	Алгебра	2	2	1	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Биология	3	3	3	3
4	Химия	2	2	2	2
5	География	3	2	3	3
6	Физика	3	2	2	3
7	Информатика	2	1	2	1
8	Қазақстан тарихи	1	1	3	2
9	Дунияйүзи тарихи	2	2	2	2
10	Қазақ тили (оқутуш қазақ тилида)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тили вә әдәбияти (оқутуш қазақ тилида әмәс	2*	2*	2*	2*
12	Рус тили (оқутуш рус тилида)	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили вә әдәбияти (оқутуш рус тилида әмәс)	2*	2*	2*	2*
14	Қазақ әдәбияти	2	2	2	2
15	Рус әдәбияти	2	2	2	2
16	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

**Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалашта сөзләш хизмитиниң икки түри бирләштүрүлгән (мәсилән. тиңшаш вә сөзләш; оқуш вә йезиш)

8-СИНИП					
№	Пән	Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш сани			
		1-чарәк	2-чарәк	3-чарәк	4-чарәк
1	Алгебра	1	1	3	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	2	2	1
4	Химия	3	3	3	3
5	Биология	3	2	3	3
6	Дунияйүзи тарихи	2	2	2	2
7	Қазақстан тарихи	2	2	3	1
8	География	3	3	3	2
9	Информатика	2	1	1	1
10	Қазақ тили (оқутуш қазақ тилида)	2*	2*	2*	2*
11	Қазақ тили вә әдәбияти (оқутуш қазақ тилида әмәс	2*	2*	2*	2*
12	Рус тили (оқутуш рус тилида)	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили вә әдәбияти (оқутуш рус тилида әмәс)	2*	2*	2*	2*
14	Қазақ әдәбиети	2	2	2	2
15	Рус әдәбияти	2	2	2	2
16	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

* Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалашта сөзләш хизмитиниң икки түри бирләштүрүлгән (мәсилән. тиңшаш вә сөзләш; оқуш вә йезиш)

9-СИНИП					
№	Пән	Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалаш сани			
		1-чарәк	2-чарәк	3-чарәк	4-чарәк
1	Алгебра	2	1	1	2
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	1	2	3
4	Химия	3	3	2	3
5	Биология	3	3	3	3
6	Дунияйүзи тарихи	2	2	2	2
7	Қазақстан тарихи	2	3	3	3
8	Һоқуқ асаслири	1	1	1	1
9	География	3	2	3	3
10	Информатика	2	1	1	1
11	Қазақ тили (оқутуш қазақ тилида)	2*	2*	2*	2*
12	Қазақ тили вә әдәбияти (оқутуш қазақ тилида әмәс	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили (оқутуш рус тилида)	2*	2*	2*	2*
14	Рус тили вә әдәбияти (оқутуш рус тилида әмәс)	2*	2*	2*	2*
15	Қазақ әдәбияти	2	2	2	2
16	Рус әдәбияти	2	2	2	2
17	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

* Бөлүм бойичә җәмлигүчи баһалашта сөзләш хизмитиниң икки түри бирләштүрүлгән (мәсилән. тиңшаш вә сөзләш; оқуш вә йезиш)

Содержание

Киришмә 277
1 Жәмлигүчи баһалашниң нәзәрийәлири вә алаһидиликлири ... 279
2 Асасий оттура мәктәпниң оқуш пәнлири бойичә оқуғучиларниң утуқлирини баһалаш бойичә жәмлигүчи баһалаш тапшурмилири 284
Хуласә 429
Пайдилинилған әдәбиятлар тизими 430
Қошумчә 434

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ БОЙЫНША
НЕГІЗГІ ОРТА МЕКТЕПКЕ АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР ЖИНАҒЫ
Тапсырмалар жинағы
Бірінші бөлім

СБОРНИК ЗАДАНИЙ ПО СУММАТИВНОМУ ОЦЕНИВАНИЮ
ПО УЧЕБНЫМ ПРЕДМЕТАМ ОСНОВНОГО СРЕДНЕГО УРОВНЯ
Сборник заданий
Первая часть

Басуға 25.11.2019 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/12.
Қағазы офсеттік. Офсеттік басылыс.
Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 46

Подписано в печать 25.11.2019 г. Формат 60×84 1/12.
Бумага офсетная. Печать офсетная.
Шрифт Times New Roman. Усл. п.л. 46

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы» РМҚК
010000, Нұр - Сұлтан қ., Мәңгілік ел д-лы 8, «Алтын Орда» БО, 15-қабат.

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования им. Ы.Алтынсарина
010000, г. Нур - Султан, пр. Мәңгілік ел 8, БЦ «Алтын Орда»

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
Национальная академия образования имени И. Алтынсарина

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ БОЙЫНША НЕГІЗГІ ОРТА МЕКТЕПКЕ АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР ЖИНАҒЫ

Тапсырмалар жинағы

Екінші бөлім

СБОРНИК ЗАДАНИЙ ПО СУММАТИВНОМУ ОЦЕНИВАНИЮ ПО УЧЕБНЫМ ПРЕДМЕТАМ ОСНОВНОГО СРЕДНЕГО УРОВНЯ

Сборник заданий

Вторая часть

Нұр-Сұлтан
2019

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми кеңесімен баспаға ұсынылды (2019 жылғы 23 қазандағы № 9 хаттама)

Рекомендовано к изданию Ученым советом Национальной академии образования им. И. Алтынсарина (протокол № 9 от 23 октября 2019 года)

Жиынтық бағалау бойынша негізгі орта мектепке арналған тапсырмалар жинағы: Тапсырмалар жинағы. Екінші бөлім – Нұр-Сұлтан: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2019. – 300 б.

Сборник заданий по суммативному оцениванию по учебным предметам основного среднего уровня. Сборник заданий. Вторая часть – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 300 с.

Жинақ негізгі орта деңгейде оқытылатын пәндер бойынша бөлім және тоқсан бойынша жиынтық бағалауларға арналған тапсырмалардан тұрады. Сонымен қатар, пән мұғалімдерінің іс-тәжірибесінен алынған материалдар берілген.

Жинақ жалпы орта білім беретін мектептердің басшылары мен пән мұғалімдеріне, білім саласының қызметкерлеріне арналған.

Сборник состоит из заданий по суммативному оцениванию за раздел и четверть по учебным предметам основного среднего уровня. В сборник включены задания, разработанные учителями-предметниками.

Пособие предназначено руководителям и учителям-предметникам общеобразовательных школ, сотрудникам сферы образования.

© Ы.Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2019

Кириш

Ҳозирги кунда ўқитиш жараёнига татбиқ этилаётган янгиланган таълим дастурида билим бериш мазмуни янгиланиб, ўқувчи, ўқитувчи, ота-оналарнинг таълим жараёнидаги ўрни ва ролига янгича кўз қарашларини шакллантирмоқда.

Ўқув жараёнида қандай педагогик усул ва услублар қўлланилса-да, асосий мақсад – ўқувчиларнинг дастур материали мазмунини ўзлаштириши, мавзуга бўлган қизиқишларининг ортиши, олган билимларини ҳаётда қўллай олиши. Дарсда қўлланиладиган усул ва услублар натижасида ўқувчи якка ҳолда, жуфтликда ва гурухда ишлашга ўрганади, мустақил фикрлайди, изланади, тажриба ўтказади ҳамда олган билимларини ҳаётда қўллай оладиган шахсга айланади.

Янгиланган таълим дастурида ўқувчиларнинг билим даражаси мезонли (критериал) баҳолаш ёрдамида амалга оширилади.

Мезонли баҳолаш – берилган мезонлар асосида ўқувчиларнинг аниқ эришган натижалари билан ўқитишдан кутилаётган натижаларнинг ўзаро таққослаш жараёни. Ўрта таълим берувчи мактабдаги мезонли баҳолаш тизими қолиплаштирувчи ва жамловчи баҳолашдан иборат.

Қолиплаштирувчи (форматив) баҳолаш – бу ўқувчиларнинг янги маълумотни эгаллаш вақтида топшириқларни бажариш, ўқув мақсадлари ҳамда кутиладиган натижалар қанчалик ўринли қўлланилганлигини тушунишга имконият берадиган, кундаликдаги дарслар ва уйда ишлаш кўникмалари ҳамда билимларининг эгаллаш даражасини аниқлайдиган, ўқув давомидаги ўқитувчи ва ўқувчи орасидаги узвий алоқани юзага оширадиган жараён.

Жамловчи (сумматив) баҳолаш – ўқувчиларнинг чорак борасидаги ўқув дастурининг бўлимларини ўрганиш бўйича ва билимларини ўзлаштириш босқичини тугатиш вақтидаги билимларни эгаллаш ҳамда кўникмаларининг шаклланиш савиясини аниқлайдиган жараён.

“Умумий ўрта таълим берувчи мактаб учун жамловчи баҳолашни амалга оширишга мўлжалланган вазифалар” тўплами ўқитувчи учун услубий қўлланмани тайёрлашда "Таълимнинг барча даражаларида таълимнинг давлат мажбурий стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" Қозоғистон Республикаси Фан ва таълим министрлигининг 2018 йил 31 октябрдаги 604-сонли буйруғи, "Қозоғистон Республикасининг бошланғич, асосий ўрта, умумий ўрта таълим стандарт ўқув дастурларини тасдиқлаш тўғрисида" Қозоғистон Республикаси Фан ва таълим министрлигининг 2012 йил 8 ноябрдаги 500-сонли буйруғи, "Қозоғистон Республикасининг бошланғич, асосий ўрта, умумий ўрта таълим стандарт ўқув дастурларини тасдиқлаш тўғрисида" Қозоғистон Республикаси Фан ва таълим министрлигининг 2012 йил 8 ноябрдаги 500-сонли буйруғига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида Қозоғистон Республикаси Фан ва таълим министрлигининг 2018 йил 4 сентябрдаги 441-сонли буйруғи асосида олинди. [1, 2, 3].

"Ўқувчиларнинг билим даражасини аниқлашда ўқувчиларни оралиқ ва якуний аттестациядан ўтказиш бўйича намунавий қоидаларни тасдиқлаш

тўғрисида" Қозоғистон Республикаси Фан ва таълим министрлигининг 2008 йил 18 мартдаги 125-сонли буйруғида қолиплаштирувчи ва жамловчи баҳолашга мўлжалланган вазифаларни фан ўқитувчиси тузиш кераклиги қайд этилди [4].

Шу сабабли янгиланган ўқув дастурига мувофиқ фан бўйича жамловчи баҳолашга мўлжалланган вазифаларни тайёрлаш ўқитувчи учун долзарб масаладир. Бу ўқитувчиларнинг кўп изланишларини, ижодий фикрлашларини талаб қилувчи масъулиятли жараёндир. Ушбу тўпламда умумий таълим берувчи ўрта мактаб учун намунавий ўқув дастурлари ва янгиланган ўқув дастурлари мазмуни асосида тайёрланган жамловчи баҳолашнинг хусусиятлари ва тамойиллари, вазифалари ҳақида маълумот берилган. Ҳар бир топшириқ учун дескриптор, балл ва ўқувчиларнинг ўзлаштирган ўқув ютуқларинингдаражаси (Рубрикалар) кўрсатилган.

Якуний баҳолаш баллари чорак охирида чорак баҳоларга ва ўқув йили охирида йиллик баҳоларга умумлаштирилади ва айлантирилади. Ўқув материалларини ўрганиб чиққандан сўнг, яъни ҳар бўлимдан кейин амалга ошириладиган назорат ишлари натижасида ота-оналар боланинг ўқув материалини ўзлаштирганлик даражасини биладилар. Чорак учун жамловчи баҳолаш ўқувчининг топшириқларни қай даражада бажарганлиги ҳақидаги фоиз кўрсаткичдир.

Ушбу услубий қўлланма жамловчи баҳолаш вазифаларини тайёрлаш борасида ўқитувчилар учун ёрдамчи восита сифатида тавсия этилади.

1. Жамловчи баҳолашнинг тамойиллари ва хусусиятлари

Баҳолаш мезони ўқувчиларнинг ўқув муваффақиятларгаа эришиш ва салоҳият даражалари орасидаги мосликни аниқлаш икониятинияратувчи тараққиёт эканлиги маълум. Баҳолаш мезони - ўқувчиларнинг таълим муваффақиятларини саралаб, шунингдек уларнинг компитентлик даражаси ҳақида ахборот беришга йўналтирилган. [1]

Баҳолаш мезон тизимининг тамойиллари:

- Ўқувчиларнинг ўқув муваффақияти ва жамловчи баҳолашни, яъни ўқитиш баҳолашнинг ўзаро боғланиши. Ўқув мақсадлари ва кутиладиган натижаларнинг бевосита боғлиқлиги;
- Ўқувчиларнинг муваффақият даражасини баҳолаш аниқ, обьектив ва ҳақиқат сақланган бўлиши керак. Баҳолаш аниқ, ишончли ахборотларни тасниф қилади. Мезонлар ҳамда воситаларнинг ўқув мақсадлари ва кутиладиган натижаларга йўналтирилганлиги;
- Баҳолашнинг аниқлиги ва ҳаммабоплиги сақланиб, тушунарли ва очиқ ахборот беради, ўқув жараёни барча иштирокчиларининг қизиқувчанлиги ва жавобгарлиги ортади;
- Ўқувчиларнинг ўқув муваффақиятларининг прогресини тизимли кузатишга имконият берувчи жараён бўлиб ҳисобланади;
- Ривожланишга йўналиш. Баҳолаш таълим тизимига, ўқитувчилар ва ўқувчиларнинг ривожланишини аниқлаб, қизиқувчанлигини орттиришига таъсир қилади;
- Ўқувчиларнинг алоҳида хусусиятлари эмас, ўқув фаолиятида

кутиладиган натижага эришган муваффақиятлари ва уларнинг шаклланиш жараёнларигина баҳоланиши керак;

- Баҳолаш мезонлари билан меъёрлари, бўлим ва чорак бўйича

жамловчи баҳолаш (БЖБ ва ЧЖБ) натижаларининг алгоритми ўқитувчилар ҳамда ўқувчиларга олдиндан маълум бўлиши керак.

- Баҳолаш ўқувчиларнинг ўз- ўзини баҳолаш билан ўзаро баҳолаш кўникмаларини ўзлаштиришга ва баҳолаш хизматига қатнаша оладиган қилиб тузилиши керак. [2]

Жамловчи баҳолашни аниқлаш –ўқитувчига ўқувчининг материални тушунганини, одатда стандарт қилинган ўлчовлар бўйича ўлчашга имкон берувчи бирликнинг охирида бажариладиган баҳолашнинг исталган усули. Жамловчи баҳолашнинг мақсади ўқувчиларнинг маълум бир иш бирлигининг охирида таклиф қилинган материални тушунганлигини баҳолаш ва фанга боғлиқ баҳоланади ёки фоиз билан ўлчанади. Жамловчи баҳолаш ўқувчиларга муваффақиятга эришишнинг яхши имкониятини бериш учун белгиланиши керак бўлган аниқ тахминлар билан вақтни талаб қилади. Ўқувчилар исталган тестлар ва топшириқлардан нима кутишини тушунишга кофолат бериш учун ўқитувчилар рубрикани ёки баҳолаш ўлчовларидан фойдаланади. Алоҳида ўқувчининг ёки синфнинг топширган ишини аниқлаш учун фойдаланишда жамловчи баҳолашнинг натижалари одатда муҳим бўлиб ҳисобланади. [4]

Ўқувчиларнинг ўқув муваффақиятларини мезонлар бўйича баҳолаш жараёнини ташкил қилиш ўқувчиларнинг ўқиб ўрганиш фаоллигининг психологик ва педагогик хусусиятларини ҳисобга олиш керак:

- Ўқувчи мустақил топшириқларни бажаришда билим, кўникма ва малакаларниларини мукаммаллаштиришга ҳамда янги муваффақиятларга эришиш учун изланишга тайёр бўлиши керак;
- Ўз муваффақиятларини аниқ тўғри баҳолай олиши керак;
- Олдига қўйилган вазифаларни тушуниб олиши керак;
- Ўқувчининг шахсий билим олиш йўналишини танлашга ва уни ташкил этишга интилиши;
- Ўқиш ва мустақил тайёрланиш, дарс жараёнида фаол ўқиш ва билиш учун интилиши;
- Синфдошлари билан муносабатда бўлишга интилиши;
- Тенгдошларининг билим савиясига эътибор бериш, яъни ўзаро баҳолашга интилиш;
- Назарий ва танқидий фикрлашнинг шаклланиши;
- Ахборот қабуллаш жараёнида мотивациясининг барқарорлиги ;
- Бир мақсадга йўналиши;
- Интилиши [3]

Ўқувчиларнинг муваффақият савиясини аниқлашда фойдаланиладиган жамловчи баҳолашнинг хусусияти:

- ўқувчиларга ўзининг кучли ва кучсиз томонларини аниқлашга ва уларни керакли ҳолда ечишга ёрдам беради;
- ўқувчига мувофиқ ўз муваффақиятларини баҳолашга ёрдам беради;
- ўқувчиларга мақсадли стандартларга эришишга ёрдам беради;
- ўқувчиларни мақсадли стандартларга эришиш учун чуқур билим олишга ёки кўп куч сарфлашга йўналтириш.

Баҳолашнинг шакллантирувчи ва жамловчи жараёнлари орасидаги тенглик, шунингдек, тескари боғланиш ва баҳолар орасида маълум бир боғланиш бор. Жавобни талаб этувчи қисқа ўқув жараёни билан саволлар (алоҳида шахслар ёки гуруҳлар учун) практика учун муҳим имкониятлар, шунингдек, у ўқувчиларга тушуниш даражаси бўйича тескари боғланиш имконини яратади.[4]

Жамловчи баҳолаш– ўқув муддатнинг сўнггида ёки маълум бир вақтдаги ўқув баҳоси. У ўқувчиларнинг билими билан кўникмаларини стандартлар ёки эталонлар билан таққослайди. Жамловчи баҳолаш ўқув моҳирлигини баҳолайди, шу билан бирга унинг аналоги тарзида, шакллантирувчи баҳолаш жараёнини ўлчайди ва аниқ ўқувчига ёрдам бериш учун диагностик қурол сифатидаги вазифани бажаради. Одатда, жамловчи баҳолашда диққат бир одамга эмас, аниқ бир жамоага аралашувга таъсир қилиш сифатида ўлчанади. У ўқитувчиларга, мактаб маъмуриятига ва ота –оналарга миллий, давлат ёки маҳаллий стандартларни қаноатлантириш учун фойдаланиладиган материалларнинг, ўқув дастурлари ва кўрсатмаларнинг мувофиқлигини баҳолашга имкон берувчи мустақил мезон сифатида ҳаракат қилиш учун барча

ўқувчиларга маълумотларни кўплаб бирлаштиради. Якуний баҳолаш соҳасида дастурли тавсифларни амалга ошириш бўйича жадал бошчиликка олинадиган у тамойиллар одатда жамловчи баҳолашгагина киради ва тўлиқроқ ахборот беради. [4]

(2019-2020 ўқув йилида 5-9 синфлар учун (таълим мазмунини янгилаш борасида ўқув фанларининг бўлимлари бўйича жамловчи баҳолаш сони 5-қўшимчада кўрсатилган)

Жамловчи баҳолашнинг қўшимча ғоялари

Ўқитувчилар ўзининг ўрганишига қанчалик ижодий усулларни кирита олади. Бунда анъанавий викторина ёки ёзма ҳисобот бериш доирасидан чиққан ҳолда қўшимча жамловчи баҳолаш ғояларини мисол тариқасида кўрсатиш мумкин:

-Ўқувчилар учун ўқув дастурида кўрсатилган ва ёш хусусиятига москеладиган материалга жамловчи баҳолаш стратегиялари танланади. Танланган баҳолаш стратегиялари ўқувчиларнинг билим, кўникмаларини ўринли тестдан ўтказиш учун тўғри аниқлай оладиган параметрларга эга бўлади.

- Ўқувчиларни баҳолашда бир қатор усулларни танлаш ва фойдаланиш ҳар бир ўқувчига ўз кўникмаларини кўрсатишга имкон беради. Масалан, ўқувчи учун баҳолашнинг бир неча жамловчи ғоялари тест топшириш, кичик спектаклдаги бирлашган ўйин ёки ҳатто бадиий шахс тасвирини тайёрлаш ва б.киради. [4]

Ўқувчиларнинг муваффақият савиясини аниқлаш учун жамловчи баҳолашда ўз ичига олиши мумкин бўлган мисоллар:

*Ёзма баҳолаш:*ўқувчиларга маълумотли ёки аналитик эссе сифатида мустақил ижодий ёзиш топширилиш мумкин;

Унумлиликни баҳолаш: ўқувчилар ўз қобилятларини кўрсата оладиган фаолият ёки вазифаларни тайёрлаши керак;

Стандартланган баҳо: ўқувчилар берилган ўқув дастури асосида тузилган имтихон ,синовларни топширади ва йил давомида билим сифати ўқувчилар билан ҳамкорликда рубрикада ўлчанади;

*Оғзаки баҳо:*ўқувчилар оғзаки бўлимда баён қилиш ёки тақдимот тайёрлаш сифатида тузади;

Ўқитувчилар бу жамловчи баҳолашни ўз синфидаги ўқувчиларига қўллана олади. Ўқувчиларнинг ўқув жараёнида аралашиб, уларнинг билим олишда фаол қатнашиши ўқитувчи учун ҳам ўқувчининг ўзи учун ҳам уҳим.Ўқитувчининг ўқув жараёнида фойдаланган ўқитиш усули ўқувчилар учун муваффақиятли бўлиб ҳисобланадими деган саволга жавоб ола олади.

Шунинг учун ўзгарувчан ҳаётда ўқитувчи ўқув дастурларига киритилган ўзгаришлар ва фан соҳалари билан бир қаторда ўзини касбий ривожлантириб бориши керак. Ўқувчиларни ўзгарувчан ҳаётга тайёрлашда кутиладиган натижаларга эришиш учун ўқитувчиларнинг ўқув дастури доирасида чекланиб қолмасликларига имкон яратувчи топшириқларнинг аҳамияти катта:

- Ўқувчининг топшириқ бажариш жараёнида мустақил изланувчанлиги;
- Ўқувчининг муаммолари ва мақсадларини мустақил аниқлаши;
- Муаммони ечиш билан мақсадга эришишга мўлжалланган усулларни мустақил танлаши. [1] Танланган топшириқлар ўзини –ўзи тартибга келтириш усулларини амалга оширишга таъсир қилиши керак. Мустақил тартибга келтириш топшириқларга қизиқувчанлиги юқори савияга эришишига таъсир қилади.Ўқитувчилар ўзининг кузатишларини, тадқиқотларини қўшимча маълумотлар билан тўлдириб, ўқувчиларнинг танловларини топшириқларнинг мураккаблиги, муаммоларни ечиш, масалаларнинг мазмунини тушуниб, натижада муваффақиятга эришиш савиясини аниқлайди. Ўқитувчи мавзу ҳамда бўлим бўйича ўқувчиларнинг ёш хусусиятлари ва имкониятларини ҳисобга олиб, жамловчи баҳолаш топшириқларини олдинги мавзуга мос ижодий ёндашиб тузади. (*қўшимча 1).*

Баҳолаш мезони ўқувчиларнинг ўқув муваффақиятларига эришилган ва потенциал даражалари орасидаги мосликни аниқлашга имкон берувчи жараён. Баҳолаш мезони –ўқувчиларнинг билим муваққиятларини саралаб, шунингдек, уларнинг компетентлик даражаси ҳақида маълумот беришга йўналтирилган.[3]

Якуний баҳолаш ўқувчининг ўқув мақсадига ва керакли миллий стандартларга тегишли вақт босқичининг сўнггида эришган муваффақиятларини тўплайди. Баҳолаш мавзунинг, семестрнинг ёки ярим йилликнинг, йил ва асосий босқичнинг охирида, ўқув дастурларининг миллий тестлари шароитида ўтказилиши мумкин. Жамловчи баҳолаш ёзма тест, назорат иш, суҳбат ёки топшириқ бўлиши мумкин.У ёзма равишда, фоторасмларнинг ёки бошқа кўргазмали қуролларнинг ёки аудио ёзманинг ёрдамида ёзилиши мумкин. Қандай муҳитда фойдаланилса ҳам, баҳолаш муваффақиятга эришиганлигини кўрсатади. У вақтнинг пайтидаги муваффақиятларни умумлаштиради ва манфатли томонларни (масалан, ота-оналар, ғамхўрчилари ва б.) хабардор қилиш ва жараённи назорат учун фойдали бўладиган ягона ва гуруҳ маълумотларини рубрика орқали бера олади.(қўшимча 2)7

Тил дарсларда фойдаланиш мумкин бўлган жамловчи баҳолаш топшириқларининг айрим турлари:

Топшириқни бажариш: ўқувчиларга маълум бир кўникмалар билан қобилятлар тўпламини текширувчи ҳамда ўқувчиларнинг нима билиши ва бажара олишини аниқлайдиган топшириқни бажариши тасниф қилинади. Баҳолашнинг бундай тури рубрика, назорат тизими ёки баҳолаш бўйича раҳбарнинг бошқа маълумоти шаклида бўлиши керак**.**

Ёзма маҳсулот: ўқувчиларга бошланғич тўпламни ёзиш таклиф қилинади. Ўқитувчиларда ўқувчилар ёзиш учун фойдалана оладиган кўплаган ёзма объектлар бор. Шу қаторда ўқувчилар экскурсия ёки олдинги мавзудаги фаолият ҳақида ёзишни илтимос қила олади.Ўқувчиларга, шунингдек ўз ўқув тажрибаси ҳақида фикрлашнинг бир қисмини тузиш тасниф қилиниши мумкин. Баҳолашнинг бу тури рубрика, назорат тизими ёки баҳолаш бўйича

раҳбарликнинг бошқа шакллари орқали тўлиқтириш керак .

*Оғзаки маҳсулот:*ўқувчилар вазифанинг оғзаки қисмини тайёрлашни илтимос қилади; бу ёзилган дуч келган оғзаки шаклларнинг турини қабуллай олади. Баҳолашнинг бу тури рубрика, назорат тизими ёки баҳолаш ҳақидаги раҳбарликнинг бошқа объекти билан тўлиқтириш керак.

*Тест:*ўқувчиларга бўлим бўйича, мавзунинг ва б. охирида тест ёзиш олиб борилади. Баҳолашнинг бу тури рубрика, назорат тизими ёки баҳолаш бўйича раҳбарликнинг бошқа объекти билан тўлиқтириш керак.

Стандартланган тест: ўқувчиларга тест мазмуни билан тест ёзилган шартномалар жиҳатидан стандартланган тест ёзиш таклиф қилинади. Баҳолашнинг бур тури рубрика, назорат тизими ёки баҳолаш ҳақидаги раҳбарликнинг бошқа объекти билан тўлиқтириш керак.[5]

Баҳолаш мезонлари ўқувчининг эришган муваффақиятлари бўйича юқори, ўрта, паст даражада белгиланиб, рубрикани ўқитувчи ота –оналар учун тайёрлайди. Рубрика-жамловчи баҳолаш натижаси бўйича ўқувчиларнинг ўқув муваффақиятлари даражасини кўрсатувчи восита. Ўқитувчи ўқувчиларнинг муваффақият савиясини жамловчи баҳолашнинг натижасига боғлиқ ҳолда ота – оналарга маълумот бериши учун рубрикада тасниф қилади.[2] *(қўшимча 2).*

Жамловчи баҳолаш талаблари

Бўлим ва умумий мавзулар бўйича жамловчи баҳолаш учун қўйиладиган талаблар:

-БЖБ топшириқларини ўқитувчи ўзи тузади;

-Бўлим бўйича ўқув мақсадларини ўз ичига олади;

-15-20 минут оралиғида ўтказилади; -Баллар дескрипторга мос қўйилади;

-БЖБ натижаси бўйича модерация ўтказилмайди;

-Чорак баҳога таъсир қилади (50%);

Чорак бўйича жамловчи баҳолаш учун қўйиладиган талаблар:

-ЧЖБ топшириқларни ўқитувчи спецификацияга мос тузиши керак;

-Чоракнинг барча бўлимлари бўйича ўқув мақсадларини ўз ичига олади;

-Бир дарс давомида ўтказилади (40 минут);

-Баҳолаш баллари балл қўйиш жадвалига мос қўйилади;

-ЧЖБ натижаси бўйича модерация ўтказилади (ёзма ишлар учун);

-Чорак баҳога таъсир қилади (50%) [2]*(қўшимча 3-4).*

Ўқитувчиларга ўқувчилар учун керакли ўқув тажрибасини тасниф қилиш.Ўқувчиларнинг ғоялари ҳақида тескари боғланишни тасниф қилиб, ўзининг ўқитувчи тажрибасини танқидий баҳолаш ва уни яхшилаш учун, ўқув жараёни билан ўқувчиларни ривожлантириш жараёнида мутахассис бўлиши учун касбий кўникмалар керак. Ўқитувчилар билан ўқувчилар учун уларнинг қандай мақсадга эришишини билиш муҳим. Ўқитувчиларнинг танқидий фикрлаши ўз иш тажрибасидан, янги усулларни фойдаланиш ва баҳолаш фаолиятларини танқидий баҳолашни ўз ичига олади. Келажак ёш авлод тез ўзгариб ётган жамият ҳаётига қатнашишга қодир бўлишга тайёрлаш жараёнида ўқитувчининг касбий компетентлиги, янгиланган билим бериш мазмунидаги усулларни унумли фойдаланиши муҳим. Шунинг учун амалиётга кўпроқ эъти-

бор қаратадиган ўқитувчилар хизмат жараёнида ўз устида ишлашни давом эттириши аниқ. Шу мақсадда ўқитувчилар ўқувчиларнинг ички имкониятларини очиш, ўқишдаги хусусиятларини тушуниш, ўқитишдаги амал –усулларнинг, тил ва маданий таъсири ва тартиби , кўникмаларнинг бўлишини тўлиқ тушуниш керак.

2. Асосий мактаб учун жамловчи баҳолашни амалга оширишга мўлжалланган вазифалар тўплами

«Ўзбек тили» фанидан жамловчи баҳолаш бўйича топшириқлар

Ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчиси, педагог-мастер Алиакбарова Шахноза Бабажановнанинг иш-тажрибасидан

5-синф

1-чоракдаги жамловчи баҳолаш топшириқлари

“Маданият: тил ва муомала” бўлими учун жамловчи баҳолаш (БЖБ)

Ўқитиш мақсадлари

5.1.3.1 Матннинг мазмунини сўзлаб бериш;

5.2.1.1 Матндаги асосий мазмунни тушуниш, мавзуни аниқлай олиш;

5.4.1.1 Сўз ўзагидаги нутқ товушлари, унли ва ундош товушларнинг ўзига хос хусусиятларига, тўғри талаффузига ва ёзилишига риоя қилиш; урғу ва омоним тарзидаги сўз урғусининг қоидаларига амал қилиш илиш

Нутқий фаолият тури Тинглаш ва сўзлаш, Ўқиш

Баҳолаш мезонлари

- матндаги асосий фикрни аниқлай олади;
- ҳиссиётли сўзлардан фойдалана олади;
- матн мазмунини айта олади;
- ёзма ишни бажариш вақтида ҳуснихат, имло қоидаларига риоя қилади.

Фикрлаш кўникмаларининг даражаси Билиш ва тушуниш, Қўллаш

Бажариш вақти 20 дақиқа

Топшириқ.

1. Матнни ўқинг ва мавзуга мос сарлавҳа топинг.

2. Матнда асосий фикрни билдирган калит сўзлар ва сўз бирикмаларини ёзинг.

3. Матннинг асосий фикрини белгиловчи гапни ёзинг.

4. Луғат диктант.

Ижод, мактаб, илм, савоб, хурсанд, қалб, баҳор, ҳаво, меҳр, хато, матн, савод, таълим, китоб, мутолаа, таассурот, самимий, жавоб бермоқ, ҳикоя қилмоқ, сарлавҳа, қобилият.

Тўй, зиёфат, маърака ёки шуларга ўхшаш йиғин жойларга бориб, суҳбатлашиб ўтирган одамлар орасига кирсангиз, қуйида зикр қилинган суҳбат

одоби қоидаларига риоя қилинг: аввало ўтирганларнинг нафратига сабаб бўлмаслик учун баданингиз ва кийимингиз озода, пок бўлсин, оғзингиздан саримсоқ, хом пиёз ҳидлари келмасин. Сўнг, суҳбатдошлар орасига кириб, салом бериб, улар билан кўришинг, битта салом ҳаммалари учун кифоя қилади. Сиздан ёшлари катта бўлган одамлардан юқори ўтирманг. Икки киши орасига рухсатсиз кириб жойлашманг. Сиздан юқорироқ ўтирган одам ташқарига чиқиб келишни сўраса, ўрнингиздан туриб йўл беринг. Мутакаббирона ўтиришдан сақланинг. Рухсатсиз ёнбошлаб, оёқларни узатиб ўтириш одобсизлик саналади.

Баҳолаш мезонлари	***Дескриптор***	***Балл***
	Билим олувчилар	
Матндаги асосий фикрни аниқлай олади	Мавзуга мос сарлавҳа топа олади ва ёзади	1
	Асосий фикрни билдирган калит сўзларни ёзади (4-6 сўз)	1
	Калит сўзлар орқали сўз бирикмаси туза олади	1
	Матннинг асосий фикрини белгиловчи гапни ёзади	1
Ҳиссиётли сўзлардан фойдалана олади	Ҳиссиётли сўзлардан фойдалана олади	1
Луғат диктант	Сўзларни ёзганда имло қоидаларига риоя қилади	1
	Айтилиши ва ёзилиши ҳар хил бўлган сўзларни тўғри ёзади	1
	Ёзган сўзларнинг ички ва ташқи маъноларини топади	1
Ёзма ишни бажариш вақтида хуснихат, имло қоидаларига риоя қилади	Ҳуснихати чиройли	1
	Имло қоидаларига риоя қилади	1
Жами		10

“Маданият: тил ва муомала” бўлими юзасидан ўтказилган жамловчи баҳолашнинг якуни бўйича ота-оналарга ҳавола этиладиган ахборот

*Ўқувчининг исми ва фамилияси*_____

Баҳолаш мезонлари	***Ўқув ютуқларининг даражалари***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
Ижодий луғат диктант	Сўзларни ички ва ташқи маъноларини топишда қийналади, орфографик қоидага риоя қилмайди	Сўзларни ички ва ташқи маъноларни топишда, айтилиши ва ёзилиши ҳар хил сўзларни ёзишда хатоликларга йўл қўяди	Сўзларни ички ва ташқи маъноларини тўғри топади ва сўзларни тўғри ёзади
Матндаги асосий фикрни аниқлай олади	Матн мазмунини сўзлашга, калит сўз ва сўз бирикмасини аниқлашга	Матн мазмунини сўзлашда, асосий фикрни билдирувчи калит сўз ва сўз бирикмаларидан (4-	Асосий фикрни айтиб бера олади

	қийналади	6сўз) фойдаланишда, матн изчиллиги ва мантиқий-лигида хатоликларга йўл қўяди	
Ҳиссиётли сўзлардан фойдала на олади	Ҳиссиётли сўзлардан фойдаланишга қийналади	Ҳиссиётли сўзлардан фойдаланишда хатоликларга йўл қўяди	Ҳиссиётли сўзлардан фойдалана олади
Ёзма ишни бажариш вақтида ҳуснихат, имло қоидаларига риоя қилади	Ҳуснихатида камчилик бор	Унли ва ундош товушларни топишда хатоликларга йўл қўяди	Ҳуснихати чиройли, сўзларнинг ёзилиш қонуниятига амал қилади

“Кийиниш. Гўзаллик” бўлими бўйича жамловчи баҳолаш

Нутқий фаолият тури Тинглаш ва сўзлаш, Ўқиш

Ўқитиш мақсадлари

5.2.5.1 Матнга муносабатни ёритувчи саволлар тузиш;

5.1.3.1 Матннинг асосий мазмунини баён этиш.

Баҳолаш мезонлари

- матнга муносабат билдирадиган саволлар тузади;
- матннинг асосий мазмунини айтиб беради;
- орфографик меъёрларга амал қилади.

Фикрлаш кўникмаларининг даражаси Қўллаш, юқори даражадаги кўникма

Бажарилиш вақти 20 дақиқа

Топшириқ

1. Ўқинг ва матнга сарлавҳа қўйинг.
2. Ҳикоядаги вазиятга муносабат билдирадиган саволлар тузинг.
3. Ўқилган матн мазмунини ёдингизда сақланг ва шу асосида қисқача баён ёзинг.

Либосларнинг ранги турлича бўлади. Ҳар бир ранг ўзига хос маънони ифодалайди.

Оқ кийим куннинг рангидадир, шунинг учун бундай либос юрагида гина-адовати бўлмаган кишиларга ярашади. Оқ кийим кийган киши худди тонг каби кишиларга нур улашишлари керак.

Кўк ранг сув рангидир. Шу боис бу рангда кийинган кишилар сахий ва ҳаётни севувчи бўлишлари лозим. Ким агар бу рангни маъқул кўрса, у худди сувдек тоза ва мусаффо, ҳар бир қалбга яқин бўлиши лозим.

Қора ранг тун ва кўз қорачиғининг рангидир; шу боис бундай либосни кийганларнинг қалблари сиру асрорларга тўла бўлади.

Яшил ранг осмон ва етук кишилар рангидир. Бундай кийим кийган киши осмон каби соф ва бағри кенг бўлиши, ёрдамга муҳтож кишиларга иложи борича кўмаклашиши керак.

Доно халқимиз фаҳм-фаросатли, одобли инсонни фақат янги кийишдан эмас, унинг кийиниш маданиятидан яхшигина ажратиб оладилар. Айниқса, ёшига, жинсига қараб кийинмаслик бу ўта беодобликдир. Баъзан қизлар шим кийиб, сочларини қирқиб эркакча кийинадилар, баъзи йигитлар эса сочини елкасига тушириб, бўйнига мунчоқ, қулоғига сирға тақадилар. Бу- ярашмаган қилиқ. Бунинг ўрнига аксинча, қизларимиз йигитлар кўзига ҳаёли, иффатли, назокатли бўлиб, уларнинг ҳурматини қозонишга, муҳаббатига эришишга ҳаракат қилмоқлари керак. Йигитлар ҳам ўзларининг ташқи кўриниши, жасурлиги, мардлиги, одоб ва ахлоқий маданияти билан қизларга ёқимли кўринишлари, уларнинг муҳаббатларини қозонишлари лозим.

Баҳолаш мезонлари	Дескриптор	Балл
	Таълим олувчилар	
Ҳикоядаги вазиятга муносабат билдирадиган саволлар тузади	Матнга сарлавҳа топади ва ёзади	1
	Матнга тегишли 3 та савол тузади	1
	Тузган саволларида изчилликка эътибор беради	1
Матннинг асосий мазмунини айта олади	Матнни хотирасида қолгани бўйича ёзади	1
	Ўқилган матннинг асосий фикрини етказа олади	1
	Фикрнинг мантиқийлиги ва изчиллигига эътибор беради	1
Орфографик меъёрларга амал қилади	Ҳуснихати чиройли	1
	Матндан уюшиқ бўлакларни топа олади	1
Имло меъёрларга амал қилиш	Тиниш белгиларининг ишлатиш меъёрларига амал қилади	1
	Уюшиқ бўлакларнинг гапдаги вазифасини аниқлайди	1
Жами		10

“Кийиниш. Гўзаллик” бўлими юзасидан ўтказилган жамловчи баҳолашнинг якуни бўйича ота –оналарга ҳавола этиладиган ахборот

*Ўқувчининг исми ва фамилияси*_____

Баҳолаш мезонлари	***Ўқув ютуқларининг даражалари***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
Ҳикоядаги вазиятга муносабат билди-ради, ган саволлар тузади	Савол тузишга қийналади	Матн сарлавҳасида ва савол тузганганда хатоликларга йўл қўяди	Саволни тўғри туза олади
Матннинг асосий мазмунини айта олади	Матн мазмунини айтиб беришга қийналапди	Ўқилган матннинг асосий фикрини изчиллик билан баён этишда хатоликларга йўл қўяди	Асосий фикрни айтиб бера олади

Орфографик меъёрларга амал қилади	Хуснихатида нуқсонлар учрайди	Нутқ товушларининг ёзилишида хатоликларга йўл қўяди	Ҳуснихати чирой-ли Орфографик меъёрларга амал қилади

1-чорак учун жамловчи баҳолаш (ЧЖБ)

Нутқий фаолият тури: Тинглаш ва сўзлаш Ўқиш Ёзиш

Ўқитиш мақсадлари

5.1.6.1 Тингланаётган нутққа ўз фикри, қарашларини асослаб, баҳо бериш;

5.1.7.1 Орфографик меъёрларга риоя қилган ҳолда, кўргазмали қуроллардан ўринли фойдаланиб, маълум кўринишда берилган матнга аниқ кўрсатмаларга асосланиб, изчиллик билан таъриф бериш

Баҳолаш мезонлари

- тингланган материал юзасидан фикр билдира олади ва баҳолай билади;
- матн яратишда адабий меъёрларга асосланади;
- изчиллик билан ўз фикрини баён этади.

Фикрлаш кўникмаларининг даражаси Билиш, Қўллаш, Тушуниш

Бажарилиш вақти 40 дақиқа

Топшириқ

1. Матнни ўқинг, матн турини аниқланг.
2. Матндаги асосий фикрни аниқланг ва ёзинг.
3. Матннинг асосий мазмунини аниқловчи 5 та калит сўз топиб ёзинг.
4. Калит сўзлар асосида ўз матнингизни тузинг.
5. Матндаги уюшиқ бўлакларни аниқланг ва тиниш белгиларига аҳамият беринг.
6. Матндан бир сўзни танлаб фонетик таҳлил қилинг.

ЛАЙЛАК

Эҳтимол, лайлаклар тўғрисида кўп нарса эшитган бўлсангиз керак. Кўпинча минораларда ва масжидларнинг гумбазларида, қари тут ва чинорларнинг учларида қуруқ шох-шаббалар уюмларини учратиш мумкин. Бу лайлакларнинг инидир.

Оқ лайлак Ўрта Осиёнинг деярли ҳамма воҳаларида учрайди. Оқ лайлак март ойларининг бошларида учиб келади ва қаерга уя қурган бўлса, ўша ерга жойлашади. Улар уяларини тузатиб, 3-5 тадан тухум қўяди. Апрель охирида уяда узун оёқли, патсиз лайлакчалар пайдо бўлади.

Лайлакчалар одамлардан ҳайиқишмайди, ота-онасининг овдан қайтишини кутишади, илиқ шамол эсганда шабадага ва сахий кишиларга миннатдорчилик изҳор этгандек эгилиб таъзим қилиб туришаверади.

Ота-оналари лайлакчаларни узоқ вақт боқишади. Ейиш учун уларга навбатма-навбат қурбақа, сичқон, калтакесак, турли-туман қурт-қумурсқалар олиб келишади.

Кузга келиб лайлакчалар вояга етиб, катта бўлади, кучга тўлади. Учадиган бўлган ёш лайлаклар бир неча кунгача тунагани инига учиб келади. Октябрнинг ўрталарида иссиқ томонларга учиб кетишади.

Лайлаклар товуш чиқармайди. Улар бир-бирлари билан тумшуқларини тақиллатиб «сўз»лашишади.

Оқ лайлакнинг яқин қариндоши ҳам бор, у қора лайлак, бироқ у ўрмонларда яшайди ва нима учундир одам билан дўстлашмаган. У оқ лайлакдан пат қопламида қора рангнинг кўп бўлиши ва бир оз кичкиналиги билан фарқ қилади.

Баҳолаш мезонлари	***Дескриптор***	***Балл***
Тингланган материал юзасидан фикр билдиради	Тингланган матн турини аниқлайди	1
	Асосий ғоясини аниқлайди ва ёзади	1
	Матндан калит сўзларни аниқлайди ва ёзади	1
Матн яратишда турли адабий меъёрларга асосланади	Калит сўзлар асосида матн тузади	1
	Фикрни изчиллик билан баён этади	1
Имловий меъёрларга амал қилади	Ҳуснихатига кўнгил бўлади	1
	Унли товушларни аниқлай олади	1
	Ундош товушларни аниқлай олади	1
	Уюшиқ бўлакларни аниқлай олади	1
	Таҳлил тўлиқ бажарилган	1
Жами		10

1-чорак юзасидан ўтказилган жамловчи баҳолашнинг якуни бўйича ота – оналарга ҳавола этиладиган ахборот

*Ўқувчининг исми ва фамилияси*_____

Баҳолаш мезонлари	***Ўқув ютуқларининг даражалари***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
Тингланган материал юзасидан фикр билдиради	матн турини аниқлашга қийналади	Матннинг асосий ғоясини аниқлаганда ва ёзганда хатоликларга йўл қўяд	Матн ғоясини аниқлайди, калит сўзларни топиб ёзади
Матн яратишда турли адабий меъёрларга асосланади	калит сўзлар асосида матн тузишга қийналади	Ўқилган матннинг асосий фикрини изчиллик билан баён этишда хатоликларга йўл қўяди	Матн яратишда ўз фикрини изчиллик билан баён этади
Имловий меъёрларга амал қилади	ҳуснихатида нуқсонлар учрайди,уюшиқ бўлакларни аниқлашда қийналади	нутқ товушларининг ёзилишида хатоликларга йўл қўяди	Ҳуснихати чиройли имловий меъёрларга амал қилади

«Ўзбек адабиёти» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Ўзбек тили ва адабиёти фани ўқитувчиси, педагог-мастер Алиакбарова Шахноза Бабажановнанинг иш-тажрибасидан

6-синф, 3-чорак учун жамловчи баҳолашга берилган топшириқлар

«Ўтган кунингни унутма» бўлими учун жамловчи баҳолаш

Ўрганилаётган асар Эркин Воҳидов «Нидо» достони, Одил Ёқубов «Музқаймоқ» ҳикояси

Таълимий мақсадлар

6.1.2.1 бадиий асарда кўтарилган ижтимоий –маиший муаммоларни асар ғояси орқали тушунтириш;

6.2.2.1. насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлаш.

Баҳолаш мезонлари

- бадиий асарда кўтарилган ижтимоий –маиший муаммоларни асар ғояси орқали тушунади;
- насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлайди.

Ақлий фаолият даражаси Билиш,тушуниш, қўллаш, таҳлил қилиш

Бажариш вақти: 20 дақиқа

Топшириқлар:

Асар бўйича саволларга жавоб беринг ва топшириқларни бажаринг.

1. Ёш боланинг катта одамдай фикрлашига ким ва нима сабабчи ?

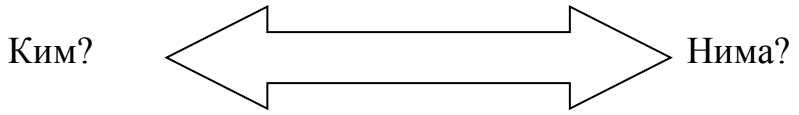

3. «Музқаймоқ» асарини яна қандай аташ мумкин?

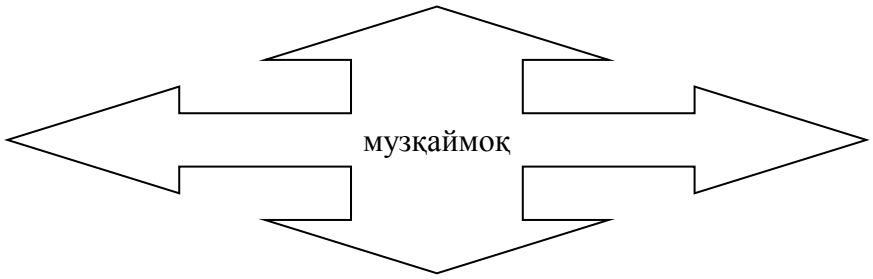

4.Асардаги болага хос хусусиятларни тўплаштиринг

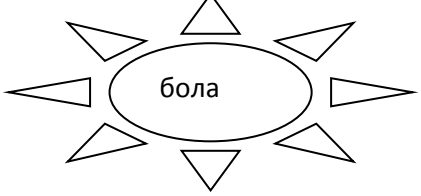

5.Тинтув пайтида бола ҳарбийларга нима учун ёрдамлашди?

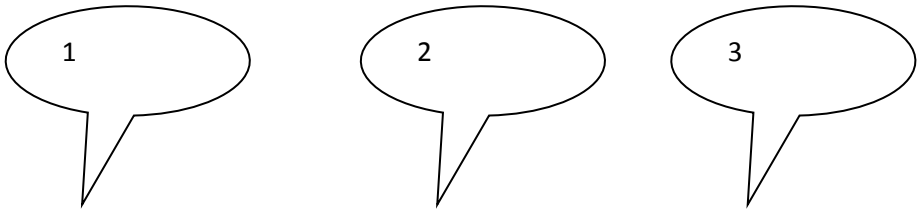

6.Қимиз воқеасини эсланг.Дадаси чин дилдан болани жазоламоқчи эдими?

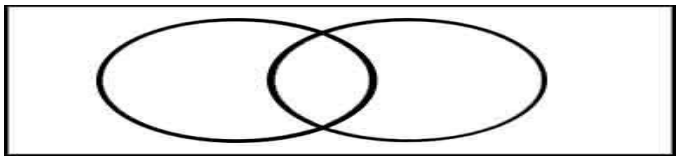

7 Венн диаграммаси ёрдамида Эркин Воҳидовни «Нидо» достонидаги ва Одил Ёқубов «Музқаймоқ» ҳикоясидаги бола тимсолларини таққосланг.

Баҳолаш мезонлари	**Дескриптор**	**Балл**
	Билим олувчилар	
бадиий асарда кўтарилган ижтимоий –маиший муаммоларни асар ғояси орқали тушунади	Ёш боланинг катта одамдай фикрлашига ким ва нима сабабчи эканлигини билади	2
	«Музқаймоқ» асарини яна қандай аташ мумкинлигини билади	2
	Тинтув пайтида бола ҳарбийларга нима учун ёрдамлашганлиги ҳақида фикр билдиради	2
	Болани жазоланиши ҳақида фикрлайди	2
насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлайди	Асардаги болага хос хусусиятларни тўплаштиради	2
	Венн диаграммаси ёрдамида Эркин Воҳидовни «Нидо» достонидаги ва Одил Ёқубов «Музқаймоқ» ҳикоясидаги бола тимсолларини таққослайди	2
Умумий балл		12

Жамловчи баҳолаш натижаси ҳақида ахборот

*Ўқувчининг исми ва фамилияси*_____

Баҳолаш мезонлари	***Билим савиясининг даражаси***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
бадиий асарда кўтарилган ижтимоий – маиший	бадиий асарда кўтарилган ижтимоий –маиший	бадиий асарда кўтарилган ижтимоий – маиший	бадиий асарда кўтарилган ижтимоий – маиший

муаммоларни асар ғояси орқали тушунади	муаммоларни асар ғояси орқали тушунмайди	муаммоларни асар ғояси орқали тушунишга қийналади	муаммоларни асар ғояси орқали тушунади
насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлайди	насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлай олмайди	насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлашда хатолашади	насрий, назмий асарлардаги муаллиф тимсолини аниқлайди

2-жамловчи баҳолашга берилган топшириқлар

«Кўнгил минтақаларида» бўлими учун жамловчи баҳолаш

Ўрганилаётган асар Мақсуд Шайхзода “Йилларнинг саломин йилларга элтиб”, Тўртликлар. Ўткир Ҳошимов “Урушнинг сўнгги қурбони”

Таълимий мақсадлар

6.2.1.1. асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослаш;

6.3.1.1 асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолаш

Баҳолаш мезонлари ***Билим олувчилар***

- асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослайди;
- асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий;
- қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолашади

Ақлий фаолият даражаси қўллаш, таҳлил қилиш, умумлаштириш, баҳолаш

Бажариш вақти 20 дақиқа

Топшириқлар

Асар бўйича саволларга жавоб беринг ва топшириқларни бажаринг

1. Вақтдан унумли фойдаланиш учун нима қилиш керак деб ўйлайсиз?

1	2	3	4

2.Дунёда нималар яна ғаниматлигини «ассоциация»стратегияси асосида ёритинг

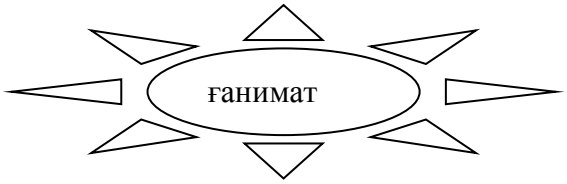

3. Шоикром аҳволининг хомушлиги сабабини изоҳланг

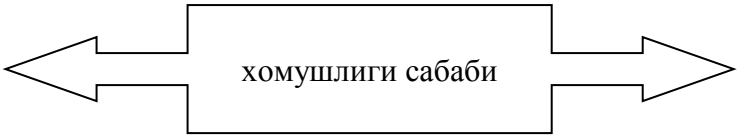

4. «Кластер стратегияси орқали Умри хола тимсолига баҳо беринг

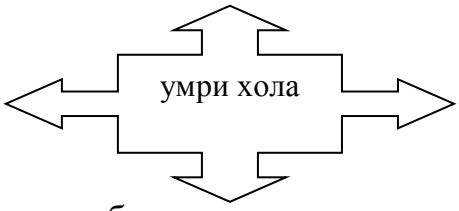

5. «Вақт» сўзига «Синквейн»,яъни беш мисрали шеър стратегиясини қўлланг
1 - битта от сўз туркуми,
2- иккита сифат сўз туркуми,
3– учта феъл сўз туркумига хос сўз,
4-тўрт сўздан иборат гап,
5-мавзуга доир бир синоним.

Баҳолаш мезонлари	***Дескриптор***	***Балл***
	Билим олувчилар	
асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослайди	Вақтдан унумли фойдаланиш учун нима қилиш кераклигини айта олади	2
	Дунёда нималар яна ғаниматлигини «ассоциация» стратегияси асосида ёритади	2
	Шоикром аҳволининг хомушлиги сабабини изоҳлайди	2
асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолашади	«Кластер стратегияси орқали Умри хола тимсолига баҳо бера олади	2
	«Вақт» сўзига «Синквейн»,яъни беш мисрали шеър стратегиясини қўллайди	2
Умумий балл		10

Жамловчи баҳолаш натижаси ҳақида ахборот

Ўқувчининг исми ва фамилияси _____

Баҳолаш мезонлари	***Билим савиясининг даражаси***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослайди	асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослашга қийналади	асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослашда хатолашади	асар композициясидаги маълум бир эпизоднинг моҳиятини асослайди
асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолашади	асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолай олмайди	асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолашда хатолашади	асар қаҳрамонларини тарихий ва бадиий қадриятларга қиёслаган ҳолда баҳолайди

3-чорак учун жамловчи баҳолашга берилган топшириқлар

«Кўнгил минтақаларида» бўлими учун жамловчи баҳолаш

Ўрганилаётган асар Эркин Воҳидов «Нидо» достони, Одил Ёқубов «Музқаймоқ» ҳикояси

Мақсуд Шайхзода “Йилларнинг саломин йилларга элтиб”, Тўртликлар.

Ўткир Ҳошимов. “Урушнинг сўнгги қурбони”

Таълимий мақсадлар

6.1.3.1 бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлаш;

6.2.4.1 бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлаш;

6.3.3.1 асардаги қаҳрамонлар муносабатларини оилавий қадриятлар нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда таҳлил қилиб, адабий эссе ёзиш

Баҳолаш мезонлари

- бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлайди
- бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлайди
- асардаги қаҳрамонлар муносабатларини оилавий қадриятлар нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда таҳлил қилиб, адабий эссе ёзади

Ақлий фаолият даражаси Билиш,тушуниш,қўллаш, таҳлил қилиш,умумлаштириш,баҳолаш

Бажариш вақти: 40 дақиқа

Топшириқлар:

Асар бўйича саволларга жавоб беринг ва топшириқларни бажаринг

1..«Музқаймоқ»ҳикоясидаги салбий ва ижобий тимсолларни аниқланг

Салбий тимсоллар	Ижобий тимсоллар

2.Хадича ва ҳозирги замон аёлининг ўхшаш ва фарқли томонларини «Венн диаграммаси орқали таққосланг

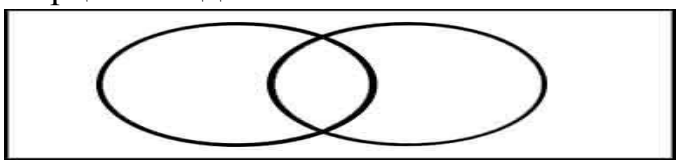

3.«Нидо»достонида қандай бадиий тасвир воситалари ишлатилган?

бадиий тасвир воситалари	далиллар
ўхшатиш	
Сифатлаш	
қаршилантириш	
Риторик сўроқ	

4.“Урушнинг сўнгги қурбони”ҳикояси матнига таянган ҳолда бадиий асар тилини аниқлангн

ўхшатиш	
Сифатлаш	
қаршилантириш	
жонлантириш	

5.“Урушнинг сўнгги қурбони”ҳикояси мазмунига мос мақоллар топинг

мақол	изоҳ
Сабр таги сариқ олтин	Шоикромга сабр қилиши керак эди
Етти ўлчаб бир кес	

6.«Шоикром ўз онасининг қотилими?» мавзусида эссе ёзинг.(40-50 сўз)

Баҳолаш мезонлари	***Дескриптор***	Балл
	Билим олувчилар	
бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлайди	«Музқаймоқ»ҳикоясидаги салбий ва ижобий тимсолларни аниқлайди	2
	Хадича ва ҳозирги замон аёлининг ўхшаш ва фарқли томонларини «Венн диаграммаси орқали таққослайди	2
бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлайди	«Нидо»достонида қандай бадиий тасвир воситалари ишлатилганлигини айта олади	2
	“Урушнинг сўнгги қурбони”ҳикояси матнига таянган ҳолда бадиий асар тилини аниқлайди	2
	“Урушнинг сўнгги қурбони”ҳикояси мазмунига мос мақоллар топади ва уларга изоҳ беради	2
асардаги қаҳрамонлар муносабатларини оилавий қадриятлар нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда таҳлил қилиб, адабий эссе ёзади	Орфографиялик ва имло хатоликларга йўл қўймайди	2
	Сўз бойлиги кенг эканлигини кўрсатади	2
Умумий балл		14

3-чорак учун жамловчи баҳолаш натижаси ҳақида ахборот

Ўқувчининг исми ва фамилияси _____

Баҳолаш мезонлари	***Билим савиясининг даражаси***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлайди	бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлай олмайди	бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлашда қийналади	бадиий асардаги қаҳрамонлар типини таърифлайди

бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлайди	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлашда қийналади	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлашда хатолашади	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлайди
асардаги қаҳрамонлар муносабатларини оилавий қадриятлар нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда таҳлил қилиб, адабий эссе ёзади	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлай олмайди	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлашда хатолашади	бадиий тасвир воситаларидан фойдаланиб, асардаги табиат кўринишини, воқеа ўрнини, қаҳрамон қиёфасини таърифлайди

“Қозақ тили ва адабиёти” фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

6-сынып

Қостанай қаласындағы №18 мектеп-гимназиясының қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі З.Д.Сергазинаның іс-тәжірибесінен

«Абайды оқы, таңырқа!» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау;

6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу.

Бағалау критерийі: Білім алушы

- Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды;
- Жазба жұмыстарында теңеу,эпитет сөздерін қолданып жазады.

*Ойлау дағдыларының деңгейі:О*рта деңгей, қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды. Өзінің асыл өлеңдерін, қара сөздерін қағазға түсіріп, кейінгі ұрпаққа жазып қалдырса, музыкалық жөнінде оның мұндай мүмкіншілігі болмады. Өйткені,

Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді. Сондықтан Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға

ауыса отырып жетті. Музыка саласында жазба мәдениеттің болмауына қарамастан, Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында. Абай әндері алғашқыда оның өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақарасына тарай бастады. Абай әндері нотаның жоқ кезінде-ақ, ауыздан ауызға таралды [4].

(100з)

1. Кестедегі ақпаратты дұрыс немесе бұрыс екенін анықтаңыз. (+, -)

Ақпарат	*дұрыс*	*бұрыс*
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті бар еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында.		
Абай әндері өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақ арасына таралмаған.		

2.Сөйлемдерден қосымша және негізгі ақпараттарды табыңыз. (v)

Ақпарат	*Қосымша*	*Негізгі*
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		

3.Абайдың табиғат лирикасынан теңеу және эпитет болатын сөздерге мысал келтіріңіз.

Теңеу	Эпитет
1.	1.
2.	2.
3.	3.

4.Теңеу,эпитет сөздерін қолдана отырып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына 5-10 сөйлемнен тұратын мәтін жазыңыз.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды	1-2	3 дұрыс ақпаратты анықтайды; 2 бұрыс ақпаратты анықтайды; негізгі және қосымша ақпараттарды таба	1 1

анықтайды		алады;	
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін орынды қолданады.(дұрыста дым)	3-4	теңеу сөздерге 3 мысал келтіреді; эпитет сөздерге 3 мысал келтіреді; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады емлеге сай жазады; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады; - теңеу сөздерін, - эпитет сөздерін дұрыс қолданады.	1 1 1 1 1
Барлық балл:			7

«Абайды оқы, таңырқа!» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған (рубрика)

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау Критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қиналады	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтауда қателеседі	Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды
Жазба жұмыстарын-да теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады	Тақырып төңірегінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қиналады	Тақырып төңірегінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қателеседі	Жазба жұмыстарын-да теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады

8-сынып

Нұр-Сұлтан қаласындағы №5 гиназияның қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі А.Б. Нұрышеваның іс-тәжірибесінен

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

8.1.5.1 Тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау;

8.2.1.1 Тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау.

Бағалау критерийі:Білім алушы

• Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды.

• Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Аудиомәтінді екі рет тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан кезеңі. Себебі бүгінгі таңда ғалымдар күн сайын технология әлемінде түрлі жаңалықтар ашып, тіпті адам өмірін жеңілдететін адамға ұқсас роботтарды ойлап табуда.

Бүгінгі үдемелі жаһандану кезеңінде, әлем күрделі технологиялық серпінді өзгерістердің табалдырығында тұр. Өмірге бұрын-соңды кездеспеген материалдар, тұрмыс бұйымдары, өндіріс құралдары, қалдықсыз, қауіпсіз қуат көздері келе жатыр.

Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда. Мысалы, бұрын адамдар көз майын тауысып, қағаз басу үшін қаншама әріп терсе, ендігәрі оның барлығын электронды түрде көшірме жасап немесе сканерлеп алуға болады.

Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады. Өткен ғасырда әйгілі Нобель сыйлығына ие болған ғылыми жаңалықтың тұрмысқа енуіне 30-40 жыл қажет болса, бүгінде бұл уақыт қас пен көздің арасында ғана, ен көп дегені 4-5 жылдан аспайды. Тіпті ойламаған нәрселердің өзі өнертабыстың құрамдас бөлігі ретінде кәдеге асып жатыр.

Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін[5].

1. Мәтіндегі ең маңызды 3 тірек сөзді жазыңыз.

2. Автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілеңіз.

A) 21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан кезеңі.

B) Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда.

C) Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады.

D) Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін.

3. Берілген тұрақты тіркестерді қолданып, өнертабыстың адам өміріне пайдасы туралы ойыңызды білдіріңіз, 7 сөйлемнен тұратын мәтін құрастырыңыз.

1-нұсқа

Тұрақты тіркестер: көз майын тауысу, көздің жауын алатын, маңдай терін төгу, көзді ашып-жұмғанша.

2-нұсқа

Тұрақты тіркестер: қас пен көздің арасында, аспандағы ай сияқты, инемен құдық қазғандай, көз майын тауысу.

Бағалау критерийі	*№ тап сырма*	*Дескриптор Сыныбы: Күні:* *Білім алушы*	*Балл*
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды	1-3	Мәтін мазмұнын түсінеді мәтіннен 3 тірек сөзді табады	1 1
		автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілейді;	1
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестерді қолданады	4	тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратады;	1
		тұрақты тіркестерді қолданады;	1
		өнертабыстың пайдасы туралы айтады.	2
Барлығы			7

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көз-қарасы негізін-де анықтайды	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын анықтауда қиналады	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын анықтауда қателеседі	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын дұрыс анықтайды.
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қиналады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қателеседі	Тұрақты тіркес-тердің мағынасын ажыратады және дұрыс қолданады.
	Өнертабыстың пайдасын айтуда қиналады	Өнертабыстың пайдасын айтуда қателеседі	Өнертабыстың пайдасы туралы дұрыс айтады

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

8.3.3.1 Прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру;

8.4.4.1 Тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

• Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады.

• Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді.

• Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: *Қолдану*

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Мәтінді мұқият оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Бағзы замандарда шығыс базары қазіргі ірі сауда, ақша айырбастау, әңгіме-дүкен, ақпараттық агенттік және қарапайым ойын-сауық орталықтарының қызметтерін атқарған. Қазіргі заманда бұл міндеттер арнайы орындарға жүктелгенімен, шығыста базардың мәні әлі де жоғары.

Мереке алдында Алматы базарлары өзінің әдеттегі көлемінен бірнеше мәрте ұлғайып, көше бойы созылып кеткен екен. Саудагерлер жаңа жылға сыйлықтар, мерекелік дастарханға арналған азық-түлік, жеміс-жидектермен сөрелерін толтырып тастаған.

Бәсекелестікті қорғау агенттігінің баспасөзге таратқан хабарламасында «Қазақстанның Алматыдағы сауда кәсіпорындарының барлығында Жаңа жыл мерекесі қарсаңында баға өсіміне жол бермеу жөнінде түсініктеме жұмыстары жүргізіледі» делінген.

Алайда Азаттық радиосының сұрақтарына жауап берген саудагерлердің басым бөлігі бағаның мереке қарсаңында көтерілгенін атап өтті. Олардың бірі Болат есімді азамат. Оның жеміс жидектерді сатумен айналысқанына бес жыл болған. «2010 жылы жеміс-жидек 20 пайызға қымбаттады. Көбінесе мерекелік дастарқанға ананас, апельсин, мандарин алады. Алайда бағаны біз қоймаймыз, қоймадағы бағаға бағыныштымыз», – деді саудагер[6].

1. Мәтіннің сюжетін сөз тіркестерімен беріңіз.

Мәтіннің композициялық құрылымы:

1. Басталуы -
2. Дамуы -
3. Шешімі –

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор Сыныбы: Күні:*	*Балл*
		Білім алушы	
Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады,	1	мәтіннің сюжетін анықтайды	1
		сөз тіркесімен жазады;	1
		кейіпкерді анықтайды,	1
		адамгершілік қасиетіне баға береді;	1
		іс-әрекетіне баға береді	1
Тақырыпқа қатысты эссе	2	мәтіннен дәлелдер келтіреді;	1

көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді		өз ойын саудамен байланыстырып жазады.	1
Барлығы			**7**

2. Басты кейіпкердің саудамен қандай байланысы бар? Оның адамгершілік қасиетін сипаттап, мәтіннен дәлел келтіріп, эссе жазыңыз.

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады. Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қиналады.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қателеседі.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазады. Кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға береді.
Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қиналады.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қателеседі.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазады.

«Рус тили ва адабиёти» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Для 5, 9 классов составлены учителем русского языка и литературы ШЛ №70 г.Нур-Султан Габдрашитовой Аидой Сайлауовной

5 класс

Название раздела: Кем я хочу стать, когда вырасту

Цель обучения:

5.1.1.1. – понимать общее содержание сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, определяя тему текста

5.2.4.1. – создавать высказывание (описание) на основе иллюстраций.

Критерий оценивания *Обучающийся*

- демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, отвечая на вопросы;
- определяет тему текста;
- создаёт высказывание (описание) на основе предложенной иллюстрации продолжительностью 3 мин.

Уровень мыслительных навыков Знание, Понимание, Применение
Время выполнения 20 минут

Задание.
Слушание
Прослушайте текст
Транскрипт текста

Она будет учительницей

Ажар жила в небольшом городе на севере страны. Отец девочки был инженером-строителем, а мама — учительницей. Старший брат Ажар недавно окончил институт и вернулся в родной город. Теперь он инженер-строитель и работает вместе с отцом.

Ажар долго не могла решить — кем она будет, когда окончит школу. Она думала, что тоже может стать инженером и вместе с отцом и братом будет строить свой город, который она очень любит.

Но профессия мамы тоже нравилась Ажар. В школе, где училась Ажар, её мама была учительницей русского языка и литературы. Уроки мамы были очень интересными. Мама учила своих учеников любить литературу и русский язык. Многие ученики мамы хотели стать преподавателями. И только Ажар не могла решить — кем стать.

Однажды, когда Ажар училась в десятом классе, сильно заболела её подруга. Четыре месяца она не ходила в школу. И очень часто Ажар приходила к своей подруге.

Она занималась с подругой историей, математикой, русским языком, физикой, химией.

Учителя составили специальный план для больной девушки и давали ей задания. Все хотели помочь ей, но больше всех помогала Ажар. Подруга называла Ажар «моя учительница».

Пришла весна. Нужно было сдавать экзамены. Врачи уже разрешили подруге Ажар ходить в школу. Девушки вместе готовились к экзаменам. Ажар была очень рада, когда её подруга хорошо сдала все экзамены.

И тогда Ажар поняла, кем она хочет стать — учительницей и только учительницей [5].

Задание.
1. Отметьте правильный вариант:

1. Где находится городок, в котором жила Ажар:
A) на юге страны
B) на севере страны
C) на востоке страны
2. Кем по образованию был брат Ажар:
A) юрист
B) музыкант

С) инженер-строитель
3. В каком классе заболела подруга:
А) в восьмом
В) в девятом
С) в десятом.
4. По каким предметам Ажар помогала своей подруге:
А) биология, география, английский язык
Б) английский язык, технология, всемирная история
В) история, математика, русский язык, физика, химия

2. Определите тему текста, выберите нужное:
А) Она будет учительницей
Б) Помощь больной девочке
В) Весеннее происшествие

Говорение

3. Задание.

Составьте высказывание о профессии по иллюстрации (выбрать одну картинку). Время на подготовку – 5 мин., на выступление – 2 мин.

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы*	*Балл*
		Обучающийся	
демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут	1	- выполняет тестовые задания, выбирая один верный ответ: 1. 2. 3. 4.	 1 1 1 1
определяет тему текста	2	- выбирает один верный ответ	1
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительностью 3 мин.	3	- высказывание соответствует иллюстрации; - выдерживает время для говорения; - соблюдает логическую последовательность; - соблюдает орфоэпические нормы.	1 1 1 1
Всего баллов			9

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Кем я хочу стать, когда вырасту»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*
демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 мин	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста
определяет тему текста	Затрудняется в определении темы текста	Допускает ошибки в определении темы текста	правильно определяет тему текста
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительностью 3 мин.	Высказывание неточно соответствует выбранной иллюстрации; нарушает регламент выступления; нарушает логическую последовательность допускает орфоэпические ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; иногда нарушает логическую последовательность; допускает негрубые ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; соблюдает логическую последовательность; соблюдает орфоэпические нормы

9 класс

Название раздела: Отцы и дети: диалог и конфликт поколений

Цель обучения:

9.1.1.1 – понимать основную и детальную информацию сообщения продолжительностью до 5-8 минут, определяя подтекст, цель высказывания и отношение говорящего к событиям и героям и делая выводы;

9.3.1.1 – понимать главную, второстепенную и скрытую (подтекст) информацию сплошных и несплошных текстов.

Уровень мыслительных навыков: знание, понимание; навыки высокого порядка

Критерий оценивания *Обучающийся*

- демонстрирует понимание основной и детальной информации;
- демонстрирует понимание информацию сплошного текста.

Время выполнения 20 минут

Задание.

Аудирование
Транскрипт текста
Прослушайте текст два раза, выполните задания

Среди десятков и сотен принимаемых человеком решений ни одно не может сравниться по значению, по роли, по влиянию на судьбу с решением о том, по какой дороге пойти, какое поприще выбрать. Поиски жизненного пути, размышления о нём обыкновенно возникают у человека в том возрасте, когда он начинает осознавать себя частью общества, когда стремится разобраться в своих отношениях с окружающими, а также чувствует потребность реализовать свои возможности, свои силы, свою личность.

Учёные считают, что именно ради такой самореализации человек и живёт. Его не устраивает и не может устроить существование ради самого существования. Ему необходимо найти такое занятие, которое наполнит это существование истинным, подлинным смыслом. Каждый человек, как бы он ни был поглощён повседневными делами и заботами, хочет не просто жить, но и ощущать ценность своей жизни, знать, что его деятельность, преодоление препятствий, устремлённость в будущее, имеют значение и несут какой-то смысл не для него одного. Только тогда человек чувствует себя не лишним, а свои способности — востребованными другими людьми, обществом.

Однако у каждого человека свои, только ему присущие задатки, склонности, способности, таланты. Ведь нет двух абсолютно одинаковых людей. И поэтому поиски смысла жизни — это самостоятельный путь проб и ошибок каждого человека. Это поиск человеком самого себя, своих жизненных ценностей, своих ориентиров.

При этом, независимо от того, как человек определил свой путь, какой смысл жизни нашёл, уже сам поиск этого смысла делает человека Человеком с большой буквы, личностью, так как никто из живых существ, кроме человека, не может осознанно относиться к жизни, не стремится понять и объяснить своё поведение, своё отношение к окружающим.

(По Г.А. Маслову)

Задание.
Отметьте верный вариант:

1. Когда, по мнению автора, у человека возникают потребности реализовать свои возможности?

А) в детстве
Б) в зрелом возрасте
В) когда он начинает осознавать себя частью общества.

2. Кто считает, что именно ради такой самореализации человек и живёт:

А) ученые
Б) учителя
В) психологи.

3. Когда человек не чувствует себя не лишним?

А) в семье
Б) когда востребован другими людьми
В) на работе.
4. Для чего живет человек:
А) для обогащения
Б) для обучения
В) для самореализации
5. Определите стиль данного текста:
А) научный
Б) официально-деловой
В) публицистический

Задание.
Перескажите прочитанный текст, используя ключевые слова и выражения. Постройте аргументированное высказывание на основе личных впечатлений и наблюдений.
Время на подготовку пересказа: 5 мин. Время для пересказа: 2 мин.

Выбор профессии - огромная ответственность

Редко в жизни случается так, что уже с юношеских лет ясна предстоящая дорога. Чаще всего выбор профессии – результат влияния семьи, учителей, соседа, имеющего авторитет старшего друга. С их помощью молодой человек делает важнейший шаг в жизни.

Почему важнейший? Понаблюдав за близкими, нетрудно убедиться, что наиболее счастливы те, кто любит свою работу, кто нашёл место в жизни. Именно потому выбор профессии – огромная ответственность и того, кто вступает в самостоятельную жизнь, и тех, кто помогает ему в этом.

Радость труда, по-моему, заключается не столько в престиже и звании, сколько в чувстве профессиональной гордости, постоянном удовлетворении работой. А это удовлетворение может принести любой труд, который человеку по душе.

Бесспорно, каждому хочется интересной работы. Но даже и внешне, казалось бы, однообразный труд может стать интересным, если видишь цель, ради которой работаешь, если эта цель важна и дорога, если знаешь, что приносишь пользу людям.

Г.Т.Береговой

Критерий оценивания	*Дескрипторы*	*Балл*
	Обучающийся	
Понимает содержание текста	Выбирает правильные ответы в тестовых заданиях В А Б В В	5

Понимает содержание текста, пересказывает прочитанное	Пересказывает, используя ключевые слова	3
	Демонстрирует грамотную речь	2
	Всего	*10*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Отцы и дети: диалог и конфликт поколений»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания:	Уровень мыслительных навыков:		
	Низкий	Средний	Высокий
Понимает содержание текста	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста
Понимает содержание текста, пересказывает прочитанное	Затрудняется в логическом пересказе, допускает речевые и стилистические ошибки	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логику изложения и правильную речь	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логическую последовательность, высокий уровень грамотности

«Инглиз тили» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

«Инглиз тили» фани ўқитувчиси Абишева Кульшат Сейлбековнанинг иш тажрибасидан топшириқ

Unit «Hobbies and Leisure»
Term 1
Grade 7

Learning objectives: 7. L1. Understand with little support the main points in extended talk on a limited range of general and curricular topics;
7. W6. Link with little or no support, sentences into coherent paragraphs using a variety of basic connectors on a range of familiar general topics and some curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ identify the main idea in extended talks
- ✓ Write topic related words correctly
- ✓ Connect sentences into paragraphs with linking words

Level of thinking skills: Knowledge and comprehension
Application

Duration: 20 minutes

Listening
Task 1. Listen to the text twice and do the task [1]
Are the sentences True or False?
Example: Daniel likes painting True

1. Daniel prefers to paint portraits. _____
2. Daniel's paintings are for public. _____
3. Daniel's hobby is taking a photo. _____
4. Peter loves playing chess. _____
5. Peter's wife likes fishing. _____
6. Peter and his wife do the gardening. _____

Writing
Task 2. Write full sentences about your leisure-time. Use linking words

Example: I like playing football **because** it is a widespread sport in the world
Do you have enough leisure time? What do you do in your spare-time?

_____

Who do you spend your day off with?

_____

Where do your friends usually spend their leisure-time?

_____

Do people change their leisure-time activities, as they get old? How?

_____

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor** **A learner**	**Mark**
Recognize the main idea in amplified talks.	1	writes True;	1
		writes True;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes True;	1
Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs with linking words	2	gives full answer, using linking words;	1
		writes with grammar accuracy;	1
		spells the words correctly;	1
		writes a consequent paragraph	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Hobbies and Leisure»

Learner's name _____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Recognize main idea in amplified talks.	Experiences challenges in recognizing the main idea in amplified talk.	Has trouble in recognizing the main idea in amplified talk. Makes mistakes in marking sentences for True and False statements while listening.	Confidently identifies the main idea in amplified talk. Mark sentences True and False correctly.
Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs linking words	Has trouble in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with insufficient grammar accuracy.	Makes mistakes in giving full answers in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with some grammar mistakes.	Feels confidence in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with grammar accuracy.

Tapescript

Daniel's hobbies and interests

Daniel is very artistic. In his free time, he enjoys painting and drawing. He prefers to paint portraits, and he is very good at it. His painting are often displayed at exhibition. He also writes short stories from time to time, but he prefers painting to writing. He has recently bought a camera, and he is hoping that photography will become one of his new hobbies.

One of Daniel's other hobbies playing chess, which has nothing to do with art. He sometimes plays chess at competitions, but he never wins. His friends tell him that he should stick to painting portraits.

Peter's hobbies and interest

Peter is quite sporty. He loves playing football, and he plays for local team. He is very competitive, and he cannot stand losing a game. Luckily, his team play very well, so the hardly ever lose. Peter also enjoys watching sport on TV, especially footfall.

Peter's other hobbies are fishing and gardening. He finds this relaxing, unlike football. Peter and his wife, Sarah, often do gardening together. They often listen to the radio as they plant flowers and pull out the weeds. Peter would like Sarah to go fishing with him too, but she hates fishing, so he hardly ever goes with him.

«Инглиз тили» фани ўқитувчиси Жўмаева Марина Аманжоловнанинг иш тажрибасидан топшириқ

Unit «Food and Drink»
Grade 8

Learning objectives: 8.4.2.1 understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;

8.5.3.1 write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ dentify the main idea from context of the text and choose the title of it;
- ✓ Use topic related vocabulary in appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences

Level of thinking skills:

Comprehension. Deducing. Composing. Application

Higher order thinking skills

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text and answer the questions

Fast Food is normally fast and cheap. People do not want to pay a lot of money for a hamburger and fries or for a pizza, but there are some exceptions. Here is some of the world's most expensive fast food.

A restaurant in Glasgow, Scotland has a very expensive pizza. How much does it cost? More than two thousand dollars! What does this pizza have that the other pizzas do not have? Well, the ingredients are very expensive and include small pieces of gold!

Many people prefer burgers to pizzas. So when can you buy a expensive burger? Well, perhaps the world's most expensive burger can be eaten in Las Vegas. A restaurant there is for five thousand dollars! It is made from the best Japanese meat.

In addition, what about an expensive hot dog? Well, Germany is the home of the sausage so it is a good place to buy a hot dog. In a hotel in Berlin, you can buy maybe the most expensive hot dog in the world.

In addition, after a burger or a pizza if you want to have ice-cream you can go to a famous restaurant in New York and pay one thousand dollars for an ice-cream. For this money, you get a wonderful ice-cream, which comes with a gold spoon. You can take the spoon home after you finish eating!

1) How much does the pizza in the restaurant in Glasgow cost?
2) Where can you buy a very expensive burger?
3) Where does the meal in the expensive burger come from?
4) How much does the hot dog in Berlin cost?
5) Where can you pay one thousand dollars for an ice cream?

Task 2. Choose the best title for the text.

- ✓ The Most Expensive Pizza in the World
- ✓ The Most Expensive Fast Food in the World

✓ Such Expensive Food [2]

Writing

Task

Write an essay about your favourite food. You should write it according to the plan, structure, with appropriate vocabulary and at least 15 sentences. Look at the example of the essay that is given below

Use basic conjunctions and linking words for your essay:

•As for, then, or, because, so.

• To one's mind, firstly, secondly, for example.

Plan of an essay

1. Meal at breakfast
2. Simple dishes
3. Healthy food
4. Preferences at having meal

Example of the essay

My favourite food

For some food is a source of pleasure, for others is a source of energy. For me food is a pleasant source of energy. I think that pleasant food is healthy food.

To my mind, breakfast food should be quite simple. I eat complicated dishes only in restaurants. Firstly, I would like to say that I prefer low- fat food. Secondly,I like fresh fruit and vegetables most. Therefore, in the morning, I usually have some cheese with kefir then I have tea with toasts. At dinner, for example, I have vegetable soup, a salad and fried fish. I eat desserts little. For supper I have just a salad or an apple.

Finally, I love all kinds of milk products, especially yoghurt, cottage cheese. I prefer cheeses from Germany, France or Switzerland. As for sea products, I love shrimps, salmon and trout. I like different kinds of salads, dressed with olive oil or sour cream. I also love all kinds of potato dishes. I usually drink down food with natural juices or kvass.

I prefer to have tea with bitter chocolate or homemade jams. As I do not change my daily dishes, I very seldom have stomach problems. Actually, I think that the simpler food is the better is its taste. [3]

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor:**	**Mark**
		A learner	
Identify the main idea from the context of the text and choose the best title for it.	1 a)	answers 1) The pizza in a restaurant in Glasgow costs more than two thousand dollars!	1
		answers 2) A very expensive burger you can buy in Las Vegas.	1
		answers 3) The meat in the expensive burger comes from Japan.	1
		answers 4) The hot dog in Berlin costs two hundred euros.	1
		answers 5) You can pay one thousand dollars for an ice cream in New York.	1
		chooses " The Most Expensive Fast Food in the World"	1

		writes an essay according to the plan;	1
	b)	writes at least 15 sentences;	1
Use topic related vocabulary in speech appropria-tely arranging words and phrases into well-formed sentences.	2	uses related and appropriate vocabulary;	1
		uses basic conjunctions and linking words.	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Food and Drink»

*Learner's name*_____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Identify the main idea from context of the text and choose the best title of it;	Has trouble in identifying the meaning from the context of the text. Does the task mostly incorrectly.	Makes mistakes in identifying the meaning from the context of the text. Fulfills the task of the text mostly correctly.	Feels confidence in identifying the meaning from the context of the text. Implements the tasks of the text correctly.
Apply topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences	Demonstrates difficulties at usage related words and phrases in the given sentences. Does the task mostly incorrectly.	Demonstrates a good usage related words and phrases in the given sentences. Fulfills the task mostly correctly.	Demonstrates a correct usage related vocabulary in the essay appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences. Implements all the task correctly.

«Инглиз тили» фани ўқитувчиси Бекенова Бибигуль Мырзатаевнанинг иш тажрибасидан топшириқ

Unit «Mass Media and Entertainment»
Term
Grade 8

Learning objectives: 8.4.1.1(8R1) Understand the main points in texts on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts;

8.4.6.1 (8R6) Recognize the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended text.

8.5.5.1 (8W5) Write and develop with support coherent arguments supported

when necessary by examples and reasons for a growing range of written genres in familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

✓ Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage;

✓ Interpret the information and find out if the statements are true or false;

✓ Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support;

✓ Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.

Level of thinking skills : Knowledge and comprehension. Comparing. Deducing.

Composing and generalizing. Speculating. Proving. Concluding.

Higher order thinking skills.

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text. Mark sentences as true (T) or false (F).

Do emoji and GIFs reduce our language and communication?

Yesterday I read *Nineteen Eighty-Four*, a novel by George Orwell that describes a totalitarian country where even the language they use is controlled. People do not use adjectives; they say 'ungood', 'plus good' and 'double plus good' to express their emotions. After reading, I thought how impossible it would be in our society to have such vocabulary. However, the more I thought about it, the more I understood that people in our world started already using less word. For example, I myself type messages to my friends and add some emoji. I often use them because GIFs can express my emotions much better than words. I am afraid, but are we losing our beautiful vocabulary?

Now English has the largest vocabulary in the world, with over one million words, but how will it change in future? Perhaps we will have a shorter language, full of saying 'cry face' if something bad happens or using abbreviations like LOL (laugh out loud) instead of saying the full phrase. So does this mean our vocabulary will shrink? Will people use emoticons to show emotions' in the future? Who knows how our language will change?

Nevertheless, I know for sure, I would like not to lose all the beauty and diversity of English! [4]

№	Statement	Mark True or False
1	The author thinks that the book shows a very strict place where the people do not have any rights.	
2	The author believes that people in this imaginary country can use all describing words.	
3	She is sure that today when people type messages to friends they often add some icons just to show their feelings better.	
4	The author is worrying if we started to lose the beauty and diversity of our vocabulary.	

5	She is hopeful that English vocabulary will change and simplify in future.	

Writing
Task
Write an essay about benefits and threats of using modern gadgets. You may write 10-12 sentences.
You should

- write about modern gadgets;
- describe good sides of gadgets, give 2 or 3 examples;
- write if there are bad sides of new technologies, give 2 or 3 examples;
- connect ideas logically, using basic conjunctions and linking words as: at first, after, then, finally;
- pay attention to spelling;
- use appropriate topical vocabulary.

Assessment criteria	**Task**	**Descriptor**	**Mark**
		A learner	
Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.	1	1. chooses T	1
		1. chooses F	1
		2. chooses T	1
		3. chooses T	1
		4. chooses F	1
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.	2	presents a clear position	1
		supports ideas with 2 or 3 examples and reasoning	1
		links ideas logically and clearly with basic conjunctions and linking words	1
		doesn't make spelling mistakes or makes 1 or 2 mistakes	1
		uses appropriate topical vocabulary	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Entertainment and Media»

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Understand the main points in the text and the author's attitude	Demonstrates misunderstanding of the main idea of the	Has trouble in finding and understanding	Interprets clearly mostly all the implied statements.

and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.	passages in the topical text.	specific information from the text. Makes some mistakes in completing the task.	Confidently finds and recognizes specific information to the given statements.
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range	Does not use the topical vocabulary. Spells basic words and phrases mostly incorrectly. Does not relate the sentences, does not use any linking words. Does not compare benefits and threats of the topical issue.	Has trouble in maintaining reasoning and making relevant contribution, in stating point of view. Makes some mistakes while linking the arguments.	Can clearly present the topic with topical vocabulary and linking words. Provides comparing passages with proof, reasoning and examples. Does not have any spelling mistakes. Completes the task correctly.

«Математика» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Математика 6-синф
«Рационал сонлар устида амаллар бажариш» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш

Бўлим:

Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг ўрин алмаштириш ва гуруҳлаш хоссалари

Рационал сонни чексиз даврий ўнли каср кўринишида тасвирлаш. Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантириш.

Рационал сонлар устида арифметик амаллар бажариш.

Матнли масалаларни ечиш.

Таълим мақсадлари:

6.1.2.17 рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланиш;

6.1.2.21 чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантириш;

6.1.2.22 рационал сонлар устида арифметик амаллар бажариш;

6.5.1.4 рационал сонлардан фойдаланиб матнли масалалар ечиш;

Баҳолаш мезонлари

Ўқувчи:

- Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланади;
- Чексиз даврий ўнли касрни ўнли оддий касрга айлантиради;
- Рационал сонлардан фойдаланиб матнли масалаларни ечади;
- Рационал сонлар устида арифметик амаллар бажаради.

  Фикрлаш кўникмаларининг даражаси: қўллаш, юқори даража кўникмалари

Бажариш вақти: 25 минут

Топшириқлар

1. Рационал сонларга қўшиш ва кўпайтириш хоссаларини қўллаб, сонли ифоданинг қийматини топинг:

А) -29·1,2 +1,2·(-11);

Б)8,07- 5,49 + 4,93 – 2,51

2. Ифоданинг қийматини топинг: 1,(36) : 0,(45) + 0,2(1)

3. Алишер бир сон ўйлади. Шу сондан 3,5 ни айириб, хосил бўлган сонни 2,4 га кўпайтирганда (-7,2) сони хосил бўлса, Алишер дастлаб қандай сон ўйлади?

4. Ҳисобланг:

$\left(7\frac{1}{3}-11\right):2\frac{4}{9}+3\frac{4}{7}\cdot\left(-\frac{4}{5}\right)$

Баҳолаш мезонлари	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланади	1	Гуруҳлаш хоссасидан тўғри фойдаланади	1
		Қўшишнинг ўрин алмаштириш ва гуруҳлаш хоссаларидан тўғри фойдалана олади	1
		Сонли ифоданинг қийматини топа олади	1
Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиради	2	Ўнли касрга айлантириш қоидасидан фойдаланади	1
		Даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиради	1
		Аралаш даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиради	1
		Ифоданинг қийматини топа олади	1
Рационал сонлар ёрдамида матнли масалаларни ечади		Масалани ечиш алгоритмини аниқлайди	1
		Амаллар тартибини тўғри аниқлай олади	1
		Амалларни тўғри бажаради	1
		Масаланинг жавобини топади	1
Рационал сонлар ёрдамида арифметик амаллар бажаради		Рационал сонларни айиришни бажаради	1
		Рационал сонларни бўлишни бажаради	1
		Рационал сонларни кўпайтиришни бажаради	1
		Рационал сонларни қўшишни бажаради	1
Жами балл			15

«Рационал сонлар устида амаллар бажариш» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига асосида ота-оналарга ахборот бериш учун рубрикалар

Ўқувчининг исми ва фамилияси:

Баҳолаш мезонлари	Таълим ютуқларининг даражалари		
	паст	ўрта	юқори
Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланади	Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланишда қийналади	Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан фойдаланишда хатоликларга йўл қўяди	Рационал сонларни қўшиш ва кўпайтиришнинг хоссаларидан тўғри фойдаланади
Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиради	Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиришда қийналади	Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга айлантиришда/ ҳисоблашларда хатоликларга йўл қўяди	Чексиз даврий ўнли касрни оддий касрга тўғри айлантиради
Рационал сонлардан фойдаланиб матнли масалаларни ечади	Рационал сонлардан фойдаланиб матнли масалаларни ечишда қийналади	Шарт бўйича ифода тузади. Хисоблашларда хатоликларга йўл қўяди	Рационал сонлардан фойдаланиб матнли масалаларни тўғри ечади
Рационал сонлар ёрдамида арифметик амалларни бажаради	Рационал сонлар ёрдамида арифметик амалларни бажаришда қийналади	Рационал сонларни кўпайтиришда/ бўлишда хатоликларга йўл қўяди	Рационал сонлар ёрдамида арифметик амалларни тўғри бажаради

«Алгебра» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Алгебрадан 7 синф і чорак бахоларнинг йигиндиси

7 синф Алгебра фанидан I чорак бахоларнинг маълумоти

Вакти – 40 мин

Балларнинг жами – 20

Топширик турлари:

МВО - мисоллар жавобларини турли йуларидан фойдаланиш

КО – мисоларни ечимини киска йулда ечиш усуллари

РО – берилган мисол жавобларини кенг усулда ечилишини талаб этиши

Бахо йигиндиларини структураси

Берилган топшириклар 6 мисол турларини ташкил этади, мисол ечимлари хархил усулда ечилиши холат. Киска ва хар томонлама ечиш йуларини курсатиш тартиби.

Мисол ечиш давомида, топширикларни турли берилган жавобларидан тугрисини куллаш шарт, мисоллар №1, №2.

№3 ва №4 берилган топширикларида, талабалар киска кийматли сон еки киска ечимли киймат таркибида езишлари шарт. Ушбу берилган

топширикларни мувафакиятли бажариш учун талабалар курсатилган, хусусиятлари оркали, ечим жавобларини асослашлари керак.

Берилган топшириклар №5, ва №6 талабалар карорда максимал балл олиш учун бажарилиши керак болган барча харакатларни курсатишлари лозм, яни толик жавоб беришлари керак.

Алгебра фанидан 7 синф I чорак бахоларини умумлаштирувчи топшириклларнинги хусусиятлари.

Булим	Тасдикланган максад	Фикирлаш кобилятини даражаси	Топшириклари сони	Топшириклар №	Топшириклари турлари	Топшириклар бажариш вакти, минутда	Балл	Булимнинг балл оркали бахоланиши
Бутун курсаткичли даража	7.4.2.3 улчов бирлигига кура квадратни юз ива кубни хажмини топинг	Куллаш	1	6	РО	12	6	**13**
	7.2.1.1 Чизикли ифодани кийматини топишда, бутун курсаткичли даража хоссасидан фойдаланиш	Куллаш	1	5	РО	8	4	
	7.1.1.1 Стандарт шаклида сони ёзинг	Куллаш	1	4	КО	6	3	
	7.1.2.7 Арифметик аммаларни сонлар устида бажарилиши, ва уларни стандарт шакли	Куллаш						
Купхад	7.2.1.2 Бирхатни коэффицентини ва даражасини топиш	Куллаш	1	1	МВО	2	1	**7**
	7.2.1.6 Купхадни стандарт шаклига келтириш		1	2	КО	6	3	
	7.2.1.7 Купхадни куши шва айириш							
	7.2.1.5 Купхадни даражасини топиш							
	7.2.1.12 Купхадни каус ташкарисига чикариш ва группалаш усилини куллаш		1	3	РО	6	3	
	7.2.1.13 Купхадни купхадга ажратиш ва айниятни исботлаш							
Якун:			**6**			**40 минут**	**20**	**20**
*Изох: * - узгартирилиши мумкин булган булимлар*								

Алгебра фанидан 7 синф I чорак бахоларини умумлаштириш учун топшириклар

I-вариант

1. Бирхадни коэффициент ва даражасини аникланг: $15x^{25}авс^3$

A) 10 ва x^{10}; B) 15 ва 25; C) 3 ва 28; D) 17 ва $x^{25}c^3$;

[1]

2. Квадратни периметирини топинг: томони 3x га тенг булса унинг даражасини топинг

[2]

3. Купхадка ажратинг: $ax^2 - вx^2 – вx + ax – a+в$ [3]

4. Ошхонанинг хажми тенг 1200 $м^3$. Маълумки хар бир 1$м^3$ га $3,4*10^9$ тенг чанг тугри келади. Бу хонада ташкил килиши мумкин: Жавобини стандарт шаклида ёзинг. [3]

5. Хисобланг $\left(\frac{1}{3}\right)^{-1} - \left(-\frac{6}{7}\right)^0 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 :2$ [4]

6. Квадратни юзи 25 мартта катта булса, унинг периметрии неча марта узгаради. [6]

Балл оркали бахолаш схемаси

№	Жавоб	Балл	Кушимча ахборат
1	B	1	
2	12x даражаси 1 тенг	3	
3	$(ax^2 – вx^2) + (-вx + ax) + (-a +в)$	1	
	$x^2 (a-в) + x (a-в) – (a-в)$	1	
	$(a-в) (x^2 +x - 1)$	1	
4	$1200 = 1,2 * 10^3 м^3$	1	
	$1,2 * 10^3 * 3,4 * 10^9$	1	
	$4,08 * 10^{12}$	1	
5	$\left(\frac{1}{3}\right)^{-1} = 3$	1	
	$\left(-\frac{6}{7}\right)^o =1$	1	
	$\left(\frac{1}{2}\right)^2 :2 = \frac{1}{8}$	1	
	$3-1 + \frac{1}{8} =2\frac{1}{8}$	1	
6	$a_1 = x,\quad S_1 = x^2$	1	
	$S_2 = 25 x^2$	1	
	$25x^2 = (5x)^2$	1	
	$a_2 =5x$	1	
	$P_1 = 5x,\quad P_2 =25x$	1	
	$P_2 : P_1 =25x : 5x$ Жавоби: 5 мартта	1	

7 синф I чорак бахоларини умумлаштириш учун топшириклар
II -вариант

1. Бирхадни коэффициент ва даражасини аникланг: $24x^7y^2$
A) 24 ва 7; B) 24 ва 2; C) 9 ва 2; D) 24 ва 9; [1]

2.Квадратни периметирини топинг: томони 6х га тенг булса унинг даражасини топинг

[3]

3. Купхадга ажратинг: $cx^2 - bx^2 - bx + cx - c + b$ [3]

4. Ошхонанинг хажми тенг 2400 $м^3$. Маълумки хар бир 1$м^3$ га $3{,}4*10^9$ тенг чанг тугри келади. Бу хонада ташкил килиши мумкин: Жавобини стандарт шаклида ёзинг. [3]

5. Хисобланг $\left(\frac{1}{3}\right)^{-1} - \left(-\frac{6}{7}\right)^0 + \left(\frac{1}{2}\right)^2 :2+4\frac{7}{8}$ [4]

6. Квадратни юзи 49 мартта катта булса, унинг периметрии неча марта узгаради. [6]

Балл оркали бахолаш схемаси

№	Жавоб	Балл	Кушимча ахборат
1	D	1	
2	24х даражаси 1 тенг	3	
3	$(cx^2 - bx^2) + (-bx + cx) + (-c + b)$	1	
	$x^2(c-b) + x(c-b) - (c-b)$	1	
	$(c-b)(x^2 + x - 1)$	1	
4	$2400 = 2{,}4 * 10^3 м^3$	1	
	$2{,}4 * 10^3 * 3{,}4 * 10^9$	1	
	$8{,}16 * 10^{12}$	1	
5	$\left(\frac{1}{3}\right)^{-1} = 3$	1	
	$\left(-\frac{6}{7}\right)^0 = 1$	1	
	$\left(\frac{1}{2}\right)^2 :2 = \frac{1}{8}$	1	
	$3-1 + \frac{1}{8} + 4\frac{7}{8} = 7$	1	
6	$a_1 = x, \quad S_1 = x^2$	1	
	$S_2 = 49x^2$	1	
	$49x^2 = (7x)^2$	1	
	$a_2 = 7x$	1	
	$P_1 = 7x, \quad P_2 = 49x$	1	
	$P_2 : P_1 = 49x : 7x$ Жавоби: 7 мартта	1	

8 синф IV чорак бахоларнинг йигиндиси

8 синф, IV чорак бахоларнинг маълумоти

Вакти – 40 мин

Балларнинг жами – 20

Топширик турлари:

МВО - мисоллар жавобларини турли йуларидан фойдаланиш

КО – мисоларни ечимини киска йулда ечиш усуллари

РО – берилган мисол жавобларини кенг усулда ечилишини талаб этиши

Бахо йигиндиларини структураси

Берилган топшириклар 7 мисол турларини ташкил этади, мисол ечимлари хархил усулда ечилиши холат. Киска ва хар томонлама ечиш йуларини курсатиш тартиби.

Мисол ечиш давомида, топширикларни турли берилган жавобларидан тугрисини куллаш шарт, мисоллар №1, №2.

№3 ва №4 берилган топширикларида, талабалар киска кийматли сон еки киска ечимли киймат таркибида езишлари шарт. Ушбу берилган топширикларни мувафакиятли бажариш учун талабалар курсатилган функция $y = \sqrt{x}$ и $y = ax^2 + bx + c$ хусусиятлари оркали, ечим жавобларини асослашлари керак.

Берилган топшириклар №5, №6 ва №7 талабалар карорда максимал балл олиш учун бажарилиши керак болган барча харакатларни курсатишлари лозм, яни толик жавоб беришлари керак.

8 синф IV чорак бахоларини умумлаштирувчи топширикларнинги хусусиятлари.

Булим	Тасдикланган максад	Фикирлаш кобилятини даражаси	Топшириклари сони	Топширик №	Топшириклари турлари	Топширик бажариш вакти, минутда	Балл	Булимнинг балл оркали бахоланиши
Тенгсизлик	8.2.2.8 квадрат тенгсизликни ечиш	Куллаш	3	2	МВО	3	1	20
				3	КО	5	3	
				4	КО	5	3	
	8.2.2.9 рационал тенгсизликни ечиш	Куллаш	2	1	МВО	3	1	
				6	РО	8	4	
	8.2.2.10 икки узгарувчили тенгсизликлар	Куллаш	1	5	РО	6	4	

	системасини ечиш;							
	8.2.2.11 икки квадрат тенгсизликларини тизимлари ва топламаларини ечими.	Куллаш	1	7	РО	10	4	
Якун:			**7**			**40**	**20**	**20**
*Изох: * - узгартирилиши мумкин булган булимлар*								

8 синф IV чорак бахоларини умумлаштириш учун топшириклар
I-вариант

1. Кайси оралик тенгсизликни ечими булади? $x(x+5)(x-2) \leq 0$?

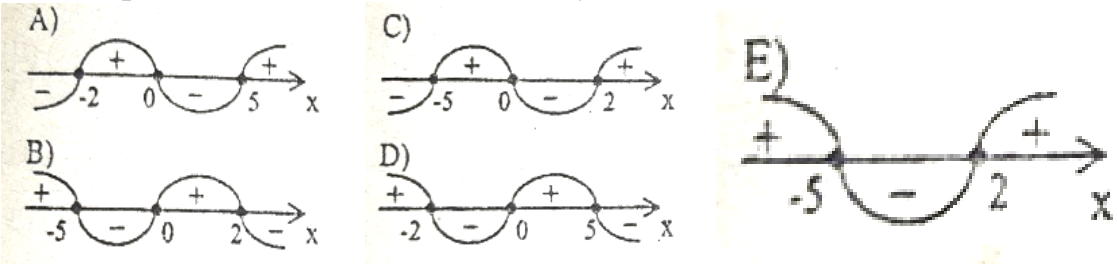

[1]

2. Функция графигига караб тенгсизликни ечимини топинг. $y = x^2 - 4x + 5$, $x^2 - 4x + 5 < 0$:

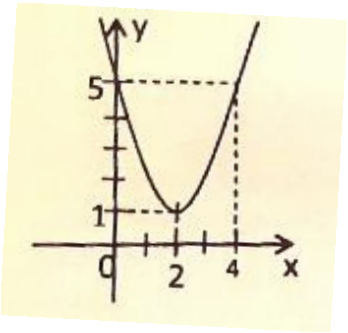

A) $x\epsilon(-\infty; +\infty)$
B) $x \neq 2$
C) $x\epsilon(-\infty; 0)(4; +\infty)$
D) $x\epsilon(2; 4)$
E) $\emptyset$

[1]

3.Функцияни аниклаш сохасини топинг: $y = \sqrt{(4-x)(x+2)}$. [3]

4.Функцияни узгармас оралигини аникланг: $y = -x^2 + x + 12$. 3]

5.Тенгсизлик системасини бутун кийматини курсатинг: $\begin{cases} 5x - 4 \geq 16 \\ x^2 - 4x - 12 \leq 0 \end{cases}$

[4]

6.Тенгсизликни ечинг: $\frac{x}{x-2} \leq 1$. [4]

7.Тенгсизлик системасини ечинг: $\begin{cases} x^2 + 2x - 3 > 0 \\ x(x-15) < 0 \end{cases}$. [4]

Балл оркали бахолаш схемаси

№	Жавоб	Балл	Кушимча ахборат
1	C	1	
2	E	1	

3	$\sqrt{x}; x \geq 0$ $(4-x)(x+2) \geq 0$	1	
	$x_1 = -2; x_2 = 4$	1	
	$x\epsilon[-2; 4]$	1	
4	$y > 0$ ёки $y < 0$, у холда $-x^2 + x + 12 > 0$ ёки $-x^2 + x + 12 < 0$	1	
	$x_1 = -3; x_2 = 4$	1	
	$y > 0,\ x\epsilon(-3; 4)$ ва $y < 0,\ x\epsilon(-\infty; -3) \cup (4; +\infty)$	1	
5	$x \geq 4$	1	
	$x_1 = -2; x_2 = 6$	1	
	$x\epsilon[-2; 6]$	1	
	$x\epsilon[4; 6]$. жавоби: 4; 5; 6.	1	
6	$\frac{2}{x-2} < 0$	2	
	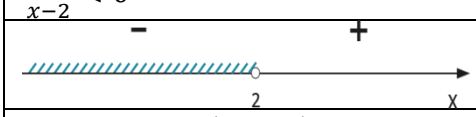	1	
	$\boldsymbol{x} < 2$ ёки $\boldsymbol{x\epsilon(-\infty; 2)}$	1	
7	$x_1 = -3; x_2 = 1$	1	
	$x\epsilon(-\infty; -3) \cup (1; +\infty)$	1	
	$x_1 = 0;\ x_2 = 15$	1	
	$x\epsilon(1; 15);\ x\epsilon(0; 15)$	1	

8 синф IV чорак бахоларини умумлаштириш учун топшириклар
II-вариант

1. Кайси оралик тенгсизликни ечими булади; $x(x-0{,}5)(9+x) \leq 0$?

A) $x\epsilon(-\infty; -9) \cup [0; 0{,}5]$;
B) $x\epsilon(-\infty; -9) \cup (0; 0{,}5)$;
C) $x\epsilon(-9; 0) \cup (0{,}5; +\infty)$;
D) $x\epsilon[-9; 0] \cup [0{,}5; +\infty)$;
E) $x\epsilon(-\infty; -9) \cup (0{,}5; +\infty)$ [1]

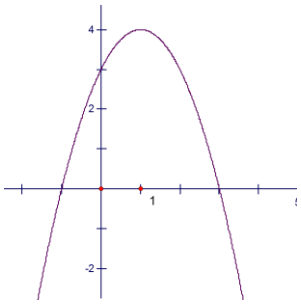

2. Функцияни гафигига караб тенгсизликни ечимини топинг
$y = -x^2 + 2x + 3$,
$-x^2 + 2x + 3 > 0$:
A) $x\epsilon(-\infty; 1)$
B) $x \neq -1; x \neq 3$
C) $x\epsilon(-\infty; -1) \cup (3; +\infty)$
D) $x\epsilon(-1; 3)$
E) $x\epsilon\ (3; +\infty)$ [1]

3. Функцияни аниклаш сохасини топинг: $y = \sqrt{\frac{x-5}{6-3x}}$. [3]

4. Функцияни узгармас оралигини топинг: $y = x^2 - x - 90$ [3]

5.Тенгсизлик системасини бутунли ечимини курсатинг: $\begin{cases} 4x - 8 > 2 \\ x^2 - 5x \leq 0 \end{cases}$ [4]

6. Тенгсизликни ечинг: $\frac{2x+1}{x-1} > 1$. [4]

7. Тенгсизлик системасини ечинг: $\begin{cases} x^2 - 5x - 6 < 0 \\ x(x-3) > 0 \end{cases}$. [4]

Балл оркали бахолаш схемаси

№	Жавоб	Балл	Кушимча ахборат
1	B	1	
2	D	1	
3	$\sqrt{x}; x \geq 0$ $\frac{x-5}{6-3x} \geq 0$	1	
	$x_1 \neq 2; x_2 = 5$	1	
	$x\epsilon(2;5]$	1	
4	$y > 0$ ёки $y < 0$, у холда $x^2 - x - 90 > 0$ ёки $x^2 - x - 90 < 0$	1	
	$x_1 = -9; x_2 = 10$	1	
	$y < 0,\ x\epsilon(-9; 10)$ ва $y > 0,\ x\epsilon(-\infty; -9) \cup (10; +\infty)$	1	
5	$x > 2{,}5$	1	
	$x_1 = 0; x_2 = 5$	1	
	$x\epsilon(2{,}5; 5]$	1	
	$x\epsilon(2{,}5; 5]$ Жавоб: 3; 4; 5.	1	
6	$\frac{x+2}{x-1} > 0$	2	
	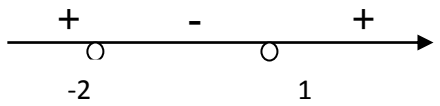	1	
	$\boldsymbol{x} < -2$ и $x > 1$	1	
7	$x_1 = -1; x_2 = 6$	1	
	$x\epsilon(-1; 6)$	1	
	$x_1 = 0; x_2 = 3$	1	
	$x\epsilon(-\infty; 0) \cup (3; +\infty)$; $x\epsilon(-1; 0) \cup (3; 6)$	1	

9 синф чорак бахоларнинг йигиндиси

I чорак бахоларнинг маълумоти

Вакти – 40 мин

Балларнинг жами – 20

Топширик турлари:
МВО - мисоллар жавобларини турли йуларидан фойдаланиш
КО – мисоларни ечимини киска йулда ечиш усуллари
РО – берилган мисол жавобларини кенг усулда ечилишини талаб этиши

Бахо йигиндиларини структураси

Берилган топшириклар 7 мисол турларини ташкил этади, мисол ечимлари хархил усулда ечилиши холат. Киска ва хар томонлама ечиш йуларини курсатиш тартиби.

Мисол ечиш давомида, топширикларни турли берилган жавобларидан тугрисини куллаш шарт, мисоллар №1, №2.

№3 ва №4 берилган топширикларида, талабалар киска кийматли сон еки киска ечимли киймат таркибида езишлари шарт. Ушбу берилган топширикларни мувафакиятли бажариш учун талабалар курсатилган функция $y = ax^2 + bx + c$ хусусиятлари оркали, ечим жавобларини асослашлари керак.

Берилган топшириклар №5, №6 ва №7 талабалар карорда максимал балл олиш учун бажарилиши керак болган барча харакатларни курсатишлари лозм, яни толик жавоб беришлари керак.

«Алгебра» фанидан 9 синф I чорак бахоларини умумлаштирувчи топшириклларнинги хусусиятлари.

Булим	Тасдикланган максад	Фикирлаш кобилятини даражаси	Топшириклларни сони	Топшириклар №	Топшириклларни турлари	Топшириклар бажариш вакти, минутда	Балл	Булимнинг балл оркали бахоланиши
Тенгламалар, иккита узгарувчили тенгсизликлар ва уларнинг тизимлари	9.2.2.4 иккита узгарувчили чизикли булмаган тенгсизликлар системаларини ечиш	Куллаш	1	1	РО	6	4	**10**
	9.2.2.2 иккита узгарувчили чизикли булмаган тенгламалар системаларини ечиш	Куллаш	1	2	КО	5	3	
	9.4.2.1 тенглама тизимлари ёрдамида маътин муаммоларини ечиш	Юкори буюртма кобилиятлари	1	3	РО	6	3	
Комбинаторика элементлари	9.3.1.6 Ньютон бином формуласини ва унинг хусусиятларини билиш ва амалда куллаш	Куллаш	1	4	КО	5	2	**10**
	9.3.1.1 комбинаторика коидаларини билиш (микдор ва махсулот коидалари)	Билим ва тушуниш	1	5	РО	8	2	
	9.3.1.5 кайта такрорланмаган комбинация ёрдамида, жойлашган узгарувчи сонларни хисоблаш учун, комбинаторика формулалари оркали ечиш	Юкори буюртма кобилиятлари	2	6 7	РО	5 5	3 3	
Якун:			**7**			**40 минут**	**20**	**20**
*Изох: * - узгартирилиши мумкин булган булимлар*								

Алгебра фанидан 9 синф I чорак бахоларини умумлаштириш учун топшириклар

1. Чизиксиз тенгсизликлар системасини ечиш: $\begin{cases} y \geq x \\ x^2 + y^2 \leq 16 \end{cases}$. [4]

2. Чизиксиз тенгламалар системасини ечинг: $\begin{cases} y - x = 1 \\ y^2 + x = -1 \end{cases}$ [3]

3. Тортбурчак шаклида оралган газон майдон узунлиги 30 м. Газоннинг узунлиги 56 м². Газоннинг ен томонли узунлигини топинг. [3]

4. Синифнинг ярим группасида 15 укувчи бор. Укувчилар мактаб бойича навбадчилик килиши керак. Группада 3 активист ва 5 звенавой катнашади, уларнинг навбадчилигида 8 укувчидан 2 звенавой 1 активист катнашиши керак. Уларнинг тизим варинтини топинг. [3]

5. Синфда 30 укувчи бор. Шулардан 12 нафари химия, 14 укувчи эса география, 4 укувчи математика ва химия, олимпиадаларига катнашд. Улардан 5 укувчи химиядан ва географиядан, 5- си математика ва географиядан, 3-си эса уч олимпиядага катнашди. Канча укувчи математика олимпиядасига катнашди [3]

6. Бином буича очишда x^3 даражали коэффицентни топинг. Паскаль учбурчаги буича очинг. $(2a-0,5)^5$ [4]

7. Хар турли туртта нуктаси туртта булакдан буладиган туртбурчак ясаш мумкинлигини 12та элементтан тузилган туртадан группалаш сонини топинг. [4]

Балл оркали бахолаш схемаси

№	Жавоб	Балл	Кушимча ахборат
1	$y = x$	1	
	$x^2 + y^2 = 16$ –айлана тенгламаси, R=4, с координата боши (0;0)	1	
	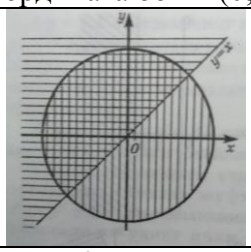	2	
2	$x = y - 1;\ y^2 + (y-1) + 1 = 0$	1	
	$y^2 + y = 0$	1	
	$y_1 = -1;\ y_2 = 0$ $x_1 = -2;\ x_2 = -1;$ (-1;0) ва (-2;-1)	1	
3	$x -$ узунлиги, $y -$ тугри туртбурчакни узунлиги $\begin{cases} x + y = 15 \\ xy = 56 \end{cases}$	1	
	$y = 15 - x;\quad x(15 - x) = 56$	1	
	$x_1 = 7; x_2 = 8$ $y_1 = 8; y_2 = 7$ (8;7)	1	

4	Комбинаторика усилидан фойдаланиш C^8_{15}; C^2_5 C^1_3	1	
	Группалаш усулини формуласи $C^8_{15}=\frac{15*14*13*12*11*10*9*8}{8*7*6*5*4*3*2*1}$ = 15*13*11	1	
	Жавобини езиш: 2145	1	
5	$x-$ математика олимпиадасида канча укувчи катнашди? $n(X\cup Y\cup Z)=n(X)+n(Y)+n(Z)-$ $-n(X\cup Y)-n(X\cup Z)-n(Y\cup Z)+$ $+n(X\cup Y\cup Z)$	1	
	$x+12+14-4-5-5+3=30;$	1	
6	$x=15$	2	
	$(2a-0,5)^5=2a^5+C^1_5(2a)^4*(-0,5)+C^2_5(2a)^3*(-0,5)^2+C^3_5(2a)^2*(-0,5)^3+C^4_5(2a)*(-0,5)^4+(-0,5)^5$	2	
	$32a^5-40a^4+20a^3-5a^2+\frac{5}{8}a-\frac{1}{32}$	2	
7	Комбинаторикани куллаш	1	
	С группалаш усулини куллаш	1	
	$C^4_{12}=\frac{12*11*10*9}{1*2*3*4}$	1	
	Жавоби: 495	1	

«Геометрия» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Геометрия 7-синф

«Айлана. Геометрик ясашлар » бўлими бўйича жамловчи баҳолаш

Бўлим:

Айлана, доира, уларнинг элементлари ва қисмлари. Марказий бурчак. Тўғри чизиқ билан айлананинг ўзаро жойлашуви. Икиита айлананинг ўзаро жойлашуви. Айланага ўтказилган уринма. Айланага ўтказилган уринманинг хоссалари.

Учбурчакка ички ва ташқи чизилган айланалар

Ясашга доир масалалар

Таълим мақсадлари:

7.1.2.12 тўғри чизиқ билан айлананинг, иккита айлананинг ўзаро жойлашиш холларини таҳлил қилиш;

7.1.2.13 масалалар ечишда айлана уринмасининг хоссаларини билиш ва қўллаш;

7.1.2.18 берилган элементлари бўйича учбурчак ясаш;

7.1.2.16 берилган бурчакка тенг бўлган бурчак ясаш, бурчакнинг биссектрисасини ясаш, кесмани тенг иккига бўлиш;

Баҳолаш критерийлари

Ўқувчи:

- Тўғри чизиқ билан айлананинг, иккита айлананинг ўзаро жойлашув холларини таҳлил қилади ;
- Масалалар ечишда айлана уринмасининг хоссаларидан фойдаланади;
- Берилган элементлари бўйича учбурчак ясайди;
- Бурчакнинг биссектрисасини ясайди.

Ўйлаш малакаларининг даражаси: қўллаш, юқори даража малакалари
Бажариш вақти: 25 минут

Топшириқлар

1. Радиуслари 9 см ва 7 см бўлган айланалар уринади. Ушбу айланалар ички ва ташқи уринганда марказлари орасидаги масофани топинг:

2. Радиуси 4 см бўлган айланадан тўғри чизиққача бўлган масофа:

а) 4 см; б) 9 см; в) 3 см бўлса,тўғри чизиқ билан айлана ўзаро қандай жойлашади?

3. Маркази О, радиуси 6 см бўлган айлана берилган. Айланани N ва K нуқталарда уриниб ўтувчи иккита тўғри чизиқ Д нуқтада кесишади. Агар ОД= 12 см бўлса, NDK бурчакни топинг.

4. а) Учта томони бўйича ABC учбурчак ясанг: a = 3 см, b = 4 см, c=5 см

b) ∠A бурчакниннг биссектрисасини ясанг. [4]

Баҳолаш критерийси	**№**	**Дескриптор** **Ўқувчи**	**Балл**
Иккита айлананинг ўзаро жойлашувини таҳлил қилади	1	Ички уринган ҳолдаги марказлар орасидаги масофани топади	1
		Ташқи уринган ҳолдаги марказлар орасидаги масофани топади	1
Тўғри чизиқ билан айлананинг ўзаро жойлашувини таҳлил қилади	2	Тўғри чизиқ айланага уринма бўлади	1
		Тўғри чизиқ билан айлана уринмайди	1
		Тўғри чизиқ айланани кесиб ўтади	1
Масалалар ечишда айлана уринмасининг хоссаларидан фойдаланади	3	Масала шартига кўра чизма чизади	1
		NДО учбурчакнинг турини аниқлайди	1
		30^0 га қарама-қарши ётган катетнинг хоссасидан фойдаланади	1
		Изланаётган бурчакнинг катталигини топади	1
Берилган элементлари бўйича учбурчак ясайди	4	Узунликлари берилган кесмаларни ясайди	1
		Учта томони бўйича ABC учбурчакни ясайди	1
		Учта томони бўйича ABC учбурчакни ясашни тушунтиради	1
		Берилган бурчакнинг биссектрисасини ясайди	1
Жами :			13

“Информатика” фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Информатика фани ўқитувчиси Абильдинова Бахытнинг
иш тажрибасидан топшириқ

Синф - 6

Бўлимнинг номи: “Компьютер ўйинини яратиш "

Таълим мақсадлари

6.3.1.1дастурлаш ўйин муҳитида сценарийларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

6.3.3.1 дастурдаги хатоларни топиш ва тузатиш.

Фикрлаш қобилиятлари даражаси: тушуниш, қўллаш, таҳлил қилиш

Баҳолаш мезонлари

Ўқувчилар

- берилган вазият бўйича сценарий ишлаб чиқади;
- дастур кодидаги хатоларни аниқлайди ва тузатади.

Бажариш вақти 35 дақиқа

Топшириқ 1

Сценарийда иккита персонаж берилган: Самал ва Султон. Дастурлаш муҳити ёрдамида дастурни яратинг.

Самал ва Султон синфдошлар. Улар учрашганда, албатта об-ҳаво ҳақида суҳбатлашади. Қуйидаги ҳолат маълум: "Агар калит→ босилган бўлса, болалар бир-бирига қараб юради, агар бир-бирига тегса, " Бугун ёмғир ёғадими?"- деб Самал сўрайди. Агар Султон" Ҳа " - деб жавоб берса, ўнг томондаги юқори бурчакда соябон пайдо бўлади, акс ҳолда Самал хиёбонга бориб, қувноқ қўшиқ айтади.

Самал учун скрипт	Султан учун скрипт

2. Саҳна ва экран тасвирларини кўриб чиқинг. Ушбу саҳнани яратиш учун скриптларни кетма-кетлигини тўғри аниқлаш мақсадида скриптларни рақамлаш орқали кўрсатинг.

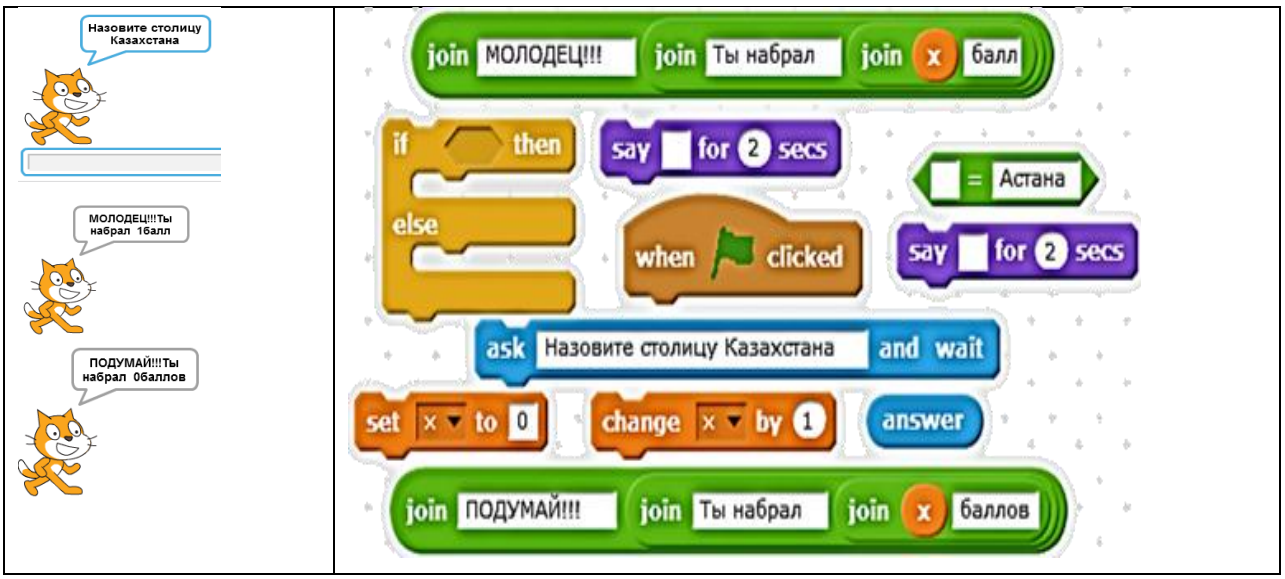

3. Блок - схемасини тузинг.

Иккита тасодифий рақам берилган, уларнинг йиғиндиси 3 га карралигини аниқланг. Жавобни мушукча айтади.

Баҳолаш мезонлари (критерий)	**Вазифа №**	**Дескриптор**	**Балл**	
		Ўқувчилар	балл	Ўқувчи балли
Сценарийга кўра скриптларни яратади..	1	"ҳаракат" скриптини яратади;	**1**	
		"сенсор" скриптини яратади;	**1**	
		"бошқариш" скриптини яратади;	**1**	
		"операторлар" скриптини яратади;	**1**	
		скрипт сценарийга мос келади.	**1**	
Скриптлар кетма-кетлигини белгилайди.	2	скриптлар тартибини тўғри белгилайди.	**2**	
Шартга мувофиқ дастурни тузади.	3	кириш/чиқиш маълумотларини аниқлайди;	**1**	
		кириш ва чиқиш блокини яратади;	**1**	
		"бошқариш" скриптини яратади;	**1**	
		"операторлар" скриптини яратади;	**1**	
		скрипт вазиятга мос келади.	**1**	
Умумий балл			**12**	

"Компьютер ўйинини яратиш" бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижаларини ота-оналарга тақдим этиш учун ахборот

*Билим олувчи*_____

Баҳолаш мезонлари	**Билим савиясининг даражаси**		
	Қуйи	**Ўрта**	**Юқори**
Сценарийга кўра	Сценарийга кўра	Сценарийга кўра	Сценарийга

скриптларни яратади..	скриптларни тайёрлашда қийналади.	скриптларни тайёрлашда хатога йўл қўяди.	мувофиқ скриптларни яратади
Скриптлар кетма-кетлигини белгилайди.	Скриптлар кетма-кетлигини аниқлашда қийинлади.	Скриптлар кетма-кетлигини аниқлашда хатога йўл қўяди	Скриптлар кетма-кетлигини тўғри белгилайди
Шартга мувофиқ дастурни тузади.	Шартларга мувофиқ скриптларни тайёрлашда қийинлади.	Шартлар асосида скриптларни тузишда хатога йўл қўяди	Скриптларни шартларга мувофиқ тўғри қолдиради

1 чоракдаги жамловчи баҳолаш таснифи, 7- синф

Павлодар шаҳри, №24 умумий ўрта мактабининг информатика ўқитувчиси Слывоцская Ольга, Сейлханова Назгуль иш тажрибасидан топшириқ

1 чорак учун жамловчи баҳолаш шарҳи

Бажариш вақти - 40 дақиқа
Баллар миқдори-20 балл
Топшириқ турлари:
ҚЖ - қисқа жавобни талаб қиладиган вазифалар;
БЖ - батафсил жавобни талаб қиладиган вазифалар.

Баҳолаш таркиби

Ушбу ЧЖБ 8 вазифасидан иборат бўлиб, вазифалар қисқа ва батафсил жавобларни ўз ичига олади.

Қисқа жавобни талаб қиладиган саволларда ўқувчи жавобни рақамли қиймат, сўз ёки қисқа жумла шаклида ёзади.

Батафсил жавобни талаб қиладиган вазифаларда, ўқувчи максимал балл олиш учун масалани ечишдаги барча ҳаракатлар кетма-кетлигини кўрсатиши керак.

1 чорак учун жамловчи баҳолаш вазифаларининг тавсифномаси

Бўлим	Қамраладиган мақсадлар	Фикрлаш кўникмалари-нинг даражаси	Вазифа миқдори	Вазифа №	Вазифа тури	Вазифани бажариш вақти (дақ)	Балл	Бўлим балли
Ахборотни ўлчаш ва компьютер хотираси	7.2.1.1 Ахборот ўлчов бирликларини айтиш	Билиш ва тушиниш	2	1,2	ҚЖ, БЖ	4	4	**14**
	7.2.1.2 ахборотни бир ўлчов бирлигидан бошқасига ўтказиш	Қўллаш	2	3,4	ҚЖ, БЖ	10	4	
	7.1.1.1 компьютер хотира турларининг (оператив хотира, ташқи хотира қурилмалари, кеш-хотира) вазифаларини таърифлаш	Билиш ва тушиниш	1	5	БЖ	8	4	
	7.1.2.3 бир хил маълумотни сақлайдиган турли форматдаги файлларнинг ўлчамларини таққослаш	Юқори даражадаги кўникмамалар	1	6	БЖ	6	2	
Тармоқлар ва хавфсизлик	7.1.3.1 компьютер тармоқларини таснифлаш ва тушуниш	Билиш ва тушиниш	2	7,8	ҚЖ, БЖ	10	6	**6**
Жами:			**8**			**38**	**20**	**20**

Топшириқ 1

Асхат дўстининг туғилган кунига фильм тайёрлади, лекин у фильмни ёзиш мумкин бўлган ахборот ташувчисини танлай олмади.

Фильмнинг ҳажми 3,2 Гб.

Асхатга таклиф этилган ахборот ташувчисини танлашга ёрдам беринг _____

Жавобингизни тушунтиринг_____ [2]

Топшириқ 2

Қаттиқ диск ҳажми 4 Гб, тақдимот ҳажми эса 3 Мб.

Дискда яна қанча бўш жой қолади?_____

Ушбу қаттиқ дискга яна қанча шунга ўхшаш презентацияларни киритиш мумкин?_____ [2]

Топшириқ 3

Китобнинг ахборот ҳажми 675 Кб, журнал ҳажми эса 35 840 байт. Умумий ахборот ҳажми Кбайтда қандай? _____ [2]

Топшириқ 4

Файл ҳақида маълумот:

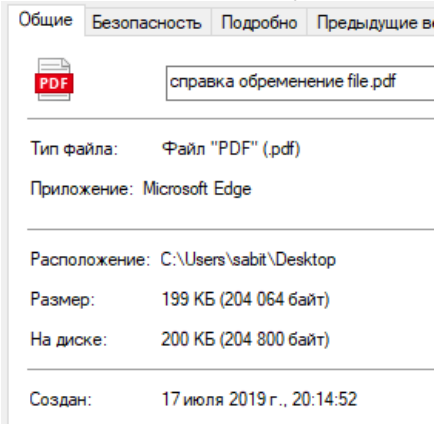

Файл ҳажмини аниқланг ва тегишли ўлчов бирликларига ўтказинг

_____ Кб=_____Байт=_____ Бит [2]

Топшириқ 5

Ушбу жадвалдаги "Номланиши" ва "Таъриф/тавсиф" устунларини тўлдиринг:

Расм	Номланиши	Таъриф/тавсиф
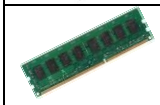		

[4]

Топшириқ 6

Алмаз ўз ишини ўқитувчига .jpeg, .png, .zip форматда юборди .

Ушбу файлларнинг қайси бири кичикроқ ҳажмга эга бўлишини солиштиринг. _____

Жавобингизни асосланг _____ [2]

Топшириқ 7

Расмларни матн билан боғланг:

1.Агар сервер ишдан чиқса, ушбу тармоқ ишлашни тўхтатади _____

2. Умумий кабелга барча компьютерларни улаш имконияти бор _____

3.Ушбу турдаги компьютер тармоғида ҳар бир алоқа линиясида фақат битта қабул қилувчи ва битта манба мавжуд _____

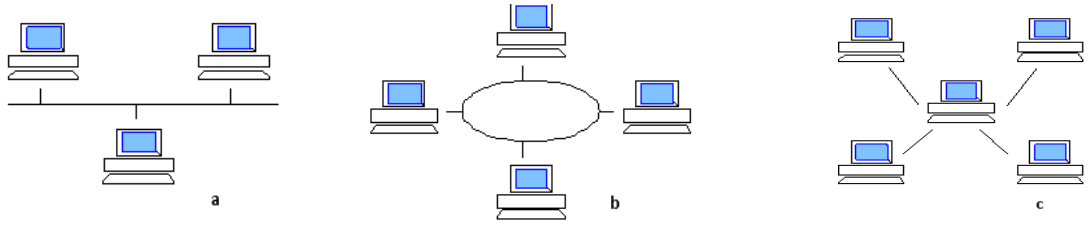

[3]

Топшириқ 8

Алоқа турини аниқланг.

1	2
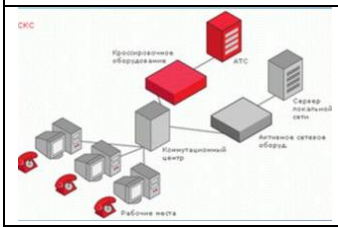	

Қайси турдаги алоқани танлайсиз? Танловингизни асосланг _____

[3]

Балларни қўйиш жадвали

№	Жавоб	Балл	Қўшимча ахборот
1	Фильм=3,2 Гб > CD=700 Мб=0.7 Гб Фильм=3,2 Гб > Флеш -хотира =2 Гб Фильм=3,2 Гб < DVD= 4,7 Гб Жавоб: DVD	1 1	1 балл DVD белгисини кўрсатгани учун CD – 700 Мб DVD - 4,7 Гб Флеш -хотира -2 Гб 1 балл асослагани учун
2	(4*1024)-3=4093 4093/3=1364,333… Жавоб: бўш жой 4093 Мб, яна 1364 презентация сиғади	1 1	1 балл Мбайтга ўтказгани учун 1балл презентация миқдорини аниқлагани

			учун
3	675Кб + (35840 байт/1024=35Кбайт) =710 Кбайт Жавоб: умумий ҳажми 710 Кбайт	1 1	1 балл Кбайтга ўтказгани учун 1 балл ахборотнинг умумий ҳажмини ҳисоблагани учун
4	Жавоб: 199Кб*1024=203776*8=1630208 бит	1 1	1 балл **байт**га ўтказгани учун 1 балл **бит**га ўтказгани учун
5	Доимий хотира (ПЗУ)- доимий сақлаш қурилмаси. Фақат ўқиш ва компьютер созламаларини сақлаш (BIOS). Ишлаб чиқарилган заводда ёзилган.	2	1 балл Доимий хотирани (ПЗУ) аниқлагани учун 1 балл ахборот ташувчисини аниқлагани учун
	Тезкор хотира (ОЗУ,RAM) – энерго манбаига қарам хотира, вақти-вақти билан маълумотни қаттиқ дискка ёки бошқа ахборот ташувчиларига сақлаш зарур.	2	1 балл тезкор хотирани (ОЗУ, RAM) аниқлагани учун 1 балл ахборот ташувчисини аниқлагани учун
6	.zip Ихчамлаштирилган (сжатый) файл	1 1	1 балл zipни аниқлагани учун Жавобни тўғри тушунтириш учун 1 балл
7	1-С 2-А 3-В	1 1 1	ҳар бир тўғри жавоб учун 1 балл
8	Симли-симсиз *Ўқувчи ҳоҳлаган тармоқ турини танлаб ва асослаб бериши мумкин.*	1 1 1	1 балл 1) симли 1 балл 2) симсиз Танловини асослагани учун
	Жами:	**20**	

“Ахборот билан ишлаш” бўлими учун жамловчи баҳолаш
9 синф

Павлодар шаҳри, №29 умумтаълим мактабининг информатика ўқитувчиси Скляренко Анна иш тажрибасидан топшириқ

Таълим мақсадлари

9.2.1.1 ахборотнинг хусусиятларини (долзарблик, аниқлик, ишончлилик, қимматлилик) аниқлаш;

9.4.1.1 компьютердан узоқ муддат мобайнида фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хавфларни танқидий баҳолаш

9.1.3.1 булут технологияларидан фойдаланган ҳолда ҳужжатлар билан биргаликда ишлашни амалга ошириш

9.4.2.1 ахлоқий ва ҳуқуқий нормаларини бузиш оқибатлари ҳақида мулоҳаза юритиш

Фикрлаш кўникмаларининг даражаси

Билиш ва тушуниш, юқори даражадаги кўникмалар

Баҳолаш мезони

Билим олувчилар

- ахборотнинг хусусиятларини (долзарблик, аниқлик, ишончлик, қимматлилик ва бошқалар) белгилайди;
- компьютерлардан узоқ вақт фойдаланиш билан боғлиқ бўлган хавфларни баҳолайди;
- тармоқдаги ахлоқий ва ҳуқуқий нормаларини бузиш оқибатлари ҳақида фикр юритади, муҳокама қилади.
- булутли технологиялар ёрдамида ҳужжатлар билан ўзаро ҳамкорликда ишлайдилар;

Бажариш вақти 20 дақиқа

Топшириқ 1

Ахборотнинг қайси хусусиятларига қуйидаги тасдиқлар тегишли эканлигини аниқланг ва ёзинг.

Тасдиқ	**Ахборот хусусиятлари**
Ҳақиқатга мос келадиган маълумотлар	
Бизга тўғри қарор қабул қилишда ёрдам берадиган ва ҳақиқий вазиятни акс эттирадиган маълумотлар	
Муаяйан истеъмолчиларнинг эҳтиёжларига нисбатан баҳоланган бўлиб, унинг ёрдами билан ҳал қилиниши мумкин бўлган вазифалар бўйича баҳоланади.	
Объектнинг, жараённинг, ҳодисанинг ва ҳ.з ҳақиқий холатига яқинлиги даражаси билан белгиланади	

Топшириқ 2

1- топшириқда кўрсатилмаган ахборотнинг хусусиятларини ёзинг. _____

_____

Топшириқ 3

Матнни ўқинг. Нотўғри тушунча ва тасдиқларни топиб, тагига чизинг.

Компьютер фойдали нурланиш чиқаради. Бу тананинг ҳар бир ҳужайрасига таъсир қилади. Бу жиддий муаммо эмас. Йилдан йилга инсонларнинг саломатлиги яхшиланиб бормоқда: тез-тез бош оғриқлари, асабийлашиш, чарчоқ кучайиб қувватсизланиш, уйқучанлик, сурункали касалликлар ортиб бормоқда. Компьютерда ишлаш вақтида кўзлар толиқмайди ва вақт ўтиши билан бу кўриш қобилиятини пасайишига ва ҳатто баъзи касалликларга олиб келиши мумкин. Агар сиз узоқ вақт давомида компьютер билан ишласангиз бу қоматни тўғри ривожланишига олиб келади. Қўллардаги оғриқ, айниқса ўнг қўлдаги оғриқ компьютерда узоқ муддат ишлашдан келиб чиққанлиги туфайли билакнинг туннель синдроми деб ном олди.

Тасдиқларнинг тўғри вариантларини ёзинг_____
_____
_____

Топшириқ 4
Тасдиқлар ва жавобларни ўзаро боғланг.

Ресурсларни булутли технологиялардан фойдаланган ҳолда беради	клиент
	Интернет-браузер
"Булутлар" ресурсларининг сўнгги фойдаланувчиси - бу	сервер

Топшириқ 5
Булутли технологияларнинг битта афзал томонини кўрсатинг
_____
_____

Топшириқ 6
Булутли технологияларнинг бир камчилигини кўрсатинг
_____
_____

Топшириқ 7
Чат (суҳбатлар), форумлар, электрон почта орқали мулоқотнинг ахлоқий /ҳуқуқий меъёрларини бузилишига биттадан мисол келтиринг.
Чат (суҳбат) – _____
_____
Форум –_____
_____
Электрон почта – _____

Баҳолаш мезони	**Вазифа №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Ўқувчилар	
Ахборотнинг хусусиятларини (долзарблик, аниқлик, ишончлилик, қимматлилик ва бошқаларни) белгилайди	1	Биринчи тасдиқни тўғри тўлдиради	1
		Иккинчи тасдиқни тўғри тўлдиради	1
		Учинчи тасдиқни тўғри тўлдиради	1
		Тўртинчи тасдиқни тўғри тўлдиради	1
	2	Қўшимча ахборот хусусиятларини кўрсатади	1
Компьютерда узоқ муддат мобайнида	3	Матндаги барча хатоларни аниқ кўрсата олади	1

фойдаланиш билан боғлиқ хавфларни баҳолайди		Ҳақиқий жумлаларни ёзади	1
Булут технологияларидан фойдаланган ҳолда, ҳужжатлар билан биргаликда ишлашни амалга оширади	4	Жавоб билан биринчи тасдиқни тўғри боғлайди	1
		Жавоб билан иккинчи тасдиқни тўғри боғлайди	1
	5	Булутли технологияларнинг битта афзал томонини ёзади	1
	6	Булутли технологияларнинг битта камчилигини ёзади	1
Тармоқдаги аҳлоқий ва ҳуқуқий меъёрларини бузилишининг оқибатлари ҳақида сўзлайди.	7	Чат (суҳбат)да битта қонунбузарликни кўрсатади	1
		Форумдаги мулоқатда битта қонунбузарликни кўрсатади	1
		Электрон почта хизматидаги битта қонунбузарликни кўрсатади	1
Жами:			14

"Ахборот билан ишлаш" бўлими бўйича баҳолаш натижаларини ота-оналарга тақдим этиш учун ахборот

*Ўқувчининг исми-шарифи*_____

Баҳолаш мезони	**Билим савиясининг даражаси**		
	Қуйи	**Ўрта**	**Юқори**
Ахборотнинг хусусиятларини (долзарблик, аниқлик, ишончлилик, қимматлилик ва бошқаларни) белгилайди	Ахборотнинг хусусиятлари ва тавсифи ўртасидаги мувофиқликни топиш ва хусусиятларини тушунтириш ва мисол келтиришда қийналади	Ахборотнинг хусусиятлари ва тавсифи ўртасидаги мувофиқликни топишда, хусусиятларини тушунтиришда хатога йўл қўяди/ нотўғри мисол келтиради	Ахборотнинг хусусиятлари ва тавсифи ўртасидаги мувофиқликни тўғри топади, ахборот хусусиятларига мисол келтириб, тушунтиради
Компьютерда узоқ муддат мобайнида фойдаланиш билан боғлиқ хавфларни баҳолайди	Компьютерда узоқ муддатли иш билан боғлиқ хавфларга мисоллар келтиришда қийналади	Узоқ муддатли иш билан боғлиқ хавфларнинг мисолларини келтиришда хатога йўл қўяди	Компьютерда узоқ муддатли иш билан боғлиқ хавфларга тўғри мисоллар келтиради
Булут технология-ларидан фойдалан-ган ҳолда, ҳужжат-лар билан биргалик-да ишлашни амалга оширади	Булутли технологиялар-нинг тавсифини аниқлашда қийналади	Булутли технологияларнинг тавсифини аниқлашда хатога йўл қўяди	Булутли технологиялар-нинг таърифини тўғри белгилайди

Ахлоқий ва ҳуқуқий нормаларни бузишнинг оқибатлари ҳақида фикр юритади	Суҳбатдаги мулоқотнинг ахлоқий меъёрларига мисолларни келтиришда қийналади	Суҳбатдаги мулоқотнинг ахлоқий меъёрларига мисолларни келтиришда хатога йўл қўяди	Суҳбатдаги мулоқотнинг ахлоқий меъёрларига мисолларни тўғри келтиради

«Табиатшунослик» фани бўйича жамловчи баҳолаш топшириқлари

1-чорак учун жамловчи баҳолаш спецификацияси

1-чорак учун жамловчи баҳолашга тасниф

Табиатшунослик фанидан география фани ўқитувчиси Исламханова Саодат Саитхановнанинг тажрибасидан

Жамловчи баҳолашнинг ўтказиш вақти – 40 минут

Балл сони - 20

Топшириқ турлари:

КТЖ - Кўп тўғри жавобни танлашни керак этувчи топшириқлар;

ҚЖ - Қисқа жавобни керак этувчи топшириқлар;

ТЖ – Тўлиқ жавобни керак этувчи топшириқлар.

Жамловчи баҳолашнинг тузилиши

Берилган нусха кўп жавобли тест саволлари ва қисқа / тўлиқ жавобни керак этувчи саволларни ташкил этувчи 8 топшириқдан иборат. Тест топшириқларидан таълим олувчилар берилган жавоб нусхаларидан фойдаланиб, тўғри жавобни танлайди. Қисқа жавобни керак этувчи саволларга таълим олувчилар маъносига, сўз ёки гаплар тузиш турида жавоб беради. Тўлиқ жавобни керак этувчи саволларга таълим олувчи юқори балл олиши учун, ҳисоблашни тўлиқ йўлини кўрсатиши керак. Топшириқ бир неча таркибий қисмлардан / саволлардан иборат бўлиши мумкин

Бўлим	Текшириладиган ўқув мақсади	Ўйлаш кўникмаларинг савияси	Топшириқ сони *	Топшириқлар №*	Топшириқ тури*	Бажарилиш вақти, мин*	Балл*	Бўлимга бериладиган балл сони
5.1А Илмнинг роли	5.1.2.1 тадқиқот саволи ва тахминларни тушунтириш	Қўллаш	1	2 (а)	ТЖ	3	1	4
	5.1.3.1 тадқиқот режасини тузиш	Юқори даражали кўникмалар	1	2 (б)	ТЖ	3	1	
	5.1.4.1 объектлар параметрларини ўлчаш бирликларини аниқлаш	Билиш ва тушуниш	1	1(А)	КТБ	2	1	
	5.1.6.1 тадқиқот саволи бўйича хулосалашни тушунтириш	Юқори даражали кўникмалар	1	2	ТЖ	3	1	
5.1В Инсон. Ер. Олам	5.2.2.2 Ернинг тузилиши ва таркибини аташ	Билиш ва тушуниш	1	3	ТЖ	2	1	18
	5.2.3.1 Ер қобиқларини ва уларнинг таркибий қисмларини таснифлаш	Қўллаш	1	4 (a,b)	КТБ	4	2	
	5.2.5.2 шартли белгиларни фойдаланиб, маҳаллий жойнинг планини ўқиш	Қўллаш	1	5	КТБ	2	5	
	5.2.6.1 материклар ва қитъаларини ўзлаштириш ва тадқиқот тарихини таснифлаш	Билиш ва тушуниш	1	6	ҚЖ	6	6	
	5.2.7.2 ирқий белгиларнинг шаклланиш омилларини аниқланг	Юқори даражали кўникмалар	1	7 (а)	КТБ	7	3	
	5.2.7.3 ирқлар тенглигини далиллаш	Юқори даражали кўникмалар	1	7 (b)	КТБ	4	2	
Жами:			10			36	23	23
*Эслатма: * - ўзгартиш киритиш мумкин бўлган бўлимлар*								

Табиатшунослик фанидан 1-чорак учун жамловчи баҳолаш топшириқлари

1. А) Расмда берилган қуролни фойдаланиш мақсади билан аниқланадиган параметр ва унинг ўлчов бирлиги билан мослаштиринг

Қуйидаги қуроллар ёнидаги бўш катакларга мос бўлган параметр ва ўлчов бирликларини ёзинг: масса, градус, вақт, килограмм, суюқлик ҳажми, миллилитр, термометр, секунд

№	Қурол номи	Аниқланадиган параметрлари	Параметрнинг ўлчов бирликлари
А			
Б			
С			
Д			

[1]

Б) Фанларнинг асосий функцияларини атанг:

А) _____

В) _____

С) _____

D)_____

[2]

2-топшириқ

1. Расмларда буғдойнинг ўсиш босқичлари тасвирланган

а. Расмдаги буғдой ўсиш босқичини тартиб билан жойлаштиринг [1]

1 2 3 4

b. «Буғдой ўстириш босқичи» кузатиш ишининг режасини расмлар орқали тузинг

_____ [1]

в. буғдой яхши ўсиш учун керак бўлган шароит

_____ [1]

3-топшириқ

Кўрсатилган расмдаги Ернинг ички қаватлари номини ёзинг

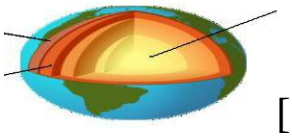

[1]

4-топшириқ

Атмосфера таркибидаги газларни аниқланг

_____ [1]

Ер юзасидан юқорига кўтарилган сайин тирик организмлар камайиб бориш сабабини тушунтиринг

_____ [1]

5-топшириқ

Планга оид шартли белгиларни қўйинг

Мен тош йўлнинг чеккасида ( ) яшайман. Йўлнинг бир томонида қалин аралаш ўрмон ( ), иккинчи томонида эса дарё ( ) оқиб ўтади. Дарёда темир кўприк ( ) қурилган. Мен шу кўприкдан ўтиб, мактабга ( ) бораман [5]

6-топшириқ [6]

XV аср ўрталаридан XVII ўртасигача бўлган даврни Буюк географик кашфиётчилар даври деб атади.Шунга асосланган ҳолда Қуйидаги жадвални тўлдиринг

	Саёҳатчилар номи	Кашф этган объектлари	Кашфиётларининг аҳамияти
	Васко да Гама		
	Христофор Колумб		
	Абель Тасман		

7-топшириқ

Матнни диққат билан ўқинг. Жадвални тўлдиринг.

Инсон Антарктидадан бошқа ҳамма материклар ва ороллар да жойлашган. Европеид ирқ вакилларининг териси оқ, қир бурун, сочи тўлқинсимон, лаби юпқа бўлади. Бу ирқ вакиллари Европа, Шимолий ва Жанубий Америкада, Австралияда, Осиёнинг айрим ҳудудларида жойлашган. Монголоид ирқ вакилларининг териси сариқ рангда, сочи қалин, кўзлари қисиқ, жағ суяклари бўртиб чиққан. Монголоид вакиллари Осиёнинг кўп қисмига, Америкада тарқалган. Негроид ирқ вакилларининг териси қора, сочлари жингалак, бурни ялпоқ, жағ суяклари бўртган, лаби қалин. Улар асосан Африкада, Австралияда жойлашган.

Расм ва матнни фойдаланиб, ирқларни аниқланг ва жойлашган ҳудудларини жадвалга ёзинг.

Ирқ вакилларининг номи	Жойлашган ҳудудлари

7-топшириқ

Ирқлар тенглиги деб _____ [1]

Баҳолаш критерийи	**Топшириқ №**	**Дескриптор**	**Балл**
Расмда берилган расм, параметрлар ва ўлчов бирликларини мослаштириш, фан функцияларини аниқлаш	1	Расм, параметр ва ўлчов бирликларини мослаштиради	1
		Фан функцияларини аниқлайди	1
Расмда берилган буғдойнинг ўсишини ва	2	а) Расмдаги буғдойнинг ўсиш босқичини тартиб билан жойлаштиради : 3,2,4,1	1
		«Буғдой ўстириш босқичи» кузатиш ишининг режасини расмлар орқали тузинг	1
Кўрсатилган расмдаги Ернинг ички қаватлари номини ёзинг	3	Ядро, мантия, ер пўсти	1
Географик қобиқнинг қалинлиги қуруқликда қанча км.ни ташкил қилади. Ер юзасидан	4	Атмосферанинг таркибидаги газлар 78 % азот 21 % кислород , 1% турли газлар	1
юқорига кўтарилган сайин тирик организмлар нима сабабдан камайиб боради		Ер юзасидан атмосферадан юқорига кўтарилган сайин ҳаво ҳарорати ва босим камайиши сабабли тирик организмлар камайиб боради	1
Шартли белгиларнинг белгисини қавс ичига белгилайди	5	1 Уй расмининг белгисини тасвирлайди 2. Аралаш ўрмоннинг шартли белгисини тасвирлайди 3. Дарёнинг шартли белгисини тасвирлайди 4. Темир кўприк белгисини тасвирлайди 5. Мактабнинг шартли белгисини тасвирлайди	**5**
XV аср ўрталаридан XVII ўртасигача бўлган даврни Буюк географик кашфиётчилар даври деб атади.Шунга асосланган	6	1. Васко да Гама Африканинг ғарбидан айланиб Атлантика ва Ҳинд океанидан ўтиб, Ҳиндистонга борди. 2. Сувлик орқали Ҳиндистонга борар йўлни топди	**2**

ҳолда Қуйидаги жадвални тўлдиринг		1. Христофор Колумб Шимолий Американинг шарқий қирғоқларидаги ороллaрга борди 2. Колумбнинг саёҳати Шимолий ва Жанубий Американинг ҳар томонлама ўрганилишига сабаб бўлди	**2**
		1. Абель Тасман Тасман ороли, Янги Зеландия, Тонго ва Фиджи ороллaрини кашф қилди очди 2. У биринчи бўлиб Австралия атрофидаги янги ерларни кашф қилди	**2**
Матнни диққат билан ўқинг. Жадвални тўлдиринг.	7	Монголоид ирқи Осиёнинг кўп қисмига, Америкада тарқалган	1
		Европеид ирқ. Бу ирқ вакиллари Европа, Шимолий ва Жанубий Америкада, Австралияда, Осиёнинг айрим ҳудудларида жойлашган	1
		Негроид ирқ. Улар асосан Африкада, Австралияда жойлашган	1
Ирқлар тенглигини далланг	8	Ирқлар тенглигини далиллайди (мисол тариқасида ҚР)	1
Жалпы балл			**23**

1-чорак учун жамловчи баҳолаш спецификацияси

1-чорак учун жамловчи баҳолашга тасниф

Жамловчи баҳолашнинг ўтказиш вақти – 40 минут

Балл сони - 20

Топшириқ турлари:

КТЖ - Кўп тўғри жавобни танлашни керак бўлган топшириқлар;

ҚЖ - Қисқа жавобни керак бўлган топшириқлар;

ТЖ – Тўлиқ жавобни керак бўлган топшириқлар.

Жамловчи баҳолашнинг тузилиши

Берилган нусха кўп жавобли тест саволлари ва қисқа / тўлиқ жавобни керак этувчи саволларни ташкил этувчи7 топшириқдан иборат. Тест топшириқларидан таълим олувчилар берилган жавоб нусхаларидан фойдаланиб, тўғри жавобни танлайди. Қисқа жавобни керак этувчи саволларга таълим олувчилар маъносига, сўз ёки гаплар тузиш турида жавоб беради. Тўлиқ жавобни керак этувчи саволларга таълим олувчи юқори балл олиши учун, ҳисоблашнинг тўлиқ йўлини кўрсатиш керак. Топшириқ бир неча таркибий қисмлардан / саволардан иборат бўлиши мумкин.

1 – чорак бўйича жамловчи баҳолаш топшириқларнинг таснифи

Бўлим	Текширилиш мақсади	Фикрлаш кўникмаларининг савияси	Топшириқлар сони*	Топшириқ №	Топшириқнинг тури	Бажарилиш вақти, мин	Балл *	Бўлимга бериладиган балл сони
Илмнинг роли	6.1.1.1 Табиатшунослик илмларининг тадқиқот объектларини аташ	Билиш ва тушуниш	2	1	КТЖ	2	1	4
	6.1.5.1 олинган маълумотларни график турида кўрсатиш	Қўллаш	1	3	ҚЖ	4	2	
	6.1.6.1 олинган хулосаларни турли шаклда кўрсатиш	Юқори даража-даги кўникмалари	1	3	ҚЖ/ ТЖ	3	1	
Инсон. Ер. Олам	6.2.2.2 ернинг хусусиятларини тушунтириш	Қўллаш	1	2	КТЖ	2	1	17
	6.2.1.1 Макро- ва микроолам объектларининг параметрларини аташ	Билиш ва тушуниш	1	4 (а,б) 6	ТЖ	5	5	
	6.2.4.2 ерда инсон ҳаёт кечиришининг ҳозирги шартларини баҳолаш	Юқори даражадаги кўникмалар	1	7(б)	ТЖ	7	4	
	6.2.6.1 Режа бўйича материклар ва уларнинг табиий - географик ҳудудларининг табиий хусусиятларини аниқлаш	Қўллаш	1	5	ТЖ	4	4	
	6.2.7.1 Аҳолининг жойлашиш қонуниятларини аниқлаш	Билиш ва тушуниш	1	7 (а, в)	ҚЖ ТЖ	8	3	
	6.2.7.2 аҳоли зичлиги кўрсаткичларига баҳо беринг	Юқори даражадаги кўникмалар						
Жами:			9			40	21	21
*Эслатма: * - ўзгариш киритиш мумкин бўлган бўлимлар*								

Табиатшунослик фанидан 1-чорак учун жамловчи баҳолаш топшириқлари

6-синф

1. Коинот ҳақидаги фан соҳасини аниқланг

A) Астрономия

B) Физика

C) Математика

D)Химия

[1]

2. Ер қобиқларини ёзинг

А_____

Б _____

С_____

D_____

[1]

3-топшириқ

Қуйидаги жадвал асосида "Шамол гули" графигини тузинг.

Масштаб: 1кун-0,5 см

Йўналиши	Ш	Ш-Шқ	Шқ	Ж-Шқ	Ж	Ж-Ғ	Ғ	Ш-Ғ
Қайталаниши	3	2	5	3	6	3	7	4

[2]

4-топшириқ

Қуйидаги тушунчаларга таъриф беринг:

Макро- ва микроолам параметрлари

а) _____ [1]

б) _____[1]

5-топшириқ

Дунё океанининг таркибий қисмларига объектларни харитадан топиб, ёзинг

	Океанлар	Денгизлар		Қўлтиқлар	Бўғозлар
		Ички	Ташқи		

[4]

6-топшириқ

Физик катталикларни белги ва ўлчов бирликлари билан мослаштиринг

[3]

	Физик катталиклар атамаси	Ўлчов бирликлари	Халқаро белгилари
	Узунлик	Секунд	^{0}С
	Вақт	Цельсий	кг
	Масса	Квадрат метр	м^3
	Юза	Килограмм	м
	Ҳажм	Метр	с
	Ҳарорат	Куб метр	м^2

7-топшириқ

Аҳоли зичлиги харитасидан фойдаланиб қандай ҳудудларда аҳоли зич жойлашганлигини аниқланг

а) Қандай харита тасвирланган _____

[1]

б) Харитадан фойдаланиб аҳоли жойлашувига таъсир этувчи омилларни ёзинг.

._____

_____ [4]

в) Шаҳар аҳолисининг табиат билан боғлиқ бўлишининг муҳим эканлигига баҳо беринг _____ [2]

Балл қўйиш жадвали

№		Жавоби	Балл	Қўшимча ахборот
1	1. Коинот ҳақидаги фан соҳасини аниқланг.	А	1	
2	Ер қобиқларини ёзинг	Атмосфера, Биосфера, Гидросфера, Литосфера	1	
3		Жадвал асосида «Шамол гули» графигини чизади	2	Масштаб асосида график чизади
4	Макро- ва микроолам қандай ўлчов бирликлари орқали ўлчанади	Микроолам параметрлари: нанометр, пикометр, микрограмм	1	
		Макроолам параметрлари: ҳажм,кг, т, см^2 , м^3	1	
5		Океанлар: Тинч, Атлантика, Ҳинд,		

	Дунё океанининг таркибий қисмларига объектларни харитадан топиб, ёзинг	Шим. Муз океанлари	1	
		Ички денгизлар: Қора денгиз, Азов денгиз, Болтиқ денгизи ва ҳ	1	
		Ташқи денгизлар: Араб денгизи, Охота денгизи, Баренц денгизи ва ҳ	1	
		Қўлтиқлар: Бенгал қўлтиғи, Гудзон қўлтиғи, Мексика қўлтиғи ва ҳ.	1	
		Бўғозлар: Дрейк бўғози, Гибралтар бўғози, Босфор бўғози ва б	1	
6	Физик катталикларни белги ва ўлчов бирликлари билан мослаштиринг	узунлик –метр- м; вақт-секунд- с; масса-килограмм- кг; юза –квадрат метр-$м^2$, ҳажм-куб метр – $м^3$, ҳарорат- цельсий- ^{0}С	3	
7	Аҳоли зичлиги харитасидан фойдаланиб қандай ҳудудларда аҳоли зич жойлашганлигини аниқланг.	а) Аҳоли зич жойлашган минтақаларни кўрсатади: 80% и денгиз сатҳидан 500 м.баландликда бўлган текисликларда, денгиз соҳилларида зич жойлашган	1	
		б) Тарихи шароит, ижтимоий – иқтисодий шароит, табиий шароит, демографик шароит	4	
		в) инсоннинг ўз ҳаётидаги табиий эҳтиёжлар асосининг пойдевори, интеллектуал, маънавий ва жамият ривожланишининг асосини табиий муҳитсиз тассавур қилиб бўлмайди	2	
Жами			21	

«Физика» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

Физика фани ўкитувчиси Мусаева Валида Кабировнанинг иш тажрибасидан

Мавзу: Физика- табиат тўғрисидаги фан.
Таълим мақсади:
7.1.1.1 Физик ҳодисаларга мисоллар келтириш
7.1.1.2 Табиатни ўрганишнинг илмий услубларини ажратиш
Баҳолаш мезони:
Физик ҳодисаларга мисол келтиради
Физика ҳодисани ўрганишнинг илмий усулларини фарқлайди
Фикрлаш малакасининг даражалари: Билиш ва тушуниш
Бажарилиш вақти: 15 минут

1 – топшириқ
1.Физика фанини илмий асослаган мутафаккир [1]
А) Аристотель В) Ломоносов С) Демокрит Д) ал-Фаробий

2. Физиканинг асосий мақсади нимадан иборат [1]

А) Дарёларнинг оқишини, шамол пайдо бўлшини тушунтириш

В) Табиатда рўй берадиган ҳодисаларни ўзаро боғловчи қонунларни очиш

С) Қуёш , Ой тутилишини ўрганиш

3. Сув, скейтбортнинг ҳаракати, ҳажм, китоб каби сўз ва сўз бирикмаларини жадвалдаги мос қаторга жойлаштиринг [4]

Физик катталик	
Физик жисм	
Модда	
Физик ҳодиса	

4.Замбаракдан ўқ отилганда кузатиладиган физик ҳодисаларни ёзинг. **[3]**

А) _____

В) _____

С) _____

5. Физик ҳодисани ўрганишнинг илмий усулллари.

[3]

	Кузатиш	Тажриба	Гипотеза
Майсаларга шудринг тушиши			
Оғир жисмлар енгил жисмларга нисбатан Ерга тезроқ тушади			
Сув қайнаганда идиш қопқоғида сув томчиларининг пайдо бўлиши			

Баҳолаш мезони	**Топшириқ №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Таълим олувчи	
Физика фанини илмий асослаган мутафаккирни	1	Физика фанини илмий асослаган мутафаккирни билади	1
Физиканинг асосий мақсади нимадан ибо-рат эканлигини билади	2	Физиканинг асосий мақсади нимадан иборат эканлигини билади	1
Жисмлар қандай моддадан ясалганлигини кўрсатади	3	Қайчи қандай моддадан ясалганлигини билади	1
		Пиёла қандай моддадан ясалганлигини билади	1
		Копток қандай моддадан ясалганлигини билади	1
		Қалам қандай моддадан ясалганлигини билади	1
Физик ҳодисаларни тавсифлай олади	4	Товуш ҳодисасини тавсифлайди	1
		Механик ҳодисани тавсифлайди	1

		Ёруғлик ҳодисасини тавсифлайди	1
Физик ҳодисани ўрганишнинг илмий усулларини фарқлайди	5	Майсаларга шудринг тушишини ўрганиш усулини билади	1
		Оғир жисмлар енгил жисмларга нисбатан Ерга тезроқ тушишини ўрганиш усулини билади	1
		Сув қайнаганда идиш қопқоғида сув томчиларининг пайдо бўлишини ўрганиш усулини билади.	1
			1

“Физика- табиат тўғрисидаги фан” бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига кўра ота - оналарга маълумот бериш учун тайёрланган рубрика

*Таълим олувчиниг ота-онаси*_____

Баҳолаш мезони	**Таълим олишдаги муваффақият даражаси**		
	Паст	**Ўртача**	**Юқори**
Физика фанини илмий асослаган мутафаккирни кўрсатади	Физика фанини илмий асослаган мутафаккир ҳақида билмайди	Физика фанини илмий асослаган мутафаккир ҳақида тўлиқ тасаввурга эга эмас	Физика фанини илмий асослаган мутафаккир ҳақида билади
Физиканинг асосий мақсади нимадан иборат эканлигини билади	Физиканинг асосий мақсади нимадан иборат эканлигини билмайди	Физиканинг асосий мақсади тўғрисида тўлиқ тасаввурга эга эмас	Физиканинг асосий мақсади нимадан иборат эканлигини билади
Жисмлар қандай моддадан ясалганлигини кўрсатади	Қайчи, пиёла, копток қалам қандай моддадан ясалганлигини билмайди	Пиёла, копток, қалам қандай моддадан ясалганлигини тавсифлашда хатоликка йўл қўяди	Қайчи, пиёла, копток, қалам қандай моддадан ясалганлигини билади
Физик ҳодисаларга тавсифлай олади	Физик ҳодисаларни тавсифлашга қийналади	Товуш ҳодисасини, механик ҳодисани, ёруғлик ҳодисасини тавсифлашда хатоликка йўл қўяди	Физик ҳодисаларни тўғри тавсифлайди
Физика ҳодисани ўрганишнинг илмий усулларини фарқлайди	Майсаларга шудринг тушишини,оғир жисмлар енгил жисмларга нисбатан Ерга тезроқ тушишини, сув қайнаганда идиш қопқоғида сув томчиларининг пайдо бўлишини ўрганиш усулларини	Майсаларга шудринг тушишини,оғир жисмлар енгил жисмларга нисбатан Ерга тезроқ тушишини, сув қайнаганда идиш қопқоғида сув томчиларининг пайдо бўлишини ўрганиш усулларини кўрсатишда хатоликка йўл	Майсаларга шудринг тушишини, оғир жисмлар енгил жисмларга нисбатан Ерга тезроқ тушишини, сув қайнаганда идиш қопқоғида сув томчиларининг пайдо бўлишини ўрганиш усулларини билади.

	билмайди.	қўяди	

Физика фани ўкитувчиси Шукуралиева Надира Усманалиевнанинг иш тажрибасидан

Мавзу: Физик катталиклар ва ўлчашлар.

Таълим мақсади: 7.1.2.1- Физик катталикларни уларнинг СИ тизимидаги ўлчовбирликлари билан мослаштириш

7.1.2.2 – Скаляр ва вектор физик катталикларни ажратиш ва мисоллар келтириш.

7.1.2.3- Катта ва кичик сонларни ёзганда каррали ва улушли қўшимчаларни билиш ва қўллаш.

Баҳолаш мезони: Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини ХБТ да ёзади. Катта ва кичик сонларни ёзганда каррали ва улушли қўшимчаларни қўллайди. Асбобнинг бўлим қийматини аниқлайди.

Фикрлаш малакасининг даражалари: Билиш , тушуниш ва қўлланиш

Бажарилиш вақти: 15 минут

1. Физик катталикларни уларнинг СИ тизимидаги ўлчов бирликлари билан мослаштиринг [4]

№	Физик катталиклар	Физик катталикларнинг ўлчов бирликлари	Физик катталикларнинг белгиланиши
1	Тезлик	$м^3$	V
2	Вақт	с	S
3	Масофа	м	t
4	Ҳажм	м/с	υ

2. Соч толасининг қалинлиги 0,1 мм. Ўша қалинликни см, м, мкм, нм ларда ифодаланг. [4]

A) 0,1мм= ___см: B) 0,1мм= ___ м:

C) 0,1мм= ___мкм: D) 0,1мм= ___нм:

3.Термометр шкаласининг бўлим қийматини аниқланг

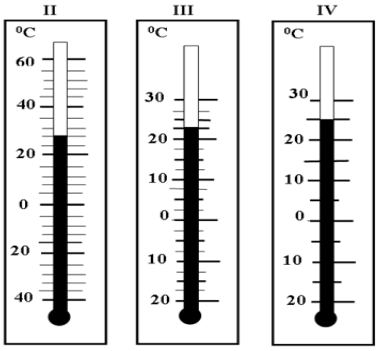

[3]

A)_____

B)_____

C)_____

4. Жумлани давом эттиринг [2]

A) Фақат сон қиймати жиҳатидан тавсифланувчи физик катталик –

B) Сон қийматидан ташқари йўналишга ҳам эга бўлган физик катталик –

Баҳолаш мезони	Топшириқ №	Дескриптор *Билим олувчи*	Балл
Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини тўғри мослаштиради	1	Тезликнинг ўлчов бирликлари билан белгиларини мослаштиради	1
		Вақт ўлчов бирликлари билан белгиларини мослаштиради	1
		Масофа ўлчов бирликлари билан белгиларини мослаштиради	1
		Ҳажм ўлчов бирликлари билан белгиларини мослаштиради	1
Катта ва кичик сонларни ёзганда каррали ва улушли қўшимчаларни қўллайди: см, м, мкм, нм ларда ифодалайди	2	**мм** ни **см** ларда ифодалай олади	1
		мм ни **м** ларда ифодалай олади	1
		мм ни **мкм** ларда ифодалай олади	1
		мм ни **нм** ларда ифодалай олади	1
Асбобнинг бўлим қийматини аниқлайди	3	1-термометрнинг бўлим қийматини тўғри кўрсатади	1
		2-термометрнинг бўлим қийматини тўғри кўрсатади	1
		3-термометрнинг бўлим қийматини тўғри кўрсатади	1
Вектор ва скаляр катталикни фарқлайди	4	Скаляр катталикни ёзади	1
		Вектор катталикни ёзади	1
			13

“Физика” тталиклар ва уларни ўлчаш” бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига кўра ота - оналарга маълумот бериш учун тайёрланган рубрика

*Таълим олувчининг ота-онаси*_____

Баҳолаш мезони	Таълим олишдаги муваффақият даражаси		
	Паст	**Ўртача**	**Юқори**
Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини тўғри мослаштиради	Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини тўғри мослаштира олмайди	Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини тўғри мослаштиришда хатоликка йўл қўяди	Физик катталикларнинг ўлчов бирликларини тўғри мослаштиради
Катта ва кичик	Катта ва кичик	Катта ва кичик	Катта ва кичик

сонларни ёзишда каррали ва улушли қўшимчаларни қўллайди: см, м, мкм, нм ларда ифодалайди	сонларни ёзганда каррали ва улушли қўшимчаларни қўллай олмайди: см, м, мкм, нм ларда ифодалай олмайди	сонларни ёзишда каррали ва улушли қўшимчаларни қўллашда қийналади: см, м, мкм, нм ларда ифодалашда хатоликка йўл қўяди	сонларни ёзишда каррали ва улушли қўшимчаларни тўғри қўллайди: см, м, мкм, нм ларда ифодалайди
Асбобнинг бўлим қийматини аниқлайди	Асбобнинг бўлим қийматини аниқлай олмайди	Асбобнинг бўлим қийматини аниқлашда хатоликка йўл қўяди	Асбобнинг бўлим қийматини аниқлайди
Вектор ва скаляр катталикларни фарқлайди	Вектор ва скаляр катталикларни ажрата олмайди	Вектор ва скаляр катталикларни фарқлашда хатоликка йўл қўяди	Вектор ва скаляр катталикларни фарқлайди

Физика фанидан 1-чорак учун жамловчи баҳолаш топшириқлари.

1.Расмда тасвирланган секундомерлар ёрдамида вақтни қандай аниқликда ўлчаш мумкин?

А)_____[1] В)_____ [1]

2. Ер Қуёш атрофида айланаётганда моддий нуқта бўладими? [4]

А) моддий нуқта бўлади

В) моддий нуқта бўлмайди

С) моддий нуқта бўлиши ҳам бўлмаслиги ҳам мумкин

Д) Ер Қуёш атрофида айланмаганда моддий нуқта бўлади.

3. 20 м/с неча км / соат бўлади? [1]

А)72 В)54 С)36 Д)75

4. Босиб ўтилган йўлнинг вақтга нисбати қандай физик катталик? [1]

А) йўл В) босим С) вақт Д) тезлик

5. Мослаштиринг [5]

Ҳар қандай ҳаракатнинг асосий хусусияти –	унинг вазиятини бошқа жисм билан таққослаш

Жисм ҳаракатини тавсифлаш – ..... демакдир	йўл
Бошқа жисмлар ҳаракати шу жисмга нисбатан қараладиган жисм ..... дейилади.	траектория
Жисм ҳаракатланадиган чизиқ – ...	унинг нисбийлигидир
Жисм ҳаракатланаётган траектория узунлиги – ..	саноқ жисми

6. А) Кўчиш – _____ [1]

В) Кўчиш билан траектория устма - уст тушиши мумкинми? _____ [1]

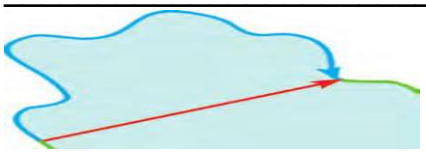

С) Расмда траектория ва кўчишни белгиланг [1]

7. Ҳаракат графигидан фойдаланиб, автомобилнинг 2 с да босиб ўтган йўлини топинг [2]

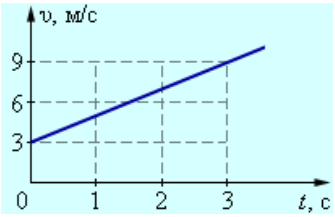

_____ [1]

8. Қуённинг тезлиги 15 м/с, дельфинни тезлиги эса 72 км/соат.

А) Улардан қайси бирининг тезлиги катта_____ [1]

В) Нима учун _____[1]

9. Автобус дастлабки 9 км йўлни 36 км/соат тезлик билан, кейинги 27 км йўлни эса 54 км/соат тезлик билан босиб ўтди. Автобус ҳаракатининг ўртача тезлиги қандай?

А) ХБТ ўтказиб ҳисобланг_____[1]

В) Автобус йўлнинг биринчи қисмини қанча вақтда босиб ўтганини топинг. _____[1]

С) Автобус йўлнинг қолган қисмини қанча вақтда босиб ўтганини топинг. _____[1]

D) Ўртача тезликни топинг _____[1]

Балл қўйиш жадвали

	Жавоб	Балл
1.	А) В)	1 1
2.	А	1

3.	**А**	1
4	**А**	1
5	Ҳар қандай ҳаракатнинг асосий хусусияти – унинг нисбийлигидир	1
	Жисм ҳаракатини тавсифлаш – унинг вазиятини бошқа жисм билан таққослаш демакдир	1
	Бошқа жисмлар ҳаракати шу жисмга нисбатан қараладиган жисм саноқ жисми дейилади.	1
	Жисм ҳаракатланадиган чизиқ – траектория	1
	Жисм ҳаракатланадиган траектория узунлиги – йўл	1
6	Кўчиш – жисмнинг бошланғич вазияти билан охирги вазиятини туташтирувчи йўналтирилган тўғри чизиқ кесмасидан иборат	1
	Кўчиш билан траектория устма - уст тушиши мумкин	1
	траектория ва кўчишни белгилаб кўрсатади	1
7	3м	2
8	20 м/с	1
	Дельфиннинг тезлиги катта 15 м/с < 20 м/с	1
9	9000м -10м/с; 27000м- 15м/с	1
	900 с	1
	1800 с	1
	12 м/с	1
	20	

«Кимё» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

7-синф 1-чорак буйича сумматив бахолаш топшириклари

1.Атомларнинг муайян бир туридан ташкил топган бу [1]
А) Элемент В) Бирикма С) Аралашма Д) Йигинди

2.Берилган тизимдан элементни курсатингиз.
А) ош тузи В) сув С) кислород Д) хаво [1]

3.Берилган фикрларнинг тугри ёки нотугрилигини курсатинг. Кимёни урганиш пайтида лаборатория ва амалий ишлар бажаришда:

№	Фикр	тугри	нотугри
1	Факат соф моддалар билан иш олиб бориш керак		
2	Ёниб турган спирт шамини авайлаб жойидан кузгатиш мумкин		

4.Жадвални аралашма, бирикма ва элемент тушунчалари юзасидан туликтирингиз [3]

Тушунча	**Тури**	**Таркиби**	**Булиниш кобилияти**
	Бир жинсли	доимий	Факат кимёвий реакция ёрдамида парчаланиб, бошка моддага айланиши мумкин

аралашма	Хар жинсли		Физикавий усул билан ажратиш мумкин
	Бир жинсли	доимий	Физикавий ва кимёвий усул билан бошка моддага парчалаш мумкин

5.Каттик модда таркиби курсатилган молекулалар моделини белгилангиз [1]

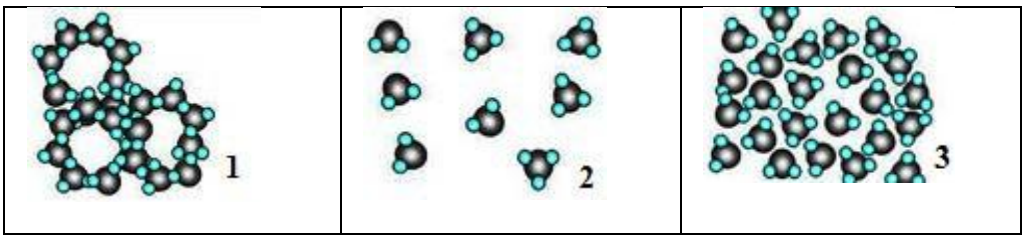

6.Берилган жараёнларни физикавий ва кимёвий жараёнларга ажратингиз. [2]

1)утиннинг ёниши
2) чиннининг суюкланиши
3) бурнинг кукунга айланиши
4)сутнинг ачиши
Физикавий жараён_____
Кимёвий жараён _____

7.Ёгоч кириндиси, кум ва ош тузидан иборат аралашма берилган.
а) Аралашмаларни ажратиш усулларини курсатиш билан бир катор, аралашмани ажратиб олиш режасини тузинг [3]
_____
_____
б)Аралашмани ажратиш давомида учрайдиган аралашмаларнинг турларини жадвалга тулдиринг [2]

Бир жинсли аралашма	Хар жинсли аралашма

8.Расмда сув хар хил холатда буладиган график курсатилган
(a) D кисмидаги жараённи номланг_____ [1]
(b) C кисмидаги жараённи заррачаларнинг кинетик назарияси асосида тушунтиринг_____
_____ [1]
(c) кайнаган сувнинг 0 градусгача совуш эгри чизигини чизинг [1]
(х укин танглайди, у укин танглайди, эгри чизик чизади)

Балл куйиш жадвали

№	Жавоб	балл	Кушимча маълумот
1	А	1	
2	С	1	
3	а-тугри, б-нотугри	1	

4	бирикма Узгарувчан элемент	1 1 1	
5	1	1	
6	Физикавий жараён 2,3 Кимёвий жараён 1,4	1 1	Хар икки тугри жавобга 1 балл
7	Сув кушиш Ёгочни ажратиш учун сузиш Кумни ажратиш учун тиндириш ва сузиш Сув билан туз аралашмасини буглантириш **Бир жинсли** — Сув + туз **Хар жинсли** — ёгоч +туз+кум; ёгоч+туз+кум+сув; туз эритмаси+кум	3 2	Жавобнинг маъносини узгартмайдиган бошка термин кабул килинади.
8	(a) кайнаш (b) температура юкорилаган сари заррачаларнинг орасидаги кен3ст3к катталашиб, тезрок харакатлана бошлайди 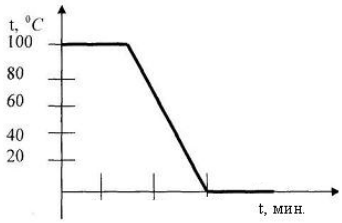 (c	1 1	x укини танглайди, у укини танглайди, эгри чизик чизади

7 – синф Кимё фанидан 2-чорак буйича сумматив бахолаш топшириклари

1.Кальций элементининг белгисини курсатинг [1]

А) К В) Mg С) С Д) Са

2.Металмаслар каторини курсатинг [1]

А) K, Mg, C, Ca В) C, H, Cl, N

С) C, H, K, Ca Д) Li, Ca, K, Mg

3.Металга бир мисол келтиринг [1]

_____

4.Оддий ва мураккаб моддаларни курсатинг:

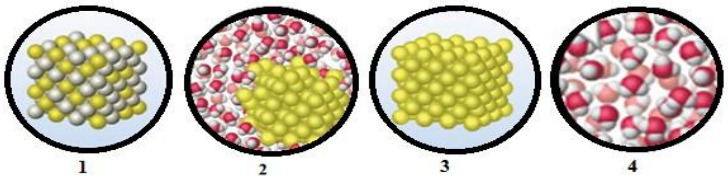

Оддий моддалар: _____

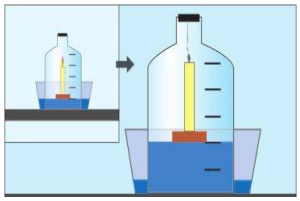

Мураккаб моддалар: _____ [3]

5.Расмда калпок тагида мой шамнинг ёниши курсатилган.

(а) Мой шамнинг учиш сабабини тушинтиринг [1]

(б) Сув сатхининг кутарилиш сабабини тушинтиринг [1]

6.(а) Ядро таркибида 5 протон бор. Электрон сонини аникланг [1]

_____

(б) Тартиб раками 9, элементнинг ядро таркибидаги элементар заррачаларни номланг [2]

_____

7.Расмда хар хил шароитдаги моддаларнинг ёниши курсатилган.

(а) Тоза кислороддаги ёнишни курсатинг [1]

(б) Модданинг тоза кислородда яхши ёниш сабабини тушунтиринг [1]

8.(а) Фосфорни ёккан пайтда тузилган оксидга сув кушиб устига кук лакмус (индикатор) томизадиган булсак, кук лакмуснинг ранги кизилга узгаради. Рангнинг узгариши кислота тузилганлигини билдиради. Фосфор оксидининг табиатига таъриф беринг [1]

_____

_____

(б) Майший хаётда сундирилмаган охак деб номланадиган моддани куп ишлатади. Бу модданинг кимёвий номи кальций оксиди. Сундирилмаган охакни сув билан кушиб сундиради, шу пайт охак суви деб номланадиган бирикма олинади. Охак сувига фенолфталейн эритмасидан томизадиган булсак, танкурай рангига буялади. Бу жараён охак сувининг мухити асосли (ишкорий) эканлигини билдиради. Сундирилмаган охак кандай оксидлар гурухига ётади? [1]

_____

9.Хозирги вактда автомобилларнинг ичдан ёнадиган двигателларида утин сифатида углеводородли бирикмаларни (бензин, керосин) ишлатилади.

(а) утин ёнган пайтда хавога ажраладиган газларни ёзинг

i Тулик ёниш пайтида

_____ [1]

ii Чала ёниш пайтида

_____ [1]

(б) Тулик ёниш пайтида тузиладиган газларнинг зарарли томонини ёзинг

_____ [1]

(с) Зарарли газларнинг хавога таркалмас йулини таклиф этинг

_____ [1]

(д) Зарарли газлардан химоялаш учун олиб бориладиган ишларни ёзинг

_____ [1]

Балл куйиш жалвали

№	Жавоб	Балл	Кушимча маълумот
1	Д	1	
2	В	1	
3	Хохлаган металл номини ёки белгисини ёзади	1	
4	Оддий моддалар - водород, кальций, фосфор мураккаб моддалар – ош тузи,крахмал, канд	3	
5	(а) калпок тагидаги кислород гази тугади (б) хаво таркибининг 1/ 5 кисми кислород гази	1 1	
6	(а) 5 электрон (б) 9 протон 10 нейтрон	1 2	
7	(а) 2 б) таркиби тоза	1 1	
8	(а) Кислотали (б) ишкорий	1 1	
9	(а) і тулик ёниш: карбонат ангидрид гази, сув ва азот оксидлари (а) іі чала ёниш: ис гази, куя (б) ёмгир билан аралашиб кислотали ёмгир тузилади (с) утин турини бошка зарарлиги оз утин турига алмаштириш, электромобильларни ишлатиш, кукаламзорлаштириш	1 1 1 1	Урнини боса оладиган утин турлари ёки сузгилар урнатиш деб ёзилса жавоб кабул килинади

8– синф Кимё фанидан 1-чорак буйича сумматив бахолаш топшириклари

1.Магний атоми учун тугри тушунчани аникланг

2.Магнийнинг ташки электрон каватида 2 электрон бор.

3.Магний ташки электрон каватидаги 2 электронни бериб юбора олади

4.Магний ташки каватига 3 электрон кушиб олади.

5.Mg^{2+} ионини туза олади

6. Mg^{2-} ионини туза олади

А) 1,2,4 В) 2,4 С) 3,5 Д) факат 4

2.Иккинчи гурух элементларининг электронларининг электрон каватларда жойлашиши буйича тугри тушунчани танланг

$_{+4}Be$ $2e^-$ /$2e^-$ $_{+12}Mg$ $2e^-$ / $8e^-$ / $2e^-$ $_{+20}Ca$ $2e^-$ / $8e^-$ / $8e^-$ / $2e^-$

А) Иккинчи гурух элементлари учун ташки каватдаги электронлар сони 3 га тенг.

В) Электронлар атомда бир хил таралади

С) Электронлар атомда ядродан узоклашган сари ортиб борётган энергетик каватларда аста-секинликда жойлашади

Д) Электронлар атомда ядрода масофанинг камайиши тартиби билан жойлашган энергетик каватларда секинликда жойлашади.

3.Куйида берилган бирикмаларнинг формуласини «нольлик йигинди» усули буйича тузинг.

1) Al^{3+} ва S^{2-} _____

2) P^{5+} ва Cl^{-}_____

4.Сундирилмаган охакни олиш учун охактошни (кальций карбонатини) куйдириш (киздириш) керак.Шу билан катор, сундирилмаган охакка сув кушса, у сундирилган охакка (кальций гидроксидига) айланади. Ушбу узгаришларни реакция тенгламалари турида ёзиб курсатинг.

1) Охактошнинг парчаланиши

_____

2) Сундирилмаган охакни сундириш

_____

5.Берилган чизма намунаси буйича тузилувчи ионларнинг формуласини ёзинг:

Катион_____	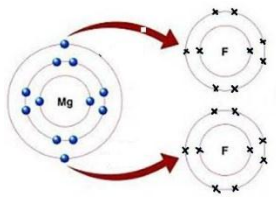
Анион:_____	

6.Кислород гази тирикчилик учун ахамиятли газ. Кислород гази кислороднинг икки атомидан иборат эканлиги барчамизга маълум. Кислороднинг даврий жадвалдаги тутган урнига караб куйидагиларга жавоб беринглар:

(а) электрон конфигурациясини _____

(б) электронли график формуласини _____

7.Жадвалда берилган кимёвий реакция типларини аникланг:

№	Кимёвий реакция тенгламалари	Реакция типи
1	$H_2 + Cl_2 \rightarrow 2HCl$	
2	$CuO + H_2 \rightarrow Cu + H_2O$	
3	$CaCO_3 \rightarrow CaO + CO_2$	
4	$NaCl + AgNO_3 \rightarrow AgCl + NaNO_3$	

8.Лабораторияда водород газини олиш учун куйидагича реакция олиб борилади. Уртача фаол металл + суюлтирилган кислота туз + водород Реакция типини аникланг

_____

9.Одамни чумоли чакканда чаккан жойи каттик ачиша бошлайди. Унинг сабаби чумолидан ажраладиган кислотада. Кислота терига теккан жойини куйдиради, шунинг учун тери ачийдиган булади.Ушбу кислотанинг таркиби: углерод – 26,09 %,водород – 4,35 %, кислород – 69,54 % иборат эканлиги белгили булса, чумоли кислотанинг формуласини ёзинг

10.Расмда темир михнинг хар хил мухитда емирилиш (коррозия) жараёни курсатилган.

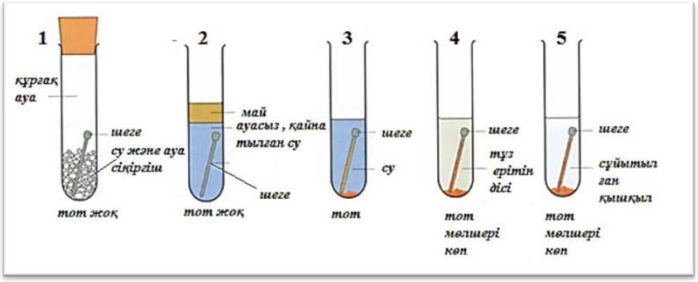

(а) 1-2- пробиркада нима учун темир зангланмаган? Тушунтиринг.

(б) 3-5- пробиркалардаги темир михнинг зангланиш сабаби нимада?

(с) Коррозиядан химоялашнинг хохлаган бир усулини таклиф этинг.

11.Расмда металларнинг суюлтирилган кислота эритмаси билан таъсирлашуви курсатилган.

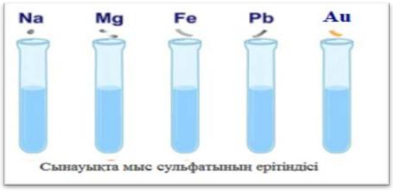

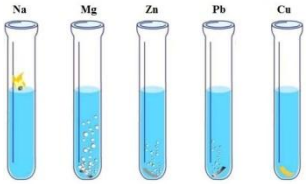

Реакция махсулотининг биттаси – туз эритмаси, иккинчиси эса – газ.
(а) Металлар суюлтирилган кислота билан таъсирлашганда кандай газ ажралади?

(б) Магний ва туз кислотасининг орасидаги реакция тенгламасини кимёвий формулалар ва белгилар оркали ёзиб, тенглаштиринг

12.Расмда мис сульфатининг эритмасига хар хил металларни солиш оркали металларнинг фаоллигини аниклашга доир тажриба курсатилган.
(а) Кайси метални пробиркага солганда реакция юрмайди?

(б) Кайси метални пробиркага солганда миснинг ажралиши шиддатли кечиши кузатилади?

(с) Кайси метални пробиркага солганда хона хароратида миснинг урнига газ пуфакчалари ажралишини кузатиш мумкин?

_____

Балл куйиш жадвали:

№	Жавоблар	Балл	Кушимча маълумот
1	A	1	
2	C	1	
3	Al_2S_3 PCl_5	1 1	
4	$CaCO_3 \longrightarrow CaO + CO_2$ $CaO + H_2O \longrightarrow Ca(OH)_2$	1 1	
5	Mg^{2+} F^-	1 1	
6	$_{+8}O\ 2e^-)\ 6e^-$ $1s^2\ 2s^2\ 2p^4$	1 1	
7	Бирикиш реакцияси Урин олиш реакцияси Ажралиш реакцияси Алмашиниш реакцияси	Хохлаган тугри икки жавоб учун 2 балл	Бошка жавоб кабул килинмайди
8	Урин олиш реакцияси	1	Бошка жавоб кабул килинмайди
9	26,09 % : 12 = 2,17 углерод 2,17 : 2,17 = 1 4,35% : 1 = 4,35 водород 4,35 : 2,17 = 2 69,54 % : 16 = 4,35 кислород 4,35 : 2,17 = 2 формуласи: HCOOH	1 1 1	Бошка жавоб кабул килинмайди
10	(а) 1-пробиркада кислород ва сув йук 2-пробиркада «кислороднинг келишига мой халакит келтиради» (б) занг пайдо киладиган факторлар : сув, хаво (с) сиртини коплаш ва хоказо	1 1 1	Бошка жавоб кабул килинмайди
11	(а) водород (б) $Mg + 2HCl = MgCl_2 + H_2$ Реакция тенгламасини тенглаштиргани учун	1 1 1	Бошка жавоб кабул килинмайди
12	(а) Au (б) Mg (с) Na	1 1 1	Бошка жавоб кабул килинмайди
	Хаммаси	**25 балл**	

«Биология» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

II чорак учун жамловчи баҳолаш шарҳи

Бажариш вақти - 40 дақиқа
Баллар миқдори-30 балл
Топшириқ турлари:

ҚЖ - қисқа жавобни талаб қиладиган вазифалар;
БЖ - батафсил жавобни талаб қиладиган вазифалар.

Ушбу ЧЖБ 15 вазифасидан иборат бўлиб, вазифалар қисқа ва батафсил жавобларни ўз ичига олади.

Қисқа жавобни талаб қиладиган саволларда ўқувчи жавобни рақамли қиймат, сўз ёки қисқа жумла шаклида ёзади.

Батафсил жавобни талаб қиладиган вазифаларда, ўқувчи максимал балл олиш учун масалани ечишдаги барча ҳаракатлар кетма-кетлигини кўрсатиши керак.

II- чорак учун жамловчи баҳолаш спецификацияси

Бўлим	Текшириш мақсади	Ўйлаш қобилиятининг даражалари	Топшириқ сони *	Топшириқ №*	Топшириқ тури*	Бажариш вақти, мин*	Балл*	Бўлим бўйича балл*
Моддаларнинг ташилуви	8.1.3.5 Лимфа системаси билан қон, тўқима суюқлиги билан лимфа орасидаги ўзаро боғлиқлигки таърифлаш	Қўллаш	11	1	ҚЖ	4	3	24
	8.1.3.1 Қон таркиби ва функциясини таърифлаш	Билиш ва тушиниш		2	ДЖТ	1	1	
	8.1.3.2 Микропрепаратлар ёрдамида хар ҳил организмларнинг қон ҳужайралари тузилишини ўрганиш	Юқори даража қобилиятлари		3	ҚЖ/ТЖ	3	2	
	8.1.3.3 Лейкоцит типларнинг функциясини таърифлаш	Қўллаш		4	ДЖТ	2	1	
	8.1.3.4 Гуморалли ва ҳужайрали иммунитетни солиштириш	Қўллаш		5	ҚЖ	4	3	
	8.4.3.1 Содда ҳайвонлар, замбуруғлар, бактериялар ва вируслар орқали келиб чиқадиган касалликларни таърифлаш ва уларни олдини олиш чораларини тушинтириш	Билиш ва тушиниш		6	ДЖ	1	1	
	8.1.3.6 Касалликларни олдини олишда вакцинациянинг аҳамиятини баҳолаш	Юқори даража қобилиятлари		7	ТЖ	4	3	
	8.1.3.7 Агглютинация ва резусконфликт механизмларини тушинтириш	Билиш ва тушиниш		8	ҚЖ	1	1	

	8.1.3.8 Ҳайвонланинг юрагини тузилиши ва қон томирлар системасининг аҳамиятини таърифлаш	Қўллаш		9	ҚЖ/ТЖ	4	3	
	8.1.3.9 Қон томирлари деворлари тузилиши ва уларнинг функциялари орасидаги боғлиқликни ўрганиш	Қўллаш		10	ҚЖ/ТЖ	4	3	
	8.1.3.11 Жисмоний машғулотларни юрак ишига таъсирини ўрганиш.	Қўллаш		11	ТЖ	4	3	
Нафас олиш	8.1.4.1 Ўпка ва тўқимадаги газ алмашиниш механизмини таърифлаш	Қўллаш	4	12	ҚЖ	2	1	6
	8.1.4.2 Нафас олиш ва нафас чиқариш механизмини тушинтириш	Қўллаш		13	ҚЖ	1	1	
	8.1.4.3 Ўпкани тириклик сиғимини аниқлаш. Тинч ҳолатда ва жисмонан кўп ҳаракатдаги нафас олишининг миқдорини аниқлаш.	Юқори даража қобилиятлари		14	ТЖ	4	3	
				15	ҚЖ	1	1	
Жами:			15	15		40	30	30

«Биология» фанидан 2-чорак учун жамловчи баҳолаш топшириқлари

1.Расмдан фойдаланиб организмнинг ички муҳит суюқлиги турларини аниқлаб, улар орасидаги боғлиқликни таررифланг.

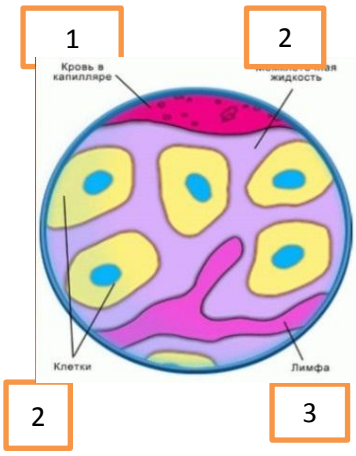

1_____
_____
2_____
_____
3_____
_____
[3]

2.Қон таркиби берилган, функциясини ёзинг.

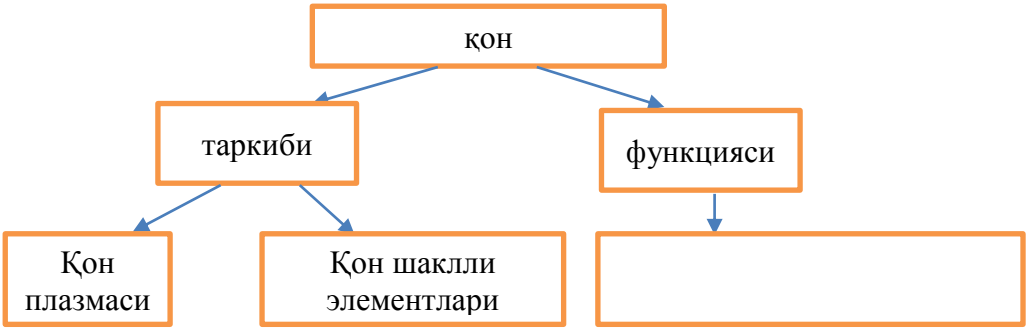

[1]

3.Қуйидаги организмларнинг қон ҳужайралари фарқини айтинг.

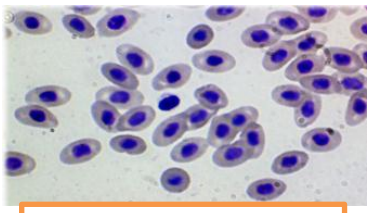

лама

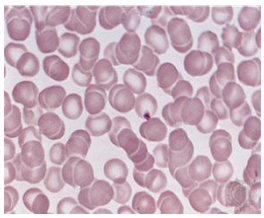

одам

Лама_____

Одам_____
[2]

3. Қуйидаги лейкоцит типларининг умумий функциясини ёзинг.
4.

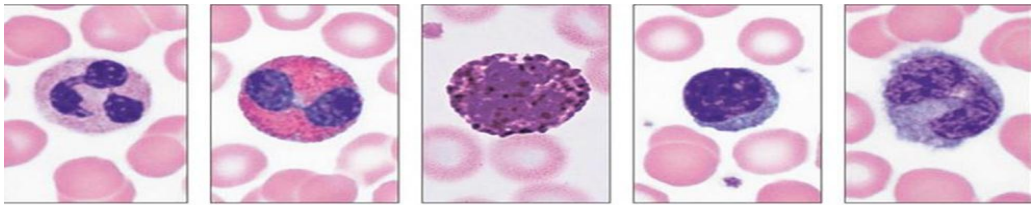

нейтрофи	эозинофи	базофил	лимфоцит	монофиц

_____

[1]

5.i. Жадвалда гуморалли ва ҳужайрали иммунитет тузилмаси берилган. Ҳар бир тури қандай вазифа бажаради?

	1	2
а в с д	эритроцит антиген антитела фагоцитли	Микробларни нобуд қилади фагоцитлар бактериялар антитела

[2]

ii. Иммунитетга асос солган олимлар.
A. Р.Гук; А.Левеннгук
B. И.И.Мечников; П.Эрлих
C. Д.И.Ивановский; Л.Пастер
Д. Т.Шванн; М.Шлейден

[1]

6. Ҳаво орқали юқадиган вирусли касаллик турини аниқланг.
а. Ич буруғи
в. Дифтерия
с. Герпес (учуқ)
д. Лейшманиоз

[1]

7. **i**. Сифатсиз тайёрланган вакцинанинг одамга таъсири:
а. Ҳеч қандай таъсири йуқ
в. Организмга салбий таъсир кўрсатади
с. Ижобий таъсир кўрсатади
д. Организм ҳаётини тўхтатади. [1]

ii. Организмнинг қандай ҳолатида даволаш зардобини қўллашга бўлмайди? Жавобингизни асосланг.

_____

_____

_____ [2]

8. Қон гуруҳлари бир-бирига мос келмай қолганда эритроцитлар бир-бирига ёпишиб қолади. Бу ҳодиса қандай номланади?

_____ [1]

9. **i**. Иссиққонли организмни топинг.

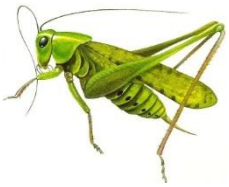

1 2 3 4

_____ [1]

ii. Бақа билан калтакесак юрагини солиштириб ўхшашлиги ва фарқини ёзинг.

Ўхшашлиги	Фарқи

[2]

10. Ушбу қон томирлари деворининг номларини айтинг ва функциясини таърифланг.

артерия капилляр вена

1._____

2._____

3._____

[3]

11.Қуйидаги расмлардан фойдаланиб, юрак ишини таърифланг.

а. в. с. .

_____

_____

[3]

12. Жадвалда берилган маълумотларни «Т»(тўғри) ва «Х» (нотўғри) эканлигини аниқланг.

маълумотлар	**Т**	**Н**
Газ алмашинувининг асосий механизми-диффузия		
капилляр орқали O_2 тўқима суюқлигига ўтади		
Ўпкадаги газ алмашинуви ўпка артериясида боради		
Нафас чиқарилгандаги ҳавонинг таркиби - 21% O_2 бўлади		
Тўқималарда қон CO_2 гази билан тўйинади		

[1]

13. Айёлларнинг нафас олиш типи қандай аталади?

_____ [1]

14.Ўпканинг тириклик сиғимини аниқланг.

Тинч ҳолатда	Чуқур нафас олганда	Чуқур нафас чиқарганда

[3]

15. Одамда жисмонан кўп ҳаракатдан сўнг нафас олиши тезлашади. Сабабини тушинтиринг?

_____[1]

Балл қўйиш жадвали

Савол	Жавоб	Балл	Қўшимча маълумот
1	i 1 қон; 2 лимфа; 3 тўқима суюқлиги; ii. Заҳира моддалари билан таъминлайди зарарли моддалардан тозалайди оралиқ вазифани бажаради	 1 1 1 1	
2	транспорт	1	Ҳар қайси 3та жавоб қабулланади
3	лама-эритроцити чўзиқроқ, ядроси бор адам-эритроцити юмалоқ, ядроси йўқ	1 1	
4	ҳимоя	1	Ҳар қайси 2та жавоб қабулланади
5	i Жавоб: Д. фагоцитли, антителали ii Жавоб: В. И.И.Мечников; П.Эрлих	 1 1 1	
6	С. Герпес (учуқ)	1	
7	i В- организмга салбий таъсир кўрсатади ii	 1	

	одам касал бўлганда, ёки қандайдир бошқа касаллик қўзғатувчисини юқтурганда	2	
8	агглютинация	1	
9	і ғоз іі ўхшашлиги - юраги 3 камерали. фарқи-калтакесакнинг юрак қоринчаси қисман парда билан бўлинган	1 2	
10	ташқи-эгилувчанлик, мустаҳкамлик ўрта-эгилувчанлик,қисқарувчанлик ички-ишқаланишни камайтиради,мустаҳкамлик	2	
11	Тинч ҳолатда юракнинг 1минутдаги қисқариши Ўтирган ҳолдаги томирнинг уруши, юракнинг қисқариши Жисмоний машқлардан сўнг томирнинг уруши, юракнинг қисқариши	3	Ҳар қайси 2та жавоб қабулланади
12	1-т 4-н 2-т 5-т 3-н	1	Ҳар қайси 3та жавоб қабулланади
13	Кўкрак орқали нафас олиш	1	
14	1-500мл, 2-1500мл, 3-1500 мл	3	
15	Физикавий куч тушиши сабабли юрак қисқариши ва томир уруши тезлашади.	1	
	Жами-15	30	

Жамловчи баҳолаш натижаси ҳақида ота-оналар учун ахборот

Ўқувчининг исм ва фамилияси _____

Баҳолаш мезонлари	**Билим савиясининг даражаси**		
	Қуйи	**Ўрта**	**Юқори**
Лимфа айланиши ва унинг фҳамиятини билади	Лимфа айланишини таърифлашда қийналади	Лимфа системаси билан қон, тўқима суюқлиги билан лимфа орасидаги ўзаро боғлиқлигки таърифлашда ҳатоликларга йўл қўяди	Микропрепаратлар ёрдамида хар ҳил организмларнинг қон ҳужайралари тузилиши фарқларинии тушинтиради
Қоннинг таркиби ва функциясини таърифлайди	Қоннинг таркибини ажратишда қийналади	Қоннинг функцияларини ажратиб ёзишда ҳатоликларга йўл	Қоннинг транспорт, гомеостаз, ҳимоя функцияларини ажратади

		қўяди	
Микропрепаратлар ёрдамида хар ҳил организмларнинг қон ҳужайралари тузилишини ўрганади	Ҳар хил организмларни қон ҳужайраларини ажратишда қийналади	Қон ҳужайралари шакли, миқдори ва ядросининг борлигига қараб солиштиришда ҳатоликларга йўл қўяди	Микропрепаратлар ёрдамида хар ҳил организмларнинг қон ҳужайралари тузилишини ўрганади
Гуморалли ва ҳужайрали иммунитетни таърифлайди	Лейкоцит турлари функцияларини таърифлашда қийналади	Гуморалли ва ҳужайрали иммунитетни солиштиради	Лейкоцит типлари ва уларнинг функциясини таҳлил қилади
Юқумли касалликлар ва уларни олдини олиш чораларини билади	Юқумли касалликлар турларини номлашда ҳатоликларга йул қўяди	дизентерия, фитофтороз, вабо, дифтерия, лейшманиоз, герпес касалликлари ҳақида маълумот билади	Содда ҳайвонлар, замбуруғлар, бактериялар ва вируслар орқали келиб чиқадиган касалликларни таърифлаш ва уларни олдини олиш чораларини таърифлайди
Юрак-қон томирлар системасини таърифлайди	Очиқ ва ёпиқ қон айланиш системасини таърифлашда ҳатолашади	Одамнинг қон айланиш системасини билади	Одам ва ҳайвонларнинг қон айланиш системасини таърифлайди
Нафас олиш ва нафас чиқариш механизмини таърифлайди	Альвеола билан қон орасида газ алмашинувини тушинтиришда ҳатоликларга йўл қўяди	Нафас олиш ва нафас чиқариш механизмини таърифлайди	Ўпканинг тириклик сиғимини, тинч ҳолатдаги ва жисмонан кўп ҳаракатдаги нафас олишининг миқдорини аниқлайди

«География» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

№107 Ю.Сареми номли мактаб лицейининг География фани укитувчиси

9 синф

Бўлим: Табиий география

Мавзу: Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи ва тектоникаси.

Минерал ресурсларни қазиб олиш ва қайта ишлаш марказлари.

Минерал ресурсларни қазиб олишдаги муоммолар.

Ўқиш мақсадлари: 9.3.1.1. Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоникаси, рельеф шаклларини аниқлайди.

9.3.1.5.Минерал ресурсларни қазиб олиш ва қайта ишлаш марказларини картадан аниқлайди.

9.3.1.7.Минерал ресурсларни қазиб олишдаг муоммолар ва уларни ечимини излайди

Баҳолаш мезонлари:

- ✓ Қозоғистон ҳудудини рельеф шаклларини аниқлайди
- ✓ Минерал ресурсларни марказларини картадан аниқлайди
- ✓ Муоммолар ва уларни ечимини излайди

Фикрлашнинг юқори босқичи: Таҳлил, жамлаш, баҳолаш боқичларини қўллаш.

Бажариш вақти: 20 мин

Топшириқ

1.Қозоғистоннинг рельеф шакллари ва уларнинг қисмларини мослаштиринг.

1.Қулунди текислиги		А) Шарқий Европа текислиги
2.Қалба тизмаси		Б) Шимолий қозоқ текислиги
3.Жайиқ – Жем устюрти		В) Тянь-Шань тоғи
4.Узунқора тизмаси		Г) Олтой тоғи
5.Биршоғир ботиғи		Д)Муғолжар тоғи

1	
2	
3	
4	
5	

2. Контур картада Қозоғистоннинг фойдали қазилмаларини шартли белгилари билан белгиланг

1.Экибастуз – кўмир конлари
2.Доссор – нефть конлари
3.Жезқазған – мис конлари
4.Рудний – темир конлари
5.Ўскемен – полиметалл конлари.

Қозоғистон фойдали қазилмалари

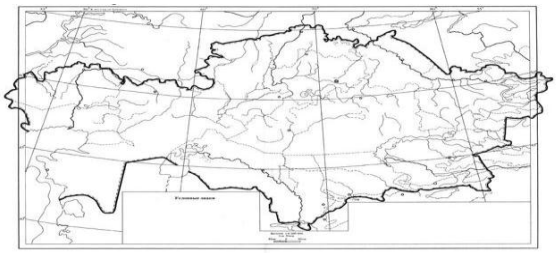

3. Экибастуз тошкўмир кон ўрининнинг заҳираси (10 млрд т) бор-йўғи 155 км^2 ни ташкил қиладиган кичик майдонда жойлашган. У 1955 йилдан бери ўзлаштирилиб келади. Шу вақт ичида 2 млрд т кўмир қазиб олинган. Бундай тез суръатда ўзлаштириш СССР-даги ҳеч бир кўмир ҳавзасида бўлган эмас. 1 т кўмир қазиб олишга тайёргарлик кўриш учун 1 м^3 бўш жинс чиқарилади, Кузнецк ҳавзасида эса (Россия) – 7 м^3. Кўмирни ёқиш учун Экибастуз МТЭС-1 ва 2 (қуввати 4 млн ва 1 млн тегишли равишда), Россияда эса Рефтинск (3,8 млн кВт), Троицк (2,5 млн кВт) МТЭС-си ва Омбидаги 5 ИЭС махсус қурилган

1. Фойдали қазилмалар деб нимага айтилади?
2. Қозоғистондаги йирик темир ҳавзалари қаерда жойлашган?
3. Қозоғистондаги йирик тошкўмир ҳавзаларининг муоммоларини айтинг.

Бахолаш критерийлари	**Топширик №**	**Дескриптор**	**балл**
		Таълим олувчилар	
Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоник тузилишини аниқлайди.	1	Шарқий Европа текислиги қисмини аниқлайди	1
		Шимолий қозоқ текислиги қисмини аниқлайди	1
		Тянь-Шань тоғи тизмасини аниқлайди	1
		Олтой тоғи тизмасини аниқлайди	1
		Муғолжар тоғи қисмини аниқлайди	1
Контур картада фойдали қазилмаларни белгилайди	2	Картада кўмир конларини белгилайди	1
		Картада нефть конларини белгилайди	1
		Картада мис конларини белгилайди	1
		Картада темир конларини белгилайди	1
		Картада полиметалл конларини белгилайди	1
Фойдали қазилмаларни қазиб олишни таққослаш ва уларни муаммоларини ҳал килиш йўлларини тасниф этиш	3	Фойдали қазилмаларни фойдаланишига кўра гуруҳлаштиради	1
		Йирик темир ҳавзалари аниқланади	1
		Тошкўмир қазиб олишдаги муаммолар ва уларни ҳал килиш йўлларини тасниф этилади	1
Жами балл			13

“Табиий география” бўлими бўйича жамловчи баҳолашнинг натижасига кўра ота-оналарга бериладиган рубрика

*Ўқувчининг исми ва фамилияси:*_____

Баҳолаш мезонлари	**Ўқув натижалари**		
	паст	**Ўрта**	**юқори**
Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоник тузилишини аниқлайди.	Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоник тузилишини аниқлашда қийналади	Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоник тузилишини аниқлашда хатоликларга йўл қўяди, рельеф шакллари ва уларнинг қисмларини мослаштиришда хатоликлар мавжуд.	Қозоғистон ҳудудини геологик тарихи, тектоник тузилишини аниқлайди
Контур картада фойдали қазилмаларни белгилайди	Контур картада фойдали қазилмаларни белгилашда қийналади	Контур картада кўмир конларини, нефть конларини, мис конларини темир конларини, полиметалл конларини белгилашда хатоликларга йўл қўяди.	Контур картада фойдали қазилмаларни белгилайди
Фойдали қазилмаларни қазиб олишни таққослаш ва уларни муаммоларини хал килиш йўлларини тасниф этиш	Фойдали қазилмаларни қазиб олишни таққослаш ва уларни муаммоларини аниқлашда қийналади	Фойдали қазилмаларни қазиб олишни таққослаш ва уларни муаммоларини хал килиш йўлларини таклиф этишда хатоликларга йўл қўяди	Фойдали қазилмаларни қазиб олишни таққослаш ва уларни муаммоларини ҳал килиш йўлларини тсниф этиш

География фани ўқитувчиси Исраилова Лазокат Акрамовнанинг иш тажрибасидан

1-ЧОРАК БЎЙИЧА ЖАМЛОВЧИ БАҲОЛАШ СПЕЦИФИКАЦИЯСИ

1-чорак бўйича жамловчи баҳолашга тасниф

Узоқлиги – 40 минут

Балл сони – 30

Топшириқнинг тури:

КТБ -кўп танлови бор топшириқлар;

ҚЖ – қисқа жавобни талаб этадиган топшириқлар;

ТЖ –тўлиқ жавобни талаб этадиган топшириқлар.

Жамловчи баҳолашнинг тузилиши

Берилган нусха кўп жавобли тест саволлари ва қисқа/тўлиқ жавобни талаб этадиган саволларни ўз ичига оладиган 9 топшириқдан иборат.

Тест топшириқларини таълим олувчи кўрсатилган нусхаларнинг тўғри бир жавобини танлайди.

Таълим олувчи қисқа жавоб талаб этадиган савлларга сўз ёки қисқа гап турида жавоб беради. Тўлиқ жавобни талаб этадиган саволларга тўлиқ жавоб бериш керак. Таълим олувчининг географик билимини таҳлил қилиш ва қўллай билиш қобилияти орқали баҳоланади.

1чорак бўйича жамловчи баҳолашдаги топшириқларнинг таърифи

Бўлим/бўлимча	Текшириладиган мақсад	Ўйлаш кўникмаларининг даражаси	Топшириқ сони*	Топшириқ № *	Топшириқ тури*	Бажариш вақти, мин*	Балл*	Бўлимга бериладиган балл сони
Геоик тадқиқот услуби - *тадқиқот ва тадқиқотчилар*	8.1.1.1 География фанининг тармоқлабўлинишини график турда кўрсатиб тушунтирадирга	Қўллаш	1	3	ҚЖ	4	4	13
	8.1.1.2 География фани тармоқларидаги аҳамиятга эга тармоқларни аниқлайди	Қўллаш	1	4	ҚЖ	3	3	
	8.1.1.4 Сонли ва сифатли географик маълумотларни таҳлил қилади	Юқори даража кўникмалари	1	8	ТЖ	10	6	
Картография ва маълумотлар базаси – *Географик хариталар*	8.2.1.1 Мавзули хариталарни таърифлайдиган қўшимча элементларни қурастырады: профиль, диаграмма, график, жадвал	Қўллаш	1	5	ҚЖ	4	3	9
	8.2.1.2 Географик шартли белгилар ва хариталарни таърифлайдиган қўшимча элементларни қўллаб, мавзули хариталарни ўқийди	Қўллаш	1	6	ҚЖ	4	3	
	8.2.1.3 Географик номенклатура объектларни контур харитада кўрсатади	Қўллаш	1	7	ҚЖ	3	3	
Табиий география- *Литосфера*	8.3.1.2 Ер заси турларини гуруҳлайди	Билиш ва тушуниш	1	1	КТБ	1	1	8
	8.3.1.5 Тоғ жинислари ва минералларни турли белгилари бўйича гуруҳлайди	Билиш ва тушиниш	1	2	КТБ	1	1	
	8.3.1.10 Жой компонентини қўшимча таъминлаш асосида ер юзининг инсоният Ҳаёти ва хўжалигига тегизадиганТаъсирига баҳо беради	Юқори даража кўникмалари	1	9	ТЖ	10	6	
Жами			**9**			**40**	**30**	**30**
*Эслатма: * - ўзгартириш киритиш мумкин бўлган бўлим*								

Топшириқ нусхалари ва балл қўйиш жадвал

«География» фанидан 1-чорак учун жамловчи баҳолашнинг топшириқлари

1. Ерпўстини, унинг таркибини, тузилишини ва ривожланиш тарихини тадқиқ этадиган фан .

A) география
B) биология
C) геоморфология
D) геология
E) гидрология [1]

2.Аталган тоғ жинсларининг орасидан химиявий тоғ жинсини топинг.

A) гранит, базальт
B) оҳактош, кварцит
C) чўкинди, оҳактош
D) ош тузи, гипс
E) гранит,мармар [1]

3.Берилган матнни ўқиб чиқинг

(a) Ана шу матн асосида география фанининг тармоқларини графикда кўрсатади [2]
(b) Матндан фан тармоқларининг тадқиқотларини аниқлайди. [2]

География энг қадимги фанлардан бири ҳисобланади. Грекча «гео»- ер, графо-ёзаман демакдир.Яъни «ернинг тасвири» деген маънони билдиради.География бутун Ер шарини, унинг айрим қисмлари табиий шароити, дунё халқларининг хўжалик фаолияти ва ижтимоий ҳаётини ўрганади. География асосан табиий ва иқтисодий географияга бўлинади.Табиий география (юнонча физис-табиат) ер юзасининг табиати, унинг муайян қисмларида рўй берадиган жараён ва ҳодисаларнинг сабабларини тушунтиради.

Иқтисодий география (юнонча экономия-хўжаликни бошқариш) корхоналарни, саноат объектлари, қишлоқ хўжалиги, транспорт тури, алоқа воситалари аҳоли жойлашуви ва табиий бойликларга хўжалик нуқтаи назари билан баҳо беради.

Табиий география умумий ва регионал соҳалардан иборат. Умумий табиий география ер юзи хусусиятининг бутун Ер шарига хос бўлган умумий қонуниятларни ўрганиш билан шуғулланади.Регионал табиий география ер юзаси хусусиятларини алоҳида территорияларга бўлиб ўрганади (материк, регион,давлатларга).

4.Берилган суръатлар орқали аҳамиятга эга бўлган географик тадқиқотларнинг асосий турларини аниқланг

1-суръат

2-суръат

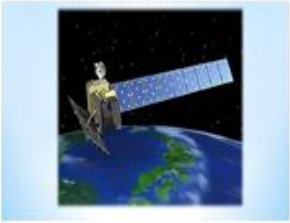

3-суръат

1-суръат
_____ [1]

2-суръат
_____ [1]

3-суръат
_____ [1]

4. Харитада Қозоғистон территориясида ҳароратнинг тақсимланиши берилган. Ана шу мавзули харитани тўлдириш учун 2 та қўшимча элемент қўшиб, сабабини ёзинг.

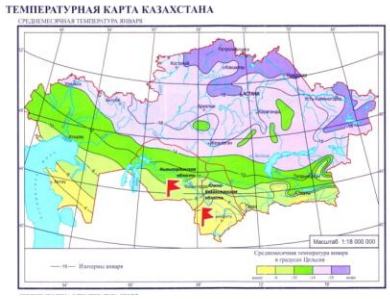

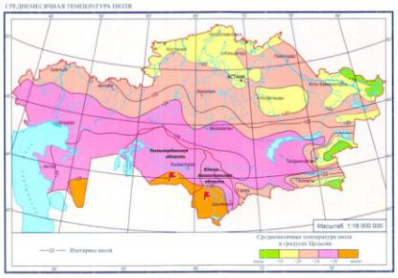

(a) Қозоғистонда ҳарорати юқори бўлган жойни аниқланг._____ [1]
(b) Қозоғистонда ҳарорати паст бўлган жойни аниқланг._____ [1]
(c) Харитада берилган об-ҳаво элементларини ва ҳодисаларни ўқишнинг аҳамиятини тушунтиради._____[1]

6.Берилган мавзули харитадан шартли белгиларнинг 3 турини аниқланг. Шартли белгиларни қўллаб, мавзули харитани ўқинг.

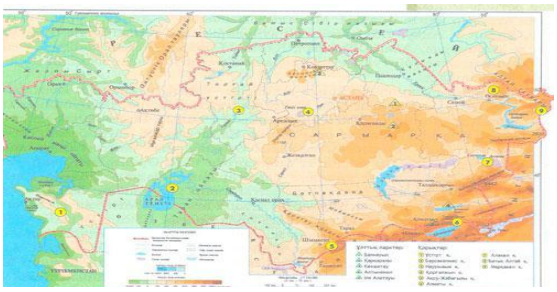

(a)_____ [1]
(b)_____[1]
(c)_____[1]

7.Контур харитада кўрсатинг. [1]

(a) Дунёнинг энг катта ярим ороли . _____[1]
(b) Дунёнинг энг узун дарёси. _____ [1]
(c) Дуненинг энг чуқур кўли. _____ [1]
Америго Веспучи саёхати бўйича берилган карта-схемани таҳлил қилинг

Балл қўйиш жадвали

№	Жавоблар	Балл	Қўшимча маълумот
1	d. геология	1	
2	d. ош тузи. гипс	1	
3	a. География Табиий иқтисодий	1	
	b. Табиий география (юнонча физис – табиат) ер юзасининг Табиати, унинг муайян қисмларида рўй берадиган жараён ва ҳодисаларнинг сабабларини тушунтиради.	1	
	Иқтисодий география (юнонча экономия – хўжаликни бошқариш) саноатни, қишлоқ хўжалигини транспорт тури, алоқа воситалари, аҳоли жойлашуви ва табиий бойликларга хўжалик нуқтаи назари билан баҳо беради	1	
4	1. Космик тадқиқотлар	1	
	2. Географик ахборот тадқиқотлари (ГАЖ)	1	
	b) масштабдан ташқарида бажарилган 3. Дала (саёхатчилар) тадқиқотлари	1	
5	a. Ҳарорати энг юқори жой – Қизилқум чўллари (Қизилорда)	1	
	b. Ҳарорати энг паст жой – Атбасар (Ақмола)	1	
	c. Сабаби иқлим харитада алоҳида ҳудудларнинг хусусиятларини аниқ аниқлаш муҳим бўлиб ҳисобланади	1	
6	a. Нуқтали шартли белгилар – аҳоли пуктлари b. Сонли шартли белгилар – Қозоғистон қўриқхоналари c. Сифатли бўялган ранглар – ер юзининг турлари	1 1 1	

7	Контур харитада белгилайди: a.Арабистон ярим оролини b. Нил дарёсини c. Байкал кўлини	 1 1 1	
8	a. Ғарбий йўл билан Ҳиндистонга йўл очиш b. Гвиана ва Венесуэлла соҳиллари бўйлаб Амазонканинг қуйилиш жойигача c. Бразилия соҳилларигача d. Мартин Вальдземюллер e. Январь ойида дарё қуйилишига етиб бориши таклифи f. Инсониятга янги ерни очиб бериши	1 1 1 1 1 1 1	
9	Ер юзасининг турини аниқлайди	1	Ўз ҳудудидаги ер юзининг бир турини таърифлайди
	Асосий хўжалик турини аниқлайди	1	
	Қўшимча хўжалик турини ёзади	1	
	Хўжаликни ривожлантиришда ер юзининг қулай томонини баҳолайди	1	
	Хўжаликни ривожлантиришда ер юзининг ноқулай томонини Якун ясайди.	1	
Жами балл		30	

«Қозоғистон тарихи» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

6-*синф*

«X – XIII асрда Қозоғистон» бўлими

Мавзу:

Қорахон давлати. Найманлар, керей ва жалойирлар.

Туркларнинг моддий ва маънавий маданияти.

Таълимий мақсад:

6.3.1.4 тарихий тушунчалардан фойдаланган ҳолда Қорахон давлатида ер олишнинг ўзига хос хусусиятларини тушунтириш;

6.3.1.3 X – XIII аср бошларида давлатлар ривожланишининг ўзига хос хусусиятларини тушунтириб, уларнинг ўхшашлик ва фарқларини аниқлаш;

6.2.2.5 Кўчманчиларнинг амалий санъати ютуқларини айтиб беринг.

Баҳолаш мезонлари: Б*илим олувчи*

- тарихий тушунчалардан фойдаланган ҳолда, Қорахон давлатида ерларни эгаллашнинг ўзига хос хусусиятларини тушунади;

- Найман, керей ва жалойир давлатларининг хусусият ва ўхшашликларини аниқлайди;

- кўчманчиларнинг амалий санъати ютуқларини тавсифлайди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: билиш ва тушуниш, қўллаш

Иш вақти: 20 дақиқа

Топшириқ

1. Тарихий тушунчалар ёрдамида Қорахон давлатида ерга эгалик қилиш турларини аниқланг:

1	Икта	A	Дин раҳбарларининг ер улушлари
2	Мулк	B	Хусусий ерлар, яъни давлат солиғидаги ерлар ҳисобланади
3	Вақф	C	Ҳоқоннинг ўз қарамоғидагиларга хизматлари учун берган ерлари

Жавоблари

1	2	3

2.Найман, керей, жалойир мамлакатларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашликларини аниқлаб ёзинг:

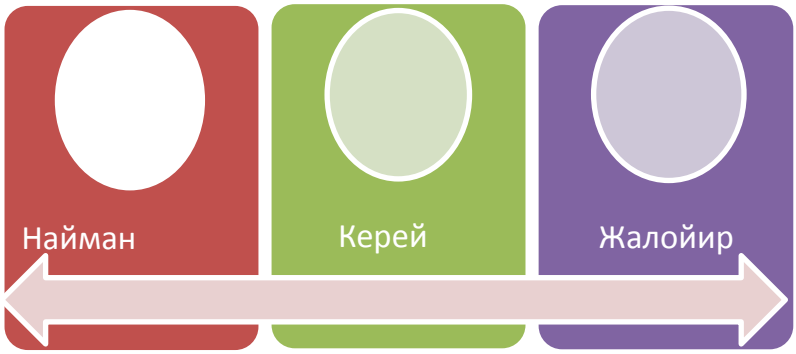

3-топшириқ.

Кўчманчиларнинг амалий санъати ютуқларини тавсифланг.

Кўчманчиларнинг чармдан ясаган маҳсулотларининг ўзига хос хусусиятлари	Кўчманчиларнинг жундан ясаган маҳсулотларининг ўзига хос хусусиятлари	Кўчманчиларнинг суякдан ясаган маҳсулотларининг ўзига хос хусусиятлари

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқлари №*	*Дескриптор* / *Билим олувчи*	*Балл*
Тарихий тушунчалардан фойдаланган ҳолда, Қорахон давлатида ер эгаллашнинг ўзига хос хусусиятларини мослаштиради	1	Иқтани мослаштиради	1
		Мулкни мослаштиради	1
		Вақфни мослаштиради	1
Найман, керей ва жалойир давлатларининг	2	Найман мамлакатининг ўзига хос хусусиятини аниқлайди;	1

ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашликларини аниқлайди		Керей мамлакатининг ўзига хос хусусиятини аниқлайди;	1
		Жалойир мамлакатининг ўзига хос хусусиятини аниқлайди;	1
		Найман, Керей ва Жалойир мамлакатларининг ўхшашликларни аниқлайди	1
Кўчманчи халқларнинг амалий санъат ютуқларини тавсифлайди	3	Кўчманчи халқларнинг чармдан ясаган маҳсулотларининг хусусиятларини тавсифлайди;	1
		Кўчманчи халқларнинг жундан ясаган маҳсулотлари хусусиятларини тавсифлайди;	1
		Кўчманчи халқларнинг суякдан ясаган маҳсулотлари хусусиятларини тавсифлайди;	1
Умумий балл			10

« X – XIII асрнинг бошидаги Қозоғистон» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижалари тўғрисида ота-оналар учун маълумот

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқлари даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
Тарихий тушунчалардан фойдаланган ҳолда, Қорахон давлатида ер эгаллашнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлайди	Тарихий тушунчалардан фойдаланган ҳолда, Қорахон давлатида эр олишнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш қийин	Тарихий тушунчаларни инобатга олиб, Қорахонийлар ерларини эгаллашнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлашда хатоларга ёл қўяди	Тарихий тушунчаларни ҳисобга олган ҳолда, у Қорахон давлатида ерга эгалик ҳуқуқини тўғри белгилайди
Найман, керей ва жалойир давлатларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашликларини аниқлайди	Найман, керей ва жалойир давлатларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашликларини аниқлашга қийналади	Найман, керей ва жалойир давлатларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашлигини аниқлашда хатоларга йўл қўяди	Найман, керей ва жалойир давлатларининг ўзига хос хусусиятлари ва ўхшашликларини тўғри белгилайди
Кўчманчи халқларнинг амалий санъат ютуқларини тавсифлайди	Кўчманчи халқларнинг амалий санъати ютуқларини тасвирлашга қийналади	Кўчманчи халқлар амалий санъатининг ютуқларини тавсифлашда хатоларга йўл қўяди	Кўчманчи халқлар амалий санъати ютуқларини тўғри тасвирлаб беради

" XVI – XVII асрларда Қозоқ хонлигининг ривожланиши" бўлими.

Мавзу:

Қосим Хон томонидан Қозоқ хонлигининг кучайиши.

Жангир хонга қарши қозоқ-жунгар оппозитсияси.

Қозоқ хонлигининг ижтимоий тузилиши.

Таълимий мақсад:

6.3.2.6 қозоқ хонларининг ташқи сиёсатини таҳлил қилиш;

6.3.2.7 Ўрбулоқ жангида қозоқ лашкарининг жанг санъати маҳорати ва жасоратини баҳолаш;

6.1.2.1 қозоқ хонлигида ижтимоий гуруҳларнинг жойлашишини аниқлаш.

Баҳолаш мезонлари: билим олувчи

- Қосимхон даврида Қозоқ хонлигининг ташқи сиёсатини таҳлил қилади;
- Ўрбулоқ жангида қозоқ лашкарининг жасорати ва жасоратини баҳолайди:
- Қозоқ хонлигида ижтимоий гуруҳларнинг ўрнини аниқлайди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: Қўллаш. Юқори даражадаги кўникмалар

Иш вақти: 20 дақиқа

Топшириқлар:

1-топшириқ. Қосимхоннинг ташқи сиёсати бўйича таянган йўналишларини таҳлил қилинг.

1)

3)

2)

4)

2-топшириқ. Расм ёрдамида қуйидаги саволларга жавоб беринг.

1)Жангир хон даврида қозоқ ҳарбий санъатида янгиликлар ҳақида сўзланг.

_____

_____

2)Ўрбулоқ жангида қозоқ ҳарбийларининг ҳарбий маҳорати ва жасоратини баҳоланг.

_____

_____

3-топшириқ. Қозоқ хонлигида қуйидаги ижтимоий гуруҳ вакилларининг фаолиятини аниқланг ва тавсифланг.

Оқсуяк вакиллари	*Хизмати*	*Қорасуяк вакиллари*	*Хизмати*

Баҳолаш мезонлари	**Топшириқларнинг тартиб рақами**	**Дескриптор**	**Балл**
		Билим олувчи	
Қосим хоннинг ташқи сиёсатини таҳлил қилади	1	Қосим хоннинг ташқи сиёсатининг 1 йўналишини таҳлил қилади	1
		Қосим хоннинг ташқи сиёсатининг 2 йўналишини таҳлил қилади	1
		Қосим хоннинг ташқи сиёсатининг 3 йўналишини таҳлил қилади	1
		Қосим хоннинг ташқи сиёсатининг 4 йўналишини таҳлил қилади	1
Ўрбулоқ жангида қозоқ лашкарининг маҳорати ва қаҳрамонлигини баҳолайди	2	Жангирхон ҳукмдорлиги давридаги қозоқларнинг ҳарбий жанг санъати янгиликларини айтади	1
		Ўрбулоқ жангида қозоқ лашкарининг маҳорати ва жасоратини баҳолайди	1
Қозоқ хонлигида ижтимоий гуруҳларнинг жойлашишини аниқлайди	3	Султонларнинг ўрни ва вазифасини аниқлайди	1
		Ботирларнинг ўрни ва вазифасини аниқлайди	1
		Бийларнинг ўрни ва вазифасини аниқлайди	1
		Хонларнинг ўрни ва вазифасини аниқлайди	1
Умумий балл			*10*

Ижтимоий гуруҳлар: Султон, Ботир, Бий, Хон

«Қозоқ хонлигининг XVI – XVII асрлардаги тараққиёти» бўлими бўйича жамловчи баҳолашнинг натижасига кўра ота-оналарга ахборот тавсия қилишга мўлжалланган рубрика

Баҳолаш мезонлари	***Ўқув ютуқларининг даражаси***		
	Қуйи	***Ўрта***	***Юқори***
Қосим хоннинг ташқи сиёсатини таҳлил қилади	Қосим хоннинг ташқи сиёсатини таҳлил қилишда қийналади	Қосим хоннинг ташқи сиёсатини таҳлил қилишда хатоликларга йўл қўяди	Қосим хоннинг ташқи сиёсатини тўғри таҳлил қилади
Ўрбулоқ жангидаги	Ўрбулоқ жангидаги	Ўрбулоқ жангидаги	Ўрбулоқ жангидаги

қозоқ лашкарининг ҳарбий санъатидаги маҳорати ва жасоратини баҳолайди	қозоқ лашкарининг ҳарбий санъатидаги маҳорати ва жасоратини баҳолашда қийналади	қозоқ лашкарининг ҳарбий санъатидаги маҳорати ва жасоратини баҳолашда хатоликларга йўл қўяди	қозоқ лашкарининг ҳарбий санъатидаги маҳорати ва жасоратини баҳолайди
Қозоқ хонлигидаги ижтимоий гуруҳларининг ўрнини аниқлайди	Қозоқ хонлигидаги ижтимоий гуруҳларининг ўрнини аниқлашда қийналади	Қозоқ хонлигидаги ижтимоий гуруҳларининг ўрнини аниқлашда хатоликларга йўл қўяди.	Қозоқ хонлигидаги ижтимоий гуруҳларининг ўрнини аниқлайди

7- синф

«XVIII асрдаги Қозоқ хонлиги» бўлими

Мавзу:

Қозоқ-жунғор жанглари.

Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсати

Таълимий мақсад:

7.3.2.1 Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини тушунтириш;

7.3.2.3. Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатини баҳолаш.

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

– Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини аниқлайди;

– Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатининг натижаларини баҳолайди.

Фикрлаш қобилияти даржаси: қўллаш. Юқори даражадаги кўникмалар

Бажариш вақти: 20 дақиқа

1-топшириқ. Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларга берилган тавсифномани мослаштиринг

1.	Абулхайрхон	А	Ҳарбий сардор, дипломат, Жунғорларга қарши кураш ташкилотчиси. Абилай хоннинг нуфузли ҳамкори бўлган.
2.	Бўгенбой ботир	В	Ўн беш ёшга тўлган пайтидан бошлаб жунғор босқинчиларига қарши курашган, келиб чиқишини яшириб Сабалақ деган ном олди. Ўз замондошлари орасида сўзамоллиги билан, одиллиги билан алоҳида ажралиб туради. У ўз атрофига энг обрўли, ҳам адолатли одамларни тўплади.

3.	Абилай хон	С	Ҳарбий сардор, йирик ҳарбий жангни бошқарган, жангда кўрсатган қаҳрамонлиги учун Абилай хон « Дарабозим» деб атаган.
4.	Райимбек ботир	Д	Ўрдабоши Қурултойида умумхалқ ҳарбий жангининг бош раҳнамоси бўлиб сайланган давлат арбоби, Кичик жуз хони
5.	Қабанбай ботир	Е	Улуғ жуз албан уруғидан чиққан машҳур ботир, жунғорларга қарши озодлик курашининг ташкилотчиларидан бири.

1 2 3 4 5

2-топшириқ. «Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсати» мавзусида эссе ёзинг.

Эссе мезонлари:

– Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсати ҳақида камида 2 далил келтириш;

– Абилай хоннинг ташқи сиёсати ҳақида камида 2 далил келтириш;

– Абилай хоннинг олиб борган сиёсатига якуний баҳо беринг.

Баҳолаш мезонлари	*Тпошириқ тартиб рақами*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини аниқлайди;	1	Жунғор босқинчилигига қарши курашда Абулхайрхоннинг ролини аниқлайди;	1
		Жунғор босқинчилигига қарши курашда Бўгембой ботирнинг ролини аниқлайди;	1
		Жунғор босқинчилигига қарши курашда Абилай хоннинг ролини аниқлайди;	1
		Жунғор босқинчилигига қарши курашда Райимбек ботирнинг ролини аниқлайди;	1
		Жунғор босқинчилигига қарши курашда Қабанбой ботирнинг ролини аниқлайди;	1
Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатининг натижаларини баҳолайди	2	Абилай хоннинг ички сиёсатига 1 далил келтиради	1
		Абилай хоннинг ички сиёсатига 2 далил келтиради	1
		Абилай хоннинг ташқи сиёсатига 1 далил	1

		келтиради	
		Абилай хоннинг ташқи сиёсатига 2 далил келтиради	1
		Абилай хоннинг сиёсатига якуний баҳо беради	1
Жами балл			*10*

«XVIII асрдаги Қозоқ хонлиги» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига кўра ота-оналарга ахборот тавсия қилинадиган рубрика

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқларининг даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини аниқлайди	Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини аниқлашда қийналади	Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини аниқлашда хатоларга йўл қўяди	Жунғор босқинчилигига қарши курашда танилган хон ва ботирларнинг ролини тўғри аниқлайди
Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатини баҳолайди	Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатини баҳолашга қийналади	Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатини баҳолашда хатоларга йўл қўяди	Абилай хоннинг ички ва ташқи сиёсатини тўғри баҳолайди

«Мустамлакачилик ва миллий озодлик кураши» бўлими

Мавзу:

XVIII асрдаги Қозоғистондаги қозоқ ҳарбий мустамлакачилиги.

1822-1824 йиллардаги подшо ислоҳотлари.

Таълимий мақсадлар:

7.3.1.3 Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини аниқлаш;

7.1.2.1 анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни ўтган тарихий давр билан солиштириш орқали аниқлаш

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

– XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини аниқлайди;

– 1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни ўтган тарихий давр билан солиштириш орқали аниқлайди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: қўллаш

Бажариш вақти: 20 дақиқа

1-топшириқ. XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини таснифлаган ҳолда, жадвални тўлдиринг.

Сабаб	*Оқибатлари*
1. 2.	1. 2.

– *2-топшириқ.* 1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятига киритилган ўзгаришларни солиштиринг.

№	*Саволлар*	*Анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришлар*	*1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида ўзгаришлар*
1	Бошқариш тизимида		
2	Ҳудудий ўзгаришлар		
3	Суд тизимида		

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқларнинг тартиб рақами*	*Дескриптор* *Билим олувчи*	**Балл**
XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг сабаб-оқибатлари	1	Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг 1-сабабини аниқлайди	1
		Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг 2-сабабини аниқлайди	1 1
		Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг 1-оқибатини аниқлайди	1
		Россия империясининг мустамлакачилик сиёсатининг 2-оқибатини аниқлайди	1
1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни солиштирган ҳолда аниқлайди	2	Анъанавий қозоқ жамиятидаги бошқариш тизимидаги ўзгаришларни аниқлайди	1
		1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятининг бошқариш тизимидаги ўзгаришларни аниқлайди	1
		Анъанавий қозоқ жамиятидаги ҳудудий ўзгаришларни аниқлайди	1
		1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида ҳудудий ўзгаришларни аниқлайди	1

		Анъанавий қозоқ жамиятидаги суд тизимидаги ўзгаришларни аниқлайди	1
		1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида суд тизимидаги ўзгаришларни аниқлайди	1
Умумий балл			10

«Мустамлакачилик ва миллий озодлик кураши» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига кўра ота-оналарга ахборот тавсия қилишга мўлжалланган рубрика

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқларининг даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлкачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини аниқлайди	XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлкачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини аниқлашга қийналади	XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлкачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини аниқлашда хатоларга йўл қўяди	XVIII асрдаги Россия империясининг мустамлкачилик сиёсатининг сабаб-оқибатларини тўғри аниқлайди
1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни солиштирган ҳолда аниқлайди	1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни солиштирган ҳолда аниқлашга қийналади	1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни солиштирган ҳолда аниқлашда хатоларга йўл қўяди	1822-1824 йиллардаги ислоҳот натижасида анъанавий қозоқ жамиятидаги ўзгаришларни солиштирган ҳолда аниқлайди

«*Жахон тарихи*» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

6-синф, «Рим империясининг парчаланиши» бўлими

Мавзу:

Кириш. Ниму учун Рим Империяси парчаланди?

Нима учун Византия 568 йили Византия турк хоқони Истемига элчи юборди?

Ўкув мақсади:

6.3.1.1 “Илк, ўрта, сўнгги ўрта асрлар” хронологик чегарани билиш ва уни вақт оралигида белгилаш;

6.3.2.1 Рим империясининг парчаланиш сабабларини аниқлаш ва таснифлаш;

6.3.2.4 Византия дипломатияси сиёсатини қўшнилар билан муносабатлари мисолида таърифлаш

Баҳолаш мезони: Билим олувчи

- Илк, ўрта, сўнгги ўрта асрлар хронологик чегарани аниқлайди ва уни вақт оралиғида белгилайди;
- Рим империясининг парчаланиш сабабларини таснифлайди;
- Византия дипломатияси сиёсатини унинг қўшни мамлакатлар билан муносабатларини аниқлайди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: Билиш ва тушуниш, қўллаш

Иш вақти: 20 дақиқа

Топшириқлар:

1.Қуйидаги вазифаларда илк, ўрта ва сўнгги ўрта асрларнинг тавсифини топинг ва хронологик чегарани аниқланг:

Феодализм парчаланиб ва капиталистик ишлаб чиқариш усули туғила бошлади	Деҳқонлар бутунлай феодалларга қарам эди. Улар ерларни феодаллардан ижарага олиб, маҳсулот ишлаб чиқарар эдилар	Катта ер эгалари пайдо бўлди. Феодаллар деҳқон жамоаларини ўзларига қарам этдилар

2.Рим империясининг парчаланиши сабабларини жадвалга тўплаштиринг:

Сиёсий	
Ижтимоий	
Иқтисодий	
Диний жиҳатдан	

3.Византиянинг халқаро аҳволини тасвирлаб беринг:

Византия

Киев Руси билан	Турк хоқонлиги билан	Қўшни мамлакатлар билан

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқ №*	*Дескрипторлар*	*Балл*
		Билим олувчи	
Илк,ўрта,сўнгги ўрта асрлар хронологик чегарани аниқлайди	1	Илк ўрта асрларнинг хусусиятларини топади ва хронологик чегарани белгилайди	1
		Ўрта асрларнинг хусусиятларини топади ва хронологик чегарани белгилайди	1
		Кейинги ўрта асрларнинг тавсифини топади ва хронологик чегарани белгилайди	1
Рим империясининг парчаланиш сабабларини аниқлайди ва таснифлайди	2	Рим империяси парчаланишининг сиёсий сабабларини ёзади	1
		Рим империяси парчаланишининг ижтимоий сабабини ёзади	1
		Рим империяси парчаланишининг иқтисодий сабабларини ёзади	1
		Рим империясининг диний жиҳатдан парчаланиш сабабини ёзади	1
Византиянинг қўшни давлатлар билан халқаро муносабатларини белгилайди	3	Византиянинг Киев Рус билан алоқасини тавсифлайди	1
		Византиянинг Турк хоқонлиги билан муносабатларини тавсифлайди	1
		Византиянинг қўшни давлатлар билан муносабатларини тавсифлайди	1
Жами:			10

Ота-оналарга «Рим империясининг парчаланиши» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижалари тўғрисида маълумот бериш

Баҳолаш мезонлари	**Ўқув ютуқлари даражаси**		
	Паст	**Ўрта**	**Юқори**
Илк, ўрта, сўнгги ўрта асрлар хронологик чегарани аниқлайди	Хронологик чегарани аниқлаш учун илк, ўрта ва сўнгги ўрта асрларнинг тавсифларини топишга қийналади	Илк, ўрта, сўнгги ўрта асрлар тавсифини топади ва хронологик чегараларни аниқлашда хатоларга йўл қўяди	Илк, ўрта, сўнгги ўрта асрларнинг хусусиятларини топади ва хронологик чегарани тўғри белгилайди

Рим империясининг қулаш сабабларини аниқлайди ва таснифлайди	Рим империясининг сиёсий, ижтимоий, иқтисодий ва диний бўлинишининг сабабларини таснифлаш қийин	Рим империясининг сиёсий, ижтимоий, иқтисодий, диний парчаланиш сабабларини таснифлашда хатоларни келтириб чиқаради	Рим империясининг сиёсий, ижтимоий, иқтисодий ва диний тафовутлари сабабларини ёза олади
Византиянинг халқаро аҳволини тасвирлайди	Византия / Киев Руси/Турк хоқонлиги, қўшни давлатларнинг халқаро аҳволини тасвирлаш қийин	Византия / Киев Рус, Турк хоқонлиги ва қўшни давлатлар билан халқаро вазиятни тавсифлашда хатоларга ёъл қўяди	Византия / Киев Руси, Турк хоқонлиги ва қўшнилари билан халқаро аҳволини тавсифлайди

«Салб сафари ва мўғуллар»бўлимлари

Мавзу:

Салб юришлари христиан Европа ва мусулмон дунёсини қандай ўзгартирди?

Мўғул юришлари Европа сиёсий харитасини қандай ўзгартирди?

Таълимий мақсад:

6.2.2.1 ўзаро боғлиқ тарихий воқеаларни ўрнатиш орқали динларнинг дунё маданиятига таъсирини аниқлаш;

6.3.2.5 ўрта аср тажовузидаги халқаро муносабатларнинг ўзига хос хусусиятларини аниқланг.

Баҳолаш мезонлари: билим олувчи

- ўзаро боғлиқ тарихий воқеаларни ўрнатиш орқали динларнинг дунё маданиятига таъсирини аниқлайди.

- ўрта аср тажовузидаги халқаро муносабатларнинг ўзига хос хусусиятларини акс эттиради.

Фикрлаш қобилияти даражаси: билиш ва тушуниш, қўллаш

Иш вақти: 20 мин

Вазифалар:

1. Берилган маълумот "тўғри" ёки "ёлғон" эканлигини аниқланг.

р/с	Ахборот	Ҳақиқати	Ёлғон
1.	Христиан умумий мақсадларининг йўқлиги уларга мусулмон оламига қарши бирлашишни қийинлаштирди		
2.	Афсонага кўра, Исо милоднинг VII асрида Қуддус шаҳрида дафн этилган		
3.	Катта феодаллар Шарқда янги ерларни забт эта олмадилар		
4.	VII - IX асрларда араб босқинлари Исломни дунё динига айлантирди		

2-топшириқ: Динларнинг дунё маданиятига таъсирини аниқланг:

Христианликнинг дунё маданиятига таъсири

1._____
_____
2._____
_____

Исломнинг дунё маданиятига таъсири

1._____
_____
2._____ _____
_____

3-топшириқ:

Калит сўзлардан фойдаланган ҳолда мўғуллар ҳукмронлигидаги халқаро муносабатларни изоҳланг.

Калит сўзлар: ИВ Иннокентий, Плано Карпини, Куйик Хон, Рубрук, ИХ Людовиг

1._____
_____
2._____
_____

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқлар №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Тарихий воқеаларнинг ўзаро боғлиқлигини ўрнатиш динларнинг дунё маданиятига таъсирини белгилайди	1	Христианлар учун умумий мақсадларнинг йўқлиги уларнинг мусулмон дунёси билан бирлашишини қийинлаштирадиган тўғри ёки нотўғри эканлигини аниқлайди.	1
		Афсонага кўра, Исо пайғамбар VII асрдан бошлаб мусулмонларни Қуддус шаҳрининг дафн қилиниши, ёлғонни ёки ҳақиқатни белгилайди.	1
		Буюк феодаллар Шарқда янги ерларни забт эта олмасликларини аниқлайдилар.	1
		VII - IX асрда араб истилоси кампаниялари Исломнинг ҳақиқий дин эканлиги ёки йўқлигини очиб берди.	1
	2	Христианликнинг дунё маданиятига 1-таъсирини аниқлайди.	1
		Христианликнинг дунё маданиятига 2-таъсирини аниқлайди	1

		Исломнинг дунё маданиятига 1-таъсирини белгилайди	1
		Исломнинг дунё маданиятига 1-таъсирини белгилайди	1
Ўрта аср тажовузидаги халқаро муносабатларнинг ўзига хос хусусиятларини акс эттиради.	3	Мўғул империяси ва Рим империяси ўртасидаги муносабатларни тавсифлайди.	1
		Мўғул империяси ва француз қироли билан бўлган муносабатларни тавсифлайди.	1
Умумий балл			*10*

«Салб юришлари» ва «мўғуллар» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижалари тўғрисида ота-оналар учун маълумот

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқлари даражаси*		
	Паст	*Ўрта*	*Юқори*
Тарихий воқеаларнинг ўзаро боғлиқлигини ўрнатиш динларнинг дунё маданиятига таъсирини белгилайди.	Ўзаро боғлиқ тарихий воқеаларни ўрнатиш орқали динларнинг дунё маданиятига таъсирини аниқлаш қийин.	Бир-бирига боғлиқ тарихий воқеаларни ўрнатиш орқали динларнинг дунё маданиятига таъсирини аниқлашда хатоларга йўл қўяди.	Тарихий воқеаларнинг ўзаро боғлиқлигини ўрнатиш динларнинг дунё маданиятига таъсирини белгилайди.
Ўрта аср тажовузидаги халқаро муносабатларнинг ўзига хос хусусиятларини акс эттиради.	Мўғул империяси ва Рим империяси / Франция қироли ўртасидаги муносабатни тасвирлашда қийналади	Мўғуллар империяси ва Рим империяси / Франция қироли ўртасидаги муносабатни тасвирлашда хатоларга йўл қўяди	Мўғул империяси ва Рим империяси / Франция қироли ўртасидаги муносабатни тасвирлайди.

«Абсолютизм: Ғарб ва Шарқ» бўлими

Мавзу:

XIV Людовик ва Буюк Петр: кимнинг бошқаруви чексиз эди?

Юнле ва Токугава Ғарб ҳукмдорларига ўхшаб ҳукмронлик қилишдими?

Таълимий мақсад:

6.3.1.2 Ғарб ва Шарқдаги монархия шаклларини ажратиш (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият);

6.3.1.5 Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли ҳукмдорларнинг вазифаларини таққослаш.

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

- Ғарбий ва Шарқдаги монархия шаклларини ажратиб олади (вакиллик кучи ва чексиз ҳокимият);
- сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли ҳукмдорларнинг фаолиятини тавсифлайди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: тушуниш ва тушуниш. Илова

Иш вақти: 20 дақиқа

1-топшириқ. Терминни аниқланг

Абсолютизм*:*_____
_____
_____

2-топшириқ. Бўш иш ўринлари учун тегишли сўзларни яратинг.

Ғарбдаги мутлақ монархия ....., ..., ..., Шарқда ....., ... мамлакатлари.

3-топшириқ. Ғарбий ва Шарқдаги монархия шакллари:

Жадвалдаги қуйидаги назорат шаклларини ажратинг

1.Зем Собори
2.Микадо(император)
3.Парламент
4.Император (Осмон ўғли)
5.Бас Штатлар
6.Сегун
7.Кортес

Ғарбий	*Шарқий*

4-топшириқ. XIV Людовик ва Юнле ҳукуматининг ўзига хос хусусиятларини ёзинг.

XIV Людовик		*Юнлэ*
	Маданиятни ривожлантиришдаги ютуқлар	
	Иқтисодий ривожланиш	
	Ижтимоий ривожланиш	

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқлар*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Ғарбий ва Шарқдаги	1	Чексиз куч тушунчасини белгилайди	1

монархия шаклларини ажратиб туради (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият)			
	2	Ғарбий ва Шарқдаги мутлақ монархияни ёзади	1
	3	Шарқдаги ҳокимият вакили органин белгилайди	1
		Ғарбда ҳокимият вакили органини белгилайди	1
Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли хил ҳукмдорларнинг вазифаларини таққослайди	4	XIV Людовикда маданият ютуқларини аниқлайди	1
		Юнле маданиятидаги ютуқларни белгилайди	1
		XIV Людовик даврида давлатнинг иқтисодий ривожланишини аниқлайди	1
		Юнленинг таърифи билан давлатлар иқтисодий ривожланиши	1
		XIV Людовик даврида давлатнинг ижтимоий ривожланишини аниқлайди	1
		Юнле остида у давлатнинг ижтимоий ривожланишини белгилайди	1
Умумий балл			*10*

«Абсолютизм: Ғарбий ва Шарқ» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижалари тўғрисида ота-оналар учун маълумот.

Баҳолаш мезонлари	Таълим ютуқлари даражаси		
	Қуйи	Ўрта	Юқори
Ғарб ва Шарқдаги монархия шаклларини (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият) ажратиб туради	Ғарб ва Шарқдаги монархия шаклларини (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият) ажратишда қийналади	Ғарб ва Шарқдаги монархия шаклларини (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият) ажратишда хатоларга йўл қўяди	Ғарб ва Шарқдаги монархия шаклларини (ҳокимият вакили ва чексиз ҳокимият) ажрата олади
Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли ҳукмдорларнинг фаолиятини тавсифлайди	Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини тушунтириш учун турли ҳукмдорларнинг фаолиятини тасвирлашда қийналади	Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли ҳукмдорларнинг фаолиятини тасвирлашда хатоларга йўл қўяди	Сиёсий ҳокимиятнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш учун турли ҳукмдорларнинг фаолиятини тавсифлайди

«Уйғониш даври» бўлими

Мавзу:

Уйғониш даври санъат ривожини қандай ўзгартирди?

Мартин Лютернинг намойишлари Европани қандай ўзгартирди?

Таълимий мақсад:

6.2.2.3 антик маданиятлар билан алоқа ўрнатиш орқали Уйғониш даври маданиятини (тасвир, ҳайкал) тасвирлаб бериш

6.2.1.1 дунёқарашнинг ўзгариши сабабларини ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини аниқлаш

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

Уйғониш даври маданиятини акс эттиради

Инсоннинг ўзгариши сабабларини ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатади.

Фикрлаш қобилияти даражаси: тушуниш ва тушуниш. Илова

Иш вақти: 20 дақиқа

1-топшириқ: Тасвирлардан фойдаланиб, Уйғониш даври антик давр маданиятининг ўхшашликлари ва хусусиятларини айтиб беринг.

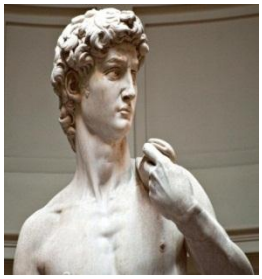

Антик маданият хусусиятлари	Ўхшашлик	Уйғониш даври хусусиятлари
Якуний фикрларингизни ёзинг:		

2-топшириқ: Агар жадвалдаги маълумотлар «+» ҳақиқат ва «ёлғон» бўлса, «-» белгисини текширинг.

№	Маълумотлар	ҳақиқат	ёлғон
1	Ислоҳот - бу католик черковининг ўзбошимчаликларига қарши ҳаракат		
2	Ислоҳотлар пайтида диний-православ дин пайдо бўлган		
3	1520 йилда немис миллати Папага қарши кураш деб номланди		

4	М. Лютер адолатсизликка қарши куч ишлатишга қарши чиқди		
5	Лютерга кўра, гуноҳдан қутулиш учун одам сувга чўмиши керак		
6	Черков ва черков эгаларининг вазифаси Библиянинг мазмунини тушунтиришдир		

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқлар*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Уйғониш даври маданиятининг ўзига хослигини белгилайди	1	Антик маданиятнинг ўзига хослигини аниқлайди	1
		Уйғониш маданиятнинг ўзига хослигини очиб беради	1
		Антик маданият ва уйғониш даври маданиятининг ўхшашлигини аниқлайди	1
		Уйғониш даврининг қадимий маданият билан ўхшашлиги ва ўхшашлиги ҳақидаги фикрлар	1
Инсоннинг ўзгариш сабаблари ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатади.	2	1- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
		2- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
		3- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
		4- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
		5- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
		6- «ҳақиқат» ёки «ёлғон» маълумотни билдиради	1
Умумий балл			10

Уйғониш даври" бўлими бўйича ота-оналарга умумлаштирилган баҳолаш натижалари тўғрисида маълумот

Баҳолаш мезонлари	*Таълим ютуқлари даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
Уйғониш даври маданиятининг ўзига хослигини белгилайди	Уйғониш даври маданиятининг ўзига хос хусусиятларини аниқлашда қийналади	Уйғониш даври маданиятини аниқлашда хатоларга йўл қўяди	Уйғониш даври маданиятининг ўзига хослигини белгилайди

Инсоннинг ўзгариши сабаблари ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатади	Дунё қарашларининг ўзгариш сабаблари ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатишда қийналади	Инсон дунёқарашининг ўзгариш сабаблари ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатишда хатоларга йўл қўяди	Инсоннинг ўзгариш сабаблари ва диннинг ижтимоий ҳаётдаги ролини кўрсатади

«Ҳуқуқ асослари» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари

9-синф, «Ҳуқуқ тушунчаси, инсон ва фуқаро ҳуқуқлари ва эркинлиги, никоҳ ва оила ҳуқуқи тушунчаси» бўлимлари

Мавзу:

Ҳуқуқ дегани нима ва у жамият муносабатларига қандай таъсир этади?

Нима учун Қозоғистон ўзини демократик, дунёвий, ҳуқуқий ва ижтимоий давлат сифатида эълон қилди?

Қонунчиликда оила қандай ҳимоя қилинган?

Таълимий мақсад:

9.1.1.1 ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ тушунчаси ва ролини тушунтириш;

9.2.1.1 конституцион тузум асосларини тушунтириш;

9.5.1.1 никоҳ ва оила тушунчаларини тушунтириш.

Баҳолаш мезони: Билим олувчи

– Ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ тушунчаси ва ролини ажрата олади;

– ҚР Конституциясини таҳлил қилиш орқали конституцион тузум асосларини белгилайди;

– никоҳ ва оила тушунчаси ҳақида маълумот бера олади.

Фикрлаш қобилиятии даражаси: Билиш ва тушуниш, қўллаш

Бажариш вақти: 20 дақиқа

Топшириқлар:

1. Венн диаграммаси устида ишланг.

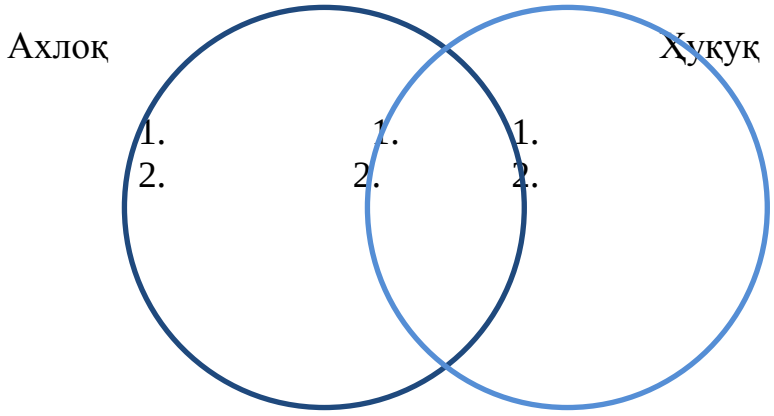

2. Конституцион тузум асосларини қуйидаги жадвалга мос ҳолда таснифлаб, тўлдиринг.

– Яхлит Конституция, яхлит ҳуқуқий тизим, ягона фуқаровий, ягона Парламент, Ҳукумат, ижро органлари тизими ва суд тизими бўлади.

– Диний маҳкамалар ва диний эътиқодлар давлатдан ажратилган.

– Инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари ҳар кимга туғилиши билан берилган, улар абсолют ҳақиқат сифатида тан олинади, улардан ҳеч ким айира олмайди, қонунлар ва бошқа меъёрий-ҳуқуқий актлари мазмуни ва қўлланилиши шунга мувофиқ белгиланади.

– Республика фуқаролари қонун билан белгиланган кафолатли тиббий ёрдам ҳажмини текин олишга ҳақли.

– Халқ Конституцияни қабул қилади, мамлакат раҳбари ва Парламентни тўғридан-тўғри сайлайди, ваколат муддати ўтгандан кейин уларни алмаштира олади.

– Элимиз ички ва ташқи ишларини амалга оширишда бошқа давлатларга тобе эмас.

Қозоғистон Республикаси – демократик давлат	*Қозоғистон Республикаси – дунёвий давлат*	*Қозоғистон Республикаси – ҳуқуқий давлат*	*Қозоғистон Республикаси – ижтимоий давлат*	*Қозоғистон Республикаси – мустақил давлат*	*Қозоғистон Республикаси – унитар давлат*

3. Қуйидаги тушунчаларни изоҳланг.

«Никоҳ» - _____

«Оила» - _____

Оиланинг никоҳдан қандай фарқи бор?

_____

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқлар тартиб рақами*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ тушунчаси ва ролини фарқлай олади	1	Ахлоқнинг биринчи хусусиятини аниқлайди	1
		Ахлоқнинг иккинчи хусусиятини аниқлайди	1
		Ҳуқуқнинг биринчи хусусиятини аниқлайди	1
		Ҳуқуқнинг биринчи хусусиятини аниқлайди	1
		Биринчи ўхшашлигини ёзади	1

		Иккинчи ўхшашлигини ёзади	1
ҚР Конституциясини таҳлил қилиш орқали конституцион тузум асосларини аниқлайди	2	Қозоғистон Республикаси –демократик давлат эканлигини аниқлайди;	1
		Қозоғистон Республикаси –дунёвий давлат эканлигини аниқлайди	1
		Қозоғистон Республикаси –ҳуқуқий давлат эканлигини аниқлайди	1
		Қозоғистон Республикаси – ижтимоий давлат эканлигини аниқлайди	1
		Қозоғистон Республикаси –мустақил давлат эканлигини аниқлайди	1
		Қозоғистон Республикаси –унитар давлат эканлигини аниқлайди	1
Никоҳ ва оила тушунчаларини таърифлай олади	3	Никоҳ тушунчасини таърифлайди	1
		Оила тушунчасини таърифлайди	1
		Оила ва никоҳнинг фарқини аниқлай олади	1
Жами			*15*

«Ҳуқуқ тушунчаси, инсон ва фуқаро ҳуқуқлари, эркинликлари, никоҳ ва оила ҳуқуқи тушунчаси» бўлимлари бўйича жамловчи баҳолашнинг натижасига боғлиқ ота-оналарга ахборот тавсия қилишга мўлжалланган рубрика

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқлари даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
Ижтимоий меъёр-лар тизимида ҳуқуқ тушунчаси ва ролини ажрата олади	Ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ ва ахлоқий фарқларни ажратишда қийналади	Ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ ва ахлоқий фарқларни кўрсатишда хатолик-ларга йўл қўяди	Ижтимоий меъёрлар тизимида ҳуқуқ ва ахлоқий фарқларни кўрсата олади
ҚР Конституция сини таҳлил қилиш орқали конститу-цион тузум асосла-рини аниқлайди	Конституцион тузум асосларини аниқлашда қийналади	Конституцион тузум асосларини аниқлашда хатоликларга йўл қўяди	ҚР Конституцион тузум асосларини аниқлайди
Никоҳ ва оила тушунчаларига таърифлай олади	Никоҳ ва оила тушунчаларини таърифлашда қийналади	Никоҳ ва оила тушун-чаларини таърифлашда хатоликларга йўл қўяди	Никоҳ ва оила тушунчаларини таърифлай олади

«Давлат органларининг конституцион тузуми, меҳнат шароитлари, хусусий мулк ҳуқуқлари» бўлими

Мавзу:

Қонунчилик билан меҳнат шароитлари қандай тартибга солинади?

Қандай мулк эгаси бўла оламиз?

Давлат органларининг хизматлари қандай?

Таълимий мақсад:

9.4.2.2 ҳуқуқий шароитларни таҳлил қилиш орқали иш берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтириш;

9.3.2.1 мулк турларини аниқлаш;

9.2.2.2 давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва ролини аниқлаш.

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

– Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали иш берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиради;

– Мулк турларини аниқлайди;

– Давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва ролини ажаратди.

Фикрлаш қобилияти даражаси: Қўллаш. Юқори даража кўникмалари.

Бажариш вақти: 20 дақиқа

Топшириқ

1.меҳнат шароитларини таҳлил қилиб, иш берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқланг.

№	*Вазиятлар*	*Таҳлил*
1.	Илмий ходим А. янги электр ўрнатиш мосламаси билан тажриба ўтказаётган пайтда электр токи уриб, натижасида у иш ўрнида жароҳат олди. Илмий ходим А. зарур инструктаж ўтказган эди, иш ўрни белгиланган меҳнатни ҳимоя қилиш талабларига мувофиқ келади.. *Илмий ходим А. Жароҳат олишига иш берувчи жавобгарми?*	
2.	Ускуналарни назорат этувчи Ғ. ишида мукофот тўлаш қараштирилган. Фойдаланишга бериш ва техник хизмат кўрсатиш ишларини сифатли бажарганлиги учун, шунингдек, ускунанинг белгиланган иш вақтининг лимитидан ошмаганлиги учун ой сайинги тариф ўлчамларининг 35% ўлчовида устама ҳақ берилади. Ишлайдиган цехнинг бошлиғи Ғ-нинг ортиқ ишлашдан бош тортгани учун унинг мукофот ҳақини 15% -га туширган. *Ушбу шароитда мукофот ҳақи ҳажмининг озайиши ўринлими?*	
3	8 ойдан ортиқ вақт давомида ўқитувчиларга маош тўлиқ тўлангани йўқ. Директор шу шароитни бюджетдан бўлинган харажат мактабни таъмирлашга юмшатилганини тушунтирди. Бу борада меҳнат даъволари борми? Ходимлар ва етакчилар нима қилишлари лозим?	

2. Мулкий ҳуқуқнинг уч ҳуқуқий ваколатини атаб, мисол келтиринг.

Мулк турлари			

Мисол			

3. Давлат органларининг тузилишида сайловнинг моҳияти ва ролини тушунтиришга зарур сўзлардан фойдаланинг, хулоса қилинг.

Заурур сўзлар: умумий сайлов ҳуқуқи ва тўғридан-тўғри сайлов ҳуқуқи, билвосита сайлов ҳуқуқи, мажоритар, пропорционал.

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқларнинг тартиб рақами*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали иш берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиради	1	Биринчи вазиятни таҳлил қилади;	1
		Иккинчи вазиятни таҳлил қилади	1
		Учинчи вазиятни таҳлил қилади	1
Мулк турларини аниқлайди	2	Мулкий ҳуқуқнинг биринчи турини аниқлайди	1
		Мисол келтиради	1
		Мулкий ҳуқуқнинг иккинчи турини аниқлайди	1
		Мисол келтиради	1
		Мулкий ҳуқуқнинг учинчи турини аниқлайди	1
		Мисол келтиради	1
Давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва роли	3	Умумий сайло ҳуқуқини тушунтиради	1
		Билвосита сайлов ҳуқуқларини тушунтиради	1
		Сайлов тизимининг мажоритар турини тушунтиради	1
		Сайлов тизимининг пропорционал турини тушунтиради	1
		Сайловнинг ролини тушунтиради;	1
		Сайловнинг моҳиятини кўрсатади.	1
Жами			*15*

«Давлат органларининг конституцион тузуми, меҳнат шароитлари, хусусий мулк ҳуқуқлари» бўлими бўйича жамловчи баҳолаш натижасига боғлиқ ота-оналарга ахборот тавсия қилишга мўлжалланган рубрика

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқлари даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*
Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали иш берувчи ва	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали иш берувчи ва	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали иш

орқали иш берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиради	ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиришга қийналади	ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиришга хатоликларга йўл қўяди	берувчи ва ишчининг ҳуқуқ ва бурчларини тушунтиради
Мулк турларини аниқлайди	Мулк турларини аниқлашда қийналади	Мулк турларини аниқлашда хатоларга йўл қўяди	Мулк турларини аниқлайди
Давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва ролини ажратади	Давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва ролини ажратишга қийналади	Давлат органларининг тузумида сайловнинг моҳияти ва ролини ажратишда хатоларга йўл қўяди	Сайловга, сайлов тизимини тавсифлашда ва унинг моҳияти ҳамда ролини ажратади

«Меҳнатни ҳимоя қилиш, оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчлари, маъмурий жавобгарлик» бўлимлари

Мавзу:

Қандай шароитларда маъмурий жавобгарликка тортилиш мумкин?

Бола ҳуқуқлари қандай ҳимоя қилинади?

Камолот ёшига тўлмаганларнинг меҳнати қонунчилик томонидан қандай ҳимоя қилинади?

Таълимимй мақсад:

9.6.2.2 ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали маъмурий жавобгарлик турлари ва уларни қўллаш тартибини тушунтириш;

9.5.3.1 оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлаш;

9.4.3.1 камолот ёшига тўлмаганларнинг меҳнатига тегишли ҳуқуқий меъёрларни таҳлил қилиш.

Баҳолаш мезонлари: Билим олувчи

– Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали маъмурий жавобгарлик турлари ва уларни қўллаш тартибини тушунтиради;

– Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлайди;

– камолот ёшига тўлмаганларнинг меҳнатига тегишли ҳуқуқий меъёрларни таҳлил қилади.

Фикрлаш қобилияти даражаси: билиш ва тушуниш. Юқори даража кўникмалари.

Бажариш вақти: 20 дақиқа

Топшириқ

1.ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш, маъмурий жавобгарлик турларини аниқланг.

№	Вазиятлар	Таҳлил қилиш

1.	Университетнинг бир биносининг коменданти белгиланмаган жойларда тамаки чеккани учун талабалардан икки минг тенге жарима пули ундириб олди. Талабаларнинг қаршилигига нисбатан бу чора ректорнинг буйруғига мувофиқ комендантга «барча зарур чораларни қўллаш»га рухсат берилди деб жавоб бериб борилган. Вазиятни изоҳланг. Ректорнинг буйруғи ва комендантнинг ҳаракатларига шикоят қилишга бўладими?	
2.	11-синф ўқувчилари А. ва Б. тун орасида шаҳар кўчаларидан юриб келаётганда полиция уларни кўриб, тўхтатди. 11-синф ўқувчилари А. ва Б. маъмурий ҳуқуқбузарлик содир этдими?	
3.	Қариялар шаҳар шифохонасининг жарроҳига келиб, ўз ташҳисини айтди. Беморни текшириш асосида жарроҳи жарроҳлик қилиш зарур эканлигини айтди, бироқ аввало, уни тўлаш керак. Азамат учун бу сумма улкан бўлиб кўринганлигидан жарроҳликнинг баҳосини туширишни сўради, бироқ шифокор унинг тавсиясини қабул қилмади, бу сумма мўлжалида йўқ эканлигини билдирди. Бемор пул тўлади, бироқ жарроҳиликдан кейин шифохона маъмуриятига шикоят қилди. *Хирургнинг жарроҳилик қилиши учун пул ундириш ҳаракатларини қонуний деб ҳисоблашга бўладими?*	

2.Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқла.

Боланинг оиладаги ҳуқуқлари	*Ота-оналарнинг бурчлари*
1. 2. 3.	1. 2. 3.

3. Ишлаб чиқариш ўқишидан кейин А. (16 ёшда) ва М. (17 ёшда) кондитер фабрикаси директорининг буйруғи билан улар карамель цехига ишга юборилди. Цех бошлиғининг буйруғи билан улар учун 40 соатлик иш ҳафтаси тузилиб, ёш хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда тушдан кейинги вақт танланиб олинди. Кундалик иш вақти соат 15:00 дан 23:00 соат оралиғини қамраб олади.

Меҳнат ҳуқуқи бўйича қонунбузарлик борми?

Қандай қонунбузарликни пайқадингиз?	Заң бойқонун бўйича тўғри жавоб

Камолот ёшига тўлмаганларнинг қандай меҳнат ҳуқуқлари бор?

1. _____

2. _____

Баҳолаш мезонлари	*Топшириқларнинг тартиб рақами*	*Дескриптор*	*Балл*
		Билим олувчи	
Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали маъмурий жавобгарлик турлари ва уларни қўллаш тартибини тушунтиради	1	Маъмурий ҳуқуқбузарликнинг 1- турини кўрсатиб, таҳлил қилади;	1
		Маъмурий ҳуқуқбузарликнинг 2 - турини кўрсатиб, таҳлил қилади;	1
		Маъмурий ҳуқуқбузарликнинг 3 - турини кўрсатиб, таҳлил қилади;	1
Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлайди	2	Боланинг оиладаги биринчи ҳуқуқларини кўрсата олади	1
		Боланинг оиладаги иккинчи ҳуқуқларини кўрсата олади	1
		Боланинг оиладаги учинчи ҳуқуқларини кўрсата олади	1
		Ота-оналарнинг биринчи бурчини кўрсатади	1
		Ота-оналарнинг иккинчи бурчини кўрсатади	1
		Ота-оналарнинг учинчи бурчини кўрсатади	1
Камолот ёшига тўлмаганларнинг меҳнатига тегишли ҳуқуқий меъёрларни таҳлил қилади	3	вазиятдаги 1 - қонунбузарликни аниқлайди;	1
		вазиятдаги 1 - қонунбузарликни аниқлайди;	1
		вазиятдаги 1 – қонунбузарликнинг жавобини аниқлайди;	1
		вазиятдаги 1 – қонунбузарликнинг жавобини аниқлайди;	1
		камолот ёшига тўлмаганларнинг 1-меҳнат ҳуқуқини кўрсатади;	1
		камолот ёшига тўлмаганларнинг 2-меҳнат ҳуқуқини кўрсатади;	1
Жами			*15*

«Меҳнатни ҳимоя қилиш, оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчлари, маъмурий жавобгарлик» бўлимлари бўйича жамловчи баҳолаш натижасига тегишли ота-оналарга ахборот тавсия қилишга мўлжалланган рубрика

Баҳолаш мезонлари	*Ўқув ютуқларининг даражаси*		
	Қуйи	*Ўрта*	*Юқори*

Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиш орқали маъмурий жавобгарлик турлари ва уларни қўллаш тартиби тушунтирилади	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиб, маъмурий жавобгарликнинг 1, 2, 3-турларини аниқлашда қийналади	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиб, маъмурий жавобгарликнинг 1, 2, 3-турларини аниқлашда хатоликларга йўл қўяди	Ҳуқуқий вазиятларни таҳлил қилиб, маъмурий жавобгарликнинг 1, 2, 3-турларини аниқлайди
Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлайди	Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлашда ийналади	Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлашда хатоликларга йўл ўяди	Оила аъзоларининг ҳуқуқ ва бурчларини аниқлайди
Ҳуқуқий актларга суянган ҳолда, жамият ва оиладаги болалар ҳуқуқларини таҳлил қилади	Оилага тегишли вазиятни таҳлил қилиб, 1/2 қонунбузарликни /қонун бўйича тўғри ҳаракатни аниқлаб, камолот ёшига тўлмаганларнинг 1/2 ҳуқуқларини ёзишда қийналади	Оилага тегишли вазиятни таҳлил қилиб, 1/2 қонунбузарликни /қонун бўйича тўғри ҳаракатни аниқлаб, камолот ёшига тўлмаганларнинг 1/2 ҳуқуқларини ёзишда хатоликларга йўл қўяди	Оилага тегишли вазиятни таҳлил қилиб, 1/2 қонунбузарликни /қонун бўйича тўғри ҳаракатни аниқлаб, камолот ёшига тўлмаганларнинг 1/2 ҳуқуқларини ёзишда хатоликларни аниқлаб, камолот ёшига тўлмаганларнинг 1/2 ҳуқуқларини ёзади

Нур-Султон шаҳри 66-сонли мактаб-лицейининг тарих фани ўқитувчиси А. Азатованинг тайёрлаган жамловчи баҳолари тавсия қилинди.

Хулоса

Янгиланган таълим мазмуни доирасида критериал баҳолаш тизими қўлланилмоқда. Критериал баҳолаш тизимини амалга оширишда асосий эътиборни жамловчи баҳолаш топшириқларини тўғри тузишга қаратмоқ лозим.

Бу борада И. Алтинсарин номли Миллий таълим академияси «Жамловчи баҳолаш бўйича асосий ўрта мактабга мўлжалланган топшириқлар тўплами» қўлланмасини тайёрлади.

Тўпламнинг:

- биринчи бўлимида жамловчи баҳолаш тамойиллари ва хусусиятлари;
- иккинчи бўлимида «Қозоқ тили», «Қозоқ адабиёти», «Рус тили ва адабиёт», «Рус тили», «Рус адабиёти», «Қозоқ тили ва адабиёт», «Инглиз тили», «Математика», «Алгебра», «Геометрия», «Информатика», «Табиатшунослик», «Физика», «Кимё», «Биология», «География», «Қозоғистон тарихи», «Жаҳон тарихи», «Ҳуқуқ асослари», «Ўзбек тили», «Ўзбек адабиёти», «Уйғур тили», «Уйғур адабиёти», «Тожик тили», «Тожик адабиёти» ўқув фанларидан асосий ўрта таълим босқичидаги 5-9-синфлар учун жамловчи баҳолаш топшириқлари берилган.

Топшириқлар тўплами УМДТС ва фанлар бўйича ўқув дастурлари талабларига мувофиқ қозоқ, рус, уйғур, ўзбек, тожик тилларида тайёрланган. Шунингдек, фан ўқитувчилари томонидан тузилган жамловчи баҳолаш топшириқлари киритилган.

Мазкур қўлланма мактаб ўқитувчилари учун ҳар бир таълим олувчининг ўқув муваффаққиятлари даражасини аниқлашда, синфнинг, умуман, таълим жараёнининг натижасини жамловчи баҳолашда амалий жиҳатдан ёрдамчи бўла олади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. «Таълимнинг барча босқичидаги умуммажбурий давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисидаги» Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2018 йил 31 октябрдаги № 604 буйруғи.

2. «Қозоғистон Республикасидаги бошланғич, асосий ўрта, умумий ўрта таълимнинг намунавий ўқув режаларини тасдиқлаши тўғрисида» Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2012 йил 8 ноябрдаги № 500 буйруғи.

3. «Қозоғистон Республикасидаги бошланғич, асосий ўрта, умумий ўрта таълимнинг намунавий ўқув режаларини тасдиқлаш тўғрисида» Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2012 йил 8 ноябрдаги № 500 буйруғига ўзгаришлар ва иловалар киритиш тўғрисида Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2018 йил 4 сентябрдаги № 441 буйруғи.

4. «Таълим олувчиларнинг ўзлаштиришларига кундалик назорат, оралиқ ва якуний аттестатция ўтказишнинг намунавий қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида» Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2008 йил 18 мартдаги № 125 буйруғи.

5. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган) «Қозоқ тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоқстон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 2-илова.

6. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган) «Қозоқ адабиёти» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 3-илова.

7. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш рус тилида юритиладиган) «Рус тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 4-илова.

8. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш рус тилида юритиладиган) «Рус адабиёти» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 5-илова.

9. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган) «Қозоқ тили ва адабиёт» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 6-илова.

10. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган) «Рус тили ва адабиёт» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 7-илова.

11. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5-9-синфларга мўлжалланган «Инглиз тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 8-илова.

12. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган «Математика» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 9-илова.

13. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «Алгебра» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 10-илова.

14. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «Геометрия» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 11-илова.

15. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган «Информатика» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министрининг 2019 йил 26 июлдаги № 334 буйруғига 1-илова.

16. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 6-синфларга мўлжалланган «Табиатшунослик» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 12-илова.

17. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «Физика» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 13-илова.

18. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «Химия» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 14-илова.

19. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «Биология» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 15-илова.

20. Асосий ўрта таълим босқичидаги 7 – 9-синфларга мўлжалланган «География» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув

дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 16-илова.

21. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган «Қозоғистон тарихи» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 17-илова.

22. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган «Жаҳон тарихи» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 18-илова.

23. Асосий ўрта таълим босқичидаги 9-синфга мўлжалланган «Ҳуқуқ асослари» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 19-илова.

24. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш уйғур тилида юритиладиган) «Уйғур тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 23-илова.

25. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқтиш уйғур тилида юритиладиган) «Уйғур адабиёти» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 26-илова.

26. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқтиш ўзбек тилида юритиладиган) «Ўзбек тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 25-илова.

27. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқтиш ўзбек тилида юритиладиган) «Ўзбек адабиёти» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 27-илова.

28. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқтиш тожик тилида юритиладиган) «Тожик тили» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 24-илова.

29. Асосий ўрта таълим босқичидаги 5 – 9-синфларга мўлжалланган (ўқитиш тожик тилида юритиладиган) «Тожик адабиёти» фанидан янгиланган таълим мазмунидаги намунавий ўқув дастури. Қозоғистон Республикаси Таълим ва фан министри вазифасини бажарувчининг 2017 йил 25 октябрдаги № 545 буйруғига 28-илова.

Қўшимча 1

Фани_____
Синф_____
Бўлимнинг номи _____
Ўқув мақсади_____
Фикрлаш кўникмаларининг даражаси _____
Баҳолаш мезони *Таълим олувчи*
_____
Бажарилиш вақти_____
1-топшириқ _____
2-топшириқ_____
3-топшириқ_____

Баҳолаш мезони	Топшириқ №	Дескриптор	Балл
	1		
	2		
	3		
Жами балл			

Қўшимча 2

_____бўлим бўйича жамловчи баҳолаш натижасига боғлиқ ота –оналар учун рубрика

*Таълим олувчининг исми -шарифи*_____

Баҳолаш мезони	Ўқув ютуқларининг даражаси		
	Паст	Ўрта	Юқори

Қўшимча 3

1-ЧОРАК БЎЙИЧА ЖАМЛОВЧИ БАҲОЛАШ СПЕЦИФИКАЦИЯСИ

1-чоракнинг жамловчи баҳолаш учун тасниф

Жамловчи баҳолаш ўтказилиш вақти– минут
Балл сони –
Топшириқ турлари:
КТБ – кўп танловли топшириқлар;
ҚЖ – қисқа жавобни талаб қилувчи топшириқлар;
ТЖ – тўлиқ жавобни талаб қилувчи топшириқлар.

Жамловчи баҳолашнинг тузилиши

Чорак жамловчи баҳолашнинг нусхаси **[ ]**топшириқдан иборат: унинг ичида [ ] кўп танловли топшириқлар, [ ] қисқа жавоб нусхаларидан иборат бўлган саволлар берилган.

Кўп жавоб танлови бор саволларда таълим олувчилар тасниф қилган жавоб нусхаларидан тўғри жавобни танлайди.

Қисқа жавобни талаб қиладиган саволларга таълим олувчилар сўз ёки қисқа сўз бирикмалар турида жавоб беради.

Топшириқларда расмлар, жадваллар, схемалар тасниф қилинган.

Чорак жамловчи баҳолаш топшириқларидан изоҳ

Бўлим	Текширилиш мақсади	Фикрлаш кўникмаларининг даражаси	Топшириқ сони*	Топшириқ* №	Топшириқ тури*	Бажарилиш вақти, мин*	Балл*	Бўлимга бериладиган балл сони
Жами								
*Эслатма: *- ўзгариш киритишга бўладиган бўлимлар*								

Чорак жамловчи баҳолашни ўтказиш вақти – минут
Балл сони –

1-топшириқ
2-топшириқ
3-топшириқ
4-топшириқ
5-топшириқ

Ўқувчининг исми-шарифи_____

Қўшимча 4

Бал қўйиш жадвали

№	Жавоб	Балл	Қўшимча маълумот
Общий балл			

Қўшимча 5

5-СИНФ					
№	**Фан**	**Бўлим бўйича жамловчи баҳолашлар сони**			
		1-чорак	**2-чорак**	**3-чорак**	**4-чорак**
1	Математика	3	1	3	3
2	Табиатшунослик	2	1	2	2
3	Информатика	2	1	2	1
4	Қозоғистон тарихи	1	2	2	3
5	Жаҳон тарихи	2	2	2	2
6	Қозоқ тили (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
7	Қозоқ тили ва адабиёт (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган	2*	2*	2*	2*
8	Рус тили (ўқитиш рус тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
9	Рус тили ва адабиёт (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
10	Қозоқ адабиёти	2	2	2	2
11	Рус адабиёти	2	2	2	2
12	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

*Бўлим бўйича жамловчи баҳолашда нутқ фаолиятининг икки т у р и б и р и к т и р и л а д и (масалан, тинглаш ва талаффуз қилиш; ўқиш ва ёзиш)

6- СИНФ					
№	Фан	Бўлим бўйича жамловчи баҳолашлар сони			
		1-чорак	2- чорак	3- чорак	4- чорак
1	Математика	2	2	3	3
2	Табиатшунослик	2	1	2	2
3	Информатика	1	2	2	1
4	Қозоғистон тарихи	1	1	3	2
5	Жаҳон тарихи	2	2	2	2
6	Қозоқ тили (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
7	Қозоқ тили ва адабиёт (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
8	Рус тили (ўқитиш рус тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
9	Рус тили ва адабиёт (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
10	Қозоқ адабиёти	2	2	2	2
11	Рус адабиёти	2	2	2	2
12	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

* Бўлим бўйича жамловчи баҳолашда нутқ фаолиятининг икки тури бириктирилади (масалан, тинглаш ва талаффуз қилиш; ўқиш ва ёзиш).

7- **СИНФ**					
№	**Фан**	**Бўлим бўйича жамловчи баҳолашлар сони**			
		1-чорак	**2- чорак**	**3- чорак**	**4- чорак**
1	Алгебра	2	2	1	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Биология	3	3	3	3
4	Кимё	2	2	2	2
5	География	3	2	3	3
6	Физика	3	2	2	3
7	Информатика	2	1	2	1
8	Қозоғистон тарихи	1	1	3	2
9	Жаҳон тарихи	2	2	2	2
10	Қозоқ тили (ўқтиш қозоқ тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
11	Қозоқ тили ва адабиёт (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
12	Рус тили (ўқитиш рус тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили ва адабиёт (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
14	Қозоқ адабиёти	2	2	2	2
15	Рус адабиёти	2	2	2	2
16	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

* Бўлим бўйича жамловчи баҳолашда нутқ фаолиятининг икки т у р и б и р и к т и р и л а д и (масалан, тинглаш ва талаффуз қилиш; ўқиш ва ёзиш).

.

8- СИНФ					
№	Фан	Бўлим бўйича жамловчи баҳолашлар сони			
		1-чорак	2- чорак	3- чорак	4-чорак
1	Алгебра	1	1	3	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	2	2	1
4	Кимё	3	3	3	3
5	Биология	3	2	3	3
6	Жаҳон тарихи	2	2	2	2
7	Қозоғистон тарихи	2	2	3	1
8	География	3	3	3	2
9	Информатика	2	1	1	1
10	Қозоқ тили (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
11	Қозоқ тили ва адабиёт (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
12	Рус тили (ўқитиш рус тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили ва адабиёт (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
14	Қозоқ адабиёти	2	2	2	2
15	Рус адабиёти	2	2	2	2
16	Инглиз тилида	2*	2*	2*	2*

* Бўлим бўйича жамловчи баҳолашда нутқ фаолиятининг икки т у р и б и р и к т и р и л а д и (масалан, тинглаш ва талаффуз қилиш; ўқиш ва ёзиш).

9- **СИНФ**					
№	**Фан**	**Бўлим бўйича жамловчи баҳолашлар сони**			
		1-чорак	**2-чорак**	**3-чорак**	**4-чорак**
1	Алгебра	2	1	1	2
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	1	2	3
4	Кимё	3	3	2	3
5	Биология	3	3	3	3
6	Жаҳон тарихи	2	2	2	2
7	Қозоғистон тарихи	2	3	3	3
8	Ғуқуқ асослари	1	1	1	1
9	География	3	2	3	3
10	Информатика	2	1	1	1
11	Қозоқ тили (ўқитиш қозоқ тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
12	Қозоқ тили ва адабиёт (ўқитиш қозоқ тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
13	Рус тили (ўқитиш рус тилида юритиладиган)	2*	2*	2*	2*
14	Рус тили ва адабиёт (ўқитиш рус тилида юритилмайдиган)	2*	2*	2*	2*
15	Қозоқ адабиёти	2	2	2	2
16	Рус адабиёти	2	2	2	2
17	Инглиз тили	2*	2*	2*	2*

* Бўлим бўйича жамловчи баҳолашда нутқ фаолиятининг икки т у р и б и р и к т и р и л а д и (масалан, тинглаш ва талаффуз қилиш; ўқиш ва ёзиш

Мазмуни

Кириш 5

Жамловчи баҳолашнинг тамойиллари ва хусусиятлари 6

«Ўзбек тили» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 11

«Ўзбек адабиёти» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 16

“Қозоқ тили ва адабиёти” фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 23

“Рус тили ва адабиёти” фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлар 29

Инглиз тили ” фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 35

«Математика» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 43

«Алгебра» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 45

«Геометрия» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 56

«Информатика» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 58

«Табиатшунослик» фани бўйича жамловчи баҳолаш топшириқлари 68

«Физика» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 77

«Кимё» фанидан фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 84

«Биология» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 91

«География» фанидан жамловчи баҳолаш бўйича топшириқлари 100

«Қозоғистон тарихи» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 109

«Жаҳон тарихи» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 118

«Ҳуқуқ асослари» фанидан жамловчи баҳолаш топшириқлари 127

Хулоса 136

Фойдаланилган адабиётлар 137

Қўшимча 140

Муқаддима

Барномаи таълимии салоҳиятнокие, ки ба ҷараёни таълим дохил карда шудааст, мундариҷаи таълимро таҷдид кард ва ба назари нави раванди таълимии хонанда, муаллим ва падару модар сабаб шуд.

Гарчанде ки усулҳои гунонгун дар ҷараёни таълим истифода шуда бошад ҳам, ҳадафи асосӣ боқӣ мондааст, ин қобилияти хонандаро барои азхуд намудани мундариҷаи барнома, зиёд кардани шавқи онҳо ба мавзӯъ ва гирифтани донишҳои зарурӣ сабаб мешавад.

Дар натиҷаи истифодаи усулҳои гуногун дар дарсҳо, хонанда танҳо ва дар гурӯҳ кор мекунад; ба шахсе табдил мегардад, ки тафаккур, омӯзиш, амалия, донишҳои дар ҳаёти мактаб ба даст овардаи худро дар ҳаёт истифода барад. Баҳодиҳӣ дар системаи салоҳиятнокӣ оид ба сатҳи таълимии хонанда аз рӯйи критерияҳо такмилёфта гузаронида мешавад. Баҳодиҳии критерияҳо - ҷараёни мутобиқати натиҷаҳои воқеии хонандагон ба натиҷаҳои интизорравандаи таълим дар асоси меъёрҳои дар барномаи таълимӣ муқарраршуда мебошад.

Арзёбии умумӣ – сатҳи азхудкардаи мундариҷаи барномаи таълимӣ аз рӯи холҳо баҳо дода мешаванд. Пас аз ҳар як фасли барнома, баҳодиҳии ҷамъбастии фасл ва дар охири чоряк баҳодиҳии ҷамъбастии чоряк гузаронида мешавад. Фармони вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Қазоқистон аз 31 октябри соли 2018 № 604,

Дар бораи тасдиқи барномаҳои таълими типии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, миёнаи умумӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон Фармони Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Қазоқистон аз 8 ноябри соли 2012, № 500 "Дар бораи тасдиқи барномаҳои таълимии намунавии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, миёнаи умумӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон" Фармони Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Қазоқистон аз 4 сентябри соли 2018 № 441 "Дар бораи ворид намудани тағйироту иловаҳо ба фармони Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Қазоқистон аз 8 ноябри соли 2012 № 500 [1, 2, 3].

“Дар бораи тасдиқи қоидаҳои стандартии гузарондани назорати ҷорӣ, аттестатсияи фосилавӣ ва ҷамъбастии пешрафти хонандагон” Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Қазоқистон

Дар Фармони № 125 аз 18 март гуфта шудааст, ки омӯзгори фан, ки вазифаҳои ташаккул ва баҳодиҳии ҷамъбастиро ташкил мекунад [4].

Аз ин рӯ, тайёр кардани супоришҳо барои баҳодиҳии фаннӣ тибқи барномаи навшудаи таълимӣ барои муаллими фан масъалаи муҳим мебошад. Ин равандест, ки аз муаллимони фанҳо ҷустуҷӯи зиёд, тафаккури эҷодӣ талаб мекунад. Маҷмӯаи пешниҳодшуда дар бораи хусусиятҳо ва принсипҳои арзёбии ҷамъбастӣ, вазифаҳое, ки дар асоси нақша ва барномаҳои таълимии мактаби таҳсилоти умумӣ таҳия шудаанд, маълумот медиҳад.

Дар ҳар як супориш тавсифдиҳанда (дескриптор), нишондиҳандаҳои хол ва сатҳи имконпазири дастовардҳои илмии хонандагон (рубрикаҳо) оварда шудаанд.

Холҳои умумӣ дар охири чоряк ҳамчун баҳои чоряк дар охири соли хониш ҳамчун баҳои солона ҷамъбаст карда мешаванд. Волидон сатҳи рушди маводи таълимии фарзандашонро пас аз ба итмом расидани мавзӯъ, яъне пас аз натиҷаҳои корҳои хаттӣ медонанд. Арзёбии ҷамъбастии чоряк - фоизи иҷрои супоришҳои хонандагон.

Дастури мазкур ба сифати як восита барои тартиб додани супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии омӯзгорон кӯмак мерасонад.

1 Принсипҳо ва хусусиятҳои арзёбии ҷамъбастӣ

Арзёбии меъёрҳо равандест, ки мувофиқатро байни дастовардҳо ва сатҳи потенсиалии дастовардҳои таълими хонандагон муайян мекунад. Баҳодиҳии критериалӣ - дар асоси меъёрҳо ба муваффақияти дониши хонандагон нигаронида шуда, дар бораи сатҳи салоҳияти онҳо маълумот пешниҳод мекунад [5].

Принсипҳои системаи баҳодиҳии критериалӣ:

- ✓ Робитаи дастовардҳои хонандагон ва арзёбии ҷамъбастӣ;
- ✓ Мувофиқати ҳадафҳои таълимӣ ва натиҷаҳои интизоршаванда;
- ✓ саҳеҳӣ, шаффофият ва тамомияти арзёбии сатҳи дастовардҳои хонандагон;
- ✓ мавқеи меъёрҳо ва воситаҳо ба ҳадафҳои омӯзиш ва натиҷаҳои интизоршаванда;
- ✓ арзёбии дастрасӣ, маълумоти дақиқ ва шаффоф;
- ✓ - муттасилии назорат аз болои пешрафти хонандагон;
- ✓ самти рушд. Ташкили ҳавасмандкунӣ, муайян кардани меъёри рушд ва пешрафти дониши хонандагон дар системаи маориф;
- ✓ на шахсияти хонандагон, балки ба даст овардани натиҷаҳои пешбинишуда дар барномаи таълимӣ ва арзёбии равандҳои ташаккули онҳо баҳо гузоштан;
- ✓ Баҳогузории критериявӣ ва меъёрҳо , аз рӯи натиҷаҳои ҷамъбасти фасл (БҶФ) ва ҷамъбасти чоряк (БҶЧ) барои муаллимон ва хонандагон пешакӣ бояд маълум бошад;
- ✓ Хонандагон бояд соҳиби малакаҳои худбаҳодиҳӣ ва якдигарбаҳодиҳиро дошта бошанд ва дар фаъолиятҳои баҳогузорӣ иштирок кунанд [6].

Ин принсипҳо ва тартиботе, ки роҳнамои фаврӣ оид ба иҷрои супоришҳои барнома дар доираи арзёбии ҷамъбастӣ мебошанд, ба таври мухтасар ҷамъбаст ва муаррифӣ карда шудаанд.

Ҳангоми ташкили раванди баҳодиҳии дастовардҳои хонандагон аз рӯи меъёрҳо, бояд хусусиятҳои психологӣ ва педагогии фаъолияти таълимӣ ва маърифатии хонандагон ба назар гирифта шаванд:

- ✓ хонанда бояд барои иҷрои супориши мустақилона бо дониш, малака, қобилият ва саъю кӯшиши муваффақиятҳои нав омода бошад;
- ✓ бояд дастовардҳои худро дақиқ арзёбӣ кунанд;
- ✓ вазифаҳоро дарк кунад;
- ✓ хонанда бояд мустақил донишомӯзиро интихоб кунад ва таълими худро ташкил кунад;
- ✓ бояд ба раванди таълимӣ ва маърифатӣ дар ҷараёни таълим саъй кунад;
- ✓ бояд барои робита бо ҳамсинфони худ кӯшиш кунад, яъне ба баҳогузории якдигар кӯшиш намоянд;

ба сатҳи дониши ҳамсолон диққат диҳед, яъне ҷустуҷӯи ҳамдигарфаҳмӣ;

- ✓ ташаккули тафаккури назариявӣ ва танқидӣ;
- ✓ устувории мақсаднокӣ дар ҷараёни гирифтани иттилоот;

- ✓ самт ба як мақсад;
- ✓ Бояд шево бошад [7].
- ✓ Хусусияти фарққунандаи баҳодиҳии ҷамъбастӣ, ки барои муайян кардани сатҳи дастовардҳои хонандагон истифода мешаванд:
- ✓ ба хонандагон дар муайян ва мустаҳкам кардани тарафҳои худ ёрӣ мерасонад;
- ✓ ба талабагон дар идоракунии дастовардҳои ӯ кӯмак кунад;
- ✓ ба хонандагон дар расидан ба стандартҳои мақсаднок кӯмак мекунад;
- ✓ хонандагонро барои омӯзиши амиқ ё кӯшиши бештар барои ноил шудан ба стандартҳои мақсаднок ташвиқ мекунад.

Арзёбии ҷамъбастӣ - дар охири давраи таҳсил ё дар вақти муайян. Арзёбии ҷамъбастӣ маҳорати таълимро арзёбӣ мекунад ва ҳамчун аналоги он пешрафти баҳодиҳии пешрафтаро чен мекунад ва ҳамчун воситаи ташхис барои кӯмак расонидан ба як хонандаи мушаххас ба арзёбии меъёрҳои мустақил, ки ба онҳо барои арзёбии самаранокии онҳо имкон медиҳад, хизмат мекунад. Одатан, тамаркуз ба арзёбии умумӣ барои шахси алоҳида пешбинӣ намешавад, балки ҳамчун таъсир ба мудохила ба як гурӯҳи муайян. Он омузгорон, маъмурон ва падару модаронро бо маълумот дар бораи сатҳи муваффақияти тамоми хонандагон, аз ҷумла истифодаи маводҳо, барномаҳои таълимӣ ва дастурҳо, ки барои мувофиқат ба стандартҳои миллӣ, давлатӣ ё маҳаллӣ истифода мешаванд, муттаҳид мекунад. [8]

Муайян кардани баҳодиҳии ҷамъбастӣ - ин роҳи ягонаи баҳодиҳии муаллим дар охири қисм мебошад, ки ба муаллим имкон медиҳад фаҳмидани маводро таъмин кунад, ки одатан аз рӯи меъёрҳои стандартӣ чен карда мешавад. Мақсади арзёбии ҷамъбастӣ аз арзёбии фаҳмиши хонандагон оид ба маводи дар охири як бахши муайяни корӣ пешниҳодшуда бо баҳо додан ё бо фоизнокӣ чен карда мешавад. Арзёбии ҷамъбастӣ интизориҳо ва мӯҳлатҳои мушаххасро тақозо мекунад, то ба хонандагон имкони хуби муваффақият фароҳам оварда шавад. Омӯзгорон рубрикаҳо ё рейтингҳо истифода мебаранд, то хонандагон аз ҳама гуна санҷишҳо ва вазифаҳо интизор шаванд. Натиҷаҳои арзёбии ҷамъбастӣ одатан ҳангоми истифодаи як хонанда ё синф барои муайян кардани он, ки супоришҳо иҷро шудаанд, бисёр муҳим мебошанд [8].

Ғояҳои иловагӣ барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ

Омӯзгорон метавонанд як қатор усулҳои эҷодиро дар ҷараёни таълим ҷорӣ кунанд. Ин ҷо як мисоли арзёбии иловагӣ, ки аз викторинаи анъанавӣ ё чаҳорчӯби гузоришҳои хаттӣ омадааст:

- ✓ барои шогирдон стратегияҳои маҷмӯии арзёбӣ, ки дар барномаи таълимӣ ва маводи синну солӣ фаро гирифта шудаанд, интихоб карда мешаванд. Стратегияҳои интихобшудаи баҳодиҳӣ параметрҳои возеҳро барои санҷиши самараноки дониш ва малакаи хонандагон доранд.
- ✓ интихоб ва истифодаи як қатор усулҳо дар арзёбии хонандагон ба ҳар як хонанда имконият медиҳад, ки маҳорати худро нишон диҳад. Масалан, якчанд идеяҳои умумӣ барои шогирд санҷиш, бозии муштарак дар як бозии хурд ва ё ҳатто эҷоди видеои инфиродӣ иборатанд. [8]

Намунаҳои омилҳое, ки метавонанд ҷамъбасти сатҳи муваффақияти хонандагонро дар бар гиранд:

- ✓ баҳодиҳии хаттӣ: хонандагон метавонанд, ки эссеи худро ҳамчун паём ё эссе таҳлилӣ нависанд;
- ✓ арзёбии самаранокӣ: хонандагон бояд фаъолиятҳо ё ҳадафҳоеро эҷод кунанд, ки қобилияти худро нишон диҳанд;
- ✓ баҳодиҳии стандартӣ: хонандагон дар асоси барномаи таълимӣ имтиҳонҳо, тестҳо месупоранд ва сифати таълимро бо хонандагон дар давоми сол дар синф бо рубрика чен мекунанд;

Баҳодиҳии шифоҳӣ: хонандагонро дар нутқи даҳонӣ ё дар шакли ташкили презентатсия муайян мекунад.

Муаллимон метавонанд ин гуна баҳогузории ҷамъбастиро дар синфҳои худ барои хонандагон истифода баранд. Иштирок дар ҷараёни таълим ва иштироки фаъоли хонандагон дар ҷараёни таълим ҳам барои муаллим ва ҳам барои хонанда муҳим аст. Усулҳои таълими муаллимон ба хонандагон манфиатнок аст ё не, муайян мекунанд.

Барои бомуваффақият ба даст овардани натиҷаҳои пешбинишуда дар омода кардани хонандагон ба ҳаёти тағйирёбанда, вазифаҳое, ки ба муаллимон дар доираи барномаҳои таълимӣ маҳдуд намешаванд, аҳамияти ҳалкунанда доранд:

- ✓ муносибати худшиносии мустақили хонанда дар рафти кор бо супоришҳо;
- ✓ худмуайянкунии мушкилот ва мақсадҳои хонанда;
- ✓ интихоби мустақилонаи усулҳо ва роҳҳои ҳалли масъала барои ба мақсад расидан[5].

Вазифаҳои интихобшуда бояд ба худтанзимкунӣ мусоидат кунанд. Худтанзимкунӣ ба сатҳи баланди таваҷҷӯҳ мусоидат мекунад. Интихоби муаллимон мушоҳидаҳо, омӯзиши худро такмил медиҳанд ва интихоби хонандагонро бо мушкилиҳои супоришҳо, ҳалли мушкилот, фаҳмиши масъалаҳо ва сатҳи муваффақиятҳо муайян мекунанд. Муаллим мавзӯи супоришҳои баҳодиҳии ҷамъбастиро мутобиқи мавзӯъ (иловаи 1), бо назардошти синну сол ва хусусиятҳои хонандагон дар мавзӯъ таҳия менамояд.

Маҷмӯи баъзе намудҳои супоришҳои баҳодиҳие, ки дар дарсҳои забон истифода бурдан мумкин аст:

иҷрои супоришҳо: ба хонандагон тавсия дода мешавад, ки супоришҳоеро иҷро кунанд, ки маҷмӯи малака ва дараҷаи қобилияти онҳоро муайян кунанд. Ин намуди баҳодиҳӣ бояд ба рубрикаҳо, рӯйхати назоратӣ ё дигар шакли дастури арзёбӣ асос ёбад;

Маҳсули навишташуда: хонандагон ташвиқ карда мешаванд, ки маҷмӯаи аслиро нависанд. Муаллимон сабтҳои зиёде доранд, ки хонандагон барои навиштан истифода бурда метавонанд. Он инчунин метавонад ба хонандагон экскурсияҳо ё амалҳои баъд аз иҷрои кор, навиштани эътимоднома дар бораи таҷрибаи омӯзишии онҳо ва малакаҳои хаттӣ пешниҳод кунад. Ин намуди

баҳодиҳӣ бояд ба рубрикаҳо, рӯйхати назоратӣ ё дигар шакли дастури арзёбӣ асос ёбад;

маҳсули шифоҳӣ: аз хонандагон талаб мекунад, ки як қисми шифоҳии корро омода кунанд; шакли ҳама гуна намуди навишташудаи шифоҳӣ дар ин ҷо ба ҳисоб гирифта мешавад. Ин намуди баҳодиҳӣ бояд ба рубрикаҳо, рӯйхати назоратӣ ё дигар шакли дастури арзёбӣ асос ёбад;

вазифаҳои тестӣ: аз хонандагон талаб карда мешаванд, ки дар охири фасл, боб ва мавзӯъ тест нависанд. Ин намуди баҳодиҳӣ бояд ба рубрикаҳо, рӯйхати назоратӣ ё дигар шакли дастури арзёбӣ асос ёбад;

супоришҳои стандартии тестӣ: тавсия дода мешавад, ки хонандагон аз нигоҳи мундариҷа ва шароити тест санҷиши стандартиро супоранд. Ин навъи арзёбиро бояд рубрика, рӯйхати назоратӣ ё дигар шакли дастури баҳодиҳӣ идора кунад [9].

Арзёбии ҷамъбастӣ дастовардҳои хонандаро дар охири давраи муайян дар робита бо ҳадафи таълим ва стандартҳои дахлдори миллӣ ҷамъбаст мекунад. Арзёбӣ метавонад дар охири фасл, дар охири чоряк ё дар охири нимсола, дар охири сол ё дар шароити барномаҳои таълимии тестҳои миллии барномаи таълимӣ, дар охири марҳилаи асосӣ анҷом дода шавад.

Арзёбӣ метавонад санҷиши хаттӣ, назорат, мусоҳиба ё супориш бошад. Он метавонад бо роҳи аксҳо ва дигар воситаҳои аёнӣ ё тавассути сабти овоз дар шакли хаттӣ навишта шавад. Ҳар кадом василаи истифода шавад ҳам, таъсири баҳогузориро нишон медиҳад. Он дастовардҳои дар як замон ҷамъбастшударо ҷамъбаст менамояд ва метавонад маълумотҳои инфиродӣ ва гурӯҳиро дар рубрикаҳое, ки барои мониторинг ва огоҳ кардани ҷонибҳои манфиатдор муфид мебошанд (масалан, волидон, васиён ва ғайра), пешниҳод кунад.

Меъёрҳои баҳодиҳӣ ба дастовардҳои донишҷӯён дар холҳои баланд, миёна, паст ва дар сутуни рубрикаҳо асос ёфтаанд. Рубрика як воситаест, ки сатҳи муваффақияти хонандагонро дар натиҷаи баҳодиҳии умумӣ инъикос мекунад [6]. (иловаи 2)

Талаботи арзёбии ҷамъбастӣ:

<u>Талаботҳои васеи арзёбӣ барои фасл ва мавзӯъҳои умумӣ:</u>

- ✓ тартиб додани БҶФ аз ҷониби муаллим;
- ✓ мақсадҳои омӯзишро дар боб дар бар мегирад;
- ✓ дар давоми 15-20 дақиқа баргузор мешавад;
- ✓ холҳо мувофиқи дескрипторҳо гузошта мешаванд;
- ✓ аз рӯи натиҷаҳои БҶФ модератсия гузаронида намешавад;
- ✓ ба баҳогузории чоряк таъсир мерасонад (50%).

<u>Талаботи меъёрҳои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз рӯи чоряк:</u>

- ✓ вазифаҳои БҶЧ бояд аз ҷониби омӯзгор тибқи нишондод таҳия карда шаванд;
- ✓ ҳамаи фаслҳои чоряк ҳадафҳои таълимиро дар бар мегирад;
- ✓ дар ҳаҷми як дарси яксоата гузаронида мешавад (40 дақиқа);
- ✓ холҳои баҳодиҳӣ тибқи ҷадвали баҳодиҳӣ гузошта мешавад;

- ✓ аз рӯи натиҷаҳои БҶЧ модератсия гузаронида мешавад (аз рӯи корҳои хаттӣ);
- ✓ ба баҳои чоряк (50%) таъсир мерасонад [6]. (иловаҳои 3-4).

Дар доираи таҷдиди мундариҷаи таълим дар соли таҳсили 2019-2020 шумораи БҶФ-ҳо барои ҳар як фан дар синфҳои 5-9 дар иловаи 5 нишон дода шудаанд.

Омӯзгорон ба малакаҳои касбӣ ниёз доранд, то хонандагон таҷрибаи муассири омӯзишӣ дошта бошанд, фикру мулоҳизаҳо дар бораи ғояҳои хонандагон, танқиди арзёбӣ ва такмили таҷрибаи онҳо, коршиноси раванди таълим ва рушди хонанда шаванд. Барои муаллимон ва талабагон донистани мақсадҳои онҳо муҳим аст. Тафаккури интиқодии муаллимон арзёбии танқидии таҷрибаи кори он, истифода ва арзёбии бархӯрдҳои навро дар бар мегирад. Муҳим аст, ки салоҳияти касбии омӯзгор ва истифодаи муассири мундариҷаи барномаи таълимӣ барои омода кардани наслҳои оянда барои иштирок дар ҳаёти зудтағйирёбандаи иҷтимоӣ истифода шавад. Аз ин рӯ, маълум аст, ки омӯзгороне, ки ба амалия диққат медиҳанд, минбаъд худро дар фаъолиятҳояшон такмил хоҳанд дод. Бо ин мақсад, омӯзгорон бояд қобилияти ботинии хонандагонро омӯзанд, хусусиятҳои омӯхтани онҳо, роҳҳои таълим, таассуроти забон ва фарҳанг, рафтор, малака, манфиатҳои онҳоро дарк кунанд.

2. Маҷмӯаи супоришҳо барои фанҳои мактаби миёнаи умумӣ оид ба баҳогузории ҷамъбастӣ

Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии фасл аз фанни «Забони тоҷикӣ»

Аз таҷрибаи муаллими фанни забон ва адабиёти тоҷик
Р.А.Хамитов, мактаби таҳсилоти умумии № 21 ба номи Яссауи, ноҳияи
Сариағаш вилояти Туркистон.

Супоришҳо оид ба баҳогузории ҷамъбастии фасл
Баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба фасли «Маданият: забон ва муносибатҳо» (БҶФ)

Синфи 5
Намуди фаъолияти нутқ: Шунидан ва гуфтан
Хондан ва навиштан
Мақсадҳои таълимӣ:
5.Г/Ш6. Вобаста ба шароити коммуникативӣ суханони таъсирбахш, бо воситаи оҳанг таъбир, калимаҳои ихтисоршударо озод истифода карда ба диалог бе тайёрӣ иштирок намудан, фикр баён кардан;
5.Н6. таҳрир ва ислоҳи хатоҳои орфографии матн дар асоси луғатҳо;
5. МЗА1. системаи овозии забони тоҷикӣ, қоидаҳои овозӣ, тафовути имлоиро ба хотир оварда, ба меъёри орфографӣ мувофиқ навиштан

Комёбиҳои критериявӣ:
- фикри асосии матнро аниқ карда метавонанд;
- суханони таъсирбахшро истифода мебаранд;
- мазмуни матнро гуфта метавонанд;
- дар вақти иҷрои кори хаттӣ ба қоидаҳои ҳусни хат ва имло риоя мекунанд.

Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, кор фармудан, фаҳмидан
Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супоришҳо:
1. Матнро хонед ва мавзӯи мувофиқ гузоред.
2. Аз матн калимаҳои устуворро, ки фикри асосиро мефаҳмонанд, ёфта нависед.
3. Бо воситаи як сухан фикри асосии матнро ифода намоед.
4. Диктанти луғавӣ.

Эҷод, мактаб, илм, савоб, хурсанд, қалб, баҳор, ҳаво, меҳр, хато, матн, савод, таълим, мутолиа, таассурот, самимӣ, ҷавоб додан, ҳикоя кардан, сарлавҳа, қобилият.

Ҳама кӯшиши ӯро дар ҷустуҷӯи китоб, завқи ӯро ба мутолиа таъриф мекарданд. Ӯ барои ба даст овардани китоби ба худаш даркорӣ ба ҳар кӯю дар сар мезад, дуру наздик нагуфта мерафт. Китобро, ки дар он замон хеле дастнорас ва гарон буд, ба ҳар нарх мехарид, ба ҳар навъе, ки бошад, ба даст медаровард. Фақат ба хондан ва шинос шудани рӯякӣ қонеъ нашуда, ба навиштаҳои ҳар китоб бо назари танқидӣ менигарист.

(Раҳим Ҳошим)

Комёбиҳои критериявӣ	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Фикри асосии матнро аниқ карда метавонанд	Ба матн мавзӯи мувофиқ меёбанд ва менависанд	1
	Барои ифода намудани фикри асосӣ калимаҳои устуворро ёфта менависанд (4-6 калима)	1
	Бо истифодаи калимаҳои асосӣ ҷумла сохта метавонанд	1
	Бо воситаи як сухан фикри асосии матнро менависанд	1
Кор фармудани суханони таъсирбахш	Суханони таъсирбахшро истифода мебаранд	1
Диктанти луғавӣ	Ҳангоми навишти калимаҳо ба имло риоя мекунанд	1
	Калимаҳои душворталаффузро дуруст менависанд	1
	Маънои аслӣ ва маҷозии калимаҳоро медонанд	1
Дар вақти иҷрои кори хаттӣ ба қоидаҳои ҳусни хат ва имло риоя мекунанд	Ҳусни хати зебо доранд	1
	Ба имло риоя мекунанд	1
Ҳамагӣ:		10

Рубрика барои падару модарон аз боби «Маданият: забон ва муносибатҳо» оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастии фасл (БҶФ)

*Ном ва насаби талаба ...*_____

Комёбиҳои критериявӣ	***Сатҳи муваффақиятҳои таълим***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***
Диктанти луғавӣ-эҷодӣ	Дар муайян кардани фарқи садонок ва ҳамсадоҳо ва ба қоидаи орфографӣ риоя намудан душворӣ мекашад	Дар муайян кардани фарқи садоноку ҳамсадоҳо ва ба қоидаи орфографӣ риоя намудан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Фарқи садонок ва ҳамсадоҳоро медонанд, калимаҳои душворталаффузро дуруст менависанд

Фикри асосии матнро аниқ карда метавонад	Дар баён кардани мазмуни матн ва калимаҳои устуворро ёфтан ва сохтани ибораҳо душворӣ мекашад	Дар баён кардани мазмуни матн ва калимаҳои устуворро ёфтан ва сохтани ибораҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Мазмуни матнро баён карда, калимаҳои устуворро ёфта бе хато ва дуруст менависад
суханони таъсирбахшро кор фармуда метавонад	Аз истифода бурдани суханони таъсирбахш ба муаммоҳо дучор мешавад	Дар истифода намудани суханони таъсирбахш ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Суханони таъсирбахшро дуруст кор фармуда метавонад
Дар вақти иҷрои кори хаттӣ ба қоидаҳои ҳусни хат ва имло риоя мекунад	Ҳусни хат камбудӣ дорад	Ётбарсар ва ҳамсадоҳоро фарқ карда наметавонад	Ҳусни хати зебо дорад, ба қонунияти орфографӣ амал мекунад

Супоришҳо оид ба баҳогузории ҷамъбастии фасл
Баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба фасли «Ороиш ва зебоӣ» (БҶФ)

Синфи 5
Намуди фаъолияти нутқ: Шунидан ва гуфтан
Хондан ва навиштан
Мақсадҳои таълимӣ:
5. Г/Ш6. вобаста ба шароити коммуникативӣ суханони таъсирбахш, бо воситаи оҳанг, таъбир, калимаҳои ихтисоршударо озод истифода карда ба диалог бетайёрӣ иштирок намудан, фикр баён кардан;
5. Н6. таҳрир ва ислоҳи хатоҳои орфографии матн дар асоси луғатҳо
5. МЗА1. системаи овозии забони тоҷикӣ, қоидаҳои овозӣ, тафовути имлоиро ба хотир оварда, ба меъёри орфографӣ мувофиқ навиштан
Комёбиҳои критериявӣ:
- фикри асосии матнро аниқ карда метавонанд;
- суханони таъсирбахшро истифода мебаранд;
- мазмуни матнро гуфта метавонанд;
- дар вақти иҷрои кори хаттӣ ба қоидаҳои ҳусни хат ва имло риоя мекунанд.
Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, кор фармудан, фаҳмидан
Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супоришҳо:
1. Матнро хонед ва мавзӯъ гузоред.
2. Аз рӯи матни зерин саволҳо тартиб диҳед.
3. Мазмуни матнро дар хотир нигоҳ доред, ба матн такя карда фикри худро нависед.

Пӯшидани либос қоидаҳои худро дорад. Чаро мо либос мепӯшем ва он бароямон чӣ зарурат дорад, бояд бидонем.

Пеш аз ҳама либос ё ҷома моро аз гармию хунукӣ нигоҳ дошта ва асосан баҳри нигоҳ доштани сатри аврат истифода мегардад.

Либоси кас чӣ гуна бояд бошад?

Либосро, ки мо мепӯшем, пеш аз ҳама бояд покиза бошад. Аммо дар рӯзҳои ид агар нав бошад, беҳтар аст.

Дар вақти пӯшидани либос бояд дасти ростро аввал дар остин кунем ва ҳангоми баровардан дасти чап берун созем. Либосҳои худро аз ҳар хел чиркинию нақосат нигоҳ дорем. Изор ё шимро бояд нишаста пӯшем. Яке аз шартҳои асосии либоси танг ин аст, ки бояд он бесурат бошад.

Комёбиҳои критериявӣ	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Аз рӯи матн саволҳо тартиб дода метавонад	Ба матн мавзӯъ гузошта метавонад	1
	Оид ба матн 3 савол месозад	1
	Тузган саволларида изчилликка эътибор беради	1
Мазмуни асосии матнро баён карда метавонад	Аз рӯи хотира мазмуни матнро навишта метавонад	1
	Ғояи асосии матнро баён карда метавонад	1
	Ба ҷиҳати мантиқии баёни фикр эътибор медиҳад	1
Ба меъёрҳои орфографӣ амал мекунад	Ҳусну хати зебо дорад	1
	Матнро ба сархатҳо ҷудо карда метавонад	1
Ба меъёрҳои имло амал мекунад	Аломатҳои китобатиро дуруст мегузорад	1
	Ҳамсадоҳои ҷарангдор ва беҷарангро дуруст менависад	1
Ҳамагӣ		10

Рубрика барои падару модарон аз боби «Ороиш ва зебоӣ» оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастии фасл (БҶФ)

*Ном ва насаби талаба*_____

Комёбиҳои критериявӣ	***Сатҳи муваффақиятҳои таълим***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***

Аз рӯи матн саволҳо тартиб дода метавонад	Барои савол тартиб додан ва ба матни хондашуда мавзӯъ гузоштан душворӣ мекашад	Барои савол тартиб додан душворӣ мекашад, ба матни хондашуда мавзӯъ гузошта метавонад	Ба матни хондашуда мавзӯи мувофиқ гузошта, саволҳо тартиб медиҳад
Мазмуни асосии матнро баён карда метавонад	Мазмуни матнро пурра баён карда наметавонад	Матнро бо камбудиҳо нақл мекунад	Фикри асосиро пурра баён карда метавонад
Ба меъёрҳои орфографӣ амал мекунад	Ҳусну хат камбудӣ дорад	Калимаҳоро нодуруст менависад	Ҳусну хати зебо дорад. Ба меъёрҳои орфографӣ риоя мекунад

Супоришҳо оиди баҳогузории ҷамъбастӣ чоряки I (БҶЧ)

Синфи 5

Намуди фаъолияти нутқ: Шунидан ва гуфтан
Хондан ва навиштан

Мақсадҳои таълимӣ:

5.Г/Ш 3. Фаҳмонидани мазмуни интихобшуда, аниқ намудани иловаҳо ба матн;

5.Г/Ш4. Бо воситаи калимаҳои устувор ва саволҳо аниқ намудани сатҳи фикрронӣ;

5.Н6. таҳрир ва ислоҳи хатоҳои орфографии матн дар асоси луғатҳо.

Комёбиҳои критериявӣ:

- аз рӯи матни шунида фикр баён карда метавонанд ва баҳо дода метавонанд;
- дар эҷоди матн ба меъёрҳои адабӣ риоя менамоянд;
- фикри худро бо далелҳо асоснок мекунанд.

Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, кор фармудан, фаҳмидан

Вақти иҷро: 40 дақиқа

Супоришҳо:

2. Матнро хонед ва намуди онро муайян кунед.
7. Фикри асосии матнро аниқ кунед ва нависед.
8. 5 калимае нависед, ки мазмуни асосии матн дар он бошад.
9. Дар асоси 5 калимаи додашуда матн созед.
10. Сархатҳои матнро аниқ кунед ва ба гузориши аломатҳои китобат аҳамият диҳед.
11. Калимаи дилхоҳи матнро таҳлили фонетикӣ кунед.

Об – манбаи ҳаёт

Об дар асл бисёр аст. Аммо ҳамаи он барои истеъмол мувофиқ намеояд. Оби баҳру уқёнусҳоро истеъмол кардан мумкин нест, зеро дар онҳо моддаҳои

химиявии барои тансиҳатии одам зиёновар бисёр ҳастанд. Одам асосан аз обе, ки пиряхҳо ва чашмасорон ҳадяаш меоваранд, истифода мебаранд. Дар миқёси ҷаҳон ин навъи об фаровон нест. Мамлакатҳое ҳастанд, ки аз оби ошомиданӣ танқисӣ (камӣ, норасоӣ) мекашанд. Онҳо инчунин обро аз кишварҳое, ки оби ошомиданиашон миқдоран зиёд аст, бо нархи гарон мехаранд. Барои шустушӯ ва дигар зарурат оби баҳру укёнусро кор мефармоянд. Оби ошомиданӣ сарвати бебаҳост. Дар сурате, ки шумораи одамони рӯйи олам сол ба сол меафзояд, ҳаёт аз мо эҳтиёткорона сарф кардани оби тозаро талаб мекунад.

Комёбиҳои критериявӣ	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Аз рӯи матни шунида фикр баён карда метавонанд	Намуди матни шунидашударо аниқ мекунанд	1
	Ғояи асосиро муайян карда менависанд	1
	Аз матн калимаҳои асосиро аниқ мекунанд ва менависанд	1
Дар эҷоди матн ба меъёрҳои адабӣ риоя менамоянд	Дар асоси калимаҳои асосии додашуда матн месозанд	1
	Фикри худро бо далелҳо асоснок мекунанд	1
Ба меъёрҳои имлоӣ амал мекунанд	Ба ҳусни хат эътибор медиҳанд	1
	Садонокҳоро муайян мекунанд	1
	Ҳамсадоҳоро аниқ менамоянд	1
	Фарқи ҳамсадоҳои ҷарангдор ва беҷарангро медонад	1
	Таҳлил пурра иҷро шудааст	1
Ҳамагӣ:		10

Рубрика барои падару модарон оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастии чоряк (БҶЧ)

Ном ва насаби талаба _____

Комёбиҳои критериявӣ	***Дараҷаи дониши талабагон***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***
Аз рӯи матни шунида фикр баён карда метавонанд	Дар муайян намудани намуди матн душворӣ мекашанд	Ҳангоми муайян кардани ғояи асосии матн ва навиштани матн ба хатогиҳо роҳ медиҳанд	Ғояи матнро аниқ мекунанд, калимаҳои асосиро ҷудо карда менависад

Дар эҷоди матн ба меъёрҳои адабӣ риоя менамоянд	Дар асоси калимаҳои додашуда бо душворӣ матн месозанд	Ҳангоми баён кардани мазмуни матн ба хатогиҳо роҳ медиҳанд	Ҳангоми эҷод кардани матн фикри худро баён карда метавонад
Ба меъёрҳои имлоӣ амал мекунанд	Дар хусну хат нуқсонҳо дида мешавад	Овозҳои нуткро хато менависанд	Ҳусну хати зебо доранд ва ба меъёрҳои имлоӣ амал мекунад

Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии фасл аз фанни «Адабиёти тоҷик»

Аз таҷрибаи муаллими фанни забон ва адабиёти тоҷик Р.А.Хамитов, мактаби таҳсилоти умумии № 21 ба номи Яссауи, ноҳияи Сариағаш Вилояти Туркистон

Супоришҳо оид ба баҳогузории ҷамъбастии фасл ба чоряки I. Баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Эпоси қаҳрамонҳо» (БҶФ)

Синфи 5

Асари омӯхташаванда:Афсонаи «Эраҷи тилисмшикан»

Мақсадҳои таълимӣ:

5. ФҶ 1. Фаҳмиши вожаҳо: адабиёти бадеӣ, адабиёти шифоҳӣ, эпоси қаҳрамонҳо, ривоят, афсона, афсонаи адабӣ, сужет, композитсия, муҳит ва даврҳои адабӣ, мунозара, қаҳрамон, ривояткунанда, қиёскунӣ, ҳамкорӣ.

5. БМ 1. иштирок дар муҳокимаи асар ва баёни фикру ҳиссиёти шахсӣ

Комёбиҳои критериявӣ: *Талабаҳо:*

- қаҳрамонҳои асосии асарро аниқ карда метавонанд;
- ба хусусият ва ҳаракатҳои қаҳрамонон баҳо медиҳанд;
- ғояи асосии афсонаро муайян мекунанд;
- ба ҷиҳатҳои тарбиявии асар сарфаҳм мераванд.

Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, фаҳмидан, дастгирӣ намудан Ташаккул додани қобилияти фикрронӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супоришҳо:

Аз рӯйи мазмуни асар ба саволҳо ҷавоб диҳед ва супоришҳоро иҷро намоед.

1. Қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи афсонаро номбар кунед.
2. Қаҳрамонҳои мусбат ва манфиро аниқ кунед ва эзоҳ диҳед.
3. Кадом хислатҳои Эраҷ барои ба даст овардани ғалаба ёрӣ расонд?

4. Чаро мо Эрачро қаҳрамон мегӯем?

5. Доир ба ҷиҳати тарбиявии афсона фикри худро гӯед ва зарбулмасалу мақолҳои мувофиқ оред.

Комёбиҳои критерияви	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Қаҳрамонҳои асосиро аниқ карда метавонанд	Қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи афсонаро номбар карда метавонанд	1
Ба хусусият ва ҳаракатҳои қаҳрамонон баҳо медиҳанд	Аз рӯи хусусият қаҳрамононро ҷудо карда метавонанд	2
	Ҷавобҳоро бо далелҳо пурра мекунанд	2
Ғояи асосии афсонаро муайян мекунанд	Ғояи асосиро муайян карда метавонанд	1
	Ба рафтори қаҳрамонон шарҳи ҳаматарафа дода метавонанд	1
Ба ҷиҳатҳои тарбиявии асар сарфаҳм мераванд	Аз асар хислатҳои нек ва ҷавонмардиро аниқ карда метавонанд	1
	Бо воситаи зарбулмасалу мақолҳо ҷиҳати тарбиявии асарро аниқ менамоянд.	2
Баллҳои умумӣ:		10

Боби «Эпоси қаҳрамонҳо» барои ба падару модарон нишон додан, ахборот оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ доир ба афсонаи «Эраҷи тилисмшикан»

Ном ва насаби талаба: _____

Комёбиҳои критерияви	***Дараҷаи дониш***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***
Қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи асарро аниқ карда метавонанд	Қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи афсонаро номбар карда наметавонанд	Дар номбар кардани қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи афсона ба хатогиҳо роҳ медиҳанд	Қаҳрамонҳои асосӣ ва дуюмдараҷаи афсонаро номбар карда метавонанд
Ба хусусият ва ҳаракатҳои қаҳрамонон баҳо медиҳанд	Аз рӯи хусусият қаҳрамононро ҷудо карда наметавонанд	Ҳангоми баҳо додан ба хусусият ва рафтори қаҳра-монон ба хатогиҳо роҳ медиҳанд	Ба хусусият ва рафтори қаҳрамонон баҳо дода метавонанд
Ғояи асосии афсонаро муайян мекунанд	Ғояи асосиро муайян карда наметавонанд	Ғояи асосии афсонаро пурра муайян карда наметавонанд	Ғояи асосии афсонаро муайян карда метавонанд
Ба ҷиҳатҳои тарбиявии асар сарфаҳм мераванд	Ба ҷиҳатҳои тарбиявии асар сарфаҳм намераванд	Ба ҷиҳатҳои тарбиявии асарро сарфаҳм рафтан душворӣ мекашанд	Ба ҷиҳатҳои тарбиявии асар пурра сарфаҳм мераванд

Супоришҳо оид ба баҳогузории ҷамъбастии фасл ба чоряки I
Баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Эпоси қаҳрамонҳо»(БҶФ)

Синфи 5
Асари омӯхташаванда: Афсонаи «Савоби нимта нон»
Мақсадҳои таълимӣ:
5. ФҶ 2. таассуроти умумӣ доштан оиди асарҳои бадеӣ, дарк кардани мавзӯъ.
5. ФҶ 5. нақли мухтасари мазмуни асар ё порча.
5. БМ 1. иштирок дар муҳокимаи асар ва баёни фикру ҳиссиёти шахсӣ.
Комёбиҳои критериявӣ: Талабаҳо:
- Порчаи асарро азёд медонанд, менависанд ва баён карда метавонанд.
- Ба жанри бадеии асар мисолҳо меоранд.
- Воситаҳои тасвири афсонаро меёбанд ва шарҳ медиҳанд.
- Ба рафтори қаҳрамони афсона муносибати худро гуфта метавонанд.
- Ғояи асосии асарро муайян карда метавонанд.

Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, фаҳмидан, дастгирӣ намудан
Ташаккул додани қобилияти фикрронӣ
Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супоришҳо:
Аз рӯйи асар ба саволҳо ҷавоб диҳед ва супоришҳоро иҷро намоед.
1. Порчаи дилхоҳи асарро азёд нависед.
2. Ба жанри афсона мисолҳо оред.
3. Воситаҳои бадеӣ ва тасвирии афсонаро аниқ кунед.
4. Оид ба қаҳрамонони асар муносибати худро баён кунед.
5. Дар бораи мавзӯъ ва ғояи асосии асар нависед.
6. Қаҳрамонони асарро аз рӯи хусусият тасниф диҳед.

Қаҳрамонҳои манфӣ	Қаҳрамонҳои мусбат

Комёбиҳои критериявӣ	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Порчаи асарро азёд медонанд, менависанд ва баён карда метавонанд	Порчаро азёд навишта метавонанд (вобаста ба ҳаҷм 1 балл ё ки 2 балл гузошта мешавад, барои саводнокӣ 1 балл илова мегардад)	3
Ба жанри бадеии асар мисолҳо меоранд	Жанри афсонаро аниқ карда метавонанд.	2

Воситаҳои тасвири афсонаро меёбанд ва шарҳ медиҳанд	Воситаҳои тасвири афсонаро меёбанд ва шарҳ медиҳанд.	2
Ба рафтори қаҳрамони афсона муносибати худро гуфта метавонанд	Оид ба қаҳрамонони асар муносибати худро баён карда метавонанд	1
Ғояи асосии асарро муайян карда метавонанд	Ғояро муайян карда метавонанд	2
Баллҳои умумӣ:		10

Боби «Эпоси қаҳрамонҳо» барои ба падару модарон нишон додан, ахборот оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ доир ба афсонаи «Савоби нимта нон»(БҶФ)

Ном ва насаби талаба: _____

Комёбиҳои критериявӣ	***Дараҷаи дониш***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***
Порчаи асарро азёд медонанд, менависанд ва баён карда метавонанд	Порчаи асарро азёд менависанд, аммо душворӣ мекашанд ва ба хатогиҳои имлоӣ роҳ медиҳанд	Ҳангоми азёд навиштани порчаи асар камбудиҳо дида мешавад ва ба гузоштани аломатҳои китобат эътибор намедиҳанд	Ҳангоми азёд навиштани порчаи асар камбудиҳо дида намешавад ва ба гузоштани аломатҳои китобат эътибор медиҳанд
Ба жанри бадеии асар мисолҳо меоранд	Ба жанри бадеии асар мисол оварда наметавонанд	Ҳангоми ба жанри бадеии асар мисол овардан камбудиҳо дида мешавад	Ба жанри бадеии асар мисол оварда метавонанд
Воситаҳои тасвири афсонаро меёбанд ва шарҳ медиҳанд	Воситаҳои тасвирии афсонаро ёфта наметавонанд	Ҳангоми ёфтани воситаҳои тасвирии афсона ба хатогиҳо роҳ медиҳанд	Воситаҳои тасвирии афсонаро ёфта метавонанд ва шарҳ медиҳанд
Ба рафтори қаҳрамони афсона муносибати худро гуфта метавонанд	Оид ба рафтори қаҳрамон муносибати худро баён карда наметавонад	Ҳангоми ба рафтори қаҳрамон баҳо додан камбудиҳо дида мешавад	Оид ба рафтори қаҳрамон муносибати худро баён карда метавонад

Ғояи асосии асарро муайян карда метавонанд	Ғояи асосии асарро ёфта наметавонанд	Дар вақти аниқ кардани ғояи асосии асар ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Ғояи асосии асарро ёфта метавонанд

Супоришҳо оид ба баҳогузории ҷамъбастӣ ба чоряки I
Баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Эпоси қаҳрамонҳо»(БҶЧ)

Синфи 5
Боби омӯхташаванда: «Эпоси қаҳрамонҳо»
Мақсадҳои таълимӣ:
5. ФҶ 6 ҷавоби муфассал ва пурра ба саволи гузошташуда;
5. ТТ 9. навиштани корҳои эҷодӣ (афсонаҳо, ривоятҳо, иншоҳои хурд ба мавзӯъҳои адабӣ бо калимаҳои мураккаб, тасвир ва ғайра;
5. БМ 1. иштирок дар муҳокимаи асар ва баёни фикру ҳиссиёти шахсӣ.

Комёбиҳои критериявӣ: *Талабаҳо:*
- Тестро ҳал карда метавонанд;
- Мавзӯъҳои гузаштаро пурра аз худ кардаанд;
- Матн эҷод карда метавонанд.

Дараҷаи фаъолияти ақлӣ: Донистан, фаҳмидан, дастгирӣ намудан
Ташаккул додани қобилияти фикрронӣ
Вақти иҷро: 40 дақиқа

Супоришҳо:
Ба саволҳои тестӣ ҷавоб диҳед:
1.Қаҳрамонҳои афсонаи «Эраҷи тилисмшикан»-ро нишон диҳед.
А. Эраҷ, Ҳуртундев, Хирадманд
Б. Деҳқон, ясавулон, подшоҳ
В. Ҳоҷа Ҳофиз, хиштрез,
Г. Мушфиқӣ, қозикалон

2. Ин порча аз кадом афсона аст? «Инро шамшери «Ҷонситон» меноманд. Мана ин дафтар ҳам аз они ту, роҳи ҳалли ҳар мушкилие, ки ба ту пеш меояд, дар ин дафтар навишта шудааст»
А. «Савоби нимта нон»
Б. «Деҳқон ва кӯзаи зар»
В. «Луқмони ҳаким»
Г. «Эраҷи тилисмшикан»

3. Дар кадом ҳолат зарбулмасал дуруст дода шудааст?
А. «На сих сӯзад, на гӯшт»

Б. «На сих сӯзад, на кабутар»
В. «На сих сӯзад, на дафтар»
Г. «На сих сӯзад, на кабоб»

4. Шеърҳои Ҳофизро кӣ ғалат мехонд?
А. Эраҷ
Б. Луқмони Ҳаким
В. Хиштрез
Г. Мушфиқӣ

5. Подшоҳро кӣ даво кард?
А. Арасту
Б. Луқмони ҳаким
В. Деҳқон
Г. Мушфиқӣ

2. Ба саволҳои зерин ҷавоб дода ҷадвали хронологиро пур кунед.

Афсонаҳо	***Солҳо, ададҳо***
Дар вақти асир афтидани падар Эраҷ чандсола буд?	
Хирадманд чанд фарзанд дошт?	
Эраҷ дар чандсолагиаш ҳамаи ҳунарҳои ҷангиро ба пуррагӣ омӯхта буд?	
Деҳқон чанд кӯзаи зар дошт?	

3. Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб диҳед ва супоришҳоро иҷро кунед.

1. Далерӣ, мардӣ, тавоноӣ барин хислатҳо дар кадом афсона дида мешавад?
2. Агар шумо дар ҷои Эраҷ мешудед, боз чӣ корҳоро анҷом медодед?
3. Мақсади асосии афсонаи «Савоби нимта нон» чист?
4. Қаҳрамонҳои мусбат ва манфии «Савоби нимта нон»-ро бо далелҳо шарҳ диҳед.
5. Шумо худро дар ҷойи кадом қаҳрамони афсона тасаввур мекунед?

4. Эҷод кардани матн. Ба қаҳрамони дӯстдоштаи худ мактуб нависед.

Комёбиҳои критериявӣ	***Дескриптор***	***Балл***
	Талабаҳо	
Ба саволҳои тест ҷавоб диҳед	Барои ҷавоби пурра ба тест	3
	Барои ҷавоби нопурра ба тест	2
	Умуман ҷавоб надода бошанд	0

Ҷадвали хронологиро пур кунед	Сана ва ададҳо дуруст нишон дода шуда бошад	2
	Санаҳо каму беш дуруст нишон дода шуда бошад	1
Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб диҳед ва супоришҳоро иҷро кунед.	Ҳама супоришҳо пурра ва дуруст иҷро шуда бошад	3
	Каму беш ҷавоб дода бошад	2
Эҷоди матн	Дар навишти мактуб ба меъёрҳо риоя шуда бошад, фикр аниқ ва фаҳмо дода шавад	3
	Мактуб бо камбудиҳои услубӣ дода шуда бошад	1-2
Баллҳои умумӣ:		20

Боби «Эпоси қаҳрамонҳо» барои ба падару модарон нишон додан, ахборот оид ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ (БҶЧ)

Ном ва насаби талаба _____

Комёбиҳои критерияви	***Дараҷаи дониш***		
	Паст	***Миёна***	***Баланд***
Ба саволҳои тест ҷавоб диҳед	Барои ба саволҳои тест ҷавоб додан мушкилӣ мекашанд.	Ба саволҳои тест ҷавоби нопурра медиҳанд.	Ба саволҳои тест ҷавоб дода метавонанд.
Ҷадвали хронологиро пур кунед	Ҷадвали хронологиро бо душворӣ пур мекунанд.	Ҷадвали хронологиро бо камбудиҳо пур мекунанд.	Ҷадвали хронологиро пур карда метавонанд.
Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб диҳед ва супоришҳоро иҷро кунед	Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб додан ва супоришҳоро иҷро кардан душворӣ мекашанд.	Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб додан ва супоришҳоро иҷро кардан ба камбудиҳо роҳ медиҳанд.	Аз рӯи асарҳо ба саволҳо ҷавоб медиҳанд ва супоришҳоро иҷро мекунанд.
Эҷоди матн	Матнро бо душворӣ эҷод мекунанд.	Дар эҷоди матн ба хатогиҳо роҳ медиҳанд.	Матн эҷод карда метавонанд.

«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар

6-сынып

Қостанай қаласындағы №18 мектеп-гимназиясының қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі З.Д.Сергазинаның іс-тәжірибесінен

«Отан отбасынан басталады» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.5.1 Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау;

6.4.1.1 Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазу.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

• Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды;

• Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейі*:* Қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. I. Мәтінді екі рет тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қайтқанда

Шыңғыс тауларының қасына үш-төрт ауыл тұрыпты. Бұлар «Құнанбай ауылы» деп аталады. Бала ауылындағы ақ үйлердің қасында тұрған екі шешесі Ұлжан мен Айғызға қатты асықты. Аттан түсіп, шешесіне барса, Ұлжан: «Әуелі әкеңмен амандас», - деп Құнанбайды меңзеді. Сондықтан Абай алдымен әкесі және жанында тұрған кісілерге барып, оларға сәлемін береді. Құнанбай Абайдан: «Молда болдың ба? Бойыңа қоса білімің өсті ме?» - деп қатал сұрады да, шешесіне жіберді. Абайды жеңгелері сүйіп, Телғара деп еркелетеді. Абай ана құшағын қатты сағынды. Ұлжан баласын бауырына басып, маңдайынан иіскеп, көп ұстаған жоқ: «Әжеңе бар!» - деп, үлкен үйдің жанында тұрған кәрі әжесіне жіберді. «Қарашығым, қоңыр қозым... Абай жаным...» - деп, бәрінен де көп сағынған Зере әжесі немересін қатты құшақтады [1].

1.Мәтіннен 3 тірек сөз жазыңыз.

✓ _____

✓ _____

✓ _____

2. Сұрақтарға мәтіннен қысқа жауапты анықтаңыз.

Сұрақтар	Қысқа жауап
Ауыл қалай аталды?	
Бала кімдерге қатты асықты?	
Абайды жеңгелері қалай еркелетеді?	
Абайды кім құшақтады?	

3. Негізгі ойды анықтаңыз.

А. Абай ана құшағын қатты сағынды.

В. Абайды жеңгелері сүйіп, Телғара деп еркелетеді.

С. Бәрінен де көп сағынған Зере әжесі немересін қатты құшақтады.

Д. Бала ауылындағы ақ үйлердің қасында тұрған екі шешесіне асықты

Е. Абай алдымен әкесі және жанында тұрған кісілерге барып, оларға сәлемін береді.

II. Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өз отбасы мүшелерінің біріне мінездеме жазыңыз

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	1-2	Тірек сөздерді жазады.	1 1 1
		Сұрақтарға қысқа жауап береді.	1 1 1 1
		Негізгі ойды анықтайды	1
Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады	3	Мінездеме құрылымын сақтайды. Емлеге сай жазады.	1 1
Барлық балл			*10*

«Отан отбасынан басталады» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-анаға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қиналады	тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қателеседі	тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап береді
Мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазуда қиналады	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазуда қателеседі	мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме жазады

«Қуат көзін үнемдей білеміз бе?», «Астана – мәдениет пен өнер ордасы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.5.1. Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау;

6.4.5.1. Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

6.5.1.5. Етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазбаша жұмыстарда қолдану.

Бағалау критерийі:

- тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды;
- жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді екі рет тыңдаңыз. Төмендегі тапсырманы орындаңыз

Астана – мәдениет пен өнер ордасы

Астана – қазақ елі болашағының қаласы. Мәдениеттің ошағы, ғылым мен білімнің ордасы. Еліміздің көгілдір туы желбіреген тәуелсіздігіміздің ордасы. Астана – мәдениет пен өнер ордасы. Астана қаласы – 1998 жылдан бастап мемлекетіміздің әкімшілік – саяси орталығы. Сонымен қатар мәдениет пен өнер, білім мен ғылымы дамыған қала. Астанада Қ.Қуанышбаев атындағы қазақ музыкалық драма театры, М.Горький атындағы орыс драма театры, «Жастар» сарайы, «Қазақстан» концерт залы, қалалық филормония және басқа да көптеген мәдени ошақтары бар. Астана – әлемдегі ең жас елорда. Қалада 30 – ға жуық ұлттық – мәдени орталық жұмыс істейді. Әлемдік және дәстүрлі діндер өкілдері құрылтайын өткізетін «Бейбітшілік және келісім сарайы» да осы Астанада орналасқан. Елордамызда көптеген жоғары оқу орындары мен колледждер, мектептер мен балабақшалар бар. Еліміздің бас қаласында спорттың дамуына да үлкен мән берілуде. «Қазақстан», «Алатау», «Астана» сияқты спорт кешендер, велотрек, мұз айдыны мен «Астана Арена», Қ.Мұңайтпасов стадиондары соның куәсі болып тұр[2].

1. *Мәтінді мұқият тыңдап, ең маңызды 5 тірек сөзді жазыңыз.*

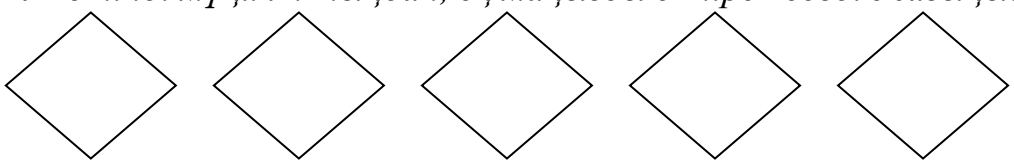

2. *Сұрақтарға мәтін бойынша қысқа жауап беріңіз.*

	Сұрақтар	*Жауап*
	Астанада қанша ұлттық – мәдени орталық жұмыс істейді?	
	«Бейбітшілік және келісім сарайы» қай қалада орналасқан?	
	Елордамызда қандай мәдени орталықтар мен оқу орындары бар?	

3. Мәтіндегі негізгі ойды анықтаңыз.

А) Астана – күн санап өсіп келе жатқан әдемі, көрікті қала.
В) Астана – мәдени – рухани, экономикалық дамуының орталығы.
С) Астана – Азия елдерінің ішіндегі солтүстікте орналасқан қала.
Д) Астана – ұлан ғайыр еліміздің бас қаласы, әлем таныған жас қала.

4.Сөйлемдердің соңына тиісті тыныс белгілерді қойып, көшіріп жазыңыз. Етістіктерді тауып астын сызыңыз.

Қуатты тиімді тұтыну

Өнеркәсіпте, үйлерде және пәтерлерде қолданылатын қуаттың мөлшерін азайтудың және үнемдеудің арқасында тұтынушылардың ақшалары үнемделеді Қуатты дұрыс пайдалану туралы көбірек білгіңіз келеді ме Сіз үнемдеп қана қоймай, қоршаған ортаны ластанудан сақтап қаласыз Қуат көзін үнемдеудің қандай тиімді жолдарын білесіңдер Қуат үнемдейтін шамдарды пайдаланыңыз Барынша үнемді тұрмыстық аспаптарды қолданыңыз Киімдерді үтіктеген кезде біраз қуат үнемдеу үшін толығымен кепкен киімді үтіктемеген жөн Электрлік шайнектің қағын уақытылы тазалап отырған маңызды деп ойлайсың ба Ұялы телефонның зарядтауға арналған құрылғысын тоқ көзінен алып тастаған жөн Зарядтауға арналған құрылғы тоқ көзіне қосылып тұрғанда 95 % қуат босқа жұмсалады[3].

5. Мәтіндегі етістіктерді нақ осы шаққа айналдырып жазыңыз.

1._____
2._____
3._____
4._____
5._____
6._____

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	*1-3*	маңызыды 5 тірек сөзді табады	1
		сұрақтарға жауап береді 1-сұрақ 2-сұрақ 3-сұрақ	 1 1 1
		негізгі ойды анықтайды	1

Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	*4-5*	сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді қояды 1-сөйлем	1
		2-сөйлем	1
		3-сөйлем	1
		4-сөйлем	*1*
		5-сөйлем	*1*
		6-сөйлем	*1*
		7-сөйлем	*1*
		8-сөйлем	*1*
		9-сөйлем	*1*
		10-сөйлем	*1*
		етістіктерді тауып астын сызады	*1*
		етістіктерді нақ осы шаққа айналдырады	*1*
Барлық балл			*17*

«Қуат көзін үнемдей білеміз бе?» , «Астана – мәдениет пен өнер ордасы» ортақ тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата – аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

*Білім алушы*_____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қиналады	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтауда қателіктер жібереді	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды
Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қиналады	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолдануда қателіктер жібереді	Жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қойып, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін біледі, жазбаша жұмыстарда қолданады

«Абайды оқы, таңырқа!» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау;

6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу.

Бағалау критерийі: Білім алушы

- Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды;
- Жазба жұмыстарында теңеу,эпитет сөздерін қолданып жазады.

Ойлау дағдыларының деңгейі Қолдану

Орындау уақыты: 20 минут

Тапсырма. Мәтінді тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды. Өзінің асыл өлеңдерін, қара сөздерін қағазға түсіріп, кейінгі ұрпаққа жазып қалдырса, музыкалық жөнінде оның мұндай мүмкіншілігі болмады. Өйткені,

Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді. Сондықтан Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті. Музыка саласында жазба мәдениеттің болмауына қарамастан, Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында. Абай әндері алғашқыда оның өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақарасына тарай бастады. Абай әндері нотаның жоқ кезінде-ақ, ауыздан ауызға таралды [4].

(100 сөз)

1. *Кестедегі ақпаратты дұрыс немесе бұрыс екенін анықтаңыз (+, -)*

Ақпарат	*дұрыс*	*бұрыс*
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		
Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті бар еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Абай әндерінің бізге толық жеткен себебі - олардың халықтың жүрегінде сақталуға сапасы сай келетін шығармалар болғандығында, халық санасынан өшпес орын алғандығында.		
Абай әндері өз айналасына - ауыл-аймағына, кейін жалпы қазақ арасына таралмаған.		

2. *Сөйлемдерден қосымша және негізгі ақпараттарды табыңыз. (v)*

Ақпарат	*Қосымша*	*Негізгі*

Абай өмір сүрген көзеңде қазақта музыканың жазба мәдениеті жоқ еді, халықтық музыка ауыз дәстүрлік қалыпта еді.		
Абай әндері де қазақтың басқа халықтық ән-күйлері сияқты, ауыздан-ауызға, заманнан заманға ауыса отырып жетті.		
Ұлы ақын, ағартушы Абай музыкалық саласында да мұра қалдырды.		

3. Абайдың табиғат лирикасынан теңеу және эпитет болатын сөздерге мысал келтіріңіз.

Теңеу	Эпитет
1.	1.
2.	2.
3.	3.

4. Теңеу,эпитет сөздерін қолдана отырып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына 5-10 сөйлемнен тұратын мәтін жазыңыз.

Бағалау критерийі	*Тапсырма №*	*Дескриптор* *Білім алушы*	*Балл*
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтайды	1-2	3 дұрыс ақпаратты анықтайды; 2 бұрыс ақпаратты анықтайды; негізгі және қосымша ақпараттарды таба алады;	1 1
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін орынды қолданады.(дұрыстадым)	3-4	теңеу сөздерге 3 мысал келтіреді; эпитет сөздерге 3 мысал келтіреді; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады емлеге сай жазады; келтірілген мысалдарды қолданып, «Жыл мезгілдері» тақырыбына мәтін жазады; - теңеу сөздерін, - эпитет сөздерін дұрыс қолданады.	1 1 1 1 1
Барлық балл:			7

«Абайды оқы, таңырқа!» тақырыбы бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған (рубрика)

Оқушының аты-жөні _____

Бағалау Критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі және	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі және	Мәтіннің мазмұнын түсінуге, негізгі	Мәтіннің мазмұнын түсінеді, негізгі

қосымша ақпараттарды анықтайды	қосымша ақпараттарды анықтауда қиналады	және қосымша ақпараттарды анықтауда қателеседі	және қосымша ақпараттарды анықтайды
Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қиналады	Тақырып төңірігінде жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерді қолдануда қателеседі	Жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазады

8-сынып

Нұр-Сұлтан қаласындағы №5 гиназияның қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі А.Б. Нұрышеваның іс-тәжірибесінен

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты:

8.1.5.1 Тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау;

8.2.1.1 Тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды.
- Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады.

Ойлау дағдыларының деңгейі: Қолдану

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Аудиомәтінді екі рет тыңдап, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан кезеңі. Себебі бүгінгі таңда ғалымдар күн сайын технология әлемінде түрлі жаңалықтар ашып, тіпті адам өмірін жеңілдететін адамға ұқсас роботтарды ойлап табуда.

Бүгінгі үдемелі жаһандану кезеңінде, әлем күрделі технологиялық серпінді өзгерістердің табалдырығында тұр. Өмірге бұрын-соңды кездеспеген материалдар, тұрмыс бұйымдары, өндіріс құралдары, қалдықсыз, қауіпсіз қуат көздері келе жатыр.

Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда. Мысалы, бұрын адамдар көз майын тауысып, қағаз басу үшін қаншама әріп терсе, ендігәрі оның барлығын электронды түрде көшірме жасап немесе сканерлеп алуға болады.

Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады. Өткен ғасырда әйгілі Нобель сыйлығына ие болған ғылыми

жаңалықтың тұрмысқа енуіне 30-40 жыл қажет болса, бүгінде бұл уақыт қас пен көздің арасында ғана, ен көп дегені 4-5 жылдан аспайды. Тіпті ойламаған нәрселердің өзі өнертабыстың құрамдас бөлігі ретінде кәдеге асып жатыр.

Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін[5].

1. Мәтіндегі ең маңызды 3 тірек сөзді жазыңыз.

2. Автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілеңіз.

A) 21 ғасыр – ғылым мен техниканың дамып, жаңа белеске шыққан кезеңі.

B) Қазіргі таңда адамдар үш ұйықтаса түсіне кірмеген түрлі өнертабыстар күн сайын ойластырылып, жасалуда.

C) Заман алға жылжыған сайын өнертабыстағы жаңа технология ғасыры жаңарып барады.

D) Технологиядағы жаңа дәуірде көздің жауын алатын әлі талай өнертабыс түрлері ойластырылатынына сенімдімін.

3. Берілген тұрақты тіркестерді қолданып, өнертабыстың адам өміріне пайдасы туралы ойыңызды білдіріңіз, 7 сөйлемнен тұратын мәтін құрастырыңыз.

1-нұсқа

Тұрақты тіркестер: көз майын тауысу, көздің жауын алатын, маңдай терін төгу, көзді ашып-жұмғанша.

2-нұсқа

Тұрақты тіркестер: қас пен көздің арасында, аспандағы ай сияқты, инемен құдық қазғандай, көз майын тауысу.

Бағалау критерийі	*№ тап сырма*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды	1-3	Мәтін мазмұнын түсінеді мәтіннен 3 тірек сөзді табады	1 1
		автор көзқарасы берілген сөйлемді белгілейді;	1
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестерді қолданады	4	тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратады;	1
		тұрақты тіркестерді қолданады;	1
		өнертабыстың пайдасы туралы айтады.	2
Барлығы			7

«Білім. Ғылым. Инновация» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Негізгі ойды тірек сөздер мен автор көзқарасы негізінде анықтайды	Мәтіндегі тірек сөздерді және авторкөзқарасын анықтауда қиналады	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын анықтауда қателеседі	Мәтіндегі тірек сөздерді және автор көзқарасын дұрыс анықтайды.
Ауызша мәтін құрауда тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қиналады	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратуда және қолдануда қателеседі	Тұрақты тіркестердің мағынасын ажыратады және дұрыс қолданады.
	Өнертабыстың пайдасын айтуда қиналады	Өнертабыстың пайдасын айтуда қателеседі	Өнертабыстың пайдасы туралы дұрыс айтады

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалау тапсырмалары

Оқу мақсаты*:*

8.3.3.1 Прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру;

8.4.4.1 Тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану.

Бағалау критерийі: *Білім алушы*

- Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады.
- Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді.
- Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді.

Ойлау дағдыларының деңгейі: *Қолдану*

Орындау уақыты: 15-20 минут

Тапсырма. Мәтінді мұқият оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Бағзы замандарда шығыс базары қазіргі ірі сауда, ақша айырбастау, әңгіме-дүкен, ақпараттық агенттік және қарапайым ойын-сауық орталықтарының қызметтерін атқарған. Қазіргі заманда бұл міндеттер арнайы орындарға жүктелгенімен, шығыста базардың мәні әлі де жоғары.

Мереке алдында Алматы базарлары өзінің әдеттегі көлемінен бірнеше мәрте ұлғайып, көше бойы созылып кеткен екен. Саудагерлер жаңа жылға

сыйлықтар, мерекелік дастарханға арналған азық-түлік, жеміс-жидектермен сөрелерін толтырып тастаған.

Бәсекелестікті қорғау агенттігінің баспасөзге таратқан хабарламасында «Қазақстанның Алматыдағы сауда кәсіпорындарының барлығында Жаңа жыл мерекесі қарсаңында баға өсіміне жол бермеу жөнінде түсініктеме жұмыстары жүргізіледі» делінген.

Алайда Азаттық радиосының сұрақтарына жауап берген саудагерлердің басым бөлігі бағаның мереке қарсаңында көтерілгенін атап өтті. Олардың бірі Болат есімді азамат. Оның жеміс жидектерді сатумен айналысқанына бес жыл болған. «2010 жылы жеміс-жидек 20 пайызға қымбаттады. Көбінесе мерекелік дастарқанға ананас, апельсин, мандарин алады. Алайда бағаны біз қоймаймыз, қоймадағы бағаға бағыныштымыз», – деді саудагер[6].

1. Мәтіннің сюжетін сөз тіркестерімен беріңіз.

Мәтіннің композициялық құрылымы:

4. Басталуы -
5. Дамуы -
6. Шешімі –

Бағалау критерийі	*тапсырма №*	*Дескриптор*	*Балл*
Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады.	1	құрылымын ажыратады.	1
		мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазады;	1
		кейіпкерді анықтайды	1
		адамгершілік қасиетін анықтайды	1
		іс-әрекетіне баға береді	1
Тақырыпқа қатысты эссе жазады, көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді	2	мәтіннен дәлелдер келтіреді;	1
		өз ойын саудамен байланыстырып жазады.	1
Барлығы			**7**

2. Басты кейіпкердің саудамен қандай байланысы бар? Оның адамгершілік қасиетін сипаттап, мәтіннен дәлел келтіріп, эссе жазыңыз.

«Сауда жасай білесің бе?» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға арналған ақпарат (рубрика)

Білім алушының аты-жөні _____

Бағалау критерийі	*Оқу жетістігі деңгейі*		
	Төмен	*Орта*	*Жоғары*
Шығармалардың композициялық құрылымын ажыратады. Кейіпкерлерге, олардың іс-әрекетіне баға береді	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қиналады.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазуда, кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға беруде қателеседі.	Мәтіннің сюжетін сөз тіркесімен жазады. Кейіпкерді анықтап, адамгершілік қасиетіне баға береді.
Тақырыпқа қатысты эссе жазу жұмысында өз көзқарасын ұсынып, дәлелді аргументтер келтіреді	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қиналады.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазуда қателеседі.	Мәтіннен дәлелдер келтіріп, өз ойын саудамен байланыстырып жазады.

Задания по суммативному оцениванию по предмету «Русский язык и литература»

Для 5, 9 классов составлены учителем русского языка и литературы ШЛ №70 г.Нур-Султан Габдрашитовой Аидой Сайлауовной

5 класс

Название раздела: Кем я хочу стать, когда вырасту

Цель обучения:

5.1.1.1. – понимать общее содержание сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, определяя тему текста

5.2.4.1. – создавать высказывание (описание) на основе иллюстраций.

Критерий оценивания *Обучающийся*

- демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут, отвечая на вопросы;
- определяет тему текста;
- создаёт высказывание (описание) на основе предложенной иллюстрации продолжительностью 3 мин.

Уровень мыслительных навыков Знание, Понимание, Применение

Время выполнения 20 минут

Задание.

Слушание

Прослушайте текст

Транскрипт текста

Она будет учительницей

Ажар жила в небольшом городе на севере страны. Отец девочки был инженером-строителем, а мама — учительницей. Старший брат Ажар недавно

окончил институт и вернулся в родной город. Теперь он инженер-строитель и работает вместе с отцом.

Ажар долго не могла решить — кем она будет, когда окончит школу. Она думала, что тоже может стать инженером и вместе с отцом и братом будет строить свой город, который она очень любит.

Но профессия мамы тоже нравилась Ажар. В школе, где училась Ажар, её мама была учительницей русского языка и литературы. Уроки мамы были очень интересными. Мама учила своих учеников любить литературу и русский язык. Многие ученики мамы хотели стать преподавателями. И только Ажар не могла решить — кем стать.

Однажды, когда Ажар училась в десятом классе, сильно заболела её подруга. Четыре месяца она не ходила в школу. И очень часто Ажар приходила к своей подруге.

Она занималась с подругой историей, математикой, русским языком, физикой, химией.

Учителя составили специальный план для больной девушки и давали ей задания. Все хотели помочь ей, но больше всех помогала Ажар. Подруга называла Ажар «моя учительница».

Пришла весна. Нужно было сдавать экзамены. Врачи уже разрешили подруге Ажар ходить в школу. Девушки вместе готовились к экзаменам. Ажар была очень рада, когда её подруга хорошо сдала все экзамены.

И тогда Ажар поняла, кем она хочет стать — учительницей и только учительницей [5].

Задание.

2. Отметьте правильный вариант:

5. Где находится городок, в котором жила Ажар:

А) на юге страны

В) на севере страны

С) на востоке страны

6. Кем по образованию был брат Ажар:

А) юрист

В) музыкант

С) инженер-строитель

7. В каком классе заболела подруга:

А) в восьмом

В) в девятом

С) в десятом.

8. По каким предметам Ажар помогала своей подруге:

А) биология, география, английский язык

Б) английский язык, технология, всемирная история

В) история, математика, русский язык, физика, химия

4. *Определите тему текста, выберите нужное:*

А) Она будет учительницей

Б) Помощь больной девочке

В) Весеннее происшествие

Говорение

5. *<u>Задание.</u>*

Составьте высказывание о профессии по иллюстрации (выбрать одну картинку). Время на подготовку – 5 мин., на выступление – 2 мин.

Критерий оценивания	*№ задания*	*Дескрипторы*	*Балл*
		Обучающийся	
демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 минут	1	- выполняет тестовые задания, выбирая один верный ответ: 4. 5. 6. 4.	 1 1 1 1
определяет тему текста	2	- выбирает один верный ответ	1
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительностью 3 мин.	3	- высказывание соответствует иллюстрации; - выдерживает время для говорения; - соблюдает логическую последовательность; - соблюдает орфоэпические нормы.	1 1 1 1
Всего баллов			9

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Кем я хочу стать, когда вырасту»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания	*Уровень учебных достижений*		
	Низкий	*Средний*	*Высокий*

демонстрирует понимание общего содержания сообщения продолжительностью не более 2-3 мин	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста
определяет тему текста	Затрудняется в определении темы текста	Допускает ошибки в определении темы текста	правильно определяет тему текста
создаёт высказывание на основе выбранной иллюстрации продолжительностью 3 мин.	Высказывание неточно соответствует выбранной иллюстрации; нарушает регламент выступления; нарушает логическую последовательность допускает орфоэпические ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; иногда нарушает логическую последовательн ость; допускает негрубые ошибки	высказывание соответствует иллюстрации; выдерживает время для говорения; соблюдает логическую последовательн ость; соблюдает орфоэпические нормы

9 класс

Название раздела: Отцы и дети: диалог и конфликт поколений

Цель обучения:

9.1.1.1 – понимать основную и детальную информацию сообщения продолжительностью до 5-8 минут, определяя подтекст, цель высказывания и отношение говорящего к событиям и героям и делая выводы;

9.3.1.1 – понимать главную, второстепенную и скрытую (подтекст) информацию сплошных и несплошных текстов.

Уровень мыслительных навыков: Знание, Понимание; навыки высокого порядка

Критерий оценивания *Обучающийся*

- демонстрирует понимание основной и детальной информации;
- демонстрирует понимание информацию сплошного текста.

Время выполнения 20 минут

Задание.

Аудирование

Транскрипт текста

Прослушайте текст два раза, выполните задания

Среди десятков и сотен принимаемых человеком решений ни одно не может сравниться по значению, по роли, по влиянию на судьбу с решением о том, по какой дороге пойти, какое поприще выбрать. Поиски жизненного пути, размышления о нём обыкновенно возникают у человека в том возрасте, когда он начинает осознавать себя частью общества, когда стремится разобраться в своих отношениях с окружающими, а также чувствует потребность реализовать свои возможности, свои силы, свою личность.

Учёные считают, что именно ради такой самореализации человек и живёт. Его не устраивает и не может устроить существование ради самого существования. Ему необходимо найти такое занятие, которое наполнит это существование истинным, подлинным смыслом. Каждый человек, как бы он ни был поглощён повседневными делами и заботами, хочет не просто жить, но и ощущать ценность своей жизни, знать, что его деятельность, преодоление препятствий, устремлённость в будущее, имеют значение и несут какой-то смысл не для него одного. Только тогда человек чувствует себя не лишним, а свои способности — востребованными другими людьми, обществом.

Однако у каждого человека свои, только ему присущие задатки, склонности, способности, таланты. Ведь нет двух абсолютно одинаковых людей. И поэтому поиски смысла жизни — это самостоятельный путь проб и ошибок каждого человека. Это поиск человеком самого себя, своих жизненных ценностей, своих ориентиров.

При этом, независимо от того, как человек определил свой путь, какой смысл жизни нашёл, уже сам поиск этого смысла делает человека Человеком с большой буквы, личностью, так как никто из живых существ, кроме человека, не может осознанно относиться к жизни, не стремится понять и объяснить своё поведение, своё отношение к окружающим.

(По Г.А. Маслову)

Задание.

Отметьте верный вариант:

6. Когда, по мнению автора, у человека возникают потребности реализовать свои возможности?

А) в детстве

Б) в зрелом возрасте

В) когда он начинает осознавать себя частью общества.

7. Кто считает, что именно ради такой самореализации человек и живёт:

А) ученые

Б) учителя

В) психологи.

8. Когда человек не чувствует себя не лишним?

А) в семье

Б) когда востребован другими людьми
В) на работе.

9. Для чего живет человек:
А) для обогащения
Б) для обучения
В) для самореализации

10. Определите стиль данного текста:
А) научный
Б) официально-деловой
В) публицистический

Задание.

Перескажите прочитанный текст, используя ключевые слова и выражения. Постройте аргументированное высказывание на основе личных впечатлений и наблюдений.

Время на подготовку пересказа: 5 мин. Время для пересказа: 2 мин.

Выбор профессии – огромная ответственность

Редко в жизни случается так, что уже с юношеских лет ясна предстоящая дорога. Чаще всего выбор профессии – результат влияния семьи, учителей, соседа, имеющего авторитет старшего друга. С их помощью молодой человек делает важнейший шаг в жизни.

Почему важнейший? Понаблюдав за близкими, нетрудно убедиться, что наиболее счастливы те, кто любит свою работу, кто нашёл место в жизни. Именно потому выбор профессии – огромная ответственность и того, кто вступает в самостоятельную жизнь, и тех, кто помогает ему в этом.

Радость труда, по-моему, заключается не столько в престиже и звании, сколько в чувстве профессиональной гордости, постоянном удовлетворении работой. А это удовлетворение может принести любой труд, который человеку по душе.

Бесспорно, каждому хочется интересной работы. Но даже и внешне, казалось бы, однообразный труд может стать интересным, если видишь цель, ради которой работаешь, если эта цель важна и дорога, если знаешь, что приносишь пользу людям.

Г.Т.Береговой

Критерий оценивания	*Дескрипторы*	*Балл*
	Обучающийся	
Понимает содержание текста	Выбирает правильные ответы в тестовых заданиях 6. В 7. А 8. Б 9. В	5

	10. В	
Понимает содержание текста, пересказывает прочитанное	Пересказывает, используя ключевые слова	3
	Демонстрирует грамотную речь	2
	Всего	*10*

Рубрика для предоставления информации родителям по итогам суммативного оценивания за раздел «Отцы и дети: диалог и конфликт поколений»

ФИО обучающегося _____

Критерий оценивания:	Уровень мыслительных навыков:		
	Низкий	Средний	Высокий
Понимает содержание текста	Демонстрирует недостаточные знания и понимание прослушанного текста	Демонстрирует достаточное понимание прослушанного текста	Демонстрирует глубокое понимание прослушанного текста
Понимает содержание текста, пересказывает прочитанное	Затрудняется в логическом пересказе, допускает речевые и стилистические ошибки	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логику изложения и правильную речь	Пересказывает прочитанное, демонстрируя логическую последовательность, высокий уровень грамотности

«Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни Забони англисӣ»

Нұр-Сұлтан қаласы № 54 мектеп-лицейінің «Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі Абишева Кульшат Сейлбековнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Hobbies and Leisure»
Term 1
Grade 7

Learning objectives: 7. L1. Understand with little support the main points in extended talk on a limited range of general and curricular topics;

1. W6. Link with little or no support, sentences into coherent paragraphs using a variety of basic connectors on a range of familiar general topics and some curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ identify the main idea in extended talks
- ✓ Write topic related words correctly
- ✓ Connect sentences into paragraphs with linking words

Level of thinking skills: Knowledge and comprehension, Application

Duration: 20 minutes

Listening
Task 1. Listen to the text twice and do the task
1. *https://en.islcollective.com. Text can be found after the rubrics.*

Are the sentences True or False?
Example: Daniel likes painting True

1. Daniel prefers to paint portraits. _____
2. Daniel's paintings are for public. _____
3. Daniel's hobby is taking a photo. _____
4. Peter loves playing chess. _____
5. Peter's wife likes fishing. _____
6. Peter and his wife do the gardening. _____

Writing

Task 2. Write full sentences about your leisure-time. Use linking words

Example: I like playing football **because** it is a widespread sport in the world
Do you have enough leisure time? What do you do in your spare-time?

Who do you spend your day off with?

Where do your friends usually spend their leisure-time?

Do people change their leisure-time activities, as they get old? How?

Assessment criteria	Task	Descriptor A learner	Mark
Recognize the main idea in amplified talks.	1	writes True;	1
		writes True;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes False;	1
		writes True;	1

Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs with linking words	2	gives full answer, using linking words;	1
		writes with grammar accuracy;	1
		spells the words correctly;	1
		writes a consequent paragraph	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Hobbies and Leisure»

Learner's name _____

Assessment criteria	**Level of learning achievements**		
	Low	**Middle**	**High**
Recognize main idea in amplified talks.	Experiences challenges in recognizing the main idea in amplified talk.	Has trouble in recognizing the main idea in amplified talk. Makes mistakes in marking sentences for True and False statements while listening.	Confidently identifies the main idea in amplified talk. Mark sentences True and False correctly.
Write topic related words correctly. Connect sentences into paragraphs linking words	Has trouble in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with insufficient grammar accuracy.	Makes mistakes in giving full answers in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with some grammar mistakes.	Feels confidence in giving full answers, in using linking words and in spelling topic related vocabulary. Writes with grammar accuracy.

Tapescript

Daniel's hobbies and interests

Daniel is very artistic. In his free time, he enjoys painting and drawing. He prefers to paint portraits, and he is very good at it. His painting are often displayed at exhibition. He also writes short stories from time to time, but he prefers painting to writing. He has recently bought a camera, and he is hoping that photography will become one of his new hobbies.

One of Daniel's other hobbies playing chess, which has nothing to do with art. He sometimes plays chess at competitions, but he never wins. His friends tell him that he should stick to painting portraits.

Peter's hobbies and interest

Peter is quite sporty. He loves playing football, and he plays for local team. He is very competitive, and he cannot stand losing a game. Luckily, his team play very well, so the hardly ever lose. Peter also enjoys watching sport on TV, especially footfall.

Peter's other hobbies are fishing and gardening. He finds this relaxing, unlike football. Peter and his wife, Sarah, often do gardening together. They often listen to the radio as they plant flowers and pull out the weeds. Peter would like Sarah to go fishing with him too, but she hates fishing, so he hardly ever goes with him.

Нұр-Сұлтан қаласы Ғ.Қайырбеков атындағы № 2 мектеп-гимназиясының «Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі Жұмаева Марина Аманжоловнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Food and Drink»

Grade 8

Learning objectives: 8.4.2.1 understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;

8.5.3.1 write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

- ✓ dentify the main idea from context of the text and choose the title of it;
- ✓ Use topic related vocabulary in appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences

Level of thinking skills: Comprehension. Deducing. Composing. Application

Higher order thinking skills

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text and answer the questions

Fast Food is normally fast and cheap. People do not want to pay a lot of money for a hamburger and fries or for a pizza, but there are some exceptions. Here is some of the world's most expensive fast food.

A restaurant in Glasgow, Scotland has a very expensive pizza. How much does it cost? More than two thousand dollars! What does this pizza have that the other pizzas do not have? Well, the ingredients are very expensive and include small pieces of gold!

Many people prefer burgers to pizzas. So when can you buy a expensive burger? Well, perhaps the world's most expensive burger can be eaten in Las Vegas. A restaurant there is for five thousand dollars! It is made from the best Japanese meat.

In addition, what about an expensive hot dog? Well, Germany is the home of the sausage so it is a good place to buy a hot dog. In a hotel in Berlin, you can buy maybe the most expensive hot dog in the world.

In addition, after a burger or a pizza if you want to have ice-cream you can go to a famous restaurant in New York and pay one thousand dollars for an ice-cream. For this money, you get a wonderful ice-cream, which comes with a gold spoon. You can take the spoon home after you finish eating!

1) How much does the pizza in the restaurant in Glasgow cost?
2) Where can you buy a very expensive burger?
3) Where does the meal in the expensive burger come from?
4) How much does the hot dog in Berlin cost?
5) Where can you pay one thousand dollars for an ice cream?

Task 2. Choose the best title for the text.

- ✓ The Most Expensive Pizza in the World
- ✓ The Most Expensive Fast Food in the World
- ✓ Such Expensive Food

The extract is taken and adopted from NenglishTPre- intermediateWB.p.19.

Writing

Task

Write an essay about your favourite food. You should write it according to the plan, structure, with appropriate vocabulary and at least 15 sentences. Look at the example of the essay that is given below

Use basic conjunctions and linking words for your essay:

•As for, then, or, because, so.

• To one's mind, firstly, secondly, for example.

Plan of an essay

1. Meal at breakfast
2. Simple dishes
3. Healthy food
4. Preferences at having meal

Example of the essay

My favourite food

For some food is a source of pleasure, for others is a source of energy. For me food is a pleasant source of energy. I think that pleasant food is healthy food.

To my mind, breakfast food should be quite simple. I eat complicated dishes only in restaurants. Firstly, I would like to say that I prefer low- fat food. Secondly, I like fresh fruit and vegetables most. Therefore, in the morning, I usually have some cheese with kefir then I have tea with toasts. At dinner, for example, I have vegetable soup, a salad and fried fish. I eat desserts little. For supper I have just a salad or an apple.

Finally, I love all kinds of milk products, especially yoghurt, cottage cheese. I prefer cheeses from Germany, France or Switzerland. As for sea products, I love shrimps, salmon and trout. I like different kinds of salads, dressed with olive oil or sour cream. I also love all kinds of potato dishes. I usually drink down food with natural juices or kvass.

I prefer to have tea with bitter chocolate or homemade jams. As I do not change my daily dishes, I very seldom have stomach problems. Actually, I think that the simpler food is the better is its taste.

3.The essay is taken and adopted from
http://www.study.ru/support/topics/aboutme/food/food1.html

Assessment criteria	Task	Descriptor:	Mark
		A learner	
Identify the main idea from the context of the text and choose the best title for it.	1 a)	answers 1) The pizza in a restaurant in Glasgow costs more than two thousand dollars!	1
		answers 2) A very expensive burger you can buy in Las Vegas.	1
		answers 3) The meat in the expensive burger comes from Japan.	1
		answers 4) The hot dog in Berlin costs two hundred euros.	1
		answers 5) You can pay one thousand dollars for an ice cream in New York.	1
		chooses " The Most Expensive Fast Food in the World"	1
		writes an essay according to the plan;	1
	b)	writes at least 15 sentences;	1
Use topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences.	2	uses related and appropriate vocabulary;	1
		uses basic conjunctions and linking words.	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Food and Drink»

*Learner's name*_____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Identify the main idea from context of the text and choose the best title of it;	Has trouble in identifying the meaning from the context of the text. Does the task mostly incorrectly.	Makes mistakes in identifying the meaning from the context of the text. Fulfills the task of the text mostly correctly.	Feels confidence in identifying the meaning from the context of the text. Implements the tasks of the text correctly.

Apply topic related vocabulary in speech appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences	Demonstrates difficulties at usage related words and phrases in the given sentences. Does the task mostly incorrectly.	Demonstrates a good usage related words and phrases in the given sentences. Fulfills the task mostly correctly.	Demonstrates a correct usage related vocabulary in the essay appropriately arranging words and phrases into well-formed sentences. Implements all the task correctly.

Нұр-Сұлтан қаласы № 9 «Зерде» мектебінің «Ағылшын тілі» пәнінің мұғалімі Бекенова Бибигуль Мырзатаевнаның іс-тәжірибесінен

Unit «Mass Media and Entertainment»
Term
Grade 8

Learning objectives: 8.4.1.1(8R1) Understand the main points in texts on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts;

8.4.6.1 (8R6) Recognize the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended text.

8.5.5.1 (8W5) Write and develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a growing range of written genres in familiar general and curricular topics

Assessment criteria:

✓ Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage;

✓ Interpret the information and find out if the statements are true or false;

✓ Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support;

✓ Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.

Level of thinking skills : Knowledge and comprehension. Comparing. Deducing.

Composing and generalizing. Speculating. Proving. Concluding.

Higher order thinking skills.

Duration: 20 minutes

Reading

Task 1. Read the text. Mark sentences as true (T) or false (F).

Do emoji and GIFs reduce our language and communication?

Yesterday I read *Nineteen Eighty-Four*, a novel by George Orwell that describes a totalitarian country where even the language they use is controlled. People do not use adjectives; they say 'ungood', 'plus good' and 'double plus good' to express their emotions. After reading, I thought how impossible it would be in our society to have such vocabulary. However, the more I thought about it, the more I understood that people in our world started already using less word. For example, I

myself type messages to my friends and add some emoji. I often use them because GIFs can express my emotions much better than words. I am afraid, but are we losing our beautiful vocabulary?

Now English has the largest vocabulary in the world, with over one million words, but how will it change in future? Perhaps we will have a shorter language, full of saying ‘cry face’ if something bad happens or using abbreviations like LOL (laugh out loud) instead of saying the full phrase. So does this mean our vocabulary will shrink? Will people use emoticons to show emotions’ in the future? Who knows how our language will change?

Nevertheless, I know for sure, I would like not to lose all the beauty and diversity of English!

https://learnenglishteens.britishcouncil.org/magazine/science-technology/do-emojis-gifs-restrict-our-language-communication

№	Statement	Mark True or False
1	The author thinks that the book shows a very strict place where the people do not have any rights.	
2	The author believes that people in this imaginary country can use all describing words.	
3	She is sure that today when people type messages to friends they often add some icons just to show their feelings better.	
4	The author is worrying if we started to lose the beauty and diversity of our vocabulary.	
5	She is hopeful that English vocabulary will change and simplify in future.	

Writing

Task

Write an essay about benefits and threats of using modern gadgets. You may write 10-12 sentences.

You should

- write about modern gadgets;
- describe good sides of gadgets, give 2 or 3 examples;
- write if there are bad sides of new technologies, give 2 or 3 examples;
- connect ideas logically, using basic conjunctions and linking words as: at first, after, then, finally;
- pay attention to spelling;
- use appropriate topical vocabulary.

Assessment criteria	Task	Descriptor	Mark
		A learner	
Understand the main points	1	2. chooses T	1

in the text and the author's attitude and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.		5. chooses F	1
		6. chooses T	1
		7. chooses T	1
		8. chooses F	1
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.	2	presents a clear position	1
		supports ideas with 2 or 3 examples and reasoning	1
		links ideas logically and clearly with basic conjunctions and linking words	1
		doesn't make spelling mistakes or makes 1 or 2 mistakes	1
		uses appropriate topical vocabulary	1
Total marks			10

Rubrics for providing information to parents on the results of Summative Assessment for the unit «Entertainment and Media»

Learner's name _____

Assessment criteria	Level of learning achievements		
	Low	**Middle**	**High**
Understand the main points in the text and the author's attitude and opinion in reading passage. Interpret the information and find out if the statements are true or false.	Demonstrates misunderstanding of the main idea of the passages in the topical text.	Has trouble in finding and understanding specific information from the text. Makes some mistakes in completing the task.	Interprets clearly mostly all the implied statements. Confidently finds and recognizes specific information to the given statements.
Write an essay about advantages and disadvantages using the topical vocabulary connecting sentences into paragraphs with minimal support. Evolve arguments, reasons and evidence for a limited range.	Does not use the topical vocabulary. Spells basic words and phrases mostly incorrectly. Does not relate the sentences, does not use any linking words. Does not compare benefits and threats of the topical issue.	Has trouble in maintaining reasoning and making relevant contribution, in stating point of view. Makes some mistakes while linking the arguments.	Can clearly present the topic with topical vocabulary and linking words. Provides comparing passages with proof, reasoning and examples. Does not have any spelling mistakes. Completes the task correctly.

Аз таҷрибаи кории муаллимаи фанни математика Мирзоюсупова Фирӯза Шоюсуповна мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Баҳодиҳии ҷамъбастӣ доир ба фасли «Дараҷаи нишондиҳандааш бутун»

Зерфасл: **Дараҷаи нишондиҳандааш бутун** ва хосиятҳои он
Табдил додани ифодаҳои дараҷадор
Намуди стандартии адад
Ҳалли масъалаҳои матнӣ

Мақсади таълимӣ:
7.1.1.1 – ададҳоро дар намуди стандартӣ навиштан;
7.2.1.1 -истифода бурдани хосиятҳои дараҷаи нишондиҳандааш бутун барои ёфтани қимати ифодаҳои ададӣ;
7.1.2.5 -барои содда кардани ифодаҳои алгебравӣ истифода бурдани хосиятҳои дараҷа;
7.1.2.9– муқоиса кардани ададҳои дар намуди стандартӣ навишташуда ;
7.1.2.10 -бузургиҳоро аз як ченаки воҳидӣ ба ченаки дигар иваз кардан ва дар намуди стандартӣ навиштани онҳо.

Критерияи баҳогузорӣ

Хонанда: - ададро дар намуди стандартӣ менависад
- дар рафти содда кардани ифодаҳои алгебравӣ аз хосиятҳои дараҷа истифода мебарад;
- аз хосиятҳои дараҷаи нишондиҳандааш бутун истифода бурда, қимати ифодаҳои ададиро меёбад;
- ададҳои дар намуди стандартӣ навишта шударо муқоиса мекунад;
- бузургиҳоро аз як ченаки воҳидӣ ба ченаки дигар иваз мекунад ва онро дар намуди стандартӣ менависад .

Алгебра синфи 7

Сатҳи маҳорати фикрронӣ: истифода бурдан, малакаи сатҳи олӣ
Вақти ичро : 25 дақиқа

Намунаи 1

1. Ададҳоро дар намуди стандартӣ нависед:
а) 0,0000042;
б) 730000000000. (2)

2. Ифодаро содда кунед : $\left(\frac{a^{-3}}{6b^{-4}}\right)^{-2} \cdot \frac{1}{8}a^6b^{14}$. (4)

3. Ҳисоб кунед: а) $-3^{-4} + \frac{5^0 \cdot 27^{-5}}{243^{-4} \cdot 3^2}$; (4)

9. Ададҳоро муқоиса кунед:
   А) $8{,}5 \cdot 10^3$ ва $0{,}85 \cdot 10^4$
   В) $4{,}1 \cdot 10^{-3}$ ва $4{,}1 \cdot 10^{-2}$
   С) $7{,}3 \cdot 10^5$ ва $6{,}8 \cdot 10^{-5}$ (3)

5. Масоҳати қисми Замин ба $59{,}74 \cdot 10^{12}$см^2 баробар аст. Ба ченакҳои зерин иваз намуда дар намуди стандартӣ нависед:

а) м^2 б) км^2 (2)

Намунаи 2

1. Ададҳоро дар намуди стандартӣ нависед:
   а) 0,000000023;
   б) 840000000000 . (2)

2. Ифодаро содда кунед: $\left(\frac{a^{-5}}{6b^{-3}}\right)^{-3} \cdot \frac{1}{36}a^4b^{13}$. (4)

3. Ҳисоб кунед: $-4^{-3} + \frac{3^0 \cdot 32^{-7}}{128^{-6} \cdot 2^3}$; (4)

4. Ададҳоро муқоиса кунед :
   А) $0{,}63 \cdot 10^5$ ва $6{,}3 \cdot 10^4$
   В) $2{,}4 \cdot 10^{-3}$ ва $2{,}4 \cdot 10^{-2}$
   С) $5{,}3 \cdot 10^5$ ва $5{,}8 \cdot 10^{-5}$ (3)

5. Масоҳати қисми Замин ба $93{,}24 \cdot 10^{13}$см^2 баробар аст. Ба ченакҳои зерин иваз намуда дар намуди стандартӣ нависед:
   А) м^2
   В) км^2 (2)

Критерияҳои баҳогузорӣ	**№**	**Дескриптор**	**Балл**
		Хонанда	
Ададро дар намуди стандартӣ менависад	1	Адади хурдро дар намуди стандартӣ менависад	1

		ададі калонро дар намуди стандартӣ менависад	1
Дар рафти содда кардани ифодаҳои алгебравӣ аз хосиятҳои дараҷа истифода мебарад.	2	Аз қоидаи ба дараҷабардории ҳосили тақсим истифода мебарад	1
		аз қоидаи ба дараҷа бардоштани дараҷа истифода мебарад	1
		ҳосили зарбро ба дараҷа мебардорад	1
		ифодаро содда мекунад	1
Аз хосиятҳои дараҷаи нишондиҳандааш бутун истифода бурда,қимати ифодаҳои ададиро меёбад.	3	Қоидаи дараҷаи нишондиҳандааш манфиро истифода мебарад	1
		асосҳоро якхела мекунад	1
		дараҷаи нулиро ҳисоб мекунад	1
		Хосиятҳои дараҷаро истифода мебарад	1
Ададҳоро муқоиса мекунад.	4	Қатори ададҳоро ба як тартиб меорад	1
		тартиби ададҳои якхеларо муқоиса мекунад	1
		Ададҳоро муқоиса карда метавонад	1
Бузургиҳоро аз як ченаки воҳидӣ бо ченаки дигар иваз мекунад ва онро дар намуди стандартӣ менависад .	5	Ченаки воҳидии $см^2$ –ро ба ченакии воҳидии $м^2$ иваз мекунад, дар намуди стандартӣ менависад	1
		Ченаки воҳидии $см^2$ –ро ба ченаки воҳидии $км^2$ иваз мекунад, дар намуди стандартӣ менависад	1
Ҳамагӣ :			**15**

Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯйи натиҷаи баҳои ҷамъбастӣ аз фасли «Дараҷаи нишондиҳандааш бутун» пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияи баҳогузорӣ	Сатҳи муваффақиятҳои таълим		
	Миёна	Хуб	Аъло

Ададро дар намуди стандартӣ менависад	Дар навишти адади стандартӣ душворӣ мекашад	Дар муайян кардани қисми маънодор ва шумораи он ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Ададро дар намуди стандартӣ дуруст менависад
Дар рафти содда кардани ифодаҳои алгебравӣ аз хосиятҳои дараҷа истифода мебарад	яке аз хосияти дараҷаро истифода мебарад, аммо дар рафти иҷрои супориш душворӣ мекашад	дар рафти истифода бурдани хосиятҳои дараҷа, ҳисобкуниҳо ва дар ёфтани коэффисиенти ифода ба хатогиҳо роҳ медиҳад	хосиятҳои дараҷаро дуруст истифода мебарад, ифодаро дуруст содда мекунад
Аз хосиятҳои дараҷаи нишондиҳандааш бутун истифода бурда,қимати ифодаҳои ададиро меёбад	дар ёфтани қимати ифодаҳои ададӣ душворӣ мекашад	ададҳоро ба як асос меорад ва аз хосиятҳо истифода бурда дар рафти ҳисобкунӣ ба хатоҳо роҳ медиҳад	дар ҳисобкунӣ аз усулҳои мувофиқ дуруст истифода мебарад ва хосиятҳоро дуруст истифода бурда бехато иҷро мекунад
Ададҳоро муқоиса мекунад	дар муқоиса кардани ададҳои дар намуди стандартӣ навишташуда душворӣ мекашад	Қисми маънодор ва қатори ададҳои дар намуди стандартӣ навишташударо муқоиса мекунад,	Ададҳои дар намуди стандартӣ навишташударо муқоиса мекунад, дуруст ва бехато иҷро мекунад
Бузургиҳоро аз як ченаки воҳидӣ ба дигар ченаки воҳидӣ иваз мекунад ва онро дар намуди стандартӣ менависад	дар иваз кардани як ченаки воҳидӣ ба дигараш душворӣ мекашад	Дар иваз кардани як ченаки воҳидӣ ба ченаки дигар ба хатоҳо роҳ медиҳад	Бузургиҳоро аз як ченаки воҳидӣ ба ченаки дигар иваз мекунад ва дуруст иҷро мекунад

Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «Информатика»

Аз таҷрибаи Мадаминов Суннатилло, муаллими фанни информатикаи мактаби миёнаи таҳсилоти умумии №8 ба номи С. Айнӣ, ноҳияи Сарыағаш вилояти Туркистон

Синфи 6
Фасл: «Сохтани бозии компютерӣ»
Мақсади таълимӣ:

6.3.1.1 дар таркиби бозӣ сенарияи барномасозиро тартиб додан ва онро амалӣ кардан;

6.3.3.1 дар таркиби барнома муайян кардани хатогиҳо ва бартараф намудани онҳо;

Сатҳи ҳадафҳои фикрронӣ: фаҳмидан, истифода кардан, таҳлил

Критерияҳои баҳогузорӣ *Хонанда*

- дар таркиби бозӣ сенарияи барномасозиро тартиб дода ва онро амалӣ мекунад;
- дар таркиби барнома муайян кардани хатогиҳо ва бартараф намудани онҳо;

Вақти иҷро: 35 дақиқа

Супориши 1.

Дар сенария ду қаҳрамон дода шудааст: Самал ва Султон. Сенарияе, ки дар таркиби барнома дода шудааст, барнома созед.

Самал ва Султон - ҳамсинфанд. Ҳангоми мулоқот онҳо ҳатман дар бораи обу ҳаво баҳс мекарданд. Онҳо ин гуна созишнома доранд: бо баробари зер кардани тугма онҳо ба якдигар наздик мешаванд, агар дар барашон истад, Самал мепурсад «Имрӯз борон меборида бошад?». Агар Султон «Ҳа» гуфта ҷавоб диҳад, он гоҳ дар тарафи дасти рости боло соябон пайдо мешавад, дар акси ҳол Самал барои ҷустуҷӯи боғ таклиф мегузорад ва суруди фораме месарояд.

Скрипти Самал	Скрипти Султон

Супориши 2.

Ба тасвирҳои додашуда ва скриншот нигаред. Ба скиптерҳо рақам гузореду барои сохтани тасвири додашуда рӯйхати пайдарпайии скриптерҳоро нишон диҳед

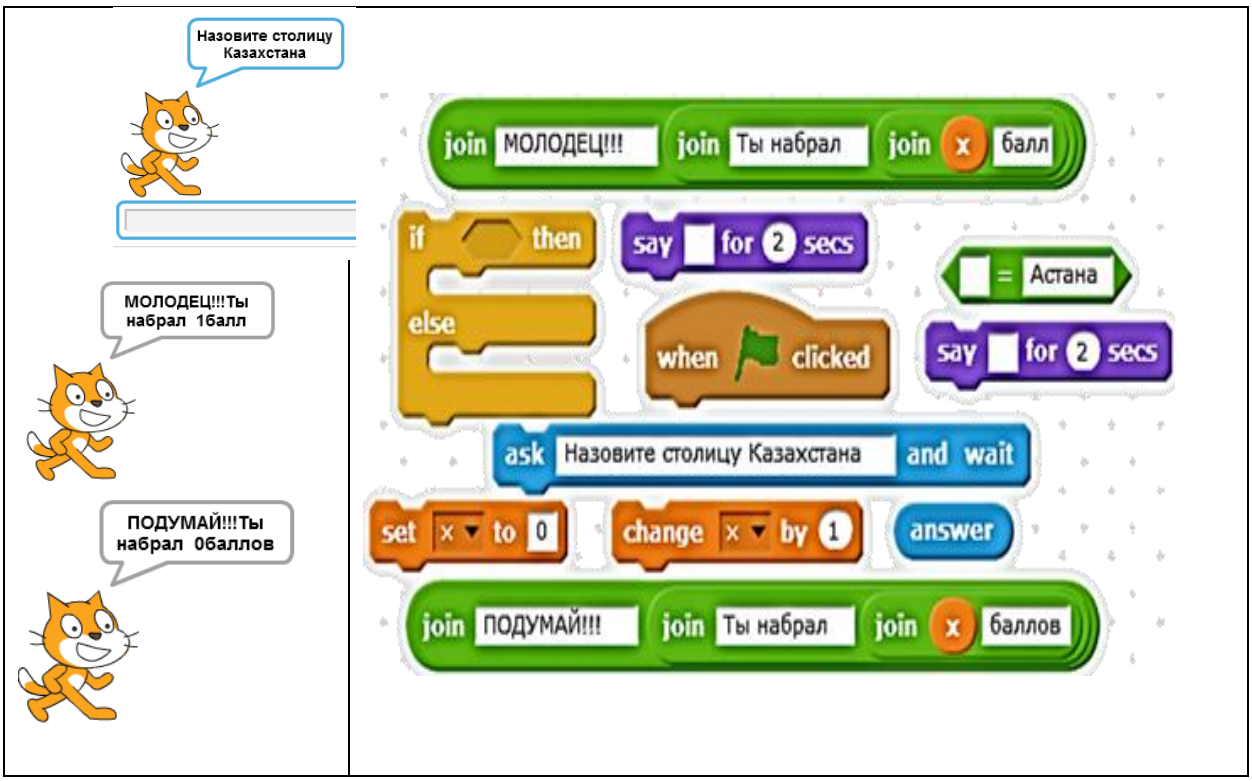

Супориши 3.

Ду адад дар рейбус дода шудааст. Ҷамъи ин ададҳо оё 3- ҳиссаро ташкил мекунад? Ҷавобашро гурба мегӯяд.

Критерияҳо и баҳогузорӣ	Супориш №	Дескриптор	Балл барои супориш	Балл барои хонанда
		Хонанда		
Мувофиқи сенария скриптер месозад	1	«ҳаракат» скриптерашро месозад;	1	
		«сенсор» скриптерашро месозад;;	1	
		«идоракунӣ» скриптерашро месозад;	1	
		«операторҳо»; скриптерашро месозад;	1	
		Скрипт ба сценария мувофиқ меояд.	1	
Ҷадвали скриптерро нишон медиҳад	2	Ҷадвали скриптерҳоро дуруст нишон медиҳад.	2	
Мувофиқи шарти додашуда барнома месозад	3	Маълумотҳои дохил кардан/баровардaнро муайян мекунад;	1	
		Блокҳои дохил кардан/баровардaнро месозад;	1	
		«идоракунӣ» скриптерашро месозад;	1	
		«операторҳо» скриптерашро месозад;	1	
		Скрипт ба сценария мувофиқ меояд.	1	
Балли умумӣ			12	

Баҳогузории ҷамъбастӣ аз рӯи фасли «Сохтани бозиҳои компютерӣ»

Хонанда _____

Баҳогузории критериявӣ	Сатҳи муваффақиятҳои таълим		
	миёна	хуб	аъло
Мувофиқи сенария скриптҳо месозад	Муҷофиқи сенария дар сохтани скриптҳо душвори мекашад.	Муҷофиқи сенария дар сохтани скриптҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Муҷофиқи сенария скриптҳоро дуруст тартиб медиҳад.
Рӯйхатӣ скриптҳоро нишон медиҳад.	Барои нишон додани рӯйхати скриптҳо душвори мекашад.	Барои нишон додани рӯйхати скриптҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Рӯйхати скриптҳоро дуруст нишлон медиҳад.
Мувофиқи шарти додашуда барнома тартиб медиҳад	Мувофиқи шарти додашуда дар сохтани барнома душвори мекашад	Мувофиқи шарти додашуда дар сохтани барнома ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Мувофиқи шарти додашуда барномаро дуруст тартиб медиҳад.

Спесификаи баҳогузории ҷамъбастии ададии синфи 7

Вақти иҷро 40 дақиқа

Шумораи балл 20 балл

Намуди супоришҳо:

ҶК- ҷавоби кӯтоҳ

Сохти баҳогузории ҷамъбастӣ:

Баҳогузории ҷамъбастии чоряк аз 8 супориш иборат аст. Супоришҳои БҶЧ аз ҷавобҳои кӯтоҳи пӯшида иборат аст.

Дар саволҳое, ки ҷавоби мухтасар талаб карда мешавад, ҷавобҳо дар шакли адад, калима ва ҷумлаи кӯтоҳ дода мешавад.

Дар ҷавобҳое, ки шакли пӯшида аст, талаба барои гирифтани балли баланд дар ҷавоб додани супориш амали пайдарпайиро истифода мебарад. Супориш аз якчанд қисматҳо таркиб ёфта, аз саволҳои асосӣ ва иловагӣ иборат аст.

Тавсифи супоришҳо аз рӯйи баҳогузории ҷамбастии чоряки I

Фасл	Мақсади санҷиш	Сатҳи малакаи фикрронӣ	Шумораи супоришҳо	№ супориш	Намуди супориш	Вақти иҷро	Балл	Балли фасл
Санҷиши ҳаҷми ахбор	7.2.1.1 ноибар намудани воҳиди ченкунии ахбор;	Донистан ва фаҳмидан	2	1,2	ҚК, ҚП	4	4	**14**
	7.2.1.2 ба амал овардани аз як воҳиди ченкунӣ ба дигар воҳид баргардонидани ахбор	Истифода кардан	2	3,4	ҚК, ҚП	10	4	
	7.1.1.1 намудҳои хизмати ба хотиргирии компютер (ашёи нигоҳдории алоқа, ашёи нигоҳдории доимӣ, ашёи нигоҳдории беруна, тавсифи ашёи хотиргирӣ)	Донистан ва фаҳмидан	1	5	ҚП	8	4	
	7.1.2.3 муқоисаи ҳаҷми файлҳои гуногуне, ки ҳар гуна ахборро як хел нигоҳ медорад;	Малакаи фикрронии сатҳи баланд	1	6	ҚП	6	2	
Шабакаҳо ва бехатарӣ	7.1.3.1 гурӯҳбандии шабакаҳои компютерӣ	Донистан ва фаҳмидан	2	7,8	ҚК, ҚП	10	6	**6**
Умумӣ:	7.4.2.1 ҳимоя кардани компютер аз барномаҳои зараровар.		**8**			**38**	**20**	**20**

Супориши 1.

Асхат барои зодрӯзи дӯсташ филм тайёр намуд, вале барои нигоҳдории филм ашёи ахборрасониро интихоб карда натавонист. Ҳаҷми филм 3,2 Гб.

Барои ахборгузаронӣ аз тасмаҳои додашуда барои интихоби яке аз онҳо ба Асхат кӯмак расонед. _____

Сабаби интихобкардаатонро фаҳмонед.

_____

[2]

Супориши 2.

Ҳаҷми диски сахт 4 Гбайт, ҳаҷми презентатсия 3Мбайт.

Дар таркиби диск чӣ қадар ҷойи холӣ монд?_____

Ба ин диск чӣ қадар ҳамин гуна презентатсия ҷойгир кардан мумкин?_____

[2]

Супориши 3.

Ҳаҷми китоби ахбори 67 5Кбайт, ҳаҷми журнал 35 840 байт. Ҳаҷми умумии ахбор чӣ қадар кбайт?_____

[2]

Супориши 4.

Маълумот оиди файл:

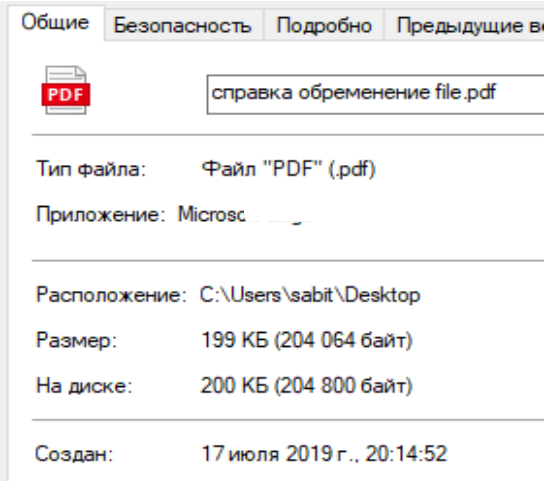

Ҳаҷми файлро муайян кунед ва онро ба ҳаҷмҳои мувофиқомада иваз намоед.

_____ Кб=_____Байт=_____ Бит

[2]

Супориши 5.

Сутунҳои "Ном" ва "Маълумотнома" -ро дар ҷадвали додашуда пур кунед.

Сурат	Ном	Маълумотнома
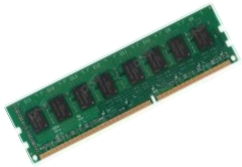		

[4]

Супориши 6.

Алмаз кори худро ба муаллим дар шаклҳои .jpeg, .png, .zipсупорид.

Байни ин файлҳо кадоме аз онҳо ҳаҷман хурд аст, муқоиса намуда, муайян кунед?

_____

Ҷавобатонро фаҳмонед_____

[2]

Супориши 7.

Суратҳо ва матнҳоро муқоиса кунед:

1. Ҳангоми аз кор баромадани сервар алоқа аз кор мебарояд_____

2. Дар ин алоқа ҳамаи компютерҳо бо як сим пайванд карда шудааст_____

3. Дар ин алоқаи компютерӣ ҳар як алоқа аз як чашмаи ахборӣ ва як қабулкунанда иборат аст _____

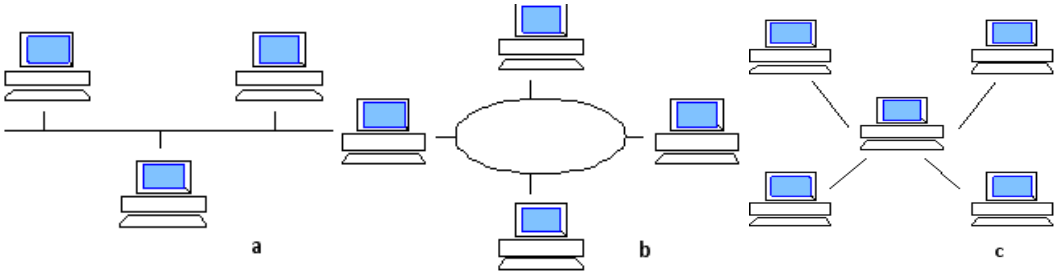

[3]

Супориши 8.

Намуди алоқаро муайян намоед.

1	2

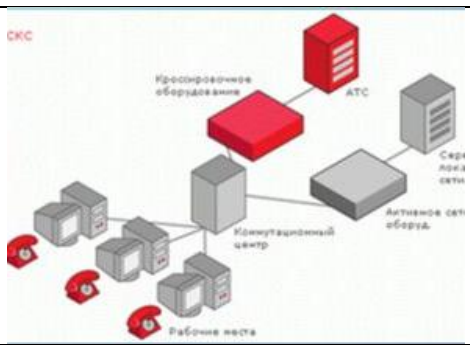

Кадом намуди алоқаро муайян кардед? Сабаби интихобкардаатонро фаҳмонед?_____

[3]

Нақшаи гузаронидани баллҳо

№	Ҷавоб	Балл	Маълумоти иловагӣ
1	Фильм=3,2 Гб > CD=700 Мб=0.7 Гб Фильм=3,2 Гб > Flesh-память=2 Гб Фильм=3,2 Гб < DVD= 4,7 Гб Ҷавоб: DVD	1 1	Барои интихоби DVD 1 балл CD – 700 Мб DVD - 4,7 Гб Flesh-жады -2 Гб 1 балл барои тартибдиҳи
2	(4*1024)-3=4093 4093/3=1364,333… Ҷавоб: ҷойи холи 4093 Мб, боз 1364 презентатсия ҷайгир мешавад	1 1	Ивазкунӣ ба Мбайт-1 балл Шумораи презентатсия - 1балл
3	675 Кб+(35840 байт/1024=35Кбайт) =710 Кбайт Ҷавоб: ҳаҷми умуми 710 Кбайт	1 1	Ивазкунӣ ба Кбайт-1 балл Ба ҳисобгирии ҳаҷми умумии ахбор - 1 балл
4	Ҷавоб: 199Кб*1024=203776*8=1630208 бит	1 1	Ивазкунӣ ба байт -1 балл Ивазкунӣ ба бит -1 балл
5	Дастгоҳи доимӣ ба хотиргири ДХД (дастгоҳи хотираи доимӣ). Маълумотро фақат хондан ва дар компютер фаслгузорӣ кардан (BIOS). Ахбор дар заводи компютер тайёркунӣ навишта мешавад.	2	Намоиши ДХД - 1 балл. Маълумот додан - 1 балл .
	ДХС (дастгоҳи хотира суръатнок) – ба хотиргирии вобаста ба эненргия, ахборро ба диски сахт ё ин ки ба дигар намуди сабткунанда нигоҳ доштан лозимаст.	2	ДХС-ро нишон додан -1 балл Нишон додани сабткунандаҳои шуморавӣ– 1 балл
6	.zip Файли фишурда хурд кардашуда	1 1	.zip көрсету - 1 балл Жауапты дұрыс түсіндіру - 1 балл
7	1-С 2-А 3-В	1 1 1	Әрбір дұрыс жауап - 1 балл

8	Ноҷил – беноқил *Хонанда метавонад ҷавоби дигар диҳад, шарҳ диҳад*	1 1 1	1) ноҷил - 1 балл 2) беноҷил -1 балл Фаҳмондани ҷавоб - 1 балл
	Ҳамагӣ:	**20**	

Баҳогузории ҷамъбастӣ аз рӯи фасли «Бо ахбор кор бурдан»

Аз таҷрибаи Мадаминов Суннатилло, муаллими фанни информатика и мактаби миёнаи таҳсилоти умумии №8 ба номи С. Айнӣ, ноҳияи Сарыағаш вилояти Туркистон

Синфи 9

Мақсади таълим

9.2.1.1 аниқ намудани хусусиятҳои ахбор (маъноӣ, ҳаққонӣ, боваринокӣ, арзишнокӣ);

9.4.1.1 баҳогузории ададӣ аз рӯйи кори дарозмуддат дар компютер;

9.1.3.1ба амал тадбиқ намудани ҳамкории бо ҳуҷҷатҳое, ки дар асоси технология абр кор бурда мешавад;

9.4.2.1 дар бораи вайроншавии меъёрҳои этикӣ ва ҳуқуқӣ дар шабака гуфта додан.

Сатҳи маҳорати фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан, Малакаи сатҳи боло

Критерияҳои баҳогузорӣ

Хонанда

- хосиятҳои ахбориро муайян кунед (маъноӣ, ҳаққонӣ, боваринокӣ, арзишнокӣ);
- дар шакли шумора ҳолати корбарии дарозмуддатро дар компютер баҳо мегузорад;
- дар бораи вайроншавии меъёрҳои этикӣ ва ҳуқуқӣ дар шабака мегӯед;
- ба ҳуҷҷатҳои истифодабарандаи технологияи абрӣ кор мебарад.

Вақти иҷро 20 дақиқа

Супориши 1.

Ин ибораҳо дар кадом хосиятҳои ахборӣ алоқаманданд муайян созед ва нависед.

Ибораҳо	Хосиятҳои ахборӣ
Заминаҳое, ки шароити мусоидаткунии объектро нишон медиҳад.	
Шароити дурусти ахборро нишон медиҳад, дар қабули қарори ҳаққонӣ кӯмак мерасонад.	
Аз рӯйи масъалаҳои ба ахбор кӯмакдиҳанда баҳогузорӣ карда мешавад ва муносибати зарурияти истифодакунандагон баҳогузорӣ карда мешавад.	
Объектро, ҷараёнро бо воситаи дараҷаи мувофиқаткунии шароит муайян карда мешавад.	

Супориши 2.
Хосияти дар супориши якум додашудаи ахборро нависед.

_____
_____
_____

Супориши 3.
Матинро хонед. Ибораҳои нодурустро ёфта, ба зери он хат кашед.

Компютер ҳолати фоидаоварро дорост. Вай ба ҳар як узви инсон таъсир мерасонад. Ин масъалаи маънои муҳим дошта нест. Сол ба сол дарди сар, тез бехоб шудан, хоболудӣ, бесабрӣ кам шуда, тандурустии одамон беҳтар гардида истодааст. Ҳангоми корбарӣ бо компютер чашм монда мешавад, бо мурури замон биноии чашм суст мегардад, ба баъзе касалиҳо оварда мерасонад. Агар шумо дар назди компютер бисёр шинед, сохти танаатонро дуруст карда метавонед. Дар натиҷаи бо компютер бисёр кор бурдан дарди дасти ростатонро синдромаи канали дананда гуфтан мумкин.

Намунаи дурусти ибораҳоро нависед.

_____
_____
_____

Супориши 4.
Ибораҳо ва ҷавобҳои дурустро муқоиса кунед.

Ҳангоми истифодаи технологияи Абр ресурсҳоро пешниҳод менамояд	муштарӣ
	интернет-браузер
Охирон истифодабарандагони ресурсҳои «Абр» - ин	сервер

Супориши 5.
Як хусусияти беҳтарини технологияи абрро намоед.

_____
_____
_____

Супориши 6.
Як камбудии технологияи абрро номбар намоед

_____
_____

Супориши 7.

Дар чат, форум, почтаи электронӣ вайроншавии меёрҳои этикӣ/ҳуқуқиро алоҳидагӣ нависед.

Чат –_____

_____

Форум –_____

_____

Почтаи электронӣ _____

_____

Критерияҳои баҳогузорӣ	Супориш №	Дескриптор *Хонанда*	Балл Барои супориш
- хусусиятҳои ахбориро аниқ мекунад (маъноӣ, ҳаққонӣ, боваринокӣ, арзишнокӣ);	1	Ибораи якумро дуруст пурра мекунад.	1
		Ибораи дуюмро дуруст пурра мекунад.	1
		Ибораи якумро дуруст пурра мекунад.	1
		Ибораи чорумро дуруст пурра мекунад.	1
	2	Хусусиятҳои иловагии ахборро нишон медиҳад.	1
- бо рақам тахмин дар муддати дароз дар компютер кор бурданро баҳогузори мекунад;	3	Бо зери ибораҳои вайроншудаи матн хат мекашад.	1
		Ҷумлаҳои дурустро менависад.	1
- бо ҳуҷҷатҳоие, ки аз рӯйи технологияи абр кор фармуда мешавад, кор мебаред;	4	Ибораи якум ва ҷавоби дурустро муқоиса мекунад.	1
		Ибораи дуюм ва ҷавоби дурустро муқоиса мекунад.	1
	5	Беҳтарин як хусусиятҳои технологияи абрро менависад.	
	6	Як норасиги технологияи абрро менависад.	1
- Оқибатҳои вайронкунии меъёрҳои ахлоқӣ ва ҳуқуқӣ дар шабака; -	7	Дар чат як нақшаи вайроншавии муносибатро менависад.	1
		Дар форум як нақшаи вайроншавии муносибатро менависад.	1
		Дар почтаи электронӣ як нақшаи вайроншавии муносибатро менависад.	1
Балли умумӣ:			14

Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯйи натиҷаи баҳои ҷамъбастӣ аз фасли «Корбарӣ бо ахбор» пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияи баҳогузорӣ	Сатҳи муваффақиятҳои хониш		
	миёна	**хуб**	**аъло**
- хусусиятҳо и ахбориро муайян мекунад (маъноӣ, ҳаққонӣ, боваринокӣ, арзишнокӣ);	- барои муқоиса кардани ибораҳо ва хусусиятҳои ахборӣ/фаҳмонидан и хусусият, мисол овардан душворӣ мекашад	- барои муқоиса кардани ибораҳо ва хусусиятҳои ахборӣ/фаҳмонидани хусусият, барои мисол овардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	- хусусиятҳои ахборӣ ва ибораҳоро муқоиса мекунад, дуруст мефаҳмонад, мисоли дуруст оварда метавонад
- хатари кори дарозмуддатро дар компютер ба таври танқидӣ баҳо диҳед;	- дар бораи хатари кори дарозмуттад дар компютер мисол овардан душворӣ мекашад;	- дар бораи хатари кори дарозмуттад дар компютер мисол овардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад;	- дар бораи хатари кори дарозмуттад дар компютер мисоли дуруст оварда метавонад;
- Бо истифодаи ҳуҷҷатҳои технологияи абрӣ ҳамкорӣ мекунад	- Бо истифодаи ҳуҷҷатҳои технологияи абрӣ ҳамкорӣ кардан душвори мекашад;	- Бо истифодаи ҳуҷҷатҳои технологияи абрӣ ҳамкорӣ кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад;	- Бо истифодаи ҳуҷҷатҳои технологияи абрӣ ҳамкорӣ кардан мисоли дуруст оварда метавонад;
- Оқибатҳои вайронкунии меъёрҳои этикӣ ва ҳуқуқии шабакаро муайян карда метавонад	- Дар чат, форум, почтаи электронӣ вайроншавии меёрҳои этикӣ/ҳуқуқиро дар алоҳидагӣ навиштан душворӣ мекашад;	- Дар чат, форум, почтаи электронӣ вайроншавии меёрҳои этикӣ/ҳуқуқиро дар алоҳидагӣ баён кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад;	- Дар чат, форум, почтаи электронӣ вайроншавии меёрҳои этикӣ/ҳуқуқиро дар алоҳидагӣ дуруст навишта метавонад;

Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «Табиатшиносӣ»

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни география Тугашев Усмонбай Хамадуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Фасл: 5.2. «Одам.Замин.Олам»

Мақсади таълимӣ:

5.2.2.2. Номбар кардани сохт ва таркиби Замин;

5.2.3.1. Тавсифи қабатҳои Замин ва қишрҳои он;
5.2.6.1. Тавсифи ва тадқиқоти таърихи материкҳо ва қисмҳои олам;
Критерияҳои баҳогузорӣ *Хонанда*
- Сохт ва таркиби заминро аниқ мекунад;
- Таърихи тавсиф ва тадқиқоти материк ва қисмҳои оламро мунтазам баён мекунад.

Дараҷаи фикрони: донистан ва фаҳмидан
Супориши-1 [3]
1. Макро ва микро оламро дигар чи хел меноманд;
A) Наноолам
B) Макроолам
C) Микроолам
D) Мегаолам
2. Ба ин терминҳо маълумот диҳед;
- Мифҳо
- Нанотехнология

Супориши-2. [4]
Хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро аниқ кунед;

1) Атмосфера	а) қабати сахт
2) Гидросфера	б) қабати гази
3) Литосфера	в) қабати оби
4) Биосфера	г) қабати ҳаёти

Супориши-3. **[**6]
Сохти заминро аз руи ҷадвал тавсиф намуда, пур кунед.

	Номи қабат	**Таркиби қабат**	**Ғавсии қабат**
1			30-40 км, дар кӯҳ 80 км
		Уқёнуси	
2	Мантия	болои	
3	Ядро		2200 км
		дохили	1300 км

Хонанда
- ✓ Номи қабатро менависад;
- ✓ Таркиби қабатро менависад;
- ✓ Ғавсии қабатро менависад;
- ✓ Ҳарорати қабатро бо C^0 менависад.

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Супориш №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Хонанда	

Макро ва микро оламро дигар чи хел меноманд;	1	Дигар номи макро ва микро оламро менависад;		1
		Ба ин терминҳо маълумот медиҳад Мифҳо		1
		Нанотехнология		1
Хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро аниқ мекунад, муқоиса мекунад.	2	1) Атмосфера	а) Қабати сахт	1
		2)Гидросфера қабат	б) Қабати гази	1
		3) Литосфера	в) Қабати оби	1
		4) Биосфера	г) Қабати ҳаёти	1
Сохти заминро аз руи ҷадвал тавсиф намуда, пур кунед.	3	Номи қабат		2
		Таркиби қабат		2
		Ғавсии қабат		2
Балли умумӣ:				13

5.2. Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯйи натиҷаи баҳои ҷамъбастӣ аз фасли «Одам.Замин. Олам» пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Сатҳи муваффақиятҳои таълим**		
	Миёна	**Хуб**	**Аъло**
Номҳои дигари макро ва микро оламро номбар мекунад, терминҳоро аниқ мекунад.	Номҳои дигари макро ва микро оламро навишта ва терминҳоро аниқ кардан мушкили мекашад.	Номҳои дигари макро ва микро оламро навишта ва терминҳоро аниқ кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Номҳои дигари макро ва микро оламро навишта, терминҳоро аниқ баён мекунад.
Хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро аниқ мекунад.	Ба хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро навиштан мушкили мекашад.	Ба хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро навиштан ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Хусусиятҳои бо ҳамдигар алоқамандии қабатҳои замин ва хосиятҳои онро менависад.
Сохти заминро аз руи ҷадвал тавсиф мекунад	Ба тавсифи сохти замин аз руи ҷадвал мушкили мекашад.	Ба тавсифи сохти замин аз руи ҷадвал ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Сохи заминро аз руи ҷадвал тавсиф карда менависад.

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни география Тугашев Усмонбай Хамадуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 6

Ҷамбасти супоришҳо аз руи чоряки-I

Фасл 6.1. «Одам. Замин. Олам»

Мавзӯъ: Макро- ва микроолам. Маълумоти умуми дар бораи Замин. Қабат ва қишриҳои Замин. Ҳаёт дар Замин.

Мақсади таълимӣ:

6.2.1.1 Номбар кардани парамертҳои объектҳои микро ва макро олам.

6.2.2.1 Равандҳо ва падидаҳои идорашванда дар Заминро шарҳ медиҳад;

6.2.2.2 Хосиятҳои Заминро фаҳмондан;

6.2.4.2 Баҳодиҳи ба шароити ҳозираи зисти одам дар Замин;

Критерияҳои баҳогузорӣ

- ✓ Параметри объектҳои макро ва микро оламро номбар мекунад;
- ✓ Равандҳо ва падидаҳоро ҷудо мекунад;
- ✓ Хосияти расми заминро тавсиф мекунад;
- ✓ Таҳлили ҳолати зисти инсон дар рӯи замин.

Сохти маҳорати фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан, Малакаи сатҳи боло

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супориши 1

Объектҳои додашударо ба ду сутун ҷудо кунед.

Объектҳои додашуда: дарахт, одам, атом, Офтоб,тудаҳои оддӣ, кӯҳ, хирс, молекула**.**

Макроолам	**Микроолам**

Супориши 2

А)Аз руи расм ҳодисаҳои географиро номбар кунед.

1)	**2)**
3)	**4)**

5)	6)

Б)Ҳодисаҳои географиро тавсиф кунед

Ҳодисаҳои географи _____

Супориши 3

Тавсифи хосиятҳои Замин

ПІШІНІ _____

МЕН ӨЛ _____

_____

МАГНЕ _____

_____

ЖЕРДІ _____

ҚОЗҒАЛ _____

Супориши 4

Дар бораи ҳаёт дар рӯи Замин эссе нависед

Калимаҳои истифодабаранда: одам, ҳайвон, растани, табиат, ҷомеа, вақт, ифлосшавии муҳиту атроф, омилҳои антропогени.

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Супориш №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Хонанда	
Параметри объектҳои микро ва макро оламро номбар мекунад	1	Параметри объектҳои макро оламро аниқ мекунад	1
		Параметри объектҳои микро оламро аниқ мекунад	1
Равандҳо ва падидаҳоро ҷудо мекунад	2	Падидаҳои географиро номбар мекунад	3
		Ба равандҳои географи шарҳ медиҳад	1
Аз рӯи расм хосиятҳои заминро тавсиф мекунад	3	Хосияти заминро аниқ мекунад	2
Тарзи ҳаёти имрӯзаи одамро таҳлил мекунад	4	Ҳаёт дар рӯи заминро менависад	4
Балли умумӣ			12

6.1 Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯйи натиҷаи баҳои ҷамъбастӣ аз фасли «Одам.Замин. Олам» пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Сатҳи муваффақиятҳои таълим**		
	Миёна	**Хуб**	**Аъло**
Параметри объектҳои микро ва макро оламро номбар мекунад	Ба ҷудо карда навиштани параметрҳои объектҳои микро ва макро оламмушкили мекашад.	Ҳангоми таснифи параметрҳои макро ва микро объектҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Параметри объектҳои микро ва макро оламро муқоиса карда менависад
Равандҳо ва падидаҳоро ҷудо мекунад	Ба муайян кардани раванди табиат ва ба навиштани ҷудошавии падидаҳои табиат мушкили мекашад	Ба муайян кардани раванди табиат,аниқ кардани терминҳо ва ба навиштани намудҳои падидаҳои табиат ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Раванди табиатро тасниф мекунад, ҷудошавии падидаҳои табиатро менависад.
Хосияти заминро аз рӯи расм аниқ карда, таҳлил мекунад.	Аз рӯи расм аниқ кардани хосияти замин ва роли ҳаёт дар замин навиштан мушкили мекашад.	Аз рӯи расм аниқ кардани хосияти замин ва роли ҳаёт дар замин навиштан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Хосияти заминро аниқ мекунад ва роли ҳаёт дар заминро менависад.
Ҳолати ҳаёти ҳозира дар рӯи заминро таҳлил мекунад.	Ба ҷудо намудани компонентҳои табии ва сунъи, фарқияти экосистемаи табии ва сунъи, аниқ кардани муҳити технологи мушкили мекашад	Ба ҷудо намудани компонентҳои табии ва сунъи, фарқияти экосистемаи табии ва сунъи, аниқ кардани муҳити технологи ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Ҷудо наудани компонентҳои табии ва сунъи, фарқияти экосистемаи табии ва сунъиро менависад, муҳити технологиро аниқ мекунад.

Намунаи супоришҳо оиди баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни «Физика»

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни физика Каримов Фахриддин Турсунбаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 8

Аз боби "Қувваи доимии барқ " супоришҳои баҳогузории ҷамъбастӣ

Мақсадҳои омӯзиш:
8.4.2.2. Истифодаи рамзҳои анъанавии схемаҳои барқ дар диаграммаи ҷараёни электр;
8.4.2.8 Шарҳи маънои физикии муқовимат ва фаҳмонидани воҳидҳои ченкунии он;
8.4.2.11 Ҳисоб кардани схемаҳои барқ бо истифодаи қонуни Ом, барои қисми схема дар пайвастшавӣ ва пайвасти параллелӣ.
8.4.2.12 Тадбиқи корҳо ва формулаҳои нерӯ дар баровардани ҳисобот;
8.4.2.13 Истифодабарии қонуни Джоуль-Ленц барои ҳисоббарорӣ;
Сатҳи малакаҳои фикрронӣ: дониш, фаҳмиш, истифодабарӣ
Вақти корӣ: 25 дақиқа

Вазифа1.

1. аз рӯи тасвири поён мувофиқати нишонаҳои шартии барқиро муайян кунед

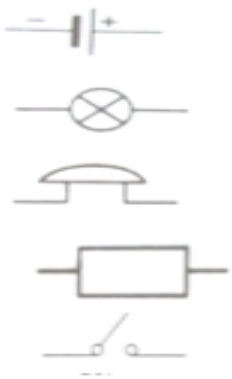

Шам

Резистор

Гальвани элементі

Қоңырау

Кілт

[1]

2.Формулаи муқовимат ва воҳиди ченакро муайян кунед

а) A) R=U/I
B) R=I*U[м*Ом]
C) R=I/U
D) $R=I^{2*}U$

б) A) [Ом]
B) [В*А]
C) [м*Ом]
D) [А/В]

[2]

3. Муқовиматаш 0,03кОм аз чойники барқӣ 5А қувваи ҷараён ҷорӣ шавад, вай ба кадом шиддат мувофиқ меояд?

Ченакҳои воҳидҳоро ба системаи СИ биёред.....
Формулаҳои заруриро истифода баред.....
Ҳисоб кунед .....

[3]

4.Чароғи гармии тавоноиаш, 60 Вт ба шиддати 220В пайваст аст. Қувваи ҷараёнро ҳисоб кунед.

Формулаи зарурироро истифода баред.....
Ҳисоб кунед .....

[2]

5.Дар кӯраи барқии хонагӣ, ки дар 220 В ба қайд гирифта шудааст, муқовимати 80,7 Ом мавҷуд аст. Танӯр дар соат чӣ қадар гармӣ медиҳад?

2

Ченакҳои воҳидҳоро ба системаи СИ биёред.....
Формулаҳои зарурироро истифода баред.....
Ҳисоб кунед .....

[3]

Баҳогузории критериявӣ	**Супориш**	**Дескриптор**	**Балл**
Аломатҳои шартиро муайян мекунад	1	Калиди калидро чоп мекунад Нишонаҳои чароғро менависад Дар резистор аломати муқаррарӣ менависад Галвани унсури шартӣ менависад	1
формулаи муқовимат, воҳиди ченкуниро нишон медиҳад	2	Формулаи муқовиматро менависад Воҳиди ченакро нишон медиҳад	1 1
Ҳисобкунакҳои электрикиро бо истифода аз Қонуни Ом омӯхта, ҳисоб мекунад	3	Ченакҳои воҳидҳоро ба системаи СИ меорад Формулаи ҳисоб кардани шиддати барқро пайдо мекунад Арзиши ададиро ҳисоб мекунад	1 1 1
Қувваи ҷориро тавассути маълумотҳои шиносномаи нури гармкунак ҳисоб мекунад	4	Маълумотҳои шиносномаи чароғаки гармкунак Қувваи ҷориро бо шиддат ва қувват ҳисоб мекунад	1 1
Барои ёфтани параметрҳои қувваи ҷараён қонуни бақои қувваи ҷараёнро барои ҳалли масъала истифода мебарад.	5	Қонуни Ҷоул-Ленцро тадбиқ мекунад; Энергияи тақсимкунандаро муайян мекунад. Арзиши ададиро ҳисоб мекунад	1 1 1
Балли умумӣ 11			

Спетсификаи баҳогузории ҷамъбастии чоряки - 2

Вақти иҷро – 40 минут
Балл – 25 балл
Намудҳои супориш:
СИВ – супоришҳое, ки интихоби якчанд вазифа доранд;
ҶМ – супоришҳое, ки ҷавоби мухтасар талаб мекунанд;

ҶП – супоришҳое, ки ҷавоби пурра талаб мекунанд;

Сохти баҳогузориии ҷамъбастӣ

Ин намуна 10 супоришро дар бар мегирад, ки ҷавобҳои кӯтоҳ ва муфассалро дар бар мегиранд.

Дар супоришҳои бисёрҷабҳа ба хонандагон тавассути интихоби ҷавоби дуруст аз вариантҳои пешниҳодшудаи ҷавоб ҷавоб дода мешавад.

Барои саволҳое, ки ҷавобҳои кӯтоҳро талаб мекунанд, хонандагон дар шакли маъно, калима ё ҷумлаҳои кӯтоҳ ҳисоб карда мешаванд.

Барои саволҳое, ки ҷавобҳои пурра талаб мекунанд, хонанда бояд ҳар як қадами супоришро ба таври возеҳ ҷамъ оварад, ки холҳои бештарро ҷамъ меорад. Қобилияти хонанда дар интихоб ва истифодаи усулҳои риёзӣ арзёбӣ карда мешавад. Вазифа метавонад аз якчанд қисм / саволҳои сохторӣ иборат бошад.

Тавсифи вазифаҳои арзёбии ҷамъбастӣ барои чоряки 2

Боб	Мақсади санҷиш	Сатҳи малакаҳои тафаккур	Шумораи супориш	Супориш №	Намуди супориш	Вақти ичро	Балл	Балл мувофиқи боб
Асосҳои термо динамика	8.3.2.17 – фаҳмонидани маънои қонуни якуми термодинамика	Донистан ва фаҳмонидан	3	1	СИВ	1	1	**10**
	8.3.2.18 – фаҳмонидани маънои қонуни дуюми термодинамика	Донистан ва фаҳмонидан		2	ҶП	1	2	
	8.3.2.19 – муайян намудани ККФ-и ҳаракатдиҳандаи ҳарорати	истифодабарӣ		3 (a)	ҶМ	6	3	
	8.3.2.23 – баҳодиҳӣ ба таъсирӣ муҳити экологӣ ҳаракатдиҳандаҳои ҳароратӣ	Малакаҳои сатҳи баланд		3 (b), (c)	СИВ	8	4	
Асосҳои электростатика	8.4.1.2– бо ёрии соиш хӯрдан электронок шудани ҷисмҳо ва фаҳмонидани ҳодисаи индуксия	Донистан ва фаҳмонидан	7	4	ҶП	4	4	**15**
	8.4.1.4 – фаҳмонидани қонуни бақои заряди электрикӣ	Донистан ва фаҳмонидан		5	ҶМ	1	1	
		Донистан ва фаҳмонидан		6	ҶМ	3	2	
	8.4.1.5 – истифодаи қонуни Кулон барои ҳалли масъалаҳо	истифодабарӣ		7	ҶМ	4	2	
	8.4.1.8 – майдони электрикӣ тавассути хатҳои барқ	Донистан ва фаҳмонидан		8	ҶМ	5	2	
	8.4.1.7 – Ҳисоби пуркуввати заряд дар заряди электростатикии якҷинса	истифодабарӣ		9	ҶМ	4	2	
	8.4.1.10 – сохт ва истифодаи конденсаторҳоро тавсиф кардан	истифодабарӣ		10	ҶП	3	2	
Ҳамагӣ:			**10**			**40**	**25**	**25**
Эзоҳ: * - *бобҳое, ки дар он шумо тағирот ворид карда метавонед*								

Вазифаҳои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни
“Физика” барои чоряки 2

1.Маънои қонуни якуми термодинамикаро фаҳмонед.

A) Қонуни бақо ва табдили энергия

B) Қонуне, ки вобастагии байни миқдори гармӣ, энергияи дохилӣ ва корро муайян мекунад.

C) Қонуни бақо ва табдили энергия барои газҳо

E) Қонуни бақо ва табдили энергия барои ҳаракати ҳарорати

[1]

2. a) Дар табиат ҳама ҳодисаҳо бо мубодилаи гармӣ, тафсондан, диффузия ва дар натиҷаи бебозгашт ҳамроҳ мешаванд,қонун...

_____

_____

[1]

b) Ба қонуни дуюми термодинамика як мисол оварда нависед.

_____

_____

[1]

3. a) Дар расм ҳаракатдиҳандаи ҳарорати тасвир ёфтааст. Ҳарорати гармкунаки он 727^0C бошад, ҳарорати хунуккунаки он 27^0C. ККФ-и ҳаракатдиҳандаи ҳароратиро ҳисоб кунед.

Шарти масъала СИ Ҳисобкунӣ

[3]

b)Ҳарорати гармкунакӣ ҳаракатдиҳандаи ҳароратиро ба10^0C бардоштанд, ҳарорати хунуккунакро ба 10^0C паст карданд. ККФ-и ҳаракатдиҳандаи ҳарорати дар ин ҳолат чӣ хел мешавад?

A) паст мешавад

B) баланд мешавад

C) баланд ва паст шуданаш мумкин

Д) муайян кардани ККФ мумкин нест

[1]

с) Вақте ки мошин ногаҳон аз як ҷой ба ҷои дигар мегузарад, аз қубури паси он дуди сиёҳ мебарояд. Шумо инро аз куҷо медонед ва чӣ тавр шумо онро ҳал карда метавонед?

_____

[3]

4. Дар расм заряднокшавии ҷисмҳо бо кадом айёниятҳо ба амал оварда шудааст.

[4]

5.Қонуни бақои заряди барқӣ чӣ хел фаҳмонида мешавад?

_____

_ [1]

6. Заряди барқии қатраи об q_1 =2 нКл ба заряди барқии қатраи оби $q_2 = 4$нКЛ ҳамроҳ шуд. Чакраи пайдошуда ба ду қатраи якхела ҷудо шуд. Заряди ин чакраҳо чи хел мешавад?

[1]

7. Ду заряди электрикие, ки $q_1 = 2 \cdot 10^{-4}$Кл ва $q_2 = 4 \cdot 10^{-4}$Кл аз ҳамдигар дар масофаи 1м дури ҷой гирифтаанд бо кадом қувва ба ҳамдигар таъсирӣ мутақобила мекунад? $9 \cdot 10^9 \frac{\text{Н·м}^2}{\text{Кл}^2}$

[2]

8. Шадидияти майдони электрикӣ 2Н/Кл бошад ба заряди 6нКл чи хел қувва таъсир мекунад.

[2]

9.Дар расм ҷисмҳои заряднок нишон дода шудааст.

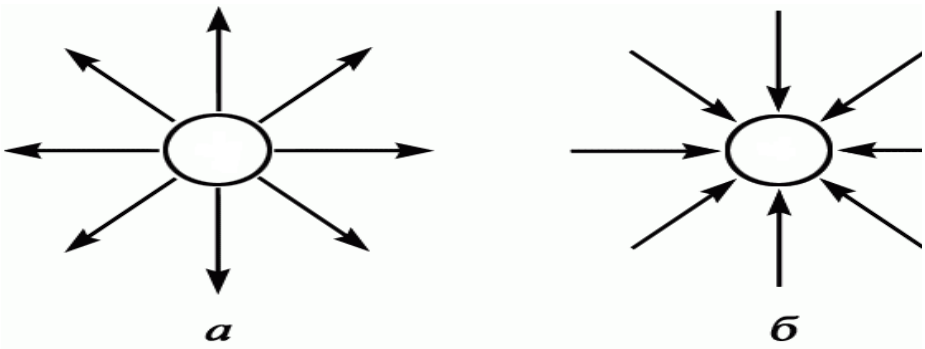

Зарядҳои ҷисмро муайян кунед.

А)_____

[1]

Б)_____

[1]

10. а) Сохти конденсаторро фаҳмонед.

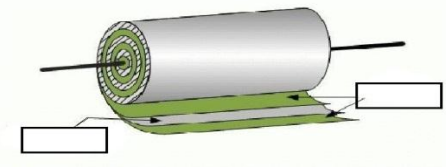

_____

[1]

б) Ба байни пластинаҳои конденсатори ҳамвор қабати слюдаи ғафсииааш d=0,1 мм ҷойгир шудааст. Масоҳати пластинаҳо S=0,2 м^2. Ғунҷоиши конденсаторро муайян кунед. ($\varepsilon_{слюда}$=6 ; ε_0=8,85*10^{-12} Кл^2/Н* м^2)

[2]

Ҷадвали баҳогузорӣ барои чоряки 2

№	Ҷавоб	Балл	Маълумоти иловагӣ
1	Д	1	
2	а)Қонуни дуюми термодинамика	1	
	b) ба просесси барнагарданда мисол оред	1	
3	а)Ба яхдон миқдори гарми 1000 Дж дода шуд. $\eta = \frac{T_1 - T_2}{T_1}$ *70%*	1 1 1	
	b) зиёд мешавад	1	
	c) Мошинҳои электрикӣ Филтрҳо, буғҳо, турбинаҳои газӣ Бо гидроген	1 1 1	
4	1-сурат абрешим шиша	1 1	
	2-сурет эбонит пӯст	1 1	
5	Дар системаи пӯшида ҳама электронҳои ҷисм маҷмӯи зарядҳои заряд нигоҳ медоранд	1	
6	–1 нКл	1	
7	720Н	2	
8	12нКл	2	
9	Хати қуввагии майдони электрикӣ аз зарядҳои мусбат сар карда ба пардохтҳои манфӣ ё беохир хотима меёбад	1 1	

10	Фолга ва диэлетрик $C=\frac{\varepsilon\varepsilon_0 S}{d}$ 110нФ	1 1 1	
Балли умумӣ: 25			

Намунаи супоришҳои баҳодиҳии маҷмӯӣ аз фанни "Химия"

Фасл: Бахши "Металҳо ва хӯлаҳо»

Мақсади таълим:

9.1.4.2 хусусиятҳои физикӣ ва химиявии металлҳоро тавсиф кунед ва фаҳмонед, ки атомҳои металлӣ танҳо хосиятҳои оксидшавандаро нишон медиҳанд

9.1.4.3 мафҳуми шакл ва бартариҳои онро медонанд;

9.4.2.5 фаҳмонидани номҳо ва равандҳои истихроҷи канданиҳои фоиданок дар Қазоқистон, таъсири онҳо ба муҳити зист

9.4.2.6 тавсифи ҷараёни истихроҷи металл

9.2.3.2 ҳиссаи вазни моддаҳои дигар, ки ҳиссаи вазни хоси омехтаро ташкил медиҳад, дар ҳолати муайян, ҳисоби массаи реаксияро дар муодилаи реаксия ташкил мекунад

Баҳогузории критериявӣ:

Хусусиятҳои металлҳоро тавсиф кунед;

Металлҳо ва конҳои Қазоқистон ва равандҳои истеҳсолии онҳо, таъсири муҳити зистро медонад;

Массаи моддаҳои дигар, ки ҳиссаи муайяни омехтаро ташкил мекунад, метавонад дар як ҳолати мушаххас дар муодилаи реаксия массаи реаксияро ҳисоб кунад.

Сатҳи қобилияти фикрронӣ: Дониш, фаҳмиш, татбиқи он, сатҳи баланди тафаккур

1. Миқдори металлҳои сахт дар таркиби ҷисмҳо:

А) Na, Ca, AL, C

Ә) S, Al, Mg, Li

Б) Cu, Fe, Al,Ca

В) Be, Zn, C,Cl

Г) Al, B, Mg, F

2. Хусусиятҳои физикӣ ва химиявии металлҳои зангзанандаро (Na, Zn, Cu) бо тавозуни реаксия пур кунед.

%	Na	Zn	Cu
Хосиятҳои физикӣ	Нуқра, нарм, сабук		

1.

O2		$2Zn + O_2 = 2ZnO$	
H2O			$Cu + H_2O \neq$
HCI			

Мувофиқатро ёбед

Маъданҳои металлӣ	Дар ҳудуди Қазоқистон
1. Cr	А) Жезказган, Ақтоғай
2. Cu	Б) Вилояти Ақтөбе
3. Pb, Zn	В) Текели, Малеевск
4. Fe	Г) Қарағанды, Рудный, Орал

1._____ 2. ____3.____ 4. -_____

4. Тартиб ва истифодаи лӯлаҳоро нависед:

Таркиби мис аз _____ унсурҳо иборат аст, _____истифода бурда мешавад.

Таркиби оҳанини рехта аз унсурҳои _____, _____иборат аст.

Таркиби магналий аз _____унсурҳо иборат аст, _____ истифода бурда мешавад.

1. Усули ба даст овардани оксиди оксиди металлӣ дар ҳарорати баланд пирометаллургия номида мешавад. Аз ҷумла, усули оксидҳои карбон ва карбон (II) ба ҳайси коҳишдиҳанда ба карбометаллургия номида мешаванд.

(а) Усули галометаллургиро аз расмҳои зерин муайян кунед:

A) $CuSO_4 + Fe \rightarrow$

B) $Fe_2O_3 + CO \rightarrow$

C) $ZnO + H_2 \rightarrow$

D) $MnO_2 + Al \rightarrow$

E) $CuO + H_2SO_4 \rightarrow$

(б) коэффисиенти пеш аз коҳишдиҳандаро бо (а) анҷом додани муодилаи ҷавоби дуруст, ки ба шумо дар поён оварда шудааст, муайян кунед :

A) 1

B) 2
C) 3
D) 4
E) 5

(c) Миқдори моддаҳоро (кг), ки барои кам кардани 1 тонна дорои 60% вазни оксиди металлӣ дар муодилаи реаксия дар боло истифода мешавад, муайян кунед: (a)

A) 13,18
B) 124,13
C) 210
D) 315
E) 735

Баҳогузории критерияви	**Супориш №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Хонанда	
Хосияти металро тавсиф карда метавонад	1,2	Тартиби металҳоро муайян карда метавонад	1
		Хусусияти физикии металҳоро муайян карда метавонад Хусусияти химиявии металҳоро муайян карда метавонад	1 1
Қазақстандағы металдардың құйма мен кен орындарын және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін біледі	3 4	Ҷои металҳоро муайян карда метавонад	1
		таркиби химиявии хӯлаҳоро муайян мекунад ҷои истифодаи хӯлаҳоро медонад	1 1
Қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептей алады	5	Усули карбометаллургияро муайян мекунад	1
		Муодилаи реаксияро менависад	1
		Ингибиторро муайян мекунад	1
		Он реаксияро мувозинат медиҳад, коэффициенти дефибриллятиро муайян мекунад	1
		Массаи оксиди металлии холисро ҳисоб мекунад	1
		Муайян кардани мубодилаи моддаҳо	1
Ҳамагӣ			**12**

Дар расм усули истихроҷи металлҳо аз оксиди металлӣ ба назар мерасад.

Усулҳо	Баробарии реаксияи химиявӣ
1. Карбометаллургия	A) $CuSO_4$+Fe →

2. Гидрометаллургия,	B) $Fe_2O_3+CO \rightarrow$
3. Электрометаллургия	C) $ZnO+H_2 \rightarrow$
4. Алюминотермия	D) $CaCl_2$ (балқыма) $\rightarrow$
5. Сутектермия	E) $MnO_2+Al \rightarrow$

1_____ 2_____ 3_____ 4_____ 5_____

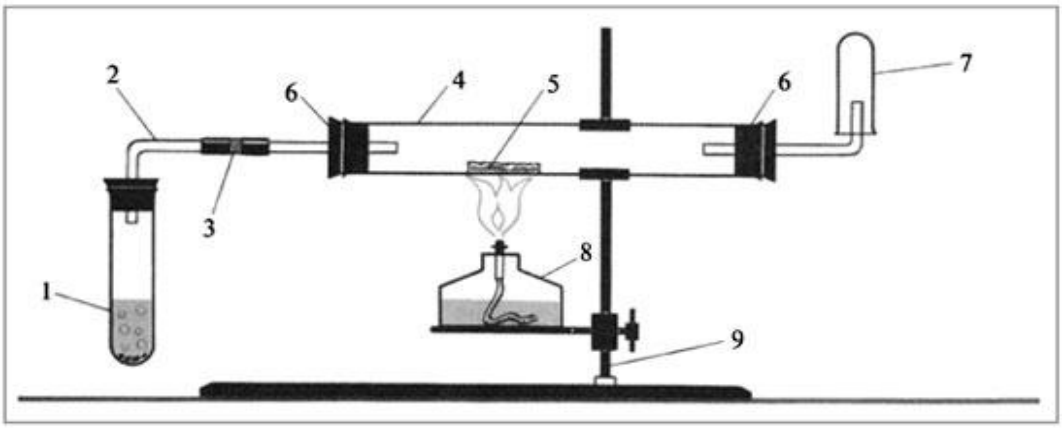

Расми 1

(a) Металҳоро бо ин усул муайян кунед:

A) Ca
B) Cu
C) Au
D) Mg
E) K

b) Номи реагентҳои 1, 5, 7 -ро бо истифодаи дастгоҳ дар расми 1 нависед.

1._____
5._____
7._____

Фасли “Муқаддимаи фанни химия. Компонентҳо ва омехтаҳои тоза " рубрика барои пешниҳоди маълумот ба волидон дар бораи натиҷаҳои баҳогузории ҷамъбастӣ

*Ном ва насаби хонанда*_____

Баҳогузории критерияви	**Сатҳи муваффақиятҳои таълим**		
	Паст	**Миёна**	**Баланд**
Таркиби моддаҳои тозаро муайян мекунад	Дар тавсифи моддаҳои тоза ва мисолҳо аз дигар моддаҳо овардан душворӣ мекашад	Дар тавсифи моддаҳои тоза ва мисолҳо аз дигар моддаҳо овардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Тавсифи моддаҳои тозаро муайян мекунад ва аз дигар моддаҳо мисолҳо меорад

Унсур, омехта ва пайвастро муқоиса мекунад	Дар муқоиса кардани унсур, омехта ва пайваст душворӣ мекашад	Аз сурат барои навиштани маълумотҳо доир ба унсур, оехта ва пайвастагиҳо ба хайогиҳо роҳ медиҳад	Унсур, омехта ва пайвастро дуруст муқоиса мекунад
Намудҳо ва усулҳои ҷудошавиро муайян мекунад	Дар муайян кардани намудҳо ва усулҳои ҷудошавӣ душворӣ мекашад	Дар муайян кардани пайвастшавӣ ва ҷудошавии моддаҳои об+равған; рег + хокаи оҳан; об + намаки ошӣ; об + кислотаи бор ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Намудҳо ва усулҳои ҷудошавиро дуруст муайян мекунад

Баҳогузории ҷамъбастӣ аз фасли "Ҳолати тағйирёбии агрегатии моддаҳо"

Мақсади таълимӣ

7.1.1.3 Ҷудошавии зуҳуроти физикӣ ва химиявӣ

7.1.1.4 Сохтори моддаҳои сахт, моеъ ва газдорро аз нуқтаи назари ҳолати агрегатҳо ва назарияи кинетикии заррaҳо шарҳ диҳед

7.1.1.5 Тафтиши ҷараёни хунуккунӣ, сохтан ва таҳлили хатҳои хунуккунӣ, шарҳи мушоҳидаи онҳо мутобиқи назарияи кинетикии заррaҳо.

Баҳогузории критерӣ: хонандагон

• Зуҳуроти физикӣ ва химиявиро муқоиса мекунад

• Аз назарияи заррaҳо сохтани моддаҳои сахт, моеъ ва газро шарҳ медиҳад

• Таҳлили раванди хунуккунӣ

Сатҳи қобилияти фикрронӣ

Донистан ва фаҳмидан

Истифода бурдан

Сатҳи қобилияти баланд

Супориш

1. Мисолҳои зеринро тасниф намуда, онҳоро ба зуҳуроти физикӣ ва химиявӣ ҷудо кунед.

а) ташаккули абр

б) сӯзондани ҳезум

в) ҷараёни ҳосил шудани ҷурғот

г) пайдоиши шабнам

д) сафедшавии мӯй

е) обшавии сурб

ж) зангзании оҳан

Ҳодисаҳои физикӣ	Аломатҳои	Ҳодисаҳои химиявӣ	Аломатҳои

	ҳодисаҳои физикӣ		ҳодисаҳои химиявӣ

1. Дар яке аз тасвирҳо, ҷузъиёти таркиби газҳои агрегатӣ нишон дода шудаанд. Ин расмро муайян кунед ва интихоби худро дар заминаи назарияи зарраҳо шарҳ диҳед.

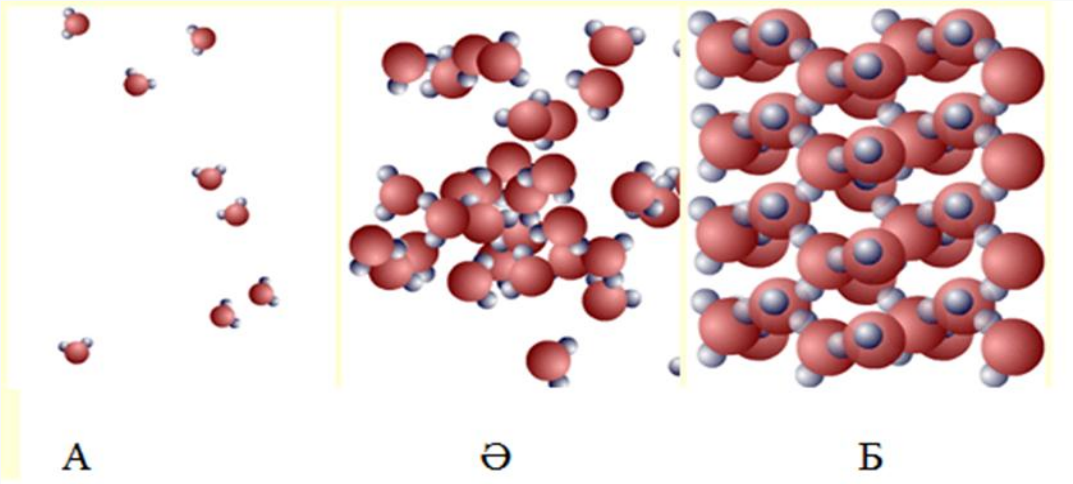

Ҷавоб:

1.(а) Бо истифода аз маълумоти зерин ҷадвали хати каҷи хунукшавии нафталинро созед.

Вақт/дақиқа	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Ҳарорат / ^{o}C	90	88	85	83	82	80	80	80	80	80	80
Вақт/дақиқа	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**				
Ҳарорат / ^{o}C	79.9	79.8	79.7	78	74	9	66				

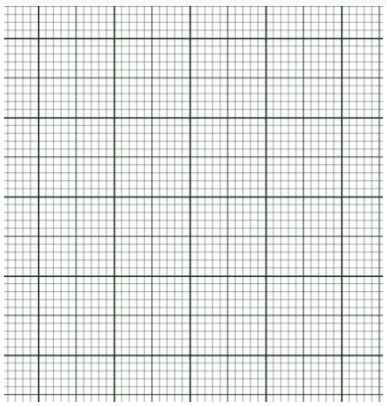

(б) Қисмҳои равандҳои хунуккунӣ ва кристаллизатсияро дар графикаи кач нишон диҳед.

с) Ҷараёни хунуккунӣ ва кристаллизатсияро аз назарияи зарраҳо шарҳ диҳед.

Баҳогузории критериявӣ	Супориш №	Дескриптор *Хонандагон*	Балл
Ҳодисаҳои физикӣ ва химиявиро муқоиса мекунад	1	зуҳуроти физикиро тасниф мекунанд;	1
		зуҳуроти химиявиро тасниф мекунанд;	1
		Аломатҳои ҳодисаҳои физикиро муайян мекунад;	1
		Аломатҳои ҳодисаҳои химиявиро муайян мекунад;	1
Сохтори моддаҳои сахт, моеъ ва газро аз нигоҳи назарияи зарраҳо шарҳ медиҳад	2	Аз расм ҷисмҳои газиро муайян мекунад;	1
		интихоби худро аз нуқтаи назарияи зарраҳо шарҳ медиҳад;	1
Ҷараёни хунуккуниро таҳлил мекунад	3	Аз рӯйи абситса ва ординаата хати асосиро муайян мекунад	1
		кристали аслӣ ва нуқтаҳои ҳадди ақали ҳароратро муайян мекунад	1
		нуқтаҳоро ба хати тасвир пайваст мекунад;	1
		қисмҳои қафаси хунуккуниро дар графика муайян мекунад;	1
		қисмҳои раванди кристаллизатсияро муайян менамояд;	1
		раванди хунуккуниро аз нуқтаи назари назарияи зарраҳо шарҳ медиҳад;	1
		раванди кристаллизатсияро аз нуқтаи назарияи зарраҳо шарҳ медиҳад.	1
Ҳамагӣ			**13**

Боби "Тағйири ҳолати умумии моддаҳо" рубрика барои пешниҳоди маълумот ба падару модарон оид ба натиҷаҳои баҳогузории ҷамъбастӣ

Баҳогузории	Сатҳи муваффақиятҳои таълим

критериявӣ	Паст	Миёна	Баланд
Ҳодисаҳои физикӣ ва химиявиро муқоиса мекунад	Дар муайян кардани зуҳуроти физикӣ ва химиявӣ ва номгузории аломатҳо душворӣ мекашад	Дар муайян кардани зуҳуроти физикӣ ва химиявӣ ва номгузории аломатҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Ҳодисаҳои физикӣ ва химиявӣ ва номгузории аломатҳоро муайян мекунад
Сохтори моддаҳои сахт, моеъ ва газро аз нигоҳи назарияи заррахо шарҳ медиҳад	Ҳангоми муайян кардани ҳолати сахт, моеъ ва газ ва интихоби он аз сурат, ҷиҳати назариявии заррахоро шарҳ додан душворӣ мекашад	Ҳангоми муайян кардани ҳолати сахт, моеъ ва газ ва интихоби он аз сурат, ҷиҳати назариявии заррахоро шарҳ додан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Ҳангоми муайян кардани ҳолати сахт, моеъ ва газ ва интихоби он аз сурат, ҷиҳати назариявии заррахоро шарҳ дода метавонад
Ҷараёни хунуккуниро таҳлил мекунад	Дар таҳлил кардани ҷараёни хунуккунӣ душворӣ мекашад	Он дар муайян кардани меҳварҳои абсисса ва ординатаҳо/ аввал, дар муайян кардани нуқтаи кристалшавӣ ва ҳарорати минималӣ/нуқтаҳоро бо хати рост пайваст кардан/ шарҳи қисмҳои ҷараёни кристаллизатсия/дар шинос кардан бо назарияи заррахо аз рӯи графика ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Ҷараёни хунуккуниро дуруст таҳлил мекунад

Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни “Биология”

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни биология Мирзоабдуллоев Даврон Сагдуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Фасл: «Нақлиёти моддаҳо»

Мақсади таълим:

8.1.3.5 таҳлили алоқамандии байни системаи лимфа, хун, моеи бофтагӣ ва лимфа.

8.1.3.1 таҳлили таркиб ва вазифаи хун.

8.1.3.2 бо ёрии микропрепаратҳои тайёр хусусияти сохти ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро тадқиқ кардан

8.1.3.3 вазифаҳои лейкоситҳои гуногунро тавсиф кардан;

8.1.3.4 муқоиса кардани иммунитети гуморалӣ ва ҳуҷайравӣ

8.4.3.1 таҳлил ва пешгирӣ кардани хусусиятҳои касалиҳое, ки соддатаринҳо,замбуруғҳо, бактерияҳо ва вирусҳоро ба вуҷуд меоранд

8.1.3.6 баҳодиҳии роли ваксинатсия дар пешгирии касалиҳо

8.1.3.7 механизми агглютинатсия ва резус-конфликтро фаҳмонидан

8.1.3.8 аҳамияти сохти дили ҳайвонот ва системаи рагҳои онҳоро тавсиф кардан;

8.1.3.9 алоқамандии сохт ва вазифаи девораи рагҳоро муайян кардан

8.1.3.10 намудҳои системаи рагҳои ҳайвонотро шарҳ додан

8.1.3.11 таҳлил кардани таъсири обутобхурии бадан ба вазифаи дил

8.1.3.12 таҳлил кардани сабабҳои касалиҳои системаи рагҳо ва аломатҳои онҳо

Фасл: «Нафаскашӣ»

Мақсади таълим:

8.1.4.1 таҳлили механизми мубодилаи газҳо дар байни шуш ва бофта

8.1.4.3 ғунҷоиши ҳаётии шушро муайян карда ва дар ҳолати кори ҷисмонӣ

ва оромӣ санҷидани нафаскашӣ дар як дақиқа ва муқоиса кардани онҳо

Боҳогузории критериявӣ: Гардиши лимфа ва аҳамияти онро медонад;

Таркиб ва вазифаи хунро шарҳ дода метавонад;

Аз рӯи микропрепарати тайёр хусусиятҳои ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро таҳлил карда метавонад;

Иммунитети гуморалӣ ва ҳуҷайравиро шарҳ дода метавонад;

Касалиҳои гузаранда ва гирифтани пеши роҳи онҳоро медонад;

Системаи рагҳоро шарҳ медиҳад;

Механизми нафаскашӣ ва нафасбарориро шарҳ дода метавонад.

.

Тавсифи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастии чоряки II

Фасл	Мақсади таълимӣ	Сатҳӣ малакаи фикрронӣ	Шумораи супоришҳо	№ супориш	Намуди супориш	Вақти ичро бо дақика*	Балл*	Балли фасл*
Нақлиёти моддаҳо	8.1.3.5 Таҳлили алоқамандии байни системаи лимфа ,хун,моеи бофтагӣ ва лимфа	Истифода бурдан	11	1	ҶК	4	3	24
	8.1.3.1 Таҳлили таркиб ва вазифаи хун	Донистан ва фаҳмидан		2	ИҶД	1	1	
	8.1.3.2 Бо ёрии микропрепарати тайёр хусусиятҳои сохти ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро таҳлил кардан	Малакаи фикрронии сатҳӣ баланд		3	ҶК/ҶП	3	2	
	8.1.3.3 Вазифаҳои лейкоситҳои гуногунро тавсиф кардан	Истифода бурдан		4	ИҶД	2	1	
	8.1.3.4 Муқоисаи иммунитетӣ гуморалӣ ва ҳуҷайравӣ	Истифода бурдан		5	ҶК	4	3	
	8.4.3.1 Таҳлил ва пешгирӣ кардани хусусиятҳои касалиҳое.ки соддатаринҳо,замбӯруғҳо,бактерияҳо ва вирусҳоро ба вуҷуд меоранд	Донистан ва фаҳмидан		6	ДҶ	1	1	
	8.1.3.6 Баҳодиҳии роли ваксинатсия дар пешгирии касалиҳо	Малакаи фикрронии сатҳӣ баланд		7	ТЖ	4	3	
	8.1.3.7 Механизми аглютинатсия ва резус-зиддиятро фаҳмонидан	Донистан ва фаҳмонидан		8	ҶК	1	1	
	8.1.3.8 Аҳамияти сохти дил ва системаи рагҳои ҳайвонотро тавсиф кардан	Истифода бурдан		9	ҶК/ҶП	4	3	
	8.1.3.9Алоқамандии сохт ва вазифаи	Истифода				4	3	

	деворaи рагҳоро муайян кардан	бурданқолдану		10	ҶК/ҶП			
	8.1.3.11 таҳлил кардани таъсири обутобхӯрии бадан ба вазифаи дил	Истифода бурдан		11	ҶП	4	3	
Нафаскашӣ	8.1.4.1 таҳлили механизми мубодилаи газҳо дар байни шуш ва бофта	Истифода бурдан		12	ҶК	2	1	
	8.1.4.2 Механизми нафаскашӣ ва нафас барориро шарҳ додан.	Истифода бурдан		13	ҶК	1	1	
	8.1.4.3 ғунҷоиши ҳаётии шушро муайян кардан ва дар ҳолати кори ҷисмонӣ ва оромӣ санҷидани нафаскашӣ дар як дақиқа ва муқоиса кардани онҳо	Малакаи фикрронии сатҳӣ баланд	4	14	ҶП	4	3	6
				15	ҶК	1	1	
Балли умумӣ:			15	15		40	30	30
Эзоҳ*: *-фаслҳое, ки дигаргун кардан мумкин*								

Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастӣ барои чоряки-2

1.Суратро истифода бурда намудҳои моеи муҳити дохилии организмро муайян кунед ва алоқамандии онҳоро шарҳ диҳед.

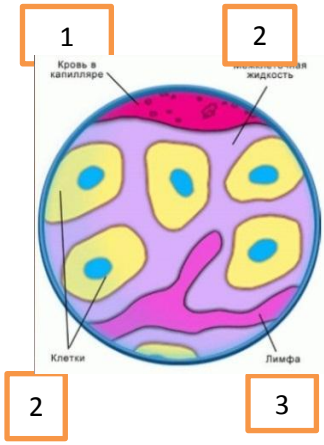

1_____
_____
2_____
_____
3_____
_____

[3]

2.Таркиби хун нишон дода шудааст,вазифаи хунро нависед.

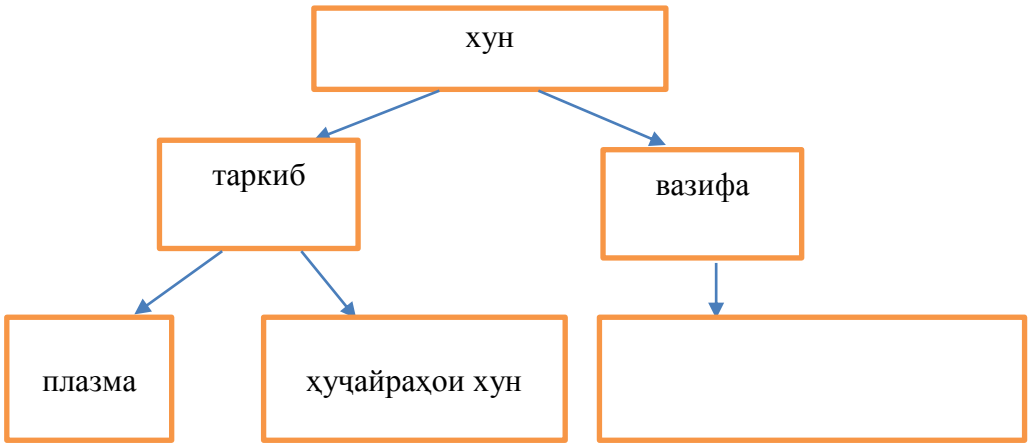

[1]

3.Фарқияти ин ҳуҷайраҳои хуни организмҳоро нависед.

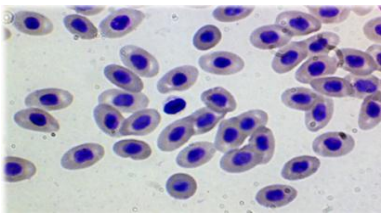

лама

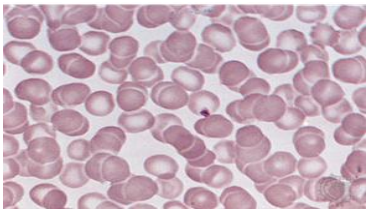

одам

Лама_____
Одам_____

[2]

4. Вазифаи асосии ин намудҳои лейкоситҳоро нависед.

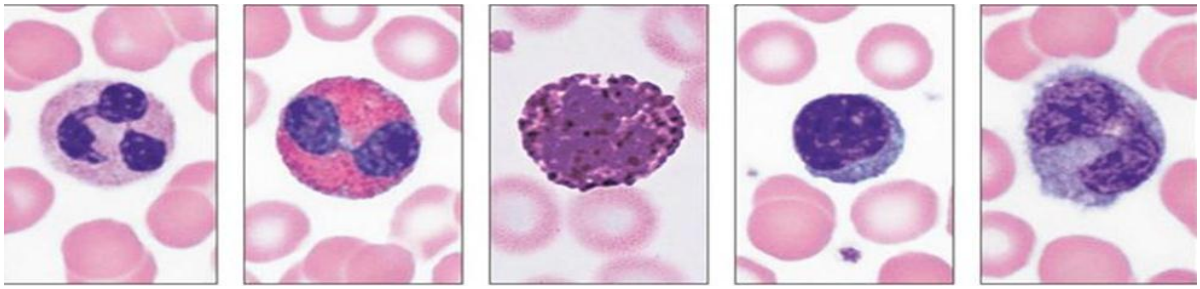

нейтрофил	эозинофил	базофил	лимфоцит	монофиц

[1]

5.i.Дар ҷадвал иммунитети гуморалӣ ва ҳуҷайравӣ дода шудааст. Иммунитети 1-ум ва 2-ум чӣ хел вазифаҳоро иҷро мекунад?

	1	2
а в с д	эритросит антиген антитана фагосити	Микробҳоро нест мекунад фагоситҳо бактерияҳо антителаҳо

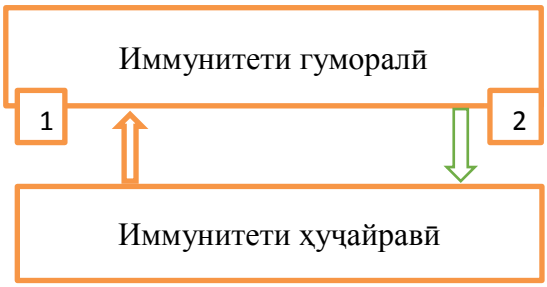

[2]

ii.Дар бораи иммунитет маълумот додааст
А. Р.Гук; А.Левенгук
В. И.И.Мечников; П.Эрлих
С. Д.И.Ивановский; Л.Пастер
Д. Т.Шванн; М.Шлейден

[1]

6. Касалии вирусие,ки бо воситаи ҳаво паҳн мешавад
а. Холера
в. СПИД
с. Герпес
д. Лейшманиоз

[1]

7.**i**. Таъсири ваксинаи бесифат тайёршуда нисбати одам:
а.Таъсир намекунад
в. Таъсири баръакс мерасонад.
с. Таъсири хуб мерасонад.
д. Ба марг меоварад.

[1]

ii. Ба организм дар чӣ хел ҳолат ваксина карда намешавад? Ҷавобашро нависед.

_____ [2]

8.Дар вақти дуруст наомадани гурӯҳҳои хун эритроситҳо ба якдигар ҷафс шуда мемонанд. Ин хел ҳодисаро чӣ меноманд?

_____

[1]

9. **i**. Аз сурат ҳайвони гармхунро ёбед ва нависед.

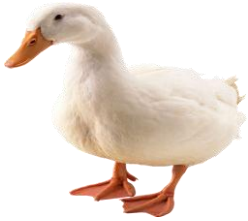

1 2 3 4

_____

[1]

ii. Монандӣ ва фарқияти дили қурбоққа ва калтакалосро нависед.

Монандӣ	Фарқият

[2]

10.Қабатҳои девораи рагҳои хунгарде, ки дар сурат нишон дода шудааст номбар кунед ва вазифаи онҳоро тавсиф кунед.

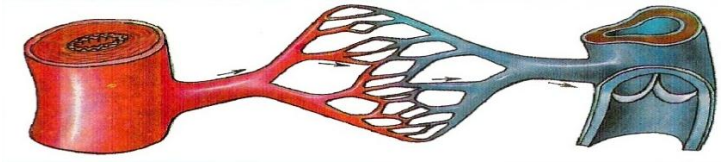

артерия капилляр вена

1._____
2._____
3._____

[3]

11.Аз суратҳо истифода бурда,кори дилро тавсиф кунед.

а. в. с.

_____

_____

_____

[3]

12. Дар ҷадвал ҷумлаҳои муайянкунанда навишта шудааст, онҳоро бо ҳарфҳои «Д»-дуруст ва «Н»-нодуруст ишора кунед

Муайянкунанда	Д	Н
механизми асосии мубодилаи газҳо диффузия		
бо воситаи девораи капиллярҳо O_2 ба моеи бофтагӣ мегузарад		
мубодилаи газҳо дар шуш ба артерияи шуш мегузарад		
дар вақти нафасбарорӣ дар ҳаво 21% O_2 мешавад		
дар бофтаҳо хун аз гази CO_2 бой мешавад		

[1]

13.Типи нафаскашии занона чӣ ном дорад?

_____

[1]

14.Ғунҷоиши ҳаётии шушро муайян кунед.

Ором нафаскашӣ	Чуқур нафаскашӣ	Чуқур нафасбарорӣ

[3]

15.Баъд аз кори вазнин нафаскашии одам тез мешавад.Барои чӣ?

_____

[1]

Ҷадвали баллгузорӣ

савол	ҷавобҳо	балл	ахбори иловагӣ
1	і 1 хун; 2 лимфа; 3 моеи бофтагӣ; ii.Бо моддаҳои ғизоӣ таъмин мекунад.Аз моддаҳои нолозимӣ тоза мекунад	 1 1 1 1	

2	нақлиётӣ	1	3 саволро интихоб мекунад
3	эритросити лама паҳншакл ва ядродор мебошад эритросити одам дойрашакл ва беядро мебошад	1 1	
4	ҳимоя	1	2 савол интихоб мекунад
5	і ҷавоб-Д. Фагоцитӣ, антитана. ҷавоб-В. И.И.Мечников; П.Эрлих	 1 1 1	
6	ҷавоб-С. Герпес	1	
7	і ҷавоб-В таъсири баръакс мерасонад іі одам бемор бошад ё ки ба дигар касалиҳо сироят шуда бошад	 1 2	
8	аглютинатсия	1	
9	і ғоз іі монандӣ- дилашон 3-хонагӣ. фарқият- медачаи калтакалос бо нимпарда ҷудо шудааст.	 1 2	
10	беруна-мустаҳкам, чандир миёна-мустаҳкам,суфта даруна-коҳишкамкунӣ,мустаҳкамкунӣ	 2	
11	Дар ҳолати оромӣ дар 1-дақиқа кашишхӯрии дил. Кашишхӯрии дил ва набзи раг дар ҳолати нишаста. Кашишхӯрии дил ва набзи раг дар ҳолати машқи ҷисмонӣ.	 3	2 ҷавоб интихоб карда мешавад
12	1-д 4-н 2-д 5-д 3-н	1	3 ҷавоби дуруст интихоб мешавад
13	Нафасгирии синагӣ	1	
14	1-500мл, 2-1500мл, 3-1500 мл	3	
15	Дар ҳолати машқи ҷисмонӣ, набзи раг ва кашишхӯрии дил тез мешавад.	 1	
	ҳамагӣ-15	30	

Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯй натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияи баҳогузорӣ	**Сатҳи муваффақиятҳои хониш**		
	Суст	**Миёна**	**Баланд**
Гардиши лимфа ва аҳамияти онро медонад	Дар тавсифи гардиши лимфа душвориҳо ҳис мекунад	Дар таҳлили алоқамандии байни системаи лимфа ,хун,моеи бофтагӣ ва лимфа ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Бо ёрии микропрепарати тайёр хусусиятҳои сохти ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро таҳлил карда нишон дода метавонад
Таркиб ва вазифаи хунро таҳлил карда метавонад	Дар ҷудо кардани моддаҳои таркиби хун душворӣ ҳис мекунад. Дар ҷудо кардани вазифаҳои хун ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Дар ҷудо кардани вазифаҳои хун ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Вазифаҳои нақлиётӣ,гомеостазӣ ва ҳимояи хунро дуруст ҷудо мекунад
Бо ёрии микропрепарати тайёр хусусиятҳои сохти ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро таҳлил мекунад	Дар ҷудо кардани ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногун душворӣ ҳис мекунад	Дар ҷудо кардани шакл, ҳаҷм, миқдор ва доштан ё надоштани ядро ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Бо ёрии микропрепарати тайёр хусусиятҳои сохти ҳуҷайраҳои хуни организмҳои гуногунро фаҳмонида метавонад
иммунитети гуморалӣ ва ҳуҷайравиро таҳлил мекунад	Дар тавсифи вазифаи лейкоситҳои гуногун душворӣ ҳис мекунад	иммунитети гуморалӣ ва ҳуҷайравиро муқоиса карда метавонад	Вазифаҳои намудҳои гуногуни лейкоситҳоро интихоб карда метавонад
Касалиҳои сироят кунанда ва гирифтани пеши роҳи онҳоро медонад	Дар номбар кардани хелҳои гуногуни касалиҳои сироят кунанда ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Дар бораи касалиҳои исҳоли хуни амёбагӣ, фитофтороз, оба, лейшмания ва герпес маълумот медиҳад	Хусусиятҳои касалиҳои соддатаринҳо, замбуруғҳо, бактерияҳо ва вирусоварандаҳоро таҳлил карда метавонад

Системаи рагҳоро таҳлил мекунад	Дар таҳлили гардиши хуни кушод ва сарбаста ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Системаи гардиши хуни одамро медонад	Системаи рагҳои одам ва ҳайвонотро таҳлил карда метавонад
Механизми нафаскашӣ ва нафасбарориро таҳлил мекунад	Дар фаҳмонидани мубодилаи газҳо дар байни алвеола ва хун ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Механизми нафаскашӣ ва нафасбарориро фаҳмонида метавонад	ғунҷоиши ҳаётии шушро муайян карда, дар ҳолати кори ҷисмонӣ ва оромӣ санҷидани нафаскашӣ дар як дақиқа ва муқоиса кардани онҳоро медонад

Сӯпоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «География»

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни география Тугашев Усмонбай Хамадуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 7
Фан: География
Фасл: Географияи табии «Атмосфера»
Мавзӯъ: Атмосфера ва сохти он;
Обу-ҳавао элементҳои метеорологӣ;
Ҳодисаҳои номусоиди атмосфера
Мақсади таълимӣ:
7.3.2.1 тавсифи таркиби атмосфера;
7.3.2.2 сохт ва қабатҳои атмосфераро бо намуди графикӣ нишон дода, фаҳмондан;
7.3.2.6 аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрнокӣ, боришот, наъмӣ аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ, материали графики синоптикӣ месозад;
7.3.2.7 илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро пешкаш мекунад.
Критерияҳои баҳогузорӣ: *Хонанда*
- ✓ сохти атмосфераро муайян мекунад;
- ✓ сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро ба тарзи графикӣ мефаҳмонад;
- ✓ дар замини маҳали худ аз рӯи элементҳои метеорологӣ диаграмма ва график мекашад;
- ✓ дар ҷои истиқомати худ ҳаракати номусоиди обу-ҳаворо навишта расондан,чораҳои пешгирии онро аниқ мекунад;

Сохти маҳорати фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан, малакаи сатҳи боло

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супориши 1.

1. Газҳои таркиби атмосфера
   A. Азот
   B. Қабати ҳаво
   C. Гази карбон
   D. Иловаҳо
   E. Оксиген
   F. Буғи об
   G. Гидроген
   H. Чанг-ғубор

2. Қабатҳои атмосфера ва фарқияти онро аниқ кунед

A) Аз рӯи расм қабатҳои атмосфераро мувофиқи қабат нависед.

B) Аз рӯи фарқияти як қабати атмосфераро аниқ кунед

1.Мувофиқи маълумотҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал график созед.

A) Диаграммаи чоркунҷаи ҳарорат ва графики миқдори боришоти шаҳри Нур-Султанро кашед.

Нишондиҳандаҳо	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ҳарорат (t ° C)	-15	-14	-9	3	12	19	21	17	10	4	-5	-13
Боришот (мм)	17	12	13	22	35	33	53	32	23	30	20	18

[1]

t ° C														мм
20° C														54
15° C														48
10° C														42
5° C														36
0° C														30
-5° C														24
-10° C														18
-15° C														12
-20° C														6
	Қ	А	Н	С	М	М	Ш	Т	Қ	Ж	Қ	Қ	Ж	

В) Нишондодҳои ҷалвалро истифода бурда, амплитудаи солонаи ҳароратро ҳисоб кунед.

[1]

С) Нишондрдҳои ҷадвалро истифода бурда, боришоти миёнаи солонаро ҳисоб кунед
[1]

4. Падидаи обу-ҳавои маҳаллиро ба нақша пур кунед.

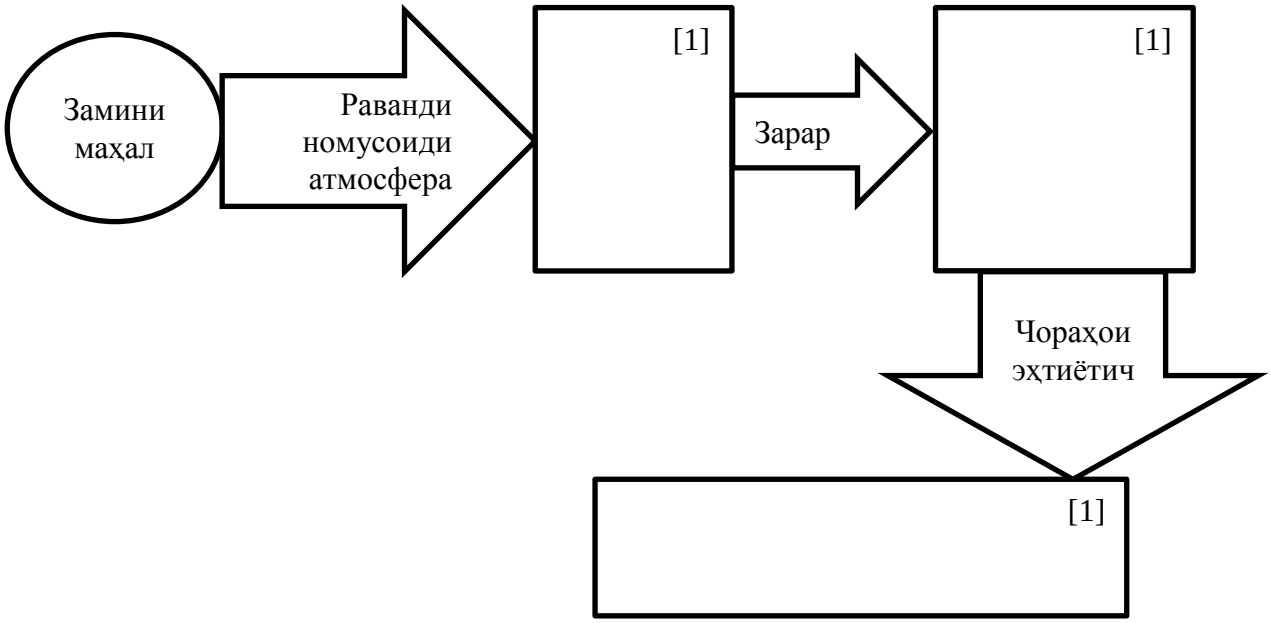

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Супориш №**	**Дескриптор** *Хонанда*	**Балл**
Тавсифи таркиби атмосфера	1	Таркиби атсофераро аниқ мекунад	1
Сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро ба тарзи	2	Қабати тропосфераро менависад	1
		Қабати стратосфераро менависад	1
		Қабати мезосфераро менависад	1

графикӣ мефаҳмонад		Қабати термосфераро менависад	1
		Қабати экзосфераро менависад	1
		Фарқияти як қабати атмосфераро менависад	1
Аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологи дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрнокӣ, боришот, наъми аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологи материалӣ графики синоптикӣ месозад	3	Диаграммаи чоркунҷаи ҳарорати ҳаворо дар замини маҳал месозад.	1
		Графики миқдори боришоти замини маҳалро мекашад.	1
		Амплитудаи ҳарорати солонаи замини маҳалро месозад.	1
		Миқдори миёнаи боришоти солонаи замини маҳалро ҳисоб мекунад.	1
Илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро пешкаш мекунад	4	Дар ҷои истиқомати худ ҳаракати номусоиди обу-ҳаворо навишта аниқ мекунад.	1
		Дар ҷои истиқомати худ зарари раванди обу-ҳаворо менависад.	1
		Дар ҷои истиқомати худ чораҳои пешгирии таъсири обу-ҳавои номусоидро пешниҳод мекунад.	1
Балли умумӣ			14

7.3. Рубрикае, ки барои падару модар аз рӯйи натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ аз фасли «Атмосфера» пешниҳод карда мешавад.

Хонанда _____

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Оқу жетістігінің деңгейі**		
	Миёна	**Хуб**	**Аъло**
Таснифи тиркиби атмосфера	Ба таснифи таркиби атмосфера мушкилӣ мекашад.	Дар таснифи таркиби атмосфера ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Парамерти таркиби атмосфераро муқоиса карда менависад.
Сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро ба тарзи графикӣ мефаҳмонад	Сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро ба тарзи графикӣ фаҳмондан мушкили мекашад.	Сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро ба тарзи графикӣ фаҳмондан, ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Сохт ва қабатҳои атмосфераро муқоиса карда, фарқияти онҳоро менависад

Аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрноки, боришот, наъмӣ аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ материали графики синоптикӣ ҷудо мекунад.	Аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрнокӣ, боришот, наъмӣ аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ материали графики синоптикӣ навиштан мушкилӣ мекашад.	Аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрнокӣ, боришот, наъмӣ аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ материали графики синоптикӣ дар навиштан ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ дар замини маҳал ҳарорат, фишор, шамол, абрнокӣ, боришот, наъмӣ аз рӯи нишондодҳои элементҳои метеорологӣ материали графики синоптикӣ ба харитабо аломатҳои шарти мегузаронад
Илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро пешкаш мекунад	Илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро пешкаш кардан мушкилӣ мекашад	Илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро ҳангоми пешкаш кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Илова бо компонентҳои маҳаллӣ ҳаракати номусоиди атмосфераро мушоҳида карда, чораҳои эҳтиётиро пешкаш намуда менависад.

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни география Тугашев Усмонбай Хамадуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 7
Фан: География

Спетсификатсия баҳогузории ҷамъбастии чоряки-3

Шарҳи баҳогузории ҷамъбастии чоряки 3

Вақти иҷро – 40 дақиқа
Шумораи балл -25

Намудҳои супоришҳо:
СБИ - супоришҳои бисёр интихобӣ;
ҶК – супориши ҷавоби кӯтоҳ;
ҶП – супориши ҷавоби пурра

Сохти баҳогузории ҷамъбастӣ

Ин нусха 8 саволи тестиро дар бар мегирад, ки бисёр саволҳои тестӣ ва ҷавобҳои кӯтоҳ/пурра иборат аст.

Аз супоришҳои тестӣ хонанда як ҷавоби дурустро интихоб мекунад.

Хонанда ба саволҳои супоришҳои кӯтоҳ бо як калима, ёки бо ҷумлаи кӯтоҳ ҷавоб медиҳад. Ба саволҳои пурра хонанда бояд ҷавоби пурра диҳад. Ба қобиляти хонанда дар таҳлил ва истифодаи донишҳои географӣ аз рӯи натиҷаи кори онҳо баҳо гузошта мешавад. Супориш метавонад аз якчанд воҳидҳои сохторӣ иборат бошад.

Тавсифи супоришҳо аз рӯйи баҳогузории ҷамъбастии чоряки 3

Фасл	Мақсади санҷиш	Сатҳи малакаи фикрронӣ	Шумораи супориш *	Супориш № *	Намуди супориш*	Вақти иҷро, дақ*	Балл *	Шумораи балл
Географияи табиӣ - *Биосфера*	7.3.4.1 Сохт, сарҳад ва хосиятҳои биосфераро муайян мекунад.	Донистан ва фаҳмидан	1	1	ҚК	2	1	12
	7.3.4.2 таркиб ва намуди хокро муайян намуда, сохти хокро ба намуди график нишон медиҳад.	истифодабари	1	4	ҚК	4	2	
	7.3.4.3 Паҳншавии намуди хокҳои Қазоқистонро муайян мекунад.	истифодабари	1	5	ҚК	2	2	
	7.3.4.5 Тасниф ва ҳалли роҳҳои муаммоҳои экологии хокро омӯхта, пешкаш мекунад.	Малакаи сатҳи баланд	1	7	ҚП	10	6	
Географияи табиӣ – *Ноҳияҳои табиӣ*	7.3.5.1 қабатҳои географӣ, материкҳо ва уқёнусҳо, зонаҳо ва минтақаҳо, ландшафт ва ташкилёбии комплексҳои табиии ноҳиявиро мефаҳмонад.	Донистан ва фаҳмидан	1	2	ҚК	2	2	6
	7.3.5.2 тавсифи компонентҳои табиӣ дар заминҳои маҳал илова ба дараҷаҳои гуногуни комплексҳои табии аз нақшаи додашуда.	истифодабари	1	6	ҚК	5	4	
Географияи иҷтимоӣ – *Географияи аҳолӣ*	7.4.1.1 Таснифи этнолингвистии аҳолии ҷаҳонро шарҳ медиҳад.	донистан ва фаҳмидан	1	3	ҚК	2	2	7
	7.4.1.4 Зарурияти ҳамоҳангии байни миллатҳо ва диниро дар заминаи фарогирии иловагии ҷузъи Қазоқистон таъмин менамояд ва роҳҳои ташаккули онро таъмин мекунад.	Малакаи сатҳи баланд	1	8	ҚП	13		
Ҳамагӣ			**8**			**40**	**25**	**25**

*Эзоҳ: * - Фаслҳои дигаргуншаванда*

Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии чоряки 3

1.Қабати аз қабати атмосфера поён ва аз қабатҳои гиддросфера ва литосфера боло ҷойгиршуда:

A) Атмосфера
B) Биосфера
C) Гидросфера
D) Литосфера
F) Қабати географӣ

[1]

2. Ташаккулёбии маҷмӯи табииро аз хурд ба калон ҷойгир кунед.

Биёбон

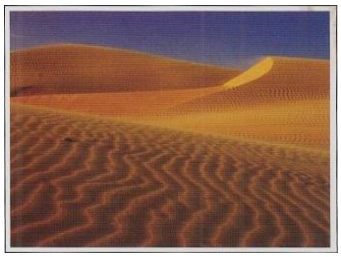

1 _____

Уқёнус

2 _____

Кӯҳ

3 _____

[1]

3. 3 гурӯҳи забонҳои додашуда, оила ва миллатро нависед.

Оилаи забон	Гурӯҳи забон	Халқҳо
	Гурӯҳи турки	

[2]

4. Намуди таркиби хокро аниқ карда, сохташро бо намуди графикӣ нишон диҳед.

Зонаи хоки сиёҳ

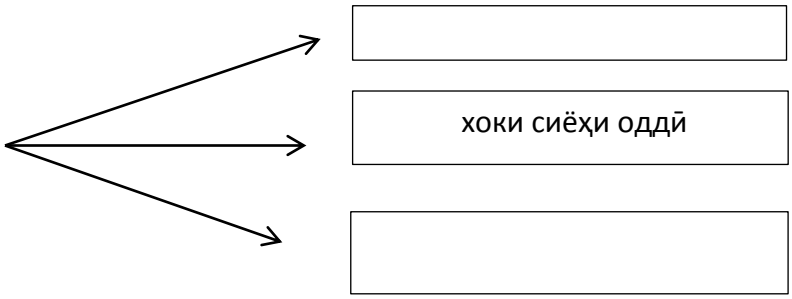

[2]

5. Паҳншавии намудҳои хоки Қазоқистонро аниқ кунед.

Намудҳои хок	Таркиби гумуснокӣ %	Ғафсии қабати гумуснокӣ , см
		40 – 80
	0,7 -1,2	

[2]

6. Тавсифи маҷмӯи табиӣ дар замини маҳал.

Номи маҷмӯи табиат	Релефи замин	Канданиҳои фоиданок	Обҳои дохилӣ	Зонаҳои табиӣ

[4]

7. Таҳлили муаммоҳои экологии хок.

А) Аз расмҳои додашуда, намудҳои эрозияи хокро аниқ карда, роҳҳои пайдоиши онро нависед._____[2]

Б) Масъалаҳои роҳҳои ҳалро пешниҳод кунед.

(a)_____[1]

(b)_____ [1]

(c)_____ [1]

(d)_____ [1]

8. Дар Қазоқистон ризогии байни миллатҳо ва динҳоро исбот кунед ва роҳҳои ташаккули онро пешниҳод кунед.

(a) Тавсифи мақсади ҳамдӯстии давлатҳои ҷаҳон:
_____[1]

(b) Мақсади ташкили Ассамблеяи халқҳои Қазоқистон:
_____ [1]

(c) Вазифаи асосии Ассамблеяи халқҳои Қазоқистон:
_____ [1]

(d) Зарурати қабули қонун «Дар бораи озодии виҷдон ва иттиҳодияҳои динӣ»-ро таҳлил кунед: _____[1]

(е) Ғояҳои миллатҳо ва миллатҳои сокини кишвар:_____[1]

Ҷадвали баҳогузорӣ

№	Ҷавобҳо	Балл	Ахбори илова
1	**1.** В)	1	
2	a. Укёнус b.Кӯҳ c. Биёбон	1 1 1	
3	a. Сулолаи Олтой c. Қазоқҳо	1 1	Дигар ҷавобҳо ҳам дуруст
4	a. Хоки сиёҳи манфӣ b. Хоки сиёҳи ҷанубӣ	1 1	
5	a. Хоки сиёҳ ,иқтибос , 4-13% b. Хокҳои ҷигарӣ, 25-30см	1 1	
6	a. Кишварҳои паст кӯҳӣ b.Ангишт санг, мис, оҳан c. Есил,Нура, Қорғалжын, кули Тениз d. Биёбон , зонаи дашт	1 1 1 1	Дигар ҷавобҳо ҳам дуруст
7	a. Эрозияи шамол b. Эрозия об c. Рекультивация d. Шинондани ҷангалҳо e.Киштукор ба таври уфуқӣ ва нишебии кӯҳ f. Мустаҳкам кардани ҷойҳои баландтарин	1 1 1 1 1 1	Дигар ҷавобҳо ҳам дуруст
8	a.Миллат – ҳифз ва эҳтиромии арзишҳои фарҳангӣ ҳалли масъалаҳои амнияти ҷаҳонӣ ва пойдории сулҳ b. Нигоҳ доштани муносибати этникӣ ва динӣ d. Ташакулли ватандӯстӣ, тарғиби модели робитаи динҳо. c. Қабул ва рад кардани дин ҳуқуқи дуруст аст, такмили толерантӣ. d. Пешгирии низоҳо	1 1 1 1 1	Дигар ҷавобҳои дуруст ҳам қабул мешавад.
Балли умумӣ		25	

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни география Тугашев Усмонбай Хамадуллаевич мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 9
Фан: География
Фасл: 9.1. «Тадқиқотҳои географӣ ва тадқиқотчиён»
Мавзӯъ: Тадқиқоти географҳои Қазоқистон. Муаммоҳои тадқиқотҳои

илмии географҳои ҳозиразамон. Номгузории объектҳо ва падидаҳои географӣ

Мақсади таълимӣ: 9.1.1.1 Дар бораи тадқиқотчиёни ба тараққиёти илми география саҳмгузошта маълумот медиҳад;

9.1.1.3 Хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро муайян мекунад;

9.1.1.5 Натиҷаҳои тадқиқот дар шаклҳои гуногуни илмӣ пешниҳод карда мешавад.

Критерияҳои баҳогузорӣ *Хонанда*

- ✓ Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд, тавсиф мекунад;
- ✓ Маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро мефаҳмонад;
- ✓ Пешниҳоди натиҷаҳои тадқиқот дар шаклҳои гуногун.
- ✓ **Сатҳи маҳорати фикрронӣ:** Истифобарӣ, малакаи сатҳи боло

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супориш

1. Муқоисаи соҳаҳои тадқиқоти тадқиқотчиёни Қазоқистон [3]

1. Қ.Сатбаев А. Географияи саноатии Қазоқистонро омӯхтааст.
2. Н.Муқитанов В. Соҳаи геоглогии кони кӯҳиро омӯхтааст.
3. Б.Двоскин С. Хулосаҳои асоси географияи назариявиро омӯхтааст.

Таҳлил кардааст

1- ; 2 - ; 3 - ;

1. Намудҳои топонимикаҳои додашударо тавсиф кунед ва мисол оред. [3]

№	Таснифоти топонимика	Нишондоди географӣ	Мисол
1	Ойконим		
2	Ороним		
3	Лимноним		

3. Дар асоси тадқиқоти худ, дар мавзӯи "Шокан - сайёҳи ҷасур" эссе нависед. (30-40 калима)

Мундариҷа

Қисми асосӣ

Хулоса

Талабот ба эссе:

1. Мундариҷа. Мазмун ва далелҳои мавзӯъ бояд хулоса карда шавад.

2. Қисми асосӣ: Вобаста ба мавзӯъ: назария, факт, ғоя, мондани саволҳои ахборӣ ва ғайра истифодаи далелҳо (аргументация).

Мисол:

1. Намунаи шарҳи далели (факт) ҷумлаҳои ҳатмӣ;
2. Намунаи шарҳи далели (факт) ҷумлаҳои ҳатмӣ;

3. Хулоса. Хулосаи мантиқии далелҳо ва далелҳои онҳо.

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Супориш №**	**Дескриптор**	**Балл**
		Хонанда	
Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд, тавсиф мекунад	1	Соҳаҳои тадқиқоти Қ.Сатбаевро дуруст муайян мекунад.	1
		Соҳаҳои тадқиқоти Н.Муқитановро дуруст муайян мекунад	1
		Соҳаҳои тадқиқоти Б.Двоскинро дуруст муайян мекунад	1
Маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро мефаҳмонад	2	Маънои топоними ойконимро мефаҳмонад, мисол меорад.	1
		Маънои топоними оронимро мефаҳмонад, мисол меорад.	1
		Маънои топоними лимнонимро мефаҳмонад, мисол меорад.	1
Пешниҳоди натиҷаҳои тадқиқот дар шаклҳои гуногун.	3	Дар эссе моҳияти асосии мавзӯъро нишон медиҳад;	1
		Мувофиқи мавзӯъ: назария, факт,далелҳо меорад;	1
		Хулосаи мантиқии далелҳо ва ҷамъбасти далелҳоро менависад;	1
		Аҳамияти сафари Ш.Уалихановро тавсиф мекунад;	1
Ҳамагӣ			10

9.1. Рубрикае, ки барои падару модарон аз рӯйи натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ аз фасли «Тадқиқотҳои географӣ ва тадқиқотчиён» пешниҳод карда мешавад

Хонанда _____

Критерияҳои баҳогузорӣ	**Сатҳи муваффақиятҳои таълим**		
	миёна	**хуб**	**аъло**
Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд, тавсиф мекунад.	Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд,барои тавсиф кардан мушкилӣ мекашад.	Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд, барои тавсиф кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Аҳамияти тадқиқотчиёни Қазоқистонро, ки дар тараққиёти илмӣ география саҳм гузоштаанд, дуруст муайян мекунад.

Маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро мефаҳмонад.	Ҳангоми маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро фаҳмондан мушкилӣ мекашад.	Маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро барои фаҳмондан ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Маънои хусусиятҳои номгузории объектҳо ва падидаҳои географиро дуруст мефаҳмонад.
Пешниҳоди натиҷаҳои тадқиқот дар шаклҳои гуногун.	Ҳангоми натиҷаҳои тадқиқотро дар намуди эссе навиштан, мушкилӣ мекашад	Вобаста ба мавзӯъ: назария, фактҳо, далелҳо пешниҳод кардан ба хатогиҳо роҳ медиҳад; Дар навиштани хулоса ва ҷамъбасти далелҳои мантиқӣ ба хатогиҳо роҳ медиҳад.	Натиҷаҳои тадқиқотро дар намуди эссе дуруст менависад.

Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни « Таърихи Қазоқистон»

Аз таҷрибаи кории муаллимаи фанни таърих Эсанбоева Саёҳат Урунбаевна мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 6

***Боб** «Қазоқистон дар аввали асрҳои X-XIII»*

Мавзӯъ:

Давлати Қорахониҳо. Найманҳо, керейитҳо ва жалойирҳо.

Маданияти моддӣ ва маънавии туркҳо.

Мақсади дарс:

6.3.1.4 мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, фаҳмонидани хусусиятҳои заминдории давлати Қорахониҳо;

6.3.1.3 хусусиятҳои тараққиёти давлатҳои асри X ва аввали асри XIII-ро фаҳмонида, фарқият ва ҷиҳатҳои монандии онҳоро муайян намудан;

6.2.2.5 шарҳ додани муваффақиятҳои ҳунармандони кӯчманчиён.

Баҳогузории критериявӣ: Хонанда

– мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, хусусиятҳои заминдории давлати Қорахониҳоро мефаҳмад;

– хусусиятҳо ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро муайян мекунад ;

– тавсифи муваффақиятҳои ҳунармандони кӯчманчиён.

Дараҷаи малакаи фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан. Истифодабарӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифа

1. Мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, намуди заминдории

давлати Қорахониҳоро муқоиса намоед:

1	Иқта	A	Ҳиссаи заминдории руҳониён
2	Мулк	B	Моликияти хусусӣ
3	Вақф	C	Заминҳое, ки хоқон барои хизмат нишондодаашон ҳадякарда

Ҷавобҳо

1	2	3

2.Хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро аниқ карда нависед:

Вазифаи 3. <u>Тавсифи муваффақиятҳои ҳунармандии кӯчманчиён</u>

Хусусияти асбобҳои аз пӯст сохташудаи кӯчманчиён	Хусусияти чизҳои аз пашм бофташудаи кӯчманчиён	Хусусияти асбобҳои аз устухон сохташудаи кӯчманчиён

Баҳогузории критериявӣ	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		хонанда	
Мафҳуми таърихиро истифода бурда, хусусияти заминдории давлати Қорахониҳоро муқоиса мекунад	1	Иқтаро муқоиса мекунад	1
		Моликияти хусусиро муқоиса мекунад	1
		Вақфро муқоиса мекунад	1
Хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро аниқ мекунад	2	Хусусиятҳои давлати Найманҳоро аниқ мекунад ;	1
		Хусусиятҳои давлати Керейҳоро аниқ мекунад;	1
		Хусусиятҳои давлати Жалойирҳоро аниқ мекунад;	1
		Ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро аниқ мекунад	1
Муваффақиятҳои ҳунармандии кӯчманчиёнро тавсиф	3	Хусусияти асбобҳои аз пӯст сохташудаи кӯчманчиёнро тавсиф мекунад;	1

мекунад		Хусусияти чизҳои аз пашм бофташудаи кӯчманчиёнро тавсиф мекунад ;	1
		Хусусияти асбобҳои аз устухон сохташудаи кӯчманчиёнро тавсиф мекунад ;	1
Балли умумӣ			*10*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби « Қазоқистон дар аввали асрҳои X – XIII »

Баҳогузории критерияви		*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст		*Миёна*	*Баланд*
Мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, хусусиятҳои заминдории давлати Қорахониҳоро муқоиса мекунад	Мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, дар муқоиса кардани хусусиятҳои заминдории давлати Қорахониҳо душворӣ мекашад		Мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, дар муқоиса кардани хусусиятҳои заминдории давлати Қорахониҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Мафҳумҳои таърихиро истифода бурда, хусусияти заминдории давлати Қорахониҳоро дуруст муқоиса мекунад
Хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро аниқ мекунад	Дар аниқ кардани хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳо душворӣ мекашад		*Дар аниқ кардани хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман , Керей ва Жалойирҳо ба хатогиҳо роҳ медиҳад*	Хусусият ва ҷиҳатҳои монандии давлатҳои Найман, Керей ва Жалойирҳоро дуруст аниқ мекунад
Муваффақиятҳои ҳунармандии кӯчманчиёнро тавсиф мекунад	Дар тавсифи муваффақиятҳои ҳунармандии кӯманчиён душворӣ мекашад		Дар тавсифи муваффақиятҳои ҳунармандии кӯчманчиён ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Муваффақиятҳои ҳунармандии кӯчманчиёнро дуруст тавсиф мекунад

Боби «Равнақи хонигарии Қазоқ дар асрҳои XVI – XVII »

Мавзӯъ:

Пурқувват шудани хонигарии Қазоқ дар давраи Қосимхон.

Зиддиятҳои қазоқу ҷунғор дар давраи Ҷангирхон.

Сохти иҷтимоии хонигарии Қазоқ.

Мақсади дарс:

6.3.2.6 Таҳлили сиёсати берунии хонҳои Қазоқ;

6.3.2.7 Баҳогузорӣ ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ дар муҳорибаи Орбулақ;

6.1.2.1 Муайян намудани мавқеи гурӯҳҳои иҷтимоӣ дар хонигарии Қазоқ.

Баҳогузории критериявӣ: Хонанда

– Сиёсати берунии давраи Қосимхонро таҳлил мекунад;

– Дар муҳорибаи Орбулақ барои маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ баҳо мегузорад:

– Мавқеи гурӯҳҳои иҷтимоии хонигарии қазоқро муайян мекунад.

Дараҷаи малакаҳои фикрронӣ:Истифодабарӣ. Малакаҳои дараҷаи олӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифаҳо

Вазифаи 1. Сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил намоед.

https://www.google.kz/search?q=қасым+хан&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwinxvy_ts_jAhWJjosKHQXwDacQ_AUIESgB&biw=1366&bih=684#imgrc=s0PmuuBm

2.Аз суратҳо истифода бурда, ба саволҳои зерин ҷавоб диҳед.

https://www.google.kz/search?q=орбұлақ+шайқасы&tbm=isch&tbs=rimg

1.Навигариҳои санъати ҳарбии қазоқҳои давраи Ҷангирхонро номбар кунед.

2.Дар муҳорибаи Орбулақ ба маҳорат ва мардонагии санъати ҳарбиии аскарони қазоқ баҳо диҳед

Вазифаи 3. Мавқеи гурӯҳи зерини иҷтимоии хонигарии Қазоқро муайян карда, хизмати онҳоро тавсиф кунед.

Зодагонҳо-табақаи болоӣ	Хизмати онҳо	Табақаи поёнӣ	Хизмати онҳо

Гурӯҳи иҷтимоӣ: Султон, Баҳодур, Би, Хон

Баҳогузории критериявӣ	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанда	
Сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил мекунад	1	1 ҷараёни сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил мекунад	1
		2 ҷараёни сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил мекунад	1
		3 ҷараёни сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил мекунад	1
		4 ҷараёни сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил мекунад	1
Дар муҳорибаи Орбулақ ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ баҳо мегузорад	2	Навигариҳои санъати ҳарбии қазоқҳои давраи Ҷангирхонро номбар мекунад	1
		Дар муҳорибаи Орбулақ ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ баҳо медиҳад	1
Мавқеи гурӯҳи иҷтимоии хонигарии Қазоқро муайян мекунад	3	Мавқеъ ва хизмати султонҳоро нишон медиҳад	1
		Мавқеъ ва хизмати баҳодуронро нишон медиҳад	1
		Мавқеъ ва хизмати биҳоро нишон медиҳад	1
		Мавқеъ ва хизмати хонҳоро нишон медиҳад	1
Балли умумӣ			*10 балл*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Равнақи хонигарии Қазоқ дар асрҳои XVI – XVII»

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Сиёсати берунии Қосимхонро таҳлил	Дар таҳлили сиёсати берунии	Дар таҳлили сиёсати берунии Қосимхон	Сиёсати берунии Қосимхонро дуруст

мекунад	Қосимхон азоб мекашад	ба хатогиҳо роҳ медиҳад	таҳлил мекунад
Дар муҳорибаи Орбулақ ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ баҳо медиҳад	Дар баҳо додан ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ дар муҳорибаи Орбулақ душворӣ мекашад	Дар баҳо додан ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ дар муҳорибаи Орбулақ ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Дар муҳорибаи Орбулақ ба маҳорат ва мардонагии аскарони қазоқ баҳо медиҳад
Мавқеи гурӯҳи иҷтимоии хонигарии Қазоқро аниқ мекунад	Дар аниқ кардани гурӯҳи иҷтимоии хонигарии қазоқ душворӣ мекашад	Дар аниқ кардани гурӯҳи иҷтимоии хонигарии Қазоқ ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Мавқеи гурӯҳи иҷтимоии хонигарии Қазоқро аниқ мекунад

Синфи 7

Боб «Хонигарии Қазоқ дар асри XVIII »

Мавзӯъ:

Муҳорибаҳои қазоқу ҷунғор.

Сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон

Мақсади дарс:

7.3.2.1 Фаҳмонидани роли хонҳо ва баҳодурҳои қазоқ дар муборизаи зидди ҷунғор;

7.3.2.3. Баҳогузорӣ ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон.

Баҳогузории критерияви: Хонанда

– Роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқро дар муборизаи зидди ҷунғор муайян мекунад;

– Ба натиҷаи сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон баҳо мегузорад.

Дараҷаи малакаҳои фикрронӣ: Истифодабарӣ. Дараҷаи малакаҳои олӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифаи 1. Ба хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар муборизаи зидди ҷунғор тавсифи додашударо муқоиса кунед

1.	Абулхайрхон	А	Саркарда, дипломат, ташкилкунандаи мубориза бар зидди ҷунғор. Ҳамкори фаъоли Абилайхон.
2.	Бугенбой баҳодур	В	Аз синни понздаҳсолагӣ бар зидди ҷунғорҳо ҷанг кардааст, номи худро пинҳон дошта худро Сабалақ номид. Дар байни ҳамзамонон бо ӯҳдабарой ва ростқавлии худ фарқ мекунад. Дар гирди худ одамони ростқавл инчунин фаъолро

			ҷамъ карда тавонист.
3.	Абилайхон	С	Саркарда, ба қувваи мусаллаҳи калон роҳбарӣ кардааст, барои қаҳрамонии дар ҷанг нишон додааш Абилайро « Дарабозим» номидаанд.
4.	Райимбек баҳодур	Д	Хизматчии давлатест, ки дар анҷумани Ордабаси саркардаи тамоми қувваҳои мусаллаҳи умумихалқӣ интихоб шуд, хони ҷузи Хурд
5.	Қабанбой баҳодур	Е	Баҳодури намоёни аз авлоди албани ҷузи Калон, яке аз ташкилкунандагони муборизаи озодихоҳонаи зидди ҷунғор.

https://www.google.kz/search?biw=1366&bih=635&tbm=isch&sa=1&ei=c6g2XaOTI_CJk74P9KquaA&q=батырлар+мен+хандар

1 2 3 4 5

Вазифаи 2. Дар мавҷзӯи «Сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон» эссе нависед.

Критерияи эссе:

– Оиди сиёсати дохилии Абилайхон аз 2 зиёд маълумот додан;
– Оиди сиёсати берунии Абилайхон аз 2 зиёд маълумот додан;
– Ба сиёсати гузарондаи Абилайхон хулоса карда баҳо додан.

Баҳогузориикритерияи	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанда	
Роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар муборизаи зидди ҷунғорро муайян мекунад	1	Дар муборизаи зидди ҷунғор роли Абулхайрхонро муайян мекунад	1
		Дар муборизаи зидди ҷунғор роли Бугенбой баҳодурро муайян мекунад	1
		Дар муборизаи зидди ҷунғор роли Абилайхонро муайян мекунад	1
		Дар муборизаи зидди ҷунғор роли Райимбек баҳодурро муайян мекунад	1
		Дар муборизаи зидди ҷунғор роли Қабанбой баҳодурро муайян мекунад	1
Ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон баҳо	2	Ба сиёсати дохилии Абилайхон як маълумот меорад	1
		Ба сиёсати дохилии Абилайхон ду маълумот	1

мегузорад		медиҳад	
		Ба сиёсати берунии Абилайхон як маълумот меорад	1
		Ба сиёсати берунии Абилайхон ду маълумот меорад	1
		Ба сиёсати Абилайхон хулоса карда баҳо медиҳад	1
Балли умумӣ			*10*

Рубрика ба падару модарон барои маълумот додан вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Хонигарии Қазоқ дар асри XVIII »

Баҳогузории критерияви	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар муборизаи зидди ҷунғорро муайян мекунад	Дар муайян кардани роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар мубориза бар зидди ҷунғор душворӣ мекашад	Дар муайян кардани роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар мубориза бар зидди ҷунғор ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Роли хонҳо ва баҳодурҳои машҳури қазоқ дар мубориза бар зидди ҷунғорро дуруст муайян мекунад
Ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон баҳо мегузорад	Дар баҳогузорӣ ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон душворӣ мекашад	Дар баҳогузорӣ ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Ба сиёсати дохилӣ ва берунии Абилайхон баҳо мегузорад

Боб «Мустамликакунонӣ ва муборизаи миллӣ-озодихоҳӣ»

Мавзӯъ:

Мустамликакунии аскарони казак дар Қазоқистон дар асри XVIII .

Ислоҳотҳои ҳукумати подшоҳӣ дар солҳои 1822-1824 .

Мақсади дарс:

7.3.1.3 Муайян кардани сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликадории империяи Россия ;

7.1.2.1 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро бо даврахои гузаштаи таърихӣ муқоиса кардаистода, аниқ кардан

Баҳогузории критерияви: Хонанда

– Сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликадории империяи Россия дар асри XVIII –ро муайян мекунад ;

– Дар натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро муқоиса кардаистода аниқ мекунад .

Дараҷаи малакаҳои фикрронӣі: Истифодабарӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифаи 1. Сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликадории империяи Россия дар асри XVIII-ро ҷамъбаст карда истода , ҷадвалро пур кунед.

Сабаб	*Оқибат*
1. 2.	1. 2.

Вазифа 2. Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро муқоиса кунед .

№	*Саволҳо*	*Дигаргуниҳои анъанавии ҷамиъияти қазоқ*	*Дигаргуниҳои натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824*
1	Системаи идоракунӣ		
2	Дигаргуниҳои кишварӣ		
3	Системаи суд		

Баҳогузории критерияви	*Вазифа №*	*Дескриптор* *Хонанда*	***Балл***
Сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликакунонии империяи Россия дар асри XVIII-ро муайян мекунад	1	Як сабаби сиёсати мустамликакунонии империяи Россияро муайян мекунад	1
		Ду сабаби сиёсати мустамликакунонии империяи Россияро муайян мекунад	1 1
		Як оқибати сиёсати мустамликакунонии империяи Россияро муайян мекунад	1
		Ду оқибати сиёсати мустамликакунонии империяи Россияро муайян мекунад	1
Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро муқоиса кардаистода аниқ мекунад	2	Дар системаи идоракунии анъанавии ҷамъияти қазоқ дигаргуниҳоро аниқ мекунад	1
		Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дар системаи идоракунӣ дигаргуниҳоро аниқ мекунад	1
		Дар ҷамъияти анъанавии қазоқ дигаргуниҳои кишвариро аниқ мекунад	1
		Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои кишвариро аниқ мекунад	1
		Дар ҷамъияти анъанавии қазоқ дигаргунии системаи судро аниқ мекунад	1
		Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргунии системаи судро аниқ мекунад	1
Балли умумӣ			*10*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ ба боби «Мустамликакунонӣ ва муборизаи миллӣ-озодихоҳона»

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликакунии империяи Россия дар асри XVIII -ро муайян мекунад	Дар муайян кардани сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликакунонии империяи Россия дар асри XVIII душворӣ мекашад	Дар муайян кардани сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликакунии империяи Россия дар асри XVIII ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Сабаб ва оқибатҳои сиёсати мустамликакунии империяи Россия дар асри XVIII –ро дуруст муайян мекунад
Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро муқоиса карда истода , аниқ мекунад	Дар муқоисакунӣ ва аниқ кардани натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дар дигаргунии ҷамъияти анъанавии қазоқ душворӣ мекашад	Дар муқоисакунӣ ва аниқ кардани натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дар дигаргунии ҷамъияти қазоқ ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Аз рӯи натиҷаи ислоҳоти солҳои 1822-1824 дигаргуниҳои анъанавии ҷамъияти қазоқро муқоиса кардаистода , аниқ мекунад

Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни «Таърихи ҷаҳон»

Аз таҷрибаи кории муаллими фанни таърих Хикматов Уткиржон Шомахсудович мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 6

Барҳам хӯрдани империяи Рим.

Вазифа:

Сарсухан:Чаро империяи Рим шикаст хӯрд?

Чаро дар соли 568 Византия ба ҳокимияти Турк сафир фиристондааст?

Мақсади дарс:

6.3.1.1 –донистани хусусиятҳои хронологии асрҳои ибтидоӣ,миёна ва охири асрҳои миёна ва муайян кардани хатти вақт;

6.3.2.1- муайян намудани сабабҳои бархам хӯрдани империяи Рим;

6.3.2.4- муносибати дипломатии Византия бо давлатҳои ҳамсоя;

Баҳогузории критериявӣ:Хонанда

– Муайян намудани хронологияи асрҳои ибтидоӣ,миёна ва минбаъда;

– Сабаби парокандашавии империяи Рим;

– Муносибати дипломатии Византия бо давлатҳои ҳамсоя аниқ мекунад.

Сатҳи қобилияти фикрронӣ;Донистан,фаҳмидан,истифода бурдан.

Вақти иҷро: 20 дақ.

Вазифа:

1. Хронологияи асрҳои ибтидоӣ,миёна ва минбаъдаро муайян кунед?:

Шикаст хӯрии феодализм ва ба мобайн омадани капитализм	Деҳқонон аз хоҷагиҳои замндорон замин гирифта истифода мебаранд	Заминдорони калон пайдо шуд.Феодалҳо деҳқононро ба худ тобеъ мекарданд

2.Сабабҳои барҳам хӯрдани империяаи Римро ба ҷадвал дохил кунед:

Сиёсӣ	
Иҷтимоӣ	
Иқтисодӣ	
Аз нуқтаи назарияи динӣ	

3.**Вазъи байналмиллии Византияро муайян кунед**:

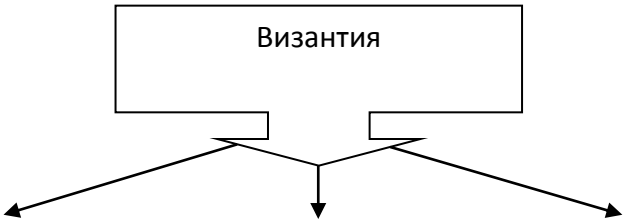

Бо Киеви Русия	Бо хоқонии Турк	Бо мамлакатҳои ҳамсоя
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Баҳогузории критериявӣ	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Хол*
		Хонанда	
Донистани хусусиятҳои хронологии асрҳои ибтидоӣмиёна ва минбаъдаро муайян мекунад	1	Воқеаҳои аввали асри миёнаро бо қуллаҳои хронологӣ муайян мекунад	1
		Қуллаҳои хронологии хусуисятҳои асри мёенагиро аниқ мекунад	1
		Қуллаҳои хронологии асрҳои пас аз миёнаро аниқ мекунад	1
Сабаби барҳам хӯрии империяи Римро муайян мекунад.	2	Сабабҳои аз ҷиҳати сиёсӣ барҳам хӯрдани империяи Римро менависад	1
		Сабаби аз ҷиҳати иҷтимоӣ барҳам хӯрдани Римро менависад	1
		Сабаби аз ҷиҳати иқтисодӣ барҳам хӯрдани Римро менависад	1
		Сабаби аз ҷиҳати мавқеи динӣ барҳам хӯрдани Римро менависад	1
Бо мамлакатҳои ҳамсоя муносибати байнанмиллии Византияро аниқ мекунад	3	Алоқаи Византия бо Киеви Русияро тавсиф мекунад	1
		Алоқаи байни Византия ва ҳокимияти Туркро тавсиф мекунад	1
		Алоқаи байни Византия бо давлатҳои ҳамсояро тавсиф мекунад	1
Ҳамагӣ			10

Рубрика ба падару модарон

аз рӯйи баҳогузории ҷамъбастӣ доир ба боби «Барҳам хӯрдани империяи Рим»

Бахогузории критериявӣ	*Сатҳи муофқиати дониш*		
	Паст	*Миена*	*Баланд*
Қуллаҳои хронологӣ воқеаҳои асрҳои ибтидоӣ, миёна ва минбаъдаро муайян мекунад.	Дар аниқ кардани қуллаҳои хронологӣ ва воқеаҳои таърихии асрҳои ибтидои,миёна ва минбаъда душворӣ мекашад	Дар аниқ кардани қуллаҳои хронологӣ ва воқеаҳои таърихии асри ибтидоӣ ва минбаъда ба хатогӣ роҳ медиҳад	Қуллаҳои хронологӣ ва воқеаҳои таърихии асри ибтидоӣ ва минбаъдаро дуруст муайян мекунад
Сабаби барҳам хӯрдани империяи Рим	Дар аниқ намудани сабабҳои парокандашавии Рим аз ҷиҳати сиёсӣ,иҷтимоӣ,иқтисодӣ ва мавқеи динӣ душворӣ мекашад	Дар аниқ намудани сабабҳои пароканда шавии Рим аз ҷиҳати сиёсӣ,иҷтимоӣ,иқтисодӣ ва мавқеи динӣ ба хатогӣ роҳ медиҳад	Сабабҳои пароканда шавии Римро аз ҷиҳати сиёсӣ,иҷтимоӣ,иқтисодӣ ва мавқеи динӣ дуруст муайян мекунад

Вазъияти байнанхалқии Византияро тавсиф мекунад	Дар тавсиф кардани аҳволи Византия бо давлатҳои Киеви Рус,хоқонии Турк ва давлатҳои ҳамсоя душворӣ мекашад	Дар тавсиф кардани аҳволи Византия бо давлатҳои Киеви Рус,хоқонии Турк ва давлатҳои ҳамсоя хатогӣ роҳ медиҳад	Аҳволи Византия бо давлатҳои Киеви Рус, хоқонии Турк ва давлатҳои ҳамсояро дуруст тавсиф мекунад

Бобҳои «Ҷанги салибдорон» ва «Муғулҳо»

Мавзӯъ:

Ҷанги салибдорон ба мамлакатҳои христиании Аврупо ва ба мусулмонҳои тамоми ҷаҳон чӣ тавр таъсир расонд?

Ҷанги муғулҳо ба харитаи сиёсии Евроосиё чӣ гуна дигаргуниҳо дохил кард?

Мақсади дарс:

6.2.2.1- бо вобастагии воқеаҳои таърихи таъсири динҳоро ба маданияти ҷаҳонӣ муайян кунед;

6.3.2.5 – хусусиятҳои муносибати байнанмилалии давраи ҷанги асримиёнагиро муайян кунед.

Баҳогузории критериявӣ. Хонанда.

– робитаи байни фанни таърих ва тавассути дини ҷаҳониро аниқ кардан.

– хусусиятҳои муносибатҳои байнанмилалии давраи ҷанги асримиёнагиро муайян кунед.

Сатҳи қобилияти фикрронӣ: Донистан, фаҳмидан, истифода бурдан.

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифа:

1. Ҳақиқат ё дурӯғ будани маълумотҳоро муайян кунед?.

№	*Ахбор*	*Ҳақиқат*	*Дурӯғ*
1.	Барои муттаҳидшавии мусулмонони ҷаҳон Насрониҳо зид баромаданд.		
2.	Мувофиқи ривоят дар аввали асри VII Исо пайғамбар ба қалъаи Ерусалим гӯронида шудааст, дар он вақт он қалъа дар дасти мусулмонон будааст.		
3.	Феодалҳои калони Шарқ наметавонистанд,ки заминҳои навро забт кунанд.		
4.	Арабҳо дар асрҳои VII – IX пеш аз милод исломро ба дини ҷаҳонӣ табдил гардонд		

Вазифаи-2: **Таъсири динро ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон муайян кунед?:**

Таъсири дини Насронӣ ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон

Таъсири дини ислом ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон

1. _____ **1.** _____

_____

2. _____ **2.** _____

_____

Вазифаи-3:

Калимаҳои асосиро истифода бурда муносибатҳои байнанхалқии давраи ҳукмронии муғулҳоро тавсиф кунед?

Калимаҳои асосӣ: Иннокентий IV, Плано Карпини, Куйик хон, Рубрук, Людовиг IX

1._____

_____

2._____

Баҳогузории критериявӣ	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанда	
Муайян кардани таъсири дин ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳонӣ чӣ гуна аст, муайян кунед	1	Барои муттаҳидшавии мусулмонони ҷаҳон зид баромадани Насрониҳо ҳақиқат ё дурӯғ муайян мкунад	1
		Мувофиқи ривоятҳо Исо пайғамбар дар аввали асри VII , ки қалъаи Ерусалим дар дасти мусулмонон буд ва ӯро ба он ҷо дафн карда шудааст, ҳақиқат ё дурӯғ муайян мекунад	1
		Барои чӣ феодалҳои калони Шарқ заминҳои навро забт карда наметавонистанд, ҳақиқат ё дурӯғ муайян мекунад .	1
		Арабҳо дар асрҳои VII-IX пеш аз мелод исломро ба дини ҷаҳонӣ табдил гардондааст, ҳақиқат ё дурӯғ муайян мекунад.	1
	2	Як хусусияти таъсири дини Насронӣ ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон муайян мекунад.	1
		Ду хусусияти таъсири дини Насрониро ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон муайян мекунад.	1

		Як хусусияти дини Исломро ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон муайян мекунад.	1
		Ду хусусияти дини Исломро ба фарҳанги иҷтимоии ҷаҳон муайян мекунад.	1
Хусусиятҳои муносибати байнанмилалии давраи асримиёнагиро муайян мекунад.	3	Зиддияти байни империяи муғул ва Римро тавсиф мекунад.	1
		Зиддияти байни империяи муғул ва подшоҳии Франсияро тавсиф мекунад..	1
Ҳамагӣ:			*10*

Рубрика барои падару модарон аз рӯи натиҷаҳои баҳогузории ҷамъбастии боби «Ҷанги салибдорон» ва «Муғулҳо».

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Таъсири динҳо ба фарҳанги ҷаҳонӣ ва воқеаҳои таърихии ба ҳам алоқамандро аниқ мекунад.	Дар аниқ кардани таъсири динҳо ба фарҳанги ҷаҳонӣ ва воқеаҳои тарихии ба ҳам алоқаманд душворӣ мекашад.	Дар аниқ кардани таъсири динҳо ба фарҳанги ҷаҳонӣ ва воқеаҳои тарихии ба ҳам алоқаманд ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Таъсири динҳо ба фарҳанги ҷаҳонӣ ва воқеаҳои тарихии ба ҳам алоқамандро пурра аниқ мекунад.
Хусусиятҳои муносибатҳои байнанмилалиро дар ҷанги асри миёнаги нишон медиҳад.	Дар муайян кардан сабаби зиддиятҳои байни империяи Рим ва подшоҳии Франсия душворӣ мекашад.	Дар муайян кардан сабаби зиддиятҳои байни империяи Рим ва подшоҳии Франсия ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Сабаби зидиятҳои байни империяи Рим ва подшоҳии Франсияро муайян мекунад

Боби «Абсолютизм: Ғарб ва Шарқ»

Мавзӯъ: Людовик XIV ва Пётр: Ҳукмронии кадоме аз инҳо номаҳдуд буд:

Қудрати Юнле ва Токугова ҳамчун қудрати ҳукмронии Ғарб номаҳдуд шуд ё не?

Мақсади дарс:

6.3.1.2 – фарқ кардани шаклҳои монархияи Ғарб ва Шарқ (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ;

6.3.1.5 – барои муқоиса кардани вазифаҳои ҳокимони гуногун, муайян кардани ҷиҳати хусусиятҳои ҳокимияти сиёсӣ.

Баҳогузории критериявӣ: Хонанда.

– шаклҳои монархияи Ғарб ва Шарқро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ҷудо мекунад;

– барои муайян кардани хусусиятҳои сиёсии ҳукмронон вазифаҳои ҳукмронони гуногунро тавсиф мекунад.

Сатҳи қобилияти фикрронӣ: Донистан, фаҳмидан, истифода бурдан.

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Вазифаи 1. Мафҳумро муайян кунед?

Абсолютизм*:*_____
_____
_____

Вазифаи 2.

Калимаҳои мувофиқро ба ҷои холӣ нависед?.

Ба давлатҳои монархияи мутлақ дар Ғарб.....,.....,.....,дар Шарқ .....,.....дохил мешавад.

Вазифаи 3. Шаклҳои монархияи Ғарб ва Шарқ:

Шаклҳои зерини идоракуниро интихоб карда, ҷадвалро пур кунед?

1. Ибодатхонаи Зем
2. Микадо(император)
3. Парламент
4. Император (писари осмон)
5. Штатҳои калон
6. Сегун
7. Кортес

Ғарб	*Шарқ*

Вазифаи 4. Ба ҷадвал хусусиятҳои ҳукмронии Людовик XIV ва Юнлэро нависед.

Людовик XIV		*Юнлэ*
	Муваффақиятҳо дар рушди маданият	
	Рушди иқтисод	
	Рушди иҷтимоӣ	

Баҳогузории критерияви	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанада	
Шаклҳои монархияи Ғарб ва Шарқро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ҷудо мекунад	1	Таъриф додан ба ҳукмронии номаҳдуд	1
	2	Кишварҳои мутлақи монархияи Ғарб ва Шарқро менависад	1
	3	Аъзои намояндаи сословиягии Шарқро	1

		муайян мекунад	
		Аъзои намояндаи сословиягии Ғарбро муайян мекунад	1
Хусусиятҳои сиёсии ҳукмронон, вазифаҳои ҳукмронони гуногунро тавсиф мекунад.	4	Дастовардҳои фарҳангро дар давраи ҳукмронии Людовик XIV муайян мекунад	1
		Дастовардҳои фарҳангро дар давраи ҳукмронии Юнлэ муайян мекунад	1
		Рушди иқтисодии давраи Людовик XIV муайян мекунад	1
		Рушди иқтисодии давраи Юнлэро муайян мекунад	1
		Рушди иҷтимоии давраи Людовик XIV муайян мекунад	1
		Рушди иҷтимоии давраи Юнлэро муайян мекунад	1
Балли умумӣ			*10*

Рубрика барои падару модарон дар бораи натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оиди боби "Абсолютизм: Ғарб ва Шарқ".

Баҳогузории критерияви	Сатҳи муваффиқиятҳои дониш		
	Паст	Миёна	Баланд
Шаклҳои монархияи Ғарб ва Шаркро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ҷудо мекунад	Дар шаклҳои монархияи Ғарб ва Шаркро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ҷудо кардан душворӣ мекашад	Дар ҷудо кардани шаклҳои монархияи Ғарб ва Шаркро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) ба хатогӣ роҳ дод.	Шаклҳои монархияи Ғарб ва Шаркро (намояндагии сословиягӣ ва ҳукмронии номаҳдуд) дуруст ҷудо мекунад
Фаъолиятҳои ҳукмдорони гуногунро бо мақсади муайян кардани хусусиятҳои иқтисодию сёсии онҳо тавсиф мекунад.	Фаъолиятҳои ҳукмдорони гуногунро бо мақсади муайян кардани хусусиятҳои иқтисодию сёсии онҳо барои тавсиф кардан душворӣ мекашад	Фаъолиятҳои ҳукмдорони гуногунро бо мақсади муайян кардани хусусиятҳои иқтисодию сёсии онҳо дар тавсиф кардан ба хатогӣ роҳ медиҳад	Фаъолиятҳои ҳукмдорони гуногунро бо мақсади муайян кардани хусусиятҳои иқтисодию сёсии онҳоро дуруст тавсиф мекунад.

Боби «Давраи Эҳё»

Мавзӯъ:

Давраи Эҳё рушди ҳунармандиро чӣ гуна тағйир дод?

Эътирозҳои Мартин Лютер чӣ тавр Аврупоро тағйир дод?

Мақсади дарс:

6.2.2.3 – пайдо кардани робита бо маданияти қадима тавсиф кардани давраи Эҳё (санъати тасвирӣ,ҳайкалтарошӣ)

6.2.1.1 – муайян кардани сабабҳои *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеӣ*

Баҳогузории критериявӣ:Хонанда

Хусусияти маданияти давраи Эҳёро нишон медиҳад

Сабабҳои муайян кардани *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеа*

Сатҳи қобилияти фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан. Истифода бурдан Вақти иҷро:20дақиқа.

*Вазифаи-1 А*з тасвир истифода бурда, ҷиҳатҳои монандӣ ва тафовути маданияти қадимаи давраи Эҳёро тавсиф кунед

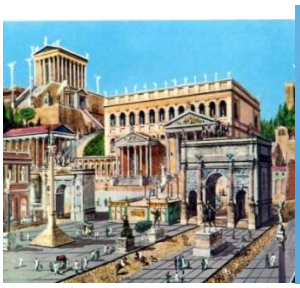

(https://im0-tub-kz.yandex.net/i?id=4c2fe01f8ee28c05c630f8dfd0ce9130-)
(https://gidvgreece.com/vsyo-o-greczii/greciya-vsyo-o-grecii-2/drevnegrecheskie-skulptury-samye-znamenitye-skulptury-top10.htm)

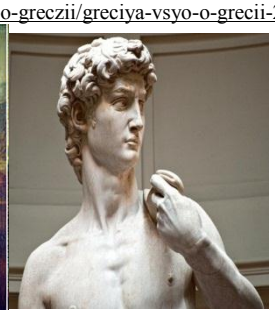

https://yandex.kz/images/search?pos=4&img_url=http%3A%2F%2Fgreat-travelservice.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2017%2F06%2Fdavid.jpg&text=Давид%20) http://rusachka.ru/razlichnoe/kartiny-leonardo-da-vinchi.html)

Хусусиятҳои фарҳанги қадима	Ҷиҳатҳои монандӣ	Хусусиятҳои давраи Эҳё
Хулосаатонро нависед:		

Вазифаи2: Маълумоте, ки дар ҷадвал «ҳақиқат» бошад нишони « +», гар « дурӯғ» бошад, нишони «-» ро гузоред.

№	маълумот	ҳақиқат	дурӯғ
1	Ислоҳот - ҳаракати худсаронаи калисои католикӣ мебошад.		
2	Дини православӣ дар давраи ислоҳот пайдо шудааст.		
3	Амали миллати немисро дар соли 1520 - муборизa бар зидди Папаи Рим номидаанд.		
4	М.Лютер бар зидди беадолатӣ муборизa бурдааст.		
5	Бо гуфтаи Лютер барои аз гуноҳ фориғ шудан таъмид грифтан лозим аст.		
6	Вазифаҳои ибодатхона ва намояндагони дин – фаҳмонидани мазмуни китоби Библия.		

Баҳогузории критериявӣ	*Вазифа №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанда	
Хусусияти маданияти давраи Эҳёро муайян мекунад.	1	Хусусиятҳои фарҳанги қадимаро аниқ мекунад.	1
		Хусусияти фарҳанги давраи Эҳёро муайян мекунад.	1
		Ҷиҳатҳои монандии фарҳанги қадима ва фарҳанги давраи Эҳёро муайян мекунад	1
		Ҷиҳатҳои монандӣ ва хусусияти фарққунандаи маданияти қадимаи давраи Эҳё-ро хулоса карда, фикри худро менависад.	1
Сабабҳои муайян кардани *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеаро нишон медиҳад*	2	Маълумоти 1 «ҳақиқат» ё «дурӯғ» буданашро нишон медиҳад	1
		Маълумоти 2 «ҳақиқат» ё «дурӯғ» буданашро нишон медиҳад	1
		Маълумоти 3 «ҳақиқат» ё «дурӯғ » буданашро нишон медиҳад	1
		Маълумоти 4 «ҳақиқат» ё «дурӯғ» буданашро нишон медиҳад	1
		Маълумоти 5 «ҳақиқат» ё «дурӯғ» буданашро нишон медиҳад	1
		Маълумоти 6 «ҳақиқат» ё «дурӯғ» буданашро нишон медиҳад	1
Балли умумӣ			10

Рудрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оиди боби «Давраи Эҳё»

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Хусусиятҳои фарҳангии давраи Эҳёро муайян мекунад	Барои хусусиятҳои фарҳангии давраи Эҳёро муайян кардан, душворӣ мекашад	Барои хусусиятҳои фарҳангии давраи Эҳёро муайян кардан ба хатогӣ роҳ медиҳад	Хусусиятҳои фарҳангии давраи Эҳёро муайян мекунад

Сабабҳои муайян кардани *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеаро нишон медиҳад*	Барои муайян кардани сабабҳои *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеаро нишон додан, душворӣ мекашад*	Барои муайян кардани сабабҳои *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеаро нишон додан ба хатогиҳо роҳ медиҳад*	Сабабҳои муайян кардани *дигаргунии роли дин дар ҷаҳонбинии инсон ва ҳаёти ҷомеаро нишон медиҳад*

Супоришҳо оид ба ҷамъбасти баҳогузорӣ аз фанни «Асосҳои ҳуқуқшиносӣ»

Аз таҷрибаи кории муаллимаи фанни ҳуқуқшиносӣ Эсанбоева Саёҳат Урунбаевна мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон

Синфи 9

Боби «Мафҳуми ҳуқуқ, одам ва ҳуқуқҳои шаҳрвандӣ ,озодӣ, никоҳ ва мафҳуми ҳуқуқи оила»

Мавзӯъ:

Ҳуқуқ чист ва он ба муносибати ҷамъиятӣ чӣ тавр таъсир мерасонад?

Чаро Қазоқистон худро давлати демократӣ, дунёвӣ, ҳуқуқӣ ва ҳамчун давлати иҷтимоӣ эълон мекунад?

Дар қонуннома оила чӣ гуна муҳофизат карда мешавад?

Мақсади дарс:

9.1.1.1 дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ мафҳуми ҳуқуқ ва роли онро фаҳмонидан;

9.2.1.1 асосҳои сохти конституцсиониро фаҳмонидан;

9.5.1.1 мафҳуми никоҳ ва оиларо фаҳмонидан.

Баҳогузории критерияви: Хонанда

– дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ мафҳуми ҳуқуқ ва роли онро ҷудо мекунад ;

– аз рӯи таҳлили Конституцсияи ҶҚ асосҳои сохти конституцсиониро муайян мекунад;

– мафҳуми никоҳ ва оиларо мефаҳмонад.

Сатҳи малакаҳои фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан, истифодабарӣ

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супоришҳо:

1. Диаграммаи Веннро пур кунед.

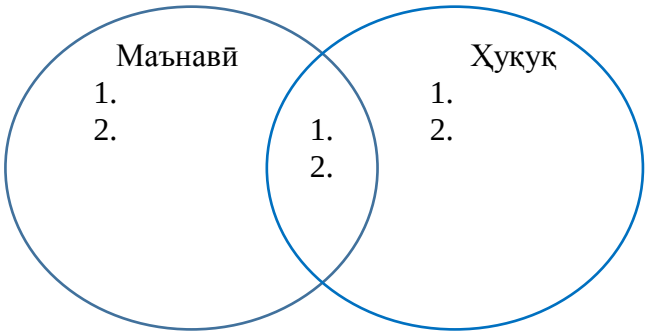

2.Асосҳои сохти конституцсиониро мувофиқи хоначаҳои зерин ҷамъбаст карда, ҷадвалро пур кунед.

– Сарқонуни ягона, системаи ҳуқуқии ягона, шаҳрвандии ягона, Парламенти ягона, ҳукумат, системаи органи иҷрокунанда ва системаи суд мешавад.

– Муассисаҳои динӣ ва эътиқоди динӣ аз давлат ҷудо аст.

-Ҳуқуқ ва озодии шахс аз таваллуд сар мешавад, онҳо абсолют дониста мешаванд, аз он ҳеҷ кас ҷудо карда наметавонад, мазмун ва иҷрошавии қонун ва дигар актҳои нормативии ҳуқуқ аз рӯи ҳамон аниқ карда мешавад.

– Аз рӯи қонун шаҳрвандони ҷумҳурӣ ба гирифтани ҳаҷми кафолатноки кӯмаки тиббӣ ҳуқуқ доранд.

– Халқ Сарқонун қабул мекунад, сарвари давлат ва Парламентро бевосита интихоб мекунад, мӯҳлати ваколатӣ гузаштан пас онҳоро иваз карда метавонад.

– Давлатамон дар гузаронидани корҳои дохилӣ ва берунӣ ба дигар давлатҳо тобеъ нест.

Ҷумҳурии Қазоқистон –давлати демократӣ	*Ҷумҳурии Қазоқистон– давлати дунёвӣ*	*Ҷумҳурии Қазоқистон- давлати ҳуқуқӣ*	*Ҷумҳурии Қазоқистон– давлати иҷтимоӣ*	*Ҷумҳурии Қазоқистон – давлати соҳиб ихтиёр*	*Ҷумҳурии ҚАзоқистон – давлати унитарӣ*

1. Ба мафҳумҳои зерин нигоҳ кунед.

«Никоҳ» -

_____

«Оила» -

_____

Оила аз никоҳ чӣ фарқ дорад?

_____

Баҳогузории критерияви	*Супориш №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Білім алушы	
Дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ мафҳкми ҳуқуқ ва роли онро ҷудо мекунад	1	Хусусияти якуми маънавиро аниқ мекунад	1
		Хусусияти дуюми маънавиро аниқ мекунад	1
		Хусусияти якуми ҳуқуқро аниқ мекунад	1
		Хусусияти дуюми ҳуқуқро аниқ мекунад	1
		Ҷиҳати якуми монандиро менависад	1
		Ҷиҳати дуюми монандиро менависад	1
Аз рӯи таҳлили Сарқонуни ҶҚ асоси сохти конституцсиониро муайян мекунад	2	Давлати демократӣ будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунад;	1
		Давлати дунёвӣ будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунад;	1
		Давлати ҳуқуқӣ будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунад;	1
		Давлати иҷтимоӣ будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунаад;	1
		Давлати соҳибихтиёр будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунад;	1
		Давлати унитарӣ будани Ҷумҳурии Қазоқистонро аниқ мекунад;	1
Мафҳуми никоҳ ва оиларо мефаҳмонад	3	Мафҳуми никоҳро мефаҳмонад	1
		Мафҳуми оиларо мефаҳмонад	1
		Фарқияти оила ва никоҳро меёбад	1
Умумӣ			*15*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи ҷамъбасти баҳогузорӣ оид ба бобҳои «Мафҳуми ҳуқуқ, ҳуқуқ ва озодиҳои одам ва шаҳрванд, мафҳуми никоҳ ва ҳуқуқи оила»

Баҳогузории критерияви	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ мафҳуми ҳуқуқ ва роли онро ҷудо мекунад	Дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ барои нишон додани фарқияти ҳуқуқ ва маънавӣ душворӣ мекашад	Дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ барои нишон додани фарқияти ҳуқуқ ва маънавӣ ба хатогиҳо роҳ	Дар системаи нормаҳои иҷтимоӣ фарқияти ҳуқуқ ва маънавиро нишон медиҳад

		медиҳад	
Аз рӯи таҳлили Сарқонуни ҶҚ асосҳои сохти конституцсиониро муайян мекунад	Дар муайян кардани асосҳои сохти конституцсионӣ душворӣ мекашад	Дар муайян кардани асосҳои сохти конституцсионӣ ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Асосҳои сохти конституцсионии ҶҚ-ро муайян мекунад
Мафҳуми никоҳ ва оиларо мефаҳмонад	Дар фаҳмонидани мафҳуми никоҳ ва оила душворӣ мекашад	Дар фаҳмонидани мафҳуми никоҳ ва оила ба хатогиҳо роҳ медиҳад	Мафҳуми никоҳ ва оиларо мефаҳмонад

Боби «Сохти конституцсионии ташкилотҳои давлатӣ, шароити кор, ҳуқуқи моликият»

Мавзӯъ:

Аз рӯи қонун шароити кор чӣ гуна ба роҳ монда мешавад?

Чӣ гуна соҳиби моликият шуда метавонем?

Хизмати ташкилотҳои давлатӣ чӣ гуна аст?

Мақсади дарс:

9.4.2.2 аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ, фаҳмонидани ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргар ;

9.3.2.1 муайян кардани намудҳои моликият;

9.2.2.2 муайян намудани мазмун ва роли интихобот дар сохти ташкилотҳои давлатӣ.

Баҳогузории критерияви: Хонанда

– Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ, ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргарро мефаҳмонад;

– Намудҳои моликиятро аниқ мекунад;

– Дар сохти ташкилотҳои давлатӣ мазмун ва роли интихоботро ҷудо мекунад.

Сатҳи малакаҳои фикрронӣ: Истифодабарӣ. Малакаҳои сатҳи баланд.

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супориш

1. Шароитҳои меҳнатро таҳлил намуда,ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргарро муайян кунед.

№	*Вазъиятҳо*	*Таҳлил*
1.	Хизматчии илмӣ А. бо асбоби барқӣ таҷриба гузаронида истода, аз қувваи барқ зарба гирифт, дар натиҷа дар ҷои кор ӯ ҷароҳат мегирад. Хизматчии илмӣ А. бо дастури лозимӣ шинос буд, ҷои кор ба талаботи муҳофизати меҳнат мувофиқат мекард. *Ба захм гирифтани коркунони илмӣ А. кордиҳанда оё ҷавобгар аст?*	

2.	Ба назоратчии дастгоҳ Ғ. дар кор мукофотпулӣ додан дида шудааст. Барои истифода додан ва босифат анҷом додани корҳои таъмирӣ, инчунин таҷҳизотро аз вақти муайян кардашуда барои нагузаштан ҳар моҳ аз меъёри тариф 35% ба андозаи иловагӣ ҳақ дода мешавад. Роҳбари сех Ғ. барои аз кори иловагӣ сар кашиданаш , мукофотпулии ӯ ба 15% кам карда мешавад. *Дар ин ҳолат кам шудани меъёри мукофотпулӣ ҷоиз аст?*	
3	8 моҳ зиёд ба муаллимон музди меҳнат пурра дода нашуд. Директор ин ҳолатро пули аз буҷет ҷудо шуда, барои таъмири мактаб истифода бурда шуданашро мефаҳмонад. Дар ин ҷо даъвои меҳнат вуҷуд дорад? Муаллимон ва роҳбар бояд чӣ кор кунанд?	

1. Аз моликияти хусусӣ се ваколати қонуниро номбар карда, мисол оваред.

Намуди моликият			
Мисол			

1. Дар сохти ташкилотҳои давлатӣ мазмун ва роли интихоботро фаҳмонида, ибораҳои заруриро истифода бурда, хулоса бароред.

Ибораҳои зарурӣ: баробарҳуқуқӣ, ҳуқуқи интихоботи мустақим, ҳуқуқи интихоботи ғайримустақим,мажоритарӣ, мутаносиб.

Баҳогузории критерияви	*Супориш №*	*Дескриптор* *Хонанда*	*Балл*
Аз рӯи таҳлили вазъияти ҳуқуқӣ , ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргарро мефаҳмонад	1	Вазъияти якумро таҳлил мекунад;	1
		Вазъияти дуюмро таҳлил мекунад;	1
		Вазъияти сеюмро таҳлил мекунад;	1
Намуди моликиятро муайян мекунад	2	Намуди якуми моликияти хусусиро муайян мекунад	1
		Мисол меорад	1
		Намуди дуюми моликияти хусусиро муайян мекунад	1
		Мисол меорад	1
		Намуди сеюми моликияти хусусиро муайян мекунад	1
		Мисол меорад	1
Дар сохти ташкилотҳои давлатӣ мазмун ва роли интихоботро ҷудо мекунад	3	Баробарҳуқуқӣ ва ҳуқуқи интихоботи мустақимро мефаҳмонад	1
		Ҳуқуқи интихоботи ғайримустақимро мефаҳмонад	1

		Намуди мажоритарии системаи интихоботро мефаҳмонад	1
		Намуди мутаносибии системаи интихоботро мефаҳмонад	1
		Роли интихоботро нишон медиҳад;	1
		Мазмуни интихоботро нишон медиҳад.	1
Умумӣ			*15*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба боби «Сохти конституцсионии ташкилотҳои давлатӣ, шароити меҳнат, моликияти хусусӣ»

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Миёна*	*Баланд*
Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргарро мефаҳмонад	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ дар таҳлили ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргар душворӣ мекашад □	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ дар таҳлили ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргар ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ ҳуқуқ ва вазифаҳои кордиҳанда ва коргарро таҳлил мекунад □
Намудҳои моликиятро муайян мекунад	Дар муайян кардани намудҳои моликият душворӣ мекашад □	Дар муайян кардани намудҳои моликият ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Намудҳои моликиятро муайян мекунад □
Дар сохти органҳои давлатӣ мазмун ва роли интихоботро ҷудо мекунад	Дар таърифи интихобот, тавсифи системаи интихобот ва ҷудо кардани мазмун ва роли интихобот душворӣ мекашад □	Дар таърифи интихобот, тавсифи системаи интихобот ва ҷудо кардани мазмун ва роли интихобот ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Ба интихобот таъриф, системаи интихобот тавсиф дода,мазмун ва роли интихоботро ҷудо мекунад □

Бобҳои «Муҳофизати меҳнат, ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оила, ҷавобгарии маъмурӣ»

Мавзӯъ:

Дар кадом вазъият ҷавобгарии маъмурӣ пайдо мешавад?

Ҳуқуқи бача чӣ тавр муҳофизат карда мешавад? Меҳнати ноболиғон аз рӯи қонуннома чӣ тавр муҳофизат карда мешавад ?

Мақсади дарс:

9.6.2.2 аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ фаҳмонидани намудҳои ҷавобгарии маъмурӣ ва тартиби истифодабарии он ;

9.5.3.1 муайян кардани ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оила;

9.4.3.1 таҳлили меъёрҳои ҳуқуқии меҳнати ноболиғон.

Баҳогузории критерияви: Хонанда

– аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ намудҳои ҷавобгарии маъмурӣ ва тартиби истифодабарии онро мефаҳмонад;

– ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оиларо муайян мекунад;

– меъёрҳои ҳуқуқии меҳнати ноболиғонро таҳлил мекунад.

Сатҳи малакаҳои фикрронӣ: Донистан ва фаҳмидан. Сатҳи малакаҳои баланд.

Вақти иҷро: 20 дақиқа

Супориш

1.Вазъиятҳои ҳуқуқиро таҳлил карда, намудҳои ҷавобгарии маъмуриро муайян кунед.

№	Вазъиятҳо	Таҳлил
1.	Коменданти як бинои донишгоҳ дар ҷои муайян нашуда , аз донишҷӯён ҷарима барои кашидани тамоку ду ҳазор тенге гирифт . Ба зиддияти донишҷӯён ин аз рӯи фармони ректор «ҳамаи чораҳои заруриро истифода бурдан» рухсат дода шудааст гуфта ҷавоб медиҳад. Ба вазъият баҳо диҳед.Шикоят ба фармони ректор ва ҳаракати комендант мумкин аст ?	
2.	Хонандагони синфи 11 А. ва Б. дар ними шаб дар кӯчаи шаҳр ба дасти ходимони политсия афтид . Хонандагони синфи 11 А. ва Б. ҷавобгарии маъмурӣ содир карданд ?	
3.	Мӯйсафед ба назди ҷарроҳи беморхонаи шаҳр омада ташхиси худро гуфт . Ҷарроҳ дар асоси санҷиши худ лозим будани роҳи ҷарроҳӣ , вале пеш аз он супориши ҳакро мефаҳмонад. Дастрас набудани ин маблаг барои шаҳрванд камтар кардани онро пурсид , вале шифокор норозӣ шуд, ин маблаґро ман муайян накардаам гуфта ҷавоб дод. Бемор маблаґро супорид, аммо баъди ҷарроҳӣ ба маъмурияти беморхона шикоят кард. *Ҳаракати ҷарроҳ яъне барои ҷарроҳӣ гирифтани пулро қонунӣ ҳисоб кардан мумкин аст?*	

1. Ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оиларо муайян кунед.

Ҳуқуқҳои бача дар оила	*Вазифаҳои падару модарон*
1. 2. 3.	1. 2. 3.

3. Пас аз таълими истеҳсолӣ А. (16 сола) ва М. (17 сола) бо фармони директори фабрикаи кондитер онҳо ба сехи карамел ба кор фиристода шуданд. Ба онҳо бо фармони роҳбари сех 40 - соата ҳафтаи корӣ,инчунин синну соли

онҳо ба назар гирифташуда кори нисфирӯзӣ муайян карда шуд . Рӯзи корӣ аз соати 15:00 то соати 23:00 –ро фаро гирифт.

Аз рӯи ҳуқуқи меҳнат оё ба қонунвайронкунӣ роҳ дода шудааст?

Чӣ гуна қонунвайронкуниро пай бурдед?	Аз рӯи қонун ҷавоби дуруст

Ноболиғон ба чӣ гуна ҳуқуқи меҳнат соҳибанд?

1. _____
2. _____

Баҳогузории критерияви	*Супориш №*	*Дескриптор*	*Балл*
		Хонанда	
Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ намуди ҷавобгарии маъмурӣ ва тартиби истифодабарии онро мефаҳмонад	1	Намуди 1 –қонунвайронкунии маъмуриро нишон дода, таҳлил мекунад;	1
		Намуди 2 –қонунвайронкунии маъмуриро нишон дода, таҳлил мекунад;	1
		Намуди 3 –қонунвайронкунии маъмуриро нишон дода, таҳлил мекунад;	1
Ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оиларо муайян мекунад	2	Ҳуқуқи якуми бачаро дар оила нишон медиҳад	1
		Ҳуқуқи дуюми бачаро дар оила нишон медиҳад	1
		Ҳуқуқи сеюми бачаро дар оила нишон медиҳад	1
		Вазифаи якуми падару модаронро нишон медиҳад	1
		Вазифаи дуюми падару модаронро нишон медиҳад	1
		Вазифаи сеюми падару модаронро нишон медиҳад	1
Меъёрҳои ҳуқуқии меҳнати ноболиғонро таҳлил мекунад	3	Вазъияти 1 қонунвайронкуниро муайян мекунад ;	1
		Вазъияти 2 қонунвайронкуниро муайян мекунад ;	1
		Вазъияти 1 ҷавоби қонунвайронкуниро муайян мекунад;	1
		Вазъияти 2 ҷавоби қонунвайронкуниро муайян мекунад;	1
		Ҳуқуқи меҳнати 1 ноболиғонро нишон медиҳад;	1
		Ҳуқуқи меҳнати 2 ноболиғонро нишон медиҳад.	1

Умумӣ	*15*

Рубрика барои маълумот додан ба падару модарон вобаста ба натиҷаи баҳогузории ҷамъбастӣ оид ба бобҳои «Муҳофизати меҳнат, ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оила,ҷавобгарии маъмурӣ»

Баҳогузории критериявӣ	*Сатҳи муваффақиятҳои дониш*		
	Паст	*Орта*	*Баланд*
Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ намудҳои ҷавобгарии маъмурӣ ва тартиби истифодабарии онро мефаҳмонад	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ дар муайян кардани намудҳои ҷавобгарии маъмурии 1,2,3 душворӣ мекашад □	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ дар муайян кардани намудҳои ҷавобгарии маъмурии 1,2,3 ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Аз рӯи таҳлили вазъиятҳои ҳуқуқӣ намудҳои ҷавобгарии маъмурии 1,2,3 –ро муайян мекунад □
Ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оиларо муайян мекунад	Дар муайян кардани ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оила душворӣ мекашад □	Дар муайян кардани ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оила ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Ҳуқуқ ва вазифаҳои аъзоёни оиларо муайян карда метавонад □
Ба актҳои ҳуқуқӣ такъя карда, ҳуқуқи бачаро дар ҷамъият ва оила таҳлил мекунад	Вазъияти оиларо таҳлил карда, ½ қонунвайронкуниро аз рӯи қонун дуруст муайян карда, дар навиштани ҳуқуқи ноболиғон ½ душворӣ мекашад □	Вазъияти оиларо таҳлил карда, ½ қонунвайронкуниро аз рӯи қонун дуруст муайян карда, дар навиштани ҳуқуқи ноболиғон ½ душворӣ мекашад ва ба хатогиҳо роҳ медиҳад □	Вазъияти оиларо таҳлил карда, ½ қонунвайронкуниро аз рӯи қонун дуруст муайян карда, ҳуқуқи ноболиғон ½-ро менависад □

Муаллимаи фанни ҳуқуқшиносӣ Эсанбоева Саёҳат Урунбаевна мактаби №8 таҳсилоти умумии ба номи С.Айнӣ, ноҳияи Сарыағаши вилояти Туркистон супоришҳои баҳогузории ҷамъбастиро пешниҳод кардааст

Хулоса

Дар заминаи мундариҷаи таҷдидшуда системаи арзёбии критерияҳо истифода мешавад. Ҳангоми татбиқи системаи арзёбии критерияҳо бояд ба дуруст таҳия намудани вазифаҳои маҷмӯии баҳодиҳӣ диққат дода шавад.

Вобаста ба ин ба ин, Академияи миллии ба номи Ы. Алтынсарин дастуре таҳия кардааст, ки “Маҷмӯаи супоришҳо барои мактабҳои миёна оиди баҳогузории ҷамъбастӣ”.

Ҷамъоварӣ:

- принсипҳо ва хусусиятҳои арзёбии ҷамъбастӣ дар боби аввал;

Дар боби дуввум омӯзиши забонҳои қазоқӣ, адабиёти қазоқӣ, забон ва адабиёти рус, забон ва адабиёти тоҷик, забони англисӣ, математика, алгебра, геометрия, информатика, табиатшиносӣ, физика, сатҳи супоришҳои баҳогузорӣ ҷамъбастӣ барои синфҳои 5-9-и мактабҳои миёнаи таҳсилоти умумӣ аз фанҳои "," Биология "," Ҷуғрофия "," Таърихи Қазоқистон "," Таърихи ҷаҳонӣ "," Асосҳои ҳуқуқ " дода шудаанд.

Маҷмӯи супоришҳо бо забонҳои қазоқӣ, русӣ, уйғурӣ, ӯзбекӣ ва тоҷикӣ мувофиқи Стандарти давлатии барномаи таълимӣ ва нақшаи таълимӣ таҳия шудааст. Инчунин супоришҳои арзёбии умумии муаллимони фанҳо тартиб дода шудаанд.

Ин восита метавонад дар муайян кардани сатҳи дастовардҳои таълимии ҳар як хонанда барои омӯзгорони мактаб, дар баҳогузории умумии синф, натиҷаи умумии таълим як ёвари амалӣ бошад.

Адабиётҳои истифодашуда

1. Фармони Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 31 октябри соли 2018 №604 "Дар бораи тасдиқи стандартҳои давлатии таҳсилоти ҳамаи зинаҳои таҳсилот".

2. Фармони Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 8 ноябри соли 2012 "Дар бораи тасдиқи барномаҳои таълимии намунавии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, миёнаи умумӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон" аз эътибор соқит дониста шавад.
Фармоиши №500.

3. Фармони Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 8 ноябри соли 2012 "Дар бораи тасдиқи нақшаҳои намунавии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва миёнаи умумӣ дар Ҷумҳурии Қазоқистон" аз эътибор соқит дониста шавад. Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон 4 сентябри соли 2018 дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба фармони № 500
Фармони № 441.

4. Фармони Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз соли 2008 дар бораи тасдиқи қоидаҳои стандартии гузаронидани назорати ҷорӣ, аттестатсияи фосилавӣ ва ниҳоии хонандагон аз эътибор соқит дониста шавад.
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Қазоқистон аз 18 марти соли 2012, №125

5. "Дастурамали меъёрҳои арзёбии критериявии омӯзгорони синфҳои ибтидоӣ ва миёна" Созмони таҳсилоти махсуси "Мактабҳои интеллектуалии Назарбоев", Маркази ченакҳои педагогӣ, соли 2017.

6. "Дастурҳои методӣ оид ба арзёбии маҷмӯӣ" " Созмони таҳсилоти махсуси "Мактабҳои зеҳнии Назарбоев" Маркази ченакҳои педагогӣ, соли 2017.

7. Усули баҳодиҳии критериявӣ дар асоси меъёрҳо / Урмашев Б.А. - Хонаи нашриёти “ССК” Алмата, 2016

8. https://www.edglossary.org/summative-assessment/.

9. https://www.peergrade.io/blog/difference-formative-and-summative-assessment/

10. Ин маҷмӯа барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи нав бо забони қазоқӣ (таълим ба забони қазоқӣ). Иловаи 2 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

11. Он барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда дар адабиёти қазоқӣ (таълим ба забони қазоқӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545
иловаи 3.

12. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда дар мавзӯи "Забони русӣ" (таълим бо забони русӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545
иловаи 4.

13. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда дар адабиёти рус (таълим бо забони русӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545
иловаи 5.

14. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда дар забон ва адабиёти қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ). Иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон 25 октябри соли 2017 иловаи 6 ба Фармони № 545.

15. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи нав бо забони русӣ ва адабиёт (таълим бо забони русӣ). Иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон 25 октябри соли 2017, иловаи 7 ба Фармони № 545.

16. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда бо забони англисӣ. иловаи 8 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

17. Барои синфҳои 5-6 таҳсилоти миёнаи асосӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии намунавӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни”Математика”. Иловаи 9 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

18. Барои синфҳои 7-9-и мактабҳои ибтидоӣ пешбинӣ шудааст,барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Алгебра”. Иловаи 10 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

19. Барои синфҳои 7-9 барои таълими ибтидоӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Геометрия”. Иловаи 11 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

20. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Информатика”. Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон соли 2019, иловаи 1 ба Фармони № 334 аз 26 июл.

21. Барои синфҳои 5-6 таҳсилоти миёнаи асосӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни "Табиатшиносӣ". Иловаи 12 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

22. Барои синфҳои 7-9-и мактабҳои миёна таҳия шудааст, барномаи таълимии намунавӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Физика”. Иловаи 13 ба фармони иҷрокунандаи Иазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

23. Барои синфҳои 7-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни

“Химия”. Иловаи 14 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

24. Барои синфҳои 7-9 таҳсилоти миёна пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Биология”. Иловаи 15 ба фармони № 545 аз 25 октябри соли 2017 Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон.

25. Барои синфҳои 7-9 таҳсилоти умумии миёна пешбинӣ шудааст, барномаи муқаррарии дорои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “География”. Иловааи 16 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

26. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Таърихи Қазоқистон”. Иловаи 17 ба фармони иҷрокунандаи вазифаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

27. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни “Таърихи ҷаҳон”. Иловаи 18 ба фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

28. Барои синфи 9-уми таҳсилоти миёнаи умумӣ асос ёфтааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз рӯи фанни "Асосҳои ҳуқуқ". Иловаи 19 ба фармони иҷрокунандаи вазифаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545.

29. Барои синфҳои 5-9 маълумоти умумии миёна барномаи таълимии стандартӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда барои фанни “Забони уйғурӣ” (бо забони уйғурӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545 иловаи 23.

30. Барои синфҳои аз 5 то 9 дараҷаи маълумоти миёнаи умумӣ, барномаи таълимии стандартӣ барои фанни “Адабиёти уйғур” (таълими забони уйғурӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545
иловаи 26.

31. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда барои фанни “Забони ӯзбекӣ” (таълим бо забони ӯзбекӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545 иловаи 25.

32. Барои синфҳои 5-9-и таҳсилоти миёнаи асосӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни «Адабиёти ӯзбекӣ» (таълим бо забони ӯзбекӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545 иловаи 27.

33. Барои синфҳои 5-9 таҳсилоти миёнаи умумӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда ба фанни "Забони тоҷикӣ" (таълим бо забони тоҷикӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири

маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545 иловаи 24.

34. Барои синфҳои 5-9-и таҳсилоти миёнаи асосӣ пешбинӣ шудааст, барномаи таълимии муқаррарӣ барои мундариҷаи таҷдидшуда аз фанни «Адабиёти тоҷик» (таълим бо забони тоҷикӣ). Фармони иҷрокунандаи Вазири маориф ва илмии Ҷумҳурии Қазоқистон аз 25 октябри соли 2017 № 545 иловаи 28.

Иловаи – 1.

Фан _____

Синф _____

Номи фасл _____

Мақсади таълим _____

Сатҳи қобилияти фикрронӣ _____

Критерияи баҳогузорӣ *хонанда*

Вақти иҷро _____

Супориши 1 _____
Супориши 2_____
Супориши 3_____

Критерияи баҳогузорӣ	**Супориш №**	**Дескриптор**	**Балл**
	1		
	2		
	3		
Балли умумӣ			

Иловаи-2

_____ Рубрикаи ахборӣ барои падару модарон аз рӯи натиҷаҳои баҳогузории ҷамъбастии фасл

Ном ва насаби хонанда _____

Критерияи баҳогузорӣ	Сатҳи муваффақиятҳои таълим		
	Паст	Миёна	Баланд

Иловаи - 3

Спетсификаи баҳогузории ҷамъбастӣ аз рӯи чоряки 1

Назорати баҳогузории ҷамъбастии чоряки -1
Мӯҳлати гузаронидани баҳогузории ҷамъбастӣ – дақиқа шумораи балл –
Намуди супоришҳо:
ИВС – интихоби васеи супоришҳо;
ҶК – супоришҳо бо ҷавобҳои кӯтоҳ;
ҶП – супоришҳо бо ҷавобҳои пурра.

Сохтори баҳодиҳии ҷамъбастӣ

Нусхаи арзёбии ҷамъбастии чоряк [] аз вазифаҳои зерин иборат аст: аз ҷумла [] супоришҳои интихобшуда бо ҷавоби васеъ, [] вариантҳои кӯтоҳи ҷавоб.

Вақте ки саволҳо бо интихоби масъулиятнок дода мешаванд, хонандагон вариантҳои беҳтаринро интихоб мекунанд.

Саволҳое, ки ҷавобҳои кӯтоҳ талаб мекунанд, хонандагон дар шакли калима ё ҷумлаҳои кӯтоҳ ҷавоб медиҳанд.

Вазифаҳои пешниҳодшуда аз тасвирҳо, ҷадвалҳо, схемаҳо иборатанд.

Тавсифи супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии чоряк

Фасл / зерфасл	Мақсади санҷишӣ	Сатҳи қобилияти фикрронӣ	Шумораи супориш	Супориш №	Супориш	Намуди супориш	Мӯҳлати иҷро дақиқа	Балл*	Шумораи баллҳо
Ҳамагӣ									
*Эзоҳ : *- фаслҳое, ки тағйир додан мумкин*									

Мӯҳлати гузаронидани баҳогузории ҷамъбастии чоряк - дақиқа

Шумораи баллҳо –

Супориши 1
Супориши 2
Супориши 3
Супориши 4
Супориши 5

Ном ва насаби хонанда

_____

Иловаи - 4

Ҷадвали гузориши баллҳо

№	Ҷавобҳо	Балл	Ахбори иловагӣ
Балли умумӣ			

Иловаи - 5

Синфи **5**					
№	**Фанҳо**	**Шумораи баҳои ҷамъбастӣ аз рӯи фасл**			
		Чоряки 1	**Чоряки 2**	**Чоряки 3**	**Чоряки 4**
1	Математика	3	1	3	3
2	Табиатшиносӣ	2	1	2	2
3	Информатика	2	1	2	1
4	Таърихи Қазоқистон	1	2	2	3
5	Таърихи ҷаҳон	2	2	2	2
6	Забони қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ)	2*	2*	2*	2*
7	Забони қазоқӣ ва адабиёт (таълим дар мактабҳои миллӣ)	2*	2*	2*	2*
8	Забони русӣ (таълим бо забони русӣ)	2*	2*	2*	2*
9	Забон ва адабиёти русӣ (таълим дар мактаҳои ғайрирусӣ)	2*	2*	2*	2*
10	Адабиёти қазоқ	2	2	2	2
11	Адабиёти рус	2	2	2	2
12	Забони англисӣ	2*	2*	2*	2*

Дар баҳогузории ҷамъбастӣ, ду намуди гуфтор якҷоя мешаванд (масалан, гӯш кардан ва гуфтан; хондан ва навиштан)

Синфи **6**					
№	**Фанҳо**	**Шумораи баҳои ҷамъбастӣ аз рӯи фасл**			
		Чоряки 1	**Чоряки 2**	**Чоряки 3**	**Чоряки 4**
1	Математика	2	2	3	3
2	Табиатшиносӣ	2	1	2	2
3	Информатика	1	2	2	1
4	Таърихи Қазоқистон	1	1	3	2
5	Таърихи ҷаҳон	2	2	2	2
6	Забони қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ)	2*	2*	2*	2*
7	Забони қазоқӣ ва адабиёт (таълим дар мактабҳои миллӣ)	2*	2*	2*	2*
8	Забони русӣ (таълим бо забони русӣ)	2*	2*	2*	2*
9	Забон ва адабиёти русӣ (таълим дар мактаҳои ғайрирусӣ)	2*	2*	2*	2*
10	Адабиёти қазоқ	2	2	2	2
11	Адабиёти рус	2	2	2	2
12	Забони англисӣ	2*	2*	2*	2*

Дар баҳогузории ҷамъбастӣ, ду намуди гуфтор якҷоя мешаванд (масалан, гӯш кардан ва гуфтан; хондан ва навиштан)

Синфи 7					
№	Фанҳо	Шумораи баҳои ҷамъбастӣ аз рӯи фасл			
		Чоряки 1	Чоряки 2	Чоряки 3	Чоряки 4
1	Алгебра	2	2	1	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Биология	3	3	3	3
4	Химия	2	2	2	2
5	География	3	2	3	3
6	Физика	3	2	2	3
7	Информатика	2	1	2	1
8	Таърихи Қазоқистон	1	1	3	2
9	Таърихи ҷаҳон	2	2	2	2
10	Забони қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ)	2*	2*	2*	2*
11	Забони қазоқӣ ва адабиёт (таълим дар мактабҳои миллӣ)	2*	2*	2*	2*
12	Забони русӣ (таълим бо забони русӣ)	2*	2*	2*	2*
13	Забон ва адабиёти русӣ (таълим дар мактаҳои ғайрирусӣ)	2*	2*	2*	2*
14	Адабиёти қазоқ	2	2	2	2
15	Адабиёти рус	2	2	2	2
16	Забони англисӣ	2*	2*	2*	2*

Дар баҳогузории ҷамъбастӣ, ду намуди гуфтор якҷоя мешаванд (масалан, гӯш кардан ва гуфтан; хондан ва навиштан

Синфи 8					
№	Фанҳо	Шумораи баҳои ҷамъбастӣ аз рӯи фасл			
		Чоряки 1	Чоряки 2	Чоряки 3	Чоряки 4
1	Алгебра	1	1	3	1
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	2	2	1
4	Химия	3	3	3	3
5	Биология	3	2	3	3
6	Таърихи Қазоқистон	2	2	2	2
7	Таърихи ҷаҳон	2	2	3	1
8	География	3	3	3	2
9	Информатика	2	1	1	1
10	Забони қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ)	2*	2*	2*	2*
11	Забони қазоқӣ ва адабиёт (таълим дар мактабҳои миллӣ)	2*	2*	2*	2*
12	Забони русӣ (таълим бо забони русӣ)	2*	2*	2*	2*
13	Забон ва адабиёти русӣ (таълим дар мактаҳои	2*	2*	2*	2*

	ғайрирусӣ)				
14	Адабиёти қазоқ	2	2	2	2
15	Адабиёти рус	2	2	2	2
16	Забони англисӣ	2*	2*	2*	2*

Дар баҳогузории ҷамъбастӣ, ду намуди гуфтор якҷоя мешаванд (масалан, гӯш кардан ва гуфтан; хондан ва навиштан

Синфи 9					
№	**Фанҳо**	**Шумораи баҳои ҷамъбастӣ аз рӯи фасл**			
		Чоряки 1	**Чоряки 2**	**Чоряки 3**	**Чоряки 4**
1	Алгебра	2	1	1	2
2	Геометрия	1	1	1	1
3	Физика	2	1	2	3
4	Химия	3	3	2	3
5	Биология	3	3	3	3
6	Таърихи Қазоқистон	2	2	2	2
7	Таърихи ҷаҳон	2	3	3	3
8	Асосҳои ҳуқуқ	1	1	1	1
9	География	3	2	3	3
10	Информатика	2	1	1	1
11	Забони қазоқӣ (таълим бо забони қазоқӣ)	2*	2*	2*	2*
12	Забони қазоқӣ ва адабиёт (таълим дар мактабҳои миллӣ)	2*	2*	2*	2*
13	Забони русӣ (таълим бо забони русӣ)	2*	2*	2*	2*
14	Забон ва адабиёти русӣ (таълим дар мактаҳои ғайрирусӣ)	2*	2*	2*	2*
15	Адабиёти қазоқ	2	2	2	2
16	Адабиёти рус	2	2	2	2
17	Забони англисӣ	2*	2*	2*	2*

Дар баҳогузории ҷамъбастӣ, ду намуди гуфтор якҷоя мешаванд (масалан, гӯш кардан ва гуфтан; хондан ва навиштан

Мундарича

Муқаддима 151
Принсипҳо ва хусусиятҳои баҳодиҳии ҷамъбастӣ 153
Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии фасл аз фанни «Забони тоҷикӣ» 158
Супоришҳои баҳогузории ҷамъбастии фасл аз фанни «Адабиёти тоҷик» 164
«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар 170
Задания по суммативному оцениванию по предмету «Русский язык и литература» 181
«Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни Забони англисӣ» 188
Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «Алгебра» 196
Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «Информатика» 200
Супоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «Табиатшиносӣ» 280
Намунаи супоришҳо оиди баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни «Физика» 215
Намунаи супоришҳои баҳодиҳии маҷмӯӣ аз фанни "Химия" 223
Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни “Биология” 230
Сӯпоришҳо барои баҳодиҳии ҷамъбастӣ аз фанни «География» 240
Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни « Таърихи Қазоқистон» 252
Намунаи супоришҳо барои баҳогузории ҷамъбастӣ аз фанни «Таърихи ҷаҳон» 261
Супоришҳо оид ба ҷамъбасти баҳогузорӣ аз фанни «Асосҳои ҳуқуқшиносӣ» 271
Хулоса 280
Адабиётҳои истифодашуда 281
Илова 285

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ БОЙЫНША
НЕГІЗГІ ОРТА МЕКТЕПКЕ АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР ЖИНАҒЫ
Тапсырмалар жинағы
Екінші бөлім

СБОРНИК ЗАДАНИЙ ПО СУММАТИВНОМУ ОЦЕНИВАНИЮ
ПО УЧЕБНЫМ ПРЕДМЕТАМ ОСНОВНОГО СРЕДНЕГО УРОВНЯ
Сборник заданий
Вторая часть

Басуға 25.11.2019 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/12.
Қағазы офсеттік. Офсеттік басылыс.
Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 46

Подписано в печать 25.11.2019 г. Формат 60×84 1/12.
Бумага офсетная. Печать офсетная.
Шрифт Times New Roman. Усл. п.л. 46

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы» РМҚК
010000, Нұр - Сұлтан қ., Мәңгілік ел д-лы 8, «Алтын Орда» БО, 15-қабат.

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования им. Ы.Алтынсарина
010000, г. Нур - Султан, пр. Мәңгілік ел 8, БЦ «Алтын Орда»